

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM
pro čtyřleté gymnázium a vyšší stupeň
víceletého gymnázia (osmiletého, šestiletého)
zpracovaný podle RVP G

(dobíhající varianta)

GYMNÁZIUM JAROSLAVA VRCHLICKÉHO,
KLATOVY, NÁRODNÍCH MUČEDNÍKŮ 347

Obsah

1	Identifikační údaje	5
1.1	Název ŠVP	5
1.2	Vzdělávací program	5
1.3	Studijní forma vzdělávání	5
1.4	Předkladatel	5
1.5	Zřizovatel.....	5
1.6	Platnost dokumentu	5
2	Charakteristika školy	7
2.1	Základní charakteristika a velikost školy.....	7
2.2	Vybavení školy.....	7
2.3	Charakteristika pedagogického sboru	9
2.4	Dlouhodobé projekty, mezinárodní spolupráce.....	9
2.5	Spolupráce se zákonnými zástupci a jinými subjekty	9
2.6	Charakteristika žáků	9
3	Charakteristika školního vzdělávacího programu	11
3.1	Zaměření školy.....	11
3.2	Cíle vzdělávání	11
3.3	Profil absolventa.....	11
3.4	Organizace přijímacího řízení	11
3.5	Organizace maturitní zkoušky.....	11
3.6	Výchovné a vzdělávací strategie	12
3.7	Zabezpečení výuky žáků se speciálními vzdělávacími potřebami	13
3.8	Zabezpečení výuky žáků mimořádně nadaných.....	15
3.9	Začlenění průřezových témat	15
4	Učební plán.....	19
5	Učební osnovy povinných vyučovacích předmětů	21
5.1	Český jazyk a literatura	21
5.2	Anglický jazyk	35
5.3	Německý jazyk (Další cizí jazyk)	54
5.4	Francouzský jazyk (Další cizí jazyk)	66
5.5	Španělský jazyk (Další cizí jazyk)	85
5.6	Ruský jazyk (Další cizí jazyk).....	104
5.7	Matematika.....	132
5.8	Fyzika	145

5.9	Chemie.....	154
5.10	Biologie a geologie.....	202
5.11	Zeměpis	230
5.12	Občanský a společenskovední základ	240
5.13	Dějepis.....	257
5.14	Hudební výchova.....	268
5.15	Výtvarná výchova.....	275
5.16	Tělesná výchova	285
5.17	Informatika	304
6	Učební osnovy volitelných vyučovacích předmětů	311
6.1	Seznam volitelných předmětů	311
7	Učební osnovy nepovinných předmětů	387
7.1	Seznam nepovinných předmětů.....	387
8	Hodnocení.....	404
8.1	Pravidla pro hodnocení žáků	404
8.2	Autoevaluace školy	407
9	Strategie předcházení školní neúspěšnosti žáka	410

1 Identifikační údaje

1.1 Název ŠVP

Školní vzdělávací program pro čtyřleté gymnázium a vyšší stupeň víceletého gymnázia (osmiletého, šestiletého) zpracovaný podle RVP G

1.2 Vzdělávací program

Čtyřleté, osmileté a šestileté studium

1.3 Studijní forma vzdělávání

Denní forma vzdělávání

1.4 Předkladatel

Název školy:

Gymnázium Jaroslava Vrchlického v Klatovech, Nár. mučedníků 347

Adresa školy:

Gymnázium J. Vrchlického v Klatovech
Národních mučedníků 347
339 01 KLATOVY

Ředitel školy:

Mgr. Václav Vogelanz

Koordinátoři ŠVP:

Mgr. Petr Sýkora
Mgr. Anna Jankovcová
Mgr. Iva Křišťanová
Mgr. Karel Dvořák

Kontakty:

telefon: +420 376 310 847
web: www.klatovynet.cz/gymkt
e-mail: yvogeltanz@gymkt.cz
e-mail: rsalvetr@gym-kt.cz
e-mail: vskrivan@gym-kt.cz

IČO: 61750972

IZO: 000076996

REDIZO: 600009327

1.5 Zřizovatel

Plzeňský kraj
Škroupova 18
301 00 Plzeň
IČO: 70890366
telefon: 377 195 111
web: www.kr-plzensky.cz

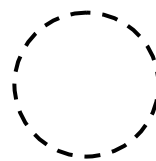
1.6 Platnost dokumentu

Od 1. 9. 2025

ŠVP byl schválen Radou školy dne 17. 1. 2025 a zapsán pod čj. 25/2025.

.....

Mgr. Václav Vogeltanz
ředitel školy

razítko školy

2 Charakteristika školy

2.1 Základní charakteristika a velikost školy

Gymnázium J. Vrchlického patří mezi nejstarší gymnázia v Čechách (založeno r. 1812). V roce 2012 škola oslavila 200. výročí svého vzniku. V současnosti nabízíme všechny délky gymnaziálního studia (čtyřleté, šestileté, osmileté). Standardně máme v ročníku dvě třídy víceletého studia a dvě třídy čtyřletého studia. Od školního roku 2007/08 škola dosáhla cílového stavu 22 tříd (8 tříd čtyřletého, 8 tříd osmiletého a 6 tříd šestiletého studia). Kapacita školy je 675 žáků.

2.2 Vybavení školy

Po odchodu základní školy z objektu disponuje gymnázium celou původní budovou z r. 1959 včetně renovovaných prostor pro tělesnou výchovu a přílehlých pozemků, dále pak přístavbou s převážně odbornými učebnami, která byla dostavěna v r. 1987. V objektu se nachází 22 kmenových tříd, odborné učebny pro výuku fyziky, biologie, chemie, hudební výchovy, výtvarné výchovy, informatiky, zeměpisu aj. Zmodernizovány byly laboratoře biologie a chemie a dovybavena byla laboratoř fyziky. Škola disponuje venkovními stoly s lavičkami a altánem, které mohou být využity žáky i při volných hodinách. Všechny učebny jsou vybaveny multimediální technikou. Ve škole je zřízena klubovna pro žáky a studovna se školní knihovnou. V r. 2005 bylo vybudováno nové víceúčelové školní hřiště s umělým povrchem, které slouží jak výuce tělesné výchovy, tak volnočasovým aktivitám žáků. Škola nemá vlastní jídelnu a ubytovací zařízení, tyto služby jsou však s dostatečnou kapacitou zajišťovány v zařízeních sousedních středních škol. V roce 2010 byly rozšířeny prostory pro výuku tělesné výchovy (posilovna, sauna, malý sál). Roku 2018 byly vybudovány 4 nové učebny v podkroví (elektrotechniky a robotiky, digitálních technologií, přírodovědná a jazyková). V souvislosti s tím byl také zajištěn bezbariérový přístup do budovy venkovním výtahem. V roce 2020 byla uvedena do provozu multifunkční učebna s kapacitou více než 100 osob, která kromě výuky slouží pro pořádání přednášek a besed pro větší množství žáků.

2.3 Charakteristika pedagogického sboru

Gymnázium má více než šedesátčlenný pedagogický sbor. Muži jsou zastoupeni asi jednou třetinou, ženy pak dvěma třetinami. Mnozí učitelé jsou absolventy této školy. Předností sboru je téměř stoprocentní aprobovanost. Je zřízena funkce výchovného poradce, ale také metodika prevence, který zajišťuje i prevenci sociálně-patologických jevů. Za tímto účelem byla zřízena také funkce psychosociální poradkyně a krizové interventky. Na škole působí koordinátor ICT s vysokou odborností. Jeden z vyučujících biologie je koordinátorem environmentálního vzdělávání. Vedení školy se skládá z ředitele a dvou zástupců. Na škole pracuje velmi funkčním způsobem 14 předmětových komisí. Jejich předsedové jsou součástí rozšířeného vedení školy jako poradního orgánu ředitele školy. Učitelé se aktivně zúčastňují akcí v rámci Dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků (DVPP). Pedagogové se vzdělávají jak v rámci odbornosti ve svých předmětech, tak v oblastech psychologických a metodických, v oblasti rozvoje digitálních kompetencí a dalších.

2.4 Dlouhodobé projekty, mezinárodní spolupráce

Naší partnerskou školou je Dominicus-von-Linprun-Gymnasium v bavorském Viechtachu. Styky našich škol byly zahájeny již v roce 1990 a realizují se jak společnými akcemi žáků, tak učitelů. Skupiny žáků se seznamují a spolupracují při vzájemných setkáních jak na české, tak na bavorské straně, při společných výletech a v rámci účasti na různých projektech. Pro pedagogy je výměna zkušeností velmi vítána a oceňována. Každoročně studuje několik našich žáků v zahraničí, především na gymnáziích v Bavorsku v rámci programu Gastschuljahr. Několik žáků ale studuje i ve vzdálenějších zemích. Naopak několik cizinců využije možnost studovat na naší škole díky různým programům. Podle zájmu žáků jsou pořádány zájezdy do anglicky, německy, španělsky a francouzsky mluvících zemí.

2.5 Spolupráce se zákonnými zástupci a jinými subjekty

Na škole pracuje Sdružení rodičů (SR), spolupráce mezi výborem SR a vedením školy je na velmi dobré úrovni. SR se finančně podílí na odměňování nadaných žáků (úspěšných účastníků soutěží a olympiád), dovybavení studovny a klubovny, zlepšování prostředí školy ve prospěch žáků, sportovních akcích a adaptačních kurzech. SR je také pořadatelem maturitních plesů. V roce 2005 byla zřízena Školská rada. Jejími členy jsou zástupci zřizovatele, pedagogických pracovníků školy, zletilých žáků a zákonných zástupců nezletilých žáků. Kompetence ŠR jsou vymezeny Školským zákonem. Rada se schází dvakrát ročně. Každé 3 roky se volbami obměňuje její složení. Zákonní zástupci dostávají informace o výsledcích vzdělávání svých dětí prostřednictvím elektronické klasifikace a zejména pak na plenárních rodičovských schůzkách a při individuálních návštěvách. Veřejnost může získat základní informace o škole z jejích webových stránek www.klatovynet.cz/gymkt a Instagramu (@gymnázium_klatovy).

Škola spolupracuje s několika vysokými školami, zejména při organizování pedagogických praxí studentů. Odborníci z vysokých škol konají přímo na škole přednášky a besedy. Spolupráci má naše škola uzavřenou s několika vysokými školami, ve třech případech nese i označení „Fakultní škola“. V oblasti umístění absolventů spolupracujeme s Úřadem práce v Klatovech.

V potřebných případech škola spolupracuje s pedagogicko-psychologickou poradnou. Kontaktní pracovníci je výchovná poradkyně.

2.6 Charakteristika žáků

Spádová oblast uchazečů o studium na Gymnázium v Klatovech je dostatečná pro získání kvalitních žáků do 4 tříd v ročníku. Zahrnuje totiž asi 2/3 bývalého klatovského okresu (zbytek vykrývá Gymnázium v Sušici). Narůstá i zájem z některých sousedních okresů. Uchazeči do osmiletého studia jsou většinou z Klatov a jejich nejbližšího okolí. Pro žáky dojíždějící z větších vzdáleností je vhodnější studium šestileté (uchazeči ze 7. tříd). Tito žáci mohou být též ubytováni v internátech SŠZP a OA

v Klatovech. Pro uchazeče z 9. tříd otevíráme už řadu let dvě třídy čtyřletého studia. Na samém začátku školního roku se žáci 1. ročníku účastní vícedenního adaptačního kurzu mimo školu. Cílem tohoto kurzu je pomoci novým žákům gymnázia s adaptací na náročné studium a získání prvních vazeb na spolužáky z ročníku.

Na naší škole funguje studentský parlament, zástupci jednotlivých tříd se scházejí s ředitelem školy obvykle dvakrát ročně.

3 Charakteristika školního vzdělávacího programu

3.1 Zaměření školy

Gymnázium Jaroslava Vrchlického v Klatovech poskytuje všeobecné vzdělání, snaží se poskytnout široký rozhled, který je podmínkou pro účinnou flexibilitu absolventů v průběhu jejich zaměstnání a zvyšuje možnosti jejich uplatnění. Na škole nejsou zřizovány studijní „větve“ a škola jako celek nemá speciální zaměření, základním cílem celého gymnaziálního vzdělávacího programu je efektivní příprava pro vysokoškolská studia všech typů.

Diferenciace vzdělávání podle zaměření žáka je dosahováno širokou nabídkou volitelných předmětů v ročnících vyššího stupně gymnázia, které jsou bohatě hodinově dotovány zejména v posledním ročníku vyššího gymnázia. To se ukazuje mnohem efektivněji než časná specializace od 1. ročníku vyššího gymnázia.

3.2 Cíle vzdělávání

Vzděláváním na čtyřletých gymnáziích a na vyšším stupni víceletých gymnázií se usiluje o naplnění těchto cílů:

- vybavit žáky klíčovými kompetencemi na úrovni, kterou předpokládá RVP G
- vybavit žáky širokým vzdělanostním základem na úrovni, kterou popisuje RVP G
- připravit žáky k celoživotnímu učení, profesnímu, občanskému i osobnímu uplatnění

3.3 Profil absolventa

Absolvent gymnázia je osobnost dosahující vysokého stupně všeobecného vzdělání, a navíc velmi nadprůměrnými znalostmi disponuje v oblasti svého budoucího studia. Na velmi dobré úrovni ovládá aktivně jeden cizí jazyk a bez větších problémů komunikuje v jazyce druhém. Má vytvořené efektivní studijní návyky, dokáže získávat informace klasickými způsoby i pomocí moderních technologií (ICT), zpracovávat je a třídit. Orientuje se v občanských hodnotách demokratické společnosti, zná zásady zdravého životního stylu. Umí vhodnou formou prezentovat výsledky své práce i své názory. Absolvent naší školy by se měl vyznačovat také tolerancí, úctou, zodpovědností a slušným vystupováním.

3.4 Organizace přijímacího řízení

Na škole bude i nadále zřizováno studium čtyřleté, šestileté a osmileté. V každém ročníku se předpokládají dvě třídy čtyřletého studia a dvě víceletého (jedna šestiletá a jedna osmiletá). Rozsáhlá sběrná oblast je zárukou zachování přiměřené kvality uchazečů.

Zájemci o všechny typy studia skládají povinnou jednotnou přijímací zkoušku, jejíž váha činí 90 %. Dále se hodnotí také prospěch na základních školách za poslední tři pololetí. Konkrétní kritéria pro přijetí se mohou v jednotlivých létech mírně lišit. Budou vždy včas zveřejněna v zákonném termínu, stejně jako počet přijímaných žáků v jednotlivých typech studia.

3.5 Organizace maturitní zkoušky

Maturitní zkouška se skládá ze společné (státní) a profilové (školní) části. Žák získá střední vzdělání s maturitní zkouškou, jestliže úspěšně vykoná obě součásti zkoušky. Společná část se skládá ze dvou zkoušek, které se konají formou didaktického testu. Povinnými předměty jsou český jazyk a literatura, dále pak cizí jazyk nebo matematika dle výběru každého žáka. Ve společné části si lze zvolit až 2 nepovinné předměty včetně rozšiřující matematiky.

Profilovou část maturitní zkoušky skládají maturanti ze tří až čtyř předmětů či ucelených částí vzdělávacího obsahu. Povinnou součástí je písemná práce a ústní zkouška z českého jazyka a literatury. Pokud si žák zvolil ve společné části cizí jazyk, skládá v profilové části také písemnou a ústní zkoušku z tohoto jazyka. Dále jsou její součástí ústní zkoušky ze dvou povinně volitelných předmětů či ucelených částí vzdělávacího obsahu, u nichž součet týdenních vyučovacích dob v jednotlivých

ročnících stanovených učebním plánem školního vzdělávacího programu činí po dobu vzdělání nejméně průměrně 4 vyučovací hodiny týdně. Profilovou část je možno rozšířit o další dvě nepovinné zkoušky z dalších předmětů nebo ucelených částí vzdělávacího obsahu ze stejné nabídky. Konkrétní nabídka pro daný rok je včas zveřejňována ve škole a také na webových stránkách.

Za podmínky, že se žák přihlásí ke čtyřem povinným (případně dvěma nepovinným) profilovým zkouškám, lze jednu zkoušku z cizího jazyka nahradit výsledkem standardizované zkoušky dokládající jazykové znalosti žáka pro anglický jazyk na úrovni B2 nebo úrovni vyšší podle SERR pro jazyky, u dalších cizích jazyků na úrovni B1 nebo vyšší.

3.6 Výchovné a vzdělávací strategie

Škola buduje a rozvíjí klíčové kompetence žáků těmito strategiemi:

a) Strategie směřující ke kompetencím k učení

Žák je veden k tomu, aby efektivně organizoval svůj učební proces a přebíral za něj odpovědnost. Za podpory učitele žák vybírá a využívá vhodné způsoby a metody učení daného oboru. Využívá vhodné dostupné informační zdroje, informace kriticky třídí a zapracovává do systému poznatků získaných ve škole i z jiných pramenů. Škola rozvíjí tuto kompetenci individuálním způsobem u každého žáka. Do vyučování jsou zařazovány činnosti, které podporují zvědavost, aktivitu a tvořivost (samostatné a seminární práce žáků, účast žáků v soutěžích).

b) Strategie směřující ke kompetencím k řešení problémů

Do výuky jsou v maximální možné míře zařazovány problémové úlohy a úlohy aplikační. Frontální výuka je stále více nahrazována aktivizujícími metodami. Žák je veden k vnímání věcí v souvislostech. K poznatkům zaujímá fundovaně kritický postoj. Vytváří si komplexnější pohled na přírodní a společenské jevy. Při řešení problémů využívá žák informací získaných moderními technologiemi (ICT).

c) Strategie směřující ke kompetencím občanským

Jsou rozvíjeny hlavně metodami sociálního učení, sebepoznávání a seznamování žáků s jejich právy, odpovědnostmi a povinnostmi. Žáci jsou vedeni k respektování národních a kulturních tradic. Spolupráce a styky se školami v zahraničí přispívají k chápání života v nadnárodním prostředí. Žáci jsou vedeni k aktivní účasti na školním životě. Volí své zástupce do školního parlamentu, který úzce spolupracuje s vedením školy. Názory žáků na školní klima jsou zjišťovány prostřednictvím setkání vedení se studentskou radou a dotazníkovými šetřeními.

d) Strategie směřující ke kompetencím komunikativním

Žáci dostávají dostatečný prostor pro vyjádření svých názorů při vyučovacích hodinách, třídnických hodinách, na školních akcích i při setkáních s vedením školy. Prezentací samostatných prací žáků i s využitím digitálních technologií se rozvíjí jejich komunikativní dovednosti. Spolupráce ve skupinách a řízená diskuze žáků při hodinách přispívá k respektování názorů druhých a k pěstování zdravého sebevědomí jedince.

e) Strategie směřující ke kompetencím sociálním a personálním

Školním řádem jsou vymezena základní pravidla pro soužití žáků a učitelů na škole. V rámci těchto pravidel je na škole vytvářena atmosféra demokracie, spolupráce a přátelství. Učitel je chápán jako spolupracovník a rádce žáka. Sociální kompetence jsou utužovány styky se žáky zahraniční družební školy (Gymnázium Viechtach). Žáci společně chrání životní a pracovní prostředí ve škole. Chrání zdraví své i ostatních spolužáků. Kladné interpersonální vztahy jsou vytvářeny a upevňovány účastí žáků ve sportovních soutěžích, hlavně pak při kolektivních sportech.

f) Strategie směřující ke kompetencím k podnikavosti

Promyšlené budování profesní kariéry, efektivní organizace práce, pracovní návyky jsou podporovány i formou praktických činností při laboratorních cvičeních, zacházením s pomůckami, počítači

a multimediální (audiovizuální) technikou. Při výuce jsou realizovány exkurze do výrobních podniků, vzdělávacích a výzkumných zařízení (vysoké školy, archivy, knihovny). Styk s praxí je podporován i zajišťováním podkladových materiálů pro práce Středoškolské odborné činnosti. Při všech činnostech ve škole i mimo ni jsou žáci vedeni k ochraně zdraví a životního prostředí.

g) Strategie směřující ke kompetencím digitálním

Účelné a smysluplné využívání digitálních zařízení a technologií je podporováno zapojením žáků do aktivit zaměřených na organizaci a sdílení dokumentů, učebních materiálů a plánování studijních procesů. Efektivní práce s běžnými i specializovanými uživatelskými programy a aplikacemi je rozvíjena jak při samotném studiu, tak při prezentaci výsledků jejich práce. Výuka je obohacena o moderní formy vzdělávání, zahrnující digitální technologie, online zdroje a umělou inteligenci, čímž žáci získávají příležitosti osvojit si praktické dovednosti využitelné v praxi. Současně je kladen důraz na bezpečné a odpovědné chování v digitálním prostředí a na ochranu jejich zdraví, a to zejména ve vztahu k rizikům spojeným s užíváním či nadužíváním technologií.

3.7 Zabezpečení výuky žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

Žákem se speciálními vzdělávacími potřebami se rozumí osoba, která k naplnění svých vzdělávacích možností nebo k uplatnění nebo užívání svých práv na rovnoprávném základě s ostatními potřebuje poskytnutí podpůrných opatření. Podpůrnými opatřeními se rozumí nezbytné úpravy ve vzdělávání a školských službách odpovídající zdravotnímu stavu, kulturnímu prostředí nebo jiným životním podmínkám žáka. Žáci se speciálními vzdělávacími potřebami mají právo na bezplatné poskytování podpůrných opatření školou a školským zařízením.

Při práci se žáky se speciálními vzdělávacími potřebami je nutná spolupráce školy, žáka, jeho zákonných zástupců a školského poradenského zařízení (PPP). Žáci se speciálními vzdělávacími potřebami mají právo na vzdělávání, jehož obsah, formy a metody odpovídají jejich vzdělávacím potřebám a možnostem, na vytvoření nezbytných podmínek, které toto vzdělávání umožní, a na poradenskou pomoc školy a školského poradenského zařízení.

Škola zabezpečuje vzdělávání těchto žáků ve spolupráci s odborníky v oblasti pedagogiky a psychologie (PPP), kontakty zajišťuje výchovný poradce školy. Gymnázium vychází vstříc žákům s diagnostikovanou dyslexií a dysgrafií, kterým může být na základě odborného doporučení vypracován individuální vzdělávací plán. Při písemných zkouškách je u těchto žáků upravena doba jejich vypracování.

Škola je připravena na žáky se speciálními vzdělávacími potřebami.

V případě jakýchkoliv problémů souvisejících se žákem se speciálními vzdělávacími potřebami (časté absence, problémy v kontaktu s rodiči, chování apod.) škola úzce spolupracuje s pracovníky péče o mládež a okamžitě tyto problémy řeší.

Výuka žáků se speciálními vzdělávacími potřebami probíhá v souladu s právními předpisy o vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků nadaných. ŠVP je v souladu s těmito dokumenty a podrobněji stanovuje podmínky vzdělávání těchto žáků.

Zabezpečování výuky žáků se SVP na naší škole je podmíněno přiznáním podpůrných opatření 1. až 3. stupně.

3.7.1 Podpůrná opatření 1. stupně

Podpůrná opatření 1. stupně poskytuje žákům škola – učitelé, a to úpravou metod, postupů, forem, prostředků a hodnocení vzdělávání.

Žákům je zpravidla třídním učitelem nebo učitelem jednotlivých předmětů zpracován písemný plán pedagogické podpory (dále jen PLPP) dle vzoru ve vyhlášce č. 27/2016 Sb. ve znění pozdějších předpisů. Podle PLPP pracují učitelé 3 měsíce.

Před jeho zpracováním budou probíhat rozhovory s jednotlivými vyučujícími s cílem stanovení např. metod práce s žákem, způsobů kontroly osvojení znalostí a dovedností. Výchovný poradce stanoví termín přípravy PLPP a organizuje společné schůzky s rodiči, pedagogy, vedením školy a s žákem.

V případě, že PLPP stanovený učiteli nebude v době jeho tříměsíční platnosti dostatečně účinný a potíže žáků se budou i přes nastavená podpůrná opatření zhoršovat, bude žák odeslán s informovaným souhlasem zákonného zástupce žáka k vyšetření do školského poradenského zařízení (dále ŠPZ).

PLPP může být zpracován i pro kratší období, než je jeden rok. PLPP může být doplňován a upravován v průběhu školního roku.

3.7.2 Podpůrná opatření 2. stupně

Za spolupráci se ŠPZ odpovídá na naší škole výchovný poradce.

Stanoví-li ŠPZ po vyšetření žáka a po dohodě s vedením školy podpůrná opatření 2. stupně, budou žákovi poskytnuta stanovená podpůrná opatření, v případě nutnosti bude podle doporučení ŠPZ žákovi vypracován individuální vzdělávací plán podle vyhlášky 27/2016 Sb. ve znění pozdějších předpisů.

3.7.3 Pravidla a průběh tvorby, realizace a vyhodnocování IVP

Individuální vzdělávací plán sestavuje třídní učitel nebo učitel konkrétního vyučovacího předmětu za pomoci výchovného poradce. IVP má písemnou podobu. Před jeho zpracováním budou probíhat rozhovory s jednotlivými vyučujícími, s cílem stanovení např. metod s žákem, způsobů kontroly osvojení znalostí a dovedností. Výchovný poradce stanoví termín platnosti IVP a organizuje společné schůzky s rodiči, pedagogy, vedením školy i žákem. IVP může být zpracován i pro kratší období než 1 školní rok. IVP může být doplňován a upravován v průběhu školního roku.

Výchovný poradce zajistí písemný informovaný souhlas zákonného zástupce žáka, bez kterého nemůže být IVP prováděn. Výchovný poradce po podpisu IVP zákonným zástupcem žáka a získání informovaného souhlasu zákonného zástupce žáka předá informace o zahájení poskytování podpůrných opatření podle IVP řediteli školy, který je spolu s výchovným poradcem zaznamená do školní matriky.

3.7.4 Podpůrná opatření 3. stupně

Stanoví-li ŠPZ po vyšetření žáka a po dohodě s vedením školy podpůrná opatření 3. stupně, bude žákovi vytvořen individuální vzdělávací plán podle vyhlášky 27/2016 Sb. ve znění pozdějších předpisů.

3.7.5 Hodnocení žáků se ŠVP

Žáky hodnotíme komplexně podle úrovně zvládnutí a osvojení učiva dle ŠVP pro daný ročník a předmět, vždy je zohledňován individuální pokrok. Způsob hodnocení a klasifikace vychází ze zákona 561/2004 Sb. ve znění pozdějších předpisů, vyhlášky č.13/2005 Sb.

3.7.6 Obecné zásady uplatňované při výuce žáků se ŠVP

- vytváření klidného prostředí
- jasně stanovený řád
- důslednost
- orientace na kladné stránky žákovy osobnosti, možnost prožití úspěchu
- usměrňování aktivity žáka
- střídání činností
- poskytování delšího času na vypracování a kontrolu úkolů
- ocenění projevené snahy
- omezení psaní časově limitovaných písemných prací

3.8 Zabezpečení výuky žáků mimořádně nadaných

Při vzdělávání žáků nadaných a mimořádně nadaných naše škola spolupracuje zejména s PPP Klavov.

3.8.1 Pravidla a průběh tvorby, realizace a vyhodnocení plánu pedagogické podpory

PLPP nadaného a mimořádně nadaného žáka sestavuje třídní učitel ve spolupráci s učiteli konkrétních vyučovaných předmětů, ve kterých se projevuje mimořádné nadání žáka, s výchovným poradcem a školským poradenským zařízením. PLPP mimořádně nadaného žáka má písemnou podobu a při jeho sestavování spolupracuje třídní učitel s rodiči mimořádně nadaného žáka. PLPP může být zpracován i pro kratší období, než je školní rok. PLPP může být upravován a doplňován v průběhu školního roku. Výchovný poradce komunikuje se zákonným zástupcem žáka a průběžně ho informuje o poskytování podpůrných opatření.

3.8.2 Pravidla průběhu tvorby a realizace individuálního plánu

Individuální vzdělávací plán (IVP) mimořádně nadaného žáka sestavuje třídní učitel ve spolupráci s učiteli vyučovaných předmětů, ve kterých se projevuje mimořádné nadání žáka, s výchovným poradcem a školským poradenským centrem. IVP mimořádně nadaného žáka má písemnou podobu a při jeho sestavování spolupracuje třídní učitel s rodiči mimořádně nadaného žáka. Práce na sestavování IVP jsou zahájeny okamžitě po obdržení doporučení školského poradenského zařízení. IVP je stanoven nejpozději do jednoho měsíce od obdržení doporučení školského poradenského zařízení. Součástí IVP je termín vyhodnocení IVP, naplňování IVP a může obsahovat i termín průběžného hodnocení IVP, je-li to účelné. IVP může být zpracován i pro kratší období než je školní rok. IVP může být doplňován a upravován v průběhu školního roku. Výchovný poradce zajistí písemný informovaný souhlas zákonného zástupce žáka, bez kterého nemůže být IVP prováděn. Výchovný poradce po podpisu IVP zákonným zástupcem žáka a získání písemného informovaného souhlasu zákonného zástupce žáka předá informace o zahájení poskytování podpůrných opatření podle IVP řediteli školy, který je spolu s výchovným poradcem zaznamená do školní matriky. Ve škole je věnována pozornost nadaným žákům zvláště při probírání prohlubujícího učiva. Tito žáci jsou motivováni k účasti na předmětových soutěžích, olympiádách a SOČ. Pro tyto žáky jsou dle zájmu organizovány kroužky a nepovinné předměty. Dále jim je ze strany pedagogů poskytována individuální péče a konzultace. Nejúspěšnější žáci vyššího gymnázia pak získávají finanční odměny z prostředků nadace „Nadání Josefa, Marie a Zdeňky Hlávkových“, od níž naše škola pobírá trvalý legát.

3.9 Začlenění průřezových témat

Začlenění průřezových témat je patrné z příložených tabulek. Tematické okruhy průřezových témat jsou integrovány v jednotlivých vyučovacích předmětech, pokud není uvedeno jinak.

Komentář k tabulce:

- Čj – Český jazyk a literatura
- Aj – Anglický jazyk
- Nj – Německý jazyk
- Fj – Francouzský jazyk
- Šj – Španělský jazyk
- Rj – Ruský jazyk
- M – Matematika
- F – Fyzika
- Ch – Chemie
- Bi – Biologie
- Z – Zeměpis
- ZSV – Základy společenských věd

D – Dějepis

Hv – Hudební výchova

Vv – Výtvarná výchova

Tv – Tělesná výchova

Inf – Informatika

Předměty integrují průřezová témata do vyučovacích hodin.

Přehled realizace průřezových témat ve vyšších ročnících gymnázia

Osobnostní a sociální výchova (OSV)				
Název tematického okruhu OSV/ročník	kvinta/první	sexta/druhý	septima/třetí	oktáva/čtvrtý
Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti	Aj, Fj, Rj, Hv, Vv, F, M, Tv	Aj, Rj, ZSV, Vv, M, Tv	Aj, Rj, ZSV, M, Tv	Aj, Rj, F, M, Tv
Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů	Aj, F, M, Inf, Ch, Tv	Aj, M, Inf, Ch, Tv	Aj, ZSV, F, M, Ch, Tv	ZSV, M, Inf, Tv
Sociální komunikace	Čj, Aj, Šj, Rj, D, Hv, Vv, M, Inf, Ch, Tv	Aj, Šj, Vv, M, Inf, Ch, Tv	Aj, Šj, Rj, ZSV, M, Ch, Tv	Čj, Aj, Šj, Rj, ZSV, M, Inf, Tv
Morálka všedního dne	Aj, ZSV, Inf, M, Ch, Tv	F, M, Ch, Tv	D, M, Ch, Tv	Aj, ZSV, M, Inf, Tv
Spolupráce a soutěž	Rj, Hv, F, M, Inf, Ch, Tv	Aj, Šj, Rj, M, Inf, Ch, Tv	Šj, Rj, ZSV, F, M, Ch, Tv	Aj, Šj, Rj, F, M, Inf, Tv

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech (SOU)				
Název tematického okruhu SOU/ročník	kvinta/první	sexta/druhý	septima/třetí	oktáva/čtvrtý
Globalizační a rozvojové procesy	ZSV, D, Inf, Z, Tv	ZSV, D, Vv, F	Aj, D	Čj, Aj, ZSV, Bi
Globální problémy, jejich příčiny a důsledky	ZSV, Bi, Z, Ch	ZSV, F, Bi, Z, Ch	ZSV, D, Ch	Čj, Aj, Bi
Humanitární pomoc a mezinárodní rozvojová spolupráce	ZSV, Bi, Z	Bi, Z	ZSV, D, Z	Aj
Žijeme v Evropě	Čj, Aj, Fj, Šj, Rj, ZSV, D, Vv	Čj, Aj, Fj, Šj, Rj, ZSV, D, Vv, Bi, Z	Čj, Aj, Fj, Šj, Rj, ZSV, D, Bi, Z	Fj, Šj, Rj, ZSV, Bi, F
Vzdělávání v Evropě a ve světě	Aj, Fj, D	Aj, Nj, Rj	Aj	Nj Rj, F

Multikulturní výchova (MUL)				
Název tematického okruhu MUL/ročník	kvinta/první	sexta/druhý	septima/třetí	oktáva/čtvrtý
Základní problémy sociokulturních rozdílů	ZSV, D, Vv, Z	Fj, ZSV, D, Z	Aj, Nj, ZSV, Z	Aj, Fj, ZSV, Bi
Psychosociální aspekty interkulturality	Z	Rj, Z	Rj, ZSV, D, Z	Aj, Rj
Vztah k multilingvní situaci a ke spolupráci mezi lidmi z různého kulturního prostředí	Fj, Šj, Rj, Hv	Fj, Šj, Rj, Vv	Aj, Nj, Šj, Rj, ZSV, D	Čj, Aj, Nj, Šj, Rj

Environmentální výchova (ENV)				
Název tematického okruhu ENV/ročník	kvinta/první	sexta/druhý	septima/třetí	oktáva/čtvrtý
Problematika vztahů organismů a prostředí	Vv, Bi, Z, Ch	F, Bi, Ch	Ch	Aj, Bi
Člověk a životní prostředí	Aj, Fj, Šj, D, Bi, Z, Ch, Tv	Aj, Fj, ZSV, Vv, Bi, Ch, Tv	Fj, Šj, Rj, D, F, Ch, Tv	Aj, Fj, Šj, F, Bi, Tv
Životní prostředí regionu a České republiky	Bi, Z, Ch	Bi, Z, Ch	F, Z, Ch	F, Bi

Mediální výchova (MED)				
Název tematického okruhu MED/ročník	kvinta/první	sexta/druhý	septima/třetí	oktáva/čtvrtý
Média a mediální produkce	Aj, Inf, Bi, Ch	ZSV, D, Vv, Inf, Bi, Ch	Aj, Bi, Ch	Aj, Bi, Inf
Mediální produkty a jejich významy	Aj, Rj, Vv, Inf, Bi	Aj, Rj, D, Hv, Vv, Bi, Z, Inf	Čj, Aj, Rj, Bi, Z	Nj, Fj, Rj, Bi, Inf
Uživatelé	Aj	Hv	Čj, Aj	Aj
Účinky mediální produkce a vliv médií	Čj, Aj	Čj, Aj, ZSV, Hv, Inf	Aj	ZSV
Role médií v moderních dějinách	Čj, Aj, Vv	Vv	Aj, D	ZSV

4 Učební plán

Vzdělávací oblast	Vzdělávací obor	Vyučovací předmět	1.	2.	3.	4.	Celkem 1. - 4.	Min. dle RVP	Povinné	Disponib. časová dotace
Jazyk a jazyková komunikace	Český jazyk a literatura	Český jazyk a literatura	3	3	3	3	12	12	12	0
	Cizí jazyk	Anglický jazyk	4	3	4	3	14	12	12	2
	Další cizí jazyk	Německý jazyk Francouzský jazyk Španělský jazyk Ruský jazyk	3	3	3	3	12	12	12	0
Matematika a její aplikace		Matematika	4	4	3	3	14	10	10	4
Člověk a příroda	Fyzika	Fyzika	3	2	2,5	2	9,5	36	36	6,5
	Chemie	Chemie	2,5	3	2	0	7,5			
	Biologie	Biologie a geologie	2,5	2,5	2,5	2	9,5			
	Geografie	Zeměpis	2	2	2	0	6			
	Geologie (povinné téma v rámci Z a Bi)	---	0	0	0	0	0			
Člověk a společnost	Občanský a společensko-vědní základ	Základy společenských věd	1	1	2	2	6			
	Dějepis	Dějepis	2	2	2	0	6			
Člověk a svět práce		Ekonomika a podnikání	0	0	2	0	2		0	2
Umění a kultura	Hudební obor	Hudební výchova	2	2	0	0	4	4	4	0
	Výtvarný obor	Výtvarná výchova								
Člověk a zdraví	Výchova ke zdraví (povinné téma v rámci Bi, Ch, Tv a ZSV)	---	0	0	0	0	0	0	0	0
	Tělesná výchova	Tělesná výchova	2	2	2	2	8	8	8	0

Vzdělávací oblast	Vzdělávací obor	Vyučovací předmět	1.	2.	3.	4.	Celkem 1. - 4.	Min. dle RVP	Povinné	Disponib. časová dotace
Informatika		Informatika	2	1	0	1	4	4	4	0
Volitelné vzdělávací aktivity (nabídka volitelných předmětů uvedena ve zvláštní příloze)			0	2	6	12	20	8	8	12
Disponibilní časová dotace			4	2,5	10	10	26,5	26	26	26,5
Celková povinná časová dotace			33	32,5	34	33	132,5	132	132	132,5

Poznámky k učebnímu plánu

Člověk a svět práce – 2 hod.: Ekonomika a podnikání (3. roč. + septimy)

Výchova ke zdraví – v rámci Bi, Tv...

Geologie – v rámci Bi, Z + geologická exkurze

Volitelné vzdělávací aktivity – 2 hod. (sexty + 2. roč.), 6 hod. (septimy + 3. roč.), 12 hod. (oktávy + 4. roč.)

5 Učební osnovy povinných vyučovacích předmětů

5.1 Český jazyk a literatura

5.1.1 Charakteristika vyučovacního předmětu

Obsahové vymezení

Vyučovací předmět Český jazyk a literatura je vyučován ve všech ročnících vyššího gymnázia. Jeho vzdělávací obsah vychází ze vzdělávacího obsahu vzdělávacího oboru Český jazyk a literatura, který je součástí vzdělávací oblasti Jazyk a jazyková komunikace.

Při literární a literárněvědné části vyučovacního předmětu se žáci seznamují s principy vzniku literárního textu a jazykového komunikátu vůbec; rozlišují texty umělecké a neumělecké, sledují autorské strategie a jednotlivá vlákna tvořící jemné předivo textu jako výsledku umělecké výpovědi. Zkoumají didaktickou, informativní a estetickou funkci a jejich permanentní dialektickou jednotu v díle. Propojují si poznatky o českém kulturním prostředí s vědomostmi o evropské a světové literatuře. Definují jednotlivé formální, tematické a obsahové prvky v próze i v poezii a jejich efekt na adresáta.

V jazykové a komunikační části žáci poznávají český jazyk jako živý organismus neustále se proměňující podle určitých zákonitostí a pravidel. Zařazují si češtinu do kontextu světových jazyků, které se učí při jazykovém vzdělávání, a zároveň do ovládnání těchto jazyků integrují informace získané při jazykové výuce češtiny. Rozvíjejí si komunikační schopnosti v receptivní i produktivní oblasti, v písemném i ústním projevu se snadno orientují a interpretují i hlubší významové roviny. Při tvorbě vlastního jazykového projevu jakéhokoliv druhu dbají na účel, zaměření a využití komunikátu a s tím související jazykovou, stylistickou a obsahovou výstavbu. Samostatně tvoří texty odborné, publicistické, administrativní, případně i umělecké.

V rámci uskutečnění výuky Českého jazyka a literatury jsou realizována některá průřezová témata, jejichž posláním je u žáků vytvořit širší poznávací zázemí, ale i větší morální a sociální vyspělost mladé osobnosti.

Jsou to především:

- Osobnostní a sociální výchova
- Multikulturní výchova
- Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech
- Mediální výchova

Plán je zaměřen též na budování klíčových kompetencí u žáků, především kompetence k učení, kompetence komunikativní a kompetence k řešení problémů.

Pro zájemce nabízíme volitelný předmět Literární seminář. Je volitelný v posledním ročníku gymnaziálního studia, tj. v oktávách a 4. ročnících. Jeho hodinová dotace je 3 h/týden a zaměřuje se na rozvíjení a systemizaci dovedností získaných při studiu literatury v předmětu Český jazyk a literatura.

Žák získává komplexnější vhled do literárního světa včetně širších souvislostí, uvědomuje si vazby literatury na další druhy a oblasti umělecké tvorby.

Spolu s dalšími volitelnými předměty dotváří seminář paletu předmětů umožňující ranou profilaci žáka na preferované studijní oblasti.

Výuka dopomáhá k realizaci průřezových témat, zejména osobnostní a sociální výchovy a multikulturní výchovy.

Časové vymezení vyučovacního předmětu

1. ročník, kvinta 3 hodiny / týden
2. ročník, sexta 3 hodiny / týden
3. ročník, septima 3 hodiny / týden
4. ročník, oktáva 3 hodiny / týden

Dvě hodiny jsou zpravidla věnovány literatuře a literární výchově, jedna hodina jazyku a jazykovým a slohovým aspektům komunikace.

Výuka je vhodně doplňována divadelními představeními (obvykle celé vyšší gymnázium) nebo jinými kulturními akcemi (výstavy, filmové projekce ap.).

Výchovné a vzdělávací strategie

Strategie směřující ke kompetencím k učení

- vést žáka k vyhledávání a třídění informací z Čj na základě jejich pochopení, k tvůrčí práci s nimi
- seznámit žáky s mluvnickými a literárními termíny souvisejícími s probíraným učivem
- vést žáky k systematickému ukládání si jazykových a literárních informací
- Strategie směřující ke kompetencím k řešení problémů
- zásadně žáka zaměřovat na kritické myšlení, na uvážlivá rozhodnutí i vědomí odpovědnosti za své činy
- vytvářet u žáka dovednosti používat znalosti z jazykového vzdělávání i v jiných oblastech

Strategie směřující ke kompetencím komunikativním

- vést k vyjadřování myšlenek v logickém sledu, výstižně a jazykově čistě
- vést k samostatné práci s různými zdroji informací (slovníky, encyklopediemi, internetem)
- zajišťovat u žáka porozumění různých typů textů a jiných komunikačních prostředků jako východiska pro zapojení do společenského
- vytvářet systematicky příležitosti k zapojení žáků do diskuse v jakémkoli společenském kontextu

Strategie směřující ke kompetencím sociálním a personálním

- naučit žáky spolupráci ve skupině a při vytváření kooperativních přístupů v týmové činnosti, a to zejména při analýze literárních textů
- přispívat u žáků prostřednictvím poznání jazykových i literárních materiálů k rozvoji jeho mladické osobnosti

Strategie směřující ke kompetencím občanským

- formovat u žáků kladné občanské postoje v souvislosti s humanitním i kulturotvorným odkazem našeho slovesného dědictví
- napomáhat chápat ze strany žáků přínos literatury a jazyka jako širší součást společenských hodnot
- vytvářet u žáků trvalý smysl pro tvořivost, kulturu i kladný vztah k uměleckým dílům

Strategie směřující ke kompetencím k podnikavosti

- vést žáky k využívání získaných poznatků z jazyka i literatury v zájmu vlastní přípravy pro budoucnost, činit rozhodnutí o dalším vzdělávání a profesním zaměření

Strategie směřující ke kompetencím digitálním

- vést žáky k samostatné práci s Pravidly českého pravopisu, se Slovníkem spisovného jazyka českého a dalšími příručkami v digitální podobě
- učit žáky vytvářet ve slohové a komunikační výchově digitální obsah, např. dovednost psát administrativní styl – stížnost, motivační dopis, žádost, e-mail; a dovednost psát styl odborný
- vést žáky k osvojení dovednosti vyplňovat elektronický formulář, např. strukturovaný životopis

Péče o nadané žáky

- zadávat mimořádné a specializované úkoly
- zapojovat je do předmětových soutěží z literatury i jazyka
- zajišťovat jejich účast na přiměřených odborných projektech
- vést je k prvotní tvorbě

Pravidla pro hodnocení žáků

Kritéria hodnocení vycházejí z platného klasifikačního řádu školy

5.1.2 Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Ročník: kvinta, 1. ročník

Vyučovací předmět: český jazyk a literatura

Výstupy	Očekávané výstupy školy	Učivo (bez časových dotací)	Realizace průřezových témat
JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE			
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Odlišuje různé variety národního jazyka a vhodně jich využívá ve svém jazykovém projevu v souladu s komunikační situací • V mluveném projevu ovládá zásady spisovné výslovnosti a pro účinné dorozumívání vhodně užívá zvukové prostředky řeči • V mluveném projevu vhodně užívá nonverbálních prostředků řeči • V písemném projevu dodržuje zásady pravopisu a s oporou příruček řeší složitější případy; účinně využívá možností grafického členění textu 	<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Zařadí jazykový projev z hlediska vrstev jazyka, identifikuje jeho variety a vrstvy • Vyjmenuje odvětví gramatiky a disciplíny jimi se zabývající • Zařadí jednotlivé zvuky jazyka do systému; • Aplikuje výslovnostní pravidla na mluvený projev • Analyzuje mluvený projev z hlediska spisovnosti • Samostatně vytvoří a předvede mluvní cvičení s užitím získaných poznatků při využití vhodných nonverbálních prostředků řeči • Aplikuje pravopisná pravidla na diktátech i samostatně vytvořených textech • Posoudí správnost pravopisného jevu • Při posuzování pravopisných jevů využívá digitální jazykové příručky 	<p>Obecné poučení o jazyku a řeči Národní jazyk a jeho útvary, jazyk a řeč, jazyková komunikace, myšlení a jazyk</p> <p>Zvuková stránka jazyka Zásady spisovné výslovnosti, zvukové prostředky souvislé řeči</p> <p>Grafická stránka jazyka (grafémika, pravopis)</p>	<p>OSV Sociální komunikace</p> <p>MED Role médií v moderních dějinách</p>
<ul style="list-style-type: none"> • V písemném i mluveném projevu volí vhodné výrazové prostředky podle jejich funkce a ve vztahu k sdělovacímu záměru, k dané situaci, kontextu a k adresátovi 	<ul style="list-style-type: none"> • Odhadne vhodný pravopis slov přejetých • Seznámí se s pravopisnými příručkami a aplikuje je v tvorbě svých slohových projevů • Uvede seznam funkčních stylů • Zařadí projev z hlediska stylové kategorie • Objasní vliv objektivních a subjektivních slohotvorných činitelů na tvorbu 	<p>Text a styl, slohotvorní činitelé objektivní a subjektivní</p> <p>Funkční styly a jejich realizace v textech Styl prostě sdělovací – mluvené a psané útvary (zpráva a oznámení, dopis, e-mail, inzerát apod.) Administrativní styl (životopis, žádost, stížnost)</p>	<p>MED Účinky mediální produkce a vliv médií</p>

Výstupy	Očekávané výstupy školy	Učivo (bez časových dotací)	Realizace průřezových témat
	<p>textu</p> <ul style="list-style-type: none"> Definuje prostě sdělovací styl a aplikuje poznatky pro formulaci vlastních komunikátů Rozlišuje jednotlivé útvary administrativního stylu Vytvoří požadovaný administrativní útvar se všemi náležitostmi i v digitální podobě Vyplní formuláře v digitální podobě, vytváří strukturovaný životopis v digitální podobě 		
LITERÁRNÍ KOMUNIKACE			
<ul style="list-style-type: none"> Rozliší umělecký text od neuměleckého, nalezne jevy, které činí text uměleckým Na konkrétních příkladech popíše specifické prostředky básnického jazyka a objasní jejich funkci v textu Rozezná typy promluv a vyprávěcí způsoby a posoudí jejich funkci v konkrétním textu Vystihne podstatné rysy základních period vývoje české i světové literatury, významných uměleckých směrů, uvede jejich představitele a charakterizuje a interpretuje jejich přínos pro vývoj literatury a literárního myšlení Vysvětlí specifčnost vývoje české literatury a vyloží její postavení v kontextu literatury světové (vzájemná inspirace, příbuznost, odlišnosti a jejich příčiny) 	<ul style="list-style-type: none"> Definuje umělecký a neumělecký text Identifikuje umělecké prostředky v textu Rozliší literární druhy a základní žánr Analyzuje dílo z hlediska jednotlivých plánů Zařadí dílo podle příslušnosti k tematickému okruhu Vysvětlí, proč se lidstvo zabývá uměleckou literaturou Rozliší útvary lidové ústní slovesnosti a uvede příklady Zobecní postupy a prvky umělecké i neumělecké v náboženských literaturách starověku Posoudí pravdivost/fiktivnost mýtu, porovná mýty jednotlivých kultur Porovná básnické a dramatické žánry řecké a římské antiky Ospravedlní náboženskou podstatu středověké literatury 	<p>Základy literární vědy Literární teorie, literární historie, literární kritika Literatura a její funkce</p> <p>Metody interpretace textu</p> <p>Způsoby vyjadřování zážitků z literárních děl a soudů nad nimi (osobní záznamy, anotace)</p> <p>Jazykové, kompoziční a tematické prostředky výstavby literárního díla (tropy, figury, rytmus, rým a zvukové prostředky poezie, monolog, dialog, typy kompozice, motiv, téma)</p> <p>Text a intertextovost (motto, citát, aluze, parodie, travestie, plagiát)</p> <p>Vývoj literatury v kontextu dobového myšlení, umění a kultury (funkce a periodizace literatury, vývoj</p>	<p>SOU Žijeme v Evropě</p>

Výstupy	Očekávané výstupy školy	Učivo (bez časových dotací)	Realizace průřezových témat
	<ul style="list-style-type: none"> • Vymezí středověk jako období z hlediska umění a jeho postupů • Zařadí latinu a staroslověnštinu do jazykových rodin a určí jejich pozici v dějinách české literatury • Porovná umělecké strategie středověku s obdobím renesančním 	kontextu české a světové literatury od počátků slovesného umění až do období preromantismu, přínos velkých autor- ských osobností)	
	<ul style="list-style-type: none"> • Vyjmenuje vlivy antiky na renesanční umění • Analyzuje přelom 16. a 17. století jako jeden z vrcholů česky psané literatury • Posoudí emoční stupeň uměleckého díla • Vysvětlí souvislost mezi literárními díly, náboženstvím, politikou a historií • Rozliší lidovou a umělou literaturu, nižší a vyšší uměleckou větev v umění • Porovná prvky klasicismu s předchozím obdobím • Uvede souvislosti mezi koncem barokního období, nástupem klasicismu a preromantismu a národním obrozením 		MED Role médií v moderních dějinách

Výstupy	Očekávané výstupy školy	Učivo (bez časových dotací)	Realizace průřezových témat
JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE			
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ve svém projevu uplatňuje znalosti tvarosloví a slovtvorných a syntaktických principů českého jazyka 	<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Zařadí slovní jednotku podle způsobu vzniku • Ukáže, jak slovo vzniklo a které formanty byly použity • Definuje slovní čeleď a uvede příklady • Aplikuje slovtvorné postupy na existující slovní jednotky a uvede, jestli jsou ústrojně použity • Zaujme stanovisko ke slovní jednotce z hlediska správnosti slovtvorby (kalky, brusičské tvary, hybridní složeniny) • Zařadí slovo z hlediska slovního druhu • Nalezne analogii mezi slovnědruhovými skupinami • Určí gramatické kategorie slov různých druhů a vysvětlí jejich funkci 	<p>Slovní zásoba, sémantika a tvoření slov Jednotky slovní zásoby, významové vztahy mezi slovy, rozšiřování slovní zásoby, způsoby tvoření slov</p> <p>Tvarosloví Slovní druhy a jejich mluvnické kategorie a tvary</p>	
<ul style="list-style-type: none"> • Používá různé prostředky textového navazování vedoucí ke zvýšení srozumitelnosti, přehlednosti a logické souvislosti sdělení; uplatní textové členění v souladu s obsahovou výstavbou textu a rozvíjením tématu • Pořizuje z textu výpisky, zpracovává výtahy, konspekty • Efektivně a samostatně využívá různých informačních zdrojů (slovníky, encyklopedie, internet) 	<ul style="list-style-type: none"> • Aplikuje znalosti o slovních druzích na oblast pravopisu i jazykového projevu • Identifikuje nepravdivosti ve skloňování jednotlivých slovních druhů • Definuje text umělecký a neumělecký – odborný • Napíše postup práce nebo činnosti (posílení pracovních kompetencí) • Analyzuje umělecké prostředky určující pro umělecký popis • Charakterizuje osobu z hlediska vnitřních i vnějších kvalit • Zaujme stanovisko k osobnosti z hlediska jejich charakterových vlastností • Nachází odborné termíny a hledá jejich významy v různých pramenech (internet, slovníky) • Vytváří útvary odborného stylu – referát, odborný popis, konspekt • Posoudí stupeň odbornosti textu a jeho určení z hlediska stupně odbornosti 	<p>Funkční styly a jejich realizace v textech Odborný styl (odborný popis, výklad, odborná úvaha)</p>	

Výstupy	Očekávané výstupy školy	Učivo (bez časových dotací)	Realizace průřezových témat
	<ul style="list-style-type: none"> • Vyhledává informace z důvěryhodných zdrojů a ty kriticky posuzuje • Vytváří žánry odborného stylu i v digitální podobě • Respektuje při tvorbě autorská práva • Chrání vlastní digitální identitu 		
LITERÁRNÍ KOMUNIKACE			
<ul style="list-style-type: none"> • Rozliší a specifikuje jednotky vyprávění (časoprostor, vypravěč, postavy) a zhodnotí jejich funkci a účinek na čtenáře • Objasní rozdíly mezi fikčním a reálným světem a vysvětlí, jakým způsobem se reálný svět promítá do literárního textu, jaký vliv může mít svět fikce na myšlení a jednání reálných lidí • Na konkrétních příkladech popíše specifické prostředky básnického jazyka a objasní jejich funkci v textu a účinek na čtenáře • Při interpretaci literárního textu ve všech jeho kontextech uplatňuje prohloubené znalosti o struktuře literárního textu, literárních žánrech a literárněvědných termínech 	<ul style="list-style-type: none"> • Analyzuje dílo z hlediska časoprostoru • Specifikuje funkci vypravěče v uměleckém díle • Rozliší vypravěče a literární postavy • Proveďte rozbor uměleckého textu • Posoudí vliv jednotek vyprávění na čtenáře • Ilustruje fikci a reálnost na uměleckém textu • Vysvětlí v souvislosti s vývojem literatury odraz reálného světa v uměleckém textu • Vysvětlí možnost působení fikce uměleckého textu na filozofické názory lidí • Určí jazykové prostředky uměleckých textů různých literárních období a směrů a popíše jejich účinek na čtenáře • Ukáže, jaký účinek mají romantické tvárné postupy a jak ovlivňují literární strukturu pozdějších období a jak pojímají otázku časoprostoru a postav 	<p>Metody interpretace textu (čtenářské kompetence, popis a analýza)</p> <p>Text a intertextovost (předmluva, doslov, ilustrace, obálka)</p> <p>Vývoj literatury v kontextu dobového myšlení, umění a kultury (vývoj kontextu české a světové literatury, přínos velkých autorů a literární směry a hnutí od národního obrození a romantismu až do konce 19. století)</p>	<p>SOU Žijeme v Evropě</p> <p>MED Účinky mediální produkce a vliv médií</p>
<ul style="list-style-type: none"> • Samostatně interpretuje dramatické, filmové a televizní zpracování literárních děl • Vystihne podstatné rysy základních period vývoje české i světové literatury, významných uměleckých směrů, uvede jejich představitele a charakterizuje a 	<ul style="list-style-type: none"> • Porovná Erbenovy balady s baladami lidovými, objasní funkci jejich básnického jazyka na čtenáře • Zobecní souvislost literatury a politického zřízení státu, v němž vzniká • Porovná realistické a novoromantické tendence v české literatuře • Zobecní rysy poezie 80. let 19. století • Objasní umělecký vývoj Jaroslava Vrchlického – 		

Výstupy	Očekávané výstupy školy	Učivo (bez časových dotací)	Realizace průřezových témat
<p>interpretuje jejich přínos pro vývoj literatury a literárního myšlení</p> <ul style="list-style-type: none"> • Vysvětlí specifčnost vývoje české literatury a vyloží její postavení v kontextu literatury světové (vzájemná inspirace, příbuznost, odlišnosti a jejich příčiny) 	<p>přední osobnosti gymnázia</p> <ul style="list-style-type: none"> • Vysvětlí souvislosti mezi „školou světovou“ a „školou národní“ • Zobecní znaky směru a popíše principy zobrazení realistickou metodou • Shrne historizující principy v české literatuře 19. století a objasní jejich význam pro historiografii a filozofii dějin obecně • Nalezne sociální motivy a principy v literárním díle • Ukáže, jak autor může charakterizovat postavy pomocí jejich řeči • Aplikuje své vědomosti o dialektech na interpretaci děl z jednotlivých krajů Čech a Moravy • Rozliší drama od lyriky a epiky jako literární druh • Uvede základní dramatické techniky, generalizuje znaky realismu i z dramatických děl • Charakterizuje pojem literární generace • Porovná moderní a klasické (realistické) umělecké dílo, jeho postupy a prostředky • Rozliší a definuje jednotlivé moderní umělecké směry (symbolismus, dekadence, impresionismus, expresionismus, • Vysvětlí zásady moderní literární (a umělecké) kritiky • Prokazuje pochopení dramatického, filmového a televizního zpracování literárních děl jako svěbytných děl • Interpretuje samostatně taková literární zpracování 		

Výstupy	Očekávané výstupy školy	Učivo (bez časových dotací)	Realizace průřezových témat
JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE			
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Využívá znalostí o větných členech a jejich vztazích, o aktuálním členění výpovědí a o druzích vět podle záměru mluvčího k vhodnému vyjádření myšlenky, k účinnému dorozumívání, logickému strukturování výpovědi a k odlišení záměru mluvčího • Volí adekvátní komunikační strategie, zohledňuje partnera a publikum; rozeznává manipulativní komunikaci a dovede se jí bránit 	<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Porovná větu a výpověď z hlediska formy a funkce • Tvoří vhodné věty podle větných vzorců a grafů • Zařadí slovo užitá v konkrétní větě k větným členům • Posoudí komunikační funkci výpovědi, určí její komunikační záměr • Rozliší druhy souvětí a druhy vět v nich • Načrtne schéma/graf souvětí • Aplikuje vědomosti o stavbě věty a souvětí na interpunkci v psaných textech • Rozliší útvary publicistického stylu z hlediska formálního i obsahového • Definiuje publicistický styl na pozadí teorie funkčních stylů • Posuzuje objektivnost publicistických žánrů v digitální podobě • Pokouší se odhalit manipulaci a dezinformace 	<p>Skladba Základní principy větné stavby Aktuální členění výpovědi Základy valenční a textové syntaxe</p> <p>Funkční styly a jejich realizace v textech Publicistický styl (kritika, reportáž, fejeton) Esejistický styl</p>	<p>MED Mediální produkty a jejich význam</p>
<ul style="list-style-type: none"> • Posoudí a interpretuje komunikační účinky textu, svá tvrzení argumentačně podpoří jeho všestrannou analýzou • Při tvorbě vlastního textu mluveného i psaného využívá základní principy rétoriky 	<ul style="list-style-type: none"> • Samostatně posoudí komunikační záměr textu, zaujme k němu stanovisko • Vytváří texty v publicistickém stylu na různá zadání • Získané schopnosti a dovednosti tvořivě využívá v produktivních činnostech rozvíjejících jeho individuální styl • Shrne vlastnosti eseje jako útvaru na rozmezí stylů • Vytvoří vlastní útvar v esejistickém stylu • Vysvětlí nutnost aktivního zvládnutí řečnictví • Objasní funkci 	<p>Rétorika Druhy řečnických projevů, příprava a realizace řečnického vystoupení</p>	<p>MED Uživatelé</p>

Výstupy	Očekávané výstupy školy	Učivo (bez časových dotací)	Realizace průřezových témat
	<ul style="list-style-type: none"> • řečnického stylu • Dokáže použít ve vlastním textu vhodné jazykové prostředky • Vede dialog s mlčícím adresátem i dialog skutečný • Vysvětlí rozdíl mezi připraveným a nepřipraveným projevem • Uvede klady a zápory manipulativního postupu řečnického stylu 		
LITERÁRNÍ KOMUNIKACE			
<ul style="list-style-type: none"> • Při interpretaci literárního textu ve všech jeho kontextech uplatňuje prohloubené znalosti o struktuře literárního textu, literárních žánrech a literárněvědných termínech • Samostatně interpretuje dramatické, filmové a televizní zpracování literárních děl • Vystihne podstatné rysy základních period vývoje české i světové literatury, významných uměleckých směrů, uvede jejich představitele a charakterizuje a interpretuje jejich přínos pro vývoj literatury a literárního myšlení 	<ul style="list-style-type: none"> • Vlastními slovy dokáže popsat strukturu literárního textu • Uvede vztah mezi literárním textem a příslušným literárním žánrem • Při interpretaci používá literárněvědné termíny • Analyzuje dramatické, filmové a televizní zpracování literárních děl • Rozliší literární předlohu a adaptaci literárního díla • Ospravedlní rebelské umění počátku 19. st. za určitých společenských podmínek • Ukáže, jak lze pomocí umění vyjádřit životní postoje • Vysvětlí souvislost společenského a literárního vývoje a vliv války na smýšlení lidí • Zobecní rysy literatury inspirované 1. světovou válkou, uvede hlavní autory • Diskutuje o možnosti vyjádření pomocí vážné a humoristické literatury 	<p>Základy literární vědy (poetika) Způsoby vyjadřování zážitků z literárních děl a soudů nad nimi (kritika a recenze, polemiky)</p> <p>Vývoj literatury v kontextu dobového myšlení, umění a kultury (vývoj kontextu české a světové literatury, přínos velkých autorských osobností, literární směry a hnutí, vývoj literárních druhů a žánrů s důrazem na moderní literaturu v 1. polovině 20. století)</p>	<p>SOU Žijeme v Evropě Významní Evropané Významní Evropané z českého prostředí</p>
	<ul style="list-style-type: none"> • Rozezná a komentuje patos, ironii, sarkasmus v české „válečné“ literatuře a posoudí jejich funkci v textech • Vysvětlí princip moderní literatury a poezie (a srovná s klasickou) • Zařadí poetický text k uměleckému směru, 		

Výstupy	Očekávané výstupy školy	Učivo (bez časových dotací)	Realizace průřezových témat
	<p>komentuje jeho umělecké prostředky</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ukáže souvislosti mezi literární a výtvarnou tvorbou daného období • Vysvětlí princip asociace a básnického obrazu • Generalizuje znaky meziválečné prózy jednotlivých zemí, vysvětlí společenské zázemí kultur • Označí směry a tendence světového dramatu v 1. pol. 20. stol. • Popíše tendence a proudy české meziválečné poezie • Rozliší poezii tradiční a avantgardní • Vysvětlí princip asociativního řazení motivů • Analyzuje vyprávěcí techniky českých prozaiků • Identifikuje básnické prostředky používané v próze a stylové znaky autorů • Posoudí ideový podtext literárního díla (levicové, katolické, filozofické) • Odhadne žánrovou příslušnost dramatického textu, rozliší jednotlivé druhy komiky, vysvětlí jejich princip • Diskutuje o kritických názorech jednotlivých kritiků, zařadí je z hlediska proudů a ideologií • Rozliší umělecký text od literárně-teoretického, od eseje; nalezne distinktivní rysy uměleckých textů • Obhájí stanovisko některé z vybraných kritiků • Komentuje vliv okupace na literární vývoj 		

Výstupy	Očekávané výstupy školy	Učivo (bez časových dotací)	Realizace průřezových témat
JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE			
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Při analýze vybraných textů popíše základní rysy češtiny a vysvětlí zákonitosti jejího vývoje i současné vývojové tendence • Při tvorbě vlastního textu mluveného i psaného využívá základní principy rétoriky • Posoudí a interpretuje komunikační účinky textu, svá tvrzení argumentačně podpoří jeho všestrannou analýzou • V mluveném i psaném projevu vhodně využívá slohotvorné rozvrstvení výrazových prostředků češtiny • Volí adekvátní komunikační strategie, zohledňuje partnera a publikum; rozeznává manipulativní komunikaci a dovede se jí bránit 	<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Rozdělí světové jazyky do základních rodin • Ukáže souvislosti mezi jazyky a principy, které v jazycích fungují • Přiřadí jazyky k typům • Efektivně aplikuje poznatky o funkčních stylech na vytvářené komunikáty mluvené i psané • Zařadí výchozí text do uměleckého stylu, popíše znaky a zobecní je • Odhadne komunikační strategii textu • Předvede, jak se naplní vybrané komunikační záměry • Navrhne techniku obrany před manipulací 	<p>Obecné poučení o jazyku a řeči</p> <p>Jazyková kultura Základní vývojové tendence českého jazyka</p> <p>Slohová charakteristika výrazových prostředků</p> <p>Prostě sdělovací styl Administrativní styl Odborný styl Publicistický styl Umělecký styl Řečnický styl Esejistický styl Text a komunikační situace Funkce komunikátů Míra připravenosti, oficiálnosti, formálnosti, veřejnosti komunikace Mluvenost a psanost Komunikační strategie</p>	<p>MUL</p> <p>Vztah k multilingvní situaci a ke spolupráci mezi lidmi z různého kulturního prostředí</p> <p>Každý jazyk má své specifické rysy</p> <p>OSV</p> <p>Sociální komunikace Verbální a neverbální komunikace Dovednosti spojené s kvalitami komunikace</p>
	<ul style="list-style-type: none"> • Aplikuje probrané učivo na vybrané úkoly a testové otázky z oboru fonetiky, pravopisu, morfologie, lexikologie a syntaxe a rozvíjí svůj individuální styl • Vytváří texty koherentní, s vhodným vnitřním členěním • Posoudí vhodnost intertextovosti a umí tyto principy použít ve vlastním textu 	<p>Monolog a dialog (výstavba dialogu, subjekty mimotextové a vnitrotextové, narativní postupy)</p> <p>Základní vlastnosti textu, principy jeho výstavby (koherence textu, členění textu, intertextovost)</p>	<p>MUL</p> <p>Vztah k multilingvní situaci a ke spolupráci mezi lidmi z různého kulturního prostředí</p> <p>Používání jazyka bez rasistických a diskriminujících výrazů</p> <p>Mluvení o jiných lidech, aniž by se znevažovala jejich rovnoprávnost</p>
LITERÁRNÍ KOMUNIKACE			

Výstupy	Očekávané výstupy školy	Učivo (bez časových dotací)	Realizace průřezových témat
<ul style="list-style-type: none"> • Postihne smysl textu, vysvětlí důvody a důsledky různých interpretací téhož textu, porovná je a zhodnotí, odhalí eventuální dezinterpretace textu • Identifikuje využití jednoho textu v textu jiném (intertextovost) a objasní jeho funkci a účinek na čtenáře • Rozliší texty spadající do oblasti tzv. literatury vážné, středního proudu a literárního braku a svůj názor argumentačně zdůvodní • Tvořivě využívá informací z odborné literatury, internetu, tisku a z dalších zdrojů, kriticky je třídí a vyhodnocuje 	<ul style="list-style-type: none"> • Komentuje ideologický náboj literárního textu, odhalí jeho manipulativní funkci, odhalí dezinterpretace textů spojené s dobou ideologií • Ilustruje na příkladech uměleckých textů přímé i nepřímé odkazy na jiný text • Vysvětlí účinek intertextovosti na čtenáře • Využívá vědomosti o literatuře k interpretaci moderního a postmoderního umění a rozlišení textu uměleckého, neuměleckého a pokleslého (kýč) 	<p>Základy literární vědy (interdisciplinárnost literární vědy)</p> <p>Metody interpretace textu</p> <p>Text a intertextovost (kontext, vliv a způsoby mezitextového navazování)</p> <p>Vývoj literatury v kontextu dobového myšlení, umění a kultury (vývoj kontextu české a světové literatury, přínos velkých autorských osobností, literární směry a hnutí, vývoj literárních druhů a žánrů s důrazem na moderní literaturu 2. poloviny 20. a začátku 21. století)</p>	<p>SOU Žijeme v Evropě Významní Evropané Významní Evropané z českého prostředí</p> <p>MED Mediální produkty a jejich význam</p> <p>SOU Globální problémy, jejich příčiny a důsledky Lidská práva v tzv. rozděleném světě</p>
<ul style="list-style-type: none"> • Samostatně interpretuje dramatické, filmové a televizní zpracování literárních děl • Získané schopnosti a dovednosti tvořivě využívá v produktivních činnostech rozvíjejících jeho individuální styl • Vysvětlí specifickou vývoje české literatury a vyloží její postavení v kontextu literatury světové (vzájemná inspirace, příbuznost, odlišnosti a jejich příčiny) • Získané schopnosti a dovednosti tvořivě využívá v produktivních činnostech rozvíjejících jeho individuální styl 	<ul style="list-style-type: none"> • Aplikuje znalosti získané z odborné literatury, internetu, tisku a dalších zdrojů při interpretaci textů i při tvorbě vlastních textů • Provádí rozbor, posouzení a kritiku dramatických, filmových, televizních zpracování literárních děl • Prokazuje schopnosti a dovednosti v produktivních činnostech, které rozvíjejí jeho individuální styl • Aplikuje literární techniky a postupy ve vlastní tvorbě • Uvede literární kritiky a jejich směřování v období válečném a poválečném • Posoudí tendence ve vývoji literatury po 2. sv. válce, pojmenuje směry a osobnosti • Ospravedlní náboženská vyjádření ve společensky orientované literatuře 		<p>SOU Globalizační a rozvojové procesy Globalizace a kulturní změny: procesy podporující stejnorodost a rozdílnost kulturního prostředí, snižování kulturní rozmanitosti na Zemi, šíření tzv. globální kultury a jeho důsledky</p>
	<ul style="list-style-type: none"> • Objasní vývoj světové literatury po 2. 		

Výstupy	Očekávané výstupy školy	Učivo (bez časových dotací)	Realizace průřezových témat
	světové válce • Uvede příklady filozofické a společensky orientované prózy • Ukáže souvislosti mezi uvolněním společenského vývoje v 60. letech a literární konjunkturou • Popíše úlohu literárních periodik, uvede příklady • Vyjmenuje osobnosti s periodiky spojené • Zobecní rysy svobodné literatury konce 60. let a porovná je s následným normalizačním obdobím • Shrne moderní vývojové tendence v dramatickém umění • Porovná literaturu vzniklou v totalitním režimu s literaturou po r. 1989		

5.2 Anglický jazyk

5.2.1 Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové vymezení

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Anglický jazyk vychází ze vzdělávacího obsahu vzdělávacího oboru Cizí jazyk, který je součástí vzdělávací oblasti Jazyk a jazyková komunikace. Osvojení anglického jazyka navazuje na poznání českého jazyka. Cílem je postupné zvládnutí mluvených a psaných projevů a vytváření komplexní komunikační kompetence. Má však i cíle specifické. Aktivní znalost cizích jazyků je v současné době nezbytná jak z hlediska globálního, tak i pro osobní potřebu žáka, protože usnadňuje přístup k informacím a k intenzivnějším osobním kontaktům, čímž umožňuje vyšší mobilitu žáka a jeho rychlejší orientaci. Žáci se též učí porozumět kultuře a zvykům jiných lidí a respektovat je.

Vzdělávání v Cizím jazyce navazuje na úroveň jazykových znalostí a komunikačních dovedností odpovídající úrovni A2 a směřuje k dosažení výstupní úrovně B2 podle Společného evropského referenčního rámce pro jazyky, kterou lze charakterizovat následovně: „Žák se jasně vyjadřuje, aniž by jazykově redukoval to, co chce sdělit. Má dostačující vyjadřovací prostředky k tomu, aby podal jasný popis, vyjádřil své názory, rozvíjel argumentaci bez většího hledání slov a k tomuto účelu používá některé druhy podřadných souvětí. Má všeobecně vysokou úroveň slovní zásoby, ačkoliv v malé míře dochází k záměnám a nesprávnému výběru slov, které však nezpůsobují problémy v komunikaci. Dobře ovládá gramatiku a jen občas se dopouští malých nebo nesystematických chyb, mohou se objevit menší nedostatky ve větné stavbě, ale nejsou časté a mohou být zpětně opraveny. Žák se vyhne závažným chybám ve formulacích, vyjadřuje se sebevědomě, srozumitelně a zdvořile v rámci formálních a neformálních funkčních stylů, které odpovídají dané situaci a osobám, kterých se to týká.“

Žák bude rozvíjet nejen komunikativní kompetence, ale díky probíraným tématům si rozšíří celkový kulturní obzor. Významnou složkou dialogu mezi učitelem a žákem bude seznamování se s reáliemi života v zemích s dlouhou demokratickou tradicí a jinými kulturami obecně. Obsah výuky se též dotkne pocitové a morální složky žákovy osobnosti. V otevřené společnosti demokratických států našeho kontinentu, kde je diskuse jediným prostředkem k řešení vyvstalých problémů, je co nejlepší ovládnutí cizího jazyka podmínkou připravenosti a následného úspěchu při těchto setkáních. Využití později zmíněných průřezových témat dává hodně příležitostí k posílení mezipředmětových vztahů.

Rozřazení žáků čtyřletého studia pro příslušnou variantu ŠVP se děje na základě testu – Placement test, zároveň je možný i přestup mezi skupinami, rovněž po předchozím testování.

Semináře z anglického jazyka nabízí prohloubení a rozšíření jazykových znalostí i dovedností. Nabízíme seminář (AJS), připravující na zkoušky FCE (First Certificate Exam), a seminář (AJA), který rozšiřuje znalosti a dovednosti nad rámec B2 a připravuje žáky na zkoušky CAE (Advanced) V oktávě je pak výuka zaměřena na utřídění dosavadních znalostí a , zároveň je i přípravou na přijímací zkoušky z anglického jazyka na vysoké školy. Práce v semináři je obohacena o další autentické texty a nahrávky.

Semináře z anglického jazyka jsou otevřeny pro žáky sext, septim a oktáv (2.–4. ročníku). V sextě a septimě jsou jim věnovány dvě hodiny týdně, v oktávě pak tři hodiny. Žáci si je mohou volit na jeden školní rok či více let.

Semináře se vyučují ve skupinách zhruba 15 žáků. Výuka probíhá v učebnách vybavených základními audiovizuálními pomůckami. Je-li třeba, využíváme i multimediální učebny.

Ve vyučovacím předmětu Anglický jazyk jsou realizována tato průřezová témata:

- Osobnostní a sociální výchova
- Multikulturní výchova
- Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech
- Environmentální výchova
- Mediální výchova

Časové vymezení vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět Anglický jazyk je zařazen do výuky v 1. až 4. ročníku čtyřletého a v kvintě až oktávě šesti a osmiletého studia. V 1. a 3. ročníku (kvintě a septimě) jsou mu věnovány čtyři vyučovací hodiny týdně, ve 2. a 4. ročníku (sextě a oktávě) tři vyučovací hodiny týdně.

Třídy se dělí na skupiny zhruba 15 žáků. Výuka probíhá v učebnách vybavených základními audiovizuálními pomůckami. Je-li třeba, využíváme i multimediální učebny.

Základem je práce s učebnicí a nahrávkami, která je doplněná o výukové časopisy a pracovní sešity určené zejména k domácí přípravě. Využíváme různé autentické materiály, tištěné i audiovizuální. Výuka navazuje nejen na znalosti a dovednosti mateřského jazyka, ale je propojena též s hudební výchovou (písničky, dramatizace, improvizace), informačními a komunikačními technologiemi (vyhledávání informací, příprava prezentací).

Výchovné a vzdělávací strategie

Při výuce výše zmíněného předmětu má učitel příležitost k rozvoji následujících kompetencí svých žáků:

Strategie směřující ke kompetencím k učení

- napomáhat žákovi chápat návaznost učení anglického jazyka na ostatní cizí jazyky
- rozvíjet v žácích schopnost vyhledávat a získávat informace v anglickém jazyce a získané poznatky porovnávat, zpracovávat a vyhodnocovat
- uvádět žáky do problematiky probírané látky navázáním na známé pojmy a připomenutím osvojeného učiva
- vést žáky k tomu, aby uměli plánovat a organizovat svou přípravu
- rozvíjet v žácích schopnost hodnotit kriticky své pokroky a poučit se z chyb
- představovat novou slovní zásobu odvozováním smyslu z kontextu
- pravidelně zařazovat do výuky opakovací lekce, při kterých si žáci ověřují své znalosti a hodnotí svou úroveň zvládnutí dané látky
- využívat znalostí žáků z ostatních předmětů při práci s odbornými texty

Strategie směřující ke kompetencím k řešení problémů

- navozením nejrůznějších modelových situací stimulovat žáka k využití získaných znalostí, fantazie, intuice a představivosti při jejich řešení
- upevňovat sebevědomí žáka a víru ve vlastní schopnosti a k tomu využívá zadávání přiměřených samostatných prací, projektů
- vést žáky k tomu, aby uměli obhájit své názory a argumentovat
- podněcovat v žácích otevřenost k různým postupům při řešení problému

Strategie směřující ke kompetencím komunikativním

- rozvíjet schopnosti žáka prezentovat své názory a myšlenky
- nacvičovat s žáky vystupování před publikem
- nacvičovat s žáky písemný projev různých stylistických útvarů
- učit žáky porozumět projevu s dialektickým zabarvením a projevu ne zcela zřetelnému
- učit žáka pracovat s chybou, vnímat chyby ostatních a poučit se z nich
- vést žáka k tomu, aby improvizoval v situacích, kdy má nedostatečnou slovní zásobu;
- zařazovat diskuse na aktuální a žákům blízké téma
- při práci v hodinách používat anglický jazyk i jako jazyk vyučující, instruktážní, aby povzbudil žáky vyjadřovat se v hodinách anglicky

Strategie směřující ke kompetencím sociálním a personálním

- vyžadovat po žácích pečlivou a zodpovědnou práci
- usilovat o vytváření dobrých vztahů v žákovském kolektivu
- zadávat úkoly, při nichž žáci komunikují v anglickém jazyce
- témata pro písemné práce vybírat tak, aby žáci psali o svých názorech a životních postojích
- povzbuzovat žáky, kteří podceňují své schopnosti, a podporovat jejich sebejistotu

- zadávat taková cvičení a úkoly, při kterých žáci mohou spolupracovat a vzájemně si pomáhat, vyměňovat názory, diskutovat
- zařazovat do výuky práci ve dvojicích i v menších skupinkách

Strategie směřující ke kompetencím občanským

- při vhodných příležitostech dávat příklady občanských postojů v zemích s dlouhou demokratickou tradicí
- seznamovat žáky s kulturou jiných států světa a vhodně volenými otázkami vést žáky ke srovnání různých kultur a k jejich respektování
- využívat témata textů k podněcení diskuse o událostech a vývoji veřejného života v ČR
- využívat situační dialogy v učebnici k diskusi o vztahu mezi osobními zájmy jedince a zájmy širší skupiny
- vybízet žáky ke sledování aktuálního dění doma i ve světě
- vést žáky k využívání anglického jazyka jako prostředku pro získávání informací z různých zdrojů a jejich srovnávání

Strategie směřující ke kompetencím k podnikavosti

- poskytovat žákům přehled látky, který budou v průběhu roku probírat, a tím jim umožnit sledovat postupný pokrok v učení
- s využitím exkurzí, přednášek, besed apod. ukazovat žákům přínos znalosti anglického jazyka
- na časově nebo obsahově náročnějších úkolech učit žáky nepřeceňovat svoje schopnosti a být realističtí při odhadování svých znalostí a schopností
- rozvíjet v žácích tvořivý a iniciativní přístup k výuce

Strategie směřující ke kompetencím digitálním

- vést žáky k vyhledávání digitálních materiálů a k dalšímu digitálnímu zpracování získaných informací a vytváření digitálního obsahu v anglickém jazyce
- vést žáky k práci s internetovými aplikacemi, které jsou určeny pro studium anglického jazyka
- podporovat u žáků samostatnost v práci s online materiály a mobilními aplikacemi učebnic, vytváření žakovských databází
- vést žáky ke sledování videí týkajících se anglicky mluvících zemí
- podporovat dovednosti žáků v samostatném vyhledávání a posuzování důvěryhodnosti informací z různých digitálních zdrojů v anglickém jazyce
- podporovat spolupráci při skupinových úkolech, projektové činnosti, případně spolupráci s partnerskými školami
- pomáhat žákům využívat různé online slovníky
- vést žáky k etickému chování v digitálním prostředí
- pomáhat žákům identifikovat rizika v této oblasti a minimalizovat je.

Pravidla pro hodnocení žáků

Kritéria hodnocení vycházejí z platného klasifikačního řádu školy.

5.2.2 Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Varianta A

Ročník: kvinta, 1. ročník

Vyučovací předmět: anglický jazyk

Výstupy	Očekávané výstupy školy	Učivo (bez časových dotací)	Realizace průřezových témat
RECEPTIVNÍ ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI			
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Porozumí hlavním bodům a myšlenkám autentického ústního projevu složitějšího obsahu na aktuální téma, postihne jeho hlavní a doplňující informace • Rozliší v mluveném projevu jednotlivé mluvčí, identifikuje různý styl, citové zabarvení, názory a stanoviska jednotlivých mluvčích • Porozumí hlavním bodům a myšlenkám autentického čteného textu či písemného projevu složitějšího obsahu na aktuální téma • Identifikuje strukturu textu a rozliší hlavní a doplňující informace • Vyhledá a shromáždí informace z různých textů na méně běžné, konkrétní téma a pracuje se získanými informacemi • Odvodí význam neznámých slov na základě již osvojené slovní zásoby, kontextu, znalosti tvorby slov a internacionalismů • Využívá různé druhy slovníků, informativní literaturu, encyklopedie a média • Čte s porozuměním literaturu • Postihne zápletku i sled událostí ve filmu či hře 	<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ve slyšeném komentáři rozpozná, co je popisováno • Popíše kvalitu a vzhled oblečení • Rozliší národnost mluvčího • Charakterizuje lidi své země, sdělí svůj názor na lidi jiných zemí • Postihne hlavní myšlenku čteného textu • Rozumí obsahu písně • Vypráví o lidech na fotce • Představí se a napíše o sobě • Vede s kamarádem rozhovor o současných i minulých činnostech a dějích, svém postoji k nim • Vyhledá specifické informace v textu • Rozliší jednotlivé mluvčí podle obsahu jejich vyprávění • Popíše svoje pocity • Vypráví příběh ze svého raného dětství • Charakterizuje děje a věci, které jsou již záležitostmi minulosti • Stylisticky správně napíše vyprávění o události jednoho dne • Diskutuje s kamarády o smyslu oslav • Ptá se na detaily události 	<p>Slovní zásoba:</p> <p>Oblečení a móda Popis osob Cestování Vyjadřování pocitů Sport Zdraví a nemoci Životní prostředí Mladí lidé a jejich svět Právo</p> <p>Gramatika:</p> <p>Přítomný čas Slovesné vazby Odvozování podstatných jmen Frázová slovesa Přídavná jména –ed/-ing Zvolací věty Minulé a předpřítomné časy , used to/would Vyjadřování budoucnosti Modální slovesa</p>	<p>MED Uživatelé, účinky mediální produkce a vliv médií, role medií v moderních dějinách</p> <p>SOU Vzdělávání v Evropě a ve světě</p> <p>OSV Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti</p>

Výstupy	Očekávané výstupy školy	Učivo (bez časových dotací)	Realizace průřezových témat
PRODUKTIVNÍ ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI			
<ul style="list-style-type: none"> • Formuluje svůj názor srozumitelně, gramaticky správně, spontánně a plynule • Volně a srozumitelně reprodukuje přečtený nebo vyslechnutý autentický text se slovní zásobou a jazykovými strukturami odpovídajícími náročnějším textu • Přednese souvislý text na zadané téma • Sestaví souvislý text na širokou škálu témat a vyjádří své stanovisko • Podrobně popíše své okolí, své zájmy a činnosti s nimi související 	<ul style="list-style-type: none"> • Rozumí obsahu čtených inzerátů • Diskutuje o výhodách a nevýhodách práce v zahraničí • Pohovoří o volbě povolání • Zeptá se a odpoví na otázky při pracovním pohovoru • Napíše žádost o práci • Pojmenuje části těla, běžná zranění a nemoci, jejich příznaky a způsob léčby • Rozumí radě lékaře • Vede rozhovor o tom, co v životě dokázal • Stylisticky správně napíše neformální dopis o novinkách ve svém okolí • Gramaticky správně formuluje odhad a předpověď vývoje techniky a lidstva • Gramaticky správně formuluje, co se stane v konkrétní dobu v budoucnosti blízké i vzdálené 	<p>Komunikační situace:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Spekulace • Vyjednávání • Sdělování novinek • Vyjadřování názoru • Omluva <p>Slohové útvary:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Neformální dopis • Vyprávění příběhu • Esej 	<p>OSV</p> <p>Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů</p>
<ul style="list-style-type: none"> • Logicky a jasně strukturuje formální i neformální písemný projev různých slohových stylů • S porozuměním přijímá a srozumitelně i gramaticky správně předává obsahově složitější informace • Používá bohatou všeobecnou slovní zásobu rozvíjení argumentace, aniž by redukoval to, co chce sdělit • Využívá výkladové a odborné slovníky při zpracování písemného projevu na neznámé téma 	<ul style="list-style-type: none"> • Vyjádří souhlas či nesouhlas • Navrhne činnost na víkend a na návrhy reaguje • Napíše úvahu o budoucnosti světa • Pojmenuje vybavení domu • Reprodukuje vyslechnutý krátký text • Na základě pochopení faktů vyvodí závěr • Reprodukuje dotazy a otázky jiných • Rezervuje si ubytování 	<p>Reálie anglicky mluvících zemí</p>	<p>MED</p> <p>Média a mediální produkce, Mediální produkty a jejich význam</p>

Výstupy	Očekávané výstupy školy	Učivo (bez časových dotací)	Realizace průřezových témat
INTERAKTIVNÍ ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI			
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Vyjádří a obhájí své myšlenky, názory a stanoviska vhodnou písemnou či ústní formou • Adekvátně a gramaticky správně okomentuje a prodiskutuje odlišné názory různých faktografických i imaginativních textů • Reaguje spontánně a gramaticky správně v složitějších, méně běžných situacích užitím vhodných výrazů a frazeologických obrátů • Komunikuje plynule a foneticky správně na témata abstraktní i konkrétní v méně běžných i odborných situacích 	<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Rozumí hlavním bodům novinového článku • V slyšených rozhovorech dvou lidí rozpozná, jaký je mezi nimi vztah • Porozumí rozhlasovému vysílání • Popíše život a dílo oblíbeného spisovatele • Gramaticky správně formuluje jevy, které by rád změnil • Vyjádří hlavní myšlenku písně • Neformálním dopisem reaguje na pozvání • Rozumí hlášením pro cestující • Popíše situaci při cestování • Charakterizuje výhody a nevýhody jednotlivých druhů cestování • Rozliší chronologii děje 	<p>Slovní zásoba:</p> <p>Výroba a obchod Vnímání světa Práce a zaměstnání Sociální spravedlnost Mezilidské vztahy Technologie Umění a kultura</p> <p>Gramatika:</p> <p>Modální slovesa must, can 't, might, could + minulý infinitiv Stupňování přídavných jmen a příslovcí Vyjadřování kontrastu Frázová slovesa tříslavná Časové předložky Přací věty Neurčitá zájmena Trpný rod</p>	<p>OSV Sociální komunikace</p> <p>ENV Člověk a životní prostředí</p> <p>MED Mediální produkce a její účinky, mediální produkty a jejich významy</p>
<ul style="list-style-type: none"> • Při setkání s rodilými mluvčími zahájí, vede a zakončí dialog a zapojí se do živé diskuse na různá témata týkající se odbornějších zájmů 	<ul style="list-style-type: none"> • Formuluje věty o vzniku, výrobě a využití dopravních prostředků • Formuluje zdvořilé dotazy • Napíše neformální pozdrav z dovolené • Vyjádří a obhájí svůj názor • Čte správně číselné výrazy • Správně formuluje služby, které si nechal udělat jinými lidmi • Vypráví o pomyslné události v minulosti a jejích možných následcích • Rozumí obrazným přirovnáním 	<p>Nepřímá řeč, nepřímá otázka, nepřímý rozkaz</p> <p>Vyjadřování počtu Have something done Podmínkové souvětí (third conditional) All, each, every, few, little... Such – so Vztažné věty Participia</p>	<p>OSV Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti, spolupráce a soutěž</p>

Výstupy	Očekávané výstupy školy	Učivo (bez časových dotací)	Realizace průřezových témat
	<ul style="list-style-type: none"> • Písemně si vyžádá informace • Rozumí novinovému článku o uměleckém žánru a jeho vývoji, přiřadí titulek, vyhledá specifické fráze • Pojmenuje běžné typy umění • Popíše umělecké dílo/představení a vyjádří svůj názor na ně • Nahradí vedlejší věty participiemi • Napíše esej o vlivu umění na naše životy 	<p>Komunikační situace: Stížnost Prezentace Instrukce Debata</p> <p>Slohové útvary: Formální dopis Zpráva Motivační dopis Esej Recenze</p>	
	<ul style="list-style-type: none"> • Popíše a porovná typy osobností • Při popisu události užívá rozmanitá přídavná jména a inverzi 	Reálie anglicky mluvících zemí	<p>OSV Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů, morálka všedního dne</p>

Výstupy	Očekávané výstupy školy	Učivo (bez časových dotací)	Realizace průřezových témat
RECEPTIVNÍ ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI			
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Porozumí hlavním bodům a myšlenkám autentického ústního projevu složitějšího obsahu na aktuální téma, postihne jeho hlavní a doplňující informace • Rozliší v mluveném projevu jednotlivé mluvčí, identifikuje různý styl, citové zabarvení, názory a stanoviska jednotlivých mluvčích • Porozumí hlavním bodům a myšlenkám autentického čteného textu či písemného projevu složitějšího obsahu na aktuální téma • Identifikuje strukturu textu a rozliší hlavní a doplňující informace • Vyhledá a shromáždí informace z různých textů na méně běžné, konkrétní téma a pracuje se získanými informacemi • Odvodí význam neznámých slov na základě již osvojené slovní zásoby, kontextu, znalosti tvorby slov a internacionalismů • Využívá různé druhy slovníků, informativní literaturu, encyklopedie a média • Čte s porozuměním literaturu • Postihne zápletku i sled událostí ve filmu či hře 	<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Porozumí hlavním bodům textu • Podrobně popíše své bydliště • Používá bohatou slovní zásobu při ústní i písemné argumentaci • Gramaticky správně předává složitější informace • Formuluje svůj názor na rodičovství, generační rozdíly • Strukturuje prezentaci a shrne sdělení • Volně a srozumitelně reprodukuje text • Ve vyprávění užívá příslovce, přídavná jména a vedlejší věty sekvenční 	<p>Slovní zásoba:</p> <p>Osobní charakteristika Studium Politika a náboženství a jejich místo v životě člověka a společnosti Svět a příroda Sociální média Historie, umění, literatura Lidské tělo Věda a technika</p> <p>Gramatika:</p> <p>Slovesné časy – podrobný přehled Modální slovesa Členy, kvantifikátory Vyjadřování účelu a důsledku, kontrastu Used to/would/get used to Slovesné vazby Složené předložky Frázová slovesa Stupňování příd. jm. a příslovci Tázací dovětky Přípustkové věty</p>	<p>OSV</p> <p>Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů</p> <p>SOU</p> <p>Vzdělávání v Evropě a ve světě Globalizační a rozvojové procesy</p>
PRODUKTIVNÍ ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI			
<ul style="list-style-type: none"> • Formuluje svůj názor srozumitelně, gramaticky správně, spontánně a plynule • Volně a srozumitelně reprodukuje přečtený nebo vyslechnutý text se slovní zásobou a jazykovými strukturami odpovídajícími náročnějšímu textu 	<ul style="list-style-type: none"> • Vyjádří svůj názor a umí jej přehodnotit na základě vyslechnutých argumentů • Přesně formuluje a komentuje grafy a jiné statistické údaje • Popíše zápletku, charakterizuje 	<p>Komunikační situace:</p> <p>Vyjádření názoru Diskuse Návrh, jeho přijetí a odmítnutí Vyjednávání</p>	<p>MED</p> <p>Média a jejich produkce, mediální produkty a jejich významy, vliv médií, jejich role a uživatelé</p>

Výstupy	Očekávané výstupy školy	Učivo (bez časových dotací)	Realizace průřezových témat
<ul style="list-style-type: none"> • Přednese souvislý text na zadané téma • Sestaví souvislý text na širokou škálu témat a vyjádří své stanovisko • Podrobně popíše své okolí, své zájmy a činnosti s nimi související 	<ul style="list-style-type: none"> postavy, vyjádří názor a sestaví do recenze • Vyjadřuje svůj názor a umí jej obhájit, užívá při tom bohatou slovní zásobu • Napíše esej, v němž vyjádří svůj názor 	<p>Slohové útvary: Článek, příběh, formální dopis, recenze, travel blog Reálie anglicky mluvících zemí</p>	<p>OSV Sociální komunikace SOU Žijeme v Evropě MUL Základní problémy sociokulturních rozdílů Vztah k multilingvní situaci a ke spolupráci mezi lidmi z různého kulturního prostředí</p>
<ul style="list-style-type: none"> • Logicky a jasně strukturuje formální i neformální písemný projev různých slohových stylů • S porozuměním přijímá a srozumitelně i gramaticky správně předává obsahově složitější informace • Používá bohatou všeobecnou slovní zásobu rozvíjení argumentace, aniž by redukoval to, co chce sdělit • Využívá výkladové a odborné slovníky při zpracování písemného projevu na neznámé téma 	<ul style="list-style-type: none"> • Gramaticky správně a rychle formuluje otázky (přímé, nepřímé, tázací dovětky) • Samostatně prezentuje téma a své názory na ně, přiměřeně reaguje na otázky, využívá bohatou slovní zásobu a odborné i výkladové slovníky při zpracování písemného projevu 		

Výstupy	Očekávané výstupy školy	Učivo (bez časových dotací)	Realizace průřezových témat
INTERAKTIVNÍ ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI			
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Vyjádří a obhájí své myšlenky, názory a stanoviska vhodnou písemnou i ústní formou • Aдекватně a gramaticky správně okomentuje a prodiskutuje odlišné názory různých faktografických i imaginativních textů • Reaguje spontánně a gramaticky správně ve složitějších, méně běžných situacích užitím vhodných výrazů a frazeologických obrátů • Komunikuje plynule a foneticky správně na témata abstraktní i konkrétní v méně běžných i odborných situacích 	<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Při diskusi umí logicky strukturovat argumenty pro a proti • Dokáže parafrázovat myšlenky • Umí vyjádřit odhad, týkající se minulých událostí • Bohatou slovní zásobou vyjádří radu, příkaz, zákaz • Napíše esej, v němž logicky strukturuje argumenty a vyvodí z nich závěr • Vyhledá informaci • Vyjádří souhlas a nesouhlas • Napíše strukturovaný životopis • Hovoří o situacích, které by za určitých podmínek nastaly v minulosti, přítomnosti nebo budoucnosti. Rozlišuje reálnost podmínky. 	<p>Slovní zásoba:</p> <p>Média a zpravodajství Film Lidstvo a jeho budoucnost Životní prostředí Mezigenerační vztahy Zdravý životní styl Informační technologie Budoucí povolání</p> <p>Gramatika:</p> <p>Trpný rod v pokročilých strukturách Nepřímá řeč – nepřímá otázka (slovesa pro její vyjádření) Neurčitá zájmena Modální slovesa Vztažné věty a participia Vedlejší věty podmínkové Důraz a inverze</p> <p>Komunikační situace:</p> <p>Prezentace, debata, třibení názoru, dosažení dohody</p> <p>Slohové útvary:</p> <p>Článek, esej, zpráva</p>	<p>SOU</p> <p>Globalizační procesy, globální problémy a jejich příčiny, humanitární pomoc, mezinárodní spolupráce</p> <p>ENV</p> <p>Člověk a životní prostředí</p> <p>MED</p> <p>Uživatelé</p> <p>OSV</p> <p>Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti, spolupráce a soutěž</p>
<ul style="list-style-type: none"> • Při setkání s rodilými mluvčími zahájí, vede a zakončí dialog a zapojí se do živé diskuse na různá témata týkající se odbornějších zájmů 	<ul style="list-style-type: none"> • Připraví se na pohovor s případným zaměstnavatelem • Porozumí požadavkům zaměstnavatele a zapíše je • Napíše stylisticky vytríbenou žádost o místo • Umí mluvit o budoucích dějích při 	<p>Realie anglicky mluvících zemí</p>	<p>MUL</p> <p>Základní problémy sociokulturních rozdílů, psychosociální aspekty interkulturality, vztah k multilingvní situaci a ke spolupráci mezi lidmi z různého</p>

Výstupy	Očekávané výstupy školy	Učivo (bez časových dotací)	Realizace průřezových témat
	<p>sdělování minulosti</p> <ul style="list-style-type: none"> • Vyjádří opakovanost dějů přítomnosti i minulosti. • Detailně popisuje, mluví o schopnostech a důvodech • Samostatně prezentuje téma a své názory na ně, přiměřeně reaguje na otázky 		<p>kulturního prostředí</p> <p>ENV Problematika vztahů organismů a prostředí, člověk a životní prostředí</p> <p>OSV Morálka všedního dne</p> <p>MED Média a mediální produkce</p>

Varianta B

Ročník: 1. ročník

Vyučovací předmět: anglický jazyk

Výstupy	Očekávané výstupy školy	Učivo (bez časových dotací)	Realizace průřezových témat
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Porozumí hlavním bodům a myšlenkám autentického ústního projevu složitějšího obsahu na aktuální téma, postihne jeho hlavní a doplňující informace • Rozliší v mluveném projevu jednotlivé mluvčí, identifikuje různý styl, citové zabarvení, názory a stanoviska jednotlivých mluvčích 	<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Rozumí poslechovým textům • Zaznamená požadované informace • Reprodukuje základní informace • Odhadne význam neznámých slov podle kontextu 	<p>Přítomné časy Mínulé časy (prostý a průběhový) Předpřítomný čas Slovesné vazby Stupňování přídavných jmen Zájmena a číslovky (some, any, much, many (a) few, (a) little) Členy Záporné předpony Kolokace Složená podst.jm. Tvoření příd. jm. Předložky místa</p>	<p>SOU Objevujeme Evropu a svět</p> <p>ENV Lidské aktivity a problémy životního prostředí Vztah člověka k prostředí</p> <p>MED Fungování a vliv médií ve společnosti Kritické čtení a vnímání mediálního sdělení</p> <p>Pozn.: Průřezová témata budou uplatňována průběžně při výuce nebo u části žáků při exkurzi (zájezd do Velké Británie)</p>
MLUVENÍ			
<ul style="list-style-type: none"> • Formuluje svůj názor srozumitelně, gramaticky správně, spontánně a plynule • Volně reprodukuje přečtený nebo vyslechnutý autentický text • Přednese souvislý projev na zadané téma 	<ul style="list-style-type: none"> • Vede rozhovor • Sestaví krátkou promluvu • Parafrázuje čtený či vyslechnutý text • Parafrázuje vlastními slovy roli osoby z poslechu 	<p>Pocity a nálady Charakteristika osobnosti Sport Příroda a město Nakupování a móda Kultura Vyjádření názoru Stížnost</p>	
ČTENÍ S POROZUMĚNÍM			
<ul style="list-style-type: none"> • Porozumí hlavním bodům a myšlenkám autentického čteného textu či písemného projevu složitějšího obsahu na aktuální téma • Identifikuje strukturu textu a rozliší hlavní a doplňující informace 	<ul style="list-style-type: none"> • Vyhledá požadované informace • Odhadne význam neznámých slov podle kontextu • Umí pracovat se slovníkem • Reprodukuje obsah přečteného • Odpovídá na otázky k textu 	<p>Kultura Sport Osobnosti Volba povolání Reálie angl. mluvících zemí</p>	<p>OSV Kreativita Komunikace</p>

Výstupy	Očekávané výstupy školy	Učivo (bez časových dotací)	Realizace průřezových témat
<ul style="list-style-type: none"> • Využívá různé druhy slovníků, informativní literaturu, encyklopedie a média 	<ul style="list-style-type: none"> • Klade otázky 		
PSANÍ			
<ul style="list-style-type: none"> • Sestaví souvislý text na širokou škálu témat a vyjádří své stanovisko • Podrobně popíše své okolí, své zájmy a činnosti s nimi související 	<ul style="list-style-type: none"> • Sestaví svůj osobní profil • Napiše neformální a formální dopis • Vymyslí svůj prázdninový blog • Ohodnotí film • Ovládá pravopis • Používá souvětí 	Osobní profil Neformální dopis Formální dopis Prázdninový blog Recenze Práce se slovníkem	

Výstupy	Očekávané výstupy školy	Učivo (bez časových dotací)	Realizace průřezových témat
POSLECH S POROZUMĚNÍM			
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Porozumí hlavním bodům a myšlenkám autentického ústního projevu složitějšího obsahu na aktuální téma, postihne jeho hlavní a doplňující informace • Rozliší v mluveném projevu jednotlivé mluvčí, identifikuje různý styl, citové zabarvení, názory a stanoviska jednotlivých mluvčích 	<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Rozumí poslechovým textům • Zaznamená požadované informace • Reprodukuje základní informace • Odhadne význam neznámých slov podle kontextu 	<p>Vyjadřování budoucnosti – will, going to</p> <p>Způsobová slovesa (must, mustn't, needn't)</p> <p>Vedlejší věty podmínkové</p> <p>Přací věty</p> <p>Předminulý čas</p> <p>Časová souslednost (základní změny)</p> <p>Trpný rod</p> <p>Frázová slovesa</p>	<p>DEM Občanská společnost a škola</p> <p>OSV Mezilidské vztahy Hodnoty, postoje, praktická etika</p> <p>ENV Lidské aktivity a problémy životního prostředí Pozn.: Průřezová témata budou uplatňována průběžně při výuce nebo u části žáků při exkurzi (zájezd do Velké Británie)</p>
MLUVENÍ			
<ul style="list-style-type: none"> • Vyjádří a obhájí své myšlenky, názory a stanoviska vhodnou písemnou i ústní formou • Adekvátně a gramaticky správně komentuje a prodiskutuje odlišné názory různých faktografických i imaginativních textů • Reaguje spontánně a gramaticky správně ve složitějších, méně běžných situacích užitím vhodných výrazů a frazeologických obrátů 	<ul style="list-style-type: none"> • Vede rozhovor o slyšených faktech, aktivně vystupuje v často se opakujících problémových situacích, zapojí se do diskuse, je schopen interview a hovořit po telefonu • S odpovídající slovní zásobou a gramatikou reprodukuje slyšený a přečtený text • Plynule popisuje zadaný obrázek 	<p>Moderní technologie</p> <p>Média</p> <p>Člověk a společnost</p> <p>Stravovací návyky</p> <p>Společnost a její problémy</p> <p>Pozvání</p> <p>Poskytnutí rady</p> <p>Diskuse</p> <p>Vyjádření návrhu</p>	<p>SOU Evropa a svět nás zajímají</p> <p>ENV Vztah člověka k prostředí</p>
ČTENÍ S POROZUMĚNÍM			
<ul style="list-style-type: none"> • Vyhledá a shromáždí informace z různých textů na méně běžné, konkrétní téma a pracuje se získanými informacemi 	<ul style="list-style-type: none"> • Vyhledá požadované informace • Odhadne význam neznámých slov podle kontextu • Umí pracovat se slovníkem 	<p>Moderní technologie</p> <p>Přírodní pohromy</p> <p>Životní prostředí</p> <p>Zločin</p>	

Výstupy	Očekávané výstupy školy	Učivo (bez časových dotací)	Realizace průřezových témat
<ul style="list-style-type: none"> • Odvodí význam neznámých slov na základě již osvojené slovní zásoby, kontextu, znalosti tvorby slov a internacionalismů 	<ul style="list-style-type: none"> • Reprodukuje obsah přečteného • Odpovídá na otázky k textu • Klade otázky 	<ul style="list-style-type: none"> • Příběhy • Reálie angl. mluvících zemí • Práce se slovníkem 	
PSANÍ			
<ul style="list-style-type: none"> • Logicky a jasně strukturuje formální i neformální písemný projev různých slohových stylů • Využívá výkladové a odborné slovníky při zpracování písemného projevu na neznámé téma 	<ul style="list-style-type: none"> • Napíše formální i neformální dopis, email, esej, recenzi • Umí zapsat poznámky • střídá jednoduché věty, souvětí, jednodušší příklady nepřímé řeči, spojovací výrazy • Ovládá pravopis 	<ul style="list-style-type: none"> • Vzkaz • Pozvání • Esej • E-mail • Neformální dopis • Práce se slovníkem 	

Výstupy	Očekávané výstupy školy	Učivo (bez časových dotací)	Realizace průřezových témat
RECEPTIVNÍ ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI			
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Porozumí hlavním bodům a myšlenkám autentického ústního projevu složitějšího obsahu na aktuální téma, postihne jeho hlavní a doplňující informace • Rozliší v mluveném projevu jednotlivé mluvčí, identifikuje různý styl, citové zabarvení, názory a stanoviska jednotlivých mluvčí • Porozumí hlavním bodům a myšlenkám autentického čteného textu či písemného projevu složitějšího obsahu na aktuální téma • Identifikuje strukturu textu a rozliší hlavní a doplňující informace • Vyhledá a shromáždí informace z různých textů na méně běžné, konkrétní téma a pracuje se získanými informacemi • Odvodí význam neznámých slov na základě již osvojené slovní zásoby, kontextu, znalosti tvorby slov a internacionalismů • Využívá různé druhy slovníků, informativní literaturu, encyklopedie a média • Čte s porozuměním literaturu ve studovaném jazyce • Postihne zápletku i sled událostí ve filmu či hře 	<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ve slyšeném komentáři rozpozná, co je popisováno • Popíše kvalitu a vzhled oblečení • Rozliší národnost mluvčího • Charakterizuje lidi své země, sdělí svůj názor na lidi jiných zemí • Postihne hlavní myšlenku čteného textu • Rozumí obsahu písně • Vypráví o lidech na fotce • Představí se a napíše o sobě • Vede s kamarádem rozhovor o současných i minulých činnostech a dějích, svém postoji k nim • Vyhledá specifické informace v textu • Rozliší jednotlivé mluvčí podle obsahu jejich vyprávění • Popíše svoje pocity • Vypráví příběh ze svého raného dětství • Charakterizuje děje a věci, které jsou již záležitostmi minulosti 	<p>Slovní zásoba:</p> <p>Oblečení a móda Popis osob Cestování Vyjadřování pocitů Sport Zdraví a nemoci Životní prostředí Mladí lidé a jejich svět Právo</p> <p>Gramatika:</p> <p>Přítomný čas Slovesné vazby Odvozování podstatných jmen Frázová slovesa Přídavná jména –ed/-ing Zvolací věty Minulé a předpřítomné časy , used to/would Vyjadřování budoucnosti Modální slovesa</p>	<p>MED</p> <p>Uživatelé, účinky mediální produkce a vliv médií, role médií v moderních dějinách</p> <p>SOU</p> <p>Vzdělávání v Evropě a ve světě</p>
PRODUKTIVNÍ ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI			
<ul style="list-style-type: none"> • Formuluje svůj názor srozumitelně, gramaticky správně, spontánně a plynule • Volně a srozumitelně reprodukuje přečtený nebo vyslechnutý autentický text se 	<ul style="list-style-type: none"> • Stylisticky správně napíše vyprávění o události jednoho dne • Diskutuje s kamarády o smyslu oslav • Ptá se na detaily události 	<p>Komunikační situace:</p> <p>Spekulace Vyjednávání</p>	<p>OSV</p> <p>Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů</p>

Výstupy	Očekávané výstupy školy	Učivo (bez časových dotací)	Realizace průřezových témat
<p>slovní zásobou a jazykovými strukturami odpovídajícími náročnějšímu textu</p> <ul style="list-style-type: none"> • Přednese souvislý projev na zadané téma • Sestaví souvislý text na širokou škálu témat a vyjádří své stanovisko • Podrobně popíše své okolí, své zájmy a činnosti s nimi související • Logicky a jasně strukturuje formální i neformální písemný projev různých slohových stylů 	<ul style="list-style-type: none"> • Rozumí obsahu čtených inzerátů • Diskutuje o výhodách a nevýhodách práce v zahraničí • Pohovoří o volbě povolání • Zeptá se a odpoví na otázky při pracovním pohovoru • Napíše žádost o práci • Pojmenuje části těla, běžná zranění a nemoci, jejich příznaky a způsob léčby • Rozumí radě lékaře • Vede rozhovor o tom, co v životě dokázal • Stylisticky správně napíše neformální dopis o novinkách ve svém okolí • Gramaticky správně formuluje odhad a předpověď vývoje techniky a lidstva • Gramaticky správně formuluje, co se stane v konkrétní dobu v budoucnosti blízké i vzdálené 	<p>Sdělování novinek Vyjadřování názoru Omluva</p> <p>Slohové útvary: Neformální dopis Vyprávění příběhu Esej</p>	<p>Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti</p> <p>Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů</p>
<ul style="list-style-type: none"> • S porozuměním přijímá a srozumitelně i gramaticky správně předává obsahově složitější informace • Používá bohatou všeobecnou slovní zásobu rozvíjení argumentace, aniž by redukoval to, co chce sdělit • Využívá výkladové a odborné slovníky při zpracování písemného projevu na neznámé téma 	<ul style="list-style-type: none"> • Vyjádří souhlas či nesouhlas • Navrhne činnost na víkend a na návrhy reaguje • Napíše úvahu o budoucnosti světa • Pojmenuje vybavení domu • Reprodukuje vyslechnutý krátký text • Na základě pochopení faktů vyvodí závěr • Reprodukuje dotazy a otázky jiných • Rezervuje si ubytování 	<p>Reálie anglicky mluvících zemí</p>	<p>MED</p> <p>Média a mediální produkce, Mediální produkty a jejich význam</p>

Výstupy	Očekávané výstupy školy	Učivo (bez časových dotací)	Realizace průřezových témat
INTERAKTIVNÍ ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI			
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Vyjádří a obhájí své myšlenky, názory a stanoviska vhodnou písemnou i ústní formou • Adekvátně a gramaticky správně okomentuje a prodiskutuje odlišné názory různých faktografických i imaginativních textů • Reaguje spontánně a gramaticky správně ve složitějších, méně běžných situacích užitím vhodných výrazů a frazeologických obrátů 	<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Rozumí hlavním bodům novinového článku • V slyšených rozhovorech dvou lidí rozpozná, jaký je mezi nimi vztah • Porozumí rozhlasovému vysílání • Popíše život a dílo oblíbeného spisovatele • Gramaticky správně formuluje jevy, které by rád změnil • Vyjádří hlavní myšlenku písně • Neformálním dopisem reaguje na pozvání • Rozumí hlášením pro cestující • Popíše situaci při cestování • Charakterizuje výhody a nevýhody jednotlivých druhů cestování • Rozliší chronologii děje • Formuluje věty o vzniku, výrobě a využití dopravních prostředků 	<p>Slovní zásoba:</p> <p>Výroba a obchod Vnímání světa Práce a zaměstnání Sociální spravedlnost Mezilidské vztahy Technologie Umění a kultura</p> <p>Gramatika:</p> <p>Modální slovesa must, can't, might, could + minulý infinitiv Stupňování přídavných jmen a příslovčí Vyjadřování kontrastu Frázová slovesa tříslavná Časové předložky Prací věty Neurčitá zájmena Trpný rod</p>	<p>OSV Sociální komunikace</p> <p>ENV Člověk a životní prostředí</p> <p>MED Mediální produkce a její účinky, mediální produkty a jejich významy</p>
<ul style="list-style-type: none"> • Komunikuje plynule a foneticky správně na témata abstraktní i konkrétní v méně běžných i odborných situacích • Při setkání s rodilými mluvčími zahájí, vede a zakončí dialog a zapojí se do živé diskuse na různá témata týkající se odbornějších zájmů 	<ul style="list-style-type: none"> • Formuluje zdvořilé dotazy • Napíše neformální pozdrav z dovolené • Vyjádří a obhájí svůj názor • Čte správně číselné výrazy • Správně formuluje služby, které si nechal udělat jinými lidmi • Vypráví o pomyslné události v minulosti a jejích možných následcích • Rozumí obrazným přirovnáním • Písemně si vyžádá informace • Rozumí novinovému článku o uměleckém žánru a jeho vývoji, přiřadí titulek, 	<p>Nepřímá řeč, nepřímá otázka, nepřímý rozkaz</p> <p>Vyjadřování počtu Have something done Podmínkové souvětí (third conditional) All, each, every, few, little... Such – so Vztažné věty Participia</p> <p>Komunikační situace: Stížnost</p>	<p>OSV Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti, spolupráce a soutěž</p>

Výstupy	Očekávané výstupy školy	Učivo (bez časových dotací)	Realizace průřezových témat
	<p>vyhledá specifické fráze</p> <ul style="list-style-type: none"> • Pojmenuje běžné typy umění • Popíše umělecké dílo/představení a vyjádří svůj názor na ně • Nahradí vedlejší věty participiem • Napíše esej o vlivu umění na naše životy 	<p>Prezentace Instrukce Debata</p> <p>Slohové útvary: Formální dopis Zpráva Motivační dopis Esej Recenze</p>	
	<ul style="list-style-type: none"> • Popíše a porovná typy osobností • Při popisu události užívá rozmanitá přídavná jména a inverzi 	<p>Reálie anglicky mluvících zemí</p>	<p>OSV Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů, morálka všedního dne</p>

5.3 Německý jazyk (Další cizí jazyk)

5.3.1 Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové vymezení

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Německý jazyk vychází ze vzdělávacího obsahu vzdělávacího oboru Další cizí jazyk, který je součástí vzdělávací oblasti Jazyk a jazyková komunikace.

Cílem výuky předmětu Německý jazyk na vyšším gymnáziu je dosáhnout úrovně B1 podle SERR. Žák tedy má ovládnout jazyk tak, aby se domluvil v rámci běžných tematických okruhů, jako jsou rodina, škola, bydlení, práce, zájmy, cestování apod. Je žádoucí, aby si k tomu osvoji potřebnou slovní zásobu a repertoár běžných gramatických prostředků a obojí užíval jen s malou mírou zaváhání.

Součástí výuky je i seznamování s reáliemi německy mluvících zemí, s jejich geografii, kulturou, historií a dalšími specifiky.

Výuka na vyšším stupni osmiletého a šestiletého gymnázia plynule navazuje na výuku na nižším stupni (v tercii a kvartě), kde je výstupní úroveň A1, a pokračuje během prvních dvou let přes úroveň A2 k úrovni B1 v posledních dvou ročnících (ŠVP varianta A).

Výuka ve čtyřletém gymnáziu je ovlivněna rozličnou vstupní úrovní žáků přicházejících z různých ZŠ, jež je ověřována vstupním úroňovým testem. Žáci, kteří ve vstupním testu prokáží náležitou znalost (A1), pracují podle totožného plánu jako žáci víceletých ročníků (ŠVP varianta A). Ostatní směřují k úrovni A2 a jejich výuka probíhá podle ŠVP varianty B. Hlavním cílem výuky je rozvoj komunikačních dovedností žáků: porozumění čtenému i vyslechnutému textu, ústního i písemného projevu na příslušné úrovni. Předpokladem pro tyto dovednosti je ovšem solidní zvládnutí gramatiky a slovní zásoby. Kromě základní učebnice jsou do výuky zařazovány i další materiály, např. prezentace vyučujících. Dále jsou vyučujícím ve škole k dispozici různé cvičebnice gramatiky a slovní zásoby. Běžně se pracuje s aktuálními autentickými materiály z internetu.

Je dbáno na to, aby žáci chápali propojenost předmětu Německý jazyk s dalšími předměty – nejen s ostatními jazyky (systematické kontrastivní srovnávání gramatických jevů i slovní zásoby, uplatnění pokročilejších znalostí angličtiny), ale i dalšími předměty.

Do vyučovacího předmětu jsou zařazeny následující tematické okruhy z průřezových témat:

- Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech
- Multikulturní výchova
- Mediální výchova

Časové vymezení vyučovacího předmětu

Na vyšším stupni gymnázia je vyučovací předmět Německý jazyk vyučován celé 4 roky. Časová dotace činí 3 hodiny týdně, tedy zhruba po 100 hodinách ročně.

Výuka probíhá zásadně v dělených třídách, tedy ve skupinách s nižším počtem žáků než v běžných třídách a vždy v učebnách s audiovizuálním vybavením, jež je hojně využíváno jak pro nácvik poslouchání s porozuměním, tak pro osvojování gramatických struktur, jakož i pro zprostředkování informací z oblasti reálií. I žáci jsou soustavně vedeni k užívání audiovizuální techniky a k rozvoji prezentačních dovedností, např. formou vlastních prezentací na různá témata.

Výchovné a vzdělávací strategie

Ve vyučovacím předmětu Německý jazyk jsou žáci vedeni k utváření a rozvoji všech klíčových kompetencí:

Strategie směřující ke kompetencím k učení

- navozovat situace vedoucí k pochopení důležitosti komunikovat v němčině, zejména vzhledem k dalšímu studiu, budoucí profesi i soukromému životu
- vést k osvojení správných studijních návyků, k samostatnému plánování a organizaci samostudia, k hledání různých metod učení, ke schopnosti pracovat tvořivě a kriticky se sebehodnotit

Strategie směřující ke kompetencím k řešení problémů

- vytvářet situace, které nutí žáky řešit přiměřeně obtížné problémy v cizím jazyce, hledat argumenty pro svá tvrzení a obhajovat je

Strategie směřující ke kompetencím komunikativním

- nabízet dostatek příležitostí k rozvíjení dovednosti porozumět čtenému a vyslechnutému textu a dovednosti vyjádřit se slovem i písmem
- dbát na kultivovanou formu vyjádření

Strategie směřující ke kompetencím sociálním a personálním

- nabízet příležitosti k vyzkoušení různých rolí, zaujímání různých postojů vůči okolí
- učit kooperaci a toleranci při skupinové práci
- seznamovat se společenskými zvyklostmi německy mluvících zemí

Strategie směřující ke kompetencím občanským

- vést k respektu k ostatním, slušnosti a zdvořilému vystupování
- umožnit žákům poznat alespoň některé zvyklosti německého prostředí a odlišnosti od českého

Strategie směřující ke kompetencím podnikavosti

- vést k efektivnímu využívání studijních materiálů, včetně elektronických
- podněcovat k vlastní aktivitě, ke zjišťování informací

Strategie směřující ke kompetencím digitálním

- učit vyhledávat a zpracovávat informace a posoudit důvěryhodnost cizojazyčného informačního zdroje
- vést k uvědomování si existence autorského zákona a k osvojování si zvyku uvádět bibliografické zdroje při šíření informací jiných autorů
- vést k práci s vybranými internetovými aplikacemi, které jsou určeny pro studium německého jazyka a reálií německy mluvících zemí, a k jejich používání
- vytvářet situace, které žáky motivují k tvorbě materiálů v digitální podobě
- motivování k práci s daty v digitální podobě, jejich třídění, bezpečnému sdílení a ukládání

Péče o nadané žáky

- nadané žáky vedeme k rozvoji talentu, mj. účastí v různých soutěžích a olympiádách. zájemci mohou své znalosti němčiny dále rozvíjet ve volitelných seminářích (NjS), a to od sexty/2. ročníku až do maturity
- všem zájemcům vyššího gymnázia nabízíme nepovinný předmět Německý jazyk (Njn), příp. kroužek němčiny
- vybraným zájemcům doporučujeme účast v projektu Gastschuljahr pořádaném EUREGIO Šumava – Bavorský les – Dolní Inn
- motivujeme k účasti na dalších akcích, ať už v projektech s partnerským bavorským gymnáziem (Gymnasium Viechtach), nebo v projektech pořádaných dobrovolným spolkem Knoflík, Jugendbildungsstätte Waldmünchen nebo koordinačním centrem česko-německých výměn mládeže Tandem apod.

Pravidla pro hodnocení žáků

Kritéria hodnocení vycházejí z platného klasifikačního řádu školy.

5.3.2 Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Varianta A

Ročník: kvinta, 1. ročník

Vyučovací předmět: německý jazyk (další cizí jazyk)

Výstupy	Očekávané výstupy školy	Učivo (bez časových dotací)	Realizace průřezových témat
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Rozumí hlavním bodům či myšlenkám autentického ústního projevu i psaného textu na běžné a známé téma • Sestaví ústně i písemně souvislý text na jednoduché téma jako lineární sled myšlenek 	<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Čte a vnímá poslechové texty s takovou minimální úrovní porozumění, kterou vyžadují úkoly k těmto textům zadávané • Dokáže text příslušné obtížnosti reprodukovat • Přípraví a předvede ústně i písemně text na předem známé téma 	<p>Hlavní gramatická témata</p> <ul style="list-style-type: none"> • Perfektum • Préteritum • Spojky souřadící a podřadící • Skloňování a stupňování příd. jmen • Zvratná slovesa <p>Tematické okruhy</p> <ul style="list-style-type: none"> • Běžná témata každodenního života, jako např. cestování, zdraví a životní styl, svátky a slavnosti, sport apod. <p>Reálie</p> <ul style="list-style-type: none"> • Kapitoly z reálií německy mluvících zemí 	<p>OSV</p> <p>Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů Sociální komunikace Spolupráce a soutěž</p> <p>SOU</p> <p>Žijeme v Evropě – migrace v historii a dnes Vzdělávání v Evropě a ve světě</p> <p>MED</p> <p>Média a mediální produkce Uživatelé</p>

Výstupy	Očekávané výstupy školy	Učivo (bez časových dotací)	Realizace průřezových témat
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Identifikuje strukturu jednoduchého textu a rozliší hlavní informace • Jednoduše a souvisle popíše své okolí, své zájmy a činnosti s nimi související • Reaguje adekvátně a gramaticky správně v běžných, každodenních situacích užitím jednoduchých, vhodných výrazů a frazeologických obrátů 	<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Při práci s textem je schopen rozumět jeho hlavnímu smyslu a z jednotlivých částí vybrat hlavní informaci • Předvede po krátké přípravě vyprávění na probírané téma, případně na téma, které je blízké jeho osobě • Předvede po krátké přípravě dialog s dalším mluvčím na probírané téma nebo na běžné každodenní téma 	<p>Hlavní gramatická témata Spojky podřadicí Infinitivy s zu a bez zu Vztažné věty Perfektum a préteritum Konjunktiv II préterita, resp. jeho opisná forma</p> <p>Tematické okruhy Běžná témata každodenního života, jako např. kultura, moderní technologie, práce a studium, má budoucnost apod.</p> <p>Reálie Kapitoly z reálií německy mluvících zemí</p>	<p>OSV Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů Sociální komunikace Spolupráce a soutěž</p> <p>ENV Člověk a životní prostředí Životní prostředí regionu a České republiky</p>

Výstupy	Očekávané výstupy školy	Učivo (bez časových dotací)	Realizace průřezových témat
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Rozliší v mluveném projevu jednotlivé mluvčí, identifikuje různé styly a citová zabarvení promluvy • Využívá různé druhy slovníků při čtení nekomplikovaných faktografických textů • Shrne a ústně i písemně sdělí běžné, obsahově jednoduché informace • Využívá překladové slovníky při zpracování písemného projevu na méně běžné téma • S jistou mírou sebedůvěry komunikuje foneticky správně s použitím osvojené slovní zásoby a gramatických prostředků 	<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Rozliší v poslechových textech sdělení a obsah sdělení různých mluvčí, jejich nálady, postoje, rozpozná stylové zaměření poslechového textu • Na zadané téma sestaví písemné nebo ústní sdělení odpovídajícího rozsahu se slovní zásobou vhodnou pro toto téma • Pro ústní i písemná sdělení se rychle orientuje ve slovníku 	<p>Hlavní gramatická témata Podmiňovací způsob Spojky, vztažné věty, nepřímé otázky Trpný rod Skloňování příd. jmen Předložky se 2. pádem</p> <p>Tematické okruhy Společenská témata, jako např. Evropa a Evropská unie, ochrana životního prostředí, svátky a tradice apod.</p> <p>Reálie Kapitoly z reálií německy mluvících zemí</p>	<p>OSV Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů Sociální komunikace Spolupráce a soutěž</p> <p>SOU Vzdělávání v Evropě a ve světě – porovnání školských systémů v ČR a německy mluvících zemích</p> <p>OSV Morálka všedního dne</p>

Výstupy	Očekávané výstupy školy	Učivo (bez časových dotací)	Realizace průřezových témat
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Odhadne význam neznámých slov na základě již osvojené slovní zásoby a kontextu • Užívá různé techniky čtení podle typu textu a účelu čtení • Srozumitelně reprodukuje přečtený nebo vyslechnutý méně náročný autentický text se slovní zásobou na běžná témata • Formuluje svůj názor ústně i písemně na jednoduché, běžné téma srozumitelně, gramaticky správně a stručně • Logicky a jasně strukturuje středně dlouhý písemný projev, formální i neformální text na běžné či známé téma • Využívá překladové slovníky při zpracování písemného projevu na méně běžné téma • Vysvětlí gramaticky správně své názory a stanoviska písemnou i ústní formou a v krátkém a jednoduchém projevu na téma osobních zájmů nebo každodenního života • Zapojí se, případně s menšími obtížemi, do rozhovoru s rodilými mluvčími na běžné a známé téma v předvídatelných každodenních situacích 	<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Nepotřebuje slovník při čtení neznámého nepříliš náročného textu, protože význam slov si domyslí a odhadne • Využívá tzv. rychlé čtení při řešení úkolů zadaných ke čteným textům, podobně je schopen použít i analytické čtení • Připraví a předvede ústně či písemně středně dlouhé vyprávění, monolog, úvahu, reprodukci textu • Prezentuje svůj názor k probíraným tématům, a to víceméně gramaticky správně • Projevy písemné i ústní se snaží vytvořit tak, aby měly dobře zřetelnou strukturu, byly lexikálně výstižné a gramaticky víceméně správné • Při této činnosti používá běžné překladové slovníky • Nebojí se oslovit německého mluvčího a požádat ho o radu, pomoc, případně navázat zdvořilý rozhovor na běžné společenské téma • Je schopen podat základní informace o německy mluvících zemích tak, aby vybral zejména takové informace, které jsou mu blízké nebo pro něho zajímavé 	<p>Hlavní gramatická témata</p> <p>Spojky a dvojspojky Infinitiv s zu a bez zu Perfektum modálních sloves Zpodstatnělá příd. jména Příčestí přítomné a minulé Skloňování Závěrečné opakování na úrovni B1</p> <p>Tematické okruhy</p> <p>Společenská témata, jako např. společnost, politika, udržitelnost apod.</p> <p>Reálie</p> <p>Kapitoly z reálií německy mluvících zemí</p>	<p>OSV</p> <p>Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů Sociální komunikace Spolupráce a soutěž</p> <p>SOU</p> <p>Globální problémy, jejich příčiny a důsledky</p> <p>MUL</p> <p>Migrace</p> <p>ENV</p> <p>Problematika vztahů organismů a prostředí Člověk a životní prostředí</p>

Varianta B

Ročník: 1. ročník

Vyučovací předmět: německý jazyk (další cizí jazyk)

Výstupy	Očekávané výstupy školy	Učivo (bez časových dotací)	Realizace průřezových témat
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Rozumí hlavním bodům či myšlenkám autentického ústního projevu i psaného textu na běžné a známé téma • Sestaví ústně i písemně souvislý text na jednoduché téma jako lineární sled myšlenek 	<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Orientuje se v čteném a poslechovému textu odpovídající úrovní • Vyhledá ve slovníku potřebné výrazy • Řídí se jednoduchými verbálními pokyny učitele, např. při práci s učebnicí, pohybu ve třídě, řešení jazykových úkolů • Porozumí jednoduchým otázkám souvisejícími s probíranými tématy, jsou-li mu pokládány pomalu a s pečlivou výslovností, např. vybere, přiřadí, seřadí, ukáže znak nebo obrázek, doplní odpověď, vykoná činnost • Porozumí jednoduchým nápisům, popisům, instrukcím, pokynům, příkazům, zákazům na informativních tabulích, s nimiž se setkává v každodenním životě 	<p>Zvuková a grafická podoba jazyka základní výslovnostní návyky, vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov, fonetické znaky (pasivně)</p> <p>Hlavní gramatická témata stavba vět jednoduchých (ozn. a tázací); vět. rámec osob. a přívl. zájm. časování sloves v přít. čase způsobová slovesa podst. jm. - rod, jedn. a mn. č.; užití členů; 1. a 4. p., 3. p. zápor příd. jm. v predikátu předložky číslovky (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl a porozumění)</p>	<p>OSV Komunikace Kooperace a kompetice</p> <p>SOU Evropa a svět nás zajímá Objevujeme Evropu a svět</p> <p>ENV Lidské aktivity a problémy životního prostředí</p>
	<ul style="list-style-type: none"> • Ústně reaguje na jednoduché výzvy • Použije základní zdvořilostní obraty (např. oslovení, pozdrav, rozloučení, poděkování) ve velmi krátkých a pomalu vedených rozhovorech • Účastní se jednoduchých a pomalu vedených rozhovorů, ve kterých poskytne konkrétní informace o sobě, dalších osobách, zvířatech, předmětech, činnostech nebo se na podobné informace zeptá (např. představí sebe či druhé, sdělí věk, kde bydlí, co dělá, vlastní, umí a má rád/nerad, na totéž se zeptá) za použití jednoduchých 	<p>Tematické okruhy Základní témata jako např. vlastní osoba a rodina, škola, domov/bydlení, jídlo apod.</p> <p>Reálie Základní informace o německy mluvících zemích</p>	

Výstupy	Očekávané výstupy školy	Učivo (bez časových dotací)	Realizace průřezových témat
	slovních spojení a otázek		
	<ul style="list-style-type: none"> • Napíše základní údaje o sobě a svém okolí • Napíše / doplní slova nebo slov. spojení číselné i nečíselné povahy týkající se jeho osoby, rodiny, kamarádů, bezprostředního okolí a činností, které běžně vykonává 	Jednoduchá sdělení Pozdravy, zdvořilostní fráze Omluva Adresa Blahopřání	

Výstupy	Očekávané výstupy školy	Učivo (bez časových dotací)	Realizace průřezových témat
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Identifikuje strukturu jednoduchého textu a rozliší hlavní informace • Jednoduše a souvisle popíše své okolí, své zájmy a činnosti s nimi související • Reaguje adekvátně a gramaticky správně v běžných, každodenních situacích užitím jednoduchých, vhodných výrazů a frazeologických obrátů 	<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Orientuje se v jednoduchém čteném a poslechovém textu • Vyhledá si ve slovníku potřebné výrazy • Porozumí významu slov, slovních spojení a jednoduchých vět vztahujících se k probíraným tématům v projevu, který je pronášen pomalu a zřetelně, zejména má-li k dispozici vizuální oporu (např. vybere, přiřadí, seřadí, ukáže, doplní znak, obrázek nebo text znázorňující význam daného slova nebo slovního spojení, vykoná činnost) • Vybere konkrétní informace (např. o předmětech, osobách, zvířatech, činnostech nebo číselných údajích) v krátkém jednoduchém textu, který se vztahuje ke každodenním tématům 	<p>Výslovnost průběžný nácvik</p> <p>Hlavní gramatická témata</p> <ul style="list-style-type: none"> • perfektum významových sloves • préteritum pomocných a způsobových sloves • všeobecný podmět man • další předložky 	<p>OSV Komunikace Kooperace a kompetice</p> <p>SOU Evropa a svět nás zajímá Objevujeme Evropu a svět</p> <p>MUL Multikulturalita</p> <p>ENV Vztah člověka k prostředí</p>
	<ul style="list-style-type: none"> • Ústně reaguje na běžné výzvy ze života žáka a okolí (vše odpovídá probrané slovní zásobě) • Představí se, sdělí svůj věk, kde bydlí, co dělá, vlastní, umí, má rád/nerad, za použití jednoduchých slovních spojení a vět • Sdělí takové informace o členech své rodiny a kamarádech • Popíše skutečnosti (např. předměty, zvířata, činnosti), se kterými se běžně setkává, za použití jednoduchých slovních spojení a vět • Odpoví na jednoduché otázky a sám jednoduché otázky v rámci každodenních témat klade 	<p>Tematické okruhy Základní témata jako např. volný čas, život ve městě, cestování a dovolená apod.</p> <p>Slovní zásoba Žáci si osvojí slovní zásobu a umí ji používat v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů Práce se slovníkem</p>	
	<ul style="list-style-type: none"> • Sestaví krátký pozdrav, dotaz nebo vzkaz, ve kterém sdělí konkrétní informaci nebo se na ni zeptá (např. jak se má, kde je, co dělá, zda 	<p>Krátký neformální dopis Pozvání Omluva</p>	

Výstupy	Očekávané výstupy školy	Učivo (bez časových dotací)	Realizace průřezových témat
	<p>souhlasí či nesouhlasí) za použití základních zdvořilostních obrátů (oslovení, pozdrav, rozloučení, poděkování)</p> <ul style="list-style-type: none"> • Odpoví písemně s použitím jednoduchých slovních spojení a vět na krátká sdělení či otázky týkající se jeho osoby a kamarádů, zvířat nebo předmětů z jeho okolí a činností, které běžně vykonává 	<p>Reálie Základní informace o německy mluvících zemích</p>	

Výstupy	Očekávané výstupy školy	Učivo (bez časových dotací)	Realizace průřezových témat
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Rozliší v mluveném projevu jednotlivé mluvčí, identifikuje různé styly a citová zabarvení promluvy • Využívá různé druhy slovníků při čtení nekomplikovaných faktografických textů • Shrne a ústně i písemně sdělí běžné, obsahově jednoduché informace • Využívá překladové slovníky při zpracování písemného projevu na méně běžné téma • S jistou mírou sebedůvěry komunikuje foneticky správně s použitím osvojené slovní zásoby a gramatických prostředků 	<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Čte a vnímá poslechové texty s takovou minimální úrovní porozumění, kterou vyžadují úkoly k těmto textům zadávané • Dokáže text příslušné obtížnosti reprodukovat • Připraví a předvede ústně i písemně text na předem známé téma 	<p>Hlavní gramatická témata</p> <p>Perfektum Préteritum Spojky souřadící a podřadící Skloňování a stupňování příd. jmen Zvratná slovesa</p> <p>Tematické okruhy</p> <p>Běžná témata každodenního života, jako např. cestování, zdraví a životní styl, svátky a slavnosti, sport apod.</p> <p>Reálie</p> <p>Kapitoly z reálií německy mluvících zemí</p>	<p>OSV</p> <p>Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů Sociální komunikace Spolupráce a soutěž</p> <p>SOU</p> <p>Žijeme v Evropě – migrace v historii a dnes Vzdělávání v Evropě a ve světě</p> <p>MED</p> <p>Média a mediální produkce Uživatelé</p>

Výstupy	Očekávané výstupy školy	Učivo (bez časových dotací)	Realizace průřezových témat
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Odhadne význam neznámých slov na základě již osvojené slovní zásoby a kontextu • Užívá různé techniky čtení podle typu textu a účelu čtení • Srozumitelně reprodukuje přečtený nebo vyslechnutý méně náročný autentický text se slovní zásobou na běžná témata • Formuluje svůj názor ústně i písemně na jednoduché, běžné téma srozumitelně, gramaticky správně a stručně • Logicky a jasně strukturuje středně dlouhý písemný projev, formální i neformální text na běžné či známé téma • Využívá překladové slovníky při zpracování písemného projevu na méně běžné téma • Vysvětlí gramaticky správně své názory a stanoviska písemnou i ústní formou a v krátkém a jednoduchém projevu na téma osobních zájmů nebo každodenního života • Zapojí se, případně s menšími obtížemi, do rozhovoru s rodilými mluvčími na běžné a známé téma v předvídatelných každodenních situacích 	<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Při práci s textem je schopen rozumět jeho hlavnímu smyslu a z jednotlivých částí vybrat hlavní informaci • Předvede po krátké přípravě vyprávění na probírané téma, případně na téma, které je blízké jeho osobě • Předvede po krátké přípravě dialog s dalším mluvčím na probírané téma nebo na běžné každodenní téma 	<p>Hlavní gramatická témata</p> <p>Spojky podřadící Infinitivy s zu a bez zu Vztažné věty Perfektum a préteritum Konjunktiv II préterita, resp. jeho opisná forma</p> <p>Tematické okruhy</p> <p>Běžná témata každodenního života, jako např. kultura, moderní technologie, práce a studium, má budoucnost apod.</p> <p>Reálie</p> <p>Kapitoly z reálií německy mluvících zemí</p>	<p>OSV</p> <p>Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů Sociální komunikace Spolupráce a soutěž</p> <p>ENV</p> <p>Člověk a životní prostředí Životní prostředí regionu a České republiky</p>

5.4 Francouzský jazyk (Další cizí jazyk)

5.4.1 Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové vymezení

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Francouzský jazyk vychází ze vzdělávacího obsahu vzdělávacího oboru Další cizí jazyk, který je součástí vzdělávací oblasti Jazyk a jazyková komunikace. Během studia by měl žák získat základní návyky při studiu tohoto cizího jazyka a pečlivě dodržovat pravidla fonetická, pravopisná a gramatická, postupně si osvojovat základní slovní zásobu a schopnost komunikovat ústně i písemně podle požadavků evropského referenčního rámce, přičemž by získával souvislosti i s jinými předměty, aby poznával život a kulturní tradice této jazykové oblasti (viz dále).

Výuka probíhá podle současných, mezinárodně osvědčených a v ČR praxí ověřených učebnic, kde se lineárně řadí jednotlivé gramatické jevy, tematické okruhy a komunikační situace, zároveň se ale jednotlivé dovednosti cyklicky opakují se zvyšováním náročnosti. Součástí každého dílu učebnice je pracovní sešit a metodická příručka, přičemž je možné využít i elektronickou verzi učebnice a aplikaci pro mobilní telefony.

Kromě konkrétní řady učebnic budou používány i další doplňkové materiály.

Pro žáky francouzštiny bude jednou za dva roky pořádán školou zájezd do Francie. Počítá se střídavě s návštěvou Paříže a jiného francouzského regionu, aby každý žák měl možnost během studia se alespoň jednou takovéto cesty účastnit.

Podobnou funkci bude mít i exkurze do Plzně na tradiční dny Francie v podzimních měsících.

Každý rok bude pro žáky pořádán zájezd do divadla na představení ve francouzském jazyce, vhodné již po 2 letech studia.

Vzhledem k mnohaleté tradici družby Klatovy s městem Poligny a tradicí výměnných pobytů na konci prázdnin počítáme i nadále s organizací výjezdů našich žáků do družebního města a následně s recipročním pobytem přátel z Poligny v rodinách našich žáků.

Povinný druhý jazyk

Žáci z nižšího gymnázia (osmileté a šestileté studium), kteří prošli dvouletým základním kurzem (viz ŠVP nižšího gymnázia), budou pokračovat dalšími čtyřmi roky studia (varianta A), a měli by tak dosáhnout po celkem šesti letech tohoto předmětu jazykové úrovně B1+ (tj. vyšší úrovně maturitní zkoušky).

Žáci čtyřletého studia, kteří se neučili francouzský jazyk na základní škole, by měli dosáhnout úrovně A2 do konce 4. ročníku podle evropského referenčního rámce (varianta B). V případě zájmu o maturitní zkoušku si mohou zapsat od druhého ročníku Seminář z francouzského jazyka (FjS), ve kterém zvýší svoje jazykové schopnosti na úroveň, která je u maturity požadována.

Seminář z francouzského jazyka

Žáci mají možnost si vybrat při dostatečném počtu zájemců francouzský jazyk jako maturitní předmět, popřípadě přípravu pro konání zkoušek DELF s mezinárodní platností. Tento seminář je také vhodný pro žáky, kteří se na univerzitách rozhodnou tento jazyk studovat jako profilový z hlediska výuky, tak i obchodu a pro využití pro mezinárodní služby a diplomacii. V tom případě by měli podle SERR dosáhnout úrovně B1/B2.

Seminář z francouzského jazyka – třetí cizí jazyk

Žáci mají možnost si vybrat při dostatečném počtu zájemců francouzský jazyk jako základy třetího jazyka (dvouletý kurz pro začátečníky). Budou mít stejný program jako 1. a 2. ročník čtyřletého studia. V tom případě by měli podle SERR dosáhnout úrovně A2.

Francouzský jazyk – nepovinný

Francouzský jazyk může být otevřen podle zájmu žáků nižšího i vyššího gymnázia. Je to vhodné řešení pro ty, kteří si francouzský jazyk nemohou vybrat jako volitelný seminář.

V rámci vyučovacího předmětu Francouzský jazyk budou realizována tato průřezová témata:

- Osobnostní a sociální výchova
- Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech
- Multikulturní výchova
- Environmentální výchova

Časové vymezení vyučovacího předmětu

Výuka bude probíhat v běžné třídě vybavené audio-video zařízením.

Povinný další cizí jazyk je standardně 3 hodiny týdně pro všechny třídy po celou dobu studia.

Seminář z francouzského jazyka je dotován v sextě a 2. ročníku 2 hodinami týdně, v septimě a 3. ročníku 2 hodinami týdně, v oktávě a 4. ročníku 3 hodinami týdně.

Seminář z francouzského jazyka – třetí cizí jazyk se koná v septimě a 3. ročníku 2 hodiny týdně, v oktávě a 4. ročníku 3 hodiny týdně.

Nepovinný vyučovací předmět bude mít 2 hodiny týdně.

Výchovné a vzdělávací strategie

Výchovné a vzdělávací postupy směřují k utváření klíčových kompetencí:

Strategie směřující ke kompetencím k učení

- dávat pokyny a organizovat hodinu většinou v cizím jazyce
- zařazovat metody, při kterých mohou žáci napodobit a aktivně obměňovat probírané jevy
- podněcovat žáky, aby se nenechali odradit počátečními obtížemi
- vést žáky, aby důsledně opravovali vlastní chyby

Strategie směřující ke kompetencím k řešení problémů

- zadávat žákům přiměřené úkoly
- klást srozumitelné otázky
- s chybami žáků pracovat tak, aby se z nich poučili
- podněcovat žáky ke kultivované diskusi

Strategie směřující ke kompetencím komunikativním

- motivovat žáky k dalšímu rozšiřování slovní zásoby jako základu pro komunikace pomocí obrazových a doplňkových materiálů
- poskytovat žákům dostatečný prostor pro dialog
- učit je naslouchat partnerovi a přiměřeně reagovat

Strategie směřující ke kompetencím sociálním a personálním

- volit metody, při nichž mohou žáci spolupracovat
- sledovat, zda všichni pracují podle svých možností
- vést žáky k osvojení správných zdvořilostních struktur

Strategie směřující ke kompetencím občanským

- vést žáky ke smyslu pro pečlivou práci, k otevřenosti a smyslu pro čestné jednání
- dodržovat daná pravidla a vést k tomu i žáky
- umožňovat, aby žáci mohli hodnotit podle daných kritérií svoji činnost
- poskytovat žákům příležitost, aby si uvědomili kulturní hodnoty vlastní země

Strategie směřující ke kompetencím podnikavosti

- vést žáky k systematické a pečlivé práci, k pravidelné přípravě
- podporovat fantazii a kreativitu
- požadovat dodržování termínů pro splnění požadovaného úkolu
- vést žáky ke kritickému myšlení, k objektivnímu a nezaujatému posouzení žákových výkonů

Strategie směřující ke kompetencím digitálním

- uplatňovat digitální kompetence napříč všemi předměty
- umožňovat žákům účelně využívat v učebním procesu digitální zařízení a technologie

- podporovat žáky v efektivním používání běžných uživatelských programů při studiu a prezentaci jejich práce
- nabízet žákům příležitosti k vzdělávání různými formami výuky se zapojením digitálních technologií a online zdrojů
- motivovat žáky k využití digitálních technologií v situacích, kdy jim jejich použití usnadní činnost
- klást důraz na bezpečí v digitálním prostoru a na odpovědné chování a jednání žáků v něm
- rozvíjet digitální gramotnost žáka v oblasti možných rizik ve vztahu ke zdraví souvisejících s užíváním, resp. nadužíváním digitálních technologií

Pravidla pro hodnocení žáků

Kritéria hodnocení vycházejí z platného klasifikačního řádu školy.

5.4.2 Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Varianta A

Ročník: kvinta, 1. ročník

Vyučovací předmět: francouzský jazyk (další cizí jazyk)

Výstupy	Očekávané výstupy školy	Učivo (bez časových dotací)	Realizace průřezových témat
RECEPTIVNÍ ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI			
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Rozumí hlavním bodům či myšlenkám autentického ústního projevu i psaného textu na běžné a známé téma • Identifikuje strukturu jednoduchého textu a rozliší hlavní informace • Rozliší v mluveném projevu jednotlivé mluvčí, identifikuje různé styly a citová zabarvení promluvy • Odhadne význam neznámých slov na základě již osvojené slovní zásoby a kontextu • Užívá různé techniky čtení dle typu textu a účelu čtení • Využívá různé druhy slovníků při čtení nekomplikovaných faktografických textů 	<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Správně vyslovuje a čte i neznámý text • Napíše diktát v obtížnosti probírané látky • Rozumí otázce vztahující se k situaci a textu • Rozumí obsahu a smyslu jednotlivých textů, rozpozná téma, hlavní myšlenku, vyhledá informaci, porozumí pokynům, pochopí postoj mluvčího • Odhadne z kontextu neznámá slova • Vyhledá a zaznamená informace z přečteného a vyslechnutého textu • Vyhledá neznámá slova a ověří si jejich význam v různých slovnících 	<p>Gramatika</p> <p>nepřavidelnosti příd. jmen, stupňování příd. jmen a příslovcí, samostatná zájmena přivlastňovací, ukaz., tázací, zájmeno tout, mème, pořadí dvou zájm. předmětů, zvrtná slovesa,</p> <p>passé composé – imparfait, plus-que-parfait, blízká minulost, subjonctif, předložky a příslovce s časovým významem, účelové spojky</p> <p>Komunikační situace</p> <p>porovná dvě možnosti, vyjádří úsudek o hodnotě, názor na účel dané věci, vyjádří a reaguje na pocity radosti x hněvu, spokojenosti x nespokojenosti, neklidu x uklidnění, vybaví si a popíše své vzpomínky</p>	<p>SOU</p> <p>Žijeme v Evropě</p>
PRODUKTIVNÍ ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI			
<ul style="list-style-type: none"> • Srozumitelně reprodukuje přečtený nebo vyslechnutý, méně náročný autentický text se slovní zásobou na běžná témata • Formuluje svůj názor ústně i písemně na jednoduché, běžné téma srozumitelně, gramaticky správně a stručně • Logicky a jasně strukturuje středně dlouhý písemný projev, formální i neformální text na běžné či známé téma 	<ul style="list-style-type: none"> • Používá požadované lexik. a gramatické prostředky, obměňuje své vyjadřování • Dbá na bohaté a různorodé vyjadřování v pís. a ústním projevu • Reprodukuje obsah přiměřeně obtížného textu, promluvy a konverzace (písemně i ústně), vyjádří k němu svůj postoj 	<p>Témata</p> <p>Dům a byt, vybavení, domácí práce, pronájem bytu, kvality bydlení ve městě a na vesnici, orientace ve městě</p> <p>Umění a kultura, reklama, Technika, doprava, cestování, Společenské problémy a konflikty</p>	

Výstupy	Očekávané výstupy školy	Učivo (bez časových dotací)	Realizace průřezových témat
<ul style="list-style-type: none"> • Sestaví ústně i písemně souvislý text na jednoduché téma jako lineární sled myšlenek • Jednoduše a souvisle popíše své okolí, své zájmy a činnosti s tím související • Shrne a ústně i písemně sdělí běžné, obsahově jednoduché informace • Využívá překladové slovníky při zpracování písemného projevu na méně běžné téma 	<ul style="list-style-type: none"> • Napíše text podle požadavků probírané látky • Využívá prostředků návaznosti textu, prostředků pro navazování děje, vhodných spojek • Popíše fotografii, obraz, porovná 2 různé obrazy, pojmenuje pocity a možné vjemy (písemně i ústně) • Vysvětlí svůj problém, formuluje domněnku, možnost, zdůvodní své jednání, pojmenuje příčinu jevu • Překládá text s probranými lexikálními a gramatickými jevy 	Reálie Odlišnosti franc. bydlení, dopravy, konflikty francouzské společnosti	
INTERAKTIVNÍ ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI			
<ul style="list-style-type: none"> • Vysvětlí gramaticky správně své názory a stanoviska písemnou i ústní formou a v krátkém a jednoduchém projevu na téma osobních zájmů nebo každodenního života • Reaguje adekvátně a gramaticky správně v běžných, každodenních situacích užitím jednoduchých, vhodných výrazů a frazeologických obrátů • S jistou mírou sebedůvěry komunikuje foneticky správně s použitím osvojené slovní zásoby a gramatických prostředků • Zapojí se případně s menšími obtížemi, do rozhovoru s rodilými mluvčími na běžné a známé téma v předvídatelných každodenních situacích 	<ul style="list-style-type: none"> • Zahájí a ukončí rozhovor, udržuje jej, střídá se aktivně v komunikaci • Poskytne informace, reaguje na pokyny • Vyjádří svůj názor a zdůvodní jej, zjišťuje názor ostatních • Srovná různé možnosti a diskutuje o nich • Využije přeformulování a opisného vyjádření při nedostatku přesného výrazu • Zeptá se na neznámý výraz, ověří si, zda je mu dobře rozuměno, zda dobře pochopil daný výraz • Vysvětlí příčinu a důsledek určitého jednání 	Ústně i písemně	

Výstupy	Očekávané výstupy školy	Učivo (bez časových dotací)	Realizace průřezových témat
RECEPTIVNÍ ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI			
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Rozumí hlavním bodům či myšlenkám autentického ústního projevu i psaného textu na běžné a známé téma • Identifikuje strukturu jednoduchého textu a rozliší hlavní informace • Rozliší v mluveném projevu jednotlivé mluvčí, identifikuje různé styly a citová zbarvení promluvy • Odhadne význam neznámých slov na základě již osvojené slovní zásoby a kontextu • Užívá různé techniky čtení dle typu textu a účelu čtení • Využívá různé druhy slovníků při čtení nekomplikovaných faktografických textů 	<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Správně vyslovuje a čte i neznámý text • Porozumí menší ukázce literárního a public. textu • Napíše diktát v obtížnosti probírané látky • Rozumí otázce vztahující se k situaci a textu • Rozumí obsahu a smyslu jednotlivých textů, rozpozná téma, hlavní myšlenku, vyhledá informaci, porozumí pokynům, pochopí postoj mluvčího • Odhadne z kontextu neznámá slova • Používá pro upřesnění webové stránky a digitální dokumenty – letáky, nabídky 	<p>Gramatika</p> <p>Samostatná zájmena + en, y Vztažná zájmena Slovesa v pasivu Další užití subjunctivu Passé simple Kondicionály, časová souslednost nepřímé řeči podmínkové věty, příčinné, důvodové a důsledkové spojky, zdůraznění sam. vět. členem Prostředky návaznosti v textu, logická výstavba textu</p> <p>Komunikační situace nutnost, zákaz, úmysly, dojmy, výtka, překvapení, protest, stížnost, omluva, podmínka, domněnka a hypotéza, smutek, zklamání</p>	
PRODUKTIVNÍ ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI			
<ul style="list-style-type: none"> • Srozumitelně reprodukuje přečtený nebo vyslechnutý, méně náročný autentický text se slovní zásobou na běžná témata • Formuluje svůj názor ústně i písemně na jednoduché, běžné téma srozumitelně, gramaticky správně a stručně • Logicky a jasně strukturuje středně dlouhý písemný projev, formální i neformální text na běžné či známé téma • Sestaví ústně i písemně souvislý text na jednoduché téma jako lineární sled myšlenek 	<ul style="list-style-type: none"> • Používá požadované lexik. a gramatické prostředky, obměňuje své vyjadřování • Dbá na bohaté a různorodé vyjadřování v pís. a ústním projevu • Reprodukuje obsah přiměřeně obtížného textu, promluvy a konverzace (písemně i ústně) • Napíše resumé • Přípraví z několika podkladů referát a přednese jej • Zformuluje úřední dopis a žádost 	<p>Témata a realie</p> <p>Společenské způsoby (savoir-vivre) Veřejná doprava Společenské problémy vyplývající z multikulturní reality Solidarita a humanitár. organizace ve frankofonních zemích Móda a módní tendence Vzdelání, kvalifikace, zaměstnání</p>	<p>MUL Základní problémy sociokulturních rozdílů</p> <p>SOU Žijeme v Evropě</p> <p>ENV Člověk a životní prostředí</p>

Výstupy	Očekávané výstupy školy	Učivo (bez časových dotací)	Realizace průřezových témat
<ul style="list-style-type: none"> • Jednoduše a souvisle popíše své okolí, své zájmy a činnosti s nimi související • Shrne a ústně i písemně sdělí běžné, obsahově jednoduché informace • Využívá překladové slovníky při zpracování písemného projevu na méně běžné téma 	<ul style="list-style-type: none"> • Napíše rozsáhlý, logicky provázaný text podle požadavků probírané látky • Vyjádří ústně i písemně svůj názor na probírané téma, zdůvodní, proč jsou pro něj určité věci důležité, zváží příčiny a následky určitých jevů • Překládá text s probranými lexikálními a gramatickými jevy • Vybírá vhodné stylistické varianty překladu 	<p>Životní styl, konzumní společnost, peníze, Základní informace o franc. regionech Administrativní uspořádání a polit. systém Základní hist. události</p>	
INTERAKTIVNÍ ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI			
<ul style="list-style-type: none"> • Vysvětlí gramaticky správně své názory a stanoviska písemnou i ústní formou a v krátkém a jednoduchém projevu na téma osobních zájmů nebo každodenního života • Reaguje adekvátně a gramaticky správně v běžných, každodenních situacích užitím jednoduchých, vhodných výrazů a frazeologických obrátů • S jistou mírou sebedůvěry komunikuje foneticky správně s použitím osvojené slovní zásoby a gramatických prostředků • Zapojí se případně s menšími obtížemi, do rozhovoru s rodilými mluvčími na běžné a známé téma v předvídatelných každodenních situacích 	<ul style="list-style-type: none"> • Zahájí a ukončí rozhovor, udržuje jej, střídá se aktivně v komunikaci • Poskytne informace, reaguje na pokyny • Vyjádří svůj názor a zdůvodní jej, zjišťuje názor ostatních • Srovná různé možnosti a diskutuje o nich, konstatuje problém • Stěžuje si, reaguje na výtku • Ptá se po významu formulací, kterým nerozumí • Využívá multimediálních zdrojů k poznávání pomocí nových digitálních technologií (prezentace, krátká videa) 	<p>Ústně i písemně</p>	

Výstupy	Očekávané výstupy školy	Učivo (bez časových dotací)	Realizace průřezových témat
RECEPTIVNÍ ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI			
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Rozumí hlavním bodům či myšlenkám autentického ústního projevu i psaného textu na běžné a známé téma • Identifikuje strukturu jednoduchého textu a rozliší hlavní informace • Rozliší v mluveném projevu jednotlivé mluvčí, identifikuje různé styly a citová zabarvení promluvy • Odhadne význam neznámých slov na základě již osvojené slovní zásoby a kontextu • Užívá různé techniky čtení dle typu textu a účelu čtení • Využívá různé druhy slovníků při čtení nekomplikovaných faktografických textů 	<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Správně vyslovuje a čte i neznámý text • Napíše diktát v obtížnosti probírané látky • Pochopí popis osoby, místa, nálady, vzpomínky z uměleckého textu • Rozumí otázce vztahující se k situaci a textu • Rozumí obsahu a smyslu jednotlivých textů, rozpozná citové zabarvení a náladu, pochopí postoj mluvčího, rozezná stylové úrovně jazyka • Odhadne z kontextu neznámá slova • Rozumí hovorovému tempu v běžném dialogu, interview, rozhlasovém vysílání, dialogu ve filmu • Pracuje s internetovými slovníky 	<p>Gramatika</p> <p>Další užití subjuntivů, Passé simple</p> <p>Kondicionály</p> <p>Participe présent a gérondif časová souslednost nepřímé řeči podmínkové věty, příčinné, důvodové a důsledkové spojky,</p> <p>Obrazné vyjadřování Prostředky návaznosti v textu, logická výstavba textu</p> <p>Komunikační situace</p> <p>Popis osoby, místa, atmosféry, jistota x nejistota, nedůvěra a pochybnost, hněv, radost a smutek, naděje a beznaděj, lhotejnost, zájem a nezájem, strach, neklid, politování Odmítnutí nabídky, neutrální postoj</p>	
PRODUKTIVNÍ ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI			
<ul style="list-style-type: none"> • Formuluje svůj názor ústně i písemně na jednoduché, běžné téma srozumitelně, gramaticky správně a stručně • Sestaví ústně i písemně souvislý text na jednoduché téma • Jednoduše a souvisle popíše své okolí, své zájmy a činnosti s nimi související 	<ul style="list-style-type: none"> • Používá požadované lexik. a gramatické prostředky, obměňuje své vyjadřování • Dbá na bohaté a různorodé vyjadřování v pís. a ústním projevu, přizpůsobuje se funkčnímu stylu • Reprodukuje obsah přiměřeně obtížného textu, promluvy a konverzace (písemně i ústně) • Napíše resumé • Přípraví z několika podkladů referát a přednese jej • Zformuluje úřední dopis a žádost • Napíše rozsáhlý, logicky provázaný text 	<p>Témata a reálie</p> <p>Francouzská literatura, malířství, divadlo, píseň</p> <p>Kulturní stereotypy Francouzská zamoř. území</p> <p>Informace o franc. regionech Administrativní uspořádání a polit. systém</p> <p>Peníze, úspory, daně a poplatky</p> <p>Základní historické osobnosti a události</p>	<p>SOU</p> <p>Žijeme v Evropě</p> <p>ENV</p> <p>Člověk a životní prostředí</p>

Výstupy	Očekávané výstupy školy	Učivo (bez časových dotací)	Realizace průřezových témat
	<p>podle požadavků probírané látky – autoportrét, vzpomínku z cesty, hodnocení kulturní akce</p> <ul style="list-style-type: none"> • Vyjádří ústně i písemně svůj názor na probírané téma, zdůvodní, proč jsou pro něj určité věci důležité, zváží příčiny a následky určitých jevů <p>Překládá text s probranými lexikálními a gramatickými jevy</p> <p>Pracuje s prostředky zhuštěného vyjádření – cizojazyčné resumé</p>		
INTERAKTIVNÍ ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI			
<ul style="list-style-type: none"> • Vysvětlí gramaticky správně své názory a stanoviska písemnou i ústní formou a v krátkém a jednoduchém projevu na téma osobních zájmů nebo každodenního života • Reaguje adekvátně a gramaticky správně v běžných, každodenních situacích užitím jednoduchých, vhodných výrazů a frazeologických obrátů • S jistou mírou sebedůvěry komunikuje foneticky správně s použitím osvojené slovní zásoby a gramatických prostředků • Zapojí se případně s menšími obtížemi, do rozhovoru s rodilými mluvčími na běžné a známé téma v předvídatelných každodenních situacích 	<ul style="list-style-type: none"> • Zahájí a ukončí rozhovor, udržuje jej, střídá se aktivně v komunikaci • Poskytne informace, reaguje na pokyny • Vyjádří svůj názor a zdůvodní jej, zjišťuje názor ostatních • Obhajuje svůj názor, argumentuje, slušně si stojí na svém, přijme argumenty druhého • Srovná různé možnosti a diskutuje o nich, konstatuje problém, navrhne řešení • Stěžuje si, reaguje na výtku • Vysvětlí své pohnutky a omluví své chování • Ptá se po významu formulací, kterým nerozumí • Vyjádří nepochopenou formulaci jiným způsobem 	Ústně i písemně	

Výstupy	Očekávané výstupy školy	Učivo (bez časových dotací)	Realizace průřezových témat
RECEPTIVNÍ ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI			
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Rozumí hlavním bodům či myšlenkám autentického ústního projevu i psaného textu na běžné a známé téma • Identifikuje strukturu jednoduchého textu a rozliší hlavní informace • Rozliší v mluveném projevu jednotlivé mluvčí, identifikuje různé styly a citová zabarvení promluvy • Odhadne význam neznámých slov na základě již osvojené slovní zásoby a kontextu • Užívá různé techniky čtení dle typu textu a účelu čtení 	<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Správně vyslovuje a čte i neznámý text • Napiše diktát v obtížnosti probírané látky • Rozumí otázce vztahující se k situaci a textu • Rozumí obsahu a smyslu jednotlivých textů, rozpozná citové zabarvení a náladu, pochopí postoj a záměr mluvčího, rozezná stylové úrovně jazyka • Rozliší regionální výslovnost, frankofonní zvláštnosti • Odhadne z kontextu neznámá slova • Rozumí hovorovému tempu v běžném dialogu, interview, rozhlasovém vysílání, filmu • Vyhledává potřebné informace v médiích i na internetu • Vytváří si vlastní systém tematických slovníčků a digitalizuje jej 	<p>Gramatika</p> <p>Složená vztažná zájmena, zájmena neurčitá</p> <p>Futur antérieur</p> <p>Postavení infinitivu a infin. vazby</p> <p>Shrnutí všech syntaktických prostředků</p> <p>Opakování obtížnějších gram. jevů z předcház. ročníků</p> <p>Komunikační situace</p> <p>Ujistit se, že rozumíme, nebo že jsme byli pochopeni Diskuse o organizaci cesty, politice, ekonom. problému</p> <p>Vysvětlit názor, pochopit vtíp, obhajovat své argumenty (přijímací pohovor v práci)</p>	
PRODUKTIVNÍ ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI			
<ul style="list-style-type: none"> • Srozumitelně reprodukuje přečtený nebo vyslechnutý, méně náročný autentický text se slovní zásobou na běžná témata • Formuluje svůj názor ústně i písemně na jednoduché, běžné téma srozumitelně, gramaticky správně a stručně • Logicky a jasně strukturuje středně dlouhý písemný projev, formální i neformální text na běžné či známé téma • Sestaví ústně i písemně souvislý text na jednoduché téma jako lineární sled 	<ul style="list-style-type: none"> • Používá požadované lexik. a gramatické prostředky, obměňuje své vyjadřování • Dbá na bohaté a různorodé vyjadřování v pís. a ústním projevu, přizpůsobuje se funkčnímu stylu • Reprodukuje obsah přiměřeně obtížného textu, promluvy a konverzace (písemně i ústně) • Napiše resumé • Připraví z několika podkladů referát a přednese jej • Zformuluje úřední dopis a žádost 	<p>Témata a reálie</p> <p>Francouzský film</p> <p>Současná ekonomická a politic. témata</p> <p>Světové kulturní akce</p> <p>Evropská unie</p> <p>Francouzská zámoř. území a jejich kultura</p> <p>Informace o franc. regionech</p> <p>Administrativní uspořádání a polit. systém – opakování</p>	<p>MED</p> <p>Mediální produkty a jejich významy</p> <p>SOU</p> <p>Žijeme v Evropě</p> <p>ENV</p> <p>Člověk a životní prostředí</p>

Výstupy	Očekávané výstupy školy	Učivo (bez časových dotací)	Realizace průřezových témat
<p>myšlenek</p> <ul style="list-style-type: none"> • Jednoduše a souvisle popíše své okolí, své zájmy a činnosti s tím související • Shrne a ústně i písemně sdělí běžné, obsahově jednoduché informace • Využívá překladové slovníky při zpracování písemného projevu na méně běžné téma 	<ul style="list-style-type: none"> • Zpracuje životopis a motivační dopis • Napíše rozsáhlý, logicky provázaný text podle požadavků probírané látky • Pracuje s rozvržením textu, shrne a zhodnotí informace • Vyjádří ústně i písemně svůj názor na probírané téma, zdůvodní, proč jsou pro něj určité věci důležité, zváží příčiny a následky určitých jevů • Překládá text s probranými lexikálními a gramatickými jevy 	<p>Základní historické osobnosti a události – v naší zemi a ve Francii</p>	
INTERAKTIVNÍ ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI			
<ul style="list-style-type: none"> • Vysvětlí gramaticky správně své názory a stanoviska písemnou i ústní formou a v krátkém a jednoduchém projevu na téma osobních zájmů nebo každodenního života • Reaguje adekvátně a gramaticky správně v běžných, každodenních situacích užitím jednoduchých, vhodných výrazů a frazeologických obrátů • S jistou mírou sebedůvěry komunikuje foneticky správně s použitím osvojené slovní zásoby a gramatických prostředků • Zapojí se případně s menšími obtížemi, do rozhovoru s rodilými mluvčími na běžné a známé téma v předvídatelných každodenních situacích 	<ul style="list-style-type: none"> • Zahájí a ukončí rozhovor, udržuje jej, střídá se aktivně v komunikaci • Poskytne informace, reaguje na pokyny • Vyjádří svůj názor a zdůvodní jej, zjišťuje názor ostatních • Srovná různé možnosti a diskutuje o nich, konstatuje problém, navrhne řešení • Diskutuje o zadaném tématu. Po přednesení referátu komunikuje • s posluchači a odpovídá na dotazy • Stěžuje si, reaguje na výtku • Ptá se po významu formulací, kterým nerozumí • Vyjádří nepochopenou formulaci jiným způsobem • Úpřesní a opraví své vyjádření, pokud zaznamená, že druhý nepochopil jeho sdělení • Využívá multimediálních zdrojů k poznávání pomocí nových digitálních technologií (prezentace, krátká videa) 		

Varianta B

Ročník: 1. ročník

Vyučovací předmět: francouzský jazyk (další cizí jazyk)

Výstupy	Očekávané výstupy školy	Učivo (bez časových dotací)	Realizace průřezových témat
RECEPTIVNÍ ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI			
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Identifikuje strukturu jednoduchého textu a rozlišuje hlavní informace • Rozumí hlavním bodům či myšlenkám autentického ústního projevu i psaného textu na běžné a známé téma • Využívá různé druhy slovníků při čtení nekomplikovaných faktografických textů 	<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Získává základní návyky při studiu jazyků • Rozlišuje zvukovou a pravopisnou podobu hlásek • Správně vyslovuje a čte • Napíše diktát v rozsahu probírané látky • Hláskuje a zapíše hláskované jméno • Rozumí jednoduché otázce • Odpoví na jednoduchou otázku týkající se poslechu a čteného textu • Položí jednoduchou otázku • Zaznamená diktované číselné údaje • Čte číselné údaje – ceny, hodiny, tel. čísla • Orientuje se v jednoduchém čteném i slyšeném textu a vyhledá v něm potřebné informace 	<p>Základní komunikační situace každodenního života základy společenských norem v ústním a písemném projevu, pozdrav, představování, pozvat, přijmout, odmítnout pozvání, telefonovat, domluvit schůzku, rozumět časovým údajům, poskytnout údaje o čase (hodiny) zdvořile požádat o informaci, poskytnout informaci, nechat vzkaz, vyjádřit souhlas, nesouhlas, omluvit se</p> <p>Realie Symboly Francie a ČR Hlavní zeměpisné údaje Paříž Zkušenosti z cest Zvyky, svátky Typic. rysy život. stylu jídlo, stravování, denní režim</p>	<p>OSV Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti</p> <ul style="list-style-type: none"> • Jaká/jaký chci být a proč • Jak se učím osvojovat si různé jevy ve škole i v životě mimo školu <p>ENV Člověk a životní prostředí</p> <p>SOU Žijeme v Evropě Vzdělávání v Evropě a ve světě</p> <p>MUL Vztah k multilingvní situaci a ke spolupráci mezi lidmi z různého kulturního prostředí</p>
PRODUKTIVNÍ ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI			
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> • Formuluje svůj názor ústně i písemně na jednoduché, běžné téma srozumitelně, gramaticky správně a stručně • Sestaví ústně i písemně souvislý text na jednoduché téma jako sled lineárních myšlenek • Jednoduše a souvisle popíše 	<ul style="list-style-type: none"> • Komunikuje v rozsahu slovní zásoby a probraných gramatických struktur dané učebnice • Napodobí a obmění výchozí text • Napodobí požadovaný písemný útvar a vytvoří vlastní text • Vytvoří logický a jasně strukturovaný text podle příslušných požadavků učitele • Zaznamená krátký vzkaz na záznamník, záznam do diáře, vyplnění osob. údajů 	<p>Písemně: jednoduchá sdělení, adresa, blahopřání, pozdrav a dopis z prázdnin, omluva, žádost přehledný program dne</p> <p>Tematické okruhy: domov, rodina, škola, volný čas, zájmová činnost, oblékání, nákupy, jídlo, zdraví, tradice a svátky příroda a počasí</p>	

Výstupy	Očekávané výstupy školy	Učivo (bez časových dotací)	Realizace průřezových témat
<p>své okolí, své zájmy a činnosti s nimi související</p> <ul style="list-style-type: none"> • Shrne a ústně i písemně sdělí běžné, obsahově jednoduché informace 	<p>do dotazníku</p> <ul style="list-style-type: none"> • Napíše osobní dopis popisující bydliště, denní režim, zájmy, vztahy k členům rodiny a dalším osobám z okolí • Zaznamená a shrne vyslechnuté nebo přečtené informace • Přeloží krátký text a použije správné lexikální jednotky vyhledané ve slovníku • Používá klávesnici s francouzskými znaky 	<p>důležité zeměpisné údaje</p> <p>Reálie: Symboly Francie a ČR Paříž Zvyky, svátky Typic. rysy život. stylu</p>	
INTERAKTIVNÍ ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI			
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> • Reaguje adekvátně a gramaticky správně v běžných, každodenních situacích užitím jednoduchých, vhodných výrazů a frazeologických obrátů • Zapojí se do rozhovoru s rodilými mluvčími na běžné a známé téma v předvídatelných každodenních situacích • Vysvětlí gramaticky správně své názory a stanoviska písemnou i ústní formou a v krátkém a jednoduchém projevu na téma osobních zájmů nebo každodenního života 	<ul style="list-style-type: none"> • Naváže kontakt s konkrétní osobou • Naučí se z paměti a obměňuje vzorový dialog • Aktivně užívá osvojené konverzační obraty • Představí sebe, nebo někoho jiného • Sdělí své osobní údaje • Zjišťuje údaje ostatních osob • Domluví si telefonicky schůzku s určením místa a času • Domluví si program na večer nebo víkend • Přijme, odmítne pozvání • Pozve někoho do restaurace nebo na kulturní akci • Využívá multimediálních zdrojů k poznávání pomocí nových digitálních technologií (prezentace, krátká videa) 	<p>Gramatické jevy</p> <p>člen určitý, neurčitý, dělivý, vynechávání členu, pádové podoby členů, množ. číslo podst. jmen, žen. rod a mn. č. příd. jmen, shoda, osob. zájmena samost. a nesam., zájmeno on,</p> <p>ukaz. a přívl. zájm. nesam, zájm. tázací a vztažná, základní číslovky 1- 1 000, slovesa typu parler a finir, pomocná slovesa être, avoir, aller, nepravidelná slovesa, prézens, rozk. způsob.,</p> <p>blíz. budoucnost, příslovce, předložky, pořádek slov,</p> <p>tři typy otázky, zápor,</p> <p>vazba il y a, spojky et, mais, parce que, que, si)</p>	

Výstupy	Očekávané výstupy školy	Učivo (bez časových dotací)	Realizace průřezových témat
RECEPTIVNÍ ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI			
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Rozumí hlavním bodům či myšlenkám autentického ústního projevu i psaného textu na běžné a známé téma • Identifikuje strukturu jednoduchého textu a rozliší hlavní informace • Rozliší v mluveném projevu jednotlivé mluvčí, identifikuje různé styly a citová zabarvení promluvy • Odhadne význam neznámých slov na základě již osvojené slovní zásoby a kontextu • Užívá různé techniky čtení dle typu textu a účelu čtení • Využívá různé druhy slovníků při čtení nekomplikovaných faktografických textů 	<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Správně frázuje a dodržuje povinné vázání • Pečlivě dodržuje fonetické protiklady • Rozumí popisu člověka, města, cesty někam • Rozumí dennímu programu, plánům do budoucna • Porozumí jednoduchému příběhu • Uvede možnosti, podmínky určité činnosti • Reprodukuje vyslechnutý příběh • Rozumí známým každodenním výrazům, zcela základním frázím a jednoduchým větám • Rozumí jednoduchým pokynům a adekvátně na ně reaguje • Rozumí obsahu a smyslu jednoduchého textu, v textu vyhledá potřebnou informaci a odpověď na otázku • Zeptá se na cestu, dá radu, příkaz, zeptá se na příčinu, účel nějaké situace, vysvětlí příčinu a účel 	<p>Gramatické jevy</p> <p>přechylování jmen, stupňování příd. jmen a příslovčí, zájmenné předměty a jejich pořadí, en, y, číslovky řadové, zlomky, passé composé a pravopis. shoda</p> <p>jednoduchý bud. čas, subjontif přítomný, odvozov. příslovčí z příd. jmen, předložky a příslovce s časovým významem, spojky parce que, pour</p> <p>Reálie</p> <p>Frankofonní země</p> <p>Stavby a umělecké památky</p> <p>Zeměpisné zajímavosti Příroda ve Francii</p> <p>Životní styl</p> <p>Doprava ve městě</p> <p>Třídění odpadu</p>	<p>MUL</p> <p>Vztah k multilingvní situaci a ke spolupráci mezi lidmi z různého kulturního prostředí</p> <p>SOU</p> <p>Žijeme v Evropě</p> <p>ENV</p> <p>Člověk a životní prostředí</p>
PRODUKTIVNÍ ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI			
<ul style="list-style-type: none"> • Srozumitelně reprodukuje přečtený nebo vyslechnutý, méně náročný autentický text se slovní zásobou na běžná témata • Formuluje svůj názor ústně i písemně na jednoduché, běžné téma srozumitelně, gramaticky správně a stručně • Sestaví ústně i písemně souvislý text na jednoduché téma jako lineární sled myšlenek 	<ul style="list-style-type: none"> • Charakterizuje lidi, porovná jejich zevnějšek a chování • Zeptá se na cestu, dá radu, příkaz, zeptá se na příčinu, účel nějaké situace, vysvětlí příčinu a účel • Napíše jednoduchou zprávu, žádost, osobní dopis • Poskytne požadované informace • Sdělí ústně i písemně základní údaje 	<p>Komunikační situace</p> <p>Předat a přijmout dárek Zeptat se na cestu, vysvětlit cestu, dát instrukce a doporučení</p> <p>Žádat o radu, pomoc</p> <p>Nabídnout pomoc</p> <p>Popsat místo, město, památky</p> <p>Popsat osobu a charakterizovat</p>	

Výstupy	Očekávané výstupy školy	Učivo (bez časových dotací)	Realizace průřezových témat
<ul style="list-style-type: none"> • Jednoduše a souvisle popíše své okolí, své zájmy a činnosti s tím související • Shrne a ústně i písemně sdělí běžné, obsahově jednoduché informace • Využívá překladové slovníky při zpracování písemného projevu na méně běžné téma 	<ul style="list-style-type: none"> o své osobě, své rodině a běžných každodenních situacích • Vyplní základní údaje do formulářů • Reprodukuje ústně i písemně obsah přiměřeně obtížného textu, promluvy a jednoduché konverzace • Napíše jednoduchá sdělení a odpověď na sdělení za správného použití základních gramatických struktur a vět • Pracuje s různými typy slovníků, ověřuje si různá použití synonymních výrazů 	ji Příbuzenské vztahy Popsat svůj den Vyjádřit názor, postoj, pocity, jistotu, nejistotu nadšení, zklamání, nutnost Vyprávět příběh, sdělit informaci o počasí, bydlení, zařízení bytu, o prázdninách a plánech do budoucna	
INTERAKTIVNÍ ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI			
<ul style="list-style-type: none"> • Vysvětlí gramaticky správně své názory a stanoviska písemnou i ústní formou a v krátkém a jednoduchém projevu na téma osobních zájmů nebo každodenního života • Reaguje adekvátně a gramaticky správně v běžných, každodenních situacích užitím jednoduchých, vhodných výrazů a frazeologických obrátů • S jistotou mírou sebedůvěry komunikuje foneticky správně s použitím osvojené slovní zásoby a gramatických prostředků • Zapojí se případně s menšími obtížemi, do rozhovoru s rodilými mluvčími na běžné a známé téma v předvídatelných každodenních situacích 	<ul style="list-style-type: none"> • Komunikuje v rozsahu probraných lexikálních a gramatických jevů • Komunikuje a využívá probrané slovní zásoby k jednotlivým tematickým okruhům a situacím probíraným v tomto ročníku (viz komunikační situace) • Vyjádří souhlas, nesouhlas, rozhořčení, nadšení, spokojenost, obavy, pochybnost, zklamání • Využívá multimediálních zdrojů k poznávání pomocí nových digitálních technologií (prezentace, krátká videa) 	Ústně i písemně	

Výstupy	Očekávané výstupy školy	Učivo (bez časových dotací)	Realizace průřezových témat
RECEPTIVNÍ ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI			
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Rozumí hlavním bodům či myšlenkám autentického ústního projevu i psaného textu na běžné a známé téma • Identifikuje strukturu jednoduchého textu a rozliší hlavní informace • Rozliší v mluveném projevu jednotlivé mluvčí, identifikuje různé styly a citová zabarvení promluvy • Odhadne význam neznámých slov na základě již osvojené slovní zásoby a kontextu • Užívá různé techniky čtení dle typu textu a účelu čtení • Využívá různé druhy slovníků při čtení nekomplikovaných faktografických textů 	<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Správně vyslovuje a čte i neznámý text • Napiše diktát v obtížnosti probírané látky • Rozumí otázce vztahující se k situaci a textu • Rozumí obsahu a smyslu jednotlivých textů, rozpozná téma, hlavní myšlenku, vyhledá informaci, porozumí pokynům, pochopí postoj mluvčího • Odhadne z kontextu neznámá slova • Vyhledá a zaznamená informace z přečteného a vyslechnutého textu • Vyhledá neznámá slova a ověří si jejich význam v různých slovnících 	<p>Gramatika</p> <p>nepřavidelnosti příd. jmen, stupňování příd. jmen a příslovcí, samostatná zájmena přivlastňovací, ukaz, tázací, zájmeno tout, mème, pořadí dvou zájm. předmětů, zvrtná slovesa,</p> <p>passé composé – imparfait, plus-que-parfait, blízká minulost, subjonctif, předložky a příslovce s časovým významem, účelové spojky</p> <p>Komunikační situace</p> <p>porovná dvě možnosti, vyjádří úsudek o hodnotě, názor na účel dané věci, vyjádří a reaguje na pocity radosti x hněvu, spokojenosti x nespokojenosti, neklidu x uklidnění, vybaví si a popíše své vzpomínky</p>	<p>SOU</p> <p>Žijeme v Evropě</p>
PRODUKTIVNÍ ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI			
<ul style="list-style-type: none"> • Srozumitelně reprodukuje přečtený nebo vyslechnutý, méně náročný autentický text se slovní zásobou na běžná témata • Formuluje svůj názor ústně i písemně na jednoduché, běžné téma srozumitelně, gramaticky správně a stručně • Logicky a jasně strukturuje středně dlouhý písemný projev, formální i neformální text na běžné či známé téma • Sestaví ústně i písemně souvislý text na jednoduché téma jako lineární sled 	<ul style="list-style-type: none"> • Používá požadované lexik. a gramatické prostředky, obměňuje své vyjadřování • Dbá na bohaté a různorodé vyjadřování v pís. a ústním projevu • Reprodukuje obsah přiměřeně obtížného textu, promluvy a konverzace (písemně i ústně), vyjádří k němu svůj postoj • Napiše text podle požadavků probírané látky • Využívá prostředků návaznosti textu, 	<p>Témata</p> <p>Dům a byt, vybavení, domácí práce, pronájem bytu, kvality bydlení ve městě a na vesnici, orientace ve městě</p> <p>Umění a kultura, reklama, Technika, doprava, cestování</p> <p>Společenské problémy a konflikty</p> <p>Reálie</p> <p>Odlišnosti franc. bydlení, do-</p>	

Výstupy	Očekávané výstupy školy	Učivo (bez časových dotací)	Realizace průřezových témat
<p>myšlenek</p> <ul style="list-style-type: none"> • Jednoduše a souvisle popíše své okolí, své zájmy a činnosti s tím související • Shrne a ústně i písemně sdělí běžné, obsahově jednoduché informace • Využívá překladové slovníky při zpracování písemného projevu na méně běžné téma 	<p>prostředků pro navazování děje, vhodných spojek</p> <ul style="list-style-type: none"> • Popíše fotografii, obraz, porovná 2 různé obrazy, pojmenuje pocity a možné vjemy (písemně i ústně) • Vysvětlí svůj problém, formuluje domněnku, možnost, zdůvodní své jednání, pojmenuje příčinu jevu • Překládá text s probranými lexikálními a gramatickými jevy 	<p>pravy, konflikty francouzské společnosti</p>	
INTERAKTIVNÍ ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI			
<ul style="list-style-type: none"> • Vysvětlí gramaticky správně své názory a stanoviska písemnou i ústní formou a v krátkém a jednoduchém projevu na téma osobních zájmů nebo každodenního života • Reaguje adekvátně a gramaticky správně v běžných, každodenních situacích užitím jednoduchých, vhodných výrazů a frazeologických obrátů • S jistou mírou sebedůvěry komunikuje foneticky správně s použitím osvojené slovní zásoby a gramatických prostředků • Zapojí se případně s menšími obtížemi, do rozhovoru s rodilými mluvčími na běžné a známé téma v předvídatelných každodenních situacích 	<ul style="list-style-type: none"> • Zahájí a ukončí rozhovor, udržuje jej, střídá se aktivně v komunikaci • Poskytne informace, reaguje na pokyny • Vyjádří svůj názor a zdůvodní jej, zjišťuje názor ostatních • Srovná různé možnosti a diskutuje o nich • Využije přeformulování a opisného vyjádření při nedostatku přesného výrazu • Zeptá se na neznámý výraz, ověří si, zda je mu dobře rozuměno, zda dobře pochopil daný výraz • Vysvětlí příčinu a důsledek určitého jednání 	<p>Ústně i písemně</p>	

Výstupy	Očekávané výstupy školy	Učivo (bez časových dotací)	Realizace průřezových témat
RECEPTIVNÍ ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI			
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Rozumí hlavním bodům či myšlenkám autentického ústního projevu i psaného textu na běžné a známé téma • Identifikuje strukturu jednoduchého textu a rozliší hlavní informace • Rozliší v mluveném projevu jednotlivé mluvčí, identifikuje různé styly a citová zabarvení promluvy • Odhadne význam neznámých slov na základě již osvojené slovní zásoby a kontextu • Užívá různé techniky čtení dle typu textu a účelu čtení • Využívá různé druhy slovníků při čtení nekomplikovaných faktografických textů 	<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Správně vyslovuje a čte i neznámý text • Porozumí menší ukázce literárního a public. textu • Napíše diktát v obtížnosti probírané látky • Rozumí otázce vztahující se k situaci a textu • Rozumí obsahu a smyslu jednotlivých textů, rozpozná téma, hlavní myšlenku, vyhledá informaci, porozumí pokynům, pochopí postoj mluvčího • Odhadne z kontextu neznámá slova • Používá pro upřesnění webové stránky a digitální dokumenty – letáky, nabídky 	<p>Gramatika</p> <p>Samostatná zájmena + en, y Vztažná zájmena Slovesa v pasivu Další užití subjunctivu Passé simple Kondicionály, časová souslednost nepřímé řeči podmínkové věty, příčinné, důvodové a důsledkové spojky, zdůraznění sam. vět. členem Prostředky návaznosti v textu, logická výstavba textu</p> <p>Komunikační situace</p> <p>nutnost, zákaz, úmysly, dojmy, výtky, překvapení, protest, stížnost, omluva, podmínka, domněnka a hypotéza, smutek, zklamání</p>	
PRODUKTIVNÍ ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI			
<ul style="list-style-type: none"> • Srozumitelně reprodukuje přečtený nebo vyslechnutý, méně náročný autentický text se slovní zásobou na běžná témata • Formuluje svůj názor ústně i písemně na jednoduché, běžné téma srozumitelně, gramaticky správně a stručně • Logicky a jasně strukturuje středně dlouhý písemný projev, formální i neformální text na běžné či známé téma • Sestaví ústně i písemně souvislý text na jednoduché téma jako lineární sled myšlenek 	<ul style="list-style-type: none"> • Používá požadované lexik. a gramatické prostředky, obměňuje své vyjadřování • Dbá na bohaté a různorodé vyjadřování v pís. a ústním projevu • Reprodukuje obsah přiměřeně obtížného textu, promluvy a konverzace (písemně i ústně) • Napíše resumé • Připraví z několika podkladů referát a přednese jej • Zformuluje úřední dopis a žádost 	<p>Témata a reálie</p> <p>Společenské způsoby (savoir-vivre) Veřejná doprava Společenské problémy vyplývající z multikulturní reality Solidarita a humanitár. organizace ve frankofonních zemích Móda a módní tendence Vzdělání, kvalifikace, zaměstnání Životní styl, konzumní společnost, peníze</p>	<p>MUL Základní problémy sociokulturních rozdílů</p> <p>SOU Žijeme v Evropě</p> <p>ENV Člověk a životní prostředí</p>

Výstupy	Očekávané výstupy školy	Učivo (bez časových dotací)	Realizace průřezových témat
<ul style="list-style-type: none"> • Jednoduše a souvisle popíše své okolí, své zájmy a činnosti s tím související • Shrne a ústně i písemně sdělí běžné, obsahově jednoduché informace • Využívá překladové slovníky při zpracování písemného projevu na méně běžné téma 	<ul style="list-style-type: none"> • Napíše rozsáhlý, logicky provázaný text podle požadavků probírané látky • Vyjádří ústně i písemně svůj názor na probírané téma, zdůvodní, proč jsou pro něj určité věci důležité, zváží příčiny a následky určitých jevů • Překládá text s probranými lexikálními a gramatickými jevy • Vybírá vhodné stylistické varianty překladu 	<p>Základní informace o franc. regionech</p> <p>Administrativní uspořádání a polit. systém</p> <p>Základní hist. události</p>	
INTERAKTIVNÍ ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI			
<ul style="list-style-type: none"> • Vysvětlí gramaticky správně své názory a stanoviska písemnou i ústní formou a v krátkém a jednoduchém projevu na téma osobních zájmů nebo každodenního života • Reaguje adekvátně a gramaticky správně v běžných, každodenních situacích užitím jednoduchých, vhodných výrazů a frazeologických obrátů • S jistou mírou sebedůvěry komunikuje foneticky správně s použitím osvojené slovní zásoby a gramatických prostředků • Zapojí se případně s menšími obtížemi, do rozhovoru s rodilými mluvčími na běžné a známé téma v předvídatelných každodenních situacích 	<ul style="list-style-type: none"> • Zahájí a ukončí rozhovor, udržuje jej, střídá se aktivně v komunikaci • Poskytne informace, reaguje na pokyny • Vyjádří svůj názor a zdůvodní jej, zjišťuje názor ostatních • Srovná různé možnosti a diskutuje o nich, konstatuje problém • Stěžuje si, reaguje na výtku • Ptá se po významu formulací, kterým nerozumí • Využívá multimediálních zdrojů k poznávání pomocí nových digitálních technologií (prezentace, krátká videa) 	<p>Ústně i písemně</p>	

5.5 Španělský jazyk (Další cizí jazyk)

5.5.1 Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové vymezení

Vyučovací předmět Španělský jazyk vychází ze vzdělávacího obsahu vzdělávacího oboru Další cizí jazyk. Během čtyřletého studia na gymnáziu by měl žák získávat základní návyky při studiu tohoto cizího jazyka. Žák získá dostačující vyjadřovací prostředky a odpovídající slovní zásobu k tomu, aby se domluvil a vyjadřoval. Žák komunikuje přiměřeně správně ve známých kontextech, všeobecně ovládá gramatiku. Přiměřeně správně používá zásobu běžných gramatických prostředků a vzorců v rámci snadno předvídatelných situací. Po dobu studia je veden k rozvoji slovní zásoby a gramatiky i kulturně sociálním aspektům tak, aby dosáhl úrovně B1/2 podle Společného evropského rámce. Upřednostňované formy výuky ve španělském jazyce jsou zejména individuální práce, práce ve dvojicích, trojicích či malých skupinkách, práce na projektech.

Výuka na vyšším stupni osmiletého a šestiletého gymnázia plynule navazuje na výuku na nižším stupni (v tercii a kvartě), kde je výstupní úrovní A1, a pokračuje v kvintě a sextě přes úroveň A2 k úrovni B1 v septimě a oktávě (varianta A). Žáci, kteří nastoupí do 1. ročníku bez předchozího studia španělského jazyka, se vzdělávají podle varianty B a směřují k úrovni A2. V případě zájmu o maturitu ze španělského jazyka mohou využít Seminář ze španělského jazyka (ŠjS), kde dosáhnou požadované úrovně.

Vyučovací předmět Seminář ze španělského jazyka je specificky zaměřen na přípravu k uzavření studia maturitní zkouškou, popřípadě na přípravu na mezinárodní certifikát DELE GENERAL CERTIFICADO od úrovně B1. Žák získá dostačující vyjadřovací prostředky a odpovídající slovní zásobu k tomu, aby se domluvil a vyjadřoval jak v základních, tak i odborných tématech. Žák komunikuje přiměřeně správně dané situaci, všeobecně ovládá složitější gramatické normy. Žák má souvislosti i s jinými předměty, chápe a také je schopen vysvětlit životní styl, normy a kulturní tradice hispánské jazykové oblasti.

Zájemci, kteří mají jiný druhý cizí jazyk, si mohou také od septimy / 3. ročníku zapsat Seminář ze španělského jazyka – třetí cizí jazyk (ŠjS2), který směřuje k jazykové úrovni A1-A1+.

Ve výuce používáme výukové materiály schválené MŠMT. Na škole vyučujeme castellano, tedy obecně spisovnou formu španělštiny.

Žák by dále měl získávat souvislosti i s jinými předměty, poznávat život a kulturní tradice hispánské jazykové oblasti. Hodiny jsou doplněny ukázkami filmů ve španělštině a jsou pořádány besedy s rodilými mluvčími.

V rámci doplnění výuky jsou také pořádány výjezdy žáků do Španělska formou projektů a poznávacích zájezdů, popřípadě projektu Erasmus +.

Vyučovací předmět Španělský jazyk (nepovinný předmět) vychází ze vzdělávacího obsahu vzdělávacího oboru Další cizí jazyk. Během čtyřletého studia na gymnáziu by měl žák získávat základní návyky při studiu tohoto cizího jazyka. Žák získá dostačující vyjadřovací prostředky a odpovídající slovní zásobu k tomu, aby se domluvil a vyjadřoval. Žák komunikuje přiměřeně správně ve známých kontextech, všeobecně ovládá základní gramatické normy. Přiměřeně správně používá zásobu běžných gramatických prostředků a vzorců v rámci snadno předvídatelných situací. Žák by dále měl získávat souvislosti i s jinými předměty, poznávat život a kulturní tradice hispánské jazykové oblasti.

V rámci vyučovacího předmětu Španělský jazyk budou realizována tato průřezová témata:

- Osobnostní a sociální výchova
- Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech
- Multikulturní výchova
- Environmentální výchova

Časové vymezení vyučovacího předmětu

Výuka bude probíhat 3 hodiny týdně ve třídě vybavené audio-video zařízením.

Základním studijním materiálem budou mezinárodně uznávané učebnice schválené MŠMT a mezinárodní učebnice doporučené pro výuku španělského jazyka, popřípadě učebnice připravované

podle požadavků RVP. Jako doplňující materiál budou využívány periodika, časopisy, literatura, pracovní listy, zvukové nahrávky, autentické materiály. Nedílnou součástí je pak práce s internetem a volně dostupnými online materiály.

Výuka Španělského jazyka (nepovinného) bude probíhat 2 hodiny týdně ve třídě vybavené audio-video zařízením.

Základním studijním materiálem budou učebnice připravované podle požadavků RVP, popřípadě učebnice běžně používané pro jazykové školy. Jako doplňující materiál budou využívány periodika, časopisy, literatura. Nedílnou součástí je pak práce s internetem a volně dostupnými online materiály.

Výchovné a vzdělávací strategie

Výchovné a vzdělávací postupy směřují k utváření klíčových kompetencí:

Strategie směřující ke kompetencím k učení

- napomáhat žákovi pochopit možnosti komunikovat tímto jazykem
- vést žáky k osvojování základů mluvené i psané podoby jazyka
- rozvíjet schopnost porozumění se v běžných situacích každodenního života
- vést žáky k orientaci v textu
- vytvářet v žácích správné studijní návyky
- pomáhat vyhledávat a nacházet materiály pro rozšíření slovní zásoby, studia všeobecně
- dávat pokyny a organizuje hodinu většinou v cizím jazyce

Strategie směřující ke kompetencím k řešení problémů

- vést žáky k vyhledávání a třídění informací
- motivovat k vyhledávání slov ve slovníku
- podněcovat k navrhování různých řešení jedné situace
- vybízet tvořit otázky pro získání informací, odpovídat na ně
- vést ke komunikaci na dané úrovni

Strategie směřující ke kompetencím komunikativním

- podněcovat žáky komunikovat na dané téma na požadované úrovni
- vést k osvojování si fonetických, lexikálních, gramatických a syntaktických jevů nutných k porozumění
- motivovat k aktivnímu vyhledávání potřebných slov a schopnosti jejich využití v různých situacích
- cvičit formulovat otázky a odpovědi
- vést k používání internacionalismů pro dané téma

Strategie směřující ke kompetencím sociálním a personálním

- napomáhat žákovi uvědomovat si význam jazyka pro osobní rozvoj a svoji profesionální budoucnost
- vést žáky k uvažování v jiném jazyce, k schopnosti jazyk použít
- motivovat žáky spolupracovat ve skupině
- směřovat žáky v případě potřeby požádat o pomoc, poskytnout ji

Strategie směřující ke kompetencím občanským

- učit žáky snažit se respektovat názory ostatních, asertivně komunikovat – slušně a zdvořile hájit svůj názor, názor své skupiny
- vést žáky k dodržování daných pravidel, k obhájení svého názoru při názorové konfrontaci
- podněcovat žáky uvědomovat si kulturní hodnoty vlastní země v souvislosti s kulturou hispánských zemí
- směřovat žáky k historickému porovnávání vývoje daných oblastí

Strategie směřující ke kompetencím k podnikavosti

- podněcovat žáka snažit se zbavit chyb a zlepšovat své výkony, plnit zadané úkoly v termínu

- vybízet žáka využívat své znalosti z jiných předmětů, zejména pak geografie, historie, společenských věd
- motivovat žáka pracovat s fantazií a kreativitou, využívat internetu jako prostředku „rychlého cestování světem“

Strategie směřující ke kompetencím digitálním

- vést žáky k dalšímu digitálnímu zpracování získaných informací a vytváření digitálního obsahu ve španělském jazyce (prezentace, výukové video)
- učit používání vybraných internetových aplikací, které jsou určeny pro studium španělského jazyka a reálií španělsky mluvících zemích, a k jejich používání, např. využívání online slovníků, volně přístupných materiálů pro řešení úkolů
- vést žáky k vyhledávání a zpracování informací ve španělském jazyce a snaze posoudit důvěryhodnost informačního zdroje
- vhodně používat španělskou klávesnici a používat klávesové zkratky pro specifické španělské symboly (ñ, ¿, ¡ ...) a použít je pro psaní formálních dopisů

Pravidla pro hodnocení žáků

Kritéria hodnocení vycházejí z platného klasifikačního řádu školy.

5.5.2 Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Varianta A

Ročník: kvinta, 1. ročník

Vyučovací předmět: španělský jazyk (další cizí jazyk)

Výstupy	Očekávané výstupy školy	Učivo (bez časových dotací)	Realizace průřezových témat
RECEPTIVNÍ ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI			
<p>Žák:</p> <p>Identifikuje strukturu jednoduchého textu a rozlišuje hlavní informace</p> <p>Odhadne význam neznámých slov na základě již osvojené slovní zásoby a kontextu</p> <p>Rozumí hlavním bodům či myšlenkám autentického ústního projevu i psaného textu na běžné a známé téma</p>	<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Správně intonuje a dodržuje přízvuk • Zvládá tempo řeči • Dokáže převyprávět text, dokáže pracovat s poslechem • Charakterizuje místo, kde bydlí, školu, město • Napíše jednoduchou zprávu, žádost, osobní dopis, mail • Dokáže popsat prostředí, v němž žije, a porovnat s prostředím hispánských zemí • Využívá digitálních materiálů pro potřeby výuky • Dokáže nakoupit • Dokáže zhodnotit dění 	<p>Gramatické jevy:</p> <p>Minulé časy.</p> <p>Třetí a čtvrtý pád – nepřímý a přímý předmět</p> <p>Zájmena v předmětu přímého a nepřímého</p> <p>Přechodník – gerundivní vazby</p> <p>Předložky pro – na (PARA, POR)</p> <p>Předminulý čas – pluscuamperfecto</p> <p>Podmiňovací způsob</p> <p>Slovesné vazby s infinitivem – zkrácení vět účelových</p> <p>Průběhový čas – vazba estar + gerundium</p>	<p>OSV</p> <p>Rozvoj schopností poznání</p> <p>Komunikace</p> <p>Kreativita</p> <p>Poznávání lidí</p> <p>ENV</p> <p>Vztah člověka k prostředí</p> <p>SOU</p> <p>Jižní Amerika a svět</p> <p>Objevujeme země mluvící španělsky</p> <p>Jsme Evropané</p> <p>MUL</p> <p>Multikulturalita</p>
PRODUKTIVNÍ ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI			
<ul style="list-style-type: none"> • Formuluje svůj názor ústně i písemně na jednoduché, běžné téma srozumitelně, gramaticky správně a stručně • Sestaví ústně i písemně souvislý text na jednoduché téma jako lineární sled myšlenek • Jednoduše a souvisle popíše své okolí, své zájmy a činnosti s nimi související 	<ul style="list-style-type: none"> • Komunikuje v rozsahu slovní zásoby a probraných gramatických struktur • Popíše člověka, město, cestu někam • Využívá videa a webové stránky – průvodcování • Napíše, sdělí svůj denní program • Vypráví jednoduchý příběh a konfrontuje jej s časovými údaji, dá časové určení • Zvládá práci s digitálním materiálem 	<p>Písemně:</p> <p>Popsat hotel a hotelové služby, pokoj, rezervuje si pokoj nebo letenku, dokáže nakupovat po internetu</p> <p>Popíše vynálezy a jejich potřebnost, jak změnily náš svět</p> <p>Popíše historické události</p> <p>Reálie:</p> <p>Země Latinské Ameriky</p> <p>Cestovní ruch</p> <p>Historie – staré říše Latinské Ameriky</p>	

Výstupy	Očekávané výstupy školy	Učivo (bez časových dotací)	Realizace průřezových témat
INTERAKTIVNÍ ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI			
<ul style="list-style-type: none"> • Reaguje adekvátně a gramaticky správně v běžných, každodenních situacích užitím jednoduchých, vhodných výrazů a frazeologických obrátů • Zapojí se do rozhovoru s rodilými mluvčími na běžné a známé téma v předvídatelných každodenních situacích 	<ul style="list-style-type: none"> • Naváže kontakt • Vyjádří, co dělá v daný okamžik • Reaguje na zprávy, vyjádří zážitky • Napodobí požadovaný písemný útvar a vytvoří vlastní text • Vyjádří údiv, radost – zhodnotí situaci • Vytvoří materiál – dokument se španělskou diakritikou 	<p>Základní komunikační situace každodenního života:</p> <p>Rozumí výstrahám a zákazům Vyjádří názor na věci kolem sebe Porovnává minulý a současný život</p>	

Výstupy	Očekávané výstupy školy	Učivo (bez časových dotací)	Realizace průřezových témat
RECEPTIVNÍ ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI			
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Identifikuje strukturu jednoduchého textu a rozlišuje hlavní informace • Odhadne význam neznámých slov na základě již osvojené slovní zásoby • Rozumí hlavním bodům či myšlenkám autentického ústního projevu i psaného textu na běžné a známé téma 	<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Správně intonuje a dodržuje přízvuk • Zvládá tempo řeči • Dokáže převyprávět text, dokáže pracovat s poslechem • Charakterizuje místo, kde bydlí, školu, město, stát, Evropu, Latinskou Ameriku • Napíše zprávu, žádost, osobní dopis, mail • Používá prostředky a vyjadřovací schopnosti pro úřední dopis • Dokáže popsat prostředí, v němž žije, kriticky zhodnotit vývoj • Dokáže nakoupit a vyměnit potřebnou sumu peněz • Orientuje se u lékaře • Hovoří o svých schopnostech 	<p>Gramatické jevy:</p> <p>Základní číslovky</p> <p>Přítomný čas sloves pravidelných a nepravidelných</p> <p>Slovesné vazby...</p> <p>Rozkazovací způsob kladný i záporný</p> <p>Subjuntivní tvary sloves a jejich použití</p> <p>Zvrat. slovesa</p> <p>Příslovce – jejich dělení a použití</p> <p>Předložky a pády</p> <p>Minulé časy</p> <p>Použití přímé a nepřímé řeči.</p> <p>Vedlejší věty</p> <p>Časová souslednost</p> <p>Časy budoucí</p> <p>Podmiňovací způsob</p>	<p>OSV</p> <p>Rozvoj schopností poznání</p> <p>Komunikace</p> <p>Kreativita</p> <p>Poznávání lidí, historický kontext</p> <p>ENV</p> <p>Vztah člověka k prostředí</p> <p>Globalizace, Ekologie</p> <p>SOU</p> <p>Evropa a svět</p> <p>Objevujeme Evropu a svět</p> <p>Jižní Amerika</p> <p>Jsme Evropané</p> <p>MUL</p> <p>Multikulturalita</p> <p>Literární dovednosti</p>
PRODUKTIVNÍ ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI			
<ul style="list-style-type: none"> • Srozumitelně reprodukuje přečtený nebo vyslechnutý méně náročný autentický text se slovní zásobou na běžná témata • Shrne a ústně i písemně sdělí běžné, obsahově jednoduché informace • Formuluje svůj názor ústně i písemně na jednoduché, běžné téma srozumitelně, gramaticky správně a stručně 	<ul style="list-style-type: none"> • Komunikuje v rozsahu slovní zásoby a probraných gramatických struktur • Napíše, sdělí svůj program, zhodnotí jej, rozpozná nedostatky • Vypráví jednoduchý příběh • Dá časové určení • Zasadí příběh do správného časového sledu • Používá slovesa vyjadřující schopnosti a dovednosti • Vytvoří materiál – dokument se španělskou diakritikou 	<p>Písemně:</p> <p>Běžná sdělení, adresa, blahopřání, pozdrav, omluva, žádost, projekt na dané téma v přiměřeném rozsahu</p> <p>Tematické okruhy:</p> <p>domov, rodina, město, povolání, nákup, osoba, studium</p> <p>volný čas, zájmová činnost, tradice a svátky, cestování po Španělsku a Americe</p>	

<ul style="list-style-type: none"> • Sestaví ústně i písemně souvislý text na jednoduché téma 		<p>Reálie: Literatura Espana, América Latina Země, kde žiji Módní trendy</p>	
INTERAKTIVNÍ ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI			
<ul style="list-style-type: none"> • Zapojí se, případně s menšími obtížemi, do rozhovoru s rodilými mluvčími na běžné a známé téma v předvídatelných každodenních situacích • Vysvětlí gramaticky správně své názory a stanoviska písemnou i ústní formou a v krátkém a jednoduchém projevu na téma osobních zájmů nebo každodenního života 	<ul style="list-style-type: none"> • Naváže kontakt • Imituje vzorový dialog • Napodobí požadovaný písemný útvar a vytvoří vlastní text 	<p>Základní komunikační situace každodenního života: základy společenských norem, ovládnutí se vyjádřit souhlas, nesouhlas, omluvit se diskuze a její pravidla</p>	

Výstupy	Očekávané výstupy školy	Učivo (bez časových dotací)	Realizace průřezových témat
RECEPTIVNÍ ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI			
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Rozumí hlavním bodům či myšlenkám autentického ústního projevu i psaného textu na běžné a známé téma • Užívá různé techniky čtení podle typu textu a účelu čtení • Využívá různé druhy slovníků při čtení nekomplikovaných faktografických textů • Rozlišuje v mluveném projevu jednotlivé mluvčí, identifikuje různé styly a citová zabarvení promluvy 	<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Správně intonuje a dodržuje přízvuk, dokáže podle situace měnit tempo řeči • Dokáže převyprávět text, dokáže pracovat s poslechem, s literárním textem • Napíše kratší slohový útvar na dané téma, mail, používá prostředky a vyjadřovací schopnosti moderního jazyka • Dokáže popsat prostředí, v němž žije, kriticky zhodnotit vývoj a postoj k danému tématu • Dokáže se orientovat v daném prostředí, využívá potřebnou slovní zásobu 	<p>Gramatické jevy:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Přítomný, minulý, budoucí čas sloves • Slovesné vazby • Rozkazovací způsob kladný i záporný • Subjuntivní tvary sloves a jejich použití • Subjuntivní tvary sloves minulé a budoucí, jejich použití • Předložky a pády • Časová souslednost • Další slovní druhy • Věty zvolací • Všeobecný a neurčitý podmět • Věty vedlejší – časové • Vyjadřování potřeb, žádostí, zdvořilostní obraty 	<p>OSV</p> <ul style="list-style-type: none"> • Rozvoj schopností poznání • Komunikace • Kreativita • Poznávání lidí, historický kontext <p>ENV</p> <ul style="list-style-type: none"> • Vztah člověka k prostředí, pracovnímu zaměření • Globalizace, Ekologie <p>SOU</p> <ul style="list-style-type: none"> • Evropa a svět • Jižní Amerika a imigrace, migrace • Planetární problémy <p>MUL</p> <ul style="list-style-type: none"> • Multikulturalita • Umění, literatura
PRODUKTIVNÍ ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI			
<ul style="list-style-type: none"> • Srozumitelně reprodukuje přečtený nebo vyslechnutý méně náročný autentický text se slovní zásobou na běžné téma • Logicky a jasně strukturuje středně dlouhý písemný projev, formální i neformální text na běžné či známé téma • Shrne a ústně i písemně sdělí běžné, obsahově jednoduché informace • Využívá překladové slovníky 	<ul style="list-style-type: none"> • Komunikuje v rozsahu slovní zásoby a probraných gramatických struktur • Využívá digitálních materiálů pro potřeby výuky • Zvládá zadaná témata • Napíše, sdělí svůj program, zhodnotí jej, kriticky rozpozná nedostatky • Vypráví jednoduchý příběh • Dá časové určení • Zasadí příběh do správného časového sledu 	<p>Písemně:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Napíše literární či slohový útvar na dané téma. Napíše žádost, projekt na dané téma v přiměřeném rozsahu, zvládá složitější slohový útvar <p>Tematické okruhy:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Studium • Olympijské hry • Umění a literatura • Volný čas, zájmová činnost, tradice a svátky 	

Výstupy	Očekávané výstupy školy	Učivo (bez časových dotací)	Realizace průřezových témat
při zpracování písemného projevu na méně běžné téma	<ul style="list-style-type: none"> Vytvoří materiál – dokument se španělskou diakritikou 	Cestování po Španělsku a Americe Reálie: España, América Latina Země, kde žijí Země, kde žijí lidé mluvící španělsky	
INTERAKTIVNÍ ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI			
<ul style="list-style-type: none"> Reaguje adekvátně a gramaticky správně v běžných, každodenních situacích užitím jednoduchých, vhodných výrazů a frazeologických obrátů S jistou mírou sebedůvěry komunikuje foneticky správně s použitím osvojené slovní zásoby a gramatických prostředků 	<ul style="list-style-type: none"> Naváže kontakt Imituje vzorový dialog Napodobí požadovaný písemný útvar a vytvoří vlastní text 	Základní komunikační situace každodenního života: základy společenských norem, vyjádřit souhlas, nesouhlas, asertivní komunikace, diskuze, společensko-hist. diskuze	

Výstupy	Očekávané výstupy školy	Učivo (bez časových dotací)	Realizace průřezových témat
RECEPTIVNÍ ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI			
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Identifikuje strukturu jednoduchého textu a rozlišuje hlavní informace • Odhadne význam neznámých slov na základě již osvojené slovní zásoby • Rozumí hlavním bodům či myšlenkám autentického ústního projevu i psaného textu na běžné a známé téma • Využívá různé druhy slovníků při čtení nekomplikovaných faktografických textů • Rozliší v mluveném projevu jednotlivé mluvčí, identifikuje různé styly a citová zabarvení promluvy 	<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Správně intonuje a dodržuje přízvuk, dokáže podle situace měnit tempo řeči • Dokáže převyprávět text, dokáže pracovat s poslechem, s literárním textem, složitým textem • Napíše slohový útvar na dané téma, používá prostředky moderního jazyka • Využívá digitálních materiálů pro potřeby výuky • Dokáže popsat prostředí, v němž žije, kriticky hodnotit vývoj a postoj k danému tématu • Dokáže se orientovat v daném prostředí, využívá potřebnou slovní zásobu • Obhajuje svůj názor a je schopen konfrontace 	<p>Gramatické jevy:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Přítomný čas sloves pravidelných a nepravidelných • Slovesné vazby... • Rozkazovací způsob Subjuntivní tvary sloves a jejich použití • Minulé časy • Časy budoucí • Podmiňovací způsob • Časová souslednost • Další slovní druhy • Vyjadřování potřeb, žádostí • Předložky a pády • Gramatické struktury • Podmínková souvětí • Subjuntiv imperfekta pro vyjádření pocitů • Odvozování a tvoření jmen podstatných a jiných slovních druhů 	<p>OSV Komunikace</p> <p>ENV Globalizace, Ekologie</p> <p>SOU Evropa a svět Jižní Amerika a imigrace, migrace Planetární problémy</p> <p>MUL Umění, literatura</p>
PRODUKTIVNÍ ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI			
<ul style="list-style-type: none"> • Formuluje svůj názor ústně i písemně na jednoduché, běžné téma srozumitelně, gramaticky správně a stručně • Jednoduše a souvisle popíše své okolí, své zájmy a činnosti s nimi související • Srozumitelně reprodukuje přečtený nebo vyslechnutý méně náročný autentický text se slovní zásobou na běžné téma 	<ul style="list-style-type: none"> • Komunikuje v rozsahu slovní zásoby a probraných gramatických struktur • Zvládá zadaná témata • Vypráví příběh, dokáže jej zařadit do časového sledu • Orientuje se v sociálně kulturním prostředí hispánských zemí 	<p>Písemně:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Napíše literární či slohový útvar na dané téma • Napíše žádost, projekt na dané téma v přiměřeném rozsahu, zvládá složitější slohový útvar <p>Tematické okruhy:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Studium, sport. umění a literatura • Politika a historie 	

Výstupy	Očekávané výstupy školy	Učivo (bez časových dotací)	Realizace průřezových témat
<ul style="list-style-type: none"> • Logicky a jasně strukturuje středně dlouhý písemný projev, formální i neformální text na běžné či známe téma • Využívá překladové slovníky při zpracování písemného projevu na méně běžné téma 		Tradice a svátky hispánských zemí Humanitární pomoc Reálie: Země, kde žijí lidé mluvící španělsky Umění Sport	
INTERAKTIVNÍ ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI			
<ul style="list-style-type: none"> • Zapojí se do rozhovoru s rodilými mluvčími na běžné a známé téma v předvídatelných každodenních situacích • Vysvětlí gramaticky správně své názory a stanoviska písemnou i ústní formou a v krátkém a jednoduchém projevu na téma osobních zájmů nebo každodenního života 	<ul style="list-style-type: none"> • Naváže kontakt • Napodobí požadovaný písemný útvar a vytvoří vlastní text • Vytvoří materiál – dokument se španělskou diakritikou 	Základní komunikační situace každodenního života: základy společenských norem, vyjádřit souhlas, nesouhlas, asertivní komunikace, diskuze, společensko-his. diskuze	

Varianta B

Ročník: 1. ročník

Vyučovací předmět: španělský jazyk (další cizí jazyk)

Výstupy	Očekávané výstupy školy	Učivo (bez časových dotací)	Realizace průřezových témat
RECEPTIVNÍ ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI			
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Identifikuje strukturu jednoduchého textu a rozlišuje hlavní informace • Odhadne význam neznámých slov na základě již osvojené slovní zásoby a kontextu • Rozumí hlavním bodům či myšlenkám autentického ústního projevu i psaného textu na běžné a známé téma • Užívá různé techniky čtení podle typu textu a účelu čtení 	<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Správně intonuje a dodržuje přízvuk • Zvládá tempo řeči • Dokáže převyprávět text, dokáže pracovat s poslechem • Charakterizuje místo, kde bydlí, školu, město • Napíše jednoduchou zprávu, žádost, osobní dopis, mail • Dokáže popsat prostředí, v němž žije • Dokáže nakoupit a vyměnit potřebnou sumu peněz • Využívá multimediálních zdrojů k poznávání pomocí nových digitálních technologií (prezentace, krátká videa) 	<p>Gramatické jevy:</p> <p>Rod mužský/ženský člen určitý, neurčitý Pádové podoby členů s předl.de, a Množ. číslo podst./příd. jmen Osobní zájmena samost, zájmena nesamostatná Ukaz. a přív. zájmena Záj. tázací a vztažná Neurčitá Reflexivní zájmena Základní číslovky Přítomný čas sloves pravidelných a nepravidelných Slovesa být – nacházet se – existovat – vyskytovat se (HAY-ESTAR-SER) Slovesné vazby TENER QUE+inf.; IR a +inf; Poder... Rozkazovací způsob kladný Zvrat. slovesa Příslovce Předložky a pády Pády</p>	<p>OSV Rozvoj schopností poznání Komunikace Kreativita Poznávání lidí</p> <p>ENV Vztah člověka k prostředí</p> <p>SOU Evropa a svět Objevujeme Evropu a svět Jsme Evropané</p> <p>MUL Multikulturalita</p>
PRODUKTIVNÍ ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI			
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> • Jednoduše a souvisle popíše své okolí, své zájmy a činnosti s nimi související • Srozumitelně reprodukuje přečtený nebo vyslechnutý méně náročný autentický 	<ul style="list-style-type: none"> • Komunikuje v rozsahu slovní zásoby a probraných gramatických struktur • Popíše člověka, město, cestu někam • Napíše, sdělí svůj denní program • Vypráví jednoduchý příběh 	<p>Písemně: jednoduchá sdělení, adresa, blahopřání, pozdrav, omluva, žádost, projekt na dané téma v přiměřeném rozsahu</p> <p>Tematické okruhy: domov, rodina, město, povolání, nákup,</p>	

Výstupy	Očekávané výstupy školy	Učivo (bez časových dotací)	Realizace průřezových témat
<p>text se slovní zásobou na běžná témata</p> <ul style="list-style-type: none"> • Logicky a jasně strukturuje středně dlouhý písemný projev, formální i neformální text na běžné či známe téma 	<ul style="list-style-type: none"> • Dá časové určení 	<p>volný čas, zájmová činnost, tradice a svátky, cestování po Španělsku</p> <p>Realie: España Dům a město, kde bydlím</p>	
INTERAKTIVNÍ ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI			
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> • Vysvětlí gramaticky správně své názory a stanoviska písemnou i ústní formou a v krátkém a jednoduchém projevu na téma osobních zájmů nebo každodenního života • S jistou mírou sebedůvěry komunikuje foneticky správně s použitím osvojené slovní zásoby a gramatických prostředků 	<ul style="list-style-type: none"> • Naváže kontakt • Imituje vzorový dialog • Napodobí požadovaný písemný útvar a vytvoří vlastní text 	<p>Základní komunikační situace každodenního života: základy společenských norem – pozdrav, představování, vyjádřit souhlas, nesouhlas, omluvit se</p>	

Výstupy	Očekávané výstupy školy	Učivo (bez časových dotací)	Realizace průřezových témat
RECEPTIVNÍ ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI			
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Identifikuje strukturu jednoduchého textu a rozlišuje hlavní informace • Odhadne význam neznámých slov na základě již osvojené slovní zásoby a kontextu • Rozumí hlavním bodům či myšlenkám autentického ústního projevu i psaného textu na běžné a známé téma • Využívá překladové slovníky při zpracování písemného projevu na méně běžné téma 	<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Správně intonuje a dodržuje přízvuk • Zvládá tempo řeči • Dokáže převyprávět text, dokáže pracovat s poslechem • Charakterizuje místo, kde bydlí, školu, město, stát, Evropu, Latinskou Ameriku • Napíše zprávu, žádost, osobní dopis, mail • Dokáže popsat prostředí, v němž žije • Dokáže nakoupit a vyměnit potřebnou sumu peněz • Hovoří o svých schopnostech 	<p>Gramatické jevy:</p> <p>Základní číslovky</p> <p>Přítomný čas sloves pravidelných a nepravidelných</p> <p>Minulé časy</p> <p>Slovesné vazby...</p> <p>Rozkazovací způsob kladný i záporný</p> <p>Subjuntivní tvary sloves a jejich použití</p> <p>Zvrat. slovesa</p> <p>Příslovce – jejich dělení a použití</p> <p>Předložky a pády</p> <p>Použití přímé a nepřímé řeči</p> <p>Vedlejší věty</p> <p>Časy budoucí</p> <p>Podmiňovací způsob</p>	<p>OSV</p> <p>Rozvoj schopností poznání</p> <p>Komunikace</p> <p>Kreativita</p> <p>Poznávání lidí, historický kontext</p> <p>ENV</p> <p>Vztah člověka k prostředí</p> <p>Globalizace, Ekologie</p> <p>SOU</p> <p>Evropa a svět</p> <p>Objevujeme Evropu a svět</p> <p>Jižní Amerika</p> <p>Jsme Evropané</p> <p>MUL</p> <p>Multikulturalita</p> <p>Literární dovednosti</p>
PRODUKTIVNÍ ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI			
<ul style="list-style-type: none"> • Formuluje svůj názor ústně i písemně na jednoduché, běžné téma srozumitelně, gramaticky správně a stručně • Sestaví ústně i písemně souvislý text na jednoduché téma jako lineární sled myšlenek • Jednoduše a souvisle popíše své okolí, své zájmy a činnosti s nimi související • Shrne a ústně i písemně sdělí běžné, obsahově jednoduché informace 	<ul style="list-style-type: none"> • Komunikuje v rozsahu slovní zásoby a probraných gramatických struktur • Zvládá zadaná témata • Sdělí svůj program, zhodnotí jej, • Vypráví jednoduchý příběh • Dá časové určení • Zasadí příběh do správného časového sledu • Používá slovesa vyjadřující schopnosti a dovednosti • Využívá digitálních materiálů pro potřeby výuky 	<p>Písemně:</p> <p>Běžná sdělení, adresa, blahopřání, pozdrav, omluva, žádost, projekt na dané téma v přiměřeném rozsahu</p> <p>Tematické okruhy:</p> <p>domov, rodina, město, povolání, osoba, studium,</p> <p>volný čas, zájmová činnost, tradice a svátky, cestování po Španělsku a Americe</p>	

Výstupy	Očekávané výstupy školy	Učivo (bez časových dotací)	Realizace průřezových témat
<ul style="list-style-type: none"> • Sestaví ústně i písemně souvislý text na jednoduché téma jako lineární sled myšlenek 		Reálie: Literatura Espana, América Latina Země, kde žiji Módní trendy	
INTERAKTIVNÍ ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI			
<ul style="list-style-type: none"> • Reaguje adekvátně a gramaticky správně v běžných, každodenních situacích užitím jednoduchých, vhodných výrazů a frazeologických obrátů • Zapojí se do rozhovoru s rodilými mluvčími na běžné a známé téma v předvídatelných každodenních situacích 	<ul style="list-style-type: none"> • Naváže kontakt • Imituje vzorový dialog • Napodobí požadovaný písemný útvar a vytvoří vlastní text 	Základní komunikační situace každodenního života: základy společenských norem, ovládnání se, vyjádřit souhlas, nesouhlas, omluvit se, diskuze a její pravidla	

Výstupy	Očekávané výstupy školy	Učivo (bez časových dotací)	Realizace průřezových témat
RECEPTIVNÍ ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI			
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Identifikuje strukturu jednoduchého textu a rozlišuje hlavní informace • Rozumí hlavním bodům či myšlenkám autentického ústního projevu i psaného textu na běžné a známé téma • Užívá různé techniky čtení podle typu textu a účelu čtení • Rozliší v mluveném projevu jednotlivé mluvčí, identifikuje různé styly a citová zabarvení promluvy • Využívá různé druhy slovníků při čtení nekomplikovaných faktografických textů 	<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Správně intonuje a dodržuje přízvuk, dokáže podle situace měnit tempo řeči • Dokáže převyprávět text, dokáže pracovat s poslechem, s literárním textem • Napiše kratší slohový útvar na dané téma, mail, používá prostředky a vyjadřovací schopnosti moderního jazyka • Dokáže popsat prostředí, v němž žije, kriticky zhodnotit vývoj a postoj k danému tématu • Dokáže se orientovat v daném prostředí, využívá potřebnou slovní zásobu 	<p>Gramatické jevy:</p> <p>Přítomný, minulý, budoucí čas sloves</p> <p>Slovesné vazby</p> <p>Rozkazovací způsob kladný i záporný</p> <p>Subjuntivní tvary sloves a jejich použití</p> <p>Subjuntivní tvary sloves minulé a budoucí, jejich použití</p> <p>Předložky a pády</p> <p>Časová souslednost</p> <p>Další slovní druhy</p> <p>Věty zvolací</p> <p>Všeobecný a neurčitý podmě.</p> <p>Věty vedlejší – časové</p> <p>Vyjadřování potřeb, žádostí, zdvořilostní obraty</p>	<p>OSV</p> <p>Rozvoj schopností poznání</p> <p>Komunikace</p> <p>Kreativita</p> <p>Poznávání lidí, historický kontext</p> <p>ENV</p> <p>Vztah člověka k prostředí, pracovnímu zaměření</p> <p>Globalizace, Ekologie</p> <p>SOU</p> <p>Evropa a svět</p> <p>Jižní Amerika a imigrace, migrace</p> <p>Planetární problémy</p> <p>MUL</p> <p>Multikulturalita</p> <p>Umění, literatura</p>
PRODUKTIVNÍ ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI			
<ul style="list-style-type: none"> • Formuluje svůj názor ústně i písemně na jednoduché, běžné téma srozumitelně, gramaticky správně a stručně • Jednoduše a souvisle popíše své okolí, své zájmy a činnosti s nimi související • Srozumitelně reprodukuje přečtený nebo vyslechnutý méně náročný autentický text se slovní zásobou na běžná témata • Shrne a ústně i písemně sdělí 	<ul style="list-style-type: none"> • Komunikuje v rozsahu slovní zásoby a probraných gramatických struktur • Zvládá zadaná témata • Napiše, sdělí svůj program, zhodnotí jej, kriticky rozpozná nedostatky • Vypráví jednoduchý příběh • Dá časové určení • Zasadí příběh do správného časového sledu 	<p>Písemně:</p> <p>Napiše literární či slohový útvar na dané téma. Napiše žádost, projekt na dané téma v přiměřeném rozsahu, zvládá složitější slohový útvar</p> <p>Tematické okruhy:</p> <p>Studium</p> <p>Olympijské hry</p> <p>Umění a literatura</p> <p>Volný čas, zájmová činnost</p> <p>Tradice a svátky</p> <p>Cestování po Španělsku a Americe</p>	

Výstupy	Očekávané výstupy školy	Učivo (bez časových dotací)	Realizace průřezových témat
<p>běžné, obsahově jednoduché informace</p> <ul style="list-style-type: none"> • Využívá překladové slovníky při zpracování písemného projevu na méně běžné téma 		<p>Reálie: España, América Latina Země, kde žijí lidé mluvící španělsky</p>	
INTERAKTIVNÍ ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI			
<ul style="list-style-type: none"> • Reaguje adekvátně a gramaticky správně v běžných, každodenních situacích užitím jednoduchých, vhodných výrazů a frazeologických obrátů • Zapojí se do rozhovoru s rodilými mluvčími na běžné a známé téma v předvídatelných každodenních situacích • Vysvětlí gramaticky správně své názory a stanoviska písemnou i ústní formou a v krátkém a jednoduchém projevu na téma osobních zájmů nebo každodenního života 	<ul style="list-style-type: none"> • Naváže kontakt • Imituje vzorový dialog • Napodobí požadovaný písemný útvar a vytvoří vlastní text • Využívá multimediálních zdrojů k poznávání pomocí nových digitálních technologií (prezentace, krátká videa) 	<p>Základní komunikační situace každodenního života: základy společenských norem, vyjádřit souhlas, nesouhlas, asertivní komunikace, diskuze, společensko-hist. diskuze</p>	

Výstupy	Očekávané výstupy školy	Učivo (bez časových dotací)	Realizace průřezových témat
RECEPTIVNÍ ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI			
<ul style="list-style-type: none"> • Identifikuje strukturu jednoduchého textu a rozlišuje hlavní informace • Odhadne význam neznámých slov na základě již osvojené slovní zásoby • Rozumí hlavním bodům či myšlenkám autentického ústního projevu i psaného textu na běžné a známé téma • Užívá různé techniky čtení podle typu textu a účelu čtení • Využívá různé druhy slovníků při čtení nekomplikovaných faktografických textů • Rozliší v mluveném projevu jednotlivé mluvčí, identifikuje různé styly a citová zabarvení promluvy 	<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Správně intonuje a dodržuje přízvuk, dokáže podle situace měnit tempo řeči • Dokáže převyprávět text, dokáže pracovat s poslechem, s literárním textem, složitým textem • Napíše slohový útvar na dané téma, používá prostředky moderního jazyka • Dokáže popsat prostředí, v němž žije, dokáže se orientovat v daném prostředí, využívá potřebnou slovní zásobu • Obhájí svůj názor a je schopen konfrontace 	<p>Gramatické jevy:</p> <p>Přítomný čas sloves pravidelných a nepravidelných Slovesné vazby... Rozkazovací způsob Subjuntivní tvary sloves a jejich použití Minulé časy Časy budoucí Podmiňovací způsob Časová souslednost Další slovní druhy Vyjadřování potřeb, žádostí Předložky a pády Gramatické struktury Podmínková souvětí subjuntiv imperfekta pro vyjádření pocitů Odvozování a tvoření jmen podstatných a jiných slovních druhů</p>	<p>OSV Komunikace</p> <p>ENV Globalizace, Ekologie</p> <p>SOU Evropa a svět Jižní Amerika a imigrace, migrace Planetární problémy</p> <p>MUL Umění, literatura</p>
PRODUKTIVNÍ ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI			
<ul style="list-style-type: none"> • Formuluje svůj názor ústně i písemně na jednoduché, běžné téma srozumitelně, gramaticky správně a stručně • Sestaví ústně i písemně souvislý text na jednoduché téma • Jednoduše a souvisle popíše své okolí, své zájmy a činnosti s nimi související • Srozumitelně reprodukuje přečtený 	<ul style="list-style-type: none"> • Komunikuje v rozsahu slovní zásoby a probraných gramatických struktur • Zvládá zadaná témata • Vypráví příběh, dokáže jej zařadit do časového sledu • Orientuje se v sociálně kulturním prostředí hispánských zemí • Využívá digitálních materiálů pro potřeby výuky 	<p>Písemně:</p> <p>Napíše literární či slohový útvar na dané téma. Napíše žádost, projekt na dané téma v přiměřeném rozsahu, zvládá složitější slohový útvar</p> <p>Tematické okruhy:</p> <p>Studium, sport. umění a literatura Politika a historie</p>	

Výstupy	Očekávané výstupy školy	Učivo (bez časových dotací)	Realizace průřezových témat
<p>nebo vyslechnutý méně náročný autentický text se slovní zásobou na běžná témata</p> <ul style="list-style-type: none"> • Logicky a jasně strukturuje středně dlouhý písemný projev, formální i neformální text na běžné či známe téma • Shrne a ústně i písemně sdělí běžné, obsahově jednoduché informace • Využívá překladové slovníky při zpracování písemného projevu na méně běžné téma 		<p>Tradice a svátky hispánských zemí Humanitární pomoc</p> <p>Reálie: Země, kde žijí lidé mluvící španělsky Umění Sport</p>	
INTERAKTIVNÍ ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI			
<ul style="list-style-type: none"> • Reaguje adekvátně a gramaticky správně v běžných, každodenních situacích užitím jednoduchých, vhodných výrazů a frazeologických obrátů • Zapojí se do rozhovoru s rodilými mluvčími na běžné a známé téma v předvídatelných každodenních situacích • S jistou mírou sebedůvěry komunikuje foneticky správně s použitím osvojené slovní zásoby a gramatických prostředků 	<ul style="list-style-type: none"> • Naváže kontakt • Napodobí požadovaný písemný útvar a vytvoří vlastní text • Využívá multimediálních zdrojů k poznávání pomocí nových digitálních technologií (prezentace, krátká videa) 	<p>Základní komunikační situace každodenního života: základy společenských norem, vyjádřit souhlas, nesouhlas, asertivní komunikace, diskuze, společensko-hist. diskuze</p>	

5.6 Ruský jazyk (Další cizí jazyk)

5.6.1 Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové vymezení

Vyučovací předmět Ruský jazyk vychází z obsahu vzdělávací oblasti Jazyk a jazyková komunikace a naplňuje očekávané výstupy vzdělávacího oboru Další cizí jazyk a souvisejících průřezových tematických okruhů Rámcového vzdělávacího programu pro gymnaziální vzdělávání.

Ruský jazyk navazuje na úroveň A1 SERRPJ (Společný evropský referenční rámec pro jazyky). V případě počáteční fáze výuky se klade velký důraz na zvukovou a grafickou stránku jazyka. Jelikož žáci nastupující do prvního ročníku čtyřletého gymnázia mají různé vstupní znalosti, mohou být v prvním ročníku / kvintě na základě nich rozděleni. Ti, jejichž vstupní znalosti odpovídají úrovni alespoň A1, pracují podle stejného plánu jako žáci víceletého gymnázia (varianta A). Ostatní směřují k úrovni A2 a jejich výuka probíhá podle varianty B.

Úrovně B1, popřípadě i vyšší, mohou dosáhnout v rámci volitelného semináře z ruského jazyka (RjS), který si mohou zvolit už od druhého ročníku. Tento seminář je cílen na zájemce o maturitu z ruského jazyka a všechny, kteří chtějí prohloubit své znalosti z běžných hodin. Jazyková úroveň odpovídá příslušnému ročníku, tedy v sextě/2. ročníku A2, v septimě/3. ročníku A2-B1, v oktávě/4. ročníku B1-B1+. V případě nepovinného vyučovacího předmětu Ruský jazyk – nepovinný (Rjn) a semináře z ruského jazyka – třetí cizí jazyk (RjS2) se realizuje vzdělávací obsah pro 1.–2. ročník čtyřletého gymnázia (varianta B). Směřuje se k dosažení úrovně jazykových znalostí a komunikačních dovedností úrovně A1+ - A2.

Cílem vyučovacího předmětu je osvojování si jazykových prostředků a funkcí, rozšiřování slovní zásoby a rozvíjení schopností žáků dorozumět se tímto jazykem v běžných situacích. Ruský jazyk chce také prohlubovat faktografické znalosti žáků týkající se Ruské federace a upevňovat vědomí existence rozlišných kultur.

Časové vymezení vyučovacího předmětu

Týdenní časová dotace:

Ruský jazyk (Rj)

- 1. ročník, kvinta 3 hodiny
- 2. ročník, sexta 3 hodiny
- 3. ročník, septima 3 hodiny
- 4. ročník, oktáva 3 hodiny

Seminář z ruského jazyka (RjS)

- 2. ročník, sexta 2 hodiny
- 3. ročník, septima 2 hodiny
- 4. ročník, oktáva 3 hodiny

Ruský jazyk – nepovinný (Rjn) a Seminář z ruského jazyka – třetí cizí jazyk (RjS2)

- 3. ročník, septima 2 hodiny
- 4. ročník, oktáva 3 hodiny

Výchovné a vzdělávací strategie

Ve vyučovacím předmětu Ruský jazyk využíváme pro utváření a rozvoj klíčových kompetencí tyto výchovné a vzdělávací strategie:

Strategie směřující ke kompetencím k učení

- vést žáky k pochopení důležitosti komunikovat v dalším cizím jazyce pro budoucí studium i praktický život
- učit žáky orientovat se v nabídce informačních zdrojů (tisk, internet), samostatně vyhledávat a zpracovávat potřebné informace pro svoji práci (referáty, samostatné práce, projekty)

Strategie směřující ke kompetencím k řešení problémů

- vést žáky k řešení jednoduchých problémových situací, které mohou nastat v cizojazyčném prostředí
- učit žáky porovnávat stavbu ruského a českého jazyka, vyhledávat shody a odlišnosti, opsat obsah myšlenky, chybí-li slovní zásoba

Strategie směřující ke kompetencím komunikativním

- vytvářet situace, do nichž se mohou žáci v rusky mluvícím prostředí dostat (běžné situace: v obchodě, při cestování, na úřadě, v restauraci apod.)
- rozvíjet komunikační schopnosti žáků v páru nebo ve skupině
- spolu se žáky pracovat s poslechovými (čtecími) texty, rozvíjet schopnost texty reprodukovat pro ostatní a informace v nich obsažené předávat v ústním, ale i písemném projevu sdělovat informace, zážitky, své názory
- vést žáky, aby využívali dovednosti osvojené v ruském jazyce k navázání kontaktu s rusky mluvící osobou
- zadáváním samostatné domácí práce stimulovat žáky k práci s různými informačními zdroji (tisk, internet, digitální technologie), k jejich zpracování, třídění a využívání získaných informací pro svoji práci,
- vést žáky k využívání programů, aplikací a webových stránek pro osvojování slovní zásoby a správné výslovnosti.

Strategie směřující ke kompetencím sociálním a personálním

- ve společné týmové práci sledovat rozdělení rolí a usměrňovat žáky tak, aby společně dosáhli vytyčeného cíle, respektovali ostatní ve skupině a sami se realizovali

Strategie směřující ke kompetencím občanským

- umožňovat získat představu o zvycích v rusky mluvících zemích a porovnávat je se zvyky našimi
- vést žáky vcítit se do problémů minorit ve světě i u nás
- učit srovnávat ekologické a environmentální otázky týkající se rusky mluvících zemí a České republiky

Strategie směřující ke kompetencím k podnikavosti

- podporovat u žáků iniciativu a tvořivost
- usměrňovat žáky, aby cílevědomě, zodpovědně a s ohledem na své osobní potřeby a možnosti rozhodovali o dalším vzdělávání a profesním zaměření
- stimulovat žáky k posuzování a kritickému hodnocení rizik související s reálnými životními situacemi a v případě nezbytnosti jsou připraveni tato rizika nést

Strategie směřující ke kompetencím digitálním

- vést žáky ke kritickému myšlení při práci s ruskojazyčnými zdroji, k samostatnému vyhledávání a zpracovávání informací a také k posuzování důvěryhodnosti zdrojů
- navozovat situace pro vytváření materiálů v digitální podobě – reklamy, jízdenky, formuláře, jídelní lístky, ubytování, vstupenky na kulturní pořady
- motivovat žáky k práci s vybranými internetovými aplikacemi, které jsou určeny pro studium ruského jazyka, např. k využívání online slovníků
- podporovat žáky v dalším digitálním zpracovávání, ukládání, zálohování a sdílení získaných informací
- učit žáky respektovat autorská práva a osvojovat si zvyk uvádět bibliografické zdroje při šíření informací jiných autorů
- umět napsat jednoduché texty v elektronické podobě za použití ruské fonetické klávesnice
- zadávat žákům prezentace (projekty) k ruským reáliím a vést je k využívání digitálních technologií

Pravidla pro hodnocení žáků

Kritéria hodnocení vycházejí z platného klasifikačního řádu školy.

5.6.2 Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Varianta A

Ročník: kvinta, 1. ročník

Vyučovací předmět: ruský jazyk (další cizí jazyk)

Výstupy	Očekávané výstupy školy	Učivo (bez časových dotací)	Realizace průřezových témat
RECEPTIVNÍ ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI			
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Rozumí hlavním bodům či myšlenkám autentického ústního projevu i psaného textu na běžné a známé téma • Identifikuje strukturu jednoduchého textu a rozliší hlavní informace • Využívá různé druhy slovníků při čtení nekomplikovaných faktografických textů 	<p>Žák:</p> <p>Porozumění a poslech:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Je schopen vyjadřovat názory na osobní vlastnosti lidí • Charakterizuje příčiny, zdůvodňuje vlastní stanoviska 	<ul style="list-style-type: none"> • Upevňování probraného učiva z předcházejících ročníků 	<p>OSV Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti Sociální komunikace Spolupráce a soutěž</p> <p>SOU Žijeme v Evropě – nacházíme shody a rozdíly v životě u nás a v Rusku u probíraných témat Co je Evropa, její jazyková rozmanitost</p> <p>MUL Multikulturalita</p> <p>MED Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení</p>
	<p>Čtení:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Čte foneticky správně přiměřeně náročný text • Čte s porozuměním na základě přečteného nebo vyslechnutého textu rozliší pravdivost a nepravdivost výroků, odpoví na obsahové otázky • Rozumí obsahu a smyslu textů v učebnici a jednoduchým autentickým materiálům (i s využitím vizuální podpory) • Aktivně používá abecední slovník 	<p>Tematické okruhy:</p> <p>Rodina, osobní data Národnosti, státy Místo, kde žiji Povolání Škola, předměty, rozvrh hodin Dny v týdnu, roční období, měsíce Zájmy a záliby Cestování Oblékání, móda</p>	

Výstupy	Očekávané výstupy školy	Učivo (bez časových dotací)	Realizace průřezových témat
	<p>učebnice a dvojjazyčný online slovník</p> <ul style="list-style-type: none"> • Čte přiměřený text v časopise (na internetu) • Vyhledává prostřednictvím internetu informace o osobnostech dané doby a ověřuje je pomocí jiných zdrojů 	<p>Narozeniny</p> <p>Reálie a literatura:</p> <p>Svátky, tradice Ruská přísloví Osobnosti Ruska</p> <p>Komunikativní situace:</p> <p>Pozdrav, rozloučení Představení se, Souhlas, nesouhlas Odmítnutí Korekce informace Žádost Vyjádření preferencí Pozvání, přijetí pozvání, odmítnutí pozvání, na návštěvě Vyjádření povinnosti Poděkování Omluva a reakce na ni Vyjádření názoru, jednoduchý argument, telefonní rozhovor</p>	
PRODUKTIVNÍ ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI			
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Srozumitelně reprodukuje přečtený nebo vyslechnutý méně náročný autentický text se slovní zásobou na běžná témata • Formuluje svůj názor ústně i písemně na jednoduché, běžné téma srozumitelně, gramaticky správně a stručně 	<ul style="list-style-type: none"> • Ovládá vyjadřování vzájemnosti, nutnosti, možnosti • Dokáže vyjádřit omluvu a politování (morální postoje – omluva, odpuštění, pochvala, pokárání, lítost, přiznání) • Podle obrázku demonsturuje různé řečové situace • Vyzná se v módních trendech (obláčení) • Rozlišuje 4 roční období, interpretuje předpověď počasí • Dbá na jazykovou správnost • Adekvátně reaguje v komunikačních situacích 		

Výstupy	Očekávané výstupy školy	Učivo (bez časových dotací)	Realizace průřezových témat
	<ul style="list-style-type: none"> • Koupí si vstupenky na kulturní představení a zhodnotí jeho úroveň • Seznámí ostatní s pracovním dnem, náplní víkendu, prázdnin • Popíše cestu na dovolenou, zážitky z cest • Stručně pohovoří o nejvýznamnějších místech a osobnostech kultury a vědy Ruska • Umí napsat žádost, poptávku, nabídku, reklamaci v elektronické podobě za použití ruské fonetické klávesnice • Napíše text o životě známé osobnosti (delší písemný projev – stručný životopis, příběh, stručný popis) • K procvičení a prohloubení učiva využívá kvízů a cvičení v digitální podobě 		

Výstupy	Očekávané výstupy školy	Učivo (bez časových dotací)	Realizace průřezových témat
RECEPTIVNÍ ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI			
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Rozumí hlavním bodům či myšlenkám autentického ústního projevu i psaného textu na běžné a známé téma • Odhadne význam neznámých slov na základě již osvojené slovní zásoby a kontextu 	<p>Žák:</p> <p>Porozumění a poslech</p> <ul style="list-style-type: none"> • Rozumí hlavním myšlenkám mluveného projevu na běžné téma předneseného spisovně, jasně, ne příliš rychle • Rozliší jednotlivé mluvčí a různé styly promluvy • Odvodí význam méně známých slov z kontextu • Abstrahuje určitou informaci ze zřetelné promluvy • Rozumí instrukcím a požadavkům učitele • Aktivně využívá dvojjazyčný online slovník <p>Čtení</p> <ul style="list-style-type: none"> • Čte foneticky správně přiměřeně náročný text • Rozumí obsahu textů v učebnici a jednoduchým autentickým materiá- lům • Přečte i text týkající se tématu, které mu není předem známo 	<p>Upevňování a rozšiřování probraného učiva z předchozích ročníků</p> <p>Fonetika, pravopis: Upevňování správných výslovnostních a pravopisných návyků Intonace souvětí Pohyblivý přízvuk</p> <p>Mluvnice: Minulý čas Vyjádření vykání Skloňování zájmen кто, что Vzory skloňování podstatných jmen Podstatná jména životná a neživotná Nesklonná podstatná jména Zpodstatnělá přídavná jména Věty typu Как пройти..., Кому позвонить..., Что купить... Věty se slovy потому что, можно, нельзя, должен, нужен Časování sloves идти, ехать, мочь, взять, искать, спросить, надеть Slovesné vazby похож на кого, ждать кого, понимать кого</p>	<p>SOU Žijeme v Evropě Vzdělávání v Evropě a ve světě</p> <p>OSV Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti Spolupráce a soutěž</p> <p>MUL Psychosociální aspekty interkulturality Vztah k multilingvní situaci a ke spolupráci mezi lidmi z různého kulturního prostředí</p> <p>MED Mediální produkty a jejich význam</p>
	<ul style="list-style-type: none"> • V textu vyhledá určitou informaci, porozumí jí a dále s ní pracuje • seznámí se s různými technikami čtení • aktivně využívá dvojjazyčný online slovník • čte jednoduchý text v časopise (příp. na internetu) a orientuje se 	<p>Tematické okruhy: Obchody, zboží, nakupování, dárky Jídlo a nápoje, recept V restauraci Člověk – vzhled, povahové vlastnosti Denní režim Volný čas, české svátky a tradice</p>	

Výstupy	Očekávané výstupy školy	Učivo (bez časových dotací)	Realizace průřezových témat
	v něm	Orientace ve městě Bydlení Reálie a literatura: A. S. Puškin, poezie Ruští nositelé Nobelovy ceny za literaturu Moskva, Sankt Petěrburk, Komunikativní situace: Vyjádření možnosti, nemožnosti, radosti, lítosti, zákazu, srovnání Žádost o pomoc, službu, informaci Prosba, odmítnutí, nutnost, potřeba Ptát se po příčině, omluva, lítost Jak kdo vypadá, jak se kdo obléká, kdo je komu podobný	
PRODUKTIVNÍ ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI, INTERAKTIVNÍ ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI			
Žák: <ul style="list-style-type: none"> • Srozumitelně reprodukuje přečtený nebo vyslechnutý méně náročný autentický text se slovní zásobou na běžná témata • Formuluje svůj názor ústně i písemně na jednoduché, běžné téma srozumitelně, gramaticky správně a stručně • Shrne a ústně i písemně sdělí běžné, obsahově jednoduché informace • Reaguje adekvátně a gramaticky správně v běžných, každodenních situacích užitím jednoduchých, vhodných výrazů 	Žák: Ústní a písemný projev <ul style="list-style-type: none"> • Vytvoří jednoduché sdělení týkající se probíraných tematických okruhů • Aktivně používá slovní zásobu týkající se probíraných tematických okruhů • Dbá na jazykovou správnost • Adekvátně reaguje v komunikačních situacích • Diskutuje o mezilidských vztazích, vztazích v rodině, úrovni bydlení, vybavení domácnosti, ubytování v hotelu, na koleji • Vypráví o problémech mladých lidí 		

Výstupy	Očekávané výstupy školy	Učivo (bez časových dotací)	Realizace průřezových témat
<ul style="list-style-type: none"> • S jistou mírou sebedůvěry komunikuje foneticky správně s použitím osvojené slovní zásoby a gramatických prostředků 	<ul style="list-style-type: none"> • Napíše osobní dopis týkající se okruhu jeho zájmů v elektronické podobě za použití ruské fonetické klávesnice • Při komunikaci v běžných situacích respektuje zvyklosti a základní pravidla zdvořilosti • Bez větších obtíží s porozuměním a vyjadřováním reaguje na otázky, odpovídá a sám klade otázky na běžná témata 		

Výstupy	Očekávané výstupy školy	Učivo (bez časových dotací)	Realizace průřezových témat
RECEPTIVNÍ ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI			
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Rozumí hlavním bodům či myšlenkám autentického ústního projevu i psaného textu na běžné a známé téma • Rozliší v mluveném projevu jednotlivé mluvčí, identifikuje různé styly a citová zabarvení promluvy • Využívá různé druhy slovníků při čtení nekomplikovaných faktografických textů 	<p>Žák:</p> <p>Porozumění a poslech</p> <ul style="list-style-type: none"> • Rozumí hlavním myšlenkám delšího poslechu • Pochopí hlavní smysl autentické konverzace • Zachytí specifické informace za předpokladu, že jsou vysloveny zřetelně a spisovně • Postihne různé názory a stanoviska • Je schopen vyjadřovat názory na osobní vlastnosti lidí v diskusi, rozhovoru • Pochopí smysl rozsáhlejšího textu • Pochopí hlavní smysl autentického materiálu (při využití slovníkové podpory) • Bezpečně rozumí pokynům a instrukcím týkající se organizace jazykového vyučování a správně na ně reaguje • Adekvátně reaguje v běžných komunikačních situacích • Při své práci využívá různé typy slovníků <p>Čtení:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Čte s porozuměním nekomplikované faktografické texty vztahující se k tématům jeho zájmu • Čte srozumitelně kratší či delší texty za účelem sdělení obsahu či nějaké informace • Najde informaci v materiálech každodenního života (tisk, návody týkající se nějakého zařízení) 	<p>Upevňování a rozšiřování probra- ného učiva z předchozích ročníků</p> <p>Fonetika, pravopis: Má správné fonetické a pravopisné návyky Prohlubuje lexikální a gramatickou stránku jazyka</p> <p>Mluvnice: Časování sloves Slovesné vazby Rozkazovací způsob Přídavná jména – 2. a 3. stupeň Zájmena a příslovce s částicemi – <i>нибудь, -то</i> Spojka <i>чтобы</i> Podmiňovací způsob Trpný rod Souřadná souvětí Rozvité věty vedlejší Souslednost časová</p> <p>Slovní zásoba a tematické okruhy: Zdraví, nemoci Zdravý životní styl, názvy nemocí a léků Móda, oblékání, barvy Hudební a filmové žánry Divadlo Česká republika, památky a zajímavosti v Praze, můj region, moje město Seznámení, zájem o druhého člověka</p>	<p>SOU Žijeme v Evropě</p> <p>OSV Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti Sociální komunikace Spolupráce a soutěž – vztah k lidem a okolí</p> <p>MUL Psychosociální aspekty interkulturality Vztah k multilingvní situaci a ke spolupráci mezi lidmi z různého kulturního prostředí</p> <p>MED Mediální produkty a jejich význam</p> <p>ENV Člověk a životní prostředí</p>

Výstupy	Očekávané výstupy školy	Učivo (bez časových dotací)	Realizace průřezových témat
	<ul style="list-style-type: none"> • Vyhledá v textu hlavní myšlenky i detailní informace • Orientuje se bezpečně v textu učebnice • Vytváří prezentace s využitím obrazových digitálních zdrojů • Vyhledává prostřednictvím internetu informace o osobnostech dané doby, reáliích a ověřuje je pomocí jiných zdrojů 	<p>Zaměstnání, profese a jejich charakteristika</p> <p>Pracovní pohovor</p> <p>Zdraví</p> <p>Reálie a literatura:</p> <p>Ruští spisovatelé Ruská kuchyně</p> <p>Ruské svátky, tradice – porovnání s Českou republikou</p> <p>Andrej Rubljev – ikony</p> <p>Užité umění</p> <p>Civilizace</p> <p>Komunikativní situace:</p> <p>Vyjadřování podmínky, srovnání,</p> <p>Vyjadřování neurčitosti, rozkaz</p> <p>Vyjádření názoru, jednoduchý argument</p> <p>Turista na letišti, v hotelu, při stolování, počasí, ochrana životního prostředí roční období, životní styl, u lékaře</p>	
PRODUKTIVNÍ A INTERAKTIVNÍ ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI			
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Formuluje svůj názor ústně i písemně na jednoduché, běžné téma srozumitelně, gramaticky správně a stručně • Logicky a jasně strukturuje středně dlouhý písemný projev, formální i neformální text na běžné či známé téma • Využívá překladové slovníky při zpracování písemného projevu na běžné téma • Vysvětlí gramaticky správně 	<p>Žák:</p> <p>Ústní a písemný projev:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Poměrně plynule zvládne krátké jednoduché vyprávění nebo popis na témata každodenního života • Napíše jednoduše souvislý text týkající se okruhu známých témat • Sdělí písemně krátké faktografické informace • Stručně vyjádří svůj názor (předem známé téma či jednodušší problematika) • Reprodukuje přečtený nebo vyslechnutý text, v němž se vyskytuje známá slovní zásoba 		

Výstupy	Očekávané výstupy školy	Učivo (bez časových dotací)	Realizace průřezových témat
<p>své názory a stanoviska písemnou i ústní formou a v krátkém a jednoduchém projevu na téma osobních zájmů nebo každodenního života</p> <ul style="list-style-type: none"> • Reaguje adekvátně a gramaticky správně v běžných, každodenních situacích užitím jednoduchých, vhodných výrazů a frazeologických obrátů • Zapojí se, případně s menšími obtížemi, do rozhovoru s rodilými mluvčími na běžné a známé téma v předvídatelných každodenních situacích 	<ul style="list-style-type: none"> • Sestaví souvislé sdělení (ústně i písemně) související s probíranými tematickými okruhy • Při tvorbě textů v písemné podobě používá ruskou fonetickou klávesnici • Adekvátně reaguje v běžných komunikačních situacích • Osvojí si rozdíly mezi formálními a neformálními jazykovými prostředky • Spojí řadu kratších úseků do lineárního sledu • V komunikaci využívá široký rejstřík jednoduchého jazyka • Stručně vyjadřuje své myšlenky týkající se konkrétních i abstraktních témat • Začne, udrží a uzavře rozhovor týkající se běžných témat • Charakterizuje příčiny, zdůvodňuje vlastní stanoviska v strukturovaném pohovoru • Dokáže vyjádřit emoce – překvapení, údiv, obavu, vděčnost, sympatie, lhostejnost, strach, morální postoje – omluvu, odpuštění, pochvalu, pokárání, přiznání a lítost • Získává informace z různých zdrojů a médií – tisku, rozhlasu, televize, internetu... • Rozumí ději a sledu událostí knihy, filmu, audionahrávky, videonahrávky, reprodukuje ji 		

Výstupy	Očekávané výstupy školy	Učivo (bez časových dotací)	Realizace průřezových témat
RECEPTIVNÍ ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI			
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> Rozumí hlavním bodům či myšlenkám autentického ústního projevu i psaného textu na běžné a známé téma Odhadne význam neznámých slov na základě již osvojené slovní zásoby a kontextu Užívá různé techniky čtení podle typu textu a účelu čtení Využívá různé druhy slovníků při čtení nekomplikovaných faktografických textů 	<p>Žák:</p> <p>Porozumění a poslech</p> <ul style="list-style-type: none"> Rozumí hlavním myšlenkám autentického projevu na běžné a známé téma, proneseného spisovně a zřetelně Pochopí hlavní smysl autentické konverzace zřetelně vyslovované v pomalejším tempu Osvojí si zásady při práci s různými typy slovníků Pochopí hlavní smysl autentického materiálu – v časopise, novinách, literární úryvky Porozumí delším promluvám a přednáškám, reprodukuje je <p>Čtení:</p> <ul style="list-style-type: none"> Čte srozumitelně a plynule i delší texty za účelem sdělení obsahu či nějaké informace Rozpozná hlavní závěry v jasně uspořádaných argumentativních textech Zachytí významné myšlenky v novinových článcích i z internetových zdrojů týkajících se běžných témat, porovnává a ověřuje zdroje 	<p>Upevňování a rozšiřování probraného učiva z předchozích ročníků</p> <p>Fonetika, pravopis: Upevňuje správné fonetické a ortografické návyky</p> <p>Mluvnice:</p> <ul style="list-style-type: none"> Prohloubení lexikální a gramatickou stránku jazyka Slovesné vazby předložkové i bezpředložkové odlišné od ČJ Dokonavý a nedokonavý vid u sloves a jejich časování Větný a členský zápor Přechodníky Příčestí minulé trpné Přídavná jména slovesná minulé trpná Přídavná jména slovesná činná minulé a přítomná Krátké tvary přídavných jmen Skloňování přivlastňovacích zájmen Zájmena záporná Podstatná jména s kmenem na –ж, -ш, -ч, -щ, -ц Předložkové vazby s druhým pádem Vztažné věty, souvětí Věty typu: Есть кому писать, некому писать, мебель продается фирмой 	<p>SOU Žijeme v Evropě Životní styl v evropských zemích Evropská unie Významní Evropané</p> <p>OSV Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti Sociální komunikace Spolupráce a soutěž – vztah k lidem a okolí</p> <p>MUL Psychosociální aspekty interkulturality Vztah k multilingvní situaci a ke spolupráci mezi lidmi z různého kulturního prostředí</p> <p>MED Mediální produkty a jejich význam</p>
	<ul style="list-style-type: none"> Vyhledá v textu detailní informace Postihne strukturu textu Orientuje se v textu K detailnější analýze textu využívá různé typy slovníků, včetně online 	<p>Slovní zásoba a tematické okruhy: Znalost jazyků, jazykové vzdělávání Ochrana přírody a životního prostředí</p>	

Výstupy	Očekávané výstupy školy	Učivo (bez časových dotací)	Realizace průřezových témat
	slovníků.	<p>Ekologické organizace a akce Reklama, firma Rozhlas, televize Počítač a jeho součásti, Práce na počítači, internet Cestování, doprava Politika v životě Ruska EU a její struktury</p> <p>Reálie a literatura: Významné osobnosti vědy a kultury 19. a 20. století Historie Olympijských her Politický systém Ruské federace Historické památky v rusky mluvících zemích</p> <p>Komunikativní situace: Člověk a cizí jazyky, vysoká škola, člověk a politika, internet a reklama v životě jedince, jednání s firmou Blahopřání v různých životních situacích Telefonní rozhovor Sdělení stanoviska Zjišťování názoru Argumentace, přesvědčování</p>	
PRODUKTIVNÍ A INTERAKTIVNÍ DOVEDNOSTI			
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Srozumitelně reprodukuje přečtený nebo vyslechnutý méně náročný autentický text se slovní zásobou na běžná témata • Formuluje svůj názor ústně i písemně na jednoduché, běžné 	<p>Žák:</p> <p>Ústní a písemný projev:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Srozumitelně reprodukuje přečtený nebo vyslechnutý nepřiliš náročný autentický text se slovní zásobou na běžné téma • Vypráví obsah knihy, filmu 		

Výstupy	Očekávané výstupy školy	Učivo (bez časových dotací)	Realizace průřezových témat
<p>téma srozumitelně, gramaticky správně a stručně</p> <ul style="list-style-type: none"> • Logicky a jasně strukturuje středně dlouhý písemný projev, formální i neformální text na běžné či známé téma • Sestaví ústně i písemně souvislý text na jednoduché téma jako lineární sled myšlenek • Využívá překladové slovníky při zpracování písemného projevu na méně běžné téma • S jistou mírou sebedůvěry komunikuje foneticky správně s použitím osvojené slovní zásoby a gramatických prostředků • Zapojí se, případně s menšími obtížemi, do rozhovoru s rodilými mluvčími na běžné a známé téma v předvídatelných každodenních situacích 	<ul style="list-style-type: none"> • Stručně zdůvodní své názory a jednání • Reprodukuje přečtený či vyslechnutý text • Sestaví souvislé sdělení související s probíranými tematickými okruhy • Podrobně popíše událost, zážitek • Adekvátně reaguje v běžných komunikačních situacích • Zapojí se do konverzace a udržuje ji • Sestaví souvislý členěný text na dané téma • Logicky strukturuje text • Užívá složitější spojovací výrazy • Osvojí si rozdíl mezi formálním a neformálním stylem • Popíše své pocity • Napíše životopis, jednoduchý příběh, popis • Formuluje svá přání ohledně budoucího povolání, studia VŠ • Komunikuje ústně i písemně s jistou dávkou sebedůvěry • Vyjádří spokojenost se svojí prací • V diskusích odůvodní a obhájí své názory • Používá široké spektrum osvojených gramatických a lexikálních prostředků • Komunikuje s rodilým mluvčím na známé a blízké téma • Vysvětlí své stanovisko k aktuálním otázkám • Vytváří prezentace s využitím obrazových digitálních zdrojů 		

Výstupy	Očekávané výstupy školy	Učivo (bez časových dotací)	Realizace průřezových témat
	<ul style="list-style-type: none"> • Vypracuje prezentaci o životním stylu a tradicích v Rusku a porovná je s tradicemi a životním stylem v ČR 		

Varianta B

Ročník: 1. ročník

Vyučovací předmět: ruský jazyk (další cizí jazyk)

Výstupy	Očekávané výstupy školy	Učivo (bez časových dotací)	Realizace průřezových témat
RECEPTIVNÍ ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI			
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Rozumí hlavním bodům autentického ústního projevu i psaného textu na běžné téma • Identifikuje strukturu jednoduchého textu • Rozliší v mluveném projevu jednotlivé mluvčí • Využívá různé druhy slovníků při čtení nekomplikovaných faktografických textů 	<p>Žák:</p> <p>Porozumění a poslech:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Osvojí si fonetické jevy cestou globální nápodoby i na konkrétních cvičeních (např. na redukci samohlásek, na přízvuk, měkké a tvrdé souhlásky, intonační konstrukce) • Na základě poslechu si osvojuje ruskou intonaci, správnou výslovnost • Rozvíjí ústní projev na základě imitativního osvojování ruské výslovnosti, slovní zásoby a jednoduchých morfologických a syntaktických struktur • Běžně rozumí známým každodenním výrazům, zcela základním frázím a větám se vztahem k osvojovaným tématům • Porozumí jednoduché a zřetelné promluvě • Rozumí jednoduchým pokynům a instrukcím týkající se jazykové výuky a adekvátně na ně reaguje 	<p>Fonetika, pravopis:</p> <p>Typické zvukové rysy ruského jazyka: intonace, vázání slov, pohyblivý přízvuk, výslovnost samohlásek, slabik Porovnání zvukové a písemné podoby jazyka,</p> <p>písemné vyjádření hlásek, specifické znaky</p> <p>Písemná správnost v psaném projevu ve známých výrazech</p> <p>Mluvnice:</p> <p>Podstatná a přídavná jména, příslovce</p> <p>Jednoduché slovesné časy</p> <p>Vyjadřování budoucnosti</p> <p>Modální slovesa</p> <p>Otázka a zápor</p> <p>Věta jednoduchá a pořádek slov</p> <p>Základní předložkové a bezpředložkové slovesné vazby, jednoduché spojovací výrazy</p> <p>Zvratná slovesa</p> <p>Datum, hodiny</p> <p>Číslovky základní a řadové</p>	<p>OSV</p> <p>Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti</p> <p>Sociální komunikace</p> <p>Spolupráce a soutěž</p> <p>SOU</p> <p>Žijeme v Evropě – nacházíme shody a rozdíly v životě u nás a v Rusku u probíraných témat</p> <p>Co je Evropa, její jazyková rozmanitost</p> <p>MUL</p> <p>Multikulturalita</p> <p>MED</p> <p>Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení Mediální produkty a jejich význam</p>
	<p>Čtení:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Čte foneticky správně přiměřeně náročný text • Čte s porozuměním krátké, jednoduché, upravené texty obsahující 	<p>Tematické okruhy:</p> <p>Rodina, osobní data</p> <p>Národnosti, státy</p> <p>Místo, kde žiji</p> <p>Povolání</p>	

Výstupy	Očekávané výstupy školy	Učivo (bez časových dotací)	Realizace průřezových témat
	<p>slovní zásobu užívanou v každodenním životě</p> <ul style="list-style-type: none"> • Rozumí obsahu a smyslu textů v učebnici a jednoduchým autentickým materiálům (i s využitím vizuální podpory) • V textu vyhledá určitou informaci • Vytvoří odpověď na otázku vztahující se k textu • Vyhledá známé výrazy a fráze • Odvodí pravděpodobný význam slov z kontextu • Aktivně používá abecední slovník učebnice a dvojjazyčný online slovník • Čte jednoduchý text v časopise (na internetu) • Vyhledává prostřednictvím internetu informace o osobnostech dané doby a ověřuje je pomocí jiných zdrojů 	<p>Škola, předměty, rozvrh hodin Dny v týdnu, roční období, měsíce Zájmy a záliby Narozeniny</p> <p>Reálie a literatura: Svátky, tradice Ruská přísloví Osobnosti Ruska</p> <p>Komunikativní situace: Pozdrav, rozloučení Představení se, Souhlas, nesouhlas Odmítnutí Korekce informace Žádost Vyjádření preferencí Pozvání, přijetí pozvání, odmítnutí pozvání, na návštěvě Vyjádření povinnosti Poděkování Omluva a reakce na ni Vyjádření názoru, jednoduchý argument, telefonní rozhovor</p>	
PRODUKTIVNÍ ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI			
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Srozumitelně reprodukuje přečtený nebo vyslechnutý, méně náročný autentický text se slovní zásobou na běžné téma • Jednoduše popíše své okolí, své zájmy a činnosti s nimi související • Sestaví ústně i písemně souvislý text na jednoduché téma 	<ul style="list-style-type: none"> • Jednoduše a poměrně plynule popíše své okolí, zájmy a činnosti s nimi související • Dbá na jazykovou správnost • Adekvátně reaguje v komunikačních situacích • Písemně sestaví jednoduché sdělení (pozdrav, blahopřání) • Vytvoří písemně jednoduchý popis • Napíše krátký dopis a vyprávění v elektronické podobě za použití 		

Výstupy	Očekávané výstupy školy	Učivo (bez časových dotací)	Realizace průřezových témat
jako lineární sled myšlenek	ruské fonetické klávesnice <ul style="list-style-type: none"> • K procvičení a prohloubení učiva využívá kvízů a cvičení v digitální podobě 		

Výstupy	Očekávané výstupy školy	Učivo (bez časových dotací)	Realizace průřezových témat
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Rozumí hlavním myšlenkám autentického ústního projevu i psaného textu na známé téma • Identifikuje různé styly promluvy • Odhadne význam neznámých slov na základě již osvojené slovní zásoby a kontextu 	<p>Žák:</p> <p>Porozumění a poslech</p> <ul style="list-style-type: none"> • Rozumí hlavním myšlenkám mluveného projevu na běžné téma předneseného spisovně, jasně, ne příliš rychle • Rozliší jednotlivé mluvčí a různé styly promluvy • Odvodí význam méně známých slov z kontextu • Abstrahuje určitou informaci z méně komplikované a zřetelné promluvy • Rozumí instrukcím a požadavkům učitele <p>Aktivně využívá dvojjazyčný slovník</p> <p>Čtení</p> <ul style="list-style-type: none"> • Čte foneticky správně přiměřeně náročný text • Rozumí obsahu textů v učebnici a jednoduchým autentickým materiálům • Přečte i text týkající se tématu, které mu není předem známo 	<p>Fonetika, pravopis:</p> <p>Upevňování správných výslovnostních a pravopisných návyků Intonace souvětí Pohyblivý přízvuk</p> <p>Mluvnice:</p> <p>Minulý čas</p> <p>Vyjádření vykání</p> <p>Skloňování zájmen кто, что Vzory skloňování podstatných jmen</p> <p>Podstatná jména životná a neživotná</p> <p>Nesklonná podstatná jména Zpodstatnělá přídavná jména Věty typu Как пройти..., Кому позвонить..., Что купить...</p> <p>Věty se slovy потому что, можно, нельзя, должен, нужен</p> <p>Časování sloves идти, ехать, мочь, взять, искать, спросить, надеть</p> <p>Slovesné vazby похож на кого, ждать кого, понимать кого</p>	<p>SOU</p> <p>Žijeme v Evropě</p> <p>Jazyková rozmanitost Evropy</p> <p>Vzdělávání v Evropě a ve světě</p> <p>OSV</p> <p>Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti</p> <p>Spolupráce a soutěž</p> <p>MUL</p> <p>Psychosociální aspekty interkulturality</p> <p>Vztah k multilingvní situaci a ke spolupráci mezi lidmi z různého kulturního prostředí</p> <p>MED</p> <p>Mediální produkty a jejich význam</p>
	<ul style="list-style-type: none"> • V textu vyhledá určitou informaci, porozumí jí a dále s ní pracuje • seznámí se s různými technikami čtení • aktivně využívá dvojjazyčný online slovník • čte jednoduchý text v časopise (příp. na internetu) a orientuje se v něm 	<p>Tematické okruhy:</p> <p>Obchody, zboží, nakupování, dárky</p> <p>Jídlo a nápoje</p> <p>V restauraci</p> <p>Člověk – vzhled, povahové vlastnosti</p> <p>Denní režim</p> <p>Volný čas, české svátky a tradice</p> <p>Orientace ve městě</p>	

Výstupy	Očekávané výstupy školy	Učivo (bez časových dotací)	Realizace průřezových témat
		<p>Reálie a literatura: A. S. Puškin, poezie Ruští nositelé Nobelovy ceny za literaturu Moskva, Sankt Petěrburk,</p> <p>Komunikativní situace: Vyjádření možnosti, nemožnosti, radosti, lítosti, zákazu, srovnání Žádost o pomoc, službu, informaci Prosba Ptát se po příčině, omluva, lítost Jak kdo vypadá, jak se kdo obléká, kdo je komu podobný</p>	
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Srozumitelně reprodukuje přečtený nebo vyslechnutý, méně náročný text se slovní zásobou na běžné téma • Formuluje svůj názor ústně i písemně na jednoduché, běžné téma srozumitelně, gramaticky správně a stručně • Shrne a ústně i písemně sdělí běžné, obsahově jednoduché informace • Reaguje adekvátně a gramaticky správně v běžných, každodenních situacích užitím jednoduchých, vhodných výrazů • S jistou mírou sebedůvěry komunikuje foneticky správně s použitím osvojené slovní zásoby a gramatických prostředků 	<p>Žák:</p> <p>Ústní a písemný projev</p> <ul style="list-style-type: none"> • Vytvoří jednoduché sdělení týkající se probíraných tematických okruhů • Aktivně používá slovní zásobu týkající se probíraných tematických okruhů • Reprodukuje jednoduchý text • Účastní se rozhovoru na známé téma • Dbá na jazykovou správnost • Adekvátně reaguje v komunikačních situacích • Vyžádá si jednoduchou informaci • Poměrně plynule a souvisle promluví na téma z oblasti svého zájmu • Stručně vylíčí událost, nehodu • Vypráví jednoduchý příběh • Účastní se hovoru na dané téma • Napíše kratší, jednoduše členěný text týkající se okruhu jeho zájmů v elek- 		

Výstupy	Očekávané výstupy školy	Učivo (bez časových dotací)	Realizace průřezových témat
	tronické podobě za použití ruské fonetické klávesnice <ul style="list-style-type: none"> • Popíše zážitek, sestaví jednoduchý příběh • Vyjádří nutnost, povinnost • Získá a přidá informaci • Poskytne konkrétní informaci 		

Výstupy	Očekávané výstupy školy	Učivo (bez časových dotací)	Realizace průřezových témat
RECEPTIVNÍ ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI			
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Rozumí hlavním myšlenkám autentického ústního projevu i psaného textu na běžné téma • Rozliší hlavní informace v textu • Identifikuje citová zabarvení promluvy • Užívá různé techniky čtení dle typu textu a účelu čtení • Využívá různé druhy slovníků při čtení nekomplikovaných faktografických textů 	<p>Žák:</p> <p>Porozumění a poslech</p> <ul style="list-style-type: none"> • Rozumí hlavním myšlenkám delšího poslechu • Pochopí hlavní smysl autentické konverzace • Zachytí specifické informace za předpokladu, že jsou vysloveny zřetelně a spisovně • Rozlišuje různé mluvčí • Postihne různé názory a stanoviska • Pochopí smysl rozsáhlejšího textu • Pochopí hlavní smysl autentického materiálu (při využití slovníkové podpory) • Bezpečně rozumí pokynům a instrukcím týkající se organizace jazykového vyučování a správně na ně reaguje • Adekvátně reaguje v běžných komunikačních situacích • Při své práci využívá různé typy slovníků <p>Čtení:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Čte s porozuměním nekomplikované faktografické texty vztahující se k tématům jeho zájmu • Čte srozumitelně kratší či delší texty za účelem sdělení obsahu či nějaké informace 	<p>Fonetika, pravopis:</p> <p>Upevňování správné výslovnosti a pravopisných návyků</p> <p>Pohyblivý přízvuk</p> <p>Mluvnice:</p> <p>Číslovky 100-1000-1 000 000, letopočet Vyjádření přibližnosti Skloňování přídavných jmen vzoгу летний</p> <p>Časování sloves дать, давать, есть, пить, открыть Slovesné vazby участвовать в чём, благодарить кого за что, вспоминать о ком, радоваться чему Rozkazovací způsob Přídavná jména – 2. a 3. stupeň</p> <p>Zájmena этот, тот</p> <p>Zájmena a příslovce</p> <p>s částicemi – нибудь, -то Spojka чтобы Podmiňovací způsob Infinitivní konstrukce</p> <p>Souslednost časová Slovní zásoba a tematické okruhy:</p> <p>Zdraví, nemoci</p> <p>Zdravý životní styl, názvy nemocí a léků</p> <p>Móda, oblékání, barvy</p> <p>Hudební a filmové žánry</p> <p>Divadlo</p> <p>Česká republika, památky a zajímavosti v Praze, můj region, moje město</p> <p>Seznámení, zájem o druhého člověka</p> <p>Zaměstnání, profese a jejich charakteristika</p> <p>Pracovní pohovor</p>	<p>SOU</p> <p>Žijeme v Evropě</p> <p>OSV</p> <p>Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti</p> <p>Sociální komunikace Spolupráce a soutěž – vztah k lidem a okolí</p> <p>MUL</p> <p>Psychosociální aspekty interkulturality</p> <p>Vztah k multilingvní situaci a ke spolupráci mezi lidmi z různého kulturního prostředí</p> <p>MED</p> <p>Mediální produkty a jejich význam</p> <p>ENV</p> <p>Člověk a životní prostředí</p>

Výstupy	Očekávané výstupy školy	Učivo (bez časových dotací)	Realizace průřezových témat
	<ul style="list-style-type: none"> • Najde informaci v materiálech každodenního života (tisk, návody týkající se nějakého zařízení) • Vyhledá v textu hlavní myšlenky i detailní informace • Orientuje se bezpečně v textu učebnice • Vytváří prezentace s využitím obrazových digitálních zdrojů • Vyhledává prostřednictvím internetu informace o osobnostech dané doby, reáliích a ověřuje je pomocí jiných zdrojů 	<p>Reálie a literatura:</p> <p>Ruští spisovatelé Ruská kuchyně Ruské svátky, tradice – porovnání s Českou republikou Andrej Rubljev – ikony Užití umění Civilizace</p> <p>Komunikativní situace:</p> <p>Vyjadřování podmínky, srovnání, Vyjadřování neurčitosti, rozkaz Vyjádření názoru, jednoduchý argument Turista na letišti, v hotelu, při stolování, počasí, ochrana životního prostředí roční období, životní styl</p>	

PRODUKTIVNÍ A INTERAKTIVNÍ ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI

<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Srozumitelně, gramaticky správně a stručně formuluje svůj názor na běžné téma • Logicky a jasně strukturuje středně dlouhý písemný projev, formální i neformální text na běžné téma • Využívá překladové slovníky při zpracování písemného projevu na běžné téma • Vysvětlí gramaticky správně své názory a stanoviska písemnou i ústní formou • Reaguje adekvátně a gramaticky správně v běžných situacích i s použitím frazeologických obrátů • Zapojí se, případně s menšími 	<p>Žák:</p> <p>Ústní a písemný projev:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Poměrně plynule zvládne krátké jednoduché vyprávění nebo popis na témata každodenního života • Napíše jednoduše souvislý text týkající se okruhu známých témat • Sdělí písemně krátké faktografické informace • Stručně vyjádří svůj názor (předem známé téma či jednodušší problematika) • Reprodukuje přečtený nebo vyslechnutý text, v němž se vyskytuje známá slovní zásoba • Sestaví souvislé sdělení (ústně i písemně) související s probíranými tematickými okruhy 		
---	---	--	--

Výstupy	Očekávané výstupy školy	Učivo (bez časových dotací)	Realizace průřezových témat
<p>obtížemi, do rozhovoru na běžné téma</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Při tvorbě textů v písemné podobě používá ruskou fonetickou klávesnici • Adekvátně reaguje v běžných komunikačních situacích • Osvojí si rozdíly mezi formálními a neformálními jazykovými prostředky • Spojí řadu kratších úseků do lineárního sledu • Osvojí si základní rozdíly mezi jazykovými prostředky popisu a vypravování • Napíše osobní dopis popisující zážitky, události • V komunikaci využívá široký rejstřík jednoduchého jazyka • Stručně vyjadřuje své myšlenky týkající se konkrétních i abstraktních témat • Začne, udrží a uzavře jednoduchý rozhovor týkající se běžných témat 		

Výstupy	Očekávané výstupy školy	Učivo (bez časových dotací)	Realizace průřezových témat
RECEPTIVNÍ ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI			
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Rozumí hlavním bodům a myšlenkám autentického ústního projevu i psaného textu na běžné a známé téma • Identifikuje strukturu jednoduchého textu a rozliší hlavní informace • Rozliší v mluveném projevu jednotlivé mluvčí • Identifikuje různé styly a citová zbarvení promluvy • Odhadne význam neznámých slov na základě již osvojené slovní zásoby a kontextu • Užívá různé techniky čtení dle typu textu a účelu čtení • Využívá různé druhy slovníků při čtení nekomplikovaných faktografických textů 	<p>Žák:</p> <p>Porozumění a poslech</p> <ul style="list-style-type: none"> • Rozumí hlavním myšlenkám autentického projevu na běžné a známé téma, proneseného spisovně a zřetelně • Pochopí hlavní smysl autentické konverzace zřetelně vyslovované v pomalejším tempu • Osvojí si zásady při práci s různými typy slovníků • Pochopí hlavní smysl autentického materiálu – v časopise, novinách, literární úryvky <p>Čtení:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Čte srozumitelně a plynule i delší texty za účelem sdělení obsahu či nějaké informace • Rozpozná hlavní závěry v jasné uspořádaných argumentativních textech • Zachytí významné myšlenky v novinových člancích i z internetových zdrojů týkajících se běžných témat, porovnává a ověřuje zdroje 	<p>Fonetika, pravopis:</p> <p>Upevňuje správné fonetické a ortografické návyky</p> <p>Mluvnice:</p> <p>Slovesné vazby předložkové i bezpředložkové odlišné od ČJ</p> <p>Dokonavý a nedokonavý vid u sloves a jejich časování</p> <p>Větný a členský zápor</p> <p>Přechodníky</p> <p>Příčestí minulé trpné</p> <p>Přídavná jména slovesná minulá trpná</p> <p>Přídavná jména slovesná činná minulá a přítomná Krátké tvary přídavných jmen</p> <p>Skloňování přivlastňovacích zájmen</p> <p>Zájmena záporná</p> <p>Podstatná jména s kmenem na –ж, -ш, -ч, -щ, -ц Předložkové vazby s druhým pádem</p> <p>Vztažné věty, souvětí Věty typu: Есть кому писать, некому писать, мебель продаётся фирмой</p>	<p>SOU</p> <p>Žijeme v Evropě</p> <p>Životní styl v evropských zemích</p> <p>Evropská unie</p> <p>Významní Evropané</p> <p>OSV</p> <p>Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti</p> <p>Sociální komunikace Spolupráce a soutěž – vztah k lidem a okolí</p> <p>MUL</p> <p>Psychosociální aspekty interkulturality</p> <p>Vztah k multilingvní situaci a ke spolupráci mezi lidmi z různého kulturního prostředí</p> <p>MED</p> <p>Mediální produkty a jejich význam</p>
	<ul style="list-style-type: none"> • Vyhledá v textu detailní informace • Postihne strukturu textu • Orientuje se v textu • K detailnější analýze textu využívá různé typy slovníků, včetně online slovníků 	<p>Slovní zásoba a tematické okruhy:</p> <p>Znalost jazyků, jazykové vzdělávání</p> <p>Ochrana přírody a životního prostředí</p>	

Výstupy	Očekávané výstupy školy	Učivo (bez časových dotací)	Realizace průřezových témat
		<p>Ekologické organizace a akce Reklama, firma Počítač a jeho součásti, Práce na počítači, internet Cestování Politika v životě Ruska EU a její struktury</p> <p>Reálie a literatura: Významné osobnosti vědy a kultury 19. a 20. století Historie Olympijských her Politický systém Ruské federace Historické památky v rusky mluvících zemích</p> <p>Komunikativní situace: Člověk a cizí jazyky, vysoká škola, člověk a politika, internet a reklama v životě jedince, jednání s firmou Blahopřání v různých životních situacích Telefonní rozhovor Sdělení stanoviska Zjišťování názoru Argumentace, přesvědčování</p>	
PRODUKTIVNÍ A INTERAKTIVNÍ DOVEDNOSTI			
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Srozumitelně reprodukuje přečtený nebo vyslechnutý méně náročný autentický text se slovní zásobou na běžné téma • Formuluje svůj názor ústně i písemně 	<p>Žák:</p> <p>Ústní a písemný projev:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Srozumitelně reprodukuje přečtený nebo vyslechnutý nepříliš náročný autentický text se slovní zásobou na běžné téma • Vypráví obsah knihy, filmu 		

Výstupy	Očekávané výstupy školy	Učivo (bez časových dotací)	Realizace průřezových témat
<p>na běžné téma srozumitelně, gramaticky správně a stručně</p> <ul style="list-style-type: none"> • Logicky jasně strukturuje středně dlouhý písemný projev, formální i neformální text na známé téma • Shrne a ústně i písemně sdělí běžné, obsahově nekomplikované informace • Využívá překladové slovníky • S jistou dávkou mírou sebedůvěry komunikuje foneticky správně s použitím osvojené slovní zásoby a gramatických prostředků • Zapojí se do rozhovoru s rodilými mluvčími na běžné a známé téma v předvídatelných každodenních situacích 	<ul style="list-style-type: none"> • Stručně zdůvodní své názory a jednání • Reprodukuje přečtený či vyslechnutý text • Sestaví souvislé sdělení související s probíranými tematickými okruhy • Podrobně popíše událost, zážitek • Aдекватně reaguje v běžných komunikačních situacích • Zapojí se do konverzace a udržuje ji • Sestaví souvislý členěný text na dané téma • Logicky strukturuje text • Užívá složitější spojovací výrazy • Osvojí si rozdíl mezi formálním a neformálním stylem • Popíše své pocity • Napíše životopis, jednoduchý příběh, popis • Komunikuje ústně i písemně s jistou dávkou sebedůvěry • Používá široké spektrum osvojených gramatických a lexikálních prostředků • Komunikuje s rodilým mluvčím na známé a blízké téma • Vytváří prezentace s využitím obrazových digitálních zdrojů 		

5.7 Matematika

5.7.1 Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové vymezení

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Matematika vychází ze vzdělávacího oboru Matematika a její aplikace RVP pro gymnázia. V průběhu celého učiva středoškolské matematiky je realizováno průřezové téma Osobnostní a sociální výchova.

Časové vymezení předmětu

Vyučovací předmět Matematika je vyučován ve víceletém studiu (od kvinty do oktávy) a ve čtyřletém studiu s hodinovou dotací $4 + 4 + 3 + 3$.

Jedna hodina v týdnu je věnována převážně procvičování učiva a třída při ní může být dělena na dvě skupiny. Kromě tradičních metod výuky matematiky je používána k výuce vhodných témat a k procvičování učiva učebna s počítačovou technikou. V případě zájmu je v 1. ročníku čtyřletého studia žákům umožněno navštěvovat po dobu zhruba 3 měsíců (říjen–prosinec) kroužek – Matematické cvičení, ve kterém je zopakována látka ZŠ nutná ke sjednocení znalostí žáků přicházejících na gymnázium s různou úrovní znalostí. Mimo toho je vzdělávací obor Matematika a její aplikace dále rozvíjen pro zájemce ve volitelných předmětech. V druhém ročníku se jedná o dvouhodinový volitelný předmět – Seminář z matematiky, nebo Seminář a cvičení z matematiky a fyziky, ve třetím ročníku Seminář z matematiky. Ve čtvrtém ročníku je matematika prohlubována formou dvou tříhodinových volitelných předmětů – Cvičení z matematiky a Seminář z matematiky. Pro zájemce je ve 3. a 4. ročníku možno otevřít nepovinný předmět Deskriptivní geometrie.

Ve vyučovacím předmětu Deskriptivní geometrie jsou používány programy Geogebra a Sketchup.

Talented žáci jsou v matematice dále rozvíjeni účastí na nejrůznějších matematických soutěžích a olympiádách, odkud nejlepší postupují do vyšších kol. Žáci se pravidelně účastní mezinárodní soutěže Matematický klokan v příslušné kategorii. Žákům je umožňována účast v různých korespondenčních seminářích a některých dalších soutěžích.

Výchovné a vzdělávací strategie

Základní formou práce je problémové vyučování, dále výklad a aplikační činnost žáků. Žáci jsou formou motivačních úloh vedeni k objevování nových vztahů, k jejich zobecnění a zdůvodnění s důrazem na přesnou formulaci a argumentaci.

Matematickým vzděláním v průběhu vyššího stupně gymnaziálního vzdělání je významně přispíváno k utváření a rozvoji klíčových kompetencí žáků. Matematika totiž názorně demonstrovuje přechod od konkrétního k abstraktnímu, vyžaduje tvůrčí přístup a různorodé metody práce, podporuje samostatnost i nutnost spolupráce při řešení problémů, při hledání řešení je nutné vyjádřit své myšlenky a obhájit je; přitom sledovat i jiný myšlenkový postup, který vede ke stejnému cíli. Získané matematické poznatky a dovednosti žáci uplatňují nejen v praxi, ale i v ostatních předmětech (např. fyzika, chemie, zeměpis, informatika, výtvarná výchova).

Vyučovací předmět Matematika se významným způsobem podílí na rozvoji osobnostní a sociální výchovy žáků.

Ve výuce matematiky jsou průběžně realizovány všechny tematické okruhy průřezového tématu Osobnostní a sociální výchova (OSV).

Strategie směřující ke kompetencím k učení

- umožnit žákovi vyzkoušet různé metody a formy činnosti a procvičit použití nabytých poznatků při řešení úloh, studovat jednoduché matematické texty během výkladu nového učiva nebo při nastudování řešených příkladů, získávat soubory dat k dalšímu zpracování,
- při práci s učebnicí vyžadovat správné porozumění textu, stručné a srozumitelné vyjádření zadaného problému, formulaci předpokladů a tvrzení, matematizaci úlohy
- řešit úlohu z více hledisek, zadáváním vhodných slovních úloh a příkladů z běžného života aplikuje matematické poznatky a dovednosti v praxi
- hodnotit průběžně výsledky a tím vyvolávat sebereflexi – zhodnotit svou práci a její výsledky,

- ujasnit si obtíže i rezervy své přípravy
- vyžadovat slovní komentář při objasnění postupu řešení úloh, naučit se srozumitelně formulovat své postupy, dbát na zápis svého myšlenkového postupu
- své pracovní činnosti si sám plánovat a organizovat, využívat je jako prostředku pro seberealizaci a osobní rozvoj
- efektivně využívat různé strategie učení k získání a zpracování poznatků a informací, hledat a rozvíjet účinné postupy ve svém učení, reflektovat proces vlastního učení a myšlení;
- kriticky přistupovat ke zdrojům informací, informace tvořivě zpracovávat a využívat při svém studiu a praxi;
- kriticky hodnotit pokrok při dosahování cílů svého učení a práce, přijímat ocenění, radu i kritiku ze strany druhých, z vlastních úspěchů i chyb čerpat poučení pro další práci.

Strategie směřující ke kompetencím k řešení problémů

- rozpoznat problém, objasnit jeho podstatu, rozčlenit ho na části;
- vytvářet hypotézy, navrhnout postupné kroky, zvažovat využití různých postupů při řešení problému nebo ověření hypotézy;
- uplatňovat při řešení problémů vhodné metody a dříve získané vědomosti a dovednosti, kromě analytického a kritického myšlení využívat i myšlení tvořivé s použitím představivosti a intuice;
- kriticky interpretovat získané poznatky a zjištění a ověřovat je, pro své tvrzení nacházet argumenty a důkazy, formulovat a obhajovat podložené závěry;
- být otevřený k využití různých postupů při řešení problémů, nahlížet na problém z různých stran;
- zvažovat možné klady a zápory jednotlivých variant řešení, posuzovat jejich rizika a důsledky
- vysvětlovat na příkladech indukční, deduktivní přístup při řešení problému
- rozebírat příčiny vzniku logické chyby v postupu řešení

Strategie směřující ke kompetencím komunikativním

- s ohledem na situaci a účastníky komunikace efektivně využívat dostupné prostředky komunikace, verbální i neverbální, včetně symbolických a grafických vyjádření informací různého typu;
- používat s porozuměním odborný jazyk a symbolická a grafická vyjádření informací různého typu;
- efektivně využívat moderní informační technologie;
- vyjadřovat se v mluvených i psaných projevech jasně, srozumitelně a přiměřeně věku a znalostí posluchačů; být citlivý k míře zkušeností a znalostí a k možným pocitům partnerů v komunikaci;
- prezentovat vhodným způsobem svou práci i sám sebe před známým i neznámým publikem;
- porozumět sdělením různého typu v různých komunikačních situacích, správně interpretovat přijímaná sdělení a věcně argumentovat; v nejasných nebo sporných komunikačních situacích pomáhat dosáhnout porozumění;
- rozhodovat se na základě vlastního úsudku, odolávat společenským i mediálním tlakům;

Strategie směřující ke kompetencím sociálním a personálním

- posuzovat reálně své fyzické a duševní možnosti, být schopen sebereflexe;
- stanovovat si cíle a priority s ohledem na své osobní schopnosti, zájmovou orientaci i životní podmínky;
- odhadnout důsledky vlastního jednání a chování v nejrůznějších situacích, své jednání a chování podle toho korigovat;
- přizpůsobovat se měnícím se životním a pracovním podmínkám a podle svých schopností a možností je aktivně a tvořivě ovlivňovat;
- aktivně spolupracovat při stanovování a dosahování společných cílů;
- přispívat k vytváření a udržování hodnotných mezilidských vztahů založených na vzájemné

úctě, toleranci a empatii;

- projevovat zodpovědný vztah k vlastnímu zdraví a k zdraví druhých;
- rozhodovat se na základě vlastního úsudku, odolávat společenským i mediálním tlakům;
- podporovat práci v týmu, uplatňovat své individuální schopnosti, vědomosti a dovednosti, učit se i toleranci k jiným názorům, kriticky vyhodnotit perspektivnost navrženého postupu a spolupracovat s ostatními při řešení úkolu.

Strategie směřující ke kompetencím občanským

- informovaně zvažovat vztahy mezi svými zájmy osobními, zájmy širší skupiny, do níž patří, a zájmy veřejnými, rozhodovat se a jednat uváženě;
- respektovat různorodost hodnot, názorů, postojů a schopností ostatních lidí;
- rozšiřovat své poznání a chápání kulturních a duchovních hodnot, spoluvytvářet je a chránit;
- promýšlet souvislosti mezi svými právy, povinnostmi a zodpovědností; k plnění svých povinností přistupovat zodpovědně a tvořivě, hájit svá práva i práva jiných, vystupovat proti jejich potlačování a spoluvytvářet podmínky pro jejich naplňování;
- chovat se informovaně a zodpovědně v krizových situacích a v situacích ohrožujících život a zdraví, poskytovat ostatním pomoc;
- posuzovat události a vývoj veřejného života, sledovat společenské dění bydliště a okolí, zaujímat a obhajovat informovaná stanoviska a jednat k obecnému prospěchu podle nejlepšího svědomí.
- vést žáky ke kritickému přijímání tvrzení a informací
- umožnit žákovi posoudit efektivitu využití času a volbu metod domácí přípravy

Strategie směřující ke kompetencím k podnikavosti

- cílevědomě, zodpovědně a s ohledem na své potřeby, osobní předpoklady a možnosti se rozhodovat o dalším vzdělávání a budoucím profesním zaměření;
- rozvíjet svůj osobní i odborný potenciál, rozpoznat a využívat příležitosti pro svůj rozvoj v osobním a profesním životě;
- uplatňovat proaktivní přístup, vlastní iniciativu a tvořivost, podporovat inovace;
- získávat a kriticky vyhodnocovat informace o vzdělávacích a pracovních příležitostech, využívat dostupné zdroje a informace při plánování a realizaci aktivit;
- usilovat o dosažení stanovených cílů, průběžně revidovat a kriticky hodnotit dosažené výsledky, korigovat další činnost s ohledem na stanovený cíl; dokončovat zahájené aktivity, motivovat se k dosahování úspěchu;
- posuzovat a kriticky hodnotit rizika související s rozhodováním v reálných životních situacích a v případě nezbytnosti být připraven tato rizika nést;
- pochopit podstatu a principy podnikání, zvážit jeho možná rizika, vyhledat a kriticky posoudit příležitosti k uskutečnění podnikatelského záměru s ohledem na své předpoklady, realitu tržního prostředí a další faktory.

Strategie směřující ke kompetencím digitálním

- učit žáka vnímat digitální technologie jako pracovní nástroj či pomůcku, která jim usnadní řešení algoritmických úloh a pomůže s rutinními výpočty
- vést žáka k ověřování správnosti výpočtů pomocí aktivního využívání vhodných aplikací a k případné následné práci s chybou
- umožnit žákům, aby si vyzkoušeli různé matematické aplikace, které jim pomohou pochopit matematické postupy nebo díky kterým si procvičí základní matematické operace
- využívat online matematické nástroje, aplikace a programy pro modelování geometrických úloh v rovině a prostoru, pro výpočty a zkoumání vlastností funkcí
- učit žáka vyhledávat, vyhodnocovat a zpracovávat informace ze souboru dat, jejichž zdrojem nejsou jen učebnice a papírové knihy, ale také internet
- zkoušet se žáky práci s velkými soubory dat, jejichž zpracování by bylo bez pomoci technologií náročné a neefektivní

Pravidla pro hodnocení žáků

Kritéria hodnocení vycházejí z platného klasifikačního řádu školy.

5.7.2 Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Ročník: kvint, 1. ročník

Vyučovací předmět: matematika

Výstupy	Očekávané výstupy školy	Učivo (bez časových dotací)	Realizace průřezových témat
ARGUMENTACE A OVĚŘOVÁNÍ			
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Čte a zapisuje tvrzení v symbolickém jazyce matematiky • Užívá správně logické spojky a kvantifikátory • Rozliší definici a větu, rozliší předpoklad a závěr věty • Rozliší správný a nesprávný úsudek • Vytváří hypotézy, zdůvodňuje jejich pravdivost a nepravdivost, vytváří nesprávná tvrzení • Zdůvodňuje svůj postup a ověřuje správnost řešení problému 	<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Rozezná výroky a určí jejich pravdivostní hodnotu • Rozezná výroky s kvantifikátory a umí tyto výroky negovat • Pomocí proměnné a kvantifikátoru zapisuje matematické věty • Pracuje se složenými výroky, včetně negace • Rozpozná předpoklad a tvrzení věty, • Operuje s intervaly • Používá geometrický význam absolutní hodnoty a absolutní hodnoty rozdílu 	<p>Výroky a množiny</p> <p>Výrok. logika – výrok, operace s výroky, negování slož. výroků, kvantifikátory.</p> <p>Definice, věta, důkazy – intuitivně (důkaz přímý, sporem, ...).</p> <p>Množiny, prvek množiny, podmnožina, vztah mezi množinami, operace s množinami.</p> <p>Vennovy diagramy, operace s intervaly.</p>	<p>OSV</p> <p>všechny tematické okruhy</p>
ČÍSLO A PROMĚNNÁ			
<ul style="list-style-type: none"> • Užívá vlastnosti dělitelnosti přirozených čísel • Operuje s intervaly, aplikuje geometrický význam absolutní hodnoty • Provádí operace s mocninami a odmocninami, upravuje číselné výrazy • Odhaduje výsledky numerických výpočtů a efektivně je provádí, účelně využívá kalkulátor 	<ul style="list-style-type: none"> • S využitím proměnných určí hodnotu výrazu • Sčítá, násobí, dělí mnohočleny • Rozkládá mnohočleny na součin pomocí vzorců a vytýkání, rozezná a aplikuje vzorce • Určí nejmenší společný násobek a největší společný dělitel čísel i mnohočlenů • Při sčítání a odčítání lomených výrazů používá nejmenší společný násobek 	<p>Číselné obory</p> <p>operace s čísly přirozenými a celými. Prvočísla, čísla složená, dělitelnost a znaky dělitelnosti, nejmenší společný násobek, největší společný dělitel. Rac. a irac. čísla. Druhá a třetí odmocnina a jednoduché výpočty s nimi. Číselná osa a reálné číslo. Absolutní hodnota reálného čísla.</p> <p>Mocniny</p> <p>s přiroz. a cel. exponentem – úpravy výrazů s mocninami, práce s kalkulátorem. Odhad a zaokrouhlování.</p>	<p>OSV</p> <p>všechny tematické okruhy</p>

Výstupy	Očekávané výstupy školy	Učivo (bez časových dotací)	Realizace průřezových témat
<ul style="list-style-type: none"> • Upravuje efektivně výrazy s proměnnými, určuje definiční obor výrazu • Rozkládá mnohočleny na součin vytýkáním a užitím vzorců, aplikuje tuto dovednost při řešení rovnic a nerovnic 	<ul style="list-style-type: none"> • S využitím proměnných určí hodnotu výrazu, sčítá, násobí, dělí mnohočleny • Rozkládá mnohočleny na součin pomocí vzorců a vytýkání, rozezná a aplikuje vzorce • Určí nejmenší společný násobek a největší společný dělitel čísel i mnohočlenů • Při sčítání a odčítání lomených výrazů používá nejmenší společný násobek 	<p>Úpravy výrazů proměnná, výraz, mnohočleny a operace s nimi (sčít., odčít., násob., dělení mnohočl.) Úpravy dle vzorců, rozklad kvadrat. trojčlenu na součin. Největší spol. dělitel a nejmenší spol. násobek výrazů. Lomen. algebr. výrazy, složené lom. výrazy.</p>	<p>OSV všechny tematické okruhy</p>
<ul style="list-style-type: none"> • Řeší lineární a kvadratické rovnice a nerovnice, řeší soustavy rovnic, v jednodušších případech diskutuje řešitelnost nebo počet řešení • Rozkládá mnohočleny na součin vytýkáním a užitím vzorců, aplikuje tuto dovednost při řešení rovnic a nerovnic • Rozlišuje ekvival. a neekvival. úpravy • Geometricky interpretuje čís., algebr. a funkční vztahy, graficky znázorňuje řešení rovnic, nerovnic a jejich soustav • Analyzuje a řeší problémy, v nichž aplikuje řešení lin. a kvadrat. rovnic a jejich soustav 	<ul style="list-style-type: none"> • Určuje podmínky řešitelnosti, definiční obor rovnice • Určuje obor pravdivosti dané rovnice, nerovnice soustavy • Používá vztahy mezi kořeny a koeficienty kvadratické rovnice • Řeší rovnice a nerovnice v součinném a podílovém tvaru 	<p>Lineární a kvadratické rovnice a nerovnice Řeš. lin. rov. a nerov. s jednou neznámou. Řeš. rov. s neznámou ve jmenovateli, soustavy lin. nerovnic (graf. řeš.) Rovnice a nerovnice ve tvaru součinu a podílu. Rovnice a nerovnice s absolutní hodnotou. Soustavy lineárních rovnic s dvěma a více neznámými. Slov. úlohy. Kvadratická rovnice. Vlastnosti kořenů kvadr. rovnice. Slov. úl. kvadrat. nerov. (nerov. v podíl. tvaru), irac. rov., rov. vyšších stupňů, (užití substituce). Soustava rovnic s kvadratickou rovnicí, kvadratická rovnice a nerovnice s absolutní hodnotou. Rovnice a soustavy rovnic s parametrem.</p>	<p>OSV všechny tematické okruhy</p>
GEOMETRIE			
<ul style="list-style-type: none"> • Používá geom. pojmy, zdůvodňuje a využívá vlastnosti geom. útvarů v rovině, na základě vlastností třídí útvary • Určuje vzájemnou polohu lin. útvarů, vzdálenosti a odchylky 	<ul style="list-style-type: none"> • Rozlišuje základní planimetr. útvary a určuje jejich vzájemnou polohu, v rozboru konstrukční úlohy • Načrtne vyřešenou úlohu se zadanými 	<p>Základy planimetrie Přímka a její části, vzájemná poloha přímek, části rov. – polorov., úhel, dvojice úhlů. Trojúhelník, věty</p>	<p>OSV všechny tematické okruhy</p>

Výstupy	Očekávané výstupy školy	Učivo (bez časových dotací)	Realizace průřezových témat
<ul style="list-style-type: none"> • Využívá náčrt při řešení rovinného nebo prostorového problému • V úlohách početní geom. aplikuje funkční vztahy, trigonometrii a úpravy výrazů, pracuje s proměn. a irac. číslý • Řeší planimetrické a stereometrické problémy motivované praxí • Řeší polohové. a nepolohové konstrukční úlohy užitím všech bodů dané vlastnosti, pomocí shod. zobrazení a pomocí konstrukce na základě výpočtu 	<ul style="list-style-type: none"> • prvky a hledá a zdůvodňuje způsoby řešení • Užívá symbolický jazyk matematiky ke stručnému zápisu rozboru úlohy i postupu konstrukce • Diskutuje o počtu řešení, řešitelnosti úlohy • Rozlišuje úlohy polohové a nepolohové 	<p>o shodnosti troj., rovnoběžník, mnohoúhelníky. Kružnice, kruh a jeho části. Vzáj. poloha přímky a kružnice, vzáj. poloha dvou kružnic. Obvodový a střed. úhel. Množiny bodů dané vlastnosti. Konstrukční a metrické úlohy. Podobnost trojúhelníků. Eukleidovy věty, Pythagorova věta a jejich užití. Výpočty obsahů a obvodů rov. útvarů. Shodná zobraz. (identita, osová a středová soum., otáčení, posunutí, posunutá soum.). Podobná zobrazení (stejnolehlost). Jednoduché konstrukční úlohy.</p>	

Výstupy	Očekávané výstupy školy	Učivo (bez časových dotací)	Realizace průřezových témat
GEOMETRIE			
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Řeší planimetrické a stereometrické problémy motivované praxí. • Řeší polohové a nepolohové konstrukční úlohy užitím všech bodů dané vlastnosti, pomocí shod. zobrazení a pomocí konstrukce na základě výpočtu 	<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Užívá symbolický jazyk matematiky ke stručnému zápisu rozboru úlohy i postupu konstrukce. • Diskutuje o počtu řešení, řešitelnosti úlohy. • Rozlišuje úlohy polohové a nepolohové. 	<p>Zobrazení</p> <p>Shodná zobraz. (identita, osová a středová soum., otáčení, posunutí). Podobná zobrazení (stejnolehlost). Jednoduché konstrukční úlohy.</p>	<p>OSV</p> <p>všechny tematické okruhy</p>
ZÁVISLOST A FUNKČNÍ VZTAHY			
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • načrtne grafy požadovaných funkcí (zadaných jednoduchým funkčním předpisem) a určí jejich vlastnosti • formuluje a zdůvodňuje vlastnosti studovaných funkcí a posloupností 	<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • rozliší pojmy závisle a nezávisle proměnná • vyjádří funkční vztah tabulkou, předpisem, grafem • rozlišuje pojmy definiční obor funkce, funkční hodnota a obor hodnot funkce, sestrojí graf funkce • používá posunutí soustavy souřadnic, z grafu funkce čte a zdůvodňuje vlastnosti funkcí, • zapíše předpis a zakreslí graf funkce inverzní; • používá vztahy mezi funkcí a funkcí k ní inverzní 	<p>Pojem funkce, zákl. vlastnosti, funkce polynomické</p> <p>Funkce a její graf, def. obor a obor hodnot. Lineární funkce, monotonie funkce. Funkce s absolutními hodnotami, fce sudá a lichá, omezená, extrémny. Kvadratická funkce</p> <p>Funkce racionální (lomená) a odmocniny</p> <p>Nepřímá úměrnost, lineární lomená funkce, racionální funkce. Mocninné funkce, inverzní funkce, odmocniny.</p>	<p>OSV</p> <p>všechny tematické okruhy</p>
<ul style="list-style-type: none"> • aplikuje vztahy mezi hodnotami exponenciálních, logaritmických a goniometrických funkcí a vztahy mezi těmito funkcemi • modeluje závislosti reálných dějů pomocí známých funkcí 	<ul style="list-style-type: none"> • aplikuje grafy funkcí při řešení rovnic a nerovnic, • převádí stupňovou míru na obloukovou a naopak, • definuje goniometrické funkce v pravoúhlém trojúhelníku i pro obecný argument, 	<p>Funkce exponenciální a logaritmická</p> <p>Exponenciální funkce, exp. rovnice. Log. funkce, logaritmy, log. rovnice, přír. logaritmus.</p>	<p>OSV</p> <p>všechny tematické okruhy</p>

Výstupy	Očekávané výstupy školy	Učivo (bez časových dotací)	Realizace průřezových témat
<ul style="list-style-type: none"> • řeší aplikační úlohy s využitím poznatků o funkcích a posloupnostech • využívá poznatky o funkcích při řešení rovnic a nerovnic, při určování kvantitativních vztahů 	<ul style="list-style-type: none"> • ovládá význačné hodnoty goniometrických funkcí a základní vztahy mezi nimi 	<p>Goniometrické funkce</p> <p>Gon. funkce, složená funkce, periodická funkce – definice, grafy, vlastnosti. Goniometrické vzorce, další gon. rovnice. Trigonometrie.</p>	

Výstupy	Očekávané výstupy školy	Učivo (bez časových dotací)	Realizace průřezových témat
GEOMETRIE			
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Používá geom. pojmy, zdůvodňuje a využívá vlastnosti geom. útvarů v rovině a v prostoru, na základě vlastností třídí útvary • Určuje vzájemnou polohu lineárních útvarů, vzdálenosti a odchylky • Využívá náčrt při řešení rovinného nebo prostor. problému • V úlohách počítá geom. aplikuje funkční vztahy, trigonometrii a úpravy výrazů, pracuje s proměnnými a iracionálními čísly • Zobrazí ve volné rovnoběžné projekci hranol a jehlan, sestrojí a zobrazí rovinný řez těchto těles 	<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Konstruuje a zdůvodňuje rovinný řez (i jeho skutečnou velikost) na hranolech a jehlanech • Užitím řezů určuje průsečnici rovin; zjišťuje a zdůvodňuje průsečík přímky s hranolem, jehlanem • Definuje pojem odchylka a vzdálenost a umí je určit výpočtem, • Řeší úlohy s objemy a povrchy základních mnohostěnů, jehlanů, rotačních těles, koule a jejich částí 	<p>Stereometrie</p> <p>Základní pojmy a věty stereometrie, volná rovnoběžná projekce, řezy, polohové vlastnosti lin. útvarů, metrické vlastnosti lin. útvarů – jednoduché úlohy.</p> <p>Objemy a povrchy.</p>	<p>OSV</p> <p>všechny tematické okruhy</p>
<ul style="list-style-type: none"> • Řeší planimetrické a stereometr. problémy motivované praxí • Užívá různé způsoby analyt. vyjádření přímky v rovině (geom. význam koef.) • Řeší anal. polohové a metrické úlohy o lineárních útvarech v rovině • Využívá charakteristické vlastnosti kuželoseček k určení anal. vyjádření • Z analytického vyjádření (z osových nebo vrcholových rovnic) určí základní údaje o kuželosečce • Řeší analyticky úlohy na vzájemnou polohu přímky a kuželosečky 	<ul style="list-style-type: none"> • V rovině i prostoru zakreslí body a vektory určené souřadnicemi • Čte souřadnice bodů i vektorů v rovině i prostoru • Užívá význam operací s vektory a různé způsoby analytického vyjádření přímky v rovině • Řeší analyticky polohové a metrické úlohy o lineárních útvarech v rovině • Definuje kuželosečky, anal. je vyjádří a dovede určit jejich charakteristiky • Určuje vzájemnou polohu kuželoseček a přímek 	<p>Vektory a operace s nimi</p> <p>Soustava souřadná na přímce a v rovině a v prostoru, vektor, jeho souřadnice a velikost. Operace s vektory, skalární součin, odchylka vektorů.</p> <p>Analytická geometrie v rovině</p> <p>Parametrická a obec. rovnice přímky. Řešení úloh v rovině (vzájemné polohy v různých tvarech rovnic, kolmost přímek, vzdálenost bodu od přímky, odchylka přímek) Směrnicový (a úsekový) tvar rovnice přímky Posunutí s. s. Kružnice, koule a kul. plocha. Elipsa. Parabola. Hyperbola. Kuželosečky a přímka (konstrukce tečny ke kuželosečce).</p>	<p>OSV</p> <p>všechny tematické okruhy</p>

Výstupy	Očekávané výstupy školy	Učivo (bez časových dotací)	Realizace průřezových témat
ZÁVISLOSTI A FUNKČNÍ VZTAHY			
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Načrtne grafy požadovaných funkcí (zadaných jednoduchým funkčním předpisem) a určí jejich vlastnosti • Formuluje a zdůvodňuje vlastnosti studovaných funkcí a posloupností • Interpretuje z funkčního hlediska složené úrokování, aplikuje exponenciální funkci a geometrickou posloupnost ve finanční matematice 	<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Používá různá zadání posloupnosti (vzorcem pro n-tý člen, rekurentní, výčtem) • Podle definice rozhodne, zda daná posloupnost je aritmetická, či geometrická • Řeší úlohy s použitím základních vztahů pro aritmetickou a geom. posloupnost • V praktických úlohách aplikuje poznatky o posloupnostech • Při řešení úloh užívá základní pojmy z oblasti finanční matematiky • Používá s pochopením důkaz MI 	<p>Matematická indukce, posloupnosti a řady</p> <p>Posloupnost, určení posloupnosti a její vlastnosti, matematická indukce, aritmetická a geometrická posloupnost, limita posloupnosti, konvergentní posloupnost, věty o limitách, výpočet limit, nevlastní limity, nekonečná řada, konvergence, geometrická řada.</p>	<p>OSV</p> <p>všechny tematické okruhy</p>

Výstupy	Očekávané výstupy školy	Učivo (bez časových dotací)	Realizace průřezových témat
ZÁVISLOSTI A FUNKČNÍ VZTAHY			
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Načrtne grafy požadovaných funkcí (zadaných jednoduchým funkčním předpisem) a určí jejich vlastnosti • Formuluje a zdůvodňuje vlastnosti studovaných funkcí a posloupností • Interpretuje z funkčního hlediska složené úrokování, aplikuje exponenciální funkci a geometrickou posloupnost ve finanční matematice 	<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Používá různá zadání posloupnosti (vzorcem pro n-tý člen, rekurentní, výčtem) • Podle definice rozhodne, zda daná posloupnost je aritmetická, či geometrická • Řeší úlohy s použitím základních vztahů pro aritmetickou a geom. posloupnost • V praktických úlohách aplikuje poznatky o posloupnostech • Při řešení úloh užívá základní pojmy z oblasti finanční matematiky • Používá s pochopením důkaz MI 	<p>Matematická indukce, posloupnosti a řady</p> <p>Posloupnost, určení posloupnosti a její vlastnosti, matematická indukce, aritmetická a geometrická posloupnost, limita posloupnosti, konvergentní posloupnost, věty o limitách, výpočet limit, nevlastní limity, nekonečná řada, konvergence, geometrická řada.</p>	<p>OSV</p> <p>všechny tematické okruhy</p>
PRAČE S DATY, KOMBINATORIKA, PRAVDĚPODOBNOST			
<ul style="list-style-type: none"> • Řeší reálné problémy s kombinatorickým podtextem (charakterizuje možné případy, vytváří model pomocí kombinatorických skupin a určuje jejich počet) • Využívá kombinatorické postupy při výpočtu pravděpodobnosti, upravuje výrazy s faktoriály a kombinačními čísly 	<ul style="list-style-type: none"> • V praktických úlohách aplikuje kombinatorická pravidla • Užívá kombinatorické postupy při výpočtech pravděpodobnosti • Správně interpretuje výsledky pravděpodobnostních výpočtů 	<p>Kombinatorika</p> <p>Variace, permutace a kombinace (s opakováním i bez opakování), kombinační čísla a faktoriály, binomická věta</p> <p>Pravděpodobnost</p> <p>Jevy, operace s nimi, pravděpodobnost jevu, klasická pravd., neslučitelné jevy, sčítání pravděpodobností, nezávislé jevy a pokusy, násobení pravděpodobností, Bernoulliho schéma</p>	<p>OSV</p> <p>všechny tematické okruhy</p>
<ul style="list-style-type: none"> • Diskutuje a kriticky zhodnotí statistické informace a daná statistická sdělení • Volí a užívá vhodné statistické me- 	<ul style="list-style-type: none"> • při řešení úloh užívá základní pojmy z oblasti finanční matematiky 	<p>Statistika</p> <p>Statistický soubor s jedním argumentem, charakteristiky polohy a variability, soubor s dvěma argumenty, korelace, lineární regrese.</p>	<p>OSV</p> <p>všechny tematické okruhy</p>

Výstupy	Očekávané výstupy školy	Učivo (bez časových dotací)	Realizace průřezových témat
<p>tody k analýze a zpracování dat (využívá digitální výpočetní nástroje)</p> <ul style="list-style-type: none"> • Reprezentuje graficky soubory dat, čte a interpretuje tabulky, diagramy a grafy, rozlišuje rozdíly v zobrazení obdobných souborů vzhledem k jejich odlišným charakteristikám 			

5.8 Fyzika

5.8.1 Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové vymezení

Obsah a metodologie přírodovědného poznávání velmi zřetelně odráží systémový charakter přírody a víceúrovňovost její organizace. Přírodní objekty jsou totiž vesměs systémy nebo tyto systémy vytvářejí. Zkoumání přírody tak nezbytně vyžaduje komplexní, tj. multidisciplinární a interdisciplinární přístup, a tím i úzkou spolupráci jednotlivých přírodovědných oborů a odstraňování jakýkoliv zbytečných bariér mezi nimi.

Vzdělávací oblast Člověk a příroda má proto také umožnit žákům poznávat, že bariéry mezi jednotlivými úrovněmi organizace přírody reálně neexistují, jsou často jen v našem myšlení a v našich izolovaných přístupech. Svým obsahovým, strukturním i metodickým pojetím má oblast vytvářet prostředí koordinované spolupráce všech gymnaziálních přírodovědných vzdělávacích oborů.

Přírodovědné disciplíny jsou si velmi blízké i v metodách a prostředcích, které uplatňují ve své výzkumné činnosti. Používají totiž vždy souběžně empirické prostředky (tj. soustavné a objektivní pozorování, měření a experimenty) a prostředky teoretické (pojmy, hypotézy, modely a teorie). Každá z těchto složek je přítom v procesu výzkumu nezastupitelná, vzájemně se ovlivňují a podporují.

Žáci mají mít proto co nejvíce příležitostí postupně si osvojovat vybrané empirické i teoretické metody přírodovědného výzkumu, aktivně je spolu s přírodovědnými poznatky ve výuce využívat, uvědomovat si důležitost obou pro přírodovědné poznání, předně pak pro jeho objektivitu a pravdivost i pro řešení problémů, se kterými se člověk při zkoumání přírody setkává.

Přírodovědný výzkum má i své hodnotové a morální aspekty. Za nejvyšší hodnoty se v něm považují objektivita a pravdivost poznávání. Ty lze ovšem dosahovat jen v prostředí svobodné komunikace mezi lidmi a veřejné a nezávislé kontroly způsobu získávání dat či ověřování hypotéz.

Gymnaziální přírodovědné vzdělávání musí proto též vytvářet prostředí pro svobodnou diskusi o problémech i pro ověřování objektivitu a pravdivosti získaných nebo předložených přírodovědných informací. Lze toho dosahovat tím, že si žáci osvojují např. pravidla veřejné rozpravy o způsobech získávání dat či ověřování hypotéz, rozvíjejí si schopnost předložit svůj názor, poznatek či metodu k veřejnému kritickému zhodnocení, učí se nevnímat oponenta pouze jako názorového protivníka, ale i jako partnera při společném hledání pravdy.

K základním morálním normám přírodovědného poznávání patří především požadavek nezkrášlovat data získávaná ve výzkumu a nevyužívat jeho výsledky pro vytváření technologií a dalších praktických aplikací, které by mohly poškozovat zdraví člověka či nevratně narušit přírodní a sociální prostředí.

Žákům je tak zapotřebí na konkrétních případech ukazovat negativní důsledky zkrášlování výzkumných dat či využívání výsledků přírodovědného výzkumu pro účely potenciálně ohrožující člověka a další složky přírody.

Vzdělávací oblast Člověk a příroda tím, že žákovi ukáže i využívání poznatků a metod přírodních věd pro inspiraci a rozvoj dalších oblastí lidské aktivity, počínaje nejrůznějšími technologiemi a konče filozofií, představuje mu současně přírodní vědy též jako neoddelitelnou a nezastupitelnou součást lidské kultury a zvyšuje tak zájem žáků o ně. Tento zájem je možno podporovat i prostřednictvím exkurzí v různých vědeckých, technologických či kulturních institucích a bezesporu i co nejintenzivnějším využíváním digitálních technologií v procesu žákova přírodovědného vzdělávání způsobem, který podporuje aktivní činnost žáků a přispívá k porozumění přírodovědným jevům a problémům v souvislostech. K zvýšení zájmu žáků o přírodovědné vzdělání mohou přispívat také objektivní hodnocení různých informací z oblasti pseudovědy a antivědy, neboť ta ve značné míře často využívá právě poznatků a metod přírodních věd.

Časové vymezení předmětu

Vyučovací předmět Fyzika, vychází ze vzdělávací oblasti Člověk a příroda, vzdělávacího oboru Fyzika, je vyučován od prvního ročníku (kvinty) do čtvrtého ročníku (oktávy) s týdenní hodinovou dotací stanovenou v učebním plánu (tzn. postupně dle ročníků s dotací) 3 + 2 + 2,5 + 2.

V třetím ročníku a septimě je 0,5 hodiny týdně spojováno do bloků 2 vyučovacích hodin po čtyřech týdnech. Tyto dvouhodinové bloky jsou využívány pro laboratorní a teoretická cvičení.

Dále je ve druhém ročníku nabízen volitelný předmět Seminář a cvičení z matematiky a z fyziky (viz matematika), ve třetím ročníku a septimě dvouhodinový a ve čtvrtém ročníku a oktávě tříhodinový volitelný předmět Seminář a cvičení z fyziky. Ve čtvrtém ročníku a oktávě je navíc nabízeno Cvičení z fyziky.

Výchovné a vzdělávací strategie

Základní formou práce v předmětu je problémové vyučování, experiment, fyzikální posuzování situací z běžného života, dále výklad a aplikační činnost žáků. Žáci jsou formou reálných nebo myšlenkových experimentů vedeni k objevování nových vztahů, k jejich zobecnění a zdůvodnění s důrazem na přesnou formulaci a argumentaci. Dále je rozvíjena schopnost žáků prakticky využívat získaných znalostí a dovedností. Ve volitelných předmětech se žáci seznamují s metodami potřebnými pro vysokoškolské studium.

Nedílnou součástí výuky je péče o nadané žáky. Pracuje se s nimi nejen v hodinách fyziky, ale zúčastňují se fyzikálních soutěží, zejména fyzikální olympiády, korespondenčních seminářů, soustředění talentovaných žáků apod.

Předmět fyzika se významným způsobem podílí na rozvoji osobnostní a sociální výchovy žáků.

Při výuce fyziky jsou realizovány tematické okruhy průřezových témat Osobnostní a sociální výchova (OSV), Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech (SOU), Environmentální výchova (ENV), Mediální výchova (MED).

Strategie směřující ke kompetencím k učení

- plánovat a organizovat si své učení a pracovní činnosti si sám a využívat je jako prostředku pro seberealizaci a osobní rozvoj;
- efektivně využívat různé strategie učení k získávání a zpracování poznatků a informací, hledat a rozvíjet účinné postupy ve svém učení, reflektovat proces vlastního učení a myšlení;
- kriticky přistupovat ke zdrojům informací, informace tvořivě zpracovávat a využívat při svém studiu a praxi;
- kriticky hodnotit pokrok při dosahování cílů svého učení a práce, přijímat ocenění, radu i kritiku ze strany druhých, z vlastních úspěchů i chyb čerpat poučení pro další práci.

Strategie směřující ke kompetencím k řešení problémů

- rozpoznat problém, objasnit jeho podstatu, rozčlenit ho na části;
- vytvářet hypotézy, navrhnout postupné kroky, zvažovat využití různých postupů při řešení problému nebo ověřování hypotézy;
- při řešení problémů uplatňovat vhodné metody a dříve získané vědomosti a dovednosti, kromě analytického a kritického myšlení využívat i myšlení tvořivé s použitím představivosti a intuice;
- kriticky interpretovat získané poznatky a zjištění a ověřovat je, pro své tvrzení nacházet argumenty a důkazy, formulovat a obhajovat podložené závěry;
- být otevřený k využití různých postupů při řešení problémů, nahlížet na problém z různých stran;
- zvažovat možné klady a zápory jednotlivých variant řešení, včetně posouzení jejich rizik a důsledků.

Strategie směřující ke kompetencím komunikativním

- s ohledem na situaci a účastníky komunikace efektivně využívat dostupné prostředky komunikace, verbální i neverbální, včetně symbolických a grafických vyjádření informací různého typu;

- používat s porozuměním odborný jazyk a symbolická a grafická vyjádření informací různého typu; efektivně využívat moderní informační technologie;
- vyjadřovat se v mluvených i psaných projevech jasně, srozumitelně a přiměřeně k věku, znalostem a zkušenostem posluchačů;
- být citlivý k míře zkušeností a znalostí a k možným pocitům partnerů v komunikaci;
- prezentovat vhodným způsobem svou práci i sám sebe před známým i neznámým publikem;
- porozumět sdělením různého typu v různých komunikačních situacích, správně interpretovat přijímaná sdělení a věcně argumentovat;
- v nejasných nebo sporných komunikačních situacích pomáhat dosáhnout porozumění.

Strategie směřující ke kompetencím sociálním a personálním

- posuzovat reálně své fyzické a duševní možnosti, být schopen sebereflexe;
- stanovovat si cíle a priority s ohledem na své osobní schopnosti, zájmovou orientaci i životní podmínky;
- odhadnout důsledky vlastního jednání a chování v nejrůznějších situacích, své jednání a chování podle toho korigovat;
- přizpůsobovat se měnícím se životním a pracovním podmínkám a podle svých schopností a možností je aktivně a tvořivě ovlivňovat;
- aktivně spolupracovat při stanovování a dosahování společných cílů;
- přispívat k vytváření a udržování hodnotných mezilidských vztahů založených na vzájemné úctě, toleranci a empatii;
- projevovat zodpovědný vztah k vlastnímu zdraví a ke zdraví druhých;
- rozhodovat se na základě vlastního úsudku, odolávat společenským i mediálním tlakům.

Strategie směřující ke kompetencím občanským

- informovaně zvažovat vztahy mezi svými zájmy osobními, zájmy širší skupiny, do níž patří, a zájmy veřejnými, rozhodovat se a jednat vyváženě;
- o chodu společnosti a civilizace uvažovat z hlediska udržitelnosti života, rozhodovat se a jednat tak, aby neohrožoval a nepoškozoval přírodu a životní prostředí ani kulturu;
- respektovat různorodost hodnot, názorů, postojů a schopností ostatních lidí;
- rozšiřovat své poznání a chápání kulturních a duchovních hodnot, spoluvytvářet je a chránit;
- promýšlet souvislosti mezi svými právy, povinnostmi a zodpovědností; k plnění svých povinností přistupovat zodpovědně a tvořivě, hájit svá práva i práva jiných, vystupovat proti jejich potlačování a spoluvytvářet podmínky pro jejich naplňování;
- chovat se informovaně a zodpovědně v krizových situacích a v situacích ohrožujících život a zdraví poskytnout ostatním pomoc;
- posuzovat události a vývoj veřejného života, sledovat společenské dění v bydlišti a okolí, zaujímat a obhajovat informovaná stanoviska a jednat k obecnému prospěchu podle nejlepšího svědomí.

Strategie směřující ke kompetencím k podnikavosti

- cílevědomě, zodpovědně a s ohledem na své potřeby, osobní předpoklady a možnosti se rozhodovat o dalším vzdělávání a budoucím profesním zaměření;
- rozvíjet svůj osobní i odborný potenciál, rozpoznávat a využívat příležitosti pro svůj rozvoj v osobním a profesním životě;
- uplatňovat proaktivní přístup, vlastní iniciativu a tvořivost, vítat a podporovat inovace;
- kriticky vyhodnocovat informace o vzdělávacích a pracovních příležitostech, využívat dostupné zdroje a informace při plánování a realizaci aktivit;
- usilovat o dosažení stanovených cílů, průběžně revidovat a kriticky hodnotit dosažené výsledky, korigovat další činnost s ohledem na stanovený cíl; dokončovat zahájené aktivity, motivovat se k dosažení úspěchu;
- posuzovat a kriticky hodnotit rizika související s rozhodováním v reálných životních situacích a v případě nezbytnosti být připraven tato rizika nést;

- chápat podstatu a principy podnikání, zvažovat jeho možná rizika, vyhledávat a kriticky posuzovat příležitosti k uskutečnění podnikatelského záměru s ohledem na své předpoklady, realitu tržního prostředí a další faktory.

Strategie směřující ke kompetencím digitálním

- zpracovávat data z fyzikálních měření s využitím vhodného softwaru (např. Excel, Calc, Google tabulky)
- vyhledávat a ověřovat informace z různých oblastí fyziky
- kriticky hodnotit informace využívající znalosti z oblasti fyziky pocházející z různých zdrojů
- využívat moderní volně dostupné aplikace (např. Videotracker, Graphical analysis)

Pravidla pro hodnocení žáků

Kritéria hodnocení vycházejí z platného klasifikačního řádu školy.

5.8.2 Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Ročník: kvinta, 1. ročník

Vyučovací předmět: fyzika

Výstupy	Očekávané výstupy školy	Učivo (bez časových dotací)	Realizace průřezových témat
FYZIKÁLNÍ VELIČINY A JEJICH MĚŘENÍ			
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> Měří vybrané fyzikální veličiny vhodnými metodami, zpracuje a vyhodnotí výsledky měření Rozliší skalární veličiny od vektorových a využívá je při řešení fyzikálních problémů a úloh 	<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> Změří délku užitím posuvného měřítka a mikrometru, objem užitím odměrného válce nebo výpočtem, hmotnost na laboratorních vahách. Určí hustotu tělesa a vypočítá absolutní i relativní odchylku měření. 	<p>Soustava fyzikálních jednotek Mezinárodní soustava jednotek (SI)</p> <p>Absolutní a relativní odchylka měření</p>	<p>OSV Poznání a rozvoj vlastní osobnosti</p>
POHYB TĚLES A JEJICH VZÁJEMNÉ PŮSOBENÍ			
<ul style="list-style-type: none"> Užívá základní kinematické vztahy při řešení problémů a úloh o pohybech rovnoměrných a rovnoměrně zrychlených / zpomalených Určí v konkrétních situacích síly a jejich momenty působící na těleso a určí výslednici sil Využívá (Newtonovy) pohybové zákony k předvídání pohybu těles Využívá zákony zachování některých důležitých fyzikálních veličin při řešení problémů a úloh 	<ul style="list-style-type: none"> Řeší úlohy o rovnoměrném a rovnoměrně zrychleném pohybu. Využívá grafy rychlosti a dráhy. Skládá a rozkládá síly. Skládá momenty sil Sestaví pohybovou rovnici. Předvídá pohyb tělesa v homogenním tíhovém poli. Využívá zákony zachování při řešení úloh. Charakterizuje z pohledu mechaniky kapaliny a plyny. Předvídá chování kapalin a plynů 	<p>Kinematika pohybu vztažná soustava; poloha a změna polohy tělesa, jeho rychlost a zrychlení</p> <p>Dynamika pohybu hmotnost a síla; první, druhý a třetí pohybový zákon; inerciální soustava; hybnost tělesa; tlaková síla, tlak; třecí síla; síla pružnosti; gravitační a tíhová síla; síla pružnosti; gravitační a tíhová síla; gravitační pole; moment síly; práce, výkon; souvislost změny mechanické energie s prací; zákony zachování hmotnosti, hybnosti a energie</p>	<p>OSV Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů Spolupráce a soutěž</p>

Výstupy	Očekávané výstupy školy	Učivo (bez časových dotací)	Realizace průřezových témat
POHYB TĚLES A JEJICH VZÁJEMNÉ PŮSOBENÍ			
<ul style="list-style-type: none"> • Užívá základní kinematické vztahy při řešení problémů a úloh o pohybech rovnoměrných a rovnoměrně zrychlených / zpomalených • Využívá (Newtonovy) pohybové zákony k předvídání pohybu těles • Využívá zákony zachování některých důležitých fyzikálních veličin při řešení problémů a úloh 	<ul style="list-style-type: none"> • Využívá zákony zachování při řešení úloh • Charakterizuje z pohledu mechaniky kapalinu a plyny • Předvídá chování kapalin a plynů 	<p>Mechanika kapalin a plynů charakteristika kapalin a plynů, statika kapalin a plynů, proudění kapalin a plynů, odpor prostředí</p>	
STAVBA A VLASTNOSTI LÁTEK			
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Objasní souvislost mezi vlastnostmi látek různých skupenství a jejich vnitřní strukturou. • Aplikuje s porozuměním termodynamické zákony při řešení konkrétních fyzikálních úloh. • Využívá stavovou rovnici ideálního plynu stálé hmotnosti při předvídání stavových změn plynu. • Analyzuje vznik a průběh procesu pružné deformace pevných těles. • Porovná zákonitosti teplotní roztažnosti pevných těles a kapalin a využívá je k řešení praktických problémů. 	<ul style="list-style-type: none"> • Objasní rozdíly mezi látkami různých skupenství na základě porovnání rozměrů a velikosti molekul a rozdělení vnitřní energie na kinetickou a potenciální. • Převádí termodynamickou a Celsiovu teplotu. • Řeší úlohy užitím termodynamických zákonů. • Sestavuje s porozuměním a řeší kalorimetrickou rovnici. • Analyzuje vznik a průběh procesu pružné deformace pevných těles a řeší úlohy užitím Hookova zákona. • Matematizuje a řeší úlohy o teplotné roztažnosti pevných látek a kapalin. 	<p>Kinetická teorie látek Charakter pohybu a vzájemných interakcí částic v látkách různých skupenství</p> <p>Termodynamika termodynamická teplota; vnitřní energie a její změna, teplo; první a druhý termodynamický zákon; měrná tepelná kapacita; různé způsoby přenosu vnitřní energie v rozličných systémech</p> <p>Vlastnosti látek normálové napětí, Hookův zákon; povrchové napětí kapaliny, kapilární jevy; součinitel teplotní roztažnosti pevných látek a kapalin; skupenské a měrné skupenské teplo</p>	<p>OSV Sociální komunikace Morálka všedního dne</p> <p>SOU Globalizační a rozvojové procesy Globální problémy, jejich příčiny a důsledky</p> <p>ENV Problematika vztahů organismů a životního prostředí</p>
POHYB TĚLES A JEJICH VZÁJEMNÉ PŮSOBENÍ			
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Porovná účinky elektrického pole na vodič a izolant 	<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Porovná elektrostatickou indukci a polarizaci dielektrika. • Formuluje a používá rovnice pro 	<p>Elektrický náboj a elektrické pole elektrický náboj a jeho zachování; intenzita elektrického pole, elektrické napětí;</p>	<p>OSV Seberegulace, organizační do-</p>

Výstupy	Očekávané výstupy školy	Učivo (bez časových dotací)	Realizace průřezových témat
<ul style="list-style-type: none"> • Využívá Ohmův zákon při řešení praktických problémů • Aplikuje poznatky o mechanismech vedení elektrického proudu v kovech, kapalinách a plynech při analýze chování těles z těchto látek v elektrických obvodech 	<p>výpočet intenzity elektrického pole a elektrického potenciálu v jednoduchých případech.</p> <ul style="list-style-type: none"> • S porozuměním používá Coulombův zákon. • Využívá Ohmův zákon pro řešení praktických problémů a úloh. • Analyzuje chování těles z různých látek v elektrických obvodech. 	<p>kondenzátor</p> <p>Elektrický proud v látkách proud jako veličina; Ohmův zákon pro část obvodu i uzavřený obvod;</p>	<p>vednosti a efektivní řešení problémů</p> <p>Spolupráce a soutěž</p>

Výstupy	Očekávané výstupy školy	Učivo (bez časových dotací)	Realizace průřezových témat
ELEKTROMAGNETICKÉ JEVY			
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Aplikuje poznatky o mechanismech vedení elektrického proudu v kovech, kapalinách a plynech při analýze chování těles z těchto látek v elektrických obvodech • Využívá zákon elektromagnetické indukce k řešení problémů a k objasnění funkce elektrických zařízení • Porovná šíření různých druhů elektromagnetického vlnění v rozličných prostředích 	<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Analyzuje chování těles z různých látek v elektrických obvodech. Využívá aktivně zákon elektromagnetické indukce při objasňování problémů a řešení úloh • Objasní pojem střídavý proud a řeší úlohy o obvodech střídavého proudu • Porovná různé varianty výroby elektrické energie a jejich dopady na životní prostředí • Objasní děje v elektromagnetickém oscilátoru • Objasní vznik elektromagnetického vlnění a funkci elektromagnetického dipólu 	<p>Elektrický proud v látkách Kirchhoffovy zákony; elektrický odpor; elektrická energie a výkon stejnosměrného proudu; polovodičová dioda</p> <p>Magnetické pole pole magnetů a vodičů s proudem, magnetická indukce; indukované napětí</p> <p>Střídavý proud harmonické střídavé napětí a proud, jejich frekvence; výkon střídavého proudu; generátor střídavého proudu; elektromotor; transformátor, výroba elektrické energie, elektromagnetické kmitání, elektromagnetický oscilátor, vznik elektromagnetického vlnění, elektromagnetický dipól</p> <p>Elektromagnetické záření elektromagnetická vlna; spektrum elektromagnetického záření</p>	<p>OSV Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů Spolupráce a soutěž</p> <p>ENV Člověk a životní prostředí Životní prostředí regionu a České republiky</p>
POHYB TĚLES A JEJICH VZÁJEMNÉ PŮSOBENÍ			
<ul style="list-style-type: none"> • Objasní procesy vzniku, šíření, odrazu a interference mechanického vlnění 	<ul style="list-style-type: none"> • Charakterizuje mechanické kmitání, objasní přeměny energie v mechanickém oscilátoru, řeší úlohy o pružinovém oscilátoru a matematickém kyvadle • Charakterizuje mechanické vlnění, třídí vlnění podle různých kritérií • Řeší úlohy o mechanickém vlnění • S porozuměním objasňuje akustické jevy 	<p>Mechanické kmitání a vlnění kmitání mechanického oscilátoru, jeho perioda a frekvence; postupné vlnění, stojaté vlnění, vlnová délka a rychlost vlnění; zvuk, jeho hlasitost a intenzita</p>	

Výstupy	Očekávané výstupy školy	Učivo (bez časových dotací)	Realizace průřezových témat
ELEKTROMAGNETICKÉ JEVY, SVĚTLO			
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Využívá zákony šíření světla v prostředí k určování vlastností zobrazení předmětů jednoduchými optickými systémy. • Využívá poznatky o kvantování energie záření a mikročástic k řešení fyzikálních problémů. • Posoudí jadernou přeměnu z hlediska vstupních a výstupních částic i energetické bilance. • Využívá zákon radioaktivní přeměny k předvídání chování radioaktivních látek. • Navrhne možné způsoby ochrany člověka před nebezpečnými druhy záření. 	<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Využívá aktivně zákony šíření světla k vysvětlování jevů (odraz, lom, zobrazení kulovým zrcadlem a tenkou čočkou) a řešení úloh • Objasní jev interference na tenké vrstvě a interference na mřížce • Použije zobrazovací rovnici k řešení úloh • Objasní funkci oka a lupy • Analyzuje záření černého tělesa • Objasní důsledky postulátů speciální teorie relativity v mikrosvětě • Využívá poznatky o kvantování energie záření a mikročástic k analýze fotoelektrického jevu a řešení úloh • Posoudí atomy z hlediska energie a jejich přeměn • Rozliší různé typy fyzikálních interakcí • Aplikuje poznatky k objasnění laseru a jeho vybraných užití • Analyzuje výhody a nevýhody jaderné energetiky • Objasní s porozuměním procesy ve sluneční soustavě a ve hvězdném vesmíru 	<p>Vlnové vlastnosti světla šíření a rychlost světla v různých prostředích; stálost rychlosti světla v inerciálních soustavách a některé důsledky této zákonitosti; zákony odrazu a lomu světla, index lomu; optické spektrum; interference světla</p> <p>Optické zobrazování zobrazení odrazem na rovinném a kulovém zrcadle; zobrazení lomem na tenkých čočkách; zorný úhel; oko jako optický systém; lupa Záření černého tělesa, energie záření</p> <p>Základy speciální teorie relativity v rámci fyziky mikrosvěta</p> <p>Kvanta a vlny foton a jeho energie; korpuskulárně vlnová povaha záření a mikročástic</p> <p>Atomy kvantování energie elektronů v atomu; spontánní a stimulovaná emise, laser; jaderná energie; syntéza a štěpení jader atomů; řetězová reakce, jaderný reaktor</p> <p>Astrofyzika Sluneční soustava, hvězdy, galaxie, vznik a vývoj vesmíru</p>	<p>OSV Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti Spolupráce a soutěž</p> <p>ENV Člověk a životní prostředí Životní prostředí regionu a České republiky</p> <p>SOU Žijeme v Evropě Vzdělávání v Evropě a ve světě</p>

5.9 Chemie

5.9.1 Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové vymezení

Vyučovací předmět chemie vychází ze vzdělávací oblasti Člověk a příroda, vzdělávacího oboru Chemie.

Na vyšším gymnáziu se zpřesňují a prohlubují znalosti z nižšího gymnázia. Hlavní důraz je kladen na systemizaci pojmů, hledání souvislostí mezi pojmy a jevy nejen v rámci vyučovacího předmětu, ale i v mezipředmětových vztazích (ve fyzice, biologii a matematice). Žáci vyššího gymnázia získávají prohlubující informace především o látkách, se kterými se mohou setkat v běžném životě a o látkách průmyslově významných. Důraz je také kladen na environmentální a ekonomické aspekty, bezpečnost práce a efektivní využívání těchto látek ve škole i v praxi.

Časové vymezení předmětu

Předmět chemie je na vyšším gymnáziu vyučován od 1. ročníku do 3. ročníku a v odpovídajících ročnicích víceletého studia s týdenní časovou dotací v kvintě (v 1. ročníku) 2,5 h (z toho 0,5 h cvičení/týden), v sextě (ve 2. ročníku) 3,0 h (z toho 1 h cvičení/týden) a v septimě (ve 3. ročníku) 2 h. Výjimku tvoří studium víceleté, kdy se žáci začínají seznamovat s problematikou středoškolské chemie již v kvartě, čímž je získán větší časový prostor pro upevnění a procvičení učiva chemie. Pro teoretickou výuku je využívána odborná učebna.

V kvintě, sextě a v odpovídajících ročnicích čtyřletého studia jsou zařazena laboratorní cvičení, která jsou spojována do dvouhodinových bloků po čtyřech (v kvintě a 1. ročníku), resp. po dvou týdnech (v sextě a ve 2. ročníku). Během laboratorních cvičení, která jsou realizována ve školní chemické laboratoři, si žáci prakticky ověří teoretické znalosti získané při výuce. Na základě experimentu mohou nadaní žáci odvozovat rozšiřující poznatky. Cvičení tak významně přispívají k problémovému vyučování předmětu. Během laboratorních cvičení může být třída dělena na skupiny.

Součástí výuky jsou také exkurze.

Od sexty (2. ročníku) do oktávy (4. ročníku) si žáci volí volitelné předměty. Seminář v sextě (2. ročníku) je společný s biologií (Seminář a cvičení z biologie a chemie). V septimě a oktávě (ve 3. a 4. ročníku) je v nabídce volitelných předmětů chemicky zaměřený seminář (Seminář a cvičení z chemie). Hlavním úkolem seminářů je maximální snaha o prohloubení a systematizaci učiva středoškolského kurzu chemie. V seminářích je probírána vybraná problematika, s ohledem na věk posluchačů a na základě budoucího odborného zaměření žáků po ukončení studia na gymnáziu. Je zde také věnována péče nadaným žákům.

V rámci předmětu jsou realizována průřezová témata. Jsou to především:

- Osobnostní a sociální výchova (OSV)
- Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech (SOU)
- Environmentální výchova (ENV)
- Mediální výchova (MED)

Výchovné a vzdělávací strategie

Strategie směřující ke kompetencím k učení

- samostatně plánovat a organizovat své učení a pracovní činnost
- efektivně využívat různé strategie učení, hledat a rozvíjet účinné postupy v učení, reflektovat proces vlastního učení a myšlení
- kriticky přistupovat ke zdrojům informací, tvořivě zpracovávat informace při studiu a praxi
- kriticky hodnotit pokrok při dosahování cílů učení a práce, přijímat ocenění, radu a kritiku
- čerpat poučení pro další práci z vlastních chyb

Strategie směřující ke kompetencím k řešení problémů

- rozpoznat a objasnit podstatu problému
- vytvářet hypotézy, navrhnout různé postupy při řešení problému nebo ověřování hypotézy

- uplatňovat vhodné metody a dříve získané vědomosti při řešení problémů
- při řešení problémů využívat tvořivé myšlení
- kriticky interpretovat získané poznatky a zjištění, ověřovat je
- nacházet argumenty a důkazy pro svá tvrzení, formulovat a obhajovat podložené závěry
- využívat různé postupy při řešení problémů
- zvažovat výhody a nevýhody jednotlivých variant řešení

Strategie směřující ke kompetencím komunikativním

- efektivně využívat prostředky verbální a neverbální komunikace
- používat s porozuměním odborný jazyk a symbolická a grafická vyjádření informací různého typu
- efektivně využívat moderní informační technologie
- vyjadřovat se v mluvených i psaných projevech jasně, srozumitelně a přiměřeně k věku posluchačů (čtenářů), jejich zkušenostem a znalostem
- prezentovat vhodným způsobem svou práci i sám sebe před známým i neznámým publikem
- v nejasných nebo sporných komunikačních situacích pomáhat dosáhnout porozumění

Strategie směřující ke kompetencím sociálním a personálním

- posuzovat reálně své fyzické a duševní možnosti
- stanovovat cíle a priority s ohledem na své osobní schopnosti, zájmovou orientaci a životní podmínky
- odhadovat důsledky vlastního jednání a chování, své jednání a chování podle toho korigovat
- přizpůsobovat se měnícím se životním a pracovním podmínkám, aktivně a tvořivě je ovlivňovat
- aktivně spolupracovat při stanovování a dosahování společných cílů
- přispívat k vytváření a udržování hodnotných mezilidských vztahů založených na vzájemné úctě, toleranci a empatii
- projevuje zodpovědný vztah k vlastnímu zdraví a zdraví druhých
- rozhoduje se na základě vlastního úsudku, odolává společenským i mediálním tlakům

Strategie směřující ke kompetencím občanským

- uvažovat o chodu společnosti a civilizace z hlediska udržitelnosti života
- rozhodovat se a jednat tak, aby neohrožoval a nepoškozoval přírodu a životní prostředí ani kulturu
- chovat se uvědoměle a zodpovědně v krizových situacích a v situacích ohrožujících život a zdraví, poskytnout ostatním pomoc

Strategie směřující ke kompetencím podnikavosti

- cílevědomě, zodpovědně a s ohledem na své potřeby, osobní předpoklady a možnosti se rozhodovat o dalším vzdělávání a budoucím profesním zaměření
- rozvíjet svůj osobní i odborný potenciál, rozpoznávat a využívat příležitosti pro svůj rozvoj v osobním a profesním životě
- uplatňovat aktivní přístup, vlastní iniciativu a tvořivost, podporovat inovace
- získávat a kriticky vyhodnocovat informace o vzdělávacích a pracovních příležitostech
- využívat dostupné zdroje a informace při plánování a realizaci aktivit
- usilovat o dosažení stanovených cílů, průběžně revidovat a kriticky hodnotit dosažené výsledky, korigovat další činnost s ohledem na stanovený cíl
- dokončovat zahájené aktivity, motivovat se k dosahování úspěchu
- posuzovat a kriticky hodnotit rizika související s rozhodováním v reálných životních situacích a být připraven nést tato rizika

Strategie směřující ke kompetencím digitálním

- využívat služeb a aplikací v digitálním prostředí s vědomím přínosu i rizika, explicitně praco-

vat s digitálními informacemi v chemických souvislostech (např. složení potravin, použití farmaceutických a kosmetických přípravků) a nepodléhat nepotvrzeným informacím a klamavým reklamám

- vyhledávat v proměnlivém digitálním prostředí informace o používání chemických látek, přístrojů a zařízení s aspektem na nejnovější vědecky potvrzené údaje
- empaticky a morálně spolupracovat v týmech na přípravě chemických prezentací, laboratorních protokolů a jiných výstupů v různých digitálních formátech podle právních norem o využívání zdrojů informací
- využívat digitální způsoby zpracování dat z praktických cvičení v laboratoři
- využívat program pro psaní chemických vzorců ChemSketch

Péče o mimořádně nadané žáky

Mimořádně nadaní žáci se pravidelně účastní chemických soutěží, zejména olympiády z chemie (školní a krajské kolo). V rámci tzv. SOČ řeší, pod odborným dohledem, problémové úlohy. Výhodou této činnosti je osvojení pracovních návyků. Žáci se také naučí správně zpracovat výsledky své práce a její obhájení před odbornou porotou. Během výuky a laboratorních cvičení řeší problémové úlohy překračující rozsah učiva středoškolského kurzu chemie. Je jim dáván prostor pro hlubší bádání a zkoumání, jsou jim zadávány náročnější samostatné úkoly a jsou pověřováni vedením a řízením skupin. Prohloubení učiva středoškolské chemie je cílem volitelných předmětů z chemie (viz výše).

Pravidla pro hodnocení žáků

Kritéria hodnocení vycházejí z platného klasifikačního řádu školy.

5.9.2 Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Ročník: kvinta

Vyučovací předmět: chemie

Výstupy	Očekávané výstupy školy	Učivo (bez časových dotací)	Realizace průřezových témat
OBEČNÁ CHEMIE			
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> Využívá odbornou terminologii při popisu látek a vysvětlování chemických dějů 	<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> Rozliší společné a rozdílné fyzikální a chemické vlastnosti látek Uvede příklady v praxi používaných roztoků a směsí látek Zapíše přeměnu látek chemickou rovnicí 	Soustavy látek a jejich složení	<p>ENV Problematika vztahů organismů a prostředí Člověk a životní prostředí Životní prostředí regionu a ČR</p> <p>OSV Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů Sociální komunikace Morálka všedního dne Spolupráce a soutěž</p> <p>SOU Globální problémy, jejich příčiny a důsledky</p> <p>MED Média a mediální produkce</p>
<ul style="list-style-type: none"> Provádí chemické výpočty a uplatňuje je při řešení praktických problémů 	<ul style="list-style-type: none"> Orientuje se ve veličinách používaných v chemii a jejich jednotkách Řeší příklady na výpočty ze vzorce a rovnic, stanovení koncentrace roztoku 	Veličiny a výpočty v chemii	<p>ENV Člověk a životní prostředí</p> <p>OSV Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů Sociální komunikace Morálka všedního dne Spolupráce a soutěž</p> <p>MED Média a mediální produkce</p>
	<ul style="list-style-type: none"> Popíše stavbu atomu z pohledu kvantové mechaniky 	Stavba atomu	<p>OSV Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů</p>

Výstupy	Očekávané výstupy školy	Učivo (bez časových dotací)	Realizace průřezových témat
			Sociální komunikace Morálka všedního dne Spolupráce a soutěž MED Média a mediální produkce
<ul style="list-style-type: none"> • Předvídá vlastnosti prvků a jejich chování v chemických procesech na základě poznatků o periodické soustavě prvků 	<ul style="list-style-type: none"> • Vysvětlí vztah mezi stavbou elektronového obalu a postavením v PSCHP • Definiuje vztahy ve skupinách a periodách PSCHP 	Periodická soustava prvků	ENV Člověk a životní prostředí Životní prostředí regionu a ČR OSV Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů Sociální komunikace Morálka všedního dne Spolupráce a soutěž MED Média a mediální produkce
<ul style="list-style-type: none"> • Využívá odbornou terminologii při popisu látek a vysvětlování chemických dějů • Využívá znalosti o částicové struktuře látek a chemických vazbách k předvídání některých fyzikálně-chemických vlastností látek a jejich chování v chemických reakcích 	<ul style="list-style-type: none"> • Na základě znalosti struktury a polarity chemické vazby předpoví vlastnosti chemických látek 	Chemická vazba a vlastnosti látek	ENV Člověk a životní prostředí Životní prostředí regionu a ČR OSV Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů Sociální komunikace Morálka všedního dne Spolupráce a soutěž SOU Globální problémy, jejich příčiny a důsledky MED Média a mediální produkce

Výstupy	Očekávané výstupy školy	Učivo (bez časových dotací)	Realizace průřezových témat
<ul style="list-style-type: none"> Využívá odbornou terminologii při popisu látek a vysvětlování chemických dějů 	<ul style="list-style-type: none"> Na základě znalosti termochemických zákonů určí tepelné zabarvení reakce. 	<p>Tepelné změny při chemických reakcích</p>	<p>ENV Problematika vztahů organismů a prostředí Člověk a životní prostředí Životní prostředí regionu a ČR</p> <p>OSV Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů Sociální komunikace Morálka všedního dne Spolupráce a soutěž</p> <p>SOU Globální problémy, jejich příčiny a důsledky</p> <p>MED Média a mediální produkce</p>
<ul style="list-style-type: none"> Využívá odbornou terminologii při popisu látek a vysvětlování chemických dějů 	<ul style="list-style-type: none"> Posoudí vliv vnějších faktorů na rychlost reakce Posoudí sílu kyseliny, zásady 	<p>Rychlost chemických reakcí a chemická rovnováha</p>	<p>ENV Problematika vztahů organismů a prostředí člověk a životní prostředí životní prostředí regionu a ČR</p> <p>OSV Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů Sociální komunikace Morálka všedního dne Spolupráce a soutěž</p> <p>SOU Globální problémy, jejich příčiny a důsledky</p> <p>MED Média a mediální produkce</p>
ANORGANICKÁ CHEMIE			

Výstupy	Očekávané výstupy školy	Učivo (bez časových dotací)	Realizace průřezových témat
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Využívá názvosloví anorganické chemie při popisu sloučenin • Charakterizuje významné zastupce prvků a jejich sloučeniny, zhodnotí jejich surovinné zdroje, využití v praxi a vliv na životní prostředí • Předvídá průběh typických reakcí anorganických sloučenin • Využívá znalosti základů kvalitativní a kvantitativní analýzy k pochopení jejich praktického významu v anorganické chemii 	<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Rozdělí prvky na kovy, nekovy a polokovy, uvede jejich společné a rozdílné vlastnosti a výskyt v PSCHP • Popíše způsoby laboratorních příprav vodíku, kyslíku, resp. průmyslové výroby a použití těchto a p-prvků • Vysvětlí princip dělení směsí frakční destilací a využití jednotlivých frakcí v praxi • U vodíku a p-prvků uvede příklady, vlastnosti a použití důležitých sloučenin • Vysvětlí příčinu nereaktivnosti vzácných plynů • Pojmenuje (napíše) vzorec prakticky významných sloučenin vodíku, kyslíku a p-prvků • Uvede výskyt, složení a použití vody, vzduchu a vodných roztoků • Zdůvodní význam čistoty ovzduší a vody, uvede hlavní zdroje jejich znečištění a možnosti odstraňování nečistot a zplodin z vody a kouřových plynů • Uvede a vysvětlí příčiny vzniku kyselých dešťů, posoudí možnost omezení tohoto jevu snížením koncentrace SO₂ v atmosféře • Objasní metodu odsiřování kouřových plynů vápenatými sloučeninami • Využívá poznatků o stavbě iontových, polárních, kovalentních látek k určení fyzikálních a chemických vlastností hydridů, oxidů, fluoru, chloru, bromu, jodu, halogenovodíků, halogenovodíkových kyselin, halogenidů, kyslíkatých kyselin, síry, sulfanu, sulfidů, oxidů síry, kyslíkatých kysel- 	<p>Vodík a jeho sloučeniny, p-prvky a jejich sloučeniny (výskyt a použití vzácných plynů, halogenů, chalkogenů, pentelů, tetrelů, trielů, elektronová konfigurace atomů těchto prvků, základy názvosloví p-prvků a jejich sloučenin, fyzikální a chemické vlastnosti p-prvků, jejich příprava, výroba a použití jejich sloučenin)</p>	<p>ENV Problematika vztahů organismů a prostředí Člověk a životní prostředí Životní prostředí regionu a ČR</p> <p>OSV Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů Sociální komunikace Morálka všedního dne Spolupráce a soutěž</p> <p>SOU Globální problémy, jejich příčiny a důsledky</p> <p>MED Média a mediální produkce</p>

Výstupy	Očekávané výstupy školy	Učivo (bez časových dotací)	Realizace průřezových témat
	<p>lin síry a jejich solí; dusíku a fosforu, amoniaku, oxidů dusíku a fosforu, základních kyslíkatých kyselin a solí dusíku a fosforu; uhlíku, boru, křemíku, cínu, olova a hliníku, oxidů uhlíku, křemíku, základních kyslíkatých kyselin, hydroxidů a solí prvků 14. a 13. skupiny</p> <ul style="list-style-type: none"> • Uvede příklady výskytu halogenidů (CaF_2, NaCl, KCl, CaCl_2, MgCl_2) • Uvede způsoby přípravy, a výroby chloru, HCl, použití chloru, HCl a jodu (chlorování pitné vody, fluorizace a jodování soli, desinfekce jodovou tinkturou, fotografování...) • Zapiše a vyčíslí základní chemické reakce halogenů a jejich sloučenin; chalkogenů a jejich sloučenin; pentelů a jejich sloučenin, tetrelů a jejich sloučenin, trielů a jejich sloučenin • Uvede příklady výskytu síry volné, její těžba a použití • Uvede příklady výskytu síry ve formě sulfidů (FeS_2, Ag_2S, ZnS, PbS) a síranů ($\text{Na}_2\text{SO}_4 \cdot 10\text{H}_2\text{O}$, $\text{CaSO}_4 \cdot 2\text{H}_2\text{O}$) • Popíše základní způsob přípravy sulfanu, výrobu a využití H_2SO_4 • Uvede výskyt dusíku v atmosféře a fosforu ve formě fosforečnanů • Uvede způsob získávání a využití dusíku a fosforu • Popíše výrobu a využití amoniaku a kyseliny dusičné • Posoudí vliv oxidů dusíku na vzniku kyselých depozic a možnost omezení tohoto jevu při používání automobilových katalyzátorů 		

Výstupy	Očekávané výstupy školy	Učivo (bez časových dotací)	Realizace průřezových témat
	<ul style="list-style-type: none"> • Zdůvodní význam výroby průmyslových hnojiv a posoudí jejich možné negativní dopady na ŽP • Uvede příklady alotropie u uhlíku, výskytu uhličitanů, oxidů, sulfidů a dalších solí křemíku, cínu, olova a hliníku v přírodě v přírodě • Uvede způsoby výroby a praktického významu prvků 13. a 14. skupiny (např. křemíku v elektrotechnice) • Posoudí význam a uplatnění drahých kamenů (diamant, odrůdy křemene a korundu) • Popíše využití a zpracování vápence, použití křemičitanů a oxidu křemičitého pro výrobu skla, porcelánu a keramiky • Na příkladu reakcí oxidu a hydroxidu hlinitého objasní amfoterní charakter těchto látek • Správně používá metody kvalitativní a kvantitativní analýzy ke stanovení kvality a kvantity složek v soustavě 		
<ul style="list-style-type: none"> • Využívá názvosloví anorganické chemie při popisu sloučenin • Charakterizuje významné zastupce prvků a jejich sloučeniny, zhodnotí jejich surovinné zdroje, využití v praxi a vliv na životní prostředí • Předvídá průběh typických reakcí anorganických sloučenin • Využívá znalosti základů kvalitativní a kvantitativní analýzy k pochopení jejich prak- 	<ul style="list-style-type: none"> • Na základě krystalové struktury a počtu valenčních elektronů určí fyzikální a chemické vlastnosti s-prvků • Uvede příklady výskytu sodíku, draslíku, hořčíku a vápníku v přírodě ve formě solí • Uvede způsob výroby a využití sodíku a hořčíku • Využívá poznatky o stavbě iontových látek k určení vlastností sloučenin s-prvků (hydridů, halogenidů, oxidů a peroxidů, hydroxidů, kyslíkatých solí – uhličitanů a hydrogenuhličitanů, dusičnanů, fosforečnanů, síranů) • Uvede způsob výroby a využití NaOH, 	<p>s-prvky a jejich sloučeniny (Vlastnosti, výskyt s-prvků v přírodě, jejich výroba, použití, významné sloučeniny s-prvků, jejich výroba a použití v praxi (stavební pojiva, medicína, hutnictví, soda a mýdla, hnojiva apod.), přechodná a trvalá tvrdost vody, její odstranění, krasové jevy)</p>	<p>ENV Problematika vztahů organismů a prostředí Člověk a životní prostředí Životní prostředí regionu a ČR</p> <p>OSV Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů Sociální komunikace Morálka všedního dne Spolupráce a soutěž</p>

Výstupy	Očekávané výstupy školy	Učivo (bez časových dotací)	Realizace průřezových témat
tického významu v anorganické chemii	Na_2CO_3 , CaO , $\text{Ca}(\text{OH})_2$, CaSO_4 <ul style="list-style-type: none"> • Vysvětlí princip tvrdnutí malty, betonu a sádry • Vysvětlí princip elektrolýzy taveniny a vodného roztoku chloridu sodného • Využije poznatků o elektrolýze k vysvětlení způsobu výroby Na a Mg • Zapiše a vyčíslí chemické rovnice vyjadřující základní reakce s-prvků a jejich sloučenin • Objasní průběh krasových jevů v přírodě • Popíše podstatu a způsoby odstraňování tvrdosti vody • Uvede a vysvětlí hlavní způsoby používání s-prvků a jejich sloučenin v běžném životě (vápnění půdy, prostředky pro praní v tvrdé vodě, užívání kalciových preparátů) 		SOU Globální problémy, jejich příčiny a důsledky MED Média a mediální produkce
<ul style="list-style-type: none"> • Využívá názvosloví anorganické chemie při popisu sloučenin • Charakterizuje významné zastupce prvků a jejich sloučeniny, zhodnotí jejich surovinové zdroje, využití v praxi a vliv na životní prostředí • Předvídá průběh typických reakcí anorganických sloučenin • Využívá znalosti základů kvalitativní a kvantitativní analýzy k pochopení jejich praktického významu v anorganické chemii 	<ul style="list-style-type: none"> • Zapiše chemickými značkami nebo vzorci a pojmenuje d-prvky a jejich sloučeniny (halogenidy, sulfidy, oxidy, hydroxidy, kyslíkaté soli) • Zapiše chemickými vzorci a pojmenuje koordinační sloučeniny d-prvků) • Využívá poznatků o složení a struktuře látek k určení základních fyzikálních a chemických vlastností d-prvků (vlastnosti kovů, tvorba kationů, vytváření sloučenin v různém oxidačním čísle a tvorba koordinačních sloučenin) • Uvede významné rudy železa, mědi, stříbra, zinku a rtuti, způsob výroby a použití těchto kovů, význam zlata a platiny • Uvede a vysvětlí hlavní způsoby získávání a výroby d-prvků (problematika těžby a výroby kovů) 	d-prvky a jejich sloučeniny (Názvosloví d-prvků, jejich sloučenin – halogenidů, sulfidů, oxidů, hydroxidů, kyslíkatých solí, komplexů, fyzikální a chemické vlastnosti vybraných d-prvků a jejich sloučenin, obecné způsoby výroby kovů)	ENV Problematika vztahů organismů a prostředí Člověk a životní prostředí Životní prostředí regionu a ČR OSV Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů Sociální komunikace Morálka všedního dne Spolupráce a soutěž SOU Globální problémy, jejich příčiny a důsledky MED Média a mediální produkce

Výstupy	Očekávané výstupy školy	Učivo (bez časových dotací)	Realizace průřezových témat
	<ul style="list-style-type: none"> • Využívá poznatky o stavbě iontových látek k určení vlastností sulfidů, oxidů, hydroxidů, kyslíkatých solí a koordinačních sloučenin d-prvků • Uvede příklady využití významných sloučenin d-prvků (sulfidů, oxidů, kyslíkatých solí a koordinačních sloučenin) • Zapiše a vyčíslí chemické rovnice vyjadřující základní reakce d-prvků a jejich sloučenin 		
<ul style="list-style-type: none"> • Využívá názvosloví anorganické chemie při popisu sloučenin • Charakterizuje významné zastupce prvků a jejich sloučeniny, zhodnotí jejich surovinové zdroje, využití v praxi a vliv na životní prostředí • Předvídá průběh typických reakcí anorganických sloučenin • Využívá znalosti základů kvalitativní a kvantitativní analýzy k pochopení jejich praktického významu v anorganické chemii • Vyhodnotí bezpečnost ukládání odpadů a efektivitu využívání druhotných surovin v daném regionu 	<ul style="list-style-type: none"> • Objasní existenci a přípravu radioaktivních prvků a různé způsoby jejich využití v energetice, v medicíně a ve farmakologii • Objasní princip řetězové reakce, její regulace 	f-prvky a jejich sloučeniny (Vlastnosti a význam lanthanoidů a aktinoidů, transurany, problematika jaderných elektráren, jaderných zbraní, jaderná fúze, radioterapie, skladování radioaktivního odpadu)	ENV Problematika vztahů organismů a prostředí Člověk a životní prostředí Životní prostředí regionu a ČR OSV Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů Sociální komunikace Morálka všedního dne Spolupráce a soutěž SOU Globální problémy, jejich příčiny a důsledky MED Média a mediální produkce

Výstupy	Očekávané výstupy školy	Učivo (bez časových dotací)	Realizace průřezových témat
ORGANICKÁ CHEMIE			
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Zhodnotí vlastnosti atomu uhlíku významné pro strukturu organických sloučenin 	<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Definuje předmět studia organické chemie • Používá systematické i triviální názvy a vzorce (souhrnné, racionální, konstituční, konfigurační a konfirmační) jednotlivých typů uhlovodíků • Vysvětlí základní názvoslovné principy a způsob jejich využití • Objasní strukturu organických sloučenin • Popíše konstituční a konfigurační izomerii uhlovodíků • Odvodí vaznost atomu uhlíku, popíše typy vazeb v organických sloučeninách • Vysvětlí vliv charakteru vazeb na vlastnosti látek • Klasifikuje organické sloučeniny (uhlovodíky a jejich deriváty) • Klasifikuje organické reakce (adice, eliminace, substituce a přesmyk), uvede jejich příklady • Charakterizuje organické reakce podle způsobu štěpení vazby (homo- a heterolytické) • Charakterizuje organické reakce podle typu interagujících částic (radikálové, nukleofilní a elektrofilní) 	<p>Úvod do studia organické chemie (chemické vzorce organických sloučenin, názvosloví organických sloučenin, jejich struktura a reakce, klasifikace organických reakcí, izomerie, indukční a mezomerní efekt)</p>	<p>ENV Problematika vztahů organismů a prostředí Člověk a životní prostředí Životní prostředí regionu a ČR</p> <p>OSV Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů Sociální komunikace Morálka všedního dne Spolupráce a soutěž</p> <p>SOU Globální problémy, jejich příčiny a důsledky</p> <p>MED Média a mediální produkce</p>
<ul style="list-style-type: none"> • Zhodnotí vlastnosti atomu uhlíku významné pro strukturu organických sloučenin • Aplikuje pravidla systematického názvosloví organické chemie při popisu sloučenin s možností využití triviálních názvů 	<ul style="list-style-type: none"> • Charakterizuje uhlovodíky – popíše alkyany, alkeny, alkyny a areny • Používá názvosloví uhlovodíků • Popíše konstituční a konfigurační izomerii alkanů a alkenů • Popíše fyzikální (např. změnu teploty varu v homologických řadách uhlovodíků, jejich 	<p>Uhlovodíky a jejich klasifikace (Fyzikální a chemické vlastnosti uhlovodíků s jednoduchými, dvojnými a trojnými vazbami a arenů, jejich příprava, výroba a použití, přírodní zdroje uhlovodíků a jejich zpracování, petrochemický průmysl)</p>	<p>ENV Problematika vztahů organismů a prostředí Člověk a životní prostředí Životní prostředí regionu a ČR</p>

Výstupy	Očekávané výstupy školy	Učivo (bez časových dotací)	Realizace průřezových témat
<ul style="list-style-type: none"> Charakterizuje základní skupiny organických sloučenin a jejich významné zástupce, zhodnotí jejich surovinové zdroje, využití v praxi a vliv na životní prostředí Aplikuje znalosti o průběhu organických reakcí na konkrétních příkladech Využívá znalosti základů kvalitativní a kvantitativní analýzy k pochopení jejich praktického významu v organické chemii 	<p>rozpuštěnost v polárních a nepolárních rozpouštědlech)</p> <ul style="list-style-type: none"> Popíše chemické vlastnosti uhlovodíků (substituční, adiční, eliminační a polymerační reakce), např. chlorace methanu, katalytické dehydrogenace ethanu; adice chloru, chlorovodíku a vody na ethen a ethyn a substituční reakce benzenu (chlorace, nitrace apod.) Uvede metody přípravy uhlovodíků Popíše toxické působení uhlovodíků Popíše výrobu plastů (PE, PP, PS...) a dalšího průmyslového využití uhlovodíků Popíše zdroje a významné lokality těžby ropy, zemního plynu a uhlí Vysvětlí metody zpracování výše uvedených surovin Charakterizuje hlavní výrobky z ropy, zemního plynu a uhlí Popíše a vysvětlí negativní působení uhlovodíků na ŽP (např. ropné havárie, únik zemního plynu apod.) 		<p>OSV Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů Sociální komunikace Morálka všedního dne Spolupráce a soutěž</p> <p>SOU Globální problémy, jejich příčiny a důsledky</p> <p>MED Média a mediální produkce</p>
<ul style="list-style-type: none"> Zhodnotí vlastnosti atomu uhlíku významné pro strukturu organických sloučenin Aplikuje pravidla systematického názvosloví organické chemie při popisu sloučenin s možností využití triviálních názvů Charakterizuje základní skupiny organických sloučenin a jejich významné zástupce, zhodnotí jejich surovinové zdroje, využití v praxi a vliv na životní prostředí 	<ul style="list-style-type: none"> Používá systematické i triviální názvy a vzorce (souhrnné, racionální, konstituční, konfigurační a konfirmační) derivátů uhlovodíků Charakterizuje halogenderiváty, jejich klasifikaci a fyzikální vlastnosti Popíše metody přípravy halogenderivátů Popíše a vysvětlí substituční a eliminační reakce halogenderivátů, např. reakce brommethanu s hydroxidem sodným, s nukleofilními činidly, reakce halogenderivátů s kovy (Na, Mg, Li) Popíše a vysvětlí důkaz přítomnosti halo- 	<p>Deriváty uhlovodíků a jejich klasifikace (Fyzikální a chemické vlastnosti, příprava, výroba a použití halogenderivátů, organokovových a organoprvkových sloučenin, hydroxyderivátů, thioalkoholů, thiofenolů, etherů, aldehydů a ketonů, karboxylových kyselin, jejich derivátů substitučních (halogenkyseliny, hydroxykyseliny, aminokyseliny, oxokyseliny) a funkčních (soli, nitrily, halogenidy, estery, amidy a anhydridy), derivátů kyseliny uhličitě</p>	<p>ENV Problematika vztahů organismů a prostředí Člověk a životní prostředí Životní prostředí regionu a ČR</p> <p>OSV Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů Sociální komunikace Morálka všedního dne Spolupráce a soutěž</p>

Výstupy	Očekávané výstupy školy	Učivo (bez časových dotací)	Realizace průřezových témat
<ul style="list-style-type: none"> • Aplikuje znalosti o průběhu organických reakcí na konkrétních příkladech • Využívá znalosti základů kvalitativní a kvantitativní analýzy k pochopení jejich praktického významu v organické chemii 	<ul style="list-style-type: none"> • genů v organických sloučeninách jako halogenidů stříbrných, Beilsteinovu zkoušku • Popíše způsob výroby plastů (PVC, teflon) • Objasní toxické působení halogenderivátů, jejich roli při znečišťování ŽP (DDT, freony, PCB) • Charakterizuje organokovové sloučeniny, jejich názvosloví, metody přípravy a reakce • Uvede praktické příklady použití organokovových sloučenin • Charakterizuje alkoholy, thioalkoholy, fenoly a thiofenoly, jejich klasifikaci, fyzikální a chemické vlastnosti • Rozliší a popíše substituční, eliminační, oxidační a esterifikační reakce hydroxyderivátů (reakce ethanolu s bromovodíkem, dehydratace ethanolu v kyselém prostředí, oxidace ethanolu dichromanem draselným v kyselém prostředí...) a oxidaci thioalkoholů • Uvede metody přípravy hydroxyderivátů, thioalkoholů a thiofenolů • Objasní příčinu vyšší teploty varu alkoholů ve srovnání s jinými organickými sloučeninami se stejným uhlovodíkovým zbytkem • Porovná teplotu varu alkoholů a etherů • Vysvětlí podstatu rozdílných acidobazických vlastností alkoholů a fenolů • Popíše důkaz fenolů reakcí se železitou solí • Charakterizuje ethery, jejich přípravu, výrobu, a vlastnosti • Popíše praktické využití alkoholů, fenolů a etherů (rozpouštědla, barviva, léčiva, pesticidy, plasty) a thiolů (odorizace zemního plynu nižšími thioley), sulfidů, sulfonových kyselin a jejich význam v praxi (barviva, tenzidy) 	<p>(fosgen, močovina, thiomčovina), dusíkatých derivátů uhlovodíků (nitrosloúčenin a aminů); vliv výše uvedených skupin derivátů uhlovodíků na zdraví člověka a jejich toxické působení na ŽP)</p>	<p>SOU Globální problémy, jejich příčiny a důsledky</p> <p>MED Média a mediální produkce</p>

Výstupy	Očekávané výstupy školy	Učivo (bez časových dotací)	Realizace průřezových témat
	<ul style="list-style-type: none"> • Charakterizuje karbonylové sloučeniny, rozliší, popíše a vysvětlí adiční, adičně-eliminací a redoxní reakce aldehydů a ketonů (např. reakce acetaldehydu s methanolem, $K_2Cr_2O_7$ v kyselém prostředí, s organokovovými sloučeninami, aldolizace acetaldehydu...) • Uvede metody přípravy karbonylových sloučenin • Vysvětlí princip důkazů aldehydů s Fehlingovým a Tollensovým činidlem • Popíše využití aldehydů a ketonů v praxi (plasty, rozpouštědla) • Charakterizuje karboxylové kyseliny • KK, jejich funkční deriváty (soli, nitrily, halogenidy, estery, amidy a anhydridy) a substituční deriváty (halogen-, hydroxy- a aminokyseliny) • Popíše fyzikální vlastnosti těchto kyselin • Charakterizuje jejich základní reakce (např. jejich přeměny na funkční a substituční deriváty) • Popíše metody přípravy KK a jejich derivátů • Objasní příčinu vyšší teploty varu KK při porovnání s organickými látkami shodné Mr • Vysvětlí podstatu acidity KK • Popíše a vysvětlí průběh acidobazických a esterifikačních reakcí, hydrolýzy esterů (v kyselém a bazickém prostředí) • Objasní průběh reakcí acylhalogenidů (např. s amoniakem, alkoholem, karboxylovou kyselinou nebo její soli) • Objasní průběh hydrolýzy acetamidu a jeho hydrataci • Charakterizuje optickou izomerii u hydroxykyselin a aminokyselin 		

Výstupy	Očekávané výstupy školy	Učivo (bez časových dotací)	Realizace průřezových témat
	<ul style="list-style-type: none"> • Popíše významné hydroxykyseliny (mléčná, vinná a citronová kyselina) • Popíše praktické použití karboxylových kyselin a jejich funkčních a substitučních derivátů • Vysvětlí princip výroby makromolekulárních látek (PES, PAM) • Charakterizuje aminy, nitrosloučeniny, azosloučeniny a diazoniové soli • Popíše a vysvětlí průběh základních typů reakcí dusíkatých derivátů (acidobazické vlastnosti aminů, diazotační reakce aminů, redukce nitrosloučenin, kopulační reakce diazoniových solí, reakce anilinu s HCl (aq) a NaNO₂ v kyselém prostředí, nitrobenzenu se železem (zinkem) v H⁺ prostředí, benzen-diazoniachloridu s fenolem a anilinem) • Popíše metody přípravy dusíkatých derivátů • Vysvětlí vztah struktury azosloučenin a jejich barevnosti • Popíše využití nitrosloučenin, aminů a diazoniových solí při výrobě barviv a plastů 		
<ul style="list-style-type: none"> • Zhodnotí vlastnosti atomu uhlíku významné pro strukturu organických sloučenin • Aplikuje pravidla systematického názvosloví organické chemie při popisu sloučenin s možností využití triviálních názvů • Charakterizuje základní skupiny organických sloučenin a jejich významné zástupce, zhodnotí jejich surovinové zdroje, využití v praxi a vliv na životní prostředí 	<ul style="list-style-type: none"> • Klasifikuje heterocyklické sloučeniny podle velikosti kruhu, typu a počtu heteroatomů v kruhu • Popíše strukturu a vlastnosti těchto látek • Posoudí aromatický stav základních heterocyklů (furanu, thiofenu, pyrrolu, pyridinu) • Popíše průběh substitučních reakcí uvedených heterocyklických sloučenin • Popíše praktické použití heterocyklických sloučenin 	<p>Heterocyklické sloučeniny (Charakteristika, výskyt, pětičlenné heterocykly s jedním a dvěma heteroatomy – charakteristika, vlastnosti, výroba, výskyt a použití; deriváty pětičlenných heterocyklů, jejich vlastnosti, výskyt a použití; šestičlenné heterocykly, s jedním a dvěma heteroatomy – charakteristika, vlastnosti, výskyt, použití; deriváty šestičlenných heterocyklů, jejich vlastnosti a použití; heterocykly s více než dvěma heteroatomy, jejich deriváty – vlastnosti, výskyt a použití)</p>	<p>ENV Problematika vztahů organismů a prostředí Člověk a životní prostředí Životní prostředí regionu a ČR</p> <p>OSV Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů Sociální komunikace Morálka všedního dne Spolupráce a soutěž</p>

Výstupy	Očekávané výstupy školy	Učivo (bez časových dotací)	Realizace průřezových témat
<ul style="list-style-type: none"> • Aplikuje znalosti o průběhu organických reakcí na konkrétních příkladech • Využívá znalosti základů kvalitativní a kvantitativní analýzy k pochopení jejich praktického významu v organické chemii 			<p>SOU Globální problémy, jejich příčiny a důsledky</p> <p>MED Média a mediální produkce</p>

Výstupy	Očekávané výstupy školy	Učivo (bez časových dotací)	Realizace průřezových témat
BIOCHEMIE			
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Objasní strukturu a funkci sloučenin nezbytných pro důležité chemické procesy probíhající v organismech 	<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Vysvětlí podstatu metabolických procesů, rozliší děj anabolický a katabolický • Popíše a vysvětlí biochemické redoxní děje • Popíše ATP, jeho syntézu a význam v biochemických procesech • Uvede příklady dalších energeticky významných látek, jejich význam a chemické složení (GTP, kreatinfosfát apod.) 	<p>Úvod do studia biochemie (Látkové složení živé hmoty, význam vody pro živé organismy, koloidní charakter živých soustav, přehled přírodních látek, metabolismus látkový a energetický, makroergické sloučeniny)</p>	<p>ENV Problematika vztahů organismů a prostředí Člověk a životní prostředí Životní prostředí regionu a ČR</p> <p>OSV Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů Sociální komunikace Morálka všedního dne Spolupráce a soutěž</p> <p>SOU Globální problémy, jejich příčiny a důsledky</p> <p>MED Média a mediální produkce</p>
<ul style="list-style-type: none"> • Objasní strukturu a funkci sloučenin nezbytných pro důležité chemické procesy probíhající v organismech 	<ul style="list-style-type: none"> • Charakterizuje a klasifikuje sacharidy • Používá názvosloví sacharidů • Objasní strukturu základních hexos a pentos • Vyjádří acyklickou a cyklickou strukturu základních hexos a pentos pomocí Fischero-vých, Tollensových a Haworthových vzorců • Vysvětlí optickou izomerii sacharidů • Popíše a vysvětlí jejich fyzikální a chemické vlastnosti • Uvede vlastnosti a praktické využití mono-, oligo a polysacharidů • Vysvětlí podstatu vzniku glykosidické vazby • Vysvětlí podstatu rozlišení redukujících a neredukujících disacharidů pomocí Fehlingova a 	<p>Sacharidy (Charakteristika, význam, rozdělení sacharidů; monosacharidy, genetická řada aldóz a ketóz, cyklické struktury monosacharidů, Tollensovy, Fischero-vy a Haworthovy vzorce, anomery, epimery, vlastnosti a přehled monosacharidů; deriváty monosacharidů; oligosacharidy – vlastnosti, vazebné poměry, rozdělení a význam, redukující a neredukující disacharidy; polysacharidy – charakteristika, vazebné poměry, výskyt, polysacharidy stavební a zásobní,</p>	<p>ENV Problematika vztahů organismů a prostředí Člověk a životní prostředí Životní prostředí regionu a ČR</p> <p>OSV Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů Sociální komunikace Morálka všedního dne Spolupráce a soutěž</p>

Výstupy	Očekávané výstupy školy	Učivo (bez časových dotací)	Realizace průřezových témat
	<p>Tollensova činidla</p> <ul style="list-style-type: none"> • Popíše získávání sacharidů z přírodních zdrojů, jejich zpracování • Popíše důkaz škrobu roztokem jodu 	<p>polysacharidy se specifickými funkcemi)</p>	<p>SOU Globální problémy, jejich příčiny a důsledky</p> <p>MED Média a mediální produkce</p>
<ul style="list-style-type: none"> • Objasní strukturu a funkci sloučenin nezbytných pro důležité chemické procesy probíhající v organismech 	<ul style="list-style-type: none"> • Charakterizuje základní typy lipidů • Používá vzorce a názvy lipidů • Sestaví a pojmenuje vzorce a názvy acylglycerolů • Objasní klasifikaci a vlastnosti lipidů • Vysvětlí způsob a podstatu zpracování tuků a olejů • Popíše výrobu mýdla a princip jeho čisticích účinků 	<p>Lipidy (Charakteristika, složení, rozdělení a význam lipidů jednoduchých a složených)</p>	<p>ENV Problematika vztahů organismů a prostředí Člověk a životní prostředí Životní prostředí regionu a ČR</p> <p>OSV Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů Sociální komunikace Morálka všedního dne Spolupráce a soutěž</p> <p>SOU Globální problémy, jejich příčiny a důsledky</p> <p>MED Média a mediální produkce</p>
<ul style="list-style-type: none"> • Objasní strukturu a funkci sloučenin nezbytných pro důležité chemické procesy probíhající v organismech 	<ul style="list-style-type: none"> • Použije vzorce a názvosloví vybraných aminokyselin • Uvede esenciální aminokyseliny • Vysvětlí tvorbu amfiontů • Objasní acidobazické vlastnosti aminokyselin • Popíše peptidovou vazbu v peptidech a v bílkovinách • Popíše a vysvětlí vznik peptidů z aminokyselin • Klasifikuje bílkoviny a jejich strukturu 	<p>Proteiny, peptidy a aminokyseliny (Charakteristika, rozdělení, vznik a výskyt peptidů; výskyt, funkce, složení, rozdělení a význam bílkovin, esenciální aminokyseliny, vlastnosti aminokyselin, jejich vznik; struktura bílkovin, složené bílkoviny)</p>	<p>ENV Problematika vztahů organismů a prostředí Člověk a životní prostředí</p> <p>OSV Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů Sociální komunikace Morálka všedního dne Spolupráce a soutěž</p>

Výstupy	Očekávané výstupy školy	Učivo (bez časových dotací)	Realizace průřezových témat
			SOU Globální problémy, jejich příčiny a důsledky MED Média a mediální produkce
<ul style="list-style-type: none"> • Objasní strukturu a funkci sloučenin nezbytných pro důležité chemické procesy probíhající v organismech 	<ul style="list-style-type: none"> • Popíše a rozliší strukturu NK, ribosy a deoxyribosy, purinových a pyrimidinových bází • Charakterizuje nukleosidy, nukleotidy a polynukleotidy • Objasní význam DNA a RNA v organismu 	Nukleové kyseliny (Charakteristika, složení, struktura a význam NK)	
<ul style="list-style-type: none"> • Charakterizuje základní metabolické procesy a jejich význam 	<ul style="list-style-type: none"> • Charakterizuje funkce a metabolismus sacharidů v organismech (fotosyntézu, glykolýzu, Krebsův cyklus) 	Metabolismus sacharidů (katabolismus a biosyntéza sacharidů)	
<ul style="list-style-type: none"> • Charakterizuje základní metabolické procesy a jejich význam 	<ul style="list-style-type: none"> • Charakterizuje funkce a metabolismus lipidů v organismech 	Metabolismus lipidů (katabolismus a biosyntéza lipidů)	
<ul style="list-style-type: none"> • Charakterizuje základní metabolické procesy a jejich význam 	<ul style="list-style-type: none"> • Charakterizuje funkce a metabolismus aminokyselin a bílkovin v organismech (proteosyntéza, odbourávání amoniaku) 	Metabolismus bílkovin (katabolismus a biosyntéza aminokyselin, peptidů a bílkovin)	
<ul style="list-style-type: none"> • Charakterizuje základní metabolické procesy a jejich význam 	<ul style="list-style-type: none"> • Popíše a vysvětlí hlavní fáze replikace, transkripce a translace • Popíše chemické příčiny mutací 	Nukleové kyseliny (metabolismus – replikace, transkripce, translace; mutace)	
<ul style="list-style-type: none"> • Objasní strukturu a funkci sloučenin nezbytných pro důležité chemické procesy probíhající v organismech 	<ul style="list-style-type: none"> • Charakterizuje enzymy jako biokatalyzátory • Vysvětlí strukturu enzymů, jejich aktivaci a inhibici během metabolických procesů • Klasifikuje enzymy a popíše selektivitu jejich působení • Vysvětlí závislost rychlosti reakce na koncentraci enzymu a substrátu, teplotě a pH prostředí 	Enzymy (Charakteristika, názvy enzymů, rozdělení enzymů do tříd, holoenzym, koenzym, specifita enzymu, mechanismus enzymové katalýzy, aktivita enzymů, její ovlivňování teplotou, pH, přítomností chemikálií, aktivátory, inhibitory, inhibice, její druhy)	
<ul style="list-style-type: none"> • Objasní strukturu a funkci sloučenin nezbytných pro důležité chemické procesy 	<ul style="list-style-type: none"> • Charakterizuje a klasifikuje vitaminy (podle jejich rozpustnosti v tucích a ve vodě) 	Vitaminy (Charakteristika, význam, rozdělení)	

Výstupy	Očekávané výstupy školy	Učivo (bez časových dotací)	Realizace průřezových témat
probíhající v organismech	<ul style="list-style-type: none"> • Vysvětlí význam vitaminů pro lidský organizmus, avitaminosu a její projevy • Popíše přírodní zdroje jednotlivých vitaminů 	vitaminů, výskyt a význam jednotlivých vitaminů)	
<ul style="list-style-type: none"> • Objasní strukturu a funkci sloučenin nezbytných pro důležité chemické procesy probíhající v organismech 	<ul style="list-style-type: none"> • Charakterizuje hormony, uvede jejich funkce v organismu • Vysvětlí ovlivňování metabolických procesů hormonální regulací 	Hormony (Přehled hormonů, jejich chemické složení, vlastnosti a funkce v organismu, feromony)	
	<ul style="list-style-type: none"> • Posoudí ovlivňování metabolických procesů • Dá do souvislosti jednotlivé dráhy primárního a sekundárního metabolismu 	Regulace metabolismu (Propojení metabolických dějů, jejich regulace)	
<ul style="list-style-type: none"> • Aplikuje pravidla systematického názvosloví organické chemie při popisu sloučenin s možností využití triviálních názvů • Charakterizuje základní skupiny organických sloučenin a jejich významné zástupce, zhodnotí jejich surovinové zdroje, využití v praxi a vliv na životní prostředí 	<ul style="list-style-type: none"> • Charakterizuje a vysvětlí význam alkaloidů (léčiva, drogy) • Popíše výskyt alkaloidů v přírodních zdrojích a způsoby jejich izolace • Popíše účinky běžně používaných léčiv (analgetik, antipyretik, anestetik, sedativ, hypnotik...) • Posoudí toxicitu a negativní účinek návykové látky (nikotin, halucinogeny, cannabinoidy, stimulanty, opiáty a těkavé látky) 	Alkaloidy, léčiva, drogy (Charakteristika, klasifikace, vlastnosti, výskyt a význam alkaloidů; drogy, jejich rozdělení podle účinku na lidský organismus, toxikomanie, léčiva – přehled podle účinku)	ENV Problematika vztahů organismů a prostředí Člověk a životní prostředí Životní prostředí regionu a ČR OSV Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů Sociální komunikace Morálka všedního dne Spolupráce a soutěž SOU Globální problémy, jejich příčiny a důsledky MED Média a mediální produkce
	<ul style="list-style-type: none"> • Popíše tyto látky, uvede jejich klasifikaci a význam 	Terpenoidy a steroidy (Charakteristika, klasifikace, vlastnosti, výskyt a použití významných zástupců obou skupin)	

CHEMIE KOLEM NÁS

Výstupy	Očekávané výstupy školy	Učivo (bez časových dotací)	Realizace průřezových témat
<ul style="list-style-type: none"> • Zhodnotí vlastnosti atomu uhlíku významné pro strukturu organických sloučenin • Aplikuje pravidla systematického názvosloví organické chemie při popisu sloučenin s možností využití triviálních názvů • Charakterizuje základní skupiny organických sloučenin a jejich významné zástupce, zhodnotí jejich surovinové zdroje, využití v praxi a vliv na životní prostředí • Aplikuje znalosti o průběhu organických reakcí na konkrétních příkladech • Využívá znalosti základů kvalitativní a kvantitativní analýzy k pochopení jejich praktického významu v organické chemii 	<ul style="list-style-type: none"> • Popíše praktický význam organoprvkových sloučenin v plastech • Charakterizuje organické sloučeniny křemíku, jejich názvosloví • Posoudí využití organických sloučenin křemíku (silikonů) • Prezentuje příklady syntetických vláken a makromolekulárních sloučenin, ze kterých jsou vyrobeny • Prezentuje výrobky ze základních typů plastů (PE, PP, PS, PAM, PES, PVC, PAN aj.) využívané denně v životě člověka • Posoudí vliv užívání těchto výrobků na člověka a ŽP 	<p>Syntetické makromolekulární látky (Srovnání vlastností nízkomolekulárních a makromolekulárních; charakteristika, klasifikace, složení a struktura polymerů syntetických a přírodních, stavební a strukturní jednotka, obecné vlastnosti syntetických polymerů; polymerace, polyadice, polykondenzace; přehled polymerů vyráběných polymerací (např. PE, PP, PVC, PTFE, PS, PVAC, PMMA, elastomery), polykondenzací (např. PET, PES, PA, fenoplasty, animoplasty, epoxidové pryskyřice, silikony), polyadici (např. polyuretany); zpracování syntetických makromolekulárních látek; modifikované přírodní polymery – viskóza, viskózové vlákno, acetát celulózy)</p>	<p>ENV Problematika vztahů organismů a prostředí Člověk a životní prostředí Životní prostředí regionu a ČR</p> <p>OSV Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů Sociální komunikace Morálka všedního dne Spolupráce a soutěž</p> <p>SOU Globální problémy, jejich příčiny a důsledky</p> <p>MED Média a mediální produkce</p>
<ul style="list-style-type: none"> • Aplikuje pravidla systematického názvosloví organické chemie při popisu sloučenin s možností využití triviálních názvů • Charakterizuje základní skupiny organických sloučenin a jejich významné zástupce, zhodnotí jejich surovinové zdroje, využití v praxi a vliv na životní prostředí 	<ul style="list-style-type: none"> • Charakterizuje organické sloučeniny fosforu, jejich názvosloví a praktický význam v pesticidech • Popíše konkrétní příklady pesticidů (DDT, HCH, organofosfáty aj.) • Vysvětlí negativní působení pesticidů na životní prostředí 	<p>Pesticidy (Přehled základních druhů pesticidů – insekticidy, herbicidy, fungicidy; mechanismus jejich účinku, bezpečnost práce při práci s těmito látkami, první pomoc)</p>	<p>ENV Problematika vztahů organismů a prostředí Člověk a životní prostředí Životní prostředí regionu a ČR</p> <p>OSV Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů Sociální komunikace Morálka všedního dne Spolupráce a soutěž</p>

Výstupy	Očekávané výstupy školy	Učivo (bez časových dotací)	Realizace průřezových témat
			SOU Globální problémy, jejich příčiny a důsledky MED Média a mediální produkce
<ul style="list-style-type: none"> • Aplikuje pravidla systematického názvosloví organické chemie při popisu sloučenin s možností využití triviálních názvů • Charakterizuje základní skupiny organických sloučenin a jejich významné zástupce, zhodnotí jejich surovinové zdroje, využití v praxi a vliv na životní prostředí 	<ul style="list-style-type: none"> • Prezentuje příklady běžně používaných barviv (v textilním, potravinářském průmyslu...) • Vysvětlí princip barevnosti látek • Uvede základní typy syntetických barviv • Vysvětlí vliv barviv na životní prostředí 	Barviva, nátěrové hmoty (Charakteristika, přehled barviv, výroba a použití barviv a nátěrových hmot)	ENV Problematika vztahů organismů a prostředí Člověk a životní prostředí Životní prostředí regionu a ČR OSV Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů Sociální komunikace Morálka všedního dne Spolupráce a soutěž SOU Globální problémy, jejich příčiny a důsledky MED Média a mediální produkce
<ul style="list-style-type: none"> • Aplikuje pravidla systematického názvosloví organické chemie při popisu sloučenin s možností využití triviálních názvů • Charakterizuje základní skupiny organických sloučenin a jejich významné zástupce, zhodnotí jejich surovinové zdroje, využití 	<ul style="list-style-type: none"> • Popíše a vysvětlí vliv struktury na prací a čisticí účinky tenzidů • Vysvětlí vliv těchto látek na životní prostředí 	Detergenty (Charakteristika, vlastnosti, prací a čisticí účinky detergentů, jejich dopad na ŽP)	ENV Problematika vztahů organismů a prostředí Člověk a životní prostředí Životní prostředí regionu a ČR OSV Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů Sociální komunikace Morálka všedního dne

Výstupy	Očekávané výstupy školy	Učivo (bez časových dotací)	Realizace průřezových témat
v praxi a vliv na životní prostředí			Spolupráce a soutěž SOU Globální problémy, jejich příčiny a důsledky MED Média a mediální produkce
	<ul style="list-style-type: none"> • Popíše vybraná aditiva potravin • Prezentuje příklady vybraných esterů používaných jako tzv. esence 	Aditiva (Charakteristika, přehled hlavních skupin aditiv – aditiva zlepšující vůni, chuť, vzhled, tužidla a emulgátory, konzervační a antioxidační činidla, umělá sladidla; jejich vliv na zdraví člověka)	ENV Problematika vztahů organismů a prostředí Člověk a životní prostředí Životní prostředí regionu a ČR OSV Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů Sociální komunikace Morálka všedního dne Spolupráce a soutěž SOU Globální problémy, jejich příčiny a důsledky MED Média a mediální produkce
	<ul style="list-style-type: none"> • Uvede přehled paliv • Na základě tabelovaných údajů posoudí výhřevnost jednotlivých paliv • posoudí vliv používání fosilních paliv a produktů petrochemického průmyslu na ŽP 	Paliva (Charakteristika, přehled, těžba, výroba, použití a vliv jejich používání na ŽP)	ENV Problematika vztahů organismů a prostředí Člověk a životní prostředí Životní prostředí regionu a ČR OSV Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů Sociální komunikace

Výstupy	Očekávané výstupy školy	Učivo (bez časových dotací)	Realizace průřezových témat
			<p>Morálka všedního dne Spolupráce a soutěž</p> <p>SOU Globální problémy, jejich příčiny a důsledky</p> <p>MED Média a mediální produkce</p>
	<ul style="list-style-type: none"> • Vymezí pojem biotechnologie, uvede jejich výhody a nevýhody ve srovnání s klasickými technologiemi • Popíše základní biotechnologie (výroba octa, piva a vína) 	<p>Základy biotechnologií (Charakteristika, přehled biotechnologií v minulosti a v současnosti, výroba octa, piva a vína)</p>	
<ul style="list-style-type: none"> • Rozhodne, jak se odpovědně chovat při konkrétní mimořádné události • Prokáže osvojené praktické znalosti a dovednosti související s přípravou na mimořádné události a aktivně se zapojuje do likvidace následků hromadného zasažení obyvatel • Vyhodnotí bezpečnost ukládání odpadů a efektivitu využívání druhotných surovin v daném regionu 	<ul style="list-style-type: none"> • Podá přehled chemických látek ohrožujících zdraví člověka a ŽP • Poskytne první pomoc s ohledem na konkrétní mimořádnou událost • Dokáže účinně chránit sebe a své okolí při mimořádných událostech 	<p>Ochrana před únikem chemických látek do životního prostředí (Vybrané průmyslové suroviny, meziprodukty výrob, odpadní látky a jejich negativní vliv na zdraví člověka a ŽP, 1.pomoc),</p>	<p>ENV Problematika vztahů organismů a prostředí Člověk a životní prostředí Životní prostředí regionu a ČR</p> <p>OSV Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů Sociální komunikace Morálka všedního dne Spolupráce a soutěž</p> <p>SOU Globální problémy, jejich příčiny a důsledky</p> <p>MED Média a mediální produkce</p>

Výstupy	Očekávané výstupy školy	Učivo (bez časových dotací)	Realizace průřezových témat
OBECNÁ CHEMIE			
<p>Žák:</p>	<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Zařadí chemii v kontextu přírodních věd • Definuje předmět a jeho metodologii • Posoudí význam chemie pro člověka a společnost (v minulosti a v současnosti) • Uvede výhody a nevýhody chemizace • Vyjmenuje významné vědce, kteří přispěli k rozvoji disciplíny • Navrhne a realizuje postup při separaci složek směsi • Uvede význam použití spektroskopických metod pro studium struktury chemických látek • Dodržuje bezpečnost práce s chemickými látkami 	<p>Úvod do chemie</p> <p>(vymezení předmětu chemie, její význam, chemie jako přírodní věda, rozdělení moderní chemie, stručný nástin vývoje chemie, příprava a charakterizace čistých látek – postupy</p> <p>zkoumání látek, základní separační metody (extrakce, krystalizace, destilace, sublimace, chromatografie) a základní metody zjišťování struktury látek (metody spektroskopické, zásady BOZP a PO a I. pomoci)</p>	
<ul style="list-style-type: none"> • Využívá odbornou terminologii při popisu látek a vysvětlování • chemických dějů 	<ul style="list-style-type: none"> • Rozlíší společné a rozdílné fyzikální a chemické vlastnosti látek • Definuje základní chemické pojmy (chemický prvek a sloučenina, atom, molekula, ion) • Popíše soustavu, její vlastnosti a rozlíší směs homo- a heterogenní • Vysvětlí rozdíl mezi směsí a chemicky čistou látkou • Připraví roztok o daném složení • Uvede příklady v praxi používaných roztoků a směsí látek • Pojmenuje základní chemické nádoby a pomůcky • Navrhne a sestaví jednoduchou aparaturu, vysvětlí její použití pro daný úkol • Definuje dělicí metody • Provede dělení složek směsi sedimentací, filtrací, krystalizací, sublimací a destilací • Navrhne a prakticky provede postup při dělení směsí látek • Sestaví protokol o provedené laboratorní práci 	<p>Soustavy látek a jejich složení</p> <p>(Látky – chemicky čisté látky a směsi látek, disperzní soustavy, roztoky a rozpouštění a rozpustnost látek, koloidní soustavy, způsoby dělení směsí látek, chemická sloučenina a chemický prvek, atom, molekula, ion, chemické reakce a zápis průběhu reakce chemickou rovnicí)</p>	

Výstupy	Očekávané výstupy školy	Učivo (bez časových dotací)	Realizace průřezových témat
<ul style="list-style-type: none"> • Provádí chemické výpočty a uplatňuje je při řešení praktických problémů 	<ul style="list-style-type: none"> • Napiše přeměnu látek chemickou rovnicí • Orientuje se ve veličinách používaných v chemii a jejich jednotkách • Zapiše symboly veličin, jejich jednotky • Vysvětlí pojem látkového množství, definuje jednotku mol • Užívá definiční rovnice pro molární hmotnost, molární objem, látkové množství, hmotnostní a objemový zlomek, molární koncentraci a hmotnost atomu • Vypočítá molární hmotnost, látkové množství, objemové a hmotnostní procento, molární koncentraci, příklady na molární objem, ředění roztoků a výpočty ze vzorců a rovnic – s použitím definičních a odvozených vztahů veličin nebo úměry; vypočítá hmotnost atomu • Vyhledá hodnoty základních chemických veličin v chemických tabulkách, jejich hodnoty odečítá z grafu nebo schématu 	<p>Veličiny a výpočty v chemii</p> <p>(veličiny používané v chemii a jejich jednotky, základní chemické výpočty – výpočet hmotnosti atomu, molární hmotnost, molární objem, látkové množství, hmotnostní a objemový zlomek, molární koncentrace, složení směsí a sloučenin, výpočty ze vzorců a rovnic)</p>	
<ul style="list-style-type: none"> • Předvídá vlastnosti prvků a jejich chování v chemických procesech na základě poznatků o periodické soustavě prvků • Využívá znalosti o částicové struktuře látek a chemických vazbách k předvídání některých fyzikálněchemických vlastností látek a jejich chování v chemických reakcích 	<ul style="list-style-type: none"> • Popíše stavbu atomu (jádra i obalu) z pohledu kvantové mechaniky • Uvede rozdíly mezi pojmy nuklid, izotop, izobar, prvek a sloučenina • Charakterizuje kvantová čísla, vymezí jejich hodnoty • Roztřídí prvky na s-, p-, d- a f-; přechodné, nepřechodné a vnitřně přechodné a vysvětlí vztah mezi stavbou elektronového obalu a postavením v PSCHP • Vymezí pojem orbital • Zapiše orbitalů pomocí symbolů a rámečků • Zapiše elektronové konfigurace atomů a jednoatomových iontů pomocí symbolů a rámečkových diagramů (s-,p-prvků a první řady d-prvků) • Určí počet protonů, elektronů a neutronů u atomů prvků a iontů 	<p>Stavba atomu. Periodická soustava prvků</p> <p>(vývoj názorů na stavbu jádra a elektronového obalu atomu, kvantově-mechanický model atomu a jeho „předmodely“ (Thomson, Rutherford, Bohr), typy atomových orbitalů, elektronová konfigurace atomů a jednoatomových iontů, periodický systém prvků – skupiny a periody, radioaktivita, hmotnost atomu a molekul, Periodická soustava chemických prvků, periodický zákon, D. I. Mendělejev, vlastnosti prvků v závislosti na protonovém čísle, ionizační energie, elektronová afinita a jejich periodicitu)</p>	<p>ENV</p> <p>Problematika vztahů organismů a prostředí</p> <p>Člověk a životní prostředí</p> <p>Životní prostředí regionu a ČR</p> <p>OSV</p> <p>Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů</p> <p>Sociální komunikace</p> <p>Morálka všedního dne</p> <p>Spolupráce a soutěž</p>

Výstupy	Očekávané výstupy školy	Učivo (bez časových dotací)	Realizace průřezových témat
	<ul style="list-style-type: none"> Definuje vztahy ve skupinách a periodách PSCHP Třídí prvky podle stavby elektronového obalu (s-, p-, d-, f-prvky, resp. nepřechodné, přechodné a vnitřně přechodné), předpovídá jejich fyzikální a chemické vlastnosti. Roztřídí prvky na nekovy, polokovy a kovy Definuje pojmy perioda a skupina PSCHP, periodický zákon Používá vžitě názvy vybraných skupin prvků (vzácné plyny, halogeny, chalkogeny...) Aplikuje periodický zákon při charakteristice skupin a period nepřechodných prvků (velikost atomů prvků, iontů, ionizační energie, elektronová afinita...) Charakterizuje typy radioaktivního záření Uvede rozdíly mezi přirozenou a umělou radioaktivitou Zapíše a doplní rovnice jaderných reakcí Vysvětlí podstatu jaderného záření a zásady ochrany ŽP a zdraví člověka před jeho škodlivými účinky 		<p>SOU Globální problémy, jejich příčiny a důsledky</p> <p>MED Média a mediální produkce</p>
	<ul style="list-style-type: none"> Popíše podmínky a mechanismus vzniku chemické vazby Vymezí obsah pojmů délka vazby, vazebná a disociační energie vazby, násobnost vazby, vazba σ a π, polarita chemické vazby (nepolární, polární a iontová vazba), silné a slabé vazebné interakce Na základě znalosti složení, struktury, polarit a síly chemické vazby předpoví fyzikální a chemické vlastnosti látek (např. teplotu varu, rozpustnost látek v polárních a nepolárních rozpouštědlech, vedení elektrického proudu v taveninách a vodných roztocích...) Určí vaznost atomů v molekulách Porovná vazebné možnosti atomů v základním a excitovaném stavu 	<p>Chemická vazba a vlastnosti látek (vlastnosti chemické vazby, druhy chemické vazby (kovalentní, iontová, kovová, koordinační), elektronegativita a polarita chemické vazby, struktura a prostorové tvary základních molekul, vlastnosti atomových, molekulových a iontových krysťalů a kovů, mezimolekulové síly, polymorfie, alotropie a izomorfie, amorfnní látky)</p>	

Výstupy	Očekávané výstupy školy	Učivo (bez časových dotací)	Realizace průřezových témat
	<ul style="list-style-type: none"> • Vymezí pojmy atomové (kovalentní), molekulové a iontové krystaly a kovové krystaly 		
	<ul style="list-style-type: none"> • Definuje pojmy chemická reakce, chemická rovnice, výchozí látky (reaktanty a produkty) • Chemické reakce popisuje (kvalitativně a kvantitativně) na základě znalosti základních chemických zákonů • Posoudí platnost postulátů Daltonovy atomové teorie v době jejího vzniku a dnes • Zapiše a vysvětlí průběh chemické reakce rovnicí a určí typ reakce (také na základě chemického experimentu) • Vypočítá stechiometrické koeficienty chemické rovnice (neredoxní a redoxní) • Objasní podstatu průběhu redoxních, acidobazických, koordinačních a srážecích reakcí • Vymezí předmět studia chemické termodynamiky • Vysvětlí pojmy stavová veličina, reakční teplo • Definuje termochemické zákony • Aplikuje termochemické zákony při výpočtu reakčního tepla reakce z termochemických rovnic • Klasifikuje chemické děje podle tepelné bilance 	<p>Chemický děj a jeho zákonitosti. Tepelné změny při chemických reakcích</p> <p>(chemický a fyzikální děj a jejich charakteristika, chemická reakce, reakční mechanismus, základní chemické zákony (zákon zachování hmotnosti a energie, zákon stálých poměrů slučovacích, zákon násobných poměrů slučovacích, zákon stálých poměrů objemových při slučování plynů, Daltonova atomová teorie, její platnost, klasifikace chemických reakcí (podle počtu fází v reakční směsi; podle vnějších změn při reakci; podle vazebných změn; podle reagujících částic; podle přenášených částic), základní znaky chemické termodynamiky, termodynamické zákony, reakční teplo a standardní reakční teplo, jejich výpočet, termochemické zákony)</p>	
	<ul style="list-style-type: none"> • Vysvětlí pojmy aktivační energie a aktivovaný komplex • Zapiše kinetickou rovnici chemické reakce • Podle změny koncentrace reaktantů a produktů vypočítá rychlost reakce • Uvede a posoudí vliv faktorů na rychlost chemického děje (koncentrace látek, teplota, tlak, pozitivní a negativní katalyzátor) • Vysvětlí a uvede příklady působení katalyzátorů, katalyzátorových jedů • Vymezí pojmy homogenní a heterogenní katalýza 	<p>Rychlost chemických reakcí</p> <p>(Předmět reakční kinetiky, reakce izolované a simultánní, srážková teorie a teorie aktivovaného komplexu, reakční rychlost, kinetická rovnice chemické reakce; vliv faktorů na průběh chemické reakce)</p>	

Výstupy	Očekávané výstupy školy	Učivo (bez časových dotací)	Realizace průřezových témat
	<ul style="list-style-type: none"> • Vysvětlí pojem chemické rovnováhy v soustavě a její dynamický charakter • Odvodí vztah pro rovnovážnou konstantu z chemické rovnice dané chemické reakce • Vypočítá hodnotu rovnovážné konstanty K_c • Formuluje a aplikuje princip akce a reakce při ustanovení rovnovážného stavu (změnou počtu molů, resp. koncentrace reagujících látek, teploty a změnou tlaku v soustavě obsahující plynné látky) • Vymezí pojmy elektrolytická disociace, silný a slabý elektrolyt • Vysvětlí průběh acidobazického děje pomocí Arrheniovy, Brønstedovy a Lewisovy teorie kyselin a zásad • Zapiše vztah pro disociační konstantu kyselin a zásad, vypočítá její hodnotu a určí sílu kyseliny/zásady podle konstanty acidity a bazicity, obecného vzorce těchto látek • Zapiše rovnici acidobazického děje, vyznačí konjugované páry a vztah K_A a K_B podle dané rovnice • Vymezí pojmy amfoterní látka, amfion a autoprotolýza, zapiše její rovnici, definuje K_v a pH • Klasifikuje roztoky podle hodnoty pH • Vypočítá pH roztoku silných kyselin a hydroxidů ze známé koncentrace iontů OH^- a H_3O^+ a naopak • Vysvětlí podstatu hydrolýzy solí • S využitím poznatků o hydrolýzy a prakticky určí pH vodných roztoků • Definuje pojmy oxidace, redukce, oxidační a redukční činidlo • Vysvětlí podstatu redoxního děje, zapiše jeho průběh, vyznačí redoxní systémy • S využitím poznatků o Beketovově řadě kovů vysvětlí průběh reakce kovů s kyselinami, posoudí 	<p>Chemická rovnováha (chemická rovnováha, rovnovážné koncentrace látek, rovnovážná konstanta, princip akce a reakce, kyseliny a zásady, acidobazické rovnováhy, elektrolytická disociace, iontový součin vody, stupnice pH, oxidace a redukce, Beketovova elektrochemická řada napětí, srážecí rovnováhy a součin rozpustnosti)</p>	

Výstupy	Očekávané výstupy školy	Učivo (bez časových dotací)	Realizace průřezových témat
	<p>schopnost určitého prvku tvořit (ve vodném prostředí) kationy a působit jako oxidační (redukční) činidlo</p> <ul style="list-style-type: none"> • Uvede příklady redoxních dějů v technice (galvanické články, elektrolýza...) • Vysvětlit podstatu vzniku sraženiny • Odvodí a vypočítá hodnotu součinnu rozpustnosti, uvede posloupnost vyloučení sraženin ze systému 		
ANORGANICKÁ CHEMIE			
<ul style="list-style-type: none"> • Využívá názvosloví anorganické chemie při popisu sloučenin 	<ul style="list-style-type: none"> • Užívá správně názvy a značky s-, p-, d- a vybraných f-prvků • Rozliší vzorec stechiometrický, molekulový souhrnný, funkční (racionální), strukturní, strukturní elektronový a konfigurační • Určí oxidační číslo jednotlivých prvků v molekule nebo iontu • Určí podle vzorce nebo názvu druh anorganické sloučeniny • Tvoří vzorce a pojmenovává vybraných sloučenin (viz učivo) 	<p>Názvosloví anorganických sloučenin a prvků</p> <p>(chemické vzorce, názvosloví prvků, oxidů, peroxidů, sulfidů, halogenidů, binárních sloučenin vodíku, hydroxidů, kyselin a jejich solí a hydrogensolí, podvojných solí, hydrátů, karbidů, nitridů)</p>	
<ul style="list-style-type: none"> • Využívá názvosloví anorganické chemie při popisu sloučenin • Charakterizuje významné zástupce prvků a jejich sloučeniny, zhodnotí jejich surovinové zdroje, využití v praxi a vliv na životní prostředí • Předvídá průběh typických reakcí anorganických sloučenin • Využívá znalosti základů kvalitativní a kvantitativní analýzy k pochopení 	<ul style="list-style-type: none"> • Rozdělí prvky na kovy, nekovy a polokovy, uvede jejich společné a rozdílné vlastnosti a výskyt v PSCHP • Popíše způsoby laboratorních příprav vodíku, kyslíku, resp. průmyslové výroby a použití těchto a p-prvků • Vysvětlí princip dělení směsí frakční destilací a využití jednotlivých frakcí v praxi • U vodíku a p-prvků uvede příklady, vlastnosti a použití důležitých sloučenin • Vysvětlí příčinu nereaktivnosti vzácných plynů • Pojmenuje (napíše) vzorec prakticky významných sloučenin vodíku, kyslíku a p-prvků • Uvede výskyt, složení a použití vody, vzduchu a vodných roztoků 	<p>Vodík, p-prvky a jejich sloučeniny</p> <p>(vodík, jeho výskyt v přírodě, vlastnosti, příprava, výroba a použití, sloučeniny vodíku – hydridy a voda, fyzikální a chemické vlastnosti vody, voda jako rozpouštědlo a prostředí, výskyt a čistota vody a její význam, složení vzduchu, výskyt a použití vzácných plynů, halogenů, chalkogenů, pentelů, tetrelů, trielů, elektronová konfigurace atomů těchto prvků, základy názvosloví p- prvků a jejich sloučenin, fyzikální a chemické vlastnosti p-prvků, jejich příprava, výroba a použití jejich sloučenin)</p>	<p>ENV</p> <p>Problematika vztahů organismů a prostředí</p> <p>Člověk a životní prostředí</p> <p>Životní prostředí regionu a ČR</p> <p>OSV</p> <p>Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů</p> <p>Sociální komunikace</p> <p>Morálka všedního dne</p> <p>Spolupráce a soutěž</p>

Výstupy	Očekávané výstupy školy	Učivo (bez časových dotací)	Realizace průřezových témat
<p>jejich praktického významu v anorganické chemii</p> <ul style="list-style-type: none"> Zhodnotí využitelnost různých druhů vod a posoudí možné způsoby efektivního hospodaření s vodou v příslušném regionu 	<ul style="list-style-type: none"> Zdůvodní význam čistoty ovzduší a vody, uvede hlavní zdroje jejich znečištění a možnosti odstraňování nečistot a zplodin z vody a kouřových plynů Uvede a vysvětlí příčiny vzniku kyselých dešťů, posoudí možnost omezení tohoto jevu snížením koncentrace SO₂ v atmosféře Objasní metodu odsiřování kouřových plynů vápenatými sloučeninami Využívá poznatků o stavbě iontových, polárních, kovalentních látek k určení fyzikálních a chemických vlastností hydridů, oxidů, fluoru, chloru, bromu, jodu, halogenovodíků, halogenovodíkových kyselin, halogenidů, kyslíkatých kyselin, síry, sulfanu, sulfidů, oxidů síry, kyslíkatých kyselin síry a jejich solí; dusíku a fosforu, amoniaku, oxidů dusíku a fosforu, základních kyslíkatých kyselin a solí dusíku a fosforu; uhlíku, boru, křemíku, cínu, olova a hliníku, oxidů uhlíku, křemíku, základních kyslíkatých kyselin, hydroxidů a solí prvků 14. a 13. skupiny Uvede příklady výskytu halogenidů (CaF₂, NaCl, KCl, CaCl₂, MgCl₂) Uvede způsoby přípravy, a výroby chloru, HCl, použití chloru, HCl a jodu (chlorování pitné vody, fluorizace a jodování soli, desinfekce jodovou tinkturou, fotografování...) Zapíše a vyčíslí základní chemické reakce halogenů a jejich sloučenin; chalkogenů a jejich sloučenin; pentelů a jejich sloučenin, tetrelů a jejich sloučenin, trielů a jejich sloučenin Uvede příklady výskytu síry volné, její těžba a použití Uvede příklady výskytu síry ve formě sulfidů (FeS₂, Ag₂S, ZnS, PbS) a síranů (Na₂SO₄·10H₂O, CaSO₄·2H₂O) 		<p>SOU Globální problémy, jejich příčiny a důsledky</p> <p>MED Média a mediální produkce</p>

Výstupy	Očekávané výstupy školy	Učivo (bez časových dotací)	Realizace průřezových témat
	<ul style="list-style-type: none"> • Popíše základní způsob přípravy sulfanu, výrobu a využití H₂SO₄ • Uvede výskyt dusíku v atmosféře a fosforu ve formě fosforečnanů • Uvede způsob získávání a využití dusíku a fosforu • Popíše výrobu a využití amoniaku a kyseliny dusičné • Posoudí vliv oxidů dusíku na vzniku kyselých depozic a možnost omezení tohoto jevu při používání automobilových katalyzátorů • Zdůvodní význam výroby průmyslových hnojiv a posoudí jejich možné negativní dopady na ŽP • Uvede příklady alotropie u uhlíku, výskytu uhličitánů, oxidů, sulfidů a dalších solí křemíku, cínu, olova a hliníku v přírodě v přírodě • Uvede způsoby výroby a praktického významu prvků 13. a 14. skupiny (např. křemíku v elektrotechnice) • Posoudí význam a uplatnění drahých kamenů (diamant, odrůdy křemene a korundu) • Popíše využití a zpracování vápence, použití křemičitanů a oxidu křemičitého pro výrobu skla, porcelánu a keramiky • Na příkladu reakcí oxidu a hydroxidu hlinitého objasní amfoterní charakter těchto látek • Správně používá metody kvalitativní a kvantitativní analýzy ke stanovení kvality a kvantity složek v soustavě 		

Výstupy	Očekávané výstupy školy	Učivo (bez časových dotací)	Realizace průřezových témat
ANORGANICKÁ CHEMIE			
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Využívá názvosloví anorganické chemie při popisu sloučenin • Charakterizuje významné zástupce prvků a jejich sloučeniny, hodnotí jejich surovinové zdroje, využití v praxi a vliv na životní prostředí • Předvídá průběh typických reakcí anorganických sloučenin • Využívá znalosti základů kvalitativní a kvantitativní analýzy k pochopení jejich praktického významu v anorganické chemii 	<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Na základě krystalové struktury a počtu valenčních elektronů určí fyzikální a chemické vlastnosti s-prvků • Uvede příklady výskytu sodíku, draslíku, hořčíku a vápníku v přírodě ve formě solí • Uvede způsob výroby a využití sodíku a hořčíku • Využívá poznatky o stavbě iontových látek k určení vlastností sloučenin s-prvků (hydridů, halogenidů, oxidů a peroxidů, hydroxidů, kyslíkatých solí – uhličitánů a hydrogenuhlíčanů, dusičnanů, fosforečnanů, síranů) • Uvede způsob výroby a využití NaOH, Na₂CO₃, CaO, Ca(OH)₂, CaSO₄ • Vysvětlí princip tvrdnutí malty, betonu a sádry • Vysvětlí princip elektrolýzy taveniny a vodného roztoku chloridu sodného • Využije poznatků o elektrolýze k vysvětlení způsoby výroby Na a Mg • Zapiše a vyčíslí chemické rovnice vyjadřující základní reakce s-prvků a jejich sloučenin • Objasní průběh krasových jevů v přírodě • Popíše podstatu a způsoby odstraňování tvrdosti vody • Uvede a vysvětlí hlavní způsoby používání s-prvků a jejich sloučenin v běžném životě (vápnění půdy, prostředky pro praní v tvrdé vodě, užívání kalciových preparátů) 	<p>s-prvky a jejich sloučeniny (Vlastnosti, výskyt s-prvků v přírodě, jejich výroba, použití, významné sloučeniny s-prvků, jejich výroba a použití v praxi (stavební pojiva, medicína, hutnictví, soda a mýdla, hnojiva apod.), přechodná a trvalá tvrdost vody, její odstranění, krasové jevy)</p>	<p>ENV Problematika vztahů organismů a prostředí Člověk a životní prostředí Životní prostředí regionu a ČR</p> <p>OSV Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů Sociální komunikace Morálka všedního dne Spolupráce a soutěž</p> <p>SOU Globální problémy, jejich příčiny a důsledky</p> <p>MED Média a mediální produkce</p>

Výstupy	Očekávané výstupy školy	Učivo (bez časových dotací)	Realizace průřezových témat
<ul style="list-style-type: none"> • Využívá názvosloví anorganické chemie při popisu sloučenin • Charakterizuje významné zástupce prvků a jejich sloučeniny, zhodnotí jejich surovinové zdroje, využití v praxi a vliv na životní prostředí • Předvídá průběh typických reakcí anorganických sloučenin • Využívá znalosti základů kvalitativní a kvantitativní analýzy k pochopení jejich praktického významu v anorganické chemii 	<ul style="list-style-type: none"> • Zapiše chemickými značkami nebo vzorci a pojmenuje d-prvky a jejich sloučeniny (halogenidy, sulfidy, oxidy, hydroxidy, kyslíkatých solí) • Zapiše chemickými vzorci a pojmenuje koordinační sloučeniny d-prvků) • Využívá poznatků o složení a struktuře látek k určení základních fyzikálních a chemických vlastností d-prvků (vlastnosti kovů, tvorba kationů, vytváření sloučenin v různém oxidačním čísle a tvorba koordinačních sloučenin) • Uvede významné rudy železa, mědi, stříbra, zinku a rtuti, způsob výroby a použití těchto kovů, význam zlata a platiny • Uvede a vysvětlí hlavní způsoby získávání a výroby d-prvků (problematika těžby a výroby kovů) • Využívá poznatky o stavbě iontových látek k určení vlastností sulfidů, oxidů, hydroxidů, kyslíkatých solí a koordinačních sloučenin d-prvků • Uvede příklady využití významných sloučenin d-prvků (sulfidů, oxidů, kyslíkatých solí a koordinačních sloučenin) • Zapiše a vyčíslí chemické rovnice vyjadřující základní reakce d-prvků a jejich sloučenin 	<p>d-prvky a jejich sloučeniny (Názvosloví d-prvků, jejich sloučenin – halogenidů, sulfidů, oxidů, hydroxidů, kyslíkatých solí, komplexů, fyzikální a chemické vlastnosti vybraných d-prvků a jejich sloučenin, obecné způsoby výroby kovů)</p>	<p>ENV Problematika vztahů organismů a prostředí Člověk a životní prostředí Životní prostředí regionu a ČR</p> <p>OSV Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů Sociální komunikace Morálka všedního dne Spolupráce a soutěž</p> <p>SOU Globální problémy, jejich příčiny a důsledky</p> <p>MED Média a mediální produkce</p>
<ul style="list-style-type: none"> • Využívá názvosloví anorganické chemie při popisu sloučenin • Charakterizuje významné zástupce prvků a jejich sloučeniny, zhodnotí jejich surovinové zdroje, využití v praxi a vliv na životní prostředí • Předvídá průběh typických reakcí 	<ul style="list-style-type: none"> • Objasní existenci a přípravu radioaktivních prvků a různé způsoby jejich využití v energetice, v medicíně a ve farmakologii • Objasní princip řetězové reakce, její regulace 	<p>f-prvky a jejich sloučeniny (Vlastnosti a význam lanthanoidů a aktinoidů, transurany, problematika jaderných elektráren, jaderných zbraní, jaderná fúze, radioterapie, skladování radioaktivního odpadu)</p>	<p>ENV Problematika vztahů organismů a prostředí Člověk a životní prostředí Životní prostředí regionu a ČR</p> <p>OSV Seberegulace, organizační dovednosti</p>

Výstupy	Očekávané výstupy školy	Učivo (bez časových dotací)	Realizace průřezových témat
anorganických sloučenin • Využívá znalosti základů kvalitativní a kvantitativní analýzy k pochopení jejich praktického významu v anorganické chemii • Vyhodnotí bezpečnost ukládání odpadů a efektivitu využívání druhotných surovin v daném regionu			a efektivní řešení problémů Sociální komunikace Morálka všedního dne Spolupráce a soutěž SOU Globální problémy, jejich příčiny a důsledky MED Média a mediální produkce
ORGANICKÁ CHEMIE			
• Zhodnotí vlastnosti atomu uhlíku významné pro strukturu organických sloučenin	• Definuje předmět studia organické chemie • Používá systematické i triviální názvy a vzorce (souhrnné, racionální, konstituční, konfigurační a konfirmační) jednotlivých typů uhlovodíků • Vysvětlí základní názvoslovné principy a způsob jejich využití • Objasní strukturu organických sloučenin • Popíše konstituční a konfigurační izomerii uhlovodíků • Odvodí vaznost atomu uhlíku, popíše typy vazeb v organických sloučeninách • Vysvětlí vliv charakteru vazeb na vlastnosti látek • Klasifikuje organické sloučeniny (uhlovodíky a jejich deriváty) • Klasifikuje organické reakce (adice, eliminace, substituce a přesmyk), uvede jejich příklady • Charakterizuje organické reakce podle způsobu štěpení vazby (homo- a heterolytické) • Charakterizuje organické reakce podle typu interagujících částic (radikálové, nukleofilní a elektrofilní)	Úvod do studia organické chemie (chemické vzorce organických sloučenin, názvosloví organických sloučenin, jejich struktura a reakce, klasifikace organických reakcí, izomerie, indukční a mezomerní efekt)	

Výstupy	Očekávané výstupy školy	Učivo (bez časových dotací)	Realizace průřezových témat
<ul style="list-style-type: none"> • Zhodnotí vlastnosti atomu uhlíku významné pro strukturu organických sloučenin • Aplikuje pravidla systematického názvosloví organické chemie při popisu sloučenin s možností využití triviálních názvů • Charakterizuje základní skupiny organických sloučenin a jejich významné zástupce, zhodnotí jejich surovinové zdroje, využití v praxi a vliv na životní prostředí • Aplikuje znalosti o průběhu organických reakcí na konkrétních příkladech • Využívá znalosti základů kvalitativní a kvantitativní analýzy k pochopení jejich praktického významu v organické chemii 	<ul style="list-style-type: none"> • Charakterizuje uhlovodíky – popíše alkany, alkeny, alkyne a areny • Používá názvosloví uhlovodíků • Popíše konstituční a konfigurační izomerii alkanů a alkenů • Popíše fyzikální (např. změnu teploty varu v homologických řadách uhlovodíků, jejich rozpustnost v polárních a nepolárních rozpouštědlech) • Popíše chemické vlastnosti uhlovodíků (substituční, adiční, eliminační a polymerační reakce), např. chlorace methanu, katalytické dehydrogenace ethanu; adice chloru, chlorovodíku a vody na ethen a ethyn a substituční reakce benzenu (chlorace, nitrace apod.) • Uvede metody přípravy uhlovodíků • Popíše toxické působení uhlovodíků • Popíše výrobu plastů (PE, PP, PS...) a dalšího průmyslového využití uhlovodíků • Popíše zdroje a významné lokality těžby ropy, zemního plynu a uhlí • Vysvětlí metody zpracování výše uvedených surovin • Charakterizuje hlavní výrobky z ropy, zemního plynu a uhlí • Popíše a vysvětlí negativní působení uhlovodíků na ŽP (např. ropné havárie, únik zemního plynu apod.) 	<p>Uhlovodíky a jejich klasifikace (Fyzikální a chemické vlastnosti uhlovodíků s jednoduchými, dvojnými a trojnými vazbami a arenů, jejich příprava, výroba a použití, přírodní zdroje uhlovodíků a jejich zpracování, petrochemický průmysl)</p>	<p>ENV Problematika vztahů organismů a prostředí Člověk a životní prostředí Životní prostředí regionu a ČR</p> <p>OSV Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů Sociální komunikace Morálka všedního dne Spolupráce a soutěž</p> <p>SOU Globální problémy, jejich příčiny a důsledky</p> <p>MED Média a mediální produkce</p>
<ul style="list-style-type: none"> • Zhodnotí vlastnosti atomu uhlíku významné pro strukturu organických sloučenin • Aplikuje pravidla systematického názvosloví organické chemie při popisu sloučenin s možností využití triviálních názvů 	<ul style="list-style-type: none"> • Používá systematické i triviální názvy a vzorce (souhrnné, racionální, konstituční, konfigurační a konfirmační) derivátů uhlovodíků • Charakterizuje halogenderiváty, jejich klasifikaci a fyzikální vlastnosti • Popíše metody přípravy halogenderivátů 	<p>Deriváty uhlovodíků a jejich klasifikace (Fyzikální a chemické vlastnosti, příprava, výroba a použití halogenderivátů, organokovových a or-</p>	<p>ENV Problematika vztahů organismů a prostředí Člověk a životní prostředí Životní prostředí regionu a ČR</p>

Výstupy	Očekávané výstupy školy	Učivo (bez časových dotací)	Realizace průřezových témat
<ul style="list-style-type: none"> Charakterizuje základní skupiny organických sloučenin a jejich významné zástupce, zhodnotí jejich surovinové zdroje, využití v praxi a vliv na životní prostředí Aplikuje znalosti o průběhu organických reakcí na konkrétních příkladech Využívá znalosti základů kvalitativní a kvantitativní analýzy k pochopení jejich praktického významu v organické chemii 	<ul style="list-style-type: none"> Popíše a vysvětlí substituční a eliminační reakce halogenderivátů, např. reakce bromethanu s hydroxidem sodným, s nukleofilními činidly, reakce halogenderivátů s kovy (Na, Mg, Li) Popíše a vysvětlí důkaz přítomnosti halogenů v organických sloučeninách jako halogenidů stříbrných, Beilsteinovu zkoušku Popíše způsob výroby plastů (PVC, teflon) Objasní toxické působení halogenderivátů, jejich roli při znečišťování ŽP (DDT, freony, PCB) Charakterizuje organokovové sloučeniny, jejich názvosloví, metody přípravy a reakce Uvede praktické příklady použití organokovových sloučenin Charakterizuje alkoholy, thioalkoholy, fenoly a thiofenoly, jejich klasifikaci, fyzikální a chemické vlastnosti Rozliší a popíše substituční, eliminační, oxidační a esterifikační reakce hydroxyderivátů (reakce ethanolu s bromovodíkem, dehydratace ethanolu v kyselém prostředí, oxidace ethanolu dichromanem draselným v kyselém prostředí...) a oxidaci thioalkoholů Uvede metody přípravy hydroxyderivátů, thioalkoholů a thiofenolů Objasní příčinu vyšší teploty varu alkoholů ve srovnání s jinými organickými sloučeninami se stejným uhlovodíkovým zbytkem Porovná teplotu varu alkoholů a etherů Vysvětlí podstatu rozdílných acidobazických vlastností alkoholů a fenolů Popíše důkaz fenolů reakcí se železitou solí Charakterizuje ethery, jejich přípravu, výrobu, a vlastnosti 	<p>ganoprvkových sloučenin, hydroxyderivátů, thioalkoholů, thiofenolů, etherů, aldehydů a ketonů, karboxylových kyselin, jejich derivátů substitučních (halogenkyseliny, hydroxykyseliny, aminokyseliny, oxokyseliny) a funkčních (soli, nitrily, halogenidy, estery, amidy a anhydridy), derivátů kyseliny uhličitě (fosgen, močovina, thiomčovina), dusíkatých derivátů uhlovodíků (nitrosloučenin a aminů); vliv výše uvedených skupin derivátů uhlovodíků na zdraví člověka a jejich toxické působení na ŽP)</p>	<p>OSV Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů Sociální komunikace Morálka všedního dne Spolupráce a soutěž</p> <p>SOU Globální problémy, jejich příčiny a důsledky</p> <p>MED Média a mediální produkce</p>

Výstupy	Očekávané výstupy školy	Učivo (bez časových dotací)	Realizace průřezových témat
	<ul style="list-style-type: none"> • Popíše praktické využití alkoholů, fenolů a etherů (rozpouštědla, barviva, léčiva, pesticidy, plasty) a thiolů (odorizace zemního plynu nižšími thioly), sulfidů, sulfonových kyselin a jejich význam v praxi (barviva, tenzidy) • Charakterizuje karbonylové sloučeniny, rozliší, popíše a vysvětlí adiční, adičně-eliminální a redoxní reakce aldehydů a ketonů (např. reakce acetaldehydu s methanolem, $K_2Cr_2O_7$ v kyselém prostředí, s organokovovými sloučeninami, aldolizace acetaldehydu...) • Uvede metody přípravy karbonylových sloučenin • Vysvětlí princip důkazů aldehydů s Fehlingovým a Tollensovým činidlem • Popíše využití aldehydů a ketonů v praxi (plasty, rozpouštědla) • Charakterizuje karboxylové kyseliny (KK), jejich funkční deriváty (soli, nitrily, halogenidy, estery, amidy a anhydridy) a substituční deriváty (halogen-, hydroxy- a aminokyseliny) • Popíše fyzikální vlastnosti těchto kyselin • Charakterizuje jejich základní reakce (např. jejich přeměny na funkční a substituční deriváty) • Popíše metody přípravy KK a jejich derivátů • Objasní příčinu vyšší teploty varu KK při porovnání s organickými látkami shodné M_r • Vysvětlí podstatu acidity KK • Popíše a vysvětlí průběh acidobazických a esterifikačních reakcí, hydrolýzy esterů (v kyselém a bazickém prostředí) • Objasní průběh reakcí acylhalogenidů (např. 		

Výstupy	Očekávané výstupy školy	Učivo (bez časových dotací)	Realizace průřezových témat
	<p>s amoniakem, alkoholem, karboxylovou kyselinou nebo její solí)</p> <ul style="list-style-type: none"> • Objasní průběh hydrolýzy acetamidu a jeho hydrataci • Charakterizuje optickou izomerii u hydroxykyselin a aminokyselin • Popíše významné hydroxykyseliny (mléčná, vinná a citronová kyselina) • Popíše praktické použití karboxylových kyselin a jejich funkčních a substitučních derivátů • Vysvětlí princip výroby makromolekulárních látek (PES, PAM) • Charakterizuje aminy, nitrosloučeniny, azosloučeniny a diazoniové soli • Popíše a vysvětlí průběh základních typů reakcí dusíkatých derivátů (acidobazické vlastnosti aminů, diazotační reakce aminů, redukce nitrosloučenin, kopulační reakce diazoniových solí, reakce anilinu s HCl (aq) a NaNO₂ v kyselém prostředí, nitrobenzenu se železem (zinkem) v H⁺ prostředí, benzen-diazoniachloridu s fenolem a anilinem...) • Popíše metody přípravy dusíkatých derivátů • Vysvětlí vztah struktury azosloučenin a jejich barevnosti • Popíše využití nitrosloučenin, aminů a diazoniových solí při výrobě barviv a plastů 		

Výstupy	Očekávané výstupy školy	Učivo (bez časových dotací)	Realizace průřezových témat
ORGANICKÁ CHEMIE			
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Zhodnotí vlastnosti atomu uhlíku významné pro strukturu organických sloučenin • Aplikuje pravidla systematického názvosloví organické chemie při popisu sloučenin s možností využití triviálních názvů • Charakterizuje základní skupiny organických sloučenin a jejich významné zástupce, zhodnotí jejich surovinové zdroje, využití v praxi a vliv na životní prostředí • Aplikuje znalosti o průběhu organických reakcí na konkrétních příkladech • Využívá znalosti základů kvalitativní a kvantitativní analýzy k pochopení jejich praktického významu v organické chemii 	<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Klasifikuje heterocyklické sloučeniny podle velikosti kruhu, typu a počtu heteroatomů v kruhu • Popíše strukturu a vlastnosti těchto látek • Posoudí aromatický stav základních heterocyklů (furanu, thiofenu, pyrrolu, pyridinu) • Popíše průběh substitučních reakcí uvedených heterocyklických sloučenin • Popíše praktické použití heterocyklických sloučenin 	<p>Heterocyklické sloučeniny (Charakteristika, výskyt, pětičlenné heterocykly s jedním a dvěma heteroatomy – charakteristika, vlastnosti, výroba, výskyt a použití; deriváty pětičlenných heterocyklů, jejich vlastnosti, výskyt a použití; šestičlenné heterocykly, s jedním a dvěma heteroatomy – charakteristika, vlastnosti, výskyt, použití; deriváty šestičlenných heterocyklů, jejich vlastnosti a použití; heterocykly s více než dvěma heteroatomy, jejich deriváty – vlastnosti, výskyt a použití)</p>	<p>ENV Problematika vztahů organismů a prostředí Člověk a životní prostředí Životní prostředí regionu a ČR</p> <p>OSV Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů Sociální komunikace Morálka všedního dne Spolupráce a soutěž</p> <p>SOU Globální problémy, jejich příčiny a důsledky</p> <p>MED Média a mediální produkce</p>
<ul style="list-style-type: none"> • Aplikuje pravidla systematického názvosloví organické chemie při popisu sloučenin s možností využití triviálních názvů • Charakterizuje základní skupiny organických sloučenin a jejich významné zástupce, zhodnotí jejich surovinové zdroje, využití v praxi 	<ul style="list-style-type: none"> • Charakterizuje a vysvětlí význam alkaloidů (léčiva, drogy) • Popíše výskyt alkaloidů v přírodních zdrojích a způsoby jejich izolace • Popíše účinky běžně používaných léčiv (analgetik, antipyretik, anestetik, sedativ, hypnotik...) • Posoudí toxicitu a negativní účinek návykové látky (nikotin, halucinogeny, cannabinoidy, stimulanty, opiáty a těkavé látky) 	<p>Alkaloidy, léčiva, drogy (Charakteristika, klasifikace, vlastnosti, výskyt a význam alkaloidů; drogy, jejich rozdělení podle účinku na lidský organismus, toxikomanie, léčiva – přehled podle účinku)</p>	<p>ENV Problematika vztahů organismů a prostředí Člověk a životní prostředí Životní prostředí regionu a ČR</p> <p>OSV Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů Sociální komunikace Morálka všedního dne Spolupráce a soutěž</p>

Výstupy	Očekávané výstupy školy	Učivo (bez časových dotací)	Realizace průřezových témat
			SOU Globální problémy, jejich příčiny a důsledky MED Média a mediální produkce
	<ul style="list-style-type: none"> • Popíše tyto látky, uvede jejich klasifikaci a význam 	Terpenoidy a steroidy (Charakteristika, klasifikace, vlastnosti, výskyt a použití významných zástupců obou skupin)	
BIOCHEMIE			
	<ul style="list-style-type: none"> • Vysvětlí podstatu metabolických procesů, rozliší děj anabolický a katabolický • Popíše a vysvětlí biochemické redoxní děje • Popíše ATP, jeho syntézu a význam v biochemických procesech • Uvede příklady dalších energeticky významných látek, jejich význam a chemické složení (GTP, kreatinfosfát apod.) 	Úvod do studia biochemie (Látkové složení živé hmoty, význam vody pro živé organismy, kolloidní charakter živých soustav, přehled přírodních látek, metabolismus látkový a energetický, makroergické sloučeniny)	
<ul style="list-style-type: none"> • Objasní strukturu a funkci sloučenin nezbytných pro důležité chemické procesy probíhající v organismech • Charakterizuje základní metabolické procesy a jejich význam 	<ul style="list-style-type: none"> • Charakterizuje základní typy lipidů • Používá vzorce a názvy lipidů • Sestaví a pojmenuje vzorce a názvy acylglycerolů • Objasní klasifikaci a vlastnosti lipidů • Vysvětlí způsob a podstatu zpracování tuků a olejů • Popíše výrobu mýdla a princip jeho čisticích účinků • Charakterizuje funkce a metabolismus lipidů v organismech 	Lipidy (Charakteristika, složení, rozdělení a význam lipidů jednoduchých a složených)	ENV Problematika vztahů organismů a prostředí Člověk a životní prostředí Životní prostředí regionu a ČR OSV Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů Sociální komunikace Morálka všedního dne Spolupráce a soutěž SOU Globální problémy, jejich příčiny a

Výstupy	Očekávané výstupy školy	Učivo (bez časových dotací)	Realizace průřezových témat
			důsledky MED Média a mediální produkce
<ul style="list-style-type: none"> • Objasní strukturu a funkci sloučenin nezbytných pro důležité chemické procesy probíhající v organismech • Charakterizuje základní metabolické procesy a jejich význam 	<ul style="list-style-type: none"> • Charakterizuje a klasifikuje sacharidy • Používá názvosloví sacharidů • Objasní strukturu základních hexos a pentos • Vyjádří acyklickou a cyklickou strukturu základních hexos a pentos pomocí Fischerových, Tollensových a Haworthových vzorců • Vysvětlí optickou izomerii sacharidů • Popíše a vysvětlí jejich fyzikální a chemické vlastnosti • Uvede vlastnosti a praktické využití mono-, oligo- a polysacharidů • Vysvětlí podstatu vzniku glykosidické vazby • Vysvětlí podstatu rozlišení redukujících a neredukujících disacharidů pomocí Fehlingova a Tollensova činidla • Popíše získávání sacharidů z přírodních zdrojů, jejich zpracování • Popíše důkaz škrobu roztokem jodu • Charakterizuje funkce a metabolismus sacharidů v organismech (fotosyntézu, glykolýzu, Krebsův cyklus) 	<p>Sacharidy (Charakteristika, význam, rozdělení sacharidů; monosacharidy, genetická řada aldóz a ketóz, cyklické struktury monosacharidů, Tollensovy, Fischerovy a Haworthovy vzorce, anomery, epimery, vlastnosti a přehled monosacharidů; deriváty monosacharidů; oligosacharidy – vlastnosti, vazebné poměry, rozdělení a význam, redukující a neredukující disacharidy; polysacharidy – charakteristika, vazebné poměry, výskyt, polysacharidy stavební a zásobní, polysacharidy se specifickými funkcemi)</p>	<p>ENV Problematika vztahů organismů a prostředí Člověk a životní prostředí Životní prostředí regionu a ČR</p> <p>OSV Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů Sociální komunikace Morálka všedního dne Spolupráce a soutěž</p> <p>SOU Globální problémy, jejich příčiny a důsledky</p> <p>MED Média a mediální produkce</p>
<ul style="list-style-type: none"> • Objasní strukturu a funkci sloučenin nezbytných pro důležité chemické procesy probíhající v organismech • Charakterizuje základní metabolické procesy a jejich význam 	<ul style="list-style-type: none"> • Použije vzorce a názvosloví vybraných aminokyselin • Uvede esenciální aminokyseliny • Vysvětlí tvorbu amfiiontů • Objasní acidobazické vlastnosti aminokyselin • Popíše peptidovou vazbu v peptidech a v bílkovinách 	<p>Proteiny, peptidy a aminokyseliny (Charakteristika, rozdělení, vznik a výskyt peptidů; výskyt, funkce, složení, rozdělení a význam bílkovin, esenciální aminokyseliny, vlastnosti aminokyselin, jejich vznik; struktura</p>	

Výstupy	Očekávané výstupy školy	Učivo (bez časových dotací)	Realizace průřezových témat
	<ul style="list-style-type: none"> • Popíše a vysvětlí vznik peptidů z aminokyselin • Klasifikuje bílkoviny a jejich strukturu • Charakterizuje funkce a metabolismus aminokyselin a bílkovin v organismech (proteosyntéza, odbourávání amoniaku) 	bílkovin, složené bílkoviny; metabolismus aminokyselin a bílkovin)	
<ul style="list-style-type: none"> • Objasní strukturu a funkci sloučenin nezbytných pro důležité chemické procesy probíhající v organismech • Charakterizuje základní metabolické procesy a jejich význam 	<ul style="list-style-type: none"> • Popíše a rozliší strukturu nukleových kyselin, ribosy a deoxyribosy, purinových a pyrimidinových bází • Charakterizuje nukleosidy, nukleotidy a polynukleotidy • Objasní význam DNA a RNA v organismu • Popíše a vysvětlí hlavní fáze proteosyntézy • Popíše chemické příčiny • mutací 	Nukleové kyseliny (Charakteristika, složení, struktura a význam NK, jejich metabolismus – replikace, transkripce, translace; mutace)	
<ul style="list-style-type: none"> • Objasní strukturu a funkci sloučenin nezbytných pro důležité chemické procesy probíhající v organismech 	<ul style="list-style-type: none"> • Charakterizuje enzymy jako biokatalyzátory • Vysvětlí strukturu enzymů, jejich aktivaci a inhibici během metabolických procesech • Klasifikuje enzymy a popíše selektivitu jejich působení • Vysvětlí závislost rychlosti reakce na koncentraci enzymu a substrátu, teplotě a pH prostředí 	Enzymy (Charakteristika, názvy enzymů, rozdělení enzymů do tříd, holoenzym, koenzym, specifita enzymu, mechanismus enzymové katalýzy, aktivita enzymů, její ovlivňování teplotou, pH, přítomností chemikálií, aktivátory, inhibitory, inhibice, její druhy)	
<ul style="list-style-type: none"> • Objasní strukturu a funkci sloučenin nezbytných pro důležité chemické procesy probíhající v organismech 	<ul style="list-style-type: none"> • Charakterizuje a klasifikuje vitaminy (podle jejich rozpustnosti v tucích a ve vodě) • Vysvětlí význam vitaminů pro lidský organismus, avitaminosu a její projevy • Popíše přírodní zdroje jednotlivých vitaminů 	Vitaminy (Charakteristika, význam, rozdělení vitaminů, výskyt a význam jednotlivých vitaminů)	
<ul style="list-style-type: none"> • Objasní strukturu a funkci sloučenin nezbytných pro důležité chemické procesy probíhající 	<ul style="list-style-type: none"> • Charakterizuje hormony, uvede jejich funkce v organismu 	Hormony (Přehled hormonů, jejich chemické	

Výstupy	Očekávané výstupy školy	Učivo (bez časových dotací)	Realizace průřezových témat
v organismech	<ul style="list-style-type: none"> • Vysvětlí ovlivňování metabolických procesů hormonální regulací 	složení, vlastnosti a funkce v organismu, feromony)	
	<ul style="list-style-type: none"> • Posoudí ovlivňování metabolických procesů • Dá do souvislosti jednotlivé dráhy primárního a sekundárního metabolismu 	Regulace metabolismu (Propojení metabolických dějů, jejich regulace)	
CHEMIE KOLEM NÁS			
<ul style="list-style-type: none"> • Zhodnotí vlastnosti atomu uhlíku významné pro strukturu organických sloučenin • Aplikuje pravidla systematického názvosloví organické chemie při popisu sloučenin s možnostmi využití triviálních názvů • Charakterizuje základní skupiny organických sloučenin a jejich významné zástupce, zhodnotí jejich surovinové zdroje, využití v praxi a vliv na životní prostředí • Aplikuje znalosti o průběhu organických reakcí na konkrétních příkladech • Využívá znalosti základů kvalitativní a kvantitativní analýzy k pochopení jejich praktického významu v organické chemii 	<ul style="list-style-type: none"> • Popíše praktický význam organoprvkových sloučenin v plastech • Charakterizuje organické sloučeniny křemíku, jejich názvosloví • Posoudí využití organických sloučenin křemíku (silikonů) • Prezentuje příklady syntetických vláken a makromolekulárních sloučenin, ze kterých jsou vyrobeny • Prezentuje výrobky ze základních typů plastů (PE, PP, PS, PAM, PES, PVC, PAN aj.) využívané denně v životě člověka • Posoudí vliv užívání těchto výrobků na člověka a ŽP 	Syntetické makromolekulární látky (Srovnání vlastností nízkomolekulárních a makromolekulárních; charakteristika, klasifikace, složení a struktura polymerů syntetických a přírodních, stavební a strukturní jednotka, obecné vlastnosti syntetických polymerů; polymerace, polyadice, polykondenzace; přehled polymerů vyráběných polymerací (např. PE, PP, PVC, PTFE, PS, PVAC, PMMA, elastomery), polykondenzací (např. PET, PES, PA, fenoplasty, anionoplasty, epoxidové pryskyřice, silikony), polyadící (např. polyuretany); zpracování syntetických makromolekulárních látek; modifikované přírodní polymery – viskóza, viskózové vlákno, acetát celulózy)	ENV Problematika vztahů organismů a prostředí Člověk a životní prostředí Životní prostředí regionu a ČR OSV Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů Sociální komunikace Morálka všedního dne Spolupráce a soutěž SOU Globální problémy, jejich příčiny a důsledky MED Média a mediální produkce
<ul style="list-style-type: none"> • Aplikuje pravidla systematického názvosloví organické chemie při popisu sloučenin s možnostmi využití triviálních názvů • Charakterizuje základní skupiny organických sloučenin a jejich významné zástupce, zhodnotí jejich surovinové zdroje, využití 	<ul style="list-style-type: none"> • Charakterizuje organické sloučeniny fosforu, jejich názvosloví a praktický význam v pesticidech • Popíše konkrétní • příklady pesticidů (DDT, HCH, organofosfáty aj.) • Vysvětlí negativní působení pesticidů na životní prostředí 	Pesticidy (Přehled základních druhů pesticidů – insekticidy, herbicidy, fungicidy; mechanismus jejich účinku, bezpečnost práce při práci s těmito látkami, první pomoc)	ENV Problematika vztahů organismů a prostředí Člověk a životní prostředí Životní prostředí regionu a ČR OSV Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů

Výstupy	Očekávané výstupy školy	Učivo (bez časových dotací)	Realizace průřezových témat
v praxi a vliv na životní prostředí			<p>Sociální komunikace Morálka všedního dne Spolupráce a soutěž</p> <p>SOU Globální problémy, jejich příčiny a důsledky</p> <p>MED Média a mediální produkce</p>
<ul style="list-style-type: none"> • Aplikuje pravidla systematického názvosloví organické chemie při popisu sloučenin s možnostmi využití triviálních názvů • Charakterizuje základní skupiny organických sloučenin a jejich významné zástupce, zhodnotí jejich surovinové zdroje, využití v praxi a vliv na životní prostředí 	<ul style="list-style-type: none"> • Prezentuje příklady běžně používaných barviv (v textilním, potravinářském průmyslu...) • Vysvětlí princip barevnosti látek • Uvede základní typy syntetických barviv • Vysvětlí vliv barviv na životní prostředí 	<p>Barviva, nátěrové hmoty (Charakteristika, přehled barviv, výroba a použití barviv a nátěrových hmot)</p>	<p>ENV Problematika vztahů organismů a prostředí Člověk a životní prostředí Životní prostředí regionu a ČR</p> <p>OSV Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů Sociální komunikace Morálka všedního dne Spolupráce a soutěž</p> <p>SOU Globální problémy, jejich příčiny a důsledky</p> <p>MED Média a mediální produkce</p>
<ul style="list-style-type: none"> • Aplikuje pravidla systematického názvosloví organické chemie při popisu sloučenin s možnostmi využití triviálních názvů • Charakterizuje základní skupiny organických sloučenin a jejich významné zástupce, zhodnotí jejich surovinové zdroje, využití 	<ul style="list-style-type: none"> • Popíše a vysvětlí vliv struktury na prací a čisticí účinky tenzidů • Vysvětlí vliv těchto látek na životní prostředí 	<p>Detergenty (Charakteristika, vlastnosti, prací a čisticí účinky detergentů, jejich dopad na ŽP)</p>	<p>ENV Problematika vztahů organismů a prostředí Člověk a životní prostředí Životní prostředí regionu a ČR</p> <p>OSV Seberegulace, organizační dovednosti</p>

Výstupy	Očekávané výstupy školy	Učivo (bez časových dotací)	Realizace průřezových témat
v praxi a vliv na životní prostředí			a efektivní řešení problémů Sociální komunikace Morálka všedního dne Spolupráce a soutěž SOU Globální problémy, jejich příčiny a důsledky MED Média a mediální produkce
	<ul style="list-style-type: none"> • Popíše vybraná aditiva potravin • Prezentuje příklady vybraných esterů používaných jako tzv. esence 	Aditiva (Charakteristika, přehled hlavních skupin aditiv – aditiva zlepšující vůni, chuť, vzhled, tužidla a emulgátory, konzervační a antioxidační činidla, umělá sladidla; jejich vliv na zdraví člověka)	
	<ul style="list-style-type: none"> • Uvede přehled paliv • Na základě tabelovaných údajů posoudí výhřevnost jednotlivých paliv • Posoudí vliv používání fosilních paliv a produktů petrochemického průmyslu na ŽP 	Paliva (Charakteristika, přehled, těžba, výroba, použití a vliv jejich používání na ŽP)	ENV Problematika vztahů organismů a prostředí Člověk a životní prostředí Životní prostředí regionu a ČR OSV Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů Sociální komunikace Morálka všedního dne Spolupráce a soutěž SOU Globální problémy, jejich příčiny a důsledky

Výstupy	Očekávané výstupy školy	Učivo (bez časových dotací)	Realizace průřezových témat
			MED Média a mediální produkce
	<ul style="list-style-type: none"> • Vymezí pojem biotechnologie, uvede jejich výhody a nevýhody ve srovnání s klasickými technologiemi • Popíše základní biotechnologie (výroba octa, piva a vína) 	Základy biotechnologií (Charakteristika, přehled biotechnologií v minulosti a v současnosti, výroba octa, piva a vína)	
<ul style="list-style-type: none"> • Rozhodne, jak se odpovědně chovat při konkrétní mimořádné události • Prokáže osvojené praktické znalosti a dovednosti související s přípravou na mimořádné události a aktivně se zapojuje do likvidace následků hromadného zasažení obyvatel • Vyhodnotí bezpečnost ukládání odpadů a efektivitu využívání druhotných surovin v daném regionu 	<ul style="list-style-type: none"> • Podá přehled chemických látek ohrožujících zdraví člověka a ŽP • Poskytne první pomoc s ohledem na konkrétní mimořádnou událost • Dokáže účinně chránit sebe a své okolí při mimořádných událostech 	Ochrana před únikem chemických látek do životního prostředí (Vybrané průmyslové suroviny, meziprodukty výrob, odpadní látky a jejich negativní vliv na zdraví člověka a ŽP, 1. pomoc),	ENV Problematika vztahů organismů a prostředí Člověk a životní prostředí Životní prostředí regionu a ČR OSV Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů Sociální komunikace Morálka všedního dne Spolupráce a soutěž SOU Globální problémy, jejich příčiny a důsledky MED Média a mediální produkce

5.10 Biologie a geologie

5.10.1 Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové vymezení

Vyučovací předmět biologie a geologie vychází ze vzdělávací oblasti Člověk a příroda, vzdělávacího oboru Biologie. Je v něm integrováno celé průřezové téma Environmentální výchova a vybraná témata z průřezových témat Osobnostní a sociální výchova, Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech, Multikulturní výchova a Mediální výchova. Významnou součástí výuky biologie člověka jsou i témata vzdělávacího oboru Výchova ke zdraví vzdělávací oblasti Člověk a zdraví.

Biologie a geologie má žákům poskytnout ucelený přehled znalostí, vědomostí a dovedností o neživé a živé přírodě. Poskytuje jim prostředky a metody pro hlubší porozumění přírodním jevům a jejich zákonitostem. Dává jim tím i potřebný základ pro lepší pochopení některých globálních problémů, před kterými stojí lidstvo na prahu 21. století, ale současně jim pomáhá orientovat se v otázkách běžného života. V neposlední řadě pak výuka biologie a geologie vede žáky k utváření otevřeného a kritického myšlení.

K vyučovacím předmětu biologie a geologie patří i seminární forma výuky určená žákům s hlubším zájmem o obor. Seminář a cvičení z biologie v septimě, resp. 3. ročníku (2 hodiny týdně) a v oktávě, resp. 4. ročníku (3 h za týden) je určen především žákům, kteří se připravují k maturitě z biologie a k přijímacím zkouškám na fakulty přírodovědné, lékařské, veterinární, farmaceutické, zemědělské, lesnické a pedagogické se zaměřením na biologii a chemii.

Hlavní formou Seminářů a cvičení z biologie v septimě (3. ročníku) a v oktávě (4. ročníku) je zpracování a obhajoba seminární práce na zadané téma. Práci žáci vypracovávají a obhajují zpravidla ve dvojicích. Při zpracování a obhajobě žáci využívají výpočetní a další techniku. Seminaristé si tak rozvinou schopnosti vyhledávat, zpracovat a posuzovat relevantnost informací v knihách, časopisech a na internetu. Nezanedbatelná je také zkušenost žáků s předáváním nastudovaných informací svým vrstevníkům.

Náplní předmětu Cvičení z biologie a chemie v oktávě, resp. 4. ročníku je převážně opakování a prohlubování učiva k maturitě a přijímacím zkouškám na výše zmíněné fakulty. Cvičení je koordinováno s předmětem Seminář a cvičení z biologie a Seminář a cvičení z chemie.

V rámci výuky předmětu je integrován vzdělávací obor Geologie ze vzdělávací oblasti Člověk a příroda (viz tabulka na konci této kapitoly). S obsahem předmětu se žáci seznámí v rámci tzv. „Geologického kurzu“.

Časové vymezení předmětu

Biologie a geologie se vyučuje ve všech ročnících vyššího stupně gymnázia.

Týdenní hodinová dotace:

	Teoretické hodiny	Laboratorní práce
1. r., kvinta	2	0,5
2. r., sexta	2	0,5
3. r., septima	2	0,5
4. r., oktáva	2	0

Výuka biologie je převážně realizována v multimediálních učebnách, které jsou vybaveny videem, dataprojektorem, počítačem s přístupem na internet a zpětným projektorem. Laboratorní práce probíhají jako dvouhodinová cvičení v biologické laboratoři či v terénu, kde žáci řeší teoretické a praktické úkoly. Na cvičení je třída rozdělena do dvou skupin. Pro praktickou výuku žáci využívají mono- nebo binokulární mikroskopy a stereoskopické lupy s možností připojení na CCD kameru propojenou s počítačem či kamerky s připojením k mobilům či iPadům.

Výchovné a vzdělávací strategie

Základní formou práce v předmětu je problémové vyučování, pozorování, posuzování situací z běžného života očima biologa a ekologa, dále výklad a aplikační činnost žáků s ukázkami přírodnin a modelů, použití videa, zpětného projektoru a PC s připravenými obrazy, grafy, tabulkami, zvuky, videem a animacemi. Důležité místo mají i tematické diskuse, referáty žáků, vycházky do přírody a exkurze (ZOO a botanická zahrada, CHKO a NP Šumava, muzea...).

Strategie směřující ke kompetencím k učení

- své učení a pracovní činnost si sám plánovat a organizovat, využívat je jako prostředku pro seberealizaci a osobní rozvoj;
- efektivně využívat různé strategie učení k získání a zpracování poznatků a informací, hledat a rozvíjet účinné postupy ve svém učení, reflektovat proces vlastního učení a myšlení;
- kriticky přistupovat ke zdrojům informací, informace tvořivě zpracovávat a využívat při svém studiu a praxi;
- kriticky hodnotit pokrok při dosahování cílů svého učení a práce, přijímat ocenění, radu i kritiku ze strany druhých, z vlastních úspěchů i chyb čerpat poučení pro další práci.

Strategie směřující ke kompetencím k řešení problémů

- Rozpoznat problém, objasnit jeho podstatu, rozčlenit ho na části;
- vytvářet hypotézy, navrhnout postupné kroky, zvažovat využití různých postupů při řešení problému nebo ověřování hypotézy;
- uplatňovat při řešení problémů vhodné metody a dříve získané vědomosti a dovednosti, kromě analytického a kritického myšlení využívat i myšlení tvořivé s použitím představivosti a intuice;
- kriticky interpretovat získané poznatky a zjištění a ověřovat je, pro své tvrzení nachází argumenty a důkazy, formulovat a obhajovat podložené závěry;
- být otevřený k využití různých postupů při řešení problémů, nahlížet na problém z různých stran;
- zvažovat možné klady a zápory jednotlivých variant řešení, včetně posouzení jejich rizik a důsledků.

Strategie směřující ke kompetencím komunikativním

- s ohledem na situaci a účastníky komunikace efektivně využívat dostupné prostředky komunikace verbální i neverbální, včetně symbolických a grafických vyjádření informací různého typu;
- používat s porozuměním odborný jazyk a symbolická a grafická vyjádření informací různého typu;
- efektivně využívat digitální informační technologie;
- vyjadřovat se v mluvených i psaných projevech jasně, srozumitelně a přiměřeně tomu, komu, co a jak chce sdělit, s jakým záměrem a v jaké situaci komunikuje;
- být citlivý k míře zkušeností a znalostí a k možným pocitům partnerů v komunikaci;
- prezentovat vhodným způsobem svou práci i sám sebe před známým i neznámým publikem;
- porozumět sdělení různého typu v různých komunikačních situacích, správně interpretovat přijímaná sdělení a věcně argumentovat; v nejasných nebo sporných komunikačních situacích pomáhat dosáhnout porozumění.

Strategie směřující ke kompetencím sociálním a personálním

- aktivně spolupracovat při stanovování a dosahování společných cílů;
- projevovat zodpovědný vztah k vlastnímu zdraví a k zdraví druhých;
- rozhodovat se na základě vlastního úsudku, odolávat společenským i mediálním tlakům.

Strategie směřující ke kompetencím občanským

- informovaně zvažovat vztahy mezi svými zájmy osobními, zájmy širší skupiny, do níž patří, a zájmy veřejnými, rozhodovat se a jednat vyváženě;

- o chodu společnosti a civilizace uvažovat z hlediska udržitelnosti života, rozhodovat se a jednat tak, aby nedošlo k ohrožení a poškození přírody a životního prostředí ani kultury;
- respektovat různorodost hodnot, názorů, postojů a schopností ostatních lidí;
- chovat se informovaně a zodpovědně v krizových situacích a v situacích ohrožujících život a zdraví, poskytovat ostatním pomoc;
- posuzovat události a vývoj veřejného života, sledovat, co se děje v jeho bydlišti a okolí, zaujímat a obhajovat informovaná stanoviska a jednat k obecnému prospěchu podle nejlepšího svědomí.

Strategie směřující ke kompetencím k podnikavosti

- cílevědomě, zodpovědně a s ohledem na své potřeby, osobní předpoklady a možnosti rozhodovat o dalším vzdělávání a budoucím profesním zaměření;
- rozvíjet svůj osobní i odborný potenciál, rozpoznat a využívat příležitosti pro svůj rozvoj v osobním a profesním životě;
- posuzovat a kriticky hodnotit rizika související s rozhodováním v reálných životních situacích a v případě nezbytnosti být připraven tato rizika nést;
- chápat podstatu a principy podnikání, zvažuje jeho možná rizika, vyhledává a kriticky posuzuje příležitosti k uskutečnění podnikatelského záměru s ohledem na své předpoklady, realitu tržního prostředí a další faktory.

Strategie směřující ke kompetencím digitálním

- efektivně využívat elektronická zařízení (především mobilní telefony, tablety, iPady) k vyhledávání relevantních informací a obrázků k probíraným tématům jak při samostatné žákovské činnosti, tak během laboratorních cvičení či opakování učiva
- vhodně zvolit formu zpracování elektronických herbářů, referátů, seminárních prací, laboratorních protokolů, výstupů školou pořádaných exkurzí a návštěv odborných pracovišť (nemocnic, zoologických zahrad a další vědeckých institucí)
- využívat moderní aplikace na určování přírodnin či ptačích hlasů (např. aplikace PlantNet, Seek od iNaturalist, GoogleLens, BirdNET...)
- vyhledávat a následně kriticky posuzovat informace

K zabezpečení rozvoje mimořádně nadaných žáků:

směřují vyučující biologie již dlouhodobě. Se žáky pracují nejen v hodinách biologie. Od 1. ročníku se žáci zúčastňují biologických soutěží, zejména biologické a ekologické olympiády, ve vyšších ročnících se žáci účastní i SOČ. Velký význam pak mají seminární formy výuky.

Proto je kladen důraz na:

- využívání metod výuky s preferencí individuálního přístupu
- prosazování forem výuky v nichž je preferován individuální přístup
- využívání možností individuálních konzultací
- využívání možností mimoškolních aktivit

Pravidla pro hodnocení žáků

Kritéria hodnocení vycházejí z platného klasifikačního řádu školy.

5.10.2 Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Ročník: kvinta, 1. ročník

Vyučovací předmět: biologie a geologie

Výstupy	Očekávané výstupy školy	Učivo (bez časových dotací)	Realizace průřezových témat
OBECNÁ BIOLOGIE, BIOLOGIE BAKTERIÍ A VIRŮ			
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Odliší živé soustavy od neživých na základě jejich charakteristických vlastností 	<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Určí podstatné rozdíly mezi živou a neživou přírodou • Charakterizuje základní vlastnosti živých organismů • Charakterizuje organismus jako otevřenou soustavu • Interpretuje z grafů ekologických valencí druhů jejich typická stanoviště 	<p>Život a jeho poznávání (biologické vědy, vlastnosti organismů, organismy a prostředí, rozdělení organismů)</p>	<p>ENV Problematika vztahů organismů a prostředí</p>
<ul style="list-style-type: none"> • Charakterizuje bakterie z ekologického, zdravotnického a hospodářského hlediska • Zhodnotí způsoby ochrany proti bakteriálním onemocněním a metody jejich léčby • Objasní stavbu a funkci strukturních složek a životní projevy prokaryotních a eukaryotních buněk • Podle konkrétní situace zasáhne při závažných poraněních a život ohrožujících stavech 	<ul style="list-style-type: none"> • Popíše stavbu a funkci buněčných struktur (organel) prokaryotní a buňky • Charakterizuje prokaryota a jejich postavení v systému organismů • Popíše stavbu buňky, typ metabolismu a způsob rozmnožování typických bakterií a sinic • Charakterizuje význam bakterií a sinic • Uvede způsoby šíření bakteriální nákazy, posoudí opatření k zabránění bakteriální infekci • Uvede příklady bakteriálních onemocnění člověka, možnosti prevence a některé způsoby jejich léčby • Uvede příklady využití bakterií člověkem 	<p>Stavba a funkce bakterií (prokaryotní buňka, bakterie, sinice)</p>	<p>ENV Problematika vztahů organismů a prostředí Člověk a životní prostředí Životní prostředí regionu a České republiky</p>
<ul style="list-style-type: none"> • Charakterizuje viry jako nebuněčné soustavy • Zhodnotí způsoby ochrany proti virovým onemocněním a metody jejich léčby • Zhodnotí pozitivní a negativní význam virů • Podle konkrétní situace zasáhne při 	<ul style="list-style-type: none"> • Zařadí viry do systému organismů • Porovná základní vlastnosti virů a buněčných organismů • Popíše způsoby šíření virové nákazy, posoudí opatření k zabránění virové infekci • Uvede příklady virových onemocnění, zejména člověka, možnosti jejich prevence a některé způsoby jejich léčení 	<p>Stavba a funkce virů</p>	<p>SOU Globální problémy, jejich příčiny a důsledky Humanitární pomoc a mezinárodní rozvojová spolupráce</p>

Výstupy	Očekávané výstupy školy	Učivo (bez časových dotací)	Realizace průřezových témat
závažných poraněních a život ohrožujících stavech			
<ul style="list-style-type: none"> • Objasní stavbu a funkci strukturních složek a životní projevy prokaryotních a eukaryotních buněk 	<ul style="list-style-type: none"> • Popíše stavbu a funkci buněčných struktur (organel) eukaryotní buňky • Popíše rozdíly ve stavbě, funkcích, způsobu výživy a zásobních látkách buňky rostlinné, živočišné a buňky hub 	Eukaryotická buňka (buňka – stavba a funkce)	
BIOLOGIE HUB			
<ul style="list-style-type: none"> • Poznává a pojmenuje (s možným využitím různých informačních zdrojů) významné zástupce hub a lišejníků • Posoudí ekologický, zdravotnický a hospodářský význam hub a lišejníků • Podle konkrétní situace zasáhne při závažných poraněních a život ohrožujících stavech 	<ul style="list-style-type: none"> • Porovná společné a rozdílné znaky říše hub s říšemi rostlin a živočichů • Charakterizuje stavbu buňky a těla houby • Charakterizuje způsoby výživy hub, objasní rozdíly mezi parazitickými, saprofytickými a symbiotickými houbami • Vysvětlí základní způsoby rozmnožování hub • Popíše z předložených obrázků vnější a vnitřní stavbu typických zástupců hub • Porovná znaky typické pro vřeckovýtrusé a stopkovýtrusé houby • Uvede příklady hospodářského, ekonomického a ekologického významu hub • Uvede chybné hospodářské postupy, které vedou k šíření houbových chorob • Objasní význam kvasinek a jiných druhů hub v potravinářském a farmaceutickém průmyslu • Uvede možnosti prevence a ochrany před nejzávažnějšími houbovými chorobami • Poznává nejhojněji se vyskytující či významné zástupce hub podle obrázků, zná jejich stanoviště a význam 	Stavba a funkce hub	ENV Problematika vztahů organizmů a prostředí Člověk a životní prostředí Životní prostředí regionu a České republiky
<ul style="list-style-type: none"> • Poznává a pojmenuje (s možným využitím různých informačních zdrojů) významné zástupce hub a lišejníků • Posoudí ekologický, zdravotnický a hospodářský význam hub a lišejníků 	<ul style="list-style-type: none"> • Charakterizuje stavbu těla a způsob rozmnožování lišejníků • Popíše principy soužití houbové a řasové (sinicové) složky lišejníku • Srovná na základě obrazového materiálu 	Stavba a funkce lišejníků (charakteristika říše, přehled jednotlivých oddělení)	ENV Problematika vztahů organizmů a prostředí Člověk a životní prostředí Životní prostředí regionu a

Výstupy	Očekávané výstupy školy	Učivo (bez časových dotací)	Realizace průřezových témat
	vnitřní a vnější stavbu různých typů stélek lišejníků <ul style="list-style-type: none"> • Rozpozná nejrozšířenější zástupce lišejníků podle nákresů či fotografií • Uvede ekologický význam lišejníků • Odvodí vztahy mezi imisní zátěží a velikostí i tvarem lišejníkové stélky 		České republiky
BIOLOGIE ROSTLIN			
<ul style="list-style-type: none"> • Vysvětlí význam diferenciaci a specializace buněk pro mnohobuněčné organismy • Popíše stavbu těl rostlin, stavbu a funkci rostlinných orgánů 	<ul style="list-style-type: none"> • Objasní specifické znaky rostlinné buňky • Charakterizuje typy pletiv zejména podle jejich funkce • Popíše typy cévních svazků a jejich význam • Vyvodí ze znalosti vnitřní stavby, proč jednočložné rostliny nemají typické druhotné tloušťnutí • Popíše a rozpozná typickou stavbu a funkci základních vegetativních a generativních orgánů rostlin a jejich přeměny • Vysvětlí rozdílnou stavbu květu v souvislosti s odlišným způsobem opylování • Interpretuje květní vzorce a diagramy • Popíše způsob oplození u nahosemenných a krytosemenných rostlin • Charakterizuje stavbu, význam a šíření semen a plodů 	Morfologie a anatomie rostlin (rostlinná pletiva a orgány)	
<ul style="list-style-type: none"> • Posoudí vliv životních podmínek na stavbu a funkci rostlinného těla 	<ul style="list-style-type: none"> • Charakterizuje zastoupení prvků, anorganických a organických látek v živých organizmech a jejich podíl na vlastnostech a funkcích buněk i organizmů • Popíše základní osmotické jevy v buňce, Porovná vlastnosti rostlinné a živočišné buňky v prostředí s různou koncentrací osmoticky aktivních látek • Charakterizuje způsoby příjmu a výdeje látek buňkou 	Fyziologie rostlin (minerální výživa, metabolismus rostlin, růst a regulace, rozmnožování a vývin)	ENV Problematika vztahů organismů a prostředí Člověk a životní prostředí Životní prostředí regionu a České republiky

Výstupy	Očekávané výstupy školy	Učivo (bez časových dotací)	Realizace průřezových témat
	<ul style="list-style-type: none"> • Vysvětlí rozdíl mezi pohlavním a nepohlavním rozmnožováním, jejich význam, výhody a nevýhody • Popíše a vysvětlí princip fotosyntézy a její význam pro biosféru a pro člověka • Charakterizuje příjem, transport a výdej látek rostlinou • Vysvětlí význam a praktické využití pohlavního a nepohlavního rozmnožování rostlin • Objasní princip vegetativního rozmnožování rostlin • Charakterizuje životní cyklus „vyšších“ rostlin a jeho fáze • Charakterizuje působení faktorů, jimiž se řídí růst a vývin rostlin • Klasifikuje pohyby rostlin • Vysvětlí význam rostlinných hormonů a korelačních vztahů pro růst a životní cyklus rostlin 		
<ul style="list-style-type: none"> • Objasní princip životních cyklů a způsoby rozmnožování rostlin • Zhodnotí rostliny jako primární producenty biomasy a možnosti využití rostlin v různých odvětvích lidské činnosti 	<ul style="list-style-type: none"> • Uvede základní typy stélek na příkladech nejčastějších druhů řas • Charakterizuje specifické znaky řas, významné skupiny a jejich praktické využití 	Systém a evoluce rostlin (nižší rostliny)	ENV Problematika vztahů organizmů a prostředí Člověk a životní prostředí Životní prostředí regionu a České republiky
<ul style="list-style-type: none"> • Porovná společné a rozdílné vlastnosti stélkatých a cévnatých rostlin • Pozná a pojmenuje (s možným využitím různých informačních zdrojů) významné rostlinné druhy a uvede jejich ekologické nároky • Zhodnotí rostliny jako primární producenty biomasy a možnosti využití rostlin v různých odvětvích lidské činnosti • Zhodnotí problematiku ohrožených 	<ul style="list-style-type: none"> • Charakterizuje rodozměnu na životních cyklech konkrétních druhů rostlin (doporučené rostliny: ploník, kapraď samec, smrk ztepilý, tulipán, dub, lípa) • Popíše postupnou adaptaci rostlin k životu na souši • Vysvětlí hlavní fylogenetické vztahy mezi jednotlivými odděleními rostlin • Charakterizuje fylogenetický význam rymiofyt • Popíše stavbu těla konkrétního zástupce, způ- 	Systém a evoluce rostlin (mechorosty, kapraďorosty, nahosemenné rostliny, krytosemenné rostliny)	ENV Problematika vztahů organizmů a prostředí Člověk a životní prostředí Životní prostředí regionu a České republiky MED Média a mediální produkce

Výstupy	Očekávané výstupy školy	Učivo (bez časových dotací)	Realizace průřezových témat
<p>rostlinných druhů a možnosti jejich ochrany</p> <ul style="list-style-type: none"> Podle konkrétní situace zasáhne při závažných poraněních a život ohrožujících stavech 	<p>sob rozmnožování a význam mechorostů, plavuní, přesliček a kapradin</p> <ul style="list-style-type: none"> Porovná vznik a význam výtrusů a semen, vysvětlí evoluční význam semene Charakterizuje stavbu, rozmnožování, systém a významné druhy nahosemenných rostlin Charakterizuje stavbu, rozmnožování, systém a významné druhy krytosemenných rostlin Porovná charakteristické znaky a významné druhy jednoděložných a dvouděložných rostlin 		<p>Mediaální produkty a jejich významy</p>
<ul style="list-style-type: none"> Zhodnotí rostliny jako primární producenty biomasy a možnosti využití rostlin v různých odvětvích lidské činnosti 	<ul style="list-style-type: none"> Objasní základní vztah rostliny a abiotických faktorů prostředí Charakterizuje základní vztahy mezi populacemi rostlin a rostlinami navzájem; mezi populacemi rostlin a jiných organismů v rámci ekosystému Uvede příklady pozitivního a negativního významu konkrétních druhů rostlin pro jiné rostliny, živočichy a pro člověka Objasní význam určitých skupin rostlin jako důležitých indikátorů kvality životního prostředí Definuje a svými slovy objasní základní ekologické kategorie ve vztahu k rostlinám Porovná jednotlivé fytogeografické oblasti 	<p>Rostliny a prostředí (Ekologie rostlin a hub)</p>	<p>ENV Problematika vztahů organismů a prostředí Člověk a životní prostředí Životní prostředí regionu a České republiky</p>
OCHRANA ČLOVĚKA ZA MIMOŘÁDNÝCH UDÁLOSTÍ			
<ul style="list-style-type: none"> Rozhodne, jak se odpovědně chovat při konkrétní mimořádné události Prokáže osvojené praktické znalosti a dovednosti související s přípravou na mimořádné události a aktivně se zapojuje do likvidace následků hromadného zasažení obyvatel 	<ul style="list-style-type: none"> Navrhne postup při likvidaci úniku biologických látek 	<p>Jiné mimořádné události (Ochrana osob před následky úniku biologických látek) Sociální dovednosti potřebné při řešení mimořádných událostí (rozhodnost, pohotovost, obětavost, efektivní komunikace)</p>	

Výstupy	Očekávané výstupy školy	Učivo (bez časových dotací)	Realizace průřezových témat
OBEČNÁ BIOLOGIE			
Žák: <ul style="list-style-type: none"> • Vysvětlí význam diference a specializace buněk pro mnohobuněčné organismy 	Žák: <ul style="list-style-type: none"> • Popíše vznik ektodermu, entodermu a mezodermu během zárodečného vývoje živočicha • Vysvětlí principy třídění organizmů • Pojmenuje základní taxonomické jednotky • Srovná systém přirozený a umělý 	Úvod do biologie živočichů <ul style="list-style-type: none"> • přehled vývoje • Významní biologové a jejich objevy (K. Linne, Ch.Darwin) 	SOU Žijeme v Evropě
BIOLOGIE PROTIST			
<ul style="list-style-type: none"> • Charakterizuje protista z ekologického, zdravotnického a hospodářského hlediska • Podle konkrétní situace zasáhne při závažných poraněních a život ohrožujících stavech 	<ul style="list-style-type: none"> • Charakterizuje na příkladech prvky a jejich vlastnosti, které jim umožňují přežití v jednobuněčné formě života • Poznává charakteristické orgány prvoků podle nákresu nebo fotografie a vysvětlí jejich funkce • Popíše základní typy rozmnožování prvoků a jejich souvislost s výměnou genetické informace • Charakterizuje významné skupiny prvoků či jejich zástupce • Popíše nejvýznamnější nemoci člověka způsobené prvky a uvede možnosti ochrany člověka proti těmto nemocem 	Stavba a funkce protist	ENV Problematika vztahů organismů a prostředí Člověk a životní prostředí SOU Globální problémy Humanitární pomoc a mezinárodní rozvojová spolupráce
BIOLOGIE ŽIVOČICHŮ			
<ul style="list-style-type: none"> • Charakterizuje hlavní taxonomické jednotky živočichů a jejich významné zástupce • Popíše evoluci a adaptaci jednotlivých orgánových soustav • Objasní principy základních způsobů rozmnožování a vývoj živočichů • Poznává a pojmenuje (s možným využitím různých informačních zdrojů) významné 	<ul style="list-style-type: none"> • Objasní význam ektodermu, entodermu a mezodermu u konkrétních kmenů živočišné říše • Popíše a porovná způsoby pohlavního a nepohlavního rozmnožování živočišných kmenů • Porovná vnitřní a vnější oplození a vysvětlí význam vnitřního oplození • Porovná přímý a nepřímý vývoj živočichů, proměnu dokonalou a nedokonalou • Popíše zárodečný vývoj jedince • Popíše význam zárodečných obalů vyšších obratlovců jako adaptace k životu na souši • Porovná ontogenezi paryb, ryb, obojživelníků, plazů, 	Morfologie a anatomie živočichů Fyziologie živočichů System a evoluce živočichů (Diblastika – houby, žahavci, Triblastika – ploštěnci, hlísti, měkkýši, kroužkovci, členovci, ostnokožci, strunatci)	ENV Problematika vztahů organismů a prostředí Člověk a životní prostředí Životní prostředí regionu a České republiky MED Média a mediální produkce Mediální produkty a jejich významy

Výstupy	Očekávané výstupy školy	Učivo (bez časových dotací)	Realizace průřezových témat
<p>živočišné druhy a uvede jejich ekologické nároky</p> <ul style="list-style-type: none"> • Posoudí význam živočichů v přírodě a v různých odvětvích lidské činnosti • Charakterizuje pozitivní a negativní působení živočišných druhů na lidskou populaci • Zhodnotí problematiku ohrožených živočišných druhů a možnosti jejich ochrany 	<p>ptáků, savců</p> <ul style="list-style-type: none"> • Zdůvodní hlavní příčiny úbytku některých obratlovců v České republice • Objasní praktické využití feromonů při regulaci přemnožených druhů hmyzu • Charakterizuje a Rozpozná kmeny bezobratlých živočichů a jejich významné zástupce • Vysvětlí význam hmyzu jako významné složky suchozemských ekosystémů • Uvede příklady parazitických zástupců živočichů • Na příkladech objasní způsoby adaptace živočichů k parazitickému způsobu života • Porovná typy tělních pokryvů živočichů (bezobratlých i obratlovců), vysvětlí význam tělních pokryvů, jejich přednosti a nedostatky • Uvede vlastnosti povrchu těla živočichů, které jim umožňují život na souši • Popíše evoluční význam šupin paryb pro vývoj zubů • Uvede výhody a nevýhody vnější a vnitřní kostry • Porovná společné a rozdílné vlastnosti kostry jednotlivých tříd obratlovců • Charakterizuje odlišnosti pohybových soustav bezobratlých živočichů, vodních a suchozemských obratlovců • Uvede příklady využití kůže obratlovců a některých kožních derivátů člověkem • Určí vybrané skupiny živočichů podle zobrazeného tělního pokryvu nebo kostry • Odvodí na základě zobrazeného tvaru těla, kresby či zbarvení vlastnosti prostředí, k němuž je živočich přizpůsoben • Popíše pravděpodobný vývoj jednotlivých tělních soustav; podpoří svá tvrzení znalostí systematiky živočichů a znalostí funkcí orgánových soustav kmenů, nižších taxonů nebo i vybraných zástupců 		

Výstupy	Očekávané výstupy školy	Učivo (bez časových dotací)	Realizace průřezových témat
	<ul style="list-style-type: none"> • Popíše základní funkce trávicí, dýchací, oběhové a vylučovací soustavy živočichů • Objasní adaptace živočichů k získávání určitého typu potravy • Objasní vztah mezi stavbou a funkcí jednotlivých částí trávicí soustavy • Porovná specifické rozdíly trávicích soustav býložravců a dravých živočichů • Objasní adaptace dýchacích a vylučovacích soustav živočichů k životu na souši • Vysvětlí princip výměny dýchacích plynů v jednotlivých typech dýchacích orgánů • Objasní základní rozdíl mezi otevřenou a uzavřenou cévní soustavou • Porovná typy trávicích soustav bezobratlých živočichů a obratlovců • Porovná typy vylučovacích soustav bezobratlých živočichů a obratlovců • Přiřadí jednotlivé typy dýchacích orgánů a vylučovacích soustav ke konkrétním skupinám živočichů • Odvodí na základě zadaných údajů příčiny a důsledky změn koncentrace některých látek v krevním oběhu obratlovců • Odvodí z grafů konkrétní potravní vztahy mezi různými druhy živočichů • Charakterizuje typy nervových soustav jednotlivých skupin živočichů • Objasní význam centralizace a cefalizace nervových soustav ve fylogenezi jednotlivých skupin živočichů • Najde společné a rozdílné znaky smyslových orgánů bezobratlých živočichů a obratlovců • Vysvětlí význam vybraných typů smyslových orgánů jako výsledek adaptace k určitému typu prostředí • Porovná výhody a nevýhody stálé tělní teploty a možnosti udržování tělní teploty u živočichů • Charakterizuje typické projevy, znaky a orgány 		

Výstupy	Očekávané výstupy školy	Učivo (bez časových dotací)	Realizace průřezových témat
	<p>(včetně funkce) podkmenů, tříd a významných zástupců strunatců</p> <ul style="list-style-type: none"> • Poznává a pojmenovává (i za pomoci určovacího klíče) významné taxony strunatců a jejich typické (modelové) zástupce podle předložených nákresů nebo fotografií • Objasní základní fylogenetické vztahy mezi třídami suchozemských obratlovců • Určí znaky svědčící o postupné adaptaci obratlovců k životu na souši • Posoudí možnosti uplatnění živočichů v různých odvětvích lidské činnosti a ve výživě člověka 		
<ul style="list-style-type: none"> • Charakterizuje základní typy chování živočichů 	<ul style="list-style-type: none"> • Charakterizuje hlavní typy chování a jejich projevy • Interpretuje a analyzuje grafické záznamy chování živočichů a jejich reakcí na různé podněty v závislosti na změnách prostředí 	Etologie	
<ul style="list-style-type: none"> • Posoudí význam živočichů v přírodě a v různých odvětvích lidské činnosti • Charakterizuje pozitivní a negativní působení živočišných druhů na lidskou populaci • Zhodnotí problematiku ohrožených živočišných druhů a možnosti jejich ochrany 	<ul style="list-style-type: none"> • Odvodí důsledky změn vlastností prostředí na životní projevy živočichů související s jejich smyslovým vnímáním a nervovým řízením • Na příkladech popíše různé role živočichů v ekosystému • Posoudí možnosti vývoje populací a rozšíření živočichů v přírodě • Zdůvodní příčiny intenzivní devastace populací mořských živočichů a odvodí z nich možné důsledky pro lidstvo • Navrhne možná opatření k ochraně ohrožených druhů volně žijících živočichů s ohledem na ekonomické a sociální aspekty problému • Hodnotí zadané informace související s ekologicky závažnými zásahy do životních podmínek volně žijících živočichů 	Živočichové a prostředí	ENV Problematika vztahů organismů a prostředí Člověk a životní prostředí Životní prostředí regionu a České republiky

Výstupy	Očekávané výstupy školy	Učivo (bez časových dotací)	Realizace průřezových témat
BIOLOGIE ČLOVĚKA			
	<ul style="list-style-type: none"> • Popíše hierarchické uspořádání těla mnohobuněčných živočichů • Objasní pojem homeostáza a souvislost s funkcí různých orgánových soustav 	<p>Úvod do biologie člověka Anatomie a fyziologie lidského organismu Významní biologové a jejich objevy (J. Janský, prof. Thomayer, J. E. Purkyně, Ch. Barnard, W. Harvey, ...)</p>	<p>SOU Žijeme v Evropě</p>
<ul style="list-style-type: none"> • Využívá znalosti o orgánových soustavách pro pochopení vztahů mezi procesy probíhajícími v lidském těle • Charakterizuje individuální vývoj člověka a posoudí faktory ovlivňující ho v pozitivním a negativním směru • Podle konkrétní situace zasáhne při závažných poraněních a život ohrožujících stavech 	<ul style="list-style-type: none"> • Popíše stavbu, typy a vlastnosti epitelových, pojivových a svalových tkání a nervové tkáně • Popíše stavbu kostí, typy kostí a typy jejich spojení • Popíše v základních rysech kostru člověka a její funkce • Objasní vliv hormonů a výživy na růst a vývoj kostí • Popíše proces růstu dlouhých kostí • Objasní význam kostry a její změny v průběhu ontogenetického vývoje • Prokáže znalost první pomoci při zranění páteře a zlomeninách kostí • Objasní průběh regenerace kosti • Popíše stavbu kosterního svalu a princip jeho činnosti • Porovná stavbu, funkci a význam kosterních a hladkých svalů a srdeční svaloviny • Určí polohu významných kosterních svalů • Vysvětlí funkční propojení kosterních svalů a kostry a jejich význam pro pohyb 	<p>Opěrná a pohybová soustava (kostra, svalstvo)</p>	<p>MED Média a mediální produkce Mediální produkty a jejich významy</p>

Výstupy	Očekávané výstupy školy	Učivo (bez časových dotací)	Realizace průřezových témat
<ul style="list-style-type: none"> • Využívá znalosti o orgánových soustavách pro pochopení vztahů mezi procesy probíhajícími v lidském těle 	<ul style="list-style-type: none"> • Popíše stavbu a funkci jednotlivých částí trávicí soustavy • Popíše postup trávení a vstřebávání sacharidů, bílkovin a tuků při jejich průchodu trávicí soustavou • Popíše denní příjem, výdej a vstřebávání vody • Objasní význam vrátnicového oběhu 	<p>Trávicí soustava, metabolismus a výživa</p> <p>Zdravá výživa specifické potřeby výživy podle věku, zdravotního stavu a profese</p>	
<ul style="list-style-type: none"> • Využívá znalosti o orgánových soustavách pro pochopení vztahů mezi procesy probíhajícími v lidském těle 		Dýchací soustava	
<ul style="list-style-type: none"> • Využívá znalosti o orgánových soustavách pro pochopení vztahů mezi procesy probíhajícími v lidském těle 	<ul style="list-style-type: none"> • Objasní složení tělních tekutin a jejich funkci při zajišťování homeostázy • Vysvětlí vztahy mezi krví, tkáňovým mozkem a mízou • Charakterizuje jednotlivé složky krve z hlediska jejich stavby a funkce • Vysvětlí podstatu krevních skupin • Popíše stavbu srdce a princip jeho činnosti • Vysvětlí funkční uspořádání malého plicního a velkého tělního oběhu krve • Popíše rozdíly ve stavbě a funkci žíly, tepny a vlasečnice • Popíše způsob měření krevního tlaku v klinické praxi a jeho vyjádření zlomkem • Prokáže znalost základů první pomoci při zástavě srdeční činnosti a krvácení 	Tělní tekutiny a oběhová soustava	
<ul style="list-style-type: none"> • Využívá znalosti o orgánových soustavách pro pochopení vztahů mezi procesy probíhajícími v lidském těle 	<ul style="list-style-type: none"> • Popíše stavbu a funkci jednotlivých částí nervové soustavy • Popíše inervaci a řízení činností tělních orgánů, Popíše rozdíly mezi motorickým a vegetativním nervovým systémem • Popíše stavbu a funkci neuronu, na obrázku Rozpozná hlavní části neuronu • Objasní základní princip synapse 	Nervová soustava	

Výstupy	Očekávané výstupy školy	Učivo (bez časových dotací)	Realizace průřezových témat
	<ul style="list-style-type: none"> • Vysvětlí chování jako výsledek celkové somatické a vegetativní aktivity – reakce na podněty z vnějšího i vnitřního prostředí, fyziologické a psychické potřeby, biorytmy, reflexy • Srovná hormonální a nervovou regulaci, Popíše jejich vzájemnou provázanost • Popíše stavbu a funkci smyslových orgánů a dalších významných receptorů • Charakterizuje klidový potenciál na membráně nervové buňky • Vysvětlí změny membránového potenciálu při různých druzích podráždění • Zdůvodní důsledky konkrétních poškození částí nervové soustavy • Popíše vady zraku a způsoby jejich nápravy • Posoudí vztah mezi stresem a vznikem civilizačních chorob 		
<ul style="list-style-type: none"> • Využívá znalosti o orgánových soustavách pro pochopení vztahů mezi procesy probíhajícími v lidském těle 	<ul style="list-style-type: none"> • Charakterizuje žlázy s vnitřní sekrecí a hormony, které ovlivňují základní životní funkce • Objasní hlavní rozdíly v uvolňování pohlavních hormonů muže a ženy 	Hormonální soustava	
<ul style="list-style-type: none"> • Využívá znalosti o orgánových soustavách pro pochopení vztahů mezi procesy probíhajícími v lidském těle 	<ul style="list-style-type: none"> • Objasní význam lymfatického systému • Vysvětlí rozdíl mezi mechanizmy nespecifické a specifické imunity • Objasní vztah mezi antigenem a protilátkou • Popíše základní rozdíl mezi buněčnou a látkovou imunitou • Objasní, co je podstatou preventivního očkování proti infekčním chorobám 	Imunita a obrana organismu	
<ul style="list-style-type: none"> • Využívá znalosti o orgánových soustavách pro pochopení vztahů mezi procesy probíhajícími v lidském těle 	<ul style="list-style-type: none"> • Objasní, jak a kde v organismu vznikají odpadní látky a kterými orgány jsou vylučovány • Popíše stavbu a funkci vylučovací soustavy 	Vylučovací soustava, kůže, termoregulace	

Výstupy	Očekávané výstupy školy	Učivo (bez časových dotací)	Realizace průřezových témat
	<ul style="list-style-type: none"> • Popíše stavbu nefronu člověka a objasní základní děje, které zde probíhají • Objasní mechanismy podílející se na změnách produkce moči • Objasní, jakým způsobem se vylučovací soustava podílí na udržení homeostázy • Popíše stavbu a funkci kůže a typy kožních derivátů • Zdůvodní, proč patří vyšetření krve, moči a krevního tlaku k základním lékařským vyšetřením • Posoudí některé příčiny vedoucí k produkci moči s obsahem glukózy, bílkovin, krve, hemoglobinu, žlučových barviv • Prokáže znalost první pomoci při poranění kůže, omrzlinách a popáleninách • Vyhodnotí, jak se mění prokrvení kůže v závislosti na teplotě prostředí a objasní vznik omrzlin 		
<ul style="list-style-type: none"> • Využívá znalosti o orgánových soustavách pro pochopení vztahů mezi procesy probíhajícími v lidském těle 	<ul style="list-style-type: none"> • Uvede rozdíly ve stavbě a funkci rozmnožovací soustavy muže a ženy • Popíše ovulaci a průběh menstruačního cyklu ženy • Charakterizuje proces oplození vajíčka a uvede možnosti prokázání těhotenství • Charakterizuje AIDS, pohlavně přenosné choroby a možnosti prevence • Uvede základní typy antikoncepčních metod a zhodnotí jejich klady a zápory 	Rozmnožovací soustava	
<ul style="list-style-type: none"> • Využívá znalosti o orgánových soustavách pro pochopení vztahů mezi procesy probíhajícími v lidském těle 	<ul style="list-style-type: none"> • Popíše průběh těhotenství a uvede příklady působení rizikových faktorů • Charakterizuje stručně jednotlivá období života člověka, porovná rozdíly mezi nimi a posoudí faktory, které pozitivně a negativně ovlivňují prenatální a postnatální vývoj člověka 	Vývin jedince – ontogeneze Tělesné změny v období adolescence Péče o reprodukční zdraví faktory ovlivňující plodnost; preventivní prohlídky; osvěta	

Výstupy	Očekávané výstupy školy	Učivo (bez časových dotací)	Realizace průřezových témat
	<ul style="list-style-type: none"> • Objasní stárnutí člověka jako opotřebenání buněk a tkání; uvede faktory, které stárnutí ovlivňují 	<p>spojená s abúzem nikotinu, alkoholu, drog a sexuálně přenosnými chorobami</p> <p>metody asistované reprodukce, její biologické, etické, psychosociální a právní aspekty</p>	
<ul style="list-style-type: none"> • Usiluje o pozitivní změny ve svém životě související s vlastním zdravím a zdravím druhých • Podle konkrétní situace zasáhne při závažných poraněních a život ohrožujících stavech • Rozhodne, jak se odpovědně chovat při konkrétní mimořádné události • Prokáže osvojené praktické znalosti a dovednosti související s přípravou na mimořádné události • Orientuje se v problematice reprodukčního zdraví z hlediska odpovědnosti k budoucímu rodičovství 	<ul style="list-style-type: none"> • Definuje pojem zdraví, nemoc a životní styl • Navrhne změnu životního jako prevenci vzniku chorob • Uplatňuje (v mezích svých možností) v denním režimu zásady zdravého stravování • Zhodnotí vliv sportu rekreačního, výkonnostního i vrcholového na lidské zdraví • Uvede zásady zdravé výživy s ohledem na stav organismu, zdraví a nemoc, nadměrnou fyzickou a duševní námahu, těhotenství, stáří • Popíše příznaky, vysvětlí příčinu a zdůvodní léčbu angíny, zánětu horních cest dýchacích, chřipky, průjmových onemocnění atd. • Vyjmenuje základní život ohrožující poranění a stavy • Navrhne postup a sám či s pomocí spolužáků provede první předlékařskou pomoc u stavu šoku a bezvědomí, zástavy dechu, zástavy srdce, tepenném a žilním krvácení, podvrknutí, vykloubení a zlomenině končetiny • Vysvětlí důsledky porušení zásad osobní a intimní hygieny pro vlastní zdraví, ale i osoby blízké 	<p>Zdraví a životospráva</p> <p>Vliv životních a pracovních podmínek a životního stylu na zdraví v rodině, škole, obci</p> <p>Zdravá výživa specifické potřeby výživy podle věku, zdravotního stavu a profese</p> <p>Hygiena pohlavního styku, hygiena v těhotenství</p> <p>První pomoc při úrazech a náhlých zdravotních příhodách</p>	
<ul style="list-style-type: none"> • Projevuje odolnost vůči výzvám k sebepoškozujícímu chování a rizikovému životnímu stylu 	<ul style="list-style-type: none"> • Objasní příčinu základních civil. chorob (ICHS, cukrovka, artróza, rakovina atd.) a navrhne preventivní opatření, která sníží riziko vzniku těchto chorob • Definuje pojem dieta, mentální anorexie, bulimie, obezita • Diskutuje se svými spolužáky o poruchách 	<p>Civilizační choroby, poruchy příjmu potravy, choroby přenosné pohlavním stykem, HIV/AIDS, hepatitidy</p> <p>Rizika v oblasti sexuálního a</p>	

Výstupy	Očekávané výstupy školy	Učivo (bez časových dotací)	Realizace průřezových témat
	ve vztahu k jídlu <ul style="list-style-type: none"> • Orientuje se v problematice antikoncepce • Aplikuje poznatky o antikoncepci prakticky se spolužáky 	reprodukčního zdraví – promiskuita, předčasné ukončení těhotenství Návykové látky a bezpečnost v dopravě	
OBEČNÁ BIOLOGIE			
<ul style="list-style-type: none"> • Odliší živé soustavy od neživých na základě jejich charakteristických vlastností 	<ul style="list-style-type: none"> • Určí podstatné rozdíly mezi živou a neživou přírodou • Charakterizuje základní vlastnosti živých organismů • Charakterizuje organismus jako otevřenou soustavu • Vysvětlí rozdíl mezi pohlavním a nepohlavním rozmnožováním, jejich význam, výhody a nevýhody • Odvodí z grafů konkrétní potravní vztahy mezi různými druhy živočichů 	Organizace a regulace živých soustav (vlastnosti živých soustav a vývoj tělních soustav živočichů, příjem látek a energií, výměna plynů a tělní tekutiny, vylučování a pohyb, řízení a rozmnožování)	
<ul style="list-style-type: none"> • Objasní stavbu a funkci strukturních složek a životní projevy prokaryotních a eukaryotních buněk 	<ul style="list-style-type: none"> • Popíše stavbu a funkci buněčných struktur (organel) prokaryotní a eukaryotní buňky • Popíše rozdíly ve stavbě, funkcích, způsobu výživy a zásobních látkách buňky rostlinné, živočišné a buňky hub • Charakterizuje zastoupení prvků, anorganických a organických látek v živých organizmech a jejich podíl na vlastnostech a funkcích buněk i organismů • Charakterizuje způsoby příjmu a výdeje látek buňkou • Vysvětlí podstatu buněčného metabolismu, Uvede příklady metabolických drah probíhající v cytoplazmě a v organelách konkrétních typů buněk • Popíše způsoby přeměny energie v průběhu základních metabolických reakcí; význam ATP 	Buňka (cytologie) (chemické složení, metabolismus a struktura buňky, fotosyntéza a dýchání, syntéza důležitých látek a rozmnožování buněk)	

Výstupy	Očekávané výstupy školy	Učivo (bez časových dotací)	Realizace průřezových témat
	<ul style="list-style-type: none"> • Popíše rozdíly ve způsobu získávání energie u autotrofních a heterotrofních organizmů • Charakterizuje podstatu a schéma průběhu fotosyntézy • Objasní závislost průběhu a intenzity fotosyntézy na vnějších podmínkách • Zdůvodní význam fotosyntézy pro evoluci života na Zemi, pro koloběh látek a tok energie v biosféře • Vysvětlí význam a nezbytnost dýchání pro organizmy • Popíše jednotlivé fáze buněčného dýchání a jejich umístění v jednotlivých částech prokaryotní a eukaryotní buňky • Uvede základní rozdíly v průběhu aerobní a anaerobní oxidace • Uvede typy kvašení a jejich princip • Charakterizuje jednotlivé fáze buněčného cyklu • Charakterizuje a rozpozná jednotlivé fáze mitózy a meiózy • Objasní genetické důsledky mitózy a meiózy 		

Výstupy	Očekávané výstupy školy	Učivo (bez časových dotací)	Realizace průřezových témat
GENETIKA			
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Využívá znalosti o genetických zákonitostech pro pochopení rozmanitosti organismů • Analyzuje možnosti využití znalostí z oblasti genetiky v běžném životě 	<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Na modelu DNA zdůvodní hmotnou podstatu dědičnosti • Popíše složení, strukturu a funkce nukleových kyselin • Objasní podstatu genetického kódu • Popíše průběh replikace, transkripce a translace • Objasní pojem gen, exprese genetické informace, princip regulace genové exprese • Odvodí pořadí aminokyselin v peptidu při zadání sekvence nukleotidů v DNA nebo RNA s pomocí tabulky genetického kódu • Objasní praktický a vědecký význam čtení genomu člověka a jiných organismů 	<p>Základní pojmy</p> <p>Molekulární a buněčné základy dědičnosti (základní pojmy, molekulární genetiky)</p>	<p>SOU</p> <p>Žijeme v Evropě</p>
	<ul style="list-style-type: none"> • Porovná uložení genetické informace v prokaryotní a eukaryotní buňce • Objasní genetické důsledky mitózy a meiózy • Vysvětlí podstatu a genetické důsledky crossing-overu • Uvede rozdíly v genetice prokaryotní a eukaryotní buňky 	<p>Genetika buněk</p>	
	<ul style="list-style-type: none"> • Vysvětlí Mendelovy zákony a aplikuje je na příkladech • Objasní genové interakce • Vysvětlí princip a důsledky vazby genů; Morganovy zákony • Popíše typy chromozomového určení pohlaví • Objasní podstatu dědičnosti znaků vázaných na pohlaví 	<p>Genetika organismů</p>	

Výstupy	Očekávané výstupy školy	Učivo (bez časových dotací)	Realizace průřezových témat
	<ul style="list-style-type: none"> • Vysvětlí evoluční význam pohlavního rozmnožování • Objasní podstatu procesu klonování 		
	<ul style="list-style-type: none"> • Charakterizuje faktory podmiňující proměnlivost organismů • Uvede příklady různých typů mutací, příčiny jejich vzniku a jejich následky • Zhodnotí význam mutací z hlediska evolučního a zdravotního • Uvede příklady potenciálních mutagenů v prostředí 	Genetická proměnlivost	
	<ul style="list-style-type: none"> • Objasní genetické zákonitosti v autogamické populaci • Vysvětlí podstatu genetické rovnováhy v panmiktické populaci • řešit jednoduché příklady pomocí Hardyho-Weinbergova zákona • Charakterizuje faktory narušující genetickou rovnováhu v populaci • Vysvětlí, v čem spočívá nebezpečí příbuzenského křížení 	Genetika populací	SOU Žijeme v Evropě MUL Základní problémy sociokulturních problémů
	<ul style="list-style-type: none"> • Uvede základní metody výzkumu genetiky člověka • Uvede příklady dědičných chorob člověka a řešit jednoduché příklady • Vysvětlí význam lékařské genetiky • Posoudí na základě předloženého rodokmenu ohrožení potomků v případě výskytu geneticky podmíněné choroby v rodině • Řeší jednoduché úlohy, při kterých se z rodokmenu určí typ dědičnosti sledovaného znaku a doplní genotypy určených jedinců • Na základě slovního popisu sestavit a graficky znázornit jednoduchý rodokmen 	Aplikace genetiky – genetiky člověka	SOU Žijeme v Evropě MUL Základní problémy sociokulturních problémů

Výstupy	Očekávané výstupy školy	Učivo (bez časových dotací)	Realizace průřezových témat
	<ul style="list-style-type: none"> Využije dříve získané poznatky při pochopení postupů používaných šlechtitelství rostli, živočichů a mikrobů 	Aplikace genetiky – šlechtitelství	MED Média a mediální produkce Mediální produkty a jejich významy
EVOLUCE ŽIVOTA			
	<ul style="list-style-type: none"> Objasní podstatu vědeckého názoru na vznik a vývoj vesmíru Sluneční soustavy Definuje pojmy galaxie, hvězda, planeta Na řezu objasní stavbu zemského tělesa Vysvětlí podstatu vzniku prvotní atmosféry a hydrosféry Pro každé geologické období uvede vztah mezi abiotickými podmínkami a stupněm vývoje organismů 	Vznik a vývoj Země (vznik a vývoj vesmíru a Země, geologický vývoj Země)	MED Média a mediální produkce Mediální produkty a jejich významy
<ul style="list-style-type: none"> Porovná významné hypotézy o vzniku a evoluci živých soustav na Zemi 	<ul style="list-style-type: none"> Porovná významné hypotézy o vzniku života a vývoji organismů 	Vznik života na Zemi (názory na původ života, fáze vývoje)	
<ul style="list-style-type: none"> Porovná významné hypotézy o vzniku a evoluci živých soustav na Zemi Odvodí hierarchii recentních organismů ze znalostí o jejich evoluci 	<ul style="list-style-type: none"> Popíše hlavní evoluční události ve vývoji rostlin a živočichů; zařadí tyto události do správného geologického období Vyjmenuje možné příčiny vzniku variability organismů 	Vývoj organismů (vývoj rostlin, živočichů a hub, vývojové zákonitosti)	SOU Žijeme v Evropě
<ul style="list-style-type: none"> Podle předloženého schématu popíše a vysvětlí evoluci člověka 	<ul style="list-style-type: none"> Objasní postavení poddruhu Homo sapiens sapiens v živočišné říši Orientuje se ve fylogenetickém vývoji člověka Charakterizuje význačné lidské znaky jako výsledky procesu hominizace a sapientace 	Vývoj člověka	MUL Základní problémy sociokulturních problémů
BIOLOGIE A SPOLEČNOST			
	<ul style="list-style-type: none"> Uvede příklady praktického využití metod genového inženýrství a jejich přínos pro člověka 	Biotechnologie, společenské a filozofické aspekty biologie	SOU Globalizační a rozvojové procesy

Výstupy	Očekávané výstupy školy	Učivo (bez časových dotací)	Realizace průřezových témat
			MED Média a mediální produkce Mediální produkty a jejich významy
EKOLOGIE			
<ul style="list-style-type: none"> • Používá správně základní ekologické pojmy • Objasňuje základní ekologické vztahy • Zhodnotí problematiku ohrožených rostlinných a možnosti jejich ochrany • Zhodnotí problematiku ohrožených živočišných druhů a možnosti jejich ochrany 	<ul style="list-style-type: none"> • Objasní základní vztah organismu a abiotických faktorů prostředí • Porovná výhody a nevýhody stálé tělní teploty a možnosti udržování tělní teploty u živočichů • Objasní význam určitých organismů jako důležitých indikátorů kvality životního prostředí 	Ekologie a její zákonitosti (Život a jeho podmínky, organismus a prostředí) základní ekologické pojmy podmínky života Biosféra a její členění	ENV Problematika vztahů organismů a prostředí
	<ul style="list-style-type: none"> • Uvede znaky populace a faktory ovlivňující její početnost • Charakterizuje vzájemné vztahy mezi organizmy a populacemi, uvede příklady • Charakterizuje projevy a důsledky vnitrodruhové a mezidruhové konkurence • Objasní význam biologické regulace jako přirozeného řešení problémů s přemnoženými druhy a uvede konkrétní příklady • Navrhne postupy biologické regulace vybraných druhů přemnožených škůdců • Zdůvodní nezbytnost jednotlivých složek ekosystému • Odvodí podmínky, za nichž je možné opětovné vysazení vybraných druhů do oblastí, v nichž byly vyhubeny • Interpretuje grafické záznamy struktury a vývoje populace 	Ekologie a její zákonitosti (populace)	ENV Problematika vztahů organismů a prostředí

Výstupy	Očekávané výstupy školy	Učivo (bez časových dotací)	Realizace průřezových témat
	<ul style="list-style-type: none"> • Definuje pojem společenstvo; popíše základní typy společenstev • Popíše strukturu společenstva a vysvětlí, které faktory ovlivňují charakter společenstva v dané lokalitě • Charakterizuje vývoj společenstva na novém stanovišti, porovná primární a sekundární sukcesi společenstva • Uvede příklady biologicky hodnotných společenstev vytvořených nebo udržovaných člověkem, zdůvodní jejich význam • Charakterizuje ekosystém a základní typy ekosystémů střední Evropy • Vysvětlí hlavní příčiny vegetačních pásem Země • Vysvětlí souvislost mezi znečištěním životního prostředí a změnami druhové skladby rostlinných společenstev • Uvede příklady potravních řetězců, koloběhu živin a toku energie v modelových ekosystémech • Objasní vzájemnou souvislost mezi biotickými a abiotickými faktory ekosystému • Hodnotí změny v ekosystému a uvede příklady krátkodobých a dlouhodobých změn a jejich důsledků • Určí výskyt biomů na Zemi jako přirozený důsledek dlouhodobého působení klimatických faktorů a změn v zemské kůře • Charakterizuje základní vztahy mezi populacemi v rámci ekosystému a uvnitř populací • Uvede příklady základních přírodních biotopů ČR a umí je charakterizovat • Uvede příklady pozitivního a negativního významu konkrétních organismů pro rostliny, živočichy a pro člověka • Charakterizuje faktory ovlivňující druhovou roz- 	<p>Ekologie a její zákonitosti (společenstva, ekosystémy a biosféra) biosféra a její členění</p>	<p>ENV Problematika vztahů organizmů a prostředí Člověk a životní prostředí Životní prostředí regionu a České republiky</p> <p>SOU Žijeme v Evropě</p>

Výstupy	Očekávané výstupy školy	Učivo (bez časových dotací)	Realizace průřezových témat
	<p>manitost, prostorové rozložení a vývoj společen- stev</p> <ul style="list-style-type: none"> • Vysvětlí hlavní příčiny vegetačních pásem Země • Vysvětlí význam a způsob ochrany původních a přirozených společenstev 		
	<ul style="list-style-type: none"> • Charakterizuje historický vývoj vlivu člověka na prostředí, vzájemné ovlivňování člověka a životního prostředí • Charakterizuje základní postoje člověka k přírodě a jejich důsledky • Objasní pojem globální změny, globální problémy lidské populace • Vysvětlí příčiny vzniku ozonových děr a jejich důsledky pro člověka • Vysvětlí podstatu skleníkového efektu a jeho důsledky pro člověka a životní prostředí • Charakterizuje příčiny, projevy a možné dopady poškození různých ekosystémů • Objasní souvislosti mezi růstem lidské populace a vymíráním určitých druhů organismů • Uvede příklady civilizačních chorob spojených se znečišťováním prostředí a změnou způsobu života a možné způsoby ochrany před nimi • Využije znalosti o životních nárocích a areálech druhů pro rekultivace zničených ploch • Uvede ekologické i hospodářské důsledky pěstování určitých druhů rostlin v nevhodných podmínkách • Vysvětlí souvislost mezi znečištěním životního prostředí a změnami druhové skladby společenstev 	<p>Člověka prostředí (Historický vývoj, konflikt s ŽP, charakteristika stavu ŽP a řešení vybraných ekologických problémů)</p>	<p>ENV Problematika vztahů organismů a prostředí Člověk a životní prostředí Životní prostředí regionu a České republiky</p> <p>SOU Globalizační a rozvojové procesy Globální problémy a mezinárodní rozvojová spolupráce Žijeme v Evropě</p> <p>MED Média a mediální produkce Mediální produkty a jejich významy</p>
<ul style="list-style-type: none"> • Určí základní vlastnosti vzorku půdního profilu a navrhne využitelnost a způsob efektivního hospodaření s půdou v daném regionu 	<ul style="list-style-type: none"> • Určí nejdůležitější principy trvale udržitelného rozvoje • Charakterizuje základní formy a principy ochrany přírody v ČR 	<p>Ochrana ŽP (Příroda ČR, ochrana přírody, ochrana ŽP jako celku, ekologie krajiny, současnost a budoucnost ochrany ŽP)</p>	<p>ENV Problematika vztahů organismů a prostředí Člověk a životní prostředí</p>

Výstupy	Očekávané výstupy školy	Učivo (bez časových dotací)	Realizace průřezových témat
<ul style="list-style-type: none"> • Vyhodnotí bezpečnost ukládání odpadů a efektivitu využívání druhotných surovin v daném regionu 	<ul style="list-style-type: none"> • Prokáže na příkladech, že současná situace v životním prostředí stále více ovlivňuje činnost lidstva a politiku států • Uvede základní znečišťovatele vody, půdy a atmosféry • Objasní vzájemnou provázanost ochrany druhů s ochranou jejich přirozeného prostředí • Navrhne opatření bránící znečištění ovzduší, půdy, povrchových a podzemních vod nebo je zmenšující • Uvede příklady činností, kterými lze snížit čerpání neobnovitelných zdrojů energie a surovin • Uvede příklady alternativních, obnovitelných zdrojů energie, které lze prakticky využívat • Navrhne konkrétní opatření a činnosti vedoucí ke snižování produkce odpadů 		<p>Životní prostředí regionu a České republiky</p> <p>SOU</p> <p>Globalizační a rozvojové procesy</p> <p>Globální problémy a mezinárodní rozvojová spolupráce</p> <p>Žijeme v Evropě</p> <p>MED</p> <p>Média a mediální produkce</p> <p>Mediální produkty a jejich významy</p>

Výstupy	Očekávané výstupy školy	Učivo (bez časových dotací)	Realizace průřezových témat
GEOLOGICKÝ KURZ			
GEOLOGIE – SLOŽENÍ, STRUKTURA A VÝVOJ ZEMĚ			
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Porovná složení a strukturu jednotlivých zemských sfér a objasní jejich vzájemné vztahy • Využívá vybrané metody identifikace minerálů • Analyzuje energetickou bilanci Země a příčiny vnitřních a vnějších geologických procesů 	<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Pozoruje (okem, lupou) horniny a minerály a zařadí je do hlavních skupin • Rozliší s pomocí klíče minerály na základě zjištění a změření hustoty, tvrdosti, barvy, vrypu, lesku, krystalové soustavy a chemických vlastností • Definiuje pojem nerost a hornina, barva, lesk, vryp, tvrdost, hustota • Popíše chemické vlastnosti nerostů • Rozlišuje jednotlivé krystalové soustavy nerostů • Objasní podstatu vzniku nerostů a hornin a jejich výskytu v ČR a ve světě 	<p>Země jako geologické těleso základní geobiocykly</p> <p>Zemské sféry chemické, mineralogické a petrologické složení Země</p> <p>Minerály jejich vznik a ložiska; krystaly a jejich vnitřní stavba; fyzikální a chemické vlastnosti minerálů</p>	<p>ENV Problematika vztahů organismů a prostředí Člověk a životní prostředí Životní prostředí regionu a České republiky</p>
GEOLOGIE – GEOLOGICKÉ PROCESY V LITOSFÉŘE			
<ul style="list-style-type: none"> • Určí nerostné složení a rozpozná strukturu běžných magmatických, sedimentárních a metamorfovaných hornin • Analyzuje různé druhy poruch v litosféře • Využívá geologickou mapu ČR k objasnění geologického vývoje regionů 	<ul style="list-style-type: none"> • Definiuje vnitřní geologické procesy • Objasní podstatu kontinentálního driftu, magmatizmu, vulkanizmu, zemětřesení a jejich důsledků pro utváření zemského povrchu a života na Zemi • Rozlišuje jednotlivé skupiny hornin podle jejich původu • Vysvětlí možnosti praktického využití nerostů a hornin • Definiuje vnější geologické procesy • Objasní podstatu působení větru, vody, ledu, gravitace, a jejich důsledků pro utváření zemského povrchu a života na Zemi 	<p>Magmatický proces vznik magmatu a jeho tuhnutí; krystalizace minerálů z magmatu</p> <p>Zvětrávání a sedimentační proces mechanické a chemické zvětrávání, srážení, sedimentace</p> <p>Metamorfní procesy jejich typy; kontaktní a regionální metamorfóza</p> <p>Deformace litosféry křehká a plastická deformace geologických objektů, vývoj stavby pevnin a oceánů; mechanismus deskové tektoniky; zemětřesení a</p>	<p>ENV Problematika vztahů organismů a prostředí Člověk a životní prostředí Životní prostředí regionu a České republiky</p>

Výstupy	Očekávané výstupy školy	Učivo (bez časových dotací)	Realizace průřezových témat
		vulkanismus, tvary zemského povrchu	
ČLOVĚK A ANORGANICKÁ PŘÍRODA – PRÁCE V TERÉNU A GEOLOGICKÉ EXKURZE			
<ul style="list-style-type: none"> • Posuzuje geologickou činnost člověka z hlediska možných dopadů na životní prostředí • Posoudí význam i ekologickou únosnost těžby a zpracovatelských technologií v daném regionu 	<ul style="list-style-type: none"> • Interpretuje údaje zjištěné z geologické mapy • Rozvine dřívější poznatky o výskytu a využití hornin a nerostů v souvislosti geologického vývoje ČR • Objasní procesy utváření Klatovska a Šumavy • Provede rozbor využití geologických surovin na Klatovsku v minulosti i dnes 	<p>Interakce mezi přírodou a společností</p> <p>přístupy environmentální geologie, rekultivace a revitalizace krajiny</p>	<p>ENV</p> <p>Problematika vztahů organismů a prostředí</p> <p>Člověk a životní prostředí</p> <p>Životní prostředí regionu a České republiky</p>

5.11 Zeměpis

5.11.1 Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové vymezení

Vyučovací předmět Zeměpis vychází ze vzdělávací oblasti Člověk a příroda a vzdělávacího oboru Geografie. Předmět je určen žákům prvního až třetího ročníku čtyřletého gymnázia a žákům pátého až sedmého ročníku víceletého gymnázia (kvinta – septima).

Zeměpis má v rámci gymnaziálního vzdělání mnoho funkcí, za jednu z nejdůležitějších lze považovat integrační funkci. Ve své podstatě spojuje poznatky z řady přírodních, společenských a technických věd, zároveň také z oblasti kultury. V této rozmanitosti lze pak snadno využívat mnoha vazeb k jiným vědním oborům, či vyučovacím předmětům, které z nich vycházejí. V oblasti matematické geografie jsou to vazby na astronomii a fyziku, u fyzické geografie na geologii, hydrologii, klimatologii, chemii a biologii. V socioekonomické geografii jsou to vazby na demografii a historii, a v politické geografii jsou to vazby na politologii. Pro rozšíření učiva je prostor v Seminári ze zeměpisu, který je nabízen žákům od 3. ročníku (septimy).

Komplexní geografické poznání reality napomáhá u žáka vytvářet celkový postoj ke světu, názory na jeho vznik a vývoj. Velice úzkou vazbu má předmět Zeměpis na kartografii. Silné vazby má Zeměpis k dalším studijním předmětům s výraznou integrační funkcí, a to k předmětům Základy společenských věd a Dějepis.

Do vyučovacího předmětu Zeměpis jsou zařazena tato průřezová témata:

- Osobní a sociální výchova
- Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech
- Multikulturní výchova
- Environmentální výchova
- Mediální výchova

Časové vymezení předmětu

Zeměpis je určen žákům prvního až třetího ročníku čtyřletého gymnázia a žákům pátého až sedmého ročníku víceletého gymnázia (kvinta – septima). Ve všech těchto ročnících jsou předmětu Zeměpis věnovány dvě vyučovací hodiny týdně, které jsou v každém ročníku doplněny zeměpisnou exkurzí.

Výchovné a vzdělávací strategie

Strategie směřující ke kompetencím k učení

- vybízet žáky k používání učebních pomůcek: atlas, mapa, globus, pro získávání a ověřování geografických informací
- seznamovat žáky s prameny geografických informací – s časopisy s geografickou tematikou: National Geographic, Lidé a Země, Geografické rozhledy, internet, Wikipedie, Youtube atd.
- zadávat žákům témata na krátké referáty, při jejichž zpracování a prezentaci se žáci učí získané informace vyhledávat, třídit a přiměřeně hodnotit
- pracovat se žáky tak, aby samostatně nebo skupinově dokázali vyhledávat informace z různých zdrojů dat: statistické prameny, různé druhy textů, encyklopedie, slovníky, tabulky, grafy, fotografie, obrázky a schémata

Strategie směřující ke kompetencím k řešení problémů

- pracovat se žáky tak, aby samostatně nebo skupinově navrhovali postupy, taktiky k řešení daného problému s využitím odborné literatury. Problémy mohou být regionálního, ale i globálního charakteru, mohou být reálné v prostoru a čase, ale i modelové a smyšlené
- v rámci exkurzí směřovat žáky podle poznaných jevů k aplikaci teoretických poznatků do praxe

Strategie směřující ke kompetencím komunikativním

- formou diskuse na dané téma vést žáky ke schopnosti jasně a logicky formulovat svůj názor,

- vhodně argumentovat, vyslechnout názory ostatních a vést dialog
- hodnotit projev a vystupování žáka v rámci diskusí, zkoušení nebo příspěvků v podobě aktualit nebo zajímavostí s geografickou tematikou

Strategie směřující ke kompetencím sociálním a personálním

- vybízet žáky ke sledování aktuálního dění ve světě
- zadávat projekty nebo problémové úkoly, při jejichž zpracování se žáci učí samostatnosti i spolupráci

Strategie směřující ke kompetencím občanským

- vytvářet v průběhu roku a při konkrétních souvisejících událostech, školní projekty, panelové diskuse na dané téma: „Jak předcházet nebezpečí živelních pohrom a jak se chovat v jejich situacích“ (tsunami, hurikány, záplavy)
- organizovat geografické exkurze, přednášky a besedy

Strategie směřující ke kompetencím k podnikavosti

- získávat a kriticky vyhodnocovat informace o vzdělávacích a pracovních příležitostech
- kriticky posuzovat příležitosti k uskutečnění podnikatelského záměru, realitu tržního prostředí s ohledem na faktor geografické příslušnosti lokality

Strategie směřující ke kompetencím digitálním

- učit žáka práci s digitálními prostorovými daty ve formě souřadnic, map, grafů, tabulek či družicových snímků
- používat digitální mapy jako učební pomůcky
- pomáhat žákovi vyhledávat na internetu nezbytné geografické informace,
- klást důraz na bezpečnou a efektivní komunikaci žáků a na jejich odpovědné chování a jednání v digitálním světě v digitálním světě

Péče o mimořádně nadané žáky

Mimořádně nadaní žáci se pravidelně účastní zeměpisných soutěží na různých úrovních, počínaje školním kolem zeměpisné olympiády. Dle jejich výsledků mohou dále postoupit do vyšších kol. V rámci individuálního zájmu si připravují různé referáty. Mohou s učiteli konzultovat odbornou problematiku a zapůjčovat si odbornou literaturu či časopisy.

Pravidla pro hodnocení žáků

Kritéria hodnocení vycházejí z platného klasifikačního řádu školy.

5.11.2 Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Ročník: kvinta, 1. ročník

Vyučovací předmět: zeměpis

Výstupy	Očekávané výstupy školy	Učivo (bez časových dotací)	Realizace průřezových témat
Žák:	<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Objasní postavení geografie v systému věd • Objasní syntetičnost a prognostiku geografie • Stanoví krajinnou sféru jako objekt zkoumání geografie • Rozčlení geografii na jednotlivé disciplíny • Defínuje krajinnou sféru 	<p>Úvod do geografie (postavení geografie v systému věd)</p>	
<ul style="list-style-type: none"> • Porovná postavení Země ve vesmíru a podstatné vlastnosti Země s ostatními tělesy sluneční soustavy 	<ul style="list-style-type: none"> • Objasní vývoj poznatků o Zemi • Defínuje základní astronomické pojmy • Objasní pohyby Země jejich důsledky • Porovná poznatky o Zemi a Měsíci a zhodnotí jejich vzájemné působení • Pracuje s místním a pásmovým časem • Objasní výpočty výšky Slunce nad obzorem 	<p>Země jako vesmírné těleso (vývoj poznatků o Zemi, Země jako součást vesmíru, tvar a rozměry Země, pohyby Země a jejich důsledky, Měsíc a jeho vliv na Zemi, dálkový průzkum Země)</p>	
<ul style="list-style-type: none"> • Používá dostupné kartografické produkty a další geografické zdroje dat a informací v tištěné i digitální podobě pro řešení geografických problémů • Orientuje se s pomocí map v krajině • Používá s porozuměním vybranou geografickou, topografickou a kartografickou terminologii • Vytváří a využívá vlastní mentální schémata a mentální mapy pro orientaci v konkrétním území • Čte, interpretuje a sestavuje jednoduché grafy a tabulky, analyzuje a interpretuje geografické údaje 	<ul style="list-style-type: none"> • Objasní základní pojmy v kartografii • Používá glóbus a mapu • Srovná různé postupy v tvorbě map • Objasní dělení map podle různých kritérií • Poskytne informace k samostatné tvorbě tematických map • Vysvětlí pojmy zemská šířka a délka, hlavní čáry na glóbu a nebeské báni • Defínuje pojmy rovník, rovnoběžka, poledník, polární kruh, nadhlavník, obzor • Využívá animace, např. na Youtube, k pochopení probíraných jevů 	<p>Geografická kartografie a topografie (mapa, glóbus, měřítko mapy a glóbu, zeměpisná síť, určování zeměpisné polohy, tvorba a dělení map, orientace podle mapy, kartografická zobrazení, obsah map, praktické aplikace s kartografickými produkty a kartogramy, kartografický vyjadřovací jazyk, geografické informační systémy)</p>	

Výstupy	Očekávané výstupy školy	Učivo (bez časových dotací)	Realizace průřezových témat
PŘÍRODNÍ OBRAZ ZEMĚ FYZICKOGEOGRAFICKÁ SFÉRA			
<ul style="list-style-type: none"> • Porovná na příkladech mechanismy působení endogenních (včetně deskové tektoniky) a exogenních procesů a jejich vliv na utváření zemského povrchu a na život lidí • Objasní mechanismy globální cirkulace atmosféry a její důsledky pro vytváření klimatických pásů • Objasní velký a malý oběh vody a rozliší jednotlivé složky hydrosféry a jejich funkci v krajině • Hodnotí vodstvo a půdní obal Země jako základ života a zdroje rozvoje společnosti • Rozliší hlavní biomy světa • Rozliší složky a prvky fyzickogeografické sféry a rozpozná vztahy mezi nimi 		Fyzickogeografická sféra jako systém Jednotlivé sféry, složení zemského tělesa	ENV Problematika vztahů organismů a prostředí Člověk a životní prostředí
	<ul style="list-style-type: none"> • Objasní propojení mezi jednotlivými prvky a složkami krajinné sféry • Objasní význam a složení atmosféry • Aplikuje pojmy, podnebí, počasí, všeobecná cirkulace atmosféry, základní meteorologické prvky • Vysvětlí význam atmosféry pro život na Zemi 	Atmosféra (složení, vrstvy, klimatické pásy, podnebí, počasí, cirkulace atmosféry, základní meteorologické prvky)	
<ul style="list-style-type: none"> • Zhodnotí využitelnost různých druhů vod a posoudí možné způsoby efektivního hospodaření s vodou v příslušném regionu 	<ul style="list-style-type: none"> • Objasní malý a velký oběh vody v přírodě • Definuje jednotlivé složky hydrosféry a jejich funkce v přírodě • Popíše složení mořské vody a její základní pohyby • Specifikuje odtokový režim řek podle jejich polohy 	Hydrosféra (rozdělení zásob vody na Zemi, rozdělení vod na povrchové a podzemní, voda mořská a na pevninách, znečišťování vod a jeho důsledky)	

Výstupy	Očekávané výstupy školy	Učivo (bez časových dotací)	Realizace průřezových témat
	<ul style="list-style-type: none"> • Objasní pojmy oceán, moře, vodní tok, ledovec, jezero, umělá vodní nádrž, bažiny, podpovrchová voda 		
	<ul style="list-style-type: none"> • Objasní složení zemského tělesa • Vysvětlí působení endogenních sil a jejich důsledky na utváření zemského povrchu • Popíše tvary zemského povrchu a oceánského • Zhodnotí působení lidské činnosti na geomorfologii 	Litosféra (nerosty, horniny, složení pevného zemského tělesa, planetární členění zemské kůry, endogenní a exogenní síly, kontinentální drift, základní tvary zemského povrchu)	
<ul style="list-style-type: none"> • Určí základní vlastnosti vzorku půdního profilu a navrhne využitelnost a způsob efektivního hospodaření s půdou v daném regionu 	<ul style="list-style-type: none"> • Objasní půdotvorný proces • Objasní pojmy půdní typ a půdní druh, matečná hornina, půdní horizont, organická a anorganická složka půdy, humus • Vysvětlí nutnost ochrany půd 	Pedosféra (význam půd pro život, půdotvorný proces, složky půd, půdní druhy a půdní typy, rozmístění půd na Zemi)	
	<ul style="list-style-type: none"> • Objasní uspořádání bioty na Zemi a její příčiny • Definiuje jednotlivé biomy na Zemi • Zhodnotí vliv člověka na biosféru 	Biosféra (rozmístění rostlinstva a živočišstva na Zemi, zonálnost a výšková stupňovitost v rozmístění bioty na Zemi)	
LIDÉ NA ZEMI			
<ul style="list-style-type: none"> • Zhodnotí na příkladech dynamiku vývoje obyvatelstva na Zemi, geografické, demografické a hospodářské aspekty působící na chování, pohyb, rozmístění a zaměstnanost obyvatelstva • Analyzuje hlavní rasová, etnická, jazyková, náboženská, kulturní a politická specifika s ohledem na způsob života a životní úroveň v kulturních regionech světa • Identifikuje obecné základní geografické znaky a funkce sídel a aktuální tendence ve vývoji osídlení 	<ul style="list-style-type: none"> • Vyhodnocuje vývoj lidské společnosti • Posuzuje dělení lidské společnosti podle biologických, kulturních a hospodářských znaků • Aplikuje tematické mapy • Objasní rozmístění ras a národů • Rozdělí lidská sídla podle daných kritérií a zhodnotí proces urbanizace v jednotlivých oblastech světa 	Obyvatelstvo světa (základní geografické, demografické a hospodářské charakteristiky, přirozená měna obyvatelstva, přirozený přírůstek, přirozený úbytek, porodnost, úmrtnost, mechanický pohyb obyvatelstva, dynamika vývoje lidské společnosti, základní biologické, kulturní a ekonomické znaky obyvatelstva, sídelní struktura a její vývoj, forma sídel)	MUL Základní problémy sociokulturních rozdílů Psychosociální aspekty interkulturality SOU Humanitární pomoc a mezinárodní rozvojová spolupráce

Výstupy	Očekávané výstupy školy	Učivo (bez časových dotací)	Realizace průřezových témat
<ul style="list-style-type: none"> • Zhodnotí na příkladech světové hospodářství jako otevřený dynamický systém s určitými složkami, strukturou a funkcemi a zohlední faktory územního rozmístění hospodářských aktivit, vymezení jádrové a periferní oblasti světa • Zhodnotí nerovnoměrné rozmístění, objem a distribuci světových surovinových a energetických zdrojů • Rozliší a porovnává státy světa a jejich mezinárodní integrační uskupení a organizace podle kritérií vzájemné podobnosti a odlišnosti • Lokalizuje na politické mapě světa hlavní aktuální geopolitické problémy s přihlédnutím k historickému vývoji • Vyhledá na mapách hlavní světové oblasti cestovního ruchu, porovná jejich lokalizační faktory a potenciál 	<ul style="list-style-type: none"> • Určí kritéria pro hodnocení vyspělosti států světa • Zhodnotí světové hospodářství jako propojený systém • Podá charakteristiku jádrových a periferních oblastí • Rozdělí nerostné suroviny do skupin, vyhledá jejich hlavní ložiska těžby, u některých určí jejich hlavní světové producenty • Objasní předpoklady a úroveň zemědělské výroby • Umístí průmyslová odvětví na základě lokalizačních faktorů • Definuje hlavní druhy světové dopravy • Vysvětlí předpoklady cestovního ruchu • Pomocí internetu vyhledá a následně zpracuje data v podobě prezentace či tabulky informace o obyvatelstvu 	<p>Světové hospodářství (sektorová a odvětvová struktura, územní dělba práce, lokalizační faktory světového hospodářství, ukazatele hospodářského rozvoje, jádrové a periferní oblasti světa, zemědělství, lesní a vodní hospodářství, světová průmyslová výroba, doprava, služby, cestovní ruch)</p>	<p>SOU Globalizační a rozvojové procesy Globální problémy, jejich příčiny a důsledky</p>
KRAJINA A ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ			
<ul style="list-style-type: none"> • Zhodnotí na příkladech různé krajiny jako systém pevninské části krajinné sféry se specifickými znaky, určitými složkami, strukturou, okolím a funkcemi • Analyzuje na konkrétních příkladech přírodní a kulturní (společenské) krajinné složky a prvky krajiny • Zhodnotí některá rizika působení 	<ul style="list-style-type: none"> • Vysvětlí typy krajín a stupeň zásahů člověka do nich • Objasní základní pojmy z oblasti ekologie, trvale udržitelný rozvoj, globální problémy lidstva • Posoudí základní zásady dodržování ochrany přírody • Přibližuje způsoby ochrany životního prostředí a státní ekologickou politiku • Na konci obecného učiva o světadílech a 	<p>Krajina (přírodní a společenské prostředí, typy krajín)</p> <p>Vztah přírody a společnosti (trvale udržitelný rozvoj, zásady a principy ochrany přírody a životního prostředí, globální ekologické a environmentální problémy, chráněná území)</p>	<p>ENV Problematika vztahů organismů a prostředí Člověk a životní prostředí Životní prostředí regionu a České republiky</p>

Výstupy	Očekávané výstupy školy	Učivo (bez časových dotací)	Realizace průřezových témat
přírodních a společenských faktorů na životní prostředí v lokální, regionální a globální úrovni	geosférách: k procvičení a prohloubení učiva využívá kvízů a cvičení v digitální podobě		
ŽIVELNÉ POHROMY			
	<ul style="list-style-type: none"> • Aplikuje zásady ochrany života a zdraví při možných živelních katastrofách 	Ochrana osob před následky živelních katastrof (živelní pohromy, opatření, chování a jednání při nebezpečí živelních katastrof)	

Výstupy	Očekávané výstupy školy	Učivo (bez časových dotací)	Realizace průřezových témat
ZÁKLADY POLITICKÉ GEOGRAFIE			
	<ul style="list-style-type: none"> • Objasní principy vládnutí • Zhodnotí politickou mapu světa a změny na ní • Popíše a na mapě lokalizuje ohniska napětí v současném světě • Objasní pozitivní a negativní dopady globalizace • Zhodnotí nejvýznamnější mezinárodní politické, ekonomické a vojenské organizace • Objasní vznik a fungování EU 	Základy politické geografie (formy státního zřízení, problematika státních hranic, vývoj politického rozdělení světa, aktuální změny na politické mapě světa, ohniska neklidu v současném světě, demokratické a totalitní režimy, mezinárodní organizace)	
REGIONÁLNÍ GEOGRAFIE			
<ul style="list-style-type: none"> • Rozlišuje na konkrétních územních příkladech mikroregionální, regionální, státní, makroregionální a globální geografickou dimenzi • Lokalizuje na mapách makroregiony světa, vymezení jejich hranice, zhodnotí jejich přírodní, kulturní, politické a hospodářské vlastnosti a jednotlivé makroregiony vzájemně porovná 	<ul style="list-style-type: none"> • Na mapě světa zhodnotí polohu a rozlohu světadílů • Objasní horizontální a vertikální členitost • Popíše fyzickogeografickou a socioekonomickou sféru a zhodnotí jejich vývoj • Rozdělí kontinenty do jednotlivých oblastí a objasní jejich společné a rozdílné znaky • Aplikuje poznatky fyzickogeografické a socioekonomické sféry na jednotlivé regiony • Objasní historický vývoj jednotlivých regionů • Vymezení na Zemi jednotlivé oceány • Objasní výzkum oceánů a zhodnotí nebezpečí exploatace a znečištění • Vymezení polární oblasti a aplikuje na nich poznatky globálního oteplování 	Světadíly, polární oblasti, oceány (rozmístění světadílů na Zemi, vývoj povrchu světadílů, fyzickogeografická a socioekonomická charakteristika světadílů, regionů a vybraných modelových států. Rozmístění oceánů na Zemi a jejich charakteristika, charakteristika polárních oblastí)	SOU Globální problémy, jejich příčiny a důsledky Humanitární pomoc a mezinárodní rozvojová spolupráce MUL Psychosociální aspekty interkulturality Základní problémy sociokulturních rozdílů MED Mediální produkty a jejich význam

Výstupy	Očekávané výstupy školy	Učivo (bez časových dotací)	Realizace průřezových témat
REGIONÁLNÍ GEOGRAFIE – EVROPA			
	<ul style="list-style-type: none"> • Vymezení hranice a krajní body Evropy • Objasní historický vývoj Evropy ve vztahu k současnosti • Charakterizuje postavení Evropy ve světě • Objasní geologický vývoj Evropy • Popíše horizontální a vertikální členitost Evropy • Zhodnotí přírodní poměry Evropy • Objasní vývoj evropské populace • Lokalizuje hlavní průmyslové oblasti Evropy • Zhodnotí zemědělskou výrobu Evropy • Charakterizuje dopravní síť Evropy • Rozdělí Evropu do regionů • Objasní integrační proces v Evropě • Na konci učiva o Evropě – k procvičení využívá digitální mapy a kvízy 	<p>Evropa</p> <p>Umístění Evropy na Zemi, vymezení hranic a krajních bodů.</p> <p>Horizontální a vertikální členitost.</p> <p>Povrch a geologický vývoj Evropy.</p> <p>Základní klimatické, hydrologické, půdní a biologické charakteristiky Evropy.</p> <p>Obyvatelstvo Evropy, jeho rozdělení a vývoj.</p> <p>Nerostné suroviny, zpracovatelský průmysl a energetika.</p> <p>Zemědělství Evropy.</p> <p>Evropská doprava.</p> <p>Evropské regiony a jednotlivé státy.</p> <p>Integrační proces v Evropě.</p>	<p>SOU</p> <p>Humanitární pomoc a mezinárodní rozvojová spolupráce</p> <p>Žijeme v Evropě</p> <p>MUL</p> <p>Základní problémy sociokulturních rozdílů</p> <p>Psychosociální aspekty interkulturality</p> <p>MED</p> <p>Mediální produkty a jejich význam</p>
REGIONÁLNÍ ZEMĚPIS – ČESKÁ REPUBLIKA			
<ul style="list-style-type: none"> • Zhodnotí polohu, přírodní poměry a zdroje České republiky • Lokalizuje na mapách hlavní rozvojová jádra a periferní oblasti České republiky, rozlišuje jejich specifika • Vymezení místní region (podle bydliště, školy) na mapě podle zvolených kritérií, zhodnotí 	<ul style="list-style-type: none"> • Určí zeměpisnou polohu České republiky z hlediska fyzické a socioekonomické geografie • Porovná rozlohu a počet obyvatel s ostatními státy Evropy • Zařadí jednotlivé oblasti do geomorfologických celků • Definuje podnebí, vodstvo, půdy a biotu • Definuje obyvatelstvo, jeho soustředění do oblastí, kulturní a sociální zvláštnosti • Objasní sídelní strukturu a její vývoj • Analyzuje hospodářství, průmysl, energetiku, 	<p>Česká republika</p> <p>(poloha a rozloha, vývoj státního území, fyzickogeografická charakteristika—geologický vývoj, geomorfologické celky, klima, vodstvo, půdy, biota.</p> <p>Obyvatelstvo a vývoj osídlení, politický systém, zemědělství a lesnictví, těžba nerostných surovin, průmysl a energetika, doprava, služby, cestovní ruch, zahraniční</p>	<p>ENV</p> <p>Životní prostředí regionu a České republiky</p> <p>SOU</p> <p>Žijeme v Evropě</p>

Výstupy	Očekávané výstupy školy	Učivo (bez časových dotací)	Realizace průřezových témat
přírodní, hospodářské a kulturní poměry mikroregionu a jeho vazby k vyšším územním celkům a regionům	lesní a vodní hospodářství, dopravu, služby, cestovní ruch, zahraniční obchod a jejich rozvoj <ul style="list-style-type: none"> • Provede regionalizaci • Vyhledá národní parky a další chráněná území • Na závěr učiva o ČR (kraje) – vytvoří prezentaci o zajímavých místech vybraného kraje 	obchod. Přehled a charakteristika krajů České republiky)	

5.12 Občanský a společenskovední základ

5.12.1 Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové vymezení

Vyučovací předmět Základy společenských věd vychází ze vzdělávacího oboru Občanský a společenskovední základ, který naplňuje vzdělávací obsah vzdělávací oblasti Člověk a společnost. Do vyučovacího předmětu je integrována část vzdělávacího oboru Výchova ke zdraví a celý vzdělávací obsah vzdělávacího oboru Člověk a svět práce ze vzdělávací oblasti téhož názvu vymezeného RVP GV.

V průběhu vzdělávání jsou začleněna průřezová témata RVP GV (Osobnostní a sociální výchova, Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech, Multikulturní výchova, Multimediální výchova).

V průběhu studia žák rozšiřuje již nabyté znalosti a získává nové vědomosti o podstatě lidské psychiky, o společnosti, o fungování společnosti a státu, posiluje své právní vědomí, uvažuje o ekonomických zákonitostech, v dějinách filozofie hledá názory blízké své přirozenosti, v ideologiích pak odhaluje podstatu svého světonázoru.

Získává dovednosti a schopnosti, které mu umožní lépe porozumět sobě samému i druhým lidem, orientovat se ve společnosti, dodržovat základní etické normy, orientovat se na trhu práce, uplatňovat svá práva a být schopen případně hájit i práva druhých, zapojit se do věcí veřejných i prostřednictvím digitálních technologií.

Učí se klást otázky, pochybovat a přirozeně tak podporovat názorovou pluralitu v kontextu Evropa, svět.

V rámci uskutečnění výuky jsou realizována některá průřezová témata, jejichž posláním je u žáků vytvořit širší poznávací zázemí, ale i větší morální a sociální vyspělost mladé osobnosti. Jsou to především:

- Osobnostní a sociální výchova
- Multikulturní výchova
- Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech
- Mediální výchova

Časové vymezení vyučovacího předmětu

1. ročník, kvinta 1 hodina týdně – právo
2. ročník, sexta 1 hodina týdně – ekonomika a podnikání
3. ročník, septima 2 hodiny týdně – psychologie
4. ročník, oktáva 2 hodiny týdně – filozofie

Volitelné semináře:

Ekonomický: 3 hodiny týdně (4. ročník),

Společenskovední: 3 hodiny (4.ročník)

Výuka vyučovacího předmětu Základy společenských věd probíhá v kmenových třídách, v multimediální učebně a částečně v terénu (exkurze, přednášky).

Základními metodami a formami práce jsou:

- skupinové vyučování
- frontální výuka
- řízený rozhovor
- práce s textem
- seminární práce

Výchovné a vzdělávací strategie

Strategie směřující ke kompetencím k učení

- vést žáky k vyhledávání, třídění, porovnávání informací
- spolu s žáky hledat souvislosti mezi poznatky a využitím v praxi

- vést žáky k využívání vědomostí z jiných předmětů
- vytvářet modelové situace, při nichž mohou žáci aplikovat své znalosti a občanské dovednosti

Strategie směřující ke kompetencím k řešení problémů

- pomocí anket, dotazníkových průzkumů a diskuzí vytvářet pro žáky dostatečný prostor ke zjišťování pravdivosti vyslovovaných pravdivostí
- předkládáním problémových situací z každodenní praxe, z novinových článků, aktuálního společenského dění vést žáka k analyzování, k vyvozování závěru a obhajování vlastních postojů.
- posoudit vliv digitalizace na život jedince a proměnu společnosti
- uvádět žákům příklady, kde mohou využívat znalosti z jiného předmětu, např. využití dějepisných souvislostí pro pochopení politické situace současnosti

Strategie směřující ke kompetencím komunikativním

- vhodnými příklady úkoly učít žáky klást jasné a srozumitelné dotazy, uvádět argumenty a protiargumenty, vyjednávat při řešení problémových nebo konfliktních situací
- vytvářet prostor pro modelové situace, v jejichž rámci žák nacvičuje vhodné způsoby chování
- systematickým vedením žáků k slovním projevům vytvářet prostor k vyjádření a interpretaci vlastních myšlenek

Strategie směřující ke kompetencím sociálním a personálním

- vyžadovat dodržování etických pravidel – slušného chování a vzájemné tolerance
- umožňovat každému žákovi zažít úspěch
- navozovat aktivity (skupinová práce, hraní rolí, dramatizace), během kterých žák konstruktivně řeší problémy s ostatními
- přípravou ukávek z literatury, filmu, pomocí video a audionahrávek směřovat žáky k systematickému pozorování reakcí, chování lidí v různých situacích v reálném životě, literatuře či filmu
- podporovat zájem žáků doporučováním další vhodné literatury, soutěží a seminářů

Strategie směřující ke kompetencím občanským

- důslednou a systematickou kontrolou zadaných prací navozovat situace k získání vědomí odpovědnosti za včasné plnění zadaných úkolů a odpovědnost za vlastní práci
- přípravou modelových situací seznamovat žáky s různými procedurami v mezilidském styku (jednání na úřadech, soudní řízení, volby)
- motivovat ke sledování aktuální situace v oblasti politické, ekologické, sociální nebo ekonomické, nabízet žákům příležitost k diskuzi.
- podněcovat žáky k zapojení prostřednictvím digitálních technologií do občanského života, např. účastí na charitativních, společenských či kulturních akcích
- využívat právního povědomí v praktickém životě, dodržovat právní ustanovení i normy pro digitální prostředí, které se na žáka vztahují

Strategie směřující ke kompetencím k podnikavosti

- vyžadovat dodržování dohodnutých postupů, snažit se dosáhnout dohodnuté kvality práce při praktických činnostech

Strategie směřující ke kompetencím digitálním

- rozvíjet u žáků samostatnost v práci s digitálními platformami a mobilními aplikacemi učebnic společenských věd
- vést žáky k práci s různým digitálním prostředím pro denní interaktivní kontakt s informacemi o aktuálním společenském dění
- ukazovat žákům, jak využívat digitální nástroje a digitální prostředí ve prospěch svůj i ve prospěch společnosti
- rozvíjet digitální gramotnost žáka v oblasti možných rizik ve vztahu ke zdraví související s užíváním, respektive nadužíváním digitálních technologií

- rozvíjet odpovědný přístup pro využívání digitálních technologií v oblasti etiky, etických otázek a v oblasti práva a využívání AI

Péče o nadané žáky:

Vyučující se bude snažit zajišťovat jejich účast na odborných projektech, zadávat jim specializované úkoly, popřípadě jim umožní konzultace při přípravě SOČ.

Pravidla pro hodnocení žáků

Kritéria hodnocení vycházejí z platného klasifikačního řádu školy.

5.12.2 Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Ročník: kvinta, 1. ročník

Vyučovací předmět: právo

Výstupy	Očekávané výstupy školy	Učivo (bez časových dotací)	Realizace průřezových témat
OBČAN VE STÁTĚ			
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Rozlišuje a porovnává historické i současné typy států (forem vlády) • Vymezí, jakou funkci plní ve státě ústava a které oblasti života upravuje • Objasní, proč je státní moc v ČR rozdělena na tři nezávislé složky, rozlišuje a porovnává funkce a úkoly orgánů státní moci ČR • Vyloží podstatu demokracie, odliší ji od nedemokratických forem řízení sociálních skupin a států, porovná postavení občana v demokratickém a totalitním státě • Objasní podstatu a význam politického pluralismu pro život ve státě, uvede příklady politického extremismu a objasní, v čem spočívá nebezpečí ideologií • Rozlišuje složky politického spektra, porovnává přístupy vybraných politických seskupení k řešení různých otázek a problémů každodenního života občanů • Uvede příklady, jak může občan ovlivňovat společenské dění v obci a ve státě a jakým způsobem může přispívat k řešení záležitostí týkajících se veřejného zájmu • Vyloží podstatu komunálních a parlamentních voleb, na příkladech 	<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Vysvětlí a časově zařadí teorie vzniku státu • Klasifikuje formy státu podle způsobu vlády a uvede příklady • Vymezí funkci ústavy a její orgány • Vyhledává demokratické a nedemokratické články v několika rozdílných ústavách • Umí vysvětlit, kdo má moc zákonodárnou, výkonnou a soudní • Charakterizuje znaky demokratického státu a porovnává a jinými typy států (nedemokratickými) • Rozliší volební systémy používané v ČR a umí je přiřadit k daným typům voleb • Vysvětlí, jak se mohou občané podílet na politické moci v zemi • Uvede příklady základních lidských práv a dokumentů, které řeší tuto tematikou • Vysvětlí význam funkce ombudsmana • Vyznačí základní principy jednotlivých ideologií a porovnává je • V mediálním prostředí pomocí digitálních technologií vyhledá projevy nesnášenlivosti a posuzuje jejich důvěryhodnost z různých zdrojů • Pracuje s různými digitálními technologiemi při získávání a ověřování informací • V mediálním světě pomocí digitálních technologií rozpoznává netolerantní, rasistické, xenofobní a 	<p>Stát – znaky a funkce státu, formy státu, právní stát</p> <p>Ústava ČR – přehled základních ustanovení</p> <p>Demokracie – principy a podoby, občanská práva a povinnosti, podstata občanské společnosti, její instituce, politický život ve státě, volby volební systémy, úřady</p> <p>Lidská práva, zakotvení lidských práv v dokumentech, porušování a ochrana lidských práv, ombudsman</p> <p>Ideologie, znaky a funkce, přehled vybraných ideologií</p>	<p>SOU</p> <p>Globální problémy a jejich příčiny</p> <p>MUL</p> <p>Základní problémy sociokulturních rozdílů</p>

Výstupy	Očekávané výstupy školy	Učivo (bez časových dotací)	Realizace průřezových témat
<p>ilustruje možné formy aktivní participace občanů v životě obce či širších společenství</p> <ul style="list-style-type: none"> • Obhajuje svá lidská práva, respektuje lidská práva druhých lidí a uvážlivě vystupuje proti jejich porušování • Uvede okruhy problémů, s nimiž se může občan obracet na jednotlivé státní instituce, zvládá komunikaci ve styku s úřady • Uvede příklady projevů korupce, analyzuje její příčiny a domýšlí její možné důsledky 	<ul style="list-style-type: none"> • extremistické projevy v chování lidí a zaujímá aktivní • postoj proti všem projevům lidské nesnášenlivosti • Umí pracovat s různým digitálním prostředím 		
OBČAN A PRAVO			
<ul style="list-style-type: none"> • Objasní, v čem spočívá odlišnost mezi morálními a právními normami, odůvodní účel sankcí při porušení právní normy • Uvede, které státní orgány vydávají právní předpisy i jak a kde je uveřejňují • Rozlišuje fyzickou a právnickou osobu, uvede jejich příklady • Vymezí podmínky vzniku a zániku důležitých právních vztahů (vlastnictví, pracovní poměr, manželství) i práva a povinnosti účastníků těchto právních vztahů • Na příkladu ukáže možné důsledky neznalosti smlouvy včetně jejích všeobecných podmínek • Rozeznává, jaké případy se řeší v občanském soudním řízení a jaké v trestním řízení 	<ul style="list-style-type: none"> • Umí vysvětlit pojem právo a zařadit ho do historického kontextu • Uvede příklady morálního a nemorálního chování • Umí zobrazit a popsat schéma českého právního řádu • Zařadí jednotlivé dokumenty do příslušných oblastí • Vymezí obsah jednotlivých právních odvětví • Zformuluje příklad smlouvy • Porovná druhy smluv • Rozliší jednotlivé soudy v ČR • Vysvětlí rozdíl mezi občanským soudním jednáním a trestním 	<p>Právo a spravedlnost, smysl a účel práva, morálka a právo</p> <p>Právo v každodenním životě, právní subjektivita, způsobilost k právním úkonům, právní řád ČR</p> <p>Systém právních odvětví, druhy právních norem, smlouvy, jejich význam a obsah</p> <p>Orgány právní ochrany, funkce a úkoly, právnické profese, průběh občanského soudního jednání, trestní řízení</p>	<p>OSV</p> <p>Morálka všedního dne</p>
<ul style="list-style-type: none"> • Rozlišuje trestný čin a přestupek, 	<ul style="list-style-type: none"> • Zná rizika ohrožující zdraví a jejich 	<p>Sexuálně motivovaná kriminalita</p>	

Výstupy	Očekávané výstupy školy	Učivo (bez časových dotací)	Realizace průřezových témat
<p>vymezí trestní postižitelnosti občanů a uvede příklady postihů trestné činnosti</p> <ul style="list-style-type: none"> • Rozlišuje náplň činnosti základních orgánů právní ochrany, uvede příklady právních problémů, s nimiž se na ně mohou občané obracet • Ve svém jednání respektuje platné právní normy • Uvede důsledky porušování paragrafů trestního zákona souvisejících s výrobou a držením návykových látek a s činností pod jejich vlivem, sexuálně motivovanou kriminalitou, skrytými formami individuálního násilí a vyvozuje z nich osobní odpovědnost 	<p>právní důsledky</p> <ul style="list-style-type: none"> • Vyvozuje osobní odpovědnost při páchaní sexuálně motivované kriminality a při výrobě, držení a zprostředkování nelegálních návykových látek 	<p>Výroba, držení a zprostředkování nelegálních návykových látek</p>	
PRACOVNĚPRÁVNÍ VZTAHY			
<ul style="list-style-type: none"> • Uvede postup, jak uzavřít pracovní smlouvu a podat výpověď • Uvede svá pracovní práva a vyžaduje jejich respektování od ostatních, respektuje své pracovní povinnosti • Objasní funkci odborů • Volí bezpečné pracovní postupy šetrné k životnímu prostředí, používá adekvátní pracovní pomůcky • Chová se poučeně a adekvátně situaci v případě pracovního úrazu 	<ul style="list-style-type: none"> • Umí zformulovat žádost o přijetí do pracovního poměru • Vypracuje životopis • Zformuluje určitý typ výpovědi • Pochopí zásady bezpečnosti práce 	<p>Pracovní právo, vznik a zánik pracovního poměru, pracovní neschopnost, mzda, minimální mzda, odměny</p> <p>Bezpečnost práce – zásady bezpečnosti práce, pracovní úraz, odškodnění</p> <p>Návykové látky a bezpečnost v dopravě</p>	
MEZINÁRODNÍ VZTAHY, GLOBÁLNÍ SVĚT			
<ul style="list-style-type: none"> • Objasní důvody evropské integrace, posoudí její význam pro vývoj Evropy • Rozlišuje funkce orgánů EU a 	<ul style="list-style-type: none"> • Umí vysvětlit příčiny vzniku integrované Evropy • Vyjmenuje a popíše činnost orgánů EU • Vysvětlí význam EU 	<p>Evropská integrace – podstata a význam, Evropská unie – význam, proces, orgány EU</p> <p>Mezinárodní spolupráce – důvody,</p>	<p>SOU</p> <p>Žijeme v Evropě</p>

Výstupy	Očekávané výstupy školy	Učivo (bez časových dotací)	Realizace průřezových témat
<p>uvede příklady jejich činnosti</p> <ul style="list-style-type: none"> • Posoudí vliv začlenění státu do Evropské unie na každodenní život občanů, uvede příklady, jak mohou fyzické a právnické osoby v rámci EU uplatňovat svá práva • Uvede příklady činnosti některých významných mezinárodních organizací a vysvětlí, jaký vliv má jejich činnost na chod světového společenství, zhodnotí význam zapojení ČR • Uvede příklady institucí, na něž se může obrátit v případě problémů při pobytu v zahraničí • Posoudí projevy globalizace, uvede příklady globálních problémů současnosti, analyzuje jejich příčiny a domýšlí jejich možné důsledky 	<ul style="list-style-type: none"> • Zařadí historicky a politicky dané organizace (OSN, NATO...) • Zformuluje význam těchto organizací nejen pro naši zemi, ale pro celý svět • Vysvětlí negativa i pozitiva globalizace 	<p>význam a výhody, významné mezinárodní organizace a společenství – RE, NATO, OSN, jejich účel a náplň</p> <p>Proces globalizace – příčiny, projevy, důsledky, globální problémy</p>	<p>Humanitární pomoc a mezinárodní rozvojová spolupráce</p> <p>Globalizační a rozvojové procesy</p>

Výstupy	Očekávané výstupy školy	Učivo (bez časových dotací)	Realizace průřezových témat
TRŽNÍ EKONOMIKA			
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Vysvětlí na základě konkrétní, reálné a aktuální situace ve společnosti mechanismy fungování trhu • Stanoví cenu jako součet nákladů, zisku a DPH, vysvětlí, jak se cena liší podle typu zákazníků, místa či období, objasní důvody kolísání cen zboží či pracovní síly na trhu podle stavu nabídky a poptávky • Rozpozná běžné cenové triky (cena bez DPH aj.) a klamavé nabídky • Analyzuje skrytý obsah reklamy, kriticky posuzuje podíl marketingu na úspěchu výrobku na trhu • Rozlišuje a porovnává praktické využití jednotlivých forem podnikání, posoudí, která forma podnikání je v konkrétní situaci nejvýhodnější • Posoudí výhody a rizika podnikání v porovnání se zaměstnáním • Uvede, jak postupovat při zakládání vlastní podnikatelské činnosti a jak zažádat o živnostenské oprávnění 	<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Popíše jednotlivé formy směny • Objasní význam trhu a vysvětlí vzájemné vazby mezi tržními subjekty • Chápe systém členění trhu • Zhodnotí vlivy působící na nabídku a poptávku • Chápe podstatu fungování tržní ekonomiky • Chápe nutnost státních zásahů do tržní ekonomiky a na příkladech uvede různé druhy těchto zásahů • Konfrontuje běžné reklamní praktiky s vlastními zkušenostmi z nákupu spotřebního zboží • Posuzuje objektivnost v digitální podobě, vyhledává informace z důvěryhodných zdrojů • Žák posoudí na základě mediálního obrazu (tisk, rozhlas, televize) výhodnost podnikatelského prostředí • Používá kritické myšlení při používání online zdrojů • Na příkladech vysvětlí stav nabídky a poptávky na trhu práce, vlivy na cenu práce a orientuje profesní volbu přiměřeným směrem • Využívá poznatky psychologie práce, uvědomuje si specifika jednotlivých profesních zařazení 	<p>Základní ekonomické pojmy: Trh, směna a její vývoj, zboží a jeho cena, konkurence na trhu, tržní mechanismus</p> <p>Marketing Účel význam, marketingový mix v podnikání, současná forma propagace, zejména reklamy</p> <p>Analýza trhu práce informační poradenská i zprostředkovatelská funkce v ČR i EU. Politika zaměstnanosti, globalizace trhu práce.</p>	<p>SOU Globalizační a rozvojové procesy</p> <p>MED Média a mediální produkce</p>
FINANCE			
<ul style="list-style-type: none"> • Navrhne způsoby, jak využít volné finanční prostředky (spoření, produkty se státním příspěvkem, cenné papíry, nemovitosti aj.), vy- 	<ul style="list-style-type: none"> • Chápe funkci peněz, popíše jednotlivé formy směny, vysvětlí na příkladech směnu peněz podle kurzovního lístku • Rozlišuje kapitál v podnikání a jeho specifické funkce 	<p>Peníze – historie vzniku druhy a vlastnosti peněz, úloha a význam kapitálu</p>	<p>SOU Globální problémy, jejich příčiny a důsledky Žijeme v Evropě</p>

Výstupy	Očekávané výstupy školy	Učivo (bez časových dotací)	Realizace průřezových témat
<p>bere nejvýhodnější produkt pro investování volných finančních prostředků a vysvětlí proč</p> <ul style="list-style-type: none"> • Vybere nejvýhodnější úvěrový produkt s ohledem na své potřeby a zdůvodní svou volbu, posoudí způsoby zajištění úvěru a vysvětlí, jak se vyvarovat předlužení 	<ul style="list-style-type: none"> • Orientuje se v produktech peněžního a kapitálového trhu, jejichž nabídku dokáže s pomocí nových technologií kriticky zhodnotit • S rozvahou přistupuje k nabídce spotřebitelských úvěrů a uvědomuje si rizika 	<p>Bankovní soustava ČR</p> <p>Charakteristika peněžního kapitálového trhu, postavení a funkce ČNB, činnost komerčních bank – produkty tohoto trhu (úvěrování, spotřebitelské úvěry, způsoby investování peněz)</p>	
<ul style="list-style-type: none"> • Vybere nejvýhodnější pojistný produkt s ohledem na své potřeby • Objasní funkci ČNB a její vliv na činnost komerčních bank • Vysvětlí způsoby stanovení úrokových sazeb a rozdíl mezi úrokovou sazbou a RPSN • Využívá moderní formy bankovních služeb, včetně digitálních technologií, ovládá způsoby bezhotovostního platebního styku • Používá nejběžnější platební nástroje, smění peníze za použití kurzovního lístku • Uvede principy vývoje ceny akcií a možnosti forem investic do cenných papírů • Rozliší pravidelné a nepravidelné příjmy a výdaje a na základě toho sestaví rozpočet domácnost • Navrhne, jak řešit schodkový rozpočet a jak naložit s přebytkovým rozpočtem domácnosti • Na příkladu vysvětlí, jak uplatňovat práva spotřebitele (při nákupu zboží a služeb, včetně produktů finančního trhu) 	<ul style="list-style-type: none"> • Zhodnotí význam životního a důchodového pojištění, rozhodne optimální kombinaci produktů v určitém věku • Získá základní dovednosti v rámci ekonomické gramotnosti • V nabídce bankovních produktů komerčních bank posoudí výhodnost pro firemní i soukromé účely • Výměna valut – praktická ukázka umožní posoudit výhodnost směny pro rekreační účely rodiny • Informace z online prostředí a audiovizuální porady, doplní obraz tržní ekonomiky o fungování trhu akcií, výhodnosti použití volného kapitálu ve firmě • Jednoduchá bilance domácích příjmů i výdajů rozšíří možnost ekonomického rozhodování 		
TRH PRÁCE A PROFESNÍ VOLBA			

Výstupy	Očekávané výstupy školy	Učivo (bez časových dotací)	Realizace průřezových témat
<ul style="list-style-type: none"> • Kriticky posoudí své zdravotní, osobnostní a kvalifikační předpoklady pro volbu dalšího studia a profesní orientace • Posuzuje profesní a vzdělávací nabídku vztahující se k jeho profesní volbě a kariéře • Posoudí profesní poptávku na českém i evropském trhu práce a pružně na ni reaguje dalším vzděláváním • Vyhotoví potřebnou dokumentaci pro přijímací řízení k dalšímu studiu i ve zvolené profesi • Vhodně prezentuje vlastní osobu a práci, vhodně vystupuje při přijímacím pohovoru nebo konkurzu • Reflektuje význam práce pro psychické zdraví člověka, vytvoří si vyvážený pracovní rozvrh s ohledem na své osobní vztahy 	<ul style="list-style-type: none"> • Vysvětlí význam ukazatelů vývoje národ. hospodářství a souvislostí mezi nimi • Uvede způsoby měření úrovně ekonomiky státu • Popíše zákonitosti, příčiny a důsledky střídání fází rozvoje ekonomiky • Vysvětlí podstatu inflace a její důsledky na finanční situaci obyvatel a na příkladech ukáže, jak se bránit jejím nepříznivým dopadům • Objasní příčiny a druhy nezaměstnanosti 	<p>Zvláštnosti trhu práce, hlediska hodnocení pracovní síly</p> <p>Profesní volba, kariérní růst, osobní management.</p> <p>Ekonomické subjekty podnikání – právní formy</p>	<p>OSV Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti</p> <p>SOU Globální problémy, jejich příčiny a důsledky</p> <p>MED Účinky mediální produkce a vliv médií</p>
NÁRODNÍ HOSPODÁŘSTVÍ A ÚLOHA STÁTU V EKONOMICE			
<ul style="list-style-type: none"> • Objasní funkci podpory v nezaměstnanosti, funkci úřadů práce a personálních agentur, vyhledá informace o zaměstnání a rekvalifikaci v různých typech médií • Objasní základní principy fungování systému příjmů a výdajů státu • Rozlišuje základní typy daní, rozlišuje, na které jeho činnosti se zdaňovací povinnost vztahuje • Uvede, jakým způsobem podá daňové přiznání, především k dani z příjmu, jak provede základní výpočty daní a zjistí výši sociálního a 	<ul style="list-style-type: none"> • Vysvětlí význam ukazatelů vývoje národ. hospodářství a souvislostí mezi nimi • Uvede způsoby měření úrovně ekonomiky státu • Popíše zákonitosti, příčiny a důsledky střídání fází rozvoje ekonomiky • Vysvětlí podstatu inflace a její důsledky na finanční situaci obyvatel a na příkladech ukáže, jak se bránit jejím nepříznivým dopadům • Objasní příčiny a druhy nezaměstnanosti 	<p>Typy ekonomických systémů v dějinách, ekonomický cyklus, globální ekonomické úkoly</p> <p>Makroekonomické ukazatele – HDP, státní rozpočet a daňová soustava ČR</p> <p>Monetární politika ČNB – kurz měny, zahraniční platební bilance, inflace</p> <p>Sociální politika státu – důchodový systém, sociální dávky a životní minimum.</p> <p>Nezaměstnanost jako součást</p>	<p>ENV Člověk a životní prostředí</p> <p>MUL Základní problémy sociokulturních rozdílů</p> <p>SOU Globalizační a rozvojové procesy</p> <p>Globální problémy, jejich příčiny a důsledky</p> <p>Žijeme v Evropě</p>

Výstupy	Očekávané výstupy školy	Učivo (bez časových dotací)	Realizace průřezových témat
<p>zdravotního pojištění</p> <ul style="list-style-type: none"> • Na základě aktuálních mediálních informací posoudí vliv nejdůležitějších ekonomických ukazatelů (inflace, úroveň HDP, míra nezaměstnanosti) na změny v životní úrovni občanů • Vysvětlí podstatu inflace a její důsledky na příjmy obyvatelstva, vklady a úvěry, dlouhodobé finanční plánování a uvede příklady, jak se důsledkům inflace bránit • Uvede postup, jak vypočítá životní minimum své domácnosti a jak požádá o sociální dávku, na niž má nárok 		tržní ekonomiky.	

Výstupy	Očekávané výstupy školy	Učivo (bez časových dotací)	Realizace průřezových témat
ČLOVĚK JAKO JEDINEC, ZMĚNY V ŽIVOTĚ ČLOVĚKA A JEJICH REFLEXE, ZDRAVÝ ZPŮSOB ŽIVOTA A PÉČE O ZDRAVÍ			
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Objasní, proč a jak se lidé odlišují ve svých projevech chování, uvede příklady faktorů, které ovlivňují prožívání, chování a činnost člověka • Orientuje se ve své osobnosti, emocích a potřebách • Porovná osobnost v jednotlivých vývojových fázích života, vymezí, co každá etapa přináší do lidského života nového a jaké životní úkoly před člověka staví • Vyroží, jak člověk vnímá, prožívá a poznává skutečnost, sebe i druhé lidi a co může jeho vnímání a poznávání ovlivňovat. 	<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Objasní pojmy prožívání a chování • Rozliší jednotlivé typy psychických procesů jejich funkci pro člověka • Popíše psychické stavy, které ovlivňují průběh těchto procesů • Vysvětlí proces vnímání • Vysvětlí stav pozornosti • Vysvětlí procesy paměti, představování a fantazie • Objasní vztah mezi myšlením a řečí • Uplatňuje různé způsoby řešení problémů • Porovná schopnosti lidí různé inteligence • Uvede základní znaky emocí • Klasifikuje city z hlediska stálosti a intenzity • Objasní pojem osobnost • Rozliší temperament a charakter • Určí chyby při vnímání druhého jedince a vytváření postoje k němu 	<p>Obecná psychologie Podstata lidské psychiky vědomí, psychické jevy, procesy, stavy a vlastnosti, náročné životní situace – stres a frustrace Způsoby sebereflexe a kontroly emocí</p> <p>Osobnost člověka – psychologie osobnosti Charakteristika osobnosti, její typologie, temperament a charakter, vybraná psychologická učení Vývoj a formování osobnosti v jednotlivých etapách lidského života. Význam celoživotního učení a sebevýchovy, sociální dovednosti při řešení problémů.</p>	<p>OSV Poznávání a rozvoj vlast. osobnosti. Seberealizace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů. Sociální komunikace. Spolupráce a soutěž.</p>
<ul style="list-style-type: none"> • Porovnává různé metody učení a vyhodnocuje jejich účinnost pro své studium s ohledem na vlastní psychické předpoklady, uplatňuje zásady duševní hygieny při práci a učení • Zařazuje do denního režimu osvojené způsoby relaxace; v zátěžových situacích uplatňuje osvojené způsoby 	<ul style="list-style-type: none"> • Orientuje se ve své osobnosti, emocích a potřebách • Popíše fáze lidské ontogeneze • Vysvětlí vztah mezi věkem a vývojovými změnami poznávacích procesů • Využije nabyté vědomosti k sebepoznání • Popíše zkušenosti a pocity při poznávání sebe sama i druhých lidí • Objasní proč, a jak se lidé odlišují • Vysvětlí možné důsledky sociálních 	<p>Psychologie v každodenním životě- Zásady duševní hygieny, náročné životní situace – stres a frustrace, psychické poruchy, techniky vyrovnávání s náročnými životními situacemi, asertivita Chyby v sociálním poznávání. Psychohygieny – předcházení stresům v mezilidských vztazích, zvládání stresových situ-</p>	

Výstupy	Očekávané výstupy školy	Učivo (bez časových dotací)	Realizace průřezových témat
<p>regenerace</p> <ul style="list-style-type: none"> • Na příkladech ilustruje vhodné způsoby vyrovnávání se s náročnými životními situacemi • Korektně a citlivě řeší problémy založené na mezilidských vztazích • Využívá získané poznatky při sebepoznávání, poznávání druhých lidí, volbě profesní orientace • Projevuje odolnost vůči výzvám k sebepoškozujícímu chování a rizikovému životnímu stylu • Zaujímá odmítavé postoje ke všem formám rizikového chování. 	<p>předsudků</p> <ul style="list-style-type: none"> • Popíše možné situace, které mohou vzniknout z odlišnosti lidí • Uplatňuje vhodné způsoby vyrovnávání se s náročnými situacemi • Zařazuje do denního režimu osvojené způsoby relaxace, v zátěžových situacích uplatňuje osvojené způsoby regenerace • Projevuje odolnost k výzvám k rizikovému životnímu stylu a formám sociálně patol. chování • Rozvíjí digitální gramotnost žáka v oblasti možných rizik ve vztahu ke zdraví související s užíváním, respektive nadužíváním digitálních technologií 	<p>ací, efektivní komunikace, hledání pomoci.</p> <p>Rizika ohrožující zdraví civilizační choroby, drogy, kriminalita, skryté formy násilí.</p>	
<ul style="list-style-type: none"> • Rozhoduje podle osvojených modelů chování a konkrétní situace o způsobu jednání v situacích vlastního nebo cizího ohrožení 	<ul style="list-style-type: none"> • Jedná adekvátně v situaci v případě ohrožení, které přichází z cizího prostředí • Projevuje odolnost vůči výzvám k sebepoškozujícímu chování a rizikovému životnímu stylu. • Zaujímá odmítavé postoje ke všem formám sociálně patologického chování • Rozhoduje se podle osvojených modelů chování a konkrétní situace o způsobu jednání v situacích vlastního nebo cizího ohrožení • Uplatňuje zásady psychohygieny při práci a učení • Projevuje zájem o celoživotní učení a sebevýchovu 		

Výstupy	Očekávané výstupy školy	Učivo (bez časových dotací)	Realizace průřezových témat
	<ul style="list-style-type: none"> • Porovnává metody učení a vyhodnocuje jejich účinnost pro své studium • Rozvíjí samostatnost v práci s online platformami a mobilním aplikacemi učebnic • Získané poznatky o svých vlastnostech, dispozicích a schopnostech využije při volbě profesní orientace • Využívá systém poradenských služeb 		
ČLOVĚK VE SPOLEČNOSTI, VZTAHY MEZI LIDMI A FORMY SOUŽITÍ, ZMĚNY V ŽIVOTĚ ČLOVĚKA A JEJICH REFLEXE			
<ul style="list-style-type: none"> • Uplatňuje společensky vhodné způsoby komunikace ve formálních, neformálních vztazích, případné neshody či konflikty s druhými lidmi řeší konstruktivním způsobem • Vhodně prezentuje vlastní osobu a práci, vhodně vystupuje při přijímacím pohovoru nebo konkurzu • Respektuje kulturní odlišnosti a rozdíly v projevu příslušníků různých sociálních skupin, na příkladech doloží, k jakým důsledkům mohou vést předsudky • Objasní, jaký význam má sociální kontrola ve skupině a ve větších sociálních celcích • Posoudí úlohu sociálních změn v individuálním i společenském vývoji, rozlišuje změny konstruktivní a destruktivní 	<ul style="list-style-type: none"> • Respektuje kulturní odlišnosti a rozdíly projevu příslušníků různých sociálních skupin, na příkladech ukáže možné důsledky • Popíše význam začlenění jedince do společnosti • Posoudí úlohu sociálních změn v individuálním i společenském vývoji • Uplatňuje společensky vhodné způsoby komunikace • Rozvíjí odpovědný přístup pro využívání digitálních technologií v oblasti etiky • Jedná podle základních etických norem platných ve společnosti • Porovnává své názory a názory jiných lidí, vrstevníků a médií • Vhodně reprezentuje vlastní osobu a práci, vhodně vystupuje při přijímacím pohovoru nebo konkurzu • Popíše sociální strukturu společnosti, posoudí význam začlenění jedince do skupiny • V problematice sociálních odlišností a změn rozliší konstruktivní a destruktivní změny 	<p>Společenská podstata člověka Význam začlenění jedince do sociálních vazeb, proces socializace, mezilidská komunikace verbální a neverbální, problémy v mezilidských vztazích.</p> <p>Profesní volba: Práce jako seberealizace, hodnocení vlastních schopností, vzdělávání a příprava na volbu profese (profesní a vzdělávací nabídka), přijímací pohovor a výběrové řízení (společenské jednání, komunikační dovednosti, asertivní jednání, empatie), pracovní úspěšnost a kariérní růst, dobrovolnictví jako příležitost k rozvíjení pracovních zkušeností</p> <p>Sociální struktura společnosti Sociální útvary a seskupení, společenské instituce, sociální nerovnost, sociální mobilita; jedinec ve skupině (vztahy, role, normy chování) Stereotypy, předsudky, sociální deviace Rozvoj sociálních dovedností pro život s druhými lidmi – otevřenost vůči dru-</p>	<p>MUL Psychosociální aspekty interkulturality Základní problémy sociokulturních rozdílů Vztah k multilingvní situaci a ke spolupráci mezi lidmi z různého kulturního prostředí</p> <p>SOU Globální problémy, jejich příčiny a důsledky Humanitární pomoc a mezinárodní rozvojová spolupráce</p>

Výstupy	Očekávané výstupy školy	Učivo (bez časových dotací)	Realizace průřezových témat
		hým, vyjednávání, obhajování a prosazování vlastních názorů, odmítání nehumánních postojů	
<ul style="list-style-type: none"> • Objasní podstatu některých sociálních problémů současnosti a popíše možné dopady sociálně patologického chování na jedince a společnost • Korektně a citlivě řeší problémy založené na mezilidských vztazích • Posoudí hodnoty, které mladým lidem usnadňují vstup do samostatného života, partnerských vztahů, manželství a rodičovství, a usiluje ve svém životě o jejich naplnění • Projevuje etické a morální postoje k ochraně matky a dítěte • Uplatňuje odpovědné a etické přístupy k sexualitě, rozhoduje se s vědomím možných důsledků • Orientuje se v problematice reprodukčního zdraví z hlediska odpovědnosti k budoucímu rodičovství • Zná práva každého jedince v oblasti sexuality a reprodukce 	<ul style="list-style-type: none"> • Objasní podstatu některých sociálních problémů současnosti a popíše možné dopady sociálně patologického chování na jedince a společnost • Na vybraných příkladech posoudí podstatu sociálně patologického chování • Ze svého pohledu objasní, jak mohou sociálně patologické jevy ovlivnit morálku jedince a jaký dopad mají na společnost • Dokáže posoudit vhodnost a nevhodnost různých sexuálních projevů na veřejnost • Uvědomuje si odpovědnost a důsledky za své sexuální chování • Dokáže aplikovat znalost lidských práv na problematiku sexuálního chování jedince 	<p>Modely sociálního chování v intimních vztazích – otevřenost, tolerance, respektování druhého, empatie, trpělivost, odpovědnost, sebepoznání</p> <p>Sociální fenomény a procesy rodina, práce, masmédiá, sociální deviace, sociální problémy</p> <p>Vztahy mezi lidmi a formy soužití – vztahy v rodině a mezi partnery, volba životního partnera, rozvoj sociálních dovedností, prosazování vlastních názorů, asertivita</p>	

Výstupy	Očekávané výstupy školy	Učivo (bez časových dotací)	Realizace průřezových témat
ÚVOD DO FILOZOFIE A RELIGIONISTIKY			
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Objasní podstatu filozofického tázání, porovná východiska filozofie, mýtu, náboženství, vědy a umění k uchopení skutečnosti a člověka 	<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Objasní odlišnosti pohledů speciálních věd, náboženství a filozofie na člověka • Popíše vznik filozofie a podstatu filozofického tázání • Vymezí vztah mezi filozofií, vědou, uměním • Porovná východiska mýtu, náboženství a filozofie • Popíše, čím se zabývají jednotlivé filozofické disciplíny • Porozumí základním filozofickým pojmům 	<p>Podstata filozofie základní filozofické otázky, vztah filozofie k mýtu náboženství, vědě a umění. Filozofie v dějinách. Problematika ontologie, gnoseologie, filozofická antropologie, etika a estetika</p>	
<ul style="list-style-type: none"> • Rozliší hlavní filozofické směry, uvede jejich klíčové představitele a porovná řešení základních filozofických otázek v jednotlivých etapách vývoje filozofického myšlení • Eticky a věcně správně argumentuje v dialogu a diskusi, uvážlivě a kriticky přistupuje k argumentům druhých lidí, rozpozná nekorektní argumentaci a manipulativní strategie 	<ul style="list-style-type: none"> • Uvede příklady základních filozofických otázek • Na příkladech rozliší, jak se měnilo filozofické myšlení v průběhu dějin • Na konkrétních příkladech rozliší základní filozofická paradigmatá-antika, středověk, novověk, 20. století • Rozpozná logicky správnou argumentaci • Kriticky přistupuje i k argumentům druhých lidí • Pozná manipulativní a dezinformační strategie v komunikaci • Práce s přístupnými online dokumenty • Zhodnotí smysl morálky pro život člověka a fungování společnosti • Orientuje se na sociálních sítích a respektuje, posuzuje, je schopen kriticky reagovat na názory 	<p>Filozofie v dějinách klíčové etapy a směry filozofického myšlení. orientální filozofie-starov. indická a čínská filozofie antická filozofie – předsokratské školy, Sokrates, Platon, Aristoteles, helenismus, středověká filozofie – patristika a scholastika novověká filozofie – renesance, reformace, empirismus, racionalismus, osvícenství, německá klasická filozofie, iracionalismus, marxismus novodobé filozofické směry – (19. - 20. století) pozitivismus, pragmatismus, existencialismus</p>	<p>SOU Žijeme v Evropě Globalizační a rozvojové procesy</p> <p>MUL Základní problémy sociokulturních rozdílů</p> <p>OSV Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů Sociální komunikace Morálka všedního dne</p>

Výstupy	Očekávané výstupy školy	Učivo (bez časových dotací)	Realizace průřezových témat
	<ul style="list-style-type: none"> • Vyhledávání online dokumentů 	<p>Osobnosti české filozofie</p> <p>Etika</p> <p>etika jako praktická filozofie, podstata morálky a mravnosti, etika v dějinách a etika v praktickém životě</p>	
<ul style="list-style-type: none"> • Posuzuje lidské jednání z hlediska etických norem a svědomí jednotlivce, objasní dějinnou proměnlivost základních etických pojmů a norem • Rozlišuje významné náboženské systémy, identifikuje projevy náboženské a jiné nesnášenlivosti a rozezná projevy sektářského myšlení • Zhodnotí význam vědeckého poznání, techniky a nových technologií pro praktický život i možná rizika jejich zneužití 	<ul style="list-style-type: none"> • Posoudí hodnoty, které mladým lidem usnadní vstup do samostatného života • Uvede hlavní zdroje a historické kořeny základních etických pojmů a norem • Uvede, v čem spočívají základní soudobé principy morálky a mravnosti • Objasní význam víry a náboženství pro člověka • Orientuje se v online prostředí, rozlišuje hoax od běžné zprávy 	<p>Víra v lidském životě</p> <p>podoby víry, znaky náboženské víry, náboženské systémy, velká světová náboženství, církve, sekty.</p> <p>Projevy náboženské a náboženské nesnášenlivosti</p>	<p>MED</p> <p>Role médií v moderních dějinách Účinky mediální produkce a vliv médií</p> <p>OSV</p> <p>Morálka všedního dne</p>

5.13 Dějepis

5.13.1 Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové vymezení

Vyučovací předmět Dějepis vychází z obsahu vzdělávacího oboru Dějepis, který je součástí vzdělávací oblasti Člověk a společnost z RVP G.

Soustředí se na klíčová období světových dějin, v jejich kontextu je věnována pozornost dějinám národním. Jeho hlavním posláním je kultivace historického vědomí žáků a předávání historické zkušenosti. Důležité je zejména poznávání dějů, skutků a jevů, které zásadním způsobem ovlivnily vývoj společnosti a promítly se do obrazu naší současnosti. Důraz je kladen především na dějiny 19. a 20. století, kde leží kořeny většiny současných společenských jevů.

V současnosti se stále přiznává důležitá role vyučovacího předmětu Dějepis jako prostředku napomáhání žákům osvojit si sumu historických vědomostí. Zároveň je ale nezbytné, zejména pro výuku dějin 20. století, aby si žáci osvojili kritický přístup k historickým skutečnostem a důkazům a také rozvíjeli a aplikovali myšlenkové postupy nezbytné pro historické vědomí.

Vyučovací předmět Dějepis významně uplatňuje zřetel k základním hodnotám evropské civilizace. Podstatné je rozvíjet časové a prostorové představy i empatie, které umožňují žákům lépe proniknout k pochopení historických jevů a dějů. Žáci jsou vedeni k poznání, že historie není jen uzavřenou minulostí ani shlukem faktů a definitivních závěrů, ale je kladením otázek, jimiž se současnost prostřednictvím minulosti ptá po svém vlastním charakteru a své možné budoucnosti. Obecné historické problémy jsou konkretizovány prostřednictvím zařazování dějin regionu.

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Dějepis přesahuje i do jiných vzdělávacích oborů, především do Českého jazyka a literatury, Cizích jazyků, Občanského a společenského základu, Geografie, Biologie, Hudebního a Výtvarného oboru. Mezipředmětových vztahů je možné hojně využít v průběhu celého školního roku nejen systematicky a plánovitě, ale především v souvislosti s aktuálními událostmi, momentálními potřebami ve výuce a při konkrétních reakcích žáků.

Vyučovací předmět Dějepis zahrnuje částečně následující průřezová témata – Osobnostní a sociální výchova, Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech, Multikulturní výchova, Environmentální výchova, Mediální výchova. Také pro TO průřezových témat je typické využití průběžně celý rok a velmi záleží na odborné erudici a individualitě učitele, jak dokáže reagovat na aktuální podněty, hlavně od žáků.

Ve 2. ročníku (sextě) si žáci mohou zvolit dvouhodinový Seminář z dějepisu. Je zaměřen především na dějiny regionu, na práci s historickými dokumenty (archiv, muzeum, odborná literatura) a seznámení se základními badatelskými metodami. Výsledkem činnosti je ročníková práce s regionální tematikou, její prezentace a obhajoba.

Žák může pokračovat v Semináři ve 3. ročníku (resp. septimě), rovněž s dvouhodinovou dotací, jehož náplní jsou kulturní dějiny v průřezu staletími.

Volitelný vyučovací předmět Seminář z dějepisu ve 4. ročníku (resp. oktávě) je tříhodinový. Soustřeďuje se na systematické opakování k maturitní zkoušce a prohlubování znalostí dějin 20. století. Také zde je výsledkem ročníková práce. Prezentace a obhajoba je součástí maturitní zkoušky.

Časové vymezení vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět Dějepis se vyučuje od kvinty do septimy víceletého gymnázia a od 1. do 3. ročníku čtyřletého gymnázia s dvouhodinovou týdenní dotací po celé tři roky.

Organizační vymezení vyučovacího předmětu

Výuka je realizována převážně v učebnách s audiovizuální technikou napojenou na počítač.

Do vzdělávacího procesu jsou zařazovány kooperativní formy výuky, zvětšuje se podíl samostatné práce s informacemi.

Výchovné a vzdělávací strategie

Ve vyučovacím předmětu Dějepis využíváme pro utváření a rozvoj klíčových kompetencí tyto výchovné a vzdělávací postupy:

Strategie směřující ke kompetencím k učení

- povzbuzovat žáky k smysluplnému učení, aby měli pozitivní vztah k učení a dokázali kriticky přistupovat ke svým studijním výsledkům
- vést žáky k samostatnosti při vyhledávání informací v literatuře, pramenech, v tisku a na internetu, při práci ICT a zaujímat k těmto informacím objektivní postoj
- doporučovat žákům účast na různých formách poznávání, např. besedy, přednášky, poslech či návštěva odborných pořadů
- motivovat žáky, aby si nejen osvojili důležitá historická fakta, ale i historicky mysleli
- vést žáky ke sledování nových výzkumů a současných trendů historického poznání

Strategie směřující ke kompetencím k řešení problémů

- rozbořením přiměřených historických textů motivovat žáky, aby získané informace dokázali podrobit jednoduché historické analýze
- zadávat žákům samostatné úkoly, při jejichž řešení žáci tvořivě využívají získané poznatky, srovnávají a vyhodnocují své závěry a učí se objektivně a pružně argumentovat
- pravidelně zařazovat do hodin práci s dějepisnými mapami a atlasy, a tím vést žáky k získání historicko-geografických souvislostí a prostorové orientace

Strategie směřující ke kompetencím komunikativním

- předávat rozšiřující poznatky formou výkladu i pomocí upřesňujících otázek a motivovat žáky tak, že sami dokáží vyhledat potřebné historické informace
- vybírat aktuální témata, k nimž si žáci vyhledávají podklady k vysvětlení určitých historických souvislostí, a vést tím žáky k poznání a uvědomování si vazeb mezi minulostí, současností a budoucností
- pomáhat žákům v hodinách zpracovat získaná fakta a odlišit podstatné od nepodstatných
- radit žákům, jak získané poznatky srozumitelně, spisovně a odborně prezentovat, argumentovat a obhajovat své závěry v řízené diskusi
- umožňovat žákům při prezentaci jejich prací používat názorné pomůcky a výpočetní techniku a ve je tak k efektivnímu prezentování svých zjištění a názorů
- navozovat v hodinách klidnou tvůrčí atmosféru, čímž se podporuje podnětná komunikace a invence žáků
- dbát na kultivované vyjadřování a chování a vést žáky k co nejvyšší jazykové kultuře tím, že se často zařazují do výuky samostatná vystoupení žáků

Strategie směřující ke kompetencím sociálním a personálním

- při skupinové práci definovat zcela jasně úkol verbální či písemnou formou a vést žáky k dodržení předem stanovených požadavků a pravidel
- rozvíjet týmovou práci a principy spolupráce
- pravidelnou debatou se žáky a jejich soustavným vybízením k vyjádření vlastního názoru či stanoviska stimulovat žáky k tomu, aby dokázali reagovat na vnější diskusní podněty
- vést žáky k uplatňování schopnosti realistického a kritického sebepoznání a sebehodnocení a při skupinové práci vést k vzájemnému respektování názorů spolužáků, ale i pedagoga
- vyhledávat a podporovat talenty pomocí školních a celostátních soutěží

Strategie směřující ke kompetencím občanským

- na základě příkladů z historie vést žáky k občanskému vědomí
- pomáhat žákům utvářet si na základě historických příkladů mravní žebříček hodnot a základní principy demokratické společnosti a vyvarovat se názorů ohrožujících lidskou důstojnost a tolerantnost, tím pomáhá vytvářet a rozvíjet žákovy etické, kulturní a duchovní hodnoty
- aktivně zapojovat žáky do občanského života své školy, města a kraje

Strategie směřující ke kompetencím k podnikavosti

- podporovat u žáků iniciativu a tvořivost
- usměrňovat žáky, aby cílevědomě, zodpovědně a s ohledem na své osobní potřeby a možnosti

rozhodovali o dalším vzdělávání a profesním zaměření

- stimulovat žáky k posuzování a kritickému hodnocení rizik souvisejících s reálnými životními situacemi a v případě nezbytnosti tato rizika nést

Strategie směřující ke kompetencím digitálním

- vést žáky k samostatnému a efektivnímu vyhledávání informací o historických událostech, osobnostech a tématu pomocí digitálních zdrojů, jako jsou webové stránky, online databáze a archivy
- rozvíjet schopnost žáka kriticky zhodnotit a porovnat různé zdroje a posoudit jejich spolehlivost a relevanci s ohledem na hodnoty a motivace, které ovlivňují historické události a procesy
- vést žáky k prezentování poznatků a k interpretaci historických událostí pomocí digitálních nástrojů
- rozvíjet u žáků schopnost používat historické informace a zdroje zodpovědným a etickým způsobem

Pravidla pro hodnocení žáků

Kritéria hodnocení vycházejí z platného klasifikačního řádu školy.

5.13.2 Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Ročník: kvinta, 1. ročník

Vyučovací předmět: dějepis

Výstupy	Očekávané výstupy školy	Učivo (bez časových dotací)	Realizace průřezových témat
ÚVOD DO STUDIA HISTORIE			
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> Charakterizuje smysl historického poznání a jeho povahu jako poznání neuzavřeného a proměnlivého Rozlišuje různé zdroje historických informací, způsob jejich získávání a úskalí jejich interpretace 	<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> Zdůvodní a na příkladech uvede smysl historického poznání Vysvětlí proces poznávání jako stále postupující a neukončený Rozčlení historické informace podle zdroje Chápe možnosti vědomého i nevědomého zneužití poznatků vědeckého bádání Vysvětlí nutnost spolupráce vědců různých vědních oborů při správné interpretaci historických pramenů Chápe význam péče o historické památky 	<p>Význam historického poznání pro současnost</p> <p>Práce historika, historické informace, jejich typy, účel a možnost využití</p>	
PRAVĚK			
<ul style="list-style-type: none"> Objasní ve shodě s aktuálními vědeckými poznatky materiální a duchovní život lidské společnosti v jednotlivých vývojových etapách pravěku; charakterizuje pojem archeologická kultura Zařadí časově a prostorově hlavní archeologické kultury pravěku Vysvětlí zásadní zlom ve vývoji lidstva v důsledku cílevědomé zemědělské a řemeslné činnosti 	<ul style="list-style-type: none"> Rozčlení prehistorické období na jednotlivé etapy Vysvětlí vývoj člověka ve shodě s nejnovějšími vědeckými poznatky Vyloží specifika důležitých epoch a objevů Vysvětlí pojem archeologická kultura Zná oblasti s významnými památkami a pozůstatky archeologických kultur Definuje neolitickou revoluci Vysvětlí důsledky neolitické revoluce na vývoj lidské společnosti Objasní význam druhé dělby práce 	<p>Vznik a vývoj člověka</p> <p>Doba kamenná (paleolit, mezolit, neolit, eneolit), bronzová a železná</p> <p>Doba římská – naše země a ostatní Evropa v době římské; civilizovanost a barbarství, limes romanus jako civilizační hranice</p> <p>Stěhování národů</p>	<p>OSV</p> <p>Lidská komunikace</p>

Výstupy	Očekávané výstupy školy	Učivo (bez časových dotací)	Realizace průřezových témat
	<ul style="list-style-type: none"> • Vysvětlí podstatu pojmů civilizovanost a barbarství • Chápe stěhování národů (příchod nových etnik) jako podstatu vzniku nové Evropy 		
STAROVĚK			
<ul style="list-style-type: none"> • Zdůvodní civilizační přínos vybraných starověkých společenství, antiky a křesťanství jako základních fenoménů, z nichž vyrůstá evropská civilizace • Popíše určující procesy a události, uvede významné osobnosti starověkých dějin • Objasní židovství (vazbu mezi židovstvím a křesťanstvím) a další neevropské náboženské a kulturní systémy 	<ul style="list-style-type: none"> • Definuje společné rysy staroorientálních států • Objasní civilizační přínos vybraných starověkých společenství • Vysvětlí důsledky řecké kolonizace • Porovná modelové městské státy • Dá do souvislosti hospodářský, politický a kulturní vývoj Řecka s dnešní evropskou civilizací • Vyloží vývoj starověkého Říma • Zná významné osobnosti a posoudí jejich vliv na formování evropské civilizace • Objasní důvody proměn forem státu • Pomocí vizuálních digitálních a mediálních zdrojů prezentuje nejvýznamnější příklady a lokace antických památek, které se staly součástí světového kulturního dědictví • Objasní hlavní evropské a staroorientální náboženské systémy (křesťanství a židovství) 	<p>Staroorientální státy (Mezopotámie, Egypt, Indie, Čína)</p> <p>Kulturní přínos vybraných civilizací</p> <p>Antické Řecko</p> <p>Antický Řím</p> <p>Významní Evropané: výběrová mozaika světově významných představitelů evr. politiky, vědy a kultury</p>	<p>SOU Žijeme v Evropě</p>
STŘEDOVĚK			
<ul style="list-style-type: none"> • Objasní proces christianizace a její vliv na konstituování raně středověkých států v Evropě; vysvětlí podstatu vztahu mezi světskou a církevní mocí v západním i východním kulturním okruhu i projevy vlivu náboženství a církve ve středověké 	<ul style="list-style-type: none"> • Vysvětlí proces formování raně středověkých států • Porovná vztah mezi světskou a církevní mocí v západním a východním kulturním okruhu • Objasní problematiku vztahu mezi církevní a světskou mocí 	<p>Utváření středověké Evropy (byzantsko – slovanská oblast, francká říše a oblast západní, východní a střední Evropy)</p> <p>Křesťanství jako nové kulturní a spo-</p>	<p>SOU Žijeme v Evropě</p> <p>ENV Člověk a životní prostředí</p>

Výstupy	Očekávané výstupy školy	Učivo (bez časových dotací)	Realizace průřezových témat
<p>společnosti</p> <ul style="list-style-type: none"> • Definuje proměny hospodářského a politického uspořádání středověké společnosti 5.-15. století a jeho specifické projevy ve vybraných státních celcích • Charakterizuje základní rysy vývoje na našem území • Vymezí specifika islámské oblasti • Vysvětlí důsledky tatarských a tureckých nájezdů, zejména pro jižní a východní Evropu 	<ul style="list-style-type: none"> • Objasní politický vývoj ve vybraných středověkých státech • Popíše sociální uspořádání středověké společnosti • Vysvětlí význam hospodářských procesů ve středověké společnosti • Posoudí rozvoj vzdělanosti a umění středověké společnosti • Uvede nejvýznamnější umělecké památky středověké Evropy i české kulturní oblasti • Vysvětlí úlohu křesťanství a založení biskupství v počátcích českého státu • Popíše vzestup českého státu mezi evropské mocnosti • Zná nejvýznamnější české panovníky z rodu Přemyslovců a Lucemburků • Vysvětlí příčiny vzniku opravného hnutí v českých zemích • Vysvětlí problematiku husitství jako projevu české reformace • Objasní pokus o globalizaci Evropy a příčiny jejího neúspěchu • Vytváří prezentace s využitím obrazových digitálních zdrojů • Popíše problematiku islámské oblasti • Chápe dnešní multikulturalitu také jako důsledek tureckých nájezdů na jižní a východní Evropu 	<p>lečenské pojitko, vnitřní nejednota křesťanství, papežství a císařství, křížové výpravy, kacířství, husitství</p> <p>Venkov a zemědělství, kolonizace; rozvoj řemesel a obchodu, urbanizace</p> <p>Vzdělanost a umění středověké společnosti</p>	<p>MUL</p> <p>Sociokulturní rozdíly v Evropě (migrace, náboženská a etnická nesnášenlivost)</p> <p>Uvědomění vlastní kulturní identity</p>

Výstupy	Očekávané výstupy školy	Učivo (bez časových dotací)	Realizace průřezových témat
STŘEDOVĚK			
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> Definuje proměny hospodářského a politického uspořádání středověké společnosti 5. - 15. století a jeho specifické projevy ve vybraných státních celcích Charakterizuje základní rysy vývoje na našem území 	<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> Vymezí znaky stavovství a absolutismu Uvede základní znaky tohoto přelomového období Uvede konkrétní příklady Využívá multimediálních zdrojů k poznávání historické reality středověkých dějin, aktivně zpracovává historické prameny pomocí nových digitálních technologií (prezentace, krátká videa) 	<p>Pozdní středověk Doba jagellonská</p>	
POČÁTKY NOVOVĚKU			
<ul style="list-style-type: none"> Rozpozná nové filozofické a vědecké myšlenky, které byly zformulovány ve 14. – 17. století, zhodnotí jejich praktické dopady Porozumí důsledkům zámořských objevů, jež vedly k podstatným hospodářským i mocensko-politickým změnám Popíše základní rysy reformace a protireformace, vysvětlí jejich důsledky pro další evropský vývoj 	<ul style="list-style-type: none"> Interpretuje renesanční myšlenky a jejich dopad Uvede nejznámější památky a umělce té doby Popíše zámořské objevy a jejich důsledky Vyjmenuje nově objevené země a ukáže vše na mapě Vysvětlí vztah reformace a protireformace, objasní důsledky tohoto střetu pro Evropu. 	<p>Renesance a humanismus Zámořské plavby Reformace, protireformace</p>	<p>MED Rozeznávat společenskou a estetickou hodnotu sdělení, podpora rozvoje jazykové kultury a obrazová sdělení</p> <p>MUL Základní problémy sociokulturních rozdílů</p>
<ul style="list-style-type: none"> Vymezí základní znaky stavovství a absolutismu; uvede konkrétní projevy v jednotlivých zemích a příklady střetů Posoudí postavení českého státu uvnitř habsburského soustátí a analyzuje jeho vnitřní sociální, politické a kulturní poměry 	<ul style="list-style-type: none"> Analyzuje postavení českého státu v habsburské monarchii. Umí zařadit a popsat barokní památku 	<p>Absolutismus a stavovství Rivalita a kooperace evropských velmocí v raném novověku; třicetiletá válka Barokní kultura, politika, náboženství</p>	<p>SOU Chápat historickou kontinuitu v evropském a globálním kontextu ve vztahu k vývoji vlastního národa a státu</p>
OSVÍCENSTVÍ, REVOLUCE A IDEA SVOBODY, MODERNIZACE SPOLEČNOSTI			

Výstupy	Očekávané výstupy školy	Učivo (bez časových dotací)	Realizace průřezových témat
<ul style="list-style-type: none"> • Určí a zhodnotí hlavní myšlenky a principy osvícenství, rozpozná jejich uplatnění v revolucích 18. a 19. století • Na konkrétních příkladech jednotlivých států demonstruje postupný rozklad, zánik a proměny dosavadních systémů přes úsilí mocenských struktur o jejich udržení • Posoudí význam ústavy a nové organizace státu, uvede základní typy parlamentních státních systémů 	<ul style="list-style-type: none"> • Ujasní si pojem osvícenství a osvícenský absolutismus • Umí vyjmenovat představitele osvícenství a charakterizovat technický rozvoj té doby • Vysvětlí emancipační hnutí národů, jeho příčiny a důsledky • Na konkrétních příkladech jednotlivých států demonstruje postupný rozklad, zánik a proměny dosavadních systémů 	<p>Osvícenství a jeho šíření ve světě</p> <p>VFR a napoleonské války</p> <p>Rozvoj výroby a vědy, proměna agrární společnosti ve společnost průmyslovou</p> <p>Utváření novodobých národních společností (české, německé, slovenské)</p>	<p>SOU Globální problémy, jejich důsledky, počátek boje za lidská práva</p> <p>MUL Základní problémy sociokulturních rozdílů Jaké jsou modely soužití různých sociokulturních skupin</p>
<ul style="list-style-type: none"> • Vysvětlí emancipační hnutí národů i jednotlivých společenských vrstev; vymezí místo utváření českého novodobého národa v tomto procesu, včetně jeho specifických rysů • Charakterizuje proces modernizace, vysvětlí průběh industrializace a její ekonomické, sociální a politické důsledky, rozpozná její ekologická rizika; určí základní příčiny asymetrického vývoje Evropy a světa v důsledku rozdílného tempa modernizace • Vysvětlí expanzivní záměry velmocí v okrajových částech Evropy a v mimo-evropském světě, jež byly příčinou četných střetů a konfliktů daného období 	<ul style="list-style-type: none"> • Umí vyjmenovat obecné předpoklady prvního celosvětového konfliktu • Posoudí situaci ve světě i v Evropě před vypuknutím prvního celosvětového konfliktu v kontextu s vývojem na Balkáně 	<p>Předpoklady a projevy imperiální politiky velmocí, nástup Ruska jako evropské velmoci, USA, jejich vnitřní vývoj</p> <p>Vzájemné střetávání velmocí, diplomatické a vojenské aktivity v předvečer I. světové války</p> <p>Proměny životního stylu přelomu 19. a 20. století</p>	<p>SOU Globalizační a rozvojové procesy Historické přístupy k procesům globalizace, jak se vývojové procesy promítají v určitých historických etapách</p>

Výstupy	Očekávané výstupy školy	Učivo (bez časových dotací)	Realizace průřezových témat
MODERNÍ DOBA I – SITUACE V LETECH 1914-1945			
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> Charakterizuje dvě světové války, dokumentuje sociální, hospodářské a politické důsledky Uvede příčiny a projevy politického a mocenského obrazu světa, který byl určen vyčerpáním tradičních evropských velmocí, vzestupem USA a nastolením bolševické moci v Rusku Vymezí základní znaky hlavních totalitních ideologií a dovede je srovnat se zásadami demokracie; objasní příčiny a podstatu agresivní politiky a neschopnosti potencionálních obětí jim čelit Vysvětlí souvislost mezi světovou hospodářskou krizí a vyhocením politických problémů, které byly provázeny radikalizací pravicových i levicových protidemokratických sil 	<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> Využívá k orientaci v historické realitě moderních dějin aktivně, účelně a kriticky digitální zdroje, portály, databáze, výukové kanály, pořady, aplikace a webové stránky institucí Pochopí příčiny, popíše průběh a vyvodí důsledky první světové války Objasní a ukáže na konkrétních příkladech, jaký přelom v představách a cílech znamenala pro českou společnost první světová válka a roli prvního odboje Popíše proces vzniku ČSR a charakterizuje její politický, hospodářský a sociální vývoj v meziválečném období Vysvětlí vznik demokratických i nedemokratických ideologií, uvede klady a zápory, porovná na příkladech Rozpozná příčiny bolševického převratu v Rusku a popíše proces upevnění totalitní ideologie v SSSR a její mezinárodní důsledky Stanoví a porovná ekonomické, sociální a hospodářské poměry v hlavních světových velmocích Zdůvodní příčiny světové hospodářské krize, dokumentuje její sociální, hospodářské a politické důsledky 	<p>První světová válka, české země v době války. I. odboj</p> <p>Revoluce v Rusku, upevnování bolševické moci</p> <p>Versailleský systém a jeho vnitřní rozpory</p> <p>Evropa a svět ve 20. a 30. letech, světová hospodářská krize ve světě i v ČSR</p> <p>Nástup fašismu</p>	<p>SOU</p> <p>Globalizační a rozvojové procesy</p>
<ul style="list-style-type: none"> Popíše a zhodnotí způsob života v moderní evropské společnosti, zhodnotí význam masové kultury 	<ul style="list-style-type: none"> S důrazem na nástup nacismu v Německu komentuje obecný odklon od demokracie ve 30. letech Identifikuje příčiny a popíše průběh zhroucení Versailleského systému a postupnou cestu k rozpoutání nového válečného konfliktu Chápe důsledky mnichovské konference pro 	<p>Růst mezinárodního napětí a vznik válečných ohnisek</p> <p>Mnichovská krize a její důsledky.</p> <p>2. světová válka (globální a hospodářský charakter</p>	<p>OSV</p> <p>Morálka všedního dne (morálnost a nemorálnost totalitních ideologií jako námět na zamyšlení o kořenech vlastní morálky)</p>

Výstupy	Očekávané výstupy školy	Učivo (bez časových dotací)	Realizace průřezových témat
	<p>ČSR</p> <ul style="list-style-type: none"> • Rozlišuje fakta od názorů a odhaluje osobní zaujetí v textových záznamech či obrazových dokumentech • Charakterizuje příčiny, popíše průběh a důsledky druhé světové války, obhájí potřebu poválečného potrestání válečných zločinů • Vysvětlí pojem holocaust, diskutuje na dané téma a komentuje obrazové či písemné prameny • Analyzuje pozici českého národa ve druhé světové válce, zhodnotí jeho protifašistický odboj • Zná osobnosti a bojiště války, oceňuje či kritizuje jejich postoje a názory • Přiřadí důležité válečné události • Charakterizuje vybrané osobnosti kulturního života 	<p>války, věda a technika jako prostředky vedení války, holocaust), Protektorát Čechy a Morava, 2. odboj.</p> <p>Obnova poválečného Československa.</p> <p>Kultura 1. poloviny 20. století (zrod moderního umění, nástup masové kultury, sport).</p>	<p>MED</p> <p>Role médií v moderních dějinách</p>
MODERNÍ DOBA II – SOUDOBÉ DĚJINY			
<ul style="list-style-type: none"> • Charakterizuje vznik, vývoj a rozpad bipolárního světa, jeho vojenská, politická a hospodářská seskupení, vzájemné vztahy a nejvýznamnější konflikty • Vysvětlí základní problémy vnitřního vývoje zemí západního a východního bloku; zejména se zaměří na pochopení vnitřního vývoje a vzájemných vztahů supervelmocí USA, SSSR a na situaci ve střední Evropě a v naší zemi • Porovná a vysvětlí způsob života a chování v nedemokratických společnostech a v demokraciích • Popíše mechanismy a pro- 	<ul style="list-style-type: none"> • Vysvětlí příčiny vzniku dvou politických bloků a jejich vzájemné vztahy • Objasní a zhodnotí vojenská, politická a hospodářská seskupení z doby „studené války“ • Posoudí důvody a průběh nejvýznamnějších konfliktů vzniklé v důsledku bipolárního rozdělení světa • Zhodnotí podstatu integrace demokratické části Evropy, vysvětlí lidská práva v kontextu evropské kulturní tradice a popíše úlohu a pravomoci základních institucí sjednocující se Evropy • S využitím obrazových digitálních informačních zdrojů vyhledá fakta o osobnostech 20. století • Vysvětlí cestu poválečného demokratického Československa ke komunistickému převratu v únoru 1948 a objasní vznik a vývoj totalitního režimu v socialistickém Československu jako 	<p>Evropa a svět po 2. světové válce.</p> <p>Vznik OSN, princip sociálního státu</p> <p>Studená válka</p> <p>Východní blok, jeho politický, hospodářský a sociální vývoj</p> <p>SSSR jako světová velmoc, RVHP, Varšavská smlouva</p> <p>Vývoj v Československu v poválečném období do roku 1969</p> <p>Euroatlantická spolupráce a vývoj demokratických zemí.</p>	<p>SOU</p> <p>Humanitární pomoc a mezinárodní rozvojová spolupráce</p> <p>MED</p> <p>Role médií v moderních dějinách</p> <p>MUL</p> <p>Vztah k multilingvní situaci a ke spolupráci mezi lidmi z různého kulturního prostředí (nutnost respektu k specifické situaci zemí třetího světa)</p>

Výstupy	Očekávané výstupy školy	Učivo (bez časových dotací)	Realizace průřezových témat
<p>středky postupného sjednocování Evropy na demokratických principech, vysvětlí lidská práva v souvislosti s evropskou kulturní tradicí; zná základní instituce sjednocující se Evropy, jejich úlohu a fungování</p>	<p>důsledek mezinárodní poválečné situace a popíše proces našeho začlenění do východního bloku</p> <ul style="list-style-type: none"> • Shrne fakta k odsunu německé menšiny a její demografické, hospodářské a sociální důsledky a zaujme stanovisko 	<p>USA jako světová velmoc Životní podmínky na obou stranách „železné opony“ Československé v době normalizace</p>	
<ul style="list-style-type: none"> • Objasní hlavní problémy specifické cesty vývoje významných postkoloniálních rozvojových zemí; objasní význam islámské, židovské a některé další neevropské kultury v moderním světě • Vymezí základní problémy soudobého světa a možnosti jeho dalšího vývoje 	<ul style="list-style-type: none"> • Na konkrétních příkladech dokladuje politické procesy a společenské čistky • Uznává, že na všechny historické události je obvykle možno pohlížet různými úhly pohledu a že tyto odlišné úhly pohledu odrážejí různorodost zkušeností, domněnek a přesvědčení • Charakterizuje „svobodná“ šedesátá léta, období normalizace, cestu k demokracii a vývoj Československa po roce 1989 a pochopí provázanost s celosvětovým vývojem • Chápe, že tytéž historické události mohou být použity různými osobami pro různé účely nebo jako doklady různých interpretací stejné události nebo jevu • Identifikuje klíčové okamžiky rozpadu koloniální soustavy • Charakterizuje vývoj a současný stav v „postkomunistických“ zemích po pádu komunistických režimů • Zná a posoudí současné vývojové trendy Evropy a světa • Učí se analyzovat a používat materiály primárních a sekundárních pramenů 	<p>Dekolonizace. „Třetí svět“ a modernizační procesy v něm – ekonomické, demografické a politické postavení v globálním světě Pád komunistických režimů a jeho důsledky. Sjednocující se Evropa a její místo v globálním světě Globální problémy moderní společnosti</p>	<p>SOU Globalizační a rozvojové procesy ENV Člověk a životní prostředí SOU Žijeme v Evropě (zrození integrované Evropy) Globální problémy, jejich příčiny a důsledky Globalizační a rozvojové procesy MUL Psychosociální aspekty interkulturality</p>

5.14 Hudební výchova

5.14.1 Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové vymezení

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Hudební výchova vychází ze vzdělávacího obsahu vzdělávacího oboru Hudební obor, který je součástí vzdělávací oblasti Umění a kultura.

Vzdělávání v oboru hudební výchova směřuje k:

- vnímání hudby jako součást života jedince a společnosti prostřednictvím vokálních, instrumentálních, hudebně pohybových, poslechových činností
- získávání orientace ve spektru hudebních stylů a žánrů současnosti a minulosti
- pochopení hudebních kultur různých národů a národností
- rozvoji celkové žákovy hudebnosti

Časové vymezení vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět Hudební výchova je vyučován v prvních dvou ročnících vyššího stupně gymnázia po dvou hodinách týdně.

Organizační vymezení vyučovacího předmětu

Hudební výchova je nabízena společně s Výtvarnou výchovou jako vyučovací předmět povinně volitelný, žáci tedy mají možnost rozvíjet v těchto předmětech své nadání nebo si předmět vybírají podle svého zájmu.

Výuka probíhá v odborné učebně. Formy a metody práce se užívají podle charakteru učiva a cílů vzdělávání:

- skupinové vyučování
- samostatná práce
- kolektivní práce

Péče o nadané žáky

Hudebně nadaní žáci spolupracují s učitelem při hře na hudební nástroje, podle schopností a individuálních možností tvoří doprovodnou instrumentální kapelu, spolupracují při tvorbě hudebních pořadů

Při vyučování se naplňují tato průřezová témata:

- Osobnostní a sociální výchova
- Multikulturní výchova
- Mediální výchova
- Výchova demokratického občana
- Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

Výchovné a vzdělávací strategie

Ve vyučovacím předmětu Hudební výchova využíváme pro utváření a rozvoj klíčových kompetencí tyto výchovné a vzdělávací postupy:

Strategie směřující ke kompetencím k učení

- vést žáky k vyhledávání, třídění, porovnávání informací
- spolu s žáky hledat souvislosti mezi poznatky a využitím v praxi
- vést žáky k využívání vědomostí z jiných předmětů

Strategie směřující ke kompetencím k řešení problémů

- vést žáky k řešení problémových otázek

Strategie směřující ke kompetencím komunikativním

- zadávat úkoly o interpretech a hudebních skupinách, při kterých žáci mohou spolupracovat
- zajímat se o náměty a názory žáků, vést žáky k dialogu při samostatném zpracování referátů

Strategie směřující ke kompetencím sociálním a personálním

- vyžadovat dodržování pravidel slušného chování a vzájemné tolerance

- umožňovat každému žákovi zažít úspěch v
- podporovat žáky k účasti na celostátních soutěžích

Strategie směřující ke kompetencím občanským

- vytvářet podmínky pro respektování společenského dění života své školy, města a kraje

Strategie směřující ke kompetencím k podnikavosti

- vyžadovat dodržování dohodnutých postupů, snažit se dosáhnout dohodnuté kvality práce při praktických hudebních činnostech
- pomocí nástrojové hry na jednoduché hudební nástroje vést žáka k jejich bezpečnému, poučecnému a správnému používání a dodržování základních hygienických a bezpečnostních zásad

Strategie směřující ke kompetencím digitálním

- dávat příležitost žákovi zaznamenávat, snímat a přenášet hudbu prostřednictvím mobilního telefonu
- využívat elektronické ozvučovací zařízení ke zprostředkování hudby mezi žákem a autorem (hudebním dílem)
- dávat žákovi možnost prezentovat hudbu a hudební zvukové projekty prostřednictvím mobilního zařízení
- umožnit žákovi aktivně a smysluplně využívat dostupné programy jako nástroj pro reprodukční, produkční i vlastní tvůrčí počiny
- vést žáka k respektování autorství a autorských práv u vytvořených digitálních projektů

Pravidla pro hodnocení žáků

Kritéria hodnocení vycházejí z platného klasifikačního řádu školy.

5.14.2 Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Ročník: kvinta, 1. ročník

Vyučovací předmět: hudební výchova

Výstupy	Očekávané výstupy školy	Učivo (bez časových dotací)	Realizace průřezových témat
PRODUKCE, RECEPCE A REFLEXE, UMĚLECKÁ TVORBA A KOMUNIKACE			
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> Využívá svůj individuální pěvecký potenciál při zpěvu, při mluvním projevu vede svůj hlas zněle a přirozeně, správně artikuluje, logicky člení větu (obsah sdělení), uplatňuje zásady hlasové hygieny v běžném životě 	<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> Správně intonuje jednoduché melodie minulosti a dneška Dbá o přesný rytmus pravidelný, ale i synkopický a tečkováný Kánony zpívá bez problémů Zpívá aktuální písňové popové, muzikálové, rockové 	<p>VOKÁLNÍ ČINNOSTI</p> <p>Intonační a rytmická cvičení ve skupinách podle daného notového zápisu</p> <p>Improvizace jednoduché vokální kompozice (předvětí a závětí, perioda)</p> <p>Zpěv umělých písní, číst z partitury, orientovat se v zápisu vícehlasu</p> <p>Zpěv kánonů ve třech skupinách, dvojhlas v populárních písních 20. století</p> <p>Folkové písně s jednoduchým nástrojovým doprovodem</p> <p>Přesně rytmitizovat text písní</p> <p>Spojit zpěv s hudebně pohybovou aktivitou</p> <p>Vhodně interpretovat současné písně</p> <p>Vánoční písně minulosti a dneška</p>	<p>OSV</p> <p>Poznávání a rozvoj osobnosti</p>
<ul style="list-style-type: none"> Reaguje na hudbu pohybem, ztvárňuje ji úměrně svým hudebním schopnostem a pohybovým dispozicím; pohyb ve spojení s hudbou využívá k vyjádření vlastních představ a pocitů Vědomě uplatňuje tvořivost při vlastních aktivitách a chápe ji jako základní faktor rozvoje své osobnosti; dokáže objasnit její význam v procesu umělecké tvorby i v životě Vyděluje podstatné hudební znaky z proudu znějící hudby, rozpo- 	<ul style="list-style-type: none"> Má upevněný repertoár vánočních písní a známých českých koled Podle individuálních schopností doprovází zpěv hrou na hudební nástroje Společně tancuje, snaží se o kolektivní realizaci daných tanců Podle individuálních schopností zpívá vícehlas Sluchem dokáže rozpoznat některé vybrané skladby daných autorů Snaží se pojmenovat hudební formy a způsoby kompoziční 	<p>HUDEBNĚ POHYBOVÉ A INSTRUMENTÁLNÍ ČINNOSTI</p> <p>Doprovod populárních písní na rytmické a klasické hudební nástroje</p> <p>Dirigování 2/4, 3/4 a 4/4 taktu</p> <p>Procvičení polky, mazurky, chůze podle hudby, hudební scénické pohybové etudy</p> <p>Nácvik renesančního tance či barokního</p> <p>Nácvik country tance</p> <p>POSLECHOVÉ ČINNOSTI</p> <p>Umělecký proces a jeho vývoj – vnímání reality, znakovost umění</p>	<p>OSV</p> <p>Sociální komunikace</p> <p>Účelné způsoby komunikace při spolupráci</p>

Výstupy	Očekávané výstupy školy	Učivo (bez časových dotací)	Realizace průřezových témat
znává hudebně výrazové prostředky užívané ve skladbě, uvědomuje si hudební formu díla a k dílu přistupuje jako k logicky utvářenému celku	<p>práce</p> <ul style="list-style-type: none"> • Pokusí se společně zazpívat známé operní melodie • Využívá různé hudební nástroje pro vyjádření osobního prožitku • Chápe umělecké dílo jako znak • Rozliší díla na konvenční a objevná • Chápe dílo jako subjektivní projev autora, které vyvolává estetický prožitek 		
<ul style="list-style-type: none"> • Vysvětlí umělecký znakový systém jako systém vnitřně diferencovaný a dokáže v něm rozpoznat a nalézt umělecké znaky od objevných až po konvenční • Uvědomuje si význam osobně založených podnětů na vznik estetického prožitku; snaží se odhalit vlastní zkušenosti i zkušenosti s uměním, které s jeho vznikem souvisejí • Vysvětlí, jaké předpoklady jsou zapotřebí k recepci uměleckého díla a zejména k porozumění uměleckým dílům současnosti • Objasní podstatné rysy magického, mytického, univerzalistického, modernistického přístupu k uměleckému procesu, dokáže je rozpoznat v současném umění a na příkladech vysvětlí posun v jejich obsahu 	<ul style="list-style-type: none"> • Snaží se vcítit do skladby • Snaží se pochopit záměr autora • Snaží se pomocí vlastních prožitků a zkušeností pochopit dílo • Objasní vznik umění • Chápe důležitost magického obřadu a umí objasnit jeho rysy • Snaží se vysvětlit rysy mytického přístupu ke vzniku díla • Žák zaznamenává, snímá a přenáší hudbu prostřednictvím mobilního telefonu • Žák využívá elektronické ozvučovací zařízení ke zprostředkování hudby mezi sebou a autorem (hudebním dílem) 	<p>Role subjektu v uměleckém procesu – smyslové vnímání, interpretace a recepce díla, tvořivost</p> <p>Úloha komunikace v uměleckém procesu</p> <p>Exotické oblasti hudby – Čína, Indie, Japonsko. Arábie</p> <p>Hudba židovská, nácvik 1 písně s původním textem</p> <p>Řecká hudba – spojení zpěvu, tance s divadlem</p> <p>Gregoriánský chorál</p> <p>Vícehlas renesanční doby</p> <p>Hlavní znaky baroka, poslech vybraných skladeb, průřez českým barokem</p> <p>Hlavní představitelé klasicismu</p> <p>Centra českého klasicismu</p> <p>Písňová tvorba</p> <p>Klavírní tvorba</p> <p>Novoromantismus – programní symfonie</p> <p>Opera 19. století</p> <p>Balet</p>	<p>MUL</p> <p>Reakce na myšlení, citění a jednání osob z odlišné kultury, než je má vlastní</p> <p>Výchova demokratického občana</p>

Výstupy	Očekávané výstupy školy	Učivo (bez časových dotací)	Realizace průřezových témat
PRODUKCE, RECEPCE A REFLEXE, UMĚLECKÁ TVORBA A KOMUNIKACE			
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> využívá jednoduché a podle vybavení školy i složitější hudební nástroje (keyboardy, keyboardy ve spojení s digitálními technologiemi) při individuálních či společných hudebních aktivitách a přiměřeně svým hudebním schopnostem a dovednostem používá hudební nástroje jako prostředek sdělování hudebních i nehudebních myšlenek a představ Orientuje se v zápise jednoduchých, případně i složitějších vokálních, instrumentálních i vokálně-instrumentálních písní a skladeb; na základě svých individuálních hudebních schopností tyto skladby realizuje 	<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> Intonuje, zpívá a doprovází se na hudební nástroje podle vlastních možností, pracuje většinou kolektivně s cílem dosáhnout co nejlepšího výkonu a radosti z hudby Učitel koordinuje výběr současných písní, dbá na vhodný text a společně přijatelným způsobem písně a skladby interpretují Zpívá dle vlastních schopností alespoň dvojhlas v současných písních 	<p>VOKÁLNÍ ČINNOSTI</p> <p>Zpřesnit intonační dovednosti, četba notového partu, vylepšit frázování v populárních písních</p> <p>Zpěv moderních populárních písní, country, muzikálových melodií</p> <p>Správně frázovat při zpěvu jazzových písní, zpívat přirozeně spirituály a capella, ale i s instrumentálním doprovodem</p> <p>Zpěv současných písní s instrumentálním doprovodem, zpěv karaoke, využívat zpěvu s nahrávkou jen u vhodných současných písní 60. – 90. let 20. st.</p> <p>Protest song</p> <p>Moderní písně 21. století</p> <p>Vánoční písně a koledy</p>	<p>MED</p> <p>Mediální produkty a jejich významy</p> <p>Obrazové, zvukové a jazykové prostředky</p> <p>Uživatelé</p>
<ul style="list-style-type: none"> Vědomě uplatňuje tvořivost při vlastních aktivitách a chápe ji jako základní faktor rozvoje své osobnosti; dokáže objasnit její význam v procesu umělecké tvorby i v životě Popíše a na vybraných hudebních dílech (částech hudebního díla) ukáže důležité znaky tvorby a interpretace, vysvětlí, v čem tkví originální a nezaměnitelný přínos 	<ul style="list-style-type: none"> Toleruje pohyb druhého, společně se vyjadřuje pohybem a tancem Rozpozná poslouchané skladby, zařadí je do hudebního směru, vysvětlí hudebně vyjadřovacími prostředky 	<p>INSTRUMENTÁLNÍ A HUDEBNĚ POHYBOVÉ ČINNOSTI</p> <p>Doprovod písní 20. a 21. století na rytmické a klasické hudební nástroje</p> <p>Nácvik tanců: blues, waltz, foxtrot, valčík, disco tanec</p> <p>Hudebně pohybové etudy, základy scénického tance</p>	

Výstupy	Očekávané výstupy školy	Učivo (bez časových dotací)	Realizace průřezových témat
skladatele a interpreta; dešifruje a interpretuje možná poselství sdělovaná prostřednictvím hudby na základě svých schopností, znalostí i získaných zkušeností		<p>POSLECHOVÉ ČINNOSTI</p> <p>Umělecký proces a jeho vývoj – historické proměny pojetí procesu, prezentace díla</p> <p>Role subjektu v uměleckém procesu</p> <p>Úloha komunikace v uměleckém procesu – historické proměny postavení umění ve společnosti, role umělce, publikum, subjektivnost uměleckých hodnot</p>	
<ul style="list-style-type: none"> • Interpretuje hudbu na základě vědomostí a individuálních hudebních schopností; vytváří vlastní soudy a preference, které dokáže obhájit v diskusi • Orientuje se ve vývoji hudebního umění; uvědomuje si rozdílnost hudebního myšlení v jednotlivých etapách, rozlišuje hudební slohy podle charakteristických hudebních znaků, na základě historických, společenských a kulturních kontextů popíše podmínky a okolnosti vzniku hudebního díla • Objasní podstatné rysy magického, mytického, univerzalistického, modernistického přístupu k uměleckému procesu, dokáže je rozpoznat v současném umění a na příkladech vysvětlí posun v jejich obsahu • Odliší hudbu podle jejího stylového zařazení významu a funkce, rozpozná vhodnost či nevhodnost využití určité hudby v konkrétních situacích 	<ul style="list-style-type: none"> • Dokáže porozumět hudbě, využívá při tom své vědomosti a individuální hudební schopnosti, kriticky hudbu posuzuje a vede diskusi • Připraví si referát o oblíbeném interpretovi, skupině, diskutuje • Objektivně hodnotí nové hudební produkty • Odliší hodnotné umělecké dílo od kýče • Rozpozná různé přístupy k umělecké tvorbě i jejímu vnímání • Chápe možnost posunu vnímání uměleckého díla • Postihne základní rysy dnešních proměn uměleckých děl a jejich recepci 	<p>Porovnání operety s operou</p> <p>Nové hudební pojmy a techniky v hudbě 20. století</p> <p>Impresionismus – práce s barvou, dynamikou a výrazem skladby</p> <p>Hlavní znaky expresionismu</p> <p>Pařížská Šestka</p> <p>V labyrintu směrů – důraz na rytmus, harmonizaci a instrumentaci</p> <p>Neofolklorismus</p> <p>Od afroamerické hudby přes klasický jazz ke swingu</p> <p>Symfonický jazz</p>	
<ul style="list-style-type: none"> • Uvědomuje si roli hudebního průmyslu v současném světě; popíše možnosti využití hudby v "mimohudební" oblasti a je 	<ul style="list-style-type: none"> • Rozpozná hudební styly, dokáže poznat některé současné hudební skupiny 	<p>Soul jazz a jeho interpreti</p> <p>Osvobozené divadlo Semafor</p>	<p>MED</p> <p>Účinky mediální produkce a vliv</p>

Výstupy	Očekávané výstupy školy	Učivo (bez časových dotací)	Realizace průřezových témat
<p>schopen poukázat na příklady jejího zneužívání</p> <ul style="list-style-type: none"> • Uvědomuje si rozdílnost přístupů jednotlivých lidí k hudbě a hudební tvorbě, vnímá hudbu jako způsob prezentace vlastních idejí a názorů i idejí, pocitů a názorů ostatních lidí a na základě toho je schopen se s hudbou ztotožnit, či ji odmítnout • Na příkladech vysvětlí umělecký výraz jako neukončený a nedefinitivní ve svém významu; uvědomuje si vztah mezi subjektivním obsahem znaku a významem získaným v komunikaci • Objasní podstatné rysy aktuálního (pluralitního, postmodernistického) přístupu k uměleckému procesu a na základě toho vysvětlí proces vzniku „obecného vkusu“ a „estetických norem“ • Dokáže vystihnout nejpodstatnější rysy dnešních proměn a na příkladech uvést jejich vliv na proměnu komunikace v uměleckém procesu • Upozorní na ty znaky hudební tvorby, které s sebou nesou netoleranci, rasismus a xenofobii, a dokáže se od takové hudby distancovat 	<ul style="list-style-type: none"> • Definiuje odlišnosti hudebního projevu jednotlivých interpretů a hudebních skupin • Prezentuje hudbu a hudební zvukové projekty prostřednictvím mobilního zařízení • Aktivně a smysluplně využívá dostupné programy jako nástroj pro reprodukční, produkční i vlastní tvůrčí počiny • Správně používá hudební nástroje, dodržuje základní hygienické a bezpečnostní zásady 	<p>Muzikál a hudební film</p> <p>Hlavní tvůrci rokenrolu</p> <p>Rocková hudba 60. – 90. let 20. století</p> <p>Disco hudba a tanec</p> <p>Střední proud, král popu</p> <p>Proudy současného rocku</p> <p>Nejnovější hudební trendy, činnost současných interpretů a hudebních skupin, nové technologie v hudbě, záznam hudby</p>	<p>médií</p> <p>Předpokládané a skutečné vlivy některých mediálních obsahů na vnitřní rozložení jedince</p> <p>Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech</p>

5.15 Výtvarná výchova

5.15.1 Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové vymezení

Vyučovací předmět Výtvarná výchova vychází ze vzdělávacího oboru Výtvarný obor, který je společně s Hudebním oborem součástí vzdělávací oblasti Umění a kultura, a integruje vzdělávací obsah tématu Umělecká tvorba a komunikace.

Obsah výuky vede žáka k uvědomělému užívání vizuálně obrazných prostředků, chápaných jako vizuálně obrazné znakové systémy. Ty jsou nezastupitelným nástrojem poznávání a prožívání lidské existence a nástrojem komunikace a vzájemné spolupráce. Zároveň jde o tvořivé pojetí vizuálně obrazných znaků, neboť se vychází z porovnávání dosavadních a aktuálních zkušeností, jde tedy o recepci a interpretaci.

Výuka vyučovacího předmětu Výtvarná výchova probíhá v odborné učebně nebo v terénu. Její součástí jsou návštěvy galerie, muzea a kulturních památek ve městě.

Podle charakteru učiva jsou voleny metody práce, nejčastěji individuální nebo skupinové. Důležitou složkou jsou výtvarné galerijní animace, které se uskutečňují ve spolupráci s galerií přímo v jejích výstavních prostorách pod vedením vyučujícího nebo lektora z galerie.

Vzdělávání v oboru výtvarná výchova směřuje k

- chápání kultury jako nezbytné součásti života jedince i společnosti napomáhající kultivování osobnosti a utváření hierarchie hodnot
- porozumění výtvarnému umění jako způsobu poznávání a prostředku komunikace
- rozvíjení smyslové citlivosti, představivosti, výtvarného myšlení
- orientaci ve výtvarné tvorbě současnosti i minulosti
- osvojení základní výtvarné terminologie
- zvládnutí technik potřebných k realizaci výtvarných představ, včetně technik v digitální podobě
- spolupráci ve skupině
- respektu k hodnotám vytvořeným druhými
- tvořivému přístupu ke světu

Průřezová témata

OSV

- Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti
- Sociální komunikace
- Seberegulace
- Organizační dovednosti
- Efektivní řešení problémů

SOU

- Globalizační a rozvojové procesy a problémy
- Žijeme v Evropě

MUL

- Multikulturalita jako prostředek vzájemného obohacování různých etnik

ENV

- Člověk a životní prostředí,
- Udržitelnost života
- Vliv lidských aktivit a jejich dopady na životní prostředí

MED

- Mediální produkty a jejich významy
- Účinky mediální produkce a vliv médií
- Role médií v moderních dějinách
- Uživatelé

- Využití nových médií ve výtvarné tvorbě

Časové vymezení vyučovacího předmětu

1. a 2. ročník čtyřletého gymnázia	2 hodiny týdně
kvinta a sexta víceletého gymnázia	2 hodiny týdně
Dějiny světové kultury (seminář 4. ročník)	3 hodiny týdně

Výchovné a vzdělávací strategie

Prostřednictvím tvůrčích činností rozvíjet smyslovou citlivost žáků i jejich schopnosti experimentovat. Vést se k interpretaci vlastních i uměleckých vizuálně obrazných vyjádření s využitím odborné terminologie k hledání souvislostí mezi poznatky získanými v jiných předmětech.

Strategie směřující ke kompetencím k učení

- vést žáky k vyhledávání, třídění, porovnávání informací
- spolu s žáky hledat souvislosti mezi poznatky a využitím v praxi
- vést žáky k využívání vědomostí z jiných předmětů
- vybízet žáky k odvaze při hledání kreativních postupů a k originalitě myšlení
- vést žáky k využívání vědomostí z různých zdrojů

Strategie směřující ke kompetencím k řešení problémů

- vést v individuální i skupinové práci k využívání žákovy představivosti a tvořivého myšlení i dříve získaných vědomostí a dovedností
- vybízet žáky, aby pro svá řešení nacházeli argumenty, byli otevření k využití různých postupů
- pomáhat hledat netradiční řešení výtvarných problémů
- motivovat k samostatnosti při řešení problémů ve výtvarné činnosti a k sebehodnocení
- respektovat individuální rozdílnosti ve skupině i ve společnosti
- kreativně hledat více variant řešení

Strategie směřující ke kompetencím komunikativním

- směřovat žáka k tomu, aby chápal výtvarné dílo jako výpověď o autorovi a jeho době, a vyjadřoval se výtvarnými prostředky o svém vztahu ke světu
- podněcovat žáka, aby svou práci vhodně prezentoval před známým i neznámým publikem
- navozovat při skupinové práci možnost vnímat pocity partnerů komunikace a umět vyjádřit své pocity
- učit žáka s porozuměním používat odborný jazyk,
- rozumět jazyku reklamy a médií obecně a umět popsat jejich vliv na člověka
- motivovat žáka ke konstruktivním diskuzím a logické formulaci názorů na výtvarnou kulturu
- v interpretaci používat popisný jazyk bez hodnocení

Strategie směřující ke kompetencím sociálním a personálním

- vybízet žáka, aby aktivně a tvořivě přistupoval k společné práci ve skupině, ale také respektoval názory ostatních a citlivě (konstruktivně) řešil pracovní konflikty
- učit žáka, aby se efektivně zapojil do práce ve skupině
- vědomě usilovat o dobré vztahy založené na toleranci a empatii
- umožnit prezentaci žákova vlastního výtvarného záměru před ostatními

Strategie směřující ke kompetencím občanským

- vést žáka k tomu, aby neprosazoval bezohledně vlastní nebo skupinové zájmy nad zájmy veřejnými
- pomáhat žákovi, aby se projevoval jako svobodná a zároveň odpovědná osobnost
- směřovat žáka k respektování různorodosti hodnot, názorů, postojů na základě poznání kulturního odkazu lidstva
- vést žáka k úctě k vlastní výtvarné tvorbě i k tvorbě ostatních
- učit žáka sledovat dění ve svém bydlišti, vyznat se v globálních souvislostech z hlediska udržitelnosti života a úcty ke kulturnímu dědictví předků
- reflektovat společenské dění v naší zemi i celosvětově

Strategie směřující ke kompetencím k podnikavosti

- směřovat žáka k uplatnění vlastní iniciativy a tvořivosti
- vést žáka k zodpovědnosti, k průběžné revizi vlastní práce, k usilování o její dokončení a dosažení nejlepšího výsledku.
- vést žáka k nekonvenčnímu myšlení a k hledání originálních pracovních postupů
- seznamovat žáka s prací úspěšných umělců
- podporovat výtvarné experimenty žáků
- dbát na to, aby žák při práci s nástroji a rozmanitými materiály dodržoval pravidla bezpečnosti a ochrany zdraví svého i ostatních

Strategie směřující ke kompetencím digitálním

- vést žáka k ovládnutí dostupných digitálních zařízení při zpracování svého výtvarného záměru
- učit žáka využívat nová média pro práci s obrazem (fotografie, digitální prezentace, video)
- učit žáka využívat dostupné grafické editory pro práci s obrazem a jeho proměnou
- učit žáka rozumět vlivu digitální reklamy a masmédií na vlastní potřeby, současně umět vytvořit reklamní materiál v různých podobách oslovující danou cílovou skupinu
- vést žáka k vyhledávání a zpracování informací z výtvarné teorie pomocí digitálních technologií
- vést žáka k uvědomění si výhod a rizik prezentace a sdílení vlastní práce a sama sebe na sociálních sítích

Péče o nadané žáky

- Konzultace mimo vyučování
- Zápůjčky odborné literatury a časopisů
- Informace o přednáškách s výtvarnou tematikou, o výtvarných kurzech
- Motivace k účasti ve výtvarných soutěžích
- Podpora a odborná příprava ke studiu výtvarného oboru na VŠ
- Možnost individuální volby tématu nebo výtvarné techniky v rámci výuky

Pravidla pro hodnocení žáků

Kritéria hodnocení vycházejí z platného klasifikačního řádu školy.

5.15.2 Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Ročník: kvinta, 1. ročník

Vyučovací předmět: výtvarná výchova

Výstupy	Očekávané výstupy školy	Učivo (bez časových dotací)	Realizace průřezových témat
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Porovnává různé znakové systémy, např. mluveného i psaného jazyka, hudby, dramatického umění • Rozpoznává specifčnosti různých vizuálně obrazných znakových systémů a zároveň vědomě uplatňuje jejich prostředky k vytváření obsahu při vlastní tvorbě a interpretaci • V konkrétních příkladech vizuálně obrazných vyjádření vlastní i umělecké tvorby identifikuje pro ně charakteristické prostředky • Pojmenuje účinky vizuálně obrazných vyjádření na smyslové vnímání, vědomě s nimi pracuje při vlastní tvorbě za účelem rozšíření citlivosti svého smyslového vnímání 	<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Převádí do výtvarné řeči hudební (taneční) rytmus • Vyhledává rytmické prvky ve výtvarných dílech (architektura, užité umění, ...) • Tvary písma vnímá jako specifickou lineární strukturu a pracuje s nimi v plošných i prostorových kompozicích • Smyslové vjemy sluchové, hmatové, čichové převádí do výtvarného jazyka; své pocity vyjadřuje malířskými i grafickými prostředky s využitím • dostupných digitálních aplikací pro úpravu zvukových záznamů, fotografií, videí a animací 	<p>Vizuálně obrazné znakové systémy z hlediska poznání a komunikace</p> <p>Uplatnění vizuálně obrazného vyjádření v úrovni smysloví, subjektivní a komunikační</p> <p>Specifická řeč umění (stylizace, nadřazenost, zkratka a redukce)</p>	<p>OSV Sociální komunikace</p> <p>MED Role médií v dějinách, včetně digitálních technologií</p> <p>OSV Poznávání a rozvoj osobnosti</p>
<ul style="list-style-type: none"> • Při vlastní tvorbě uplatňuje osobní prožitky, zkušenosti a znalosti, rozpozná jejich vliv a individuální přínos pro tvorbu, interpretaci a přijetí vizuálně obrazných vyjádření • Nalézá, vybírá a uplatňuje odpovídající prostředky pro uskutečňování svých projektů • Využívá znalosti aktuálních způsobů vyjadřování a technických možností zvoleného média pro vyjádření své představy 	<ul style="list-style-type: none"> • Přesně pozoruje a kresbou zaznamenává přírodní tvary a struktury. Při následném tvůrčím zpracování vybírá vhodné prostředky (malba, grafické techniky, počítačová grafika, digitální fotografie, video, animace, plastická tvorba) • V plastické tvorbě využívá světla při modelování vnějšího tvaru i vnitřního prostoru 	<p>Výtvarné umění jako experimentální praxe z hlediska inovace prostředků, obsahu a účinků</p>	<p>ENV Problematika vztahů organismů a prostředí</p>
<ul style="list-style-type: none"> • Charakterizuje obsahové souvislosti vlastních vizuálně obrazných vyjádření 	<ul style="list-style-type: none"> • Uvědomuje si rozdíly mezi reálnými a ideálními proporcemi (kánon) při kresbě lidské postavy 	<p>Světónázorové, náboženské, filozofické a vědeckotechnické zázemí historických slohů evropského kulturního</p>	<p>SOU Žijeme v Evropě</p>

Výstupy	Očekávané výstupy školy	Učivo (bez časových dotací)	Realizace průřezových témat
a konkrétních uměleckých děl a porovnává výběr a způsob užití prostředků	<ul style="list-style-type: none"> • Objasňuje proměny zobrazení lidského těla v historii výtvarného umění 	okruhu	
<ul style="list-style-type: none"> • Rozlišuje umělecké slohy a umělecké směry (s důrazem na umění od konce 19. století do současnosti) z hlediska podstatných proměn vidění a stavby uměleckých děl a dalších vizuálně obrazných vyjádření 	<ul style="list-style-type: none"> • Srovnává způsoby chápání prostoru a zobrazení plastických tvarů v historii malířství (Egypt, antické umění, středověk, renesance a baroko, moderní umělecké směry) • Vytváří iluzivní prostor v ploše s využitím zákonitostí lineární perspektivy 	<p>Vývoj uměleckých vyjadřovacích prostředků podstatných pro porozumění aktuální obrazové komunikaci</p> <ul style="list-style-type: none"> • chápání vztahů předmětů a tvarů v prostoru (Cézanne), celistvost a rozklad tvaru (analytický kubismus), povrch a konstrukce (syntetický kubismus, konstruktivismus, geometrická abstrakce) vytváření iluze prostoru, objemu, pohybu (fotografie, film) 	
	<ul style="list-style-type: none"> • Modeluje objem plastických tvarů stínováním a šrafováním • Předvádí plastické tvary do plochy • Rozezná charakteristické prvky umění neevropských kultur, které obohatily evropské umění v jeho historii 	<ul style="list-style-type: none"> • proměnlivost obrazu v čase (futurismus, nová média); proměnlivost tvaru (animovaný film, nová média) • vztahy s neevropskými kulturami (Gauguin, Picasso, minimalist art) • zrušení hranice umění a neumění (Duchamp), neumělecké a neškolené vizuální vyjadřování (insitní umění) 	<p>SOU Žijeme v Evropě</p>
<ul style="list-style-type: none"> • Vysvětlí umělecký znakový systém jako systém vnitřně diferencovaný a dokáže v něm rozpoznat a nalézt umělecké znaky od objevných po konvenční 	<ul style="list-style-type: none"> • Přiřazuje vybraná díla výrazným osobnostem renesančního a barokního umění na základě individuálních rysů jejich tvorby 	<p>Umělecký proces a jeho vývoj</p> <p>Vliv uměleckého procesu na způsob chápání reality; dynamika chápání uměleckého procesu – její osobnostní a sociální rozměr; znaková podmíněnost chápání světa – znakové systémy jednotlivých druhů umění</p>	<p>MUL Základní problémy sociokulturních rozdílů</p>
<ul style="list-style-type: none"> • Uvědomuje si význam osobně založených podnětů na vznik estetického prožitku; snaží se odhalit vlastní zkušenosti i zkušenosti s uměním, které s jeho vznikem souvisejí 	<ul style="list-style-type: none"> • Chápe umělecký proces jako proces subjektivního tvoření • Zamýšlí se nad vlastním vnímáním uměleckého procesu a vychází přitom z vlastní zkušenosti 	<p>Role subjektu v uměleckém procesu – smyslové vnímání a jeho rozvoj</p>	

Výstupy	Očekávané výstupy školy	Učivo (bez časových dotací)	Realizace průřezových témat
<ul style="list-style-type: none"> • Objasní podstatné rysy magického, mytického, univerzalistického, modernistického přístupu k uměleckému procesu, dokáže je rozpoznat v současném umění a na příkladech vysvětlí posun v jejich obsahu 	<ul style="list-style-type: none"> • Orientuje se v různých přístupech k uměleckému procesu, chápe historické proměny umění • Vyhledává a zpracovává informace z výtvarné teorie prostřednictvím digitálních technologií 	<p>Úloha komunikace v uměleckém procesu</p> <p>postavení umění ve společnosti, jeho historické proměny; umělecká a mimoumělecká znakovost; umění jako proces tvorby nových, sociálně dosud nezakotvených znaků; role umělce v societě; publikum a jeho účast v uměleckém procesu</p>	<p>MED</p> <p>Mediální produkty a jejich význam</p>

Výstupy	Očekávané výstupy školy	Učivo (bez časových dotací)	Realizace průřezových témat
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Objasní roli autora, příjemce a interpreta při utváření obsahu a komunikačního účinku vizuálně obrazného vyjádření • Na příkladech vizuálně obrazných vyjádření uvede, rozliší a porovná osobní a společenské zdroje tvorby, identifikuje je při vlastní tvorbě 	<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Využívá aktivně možnosti výtvarné i slovní interpretace zvolených výtvarných děl, zejména při výtvarných animacích na výstavách v galerii 	<p>Interakce s vizuálně obrazným vyjádřením v roli autora, příjemce, interpreta</p>	
<ul style="list-style-type: none"> • Na příkladech uvede vliv společenských kontextů a jejich proměn na interpretaci obsahu vizuálně obrazného vyjádření a jeho účinku v procesu komunikace • Na příkladech objasní vliv procesu komunikace na přijetí a interpretaci vizuálně obrazných vyjádření; aktivně vstupuje do procesu komunikace a respektuje jeho pluralitu 	<ul style="list-style-type: none"> • Na příkladech uvádí vlivy společnosti na interpretaci díla (včetně interpretací na sociálních sítích v rámci jiných masmédií) • Vyjadřuje vlastní názory na dílo, chápe možnost různých interpretací a dokáže o nich komunikovat 	<p>Uplatnění vizuálně obrazného vyjádření v úrovni smyslové, subjektivní a komunikační</p>	<p>OSV Sociální komunikace</p>
<ul style="list-style-type: none"> • Své aktivní kontakty a získané poznatky z výtvarného umění uvádí do vztahů jak s aktuálními i historickými uměleckými výtvarnými projevy, tak s ostatními vizuálně obraznými vyjádřeními, uplatňovanými v běžné komunikaci • Na konkrétních příkladech vysvětlí, jak umělecká vizuálně obrazná vyjádření působí v rovině smyslové, subjektivní i sociální a jaký vliv má toto působení na utváření postojů a hodnot 	<ul style="list-style-type: none"> • Seznamuje se s urbanistickými proměnami Klatov, kresbou zachycuje zajímavé detaily historického města, moderní architektury • Teoreticky i prakticky poznává možnosti barvy jako základního vyjadřovacího prostředku malby – prostředku tvárného (prostorové působení barvy) i významového (psychologické, symbolické, dekorativní užití) 	<p>Výtvarné umění jako experimentální praxe z hlediska inovace prostředků, obsahu a účinku</p>	<p>SOU Žijeme v Evropě</p>

Výstupy	Očekávané výstupy školy	Učivo (bez časových dotací)	Realizace průřezových témat
<ul style="list-style-type: none"> • Vytváří si přehled uměleckých vizuálně obrazných vyjádření podle samostatně zvolených kritérií 			
<ul style="list-style-type: none"> • Na příkladech uvádí příčiny vzniku a proměn uměleckých směrů a objasní širší společenské a filozofické okolnosti vzniku uměleckých děl • Na konkrétních příkladech vizuálně obrazných vyjádření objasní, zda a jak se umělecké vyjadřovací prostředky výtvarného umění od konce 19. století do současnosti promítají do aktuální obrazové komunikace • Samostatně experimentuje s různými vizuálně obraznými prostředky, při vlastní tvorbě uplatňuje také umělecké vyjadřovací prostředky současného výtvarného umění 	<ul style="list-style-type: none"> • Prakticky ovládá základní dostupné malířské a grafické techniky od návrhu po provedení (tempera, pastel, akvarel, olej; malba na textil, sklo, keramiku; linoryt, suchá jehla, sítotisk – s omezením barevné škály) • Využívá dostupné grafické editory pro proměnu obrazu a posun jeho významu a pro prezentaci vlastní práce 	<p>Vývoj uměleckých vyjadřovacích prostředků podstatných pro porozumění aktuální obrazové komunikaci</p> <ul style="list-style-type: none"> • relativita barevného vidění • (pointilismus, impresionismus, Cézanne) • taktilní a haptické kvality díla (informel) • zapojení těla, pohybu, gest do procesu tvorby (akční tvorba, body art) • pohyblivé stanoviště diváka, změny úhlu vidění (umění akce, nová média) • časoprostorové chápání a proměna kvalit (kubismus, nová média) • princip náhody (dadaismus) 	<p>OSV Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti neverbální komunikace</p> <p>MED Využití nových médií ve výtvarné tvorbě</p>
	<ul style="list-style-type: none"> • Vydává se některou z cest k abstrakci (postupné zvětšování detailu, hledání řádu v realitě eliminací, nepravidelností, osvobození barvy od věcného obsahu) • Užívá nové umělecké prostředky a postupy, experiment a nová média 	<ul style="list-style-type: none"> • osvobození obrazu od zavedeného zobrazování viditelného (Kandinskij, Kupka), figurace a nefigurace (neoklasicismus, lyrická abstrakce), vztah slova a obrazu (letterismus) • vznik a uplatnění symbolu (symbolismus, surrealismus, pop-art, konceptuální umění) 	
		<ul style="list-style-type: none"> • tvůrčí potenciál podvědomí (surrealismus), sebeuvědomování diváka (akční tvorba, osobní mytologie), účast v sociálním prostoru (performance), minority (postmodernismus) stopy člověka v krajině (landart) 	

Výstupy	Očekávané výstupy školy	Učivo (bez časových dotací)	Realizace průřezových témat
		<ul style="list-style-type: none"> požadavek meze obecné srozumitelnosti, vliv reklamy, masovost a autenticita projevu (popart), televize, nová média – akční umění (postmodernismus), moduly a jejich spojování, rekombinace, struktury (umění nových médií) 	ENV Člověk a životní prostředí SOU Globalizační procesy MED Mediální produkty a jejich významy Role médií v moderních dějinách
<ul style="list-style-type: none"> Vědomě uplatňuje tvořivost při vlastních aktivitách a chápe ji jako základní faktor rozvoje své osobnosti, dokáže objasnit její význam v procesu umělecké tvorby i v životě 	<ul style="list-style-type: none"> Zadané téma zpracuje několika způsoby, objasní svůj záměr, postup a posoudí účinnost vyjádření (pracuje sám nebo ve skupině, volí tradiční nebo nové výtvarné prostředky s využitím dostupných digitálních technologií při zpracování úkolů z výtvarné teorie) 	Umělecký proces a jeho vývoj historické proměny pojetí uměleckého procesu (magický, mytický, univerzalistický, modernistický, postmodernistický, pluralitní model umění); prezentace uměleckého díla současné výtvarné tendence, srozumitelnost umění, nekonvenční postupy, aktuální vizuální podoby (reklama, TV, nová média)	
<ul style="list-style-type: none"> Na příkladech vysvětlí umělecký výraz jako neukončený a nedefinitivní ve svém významu; uvědomuje si vztah mezi subjektivním obsahem znaku a významem získaným v komunikaci Vysvětlí, jaké předpoklady jsou zapotřebí k recepci uměleckého díla a zejména k porozumění uměleckým dílům současnosti 		Role subjektu v uměleckém procesu předpoklady tvorby, interpretace a recepce uměleckého díla; mimovědomá a uvědomělá percepce uměleckého díla; tvořivá osobnost v roli tvůrce, interpreta a recipienta	
<ul style="list-style-type: none"> Objasní podstatné rysy aktuálního (pluralitního, postmodernistického) přístupu k uměleckému procesu a na základě toho vysvětlí proces 	<ul style="list-style-type: none"> Vysvětlí, co ovlivňuje vznik uměleckého díla Objasní termín obecný vkus a estetická norma 	Úloha komunikace v uměleckém procesu sociální a technologické proměny dneška	MED Využití nových médií MUL Vnímání multikulturality jako

Výstupy	Očekávané výstupy školy	Učivo (bez časových dotací)	Realizace průřezových témat
<p>vzniku „obecného vkusu“ a „estetických norem“</p> <ul style="list-style-type: none"> • Dokáže vystihnout nejpodstatnější rysy dnešních proměn a na příkladech uvést jejich vliv na proměnu komunikace v uměleckém procesu 	<ul style="list-style-type: none"> • Chápe subjektivnost umělecké komunikace, pojmenuje podstatné rysy umění a na příkladech uvádí vliv na proměnu komunikace • Uvědomuje si rozdíly v chápání vizuálně obrazných vyjádřeních v závislosti na vzdělání, sociálním zařazení, kultuře • Vědomě aplikuje některé metody současného výtvarného umění (video art, animace, fotografie; kresba, malba, koláž v digitální podobě) 	<p>(nové technologie, nové umělecké disciplíny a jejich obsahy) a jejich vliv na úlohu komunikace v uměleckém procesu, subjektivní chápání uměleckých hodnot ve vztahu k hodnotám považovaným za společensky uznávané</p>	<p>prostředku vzájemného obohacování různých etnik</p> <p>OSV</p> <p>Sociální komunikace</p>

5.16 Tělesná výchova

5.16.1 Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové vymezení

Tělesná výchova je spolu s Výchovou ke zdraví součástí vzdělávací oblasti Člověk a zdraví. Tato vzdělávací oblast je vymezena a realizována vzhledem k věku žáků a prolíná i do ostatních vzdělávacích oblastí. Tělesná výchova směřuje k poznání vlastních pohybových možností a zájmů a k poznání jejich účinků na tělesnou zdatnost, duševní i sociální pohodu. Na gymnáziu jde dále hlavně o vytváření trvalého vztahu k pohybovým činnostem a o optimální rozvoj tělesné, duševní a sociální zdatnosti. Tělesná výchova zde vychází především z motivující atmosféry, zájmu žáků a z jejich individuálních předpokladů. K tomu využívá individuálně utvářenou nabídku pohybových činností (od zdravotně rekreačních až po výkonnostní). Směřuje k hlubší orientaci žáků v otázkách vlivu pohybových aktivit na zdraví. Vede k osvojení a pravidelnému využívání konkrétních pohybových činností a k vědomí bezpečnosti a úrazové prevence při pohybových činnostech.

Pohybové vzdělávání nelze rozplánovat přesně k určitému datu u všech žáků najednou. Žáci v každém věku se odlišují svými somatotypy, genetickými předpoklady, sociálním zázemím, aktuálním zdravotním stavem tak, že není vhodné určovat jednotlivé výstupy (výkon, úroveň dovedností) striktně pro všechny k jednomu datu. Rozptyl ve výsledcích může být tak velký, že je nutné postupovat pouze podle konkrétně zjištěné úrovně dovednosti a výkonu u žáka nezávisle na ostatních. Proto je v ŠVP dán velký prostor k individuálnímu stanovování cílů a též k jejich individuálnímu hodnocení. Pohybové schopnosti a dovednosti jsou tedy rozvíjeny postupnými kroky (metodické řady) vždy s ohledem na věk a pohybovou úroveň žáka i třídy, též s ohledem na vybavenost školy pro jednotlivé disciplíny, která se může měnit atd. Proto ŠVP neobsahuje konkrétní postupy, kroky a cvičení, či časové limity, ale obsahuje pouze druhy sportů a tělovýchovných aktivit, kterými bude dosaženo daných výstupů.

Nedílnou součástí pohybového vzdělávání je též odhalování *zdravotních oslabení žáků*. Pohybový deficit žáků III. a II. Zdravotní skupiny je kompenzován formou korektivních a výběrových cvičení, která žák provádí pod dohledem učitele v hodinách povinné TV. Ostatní pohybové aktivity provádí vždy s ohledem na své zdravotní omezení tak, aby bylo vyhověno požadavkům lékaře a zároveň aby se mohl žák plnohodnotně zapojit do pohybových aktivit v hodinách TV. Samostatné hodiny Zdravotní tělesné výchovy nejsou na škole realizovány. Náplň ZTV je součástí kapitoly Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu.

Rovněž *péče o mimořádně nadané žáky* je trvalou součástí tělesné výchovy. V hodinách TV je jim věnována individuální péče s ohledem na jejich sportovní růst. Talentovaní žáci se zúčastňují školních, okresních, krajských i celostátních sportovních soutěží. Škola je též ve styku s představiteli a trenéry sportovních oddílů, aby se talentovaní žáci mohli rozvíjet i v oblasti výkonnostního a závodního sportu. Velmi sportovně nadaným žákům škola umožní stanovení individuálního vzdělávacího plánu tak, aby mohl žák skloubit studium a sport bez závažných problémů.

Časové vymezení předmětu

Tělesná výchova se vyučuje ve dvouhodinové týdenní dotaci. Výuka probíhá ve velké tělocvičně určené především k míčovým hrám, v malé tělocvičně určené ke gymnastice, drobným hrám a v malém sálku, určena různým formám kondičního cvičení. Příznivého počasí se využívá k výuce her a atletiky na hřišti a na ostatních venkovních plochách v blízkosti školy. Některé sporty a disciplíny se mohou provozovat v nedalekém parku a na cyklostezce (přespolní běh, vytrvalostní běh, bruslení, inline bruslení). Je třeba neustále rozvíjet nabídku pohybových aktivit a seznamovat žáky s novými trendy ve sportu. Proto se k realizaci TV využívá např. městský bazén, zimní stadion, fitness, squash apod.

V každém ročníku je kladen důraz na jinou pohybovou aktivitu či strukturu:

7. *ročník 4letého studia a kvinta*

Lyžařský kurz – každý žák má možnost absolvovat výcvik na sjezdovkách, běžkách nebo na snowboardu, podle svého výběru a úrovně dovedností.

7. *ročník 4letého studia a sexta*

V případě příznivých podmínek může výuka probíhat ve dvouhodinových celcích v týdnu – delšího časového prostoru se využije pro výuku mimo školní budovu a provozování jiných sportovních disciplín – bruslení, in-line bruslení, fitness, plavání, squash, přespolní běh atd.

7. *ročník 4letého studia a septima*

Každý žák může absolvovat letní sportovní kurz. Ten obsahuje netradiční sportovní disciplíny, které není možné provozovat v průběhu roku – orientační běh, různé soutěže zdatnosti s překonáváním přírodních překážek a jiné outdoorové aktivity.

4. *ročník 4letého studia a oktáva*

Podle možností může výuka probíhat ve dvou až tříměsíčních tréninkových blocích – soustředěným déletrvajícím tréninkem vybrané sportovní disciplíny se dosáhne vyšší úrovně dovedností a tím i lepšího prožitku a trvalejšího vztahu ke sportu.

Výchovné a vzdělávací strategie

Výchovné a vzdělávací strategie předmětu Tělesná výchova směřují k vybavení žáků určitými kompetencemi tak, aby byli schopni obstát nejen ve škole, ale i v praktickém životě. Vedou žáky k samostatnému sledování konkrétních problémů souvisejících s pohybem a zdravím, k zaznamenávání a vyhodnocování zjištěných dat a k veřejné prezentaci zjištěných výsledků. Jsou to tyto kompetence:

Strategie směřující ke kompetencím k učení

- plánovat si a organizovat vlastní pohybové aktivity a využívat je jako prostředek k seberealizaci nebo jako součást osobnostního rozvoje
- systematicky sledovat vývoj a stav vlastní fyzické zdatnosti
- využívat sportovních aktivit k udržování svého zdraví
- používat sportovní terminologii, projevovat základní orientaci v oblasti sportu jako nedílné součásti života a společnosti
- konstruktivně přijímat ocenění, radu i kritiku

Strategie směřující ke kompetencím k řešení problémů

- přemýšlet o problému při ovládnutí nového pohybového návyku
- hledat cesty k ovládnutí nového pohybového návyku
- porovnávat svá vlastní řešení s řešeními spolužáků či obecnými postupy
- řešit problémové situace (např. ve hrách)
- obhájit svůj názor a prosadit jej

Strategie směřující ke kompetencím komunikativním

- uvědomovat si specifika komunikace při TV a ve sportu obecně (neformální komunikace, zvukové signály, povely, píšťalka)
- spolupracovat se spolužáky při přípravě herní taktiky, při dopomoci a záchraně, při plánování sportovních akcí atd.
- formulovat vlastní názor adekvátně k situaci
- prezentuje své pohybové dovednosti v hodinách, v mezitřídních, okresních i krajských soutěžích

Strategie směřující ke kompetencím sociálním a personálním

- uvědomovat si a dodržovat pravidla fair play
- reálně posuzovat vlastní fyzické a psychické možnosti, být schopen sebereflexe
- projevovat zodpovědný vztah k vlastnímu zdraví a ke zdraví ostatních

- přizpůsobit se měnícím se podmínkám bez konfliktů (výběr tělocvičny, výběr aktivity atd.)
- dodržovat pravidla ve hrách i v ostatních sportech

Strategie směřující ke kompetencím občanským

- svým jednáním neohrožovat spolužáky
- dokázat podat základní první pomoc sobě i spolužákům
- akceptovat škodlivost požívání drog a jim podobných látek
- svým jednáním nepoškozovat přírodu a okolní prostředí
- respektovat názory a schopnosti spolužáků
- aktivně se podílet na vytváření sportovní atmosféry v okolí
- znát svá práva a povinnosti a správně je aplikovat
- Strategie směřující ke kompetenci usilovat o dosažení stanovených cílů, nevyhýbat se i méně oblíbeným pohybovým aktivitám, dokázat se překonávat i v nepříznivých podmínkách
- je iniciativní při sportovních aktivitách i při jejich organizaci a přípravě
- dokázat zpracovat i vyhodnocovat výkon svůj i ostatních

Strategie směřující ke kompetencím digitálním

- využívat digitálních přístrojů a technologií, které jsou vhodné pro tělesnou
- výchovu
- sledovat, zaznamenávat a hodnotit výkony a kvalitu pohybových činností
- pomocí digitálních technologií
- využívat digitálního obsahu k zaměření se na aktivní a dlouhodobý rozvoj
- tělesné zdatnosti
- využívat digitálních technologií při organizaci a propagaci pohybových aktivit
- a sportu

Pravidla pro hodnocení žáků

Kritéria hodnocení vycházejí z platného klasifikačního řádu školy.

5.16.2 Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Ročník: kvinta, 1. ročník

Vyučovací předmět: tělesná výchova

Výstupy	Očekávané výstupy školy	Učivo (bez časových dotací)	Realizace průřezových témat
ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ZDRAVÍ			
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Organizuje svůj pohybový režim a využívá v souladu s pohybovými předpoklady, zájmy a zdravotními potřebami vhodné a dostupné pohybové aktivity. • Ověří jednoduchými testy úroveň zdravotně orientované zdatnosti a svalové nerovnováhy. • Usiluje o optimální rozvoj své zdatnosti; vybere z nabídky vhodné kondiční programy nebo soubory cviků pro udržení či rozvoj úrovně zdravotně orientované zdatnosti a samostatně je upraví pro vlastní použití. • Vybere z nabídky vhodné soubory z nabídky vyrovnávacích cvičení zaměřených na kompenzaci jednostranného zatížení, na prevenci a korekci svalové nerovnováhy a samostatně je upraví pro vlastní použití. • Využívá vhodné soubory cvičení pro tělesnou a duševní relaxaci. • Připraví organismus na pohybovou činnost s ohledem na následné převažující pohybové zatížení. • Uplatňuje účelné a bezpečné chování při pohybových aktivitách i v neznámém prostředí. 	<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Analyzuje zásady hygieny a bezpečnosti při pohybových činnostech. • Předvídá možná nebezpečí úrazu a přizpůsobí jim svou činnost. • Kompenzuje vybranými cviky svalovou únavu. • Posoudí, které rozcvičení je vhodné v daném momentu. • Koriguje svoji pohybovou aktivitu vzhledem k momentálnímu zdravotnímu stavu. • Posoudí vážnost poranění a dokáže poskytnout první pomoc. • Ke zlepšení tělesné zdatnosti využívá digitální technologie (chytré hodinky, telefon nebo tablet) • Ke zlepšení tělesné zdatnosti monitoruje tělesnou aktivitu během dne • Pomocí digitálních technologií rozvíjí své rytmické a taneční pohybové dovednosti 	<p>Zdravotně orientovaná zdatnost – ZOZ</p> <p>Kondiční testy dlouhodobě sledované</p> <p>Svalová nerovnováha – příčiny, následky, testy</p> <p>Zdravotně zaměřená cvičení</p> <p>Organismus a pohybová zátěž</p> <p>Způsoby zatěžování, kompenzace</p> <p>Individuální pohybový režim</p> <p>Hygiena pohybových činností a cvičebního prostředí</p> <p>Rizikové faktory ovlivňující bezpečnost pohybových činností</p> <p>Zásady jednání a chování v různém prostředí (lyžařský kurz, bazén, fitness atd.)</p> <p>Úprava pohybových činností podle aktuálních podmínek</p> <p>První pomoc při sportovních úrazech</p> <p>První pomoc v nestandardních podmínkách (lyžařský kurz atd.)</p>	<p>OSV</p> <p>Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti.</p> <p>Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů</p> <p>Sociální komunikace</p> <p>Morálka všedního dne</p> <p>OSV</p> <p>Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti.</p>

Výstupy	Očekávané výstupy školy	Učivo (bez časových dotací)	Realizace průřezových témat
<ul style="list-style-type: none"> • Poskytne první pomoc při sportovních či jiných úrazech i v ne-standardních podmínkách. 			
OCHRANA ČLOVĚKA ZA MIMOŘÁDNÝCH OKOLNOSTÍ			
<ul style="list-style-type: none"> • Prokáže osvojené praktické znalosti a dovednosti související s přípravou na mimořádné události a aktivně se zapojuje do likvidace následků hromadného zasažení obyvatel 	<ul style="list-style-type: none"> • Reaguje rozhodně pohotově a obětavě při vyhlášení hrozby a vzniku mimořádné události, či živelní pohromy. 	<p>Vyhlášení hrozby a vzniku mimořádné události</p> <p>Živelní pohromy</p> <p>Jiné mimořádné události</p>	<p>Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů</p> <p>Sociální komunikace</p>
ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ÚROVEŇ POHYBOVÝCH DOVEDNOSTÍ			
<ul style="list-style-type: none"> • Provádí osvojované pohybové dovednosti na úrovni individuálních předpokladů. • Zvládá základní postupy rozvoje osvojovaných pohybových dovedností a usiluje o své pohybové sebezdokonalení. • Posoudí kvalitu stěžejních částí pohybu, označí zjevné příčiny nedostatků a uplatní konkrétní osvojované postupy vedoucí k potřebné změně. • Respektuje věkové, pohlavní, výkonnostní a jiné rozdíly a přizpůsobí svou pohybovou činnost dané skladbě sportujících. 	<ul style="list-style-type: none"> • Ovládá průpravná, kondiční, relaxační cvičení, herní činnosti adekvátně ke svým pohybovým předpokladům. • Podle svých předpokladů rozvíjí úroveň svých výkonů. • Podle svých předpokladů rozvíjí techniku a taktiku. • Ovládá rozvojové činnosti vhodné pro danou disciplínu. • Posoudí prostředí, ve kterém vykonává pohybovou aktivitu 	<p>Pohybové dovednosti a pohybový výkon Testy dlouhodobě sledované a průběžně vyhodnocované</p> <p>Pohybové odlišnosti a handicap Věk, pohlaví, výkonnost</p> <p>Průpravná, kondiční, koordinační, tvořivá, estetická a jiná cvičení Využití stávajících podmínek Využití moderních pohybových aktivit – snowboard, hip hop, jóga atd.</p> <p>Pohybové hry různého zaměření Soutěže, netradiční hry, teambuilding, psychologické, dlouhodobé</p> <p>Gymnastika Akrobacie, přeskoky a cvičení na náradí, její využití v běžném životě</p> <p>Kondiční a estetické formy, cvičení s hudbou a rytmickým doprovodem Především děvčata, velká škála moderního tance, lidové tance, pohybové skladby, step aerobik, cvičení s náčiním</p> <p>Úpoly</p>	<p>OSV Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti. Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů Sociální komunikace Morálka všedního dne Spolupráce a soutěž</p> <p>ENV Člověk a životní prostředí</p>

Výstupy	Očekávané výstupy školy	Učivo (bez časových dotací)	Realizace průřezových témat
		<p>Úpolové hry, základy sebeobrany</p> <p>Atletika průpravná i speciální cvičení pro běhy (městský park), skoky (zatím jen dálka, výška dle možností), hody a vrhy, sprinty, vytrvalý běh, štafetový běh</p> <p>Sportovní hry Herní činnosti jednotlivce, herní systémy a kombinace, v tělocvičně volejbal, basketbal, sálový fotbal, florbal apod., venku volejbal, basketbal, fotbal, softbal, hokej atd., vybrat 2 hry pro hlubší zdokonalování dle zájmu kolektivu</p> <p>Turistika a pobyt v přírodě Přespolní běh do okolí města</p> <p>Plavání Skoky do vody, branné plavání-dopomoc unavenému plavci, záchrana tonoucího, zdokonalovací výcvik</p>	
ČINNOSTI PODPORUJÍCÍ POHYBOVÉ UČENÍ			
<ul style="list-style-type: none"> • Užívá s porozuměním tělocvičné názvosloví (gesta, signály, značky) na úrovni cvičence, vedoucího pohybových činností, organizátora soutěží. • Volí a používá pro osvojované pohybové činnosti vhodnou výstroj a výzbroj a správně ji ošetřuje. • Připraví (ve spolupráci se spolužáky) třídní či školní turnaj, soutěž, turistickou akci a podílí se na její realizaci. • Respektuje pravidla osvojovaných sportů; rozhoduje (spolurozhoduje) třídní nebo školní utkání, závody, soutěže v osvojovaných sportech. 	<ul style="list-style-type: none"> • Obhájí své názory v komunikaci při TV. • Zorganizuje prostor k realizaci pohybových činností. • Diskutuje o sportovních výsledcích a sportovním dění ve světě i v ČR. • Jedná podle pravidel osvojovaných sportovních činností. • Vysvětlí a přijímá zásady jednání a chování v různém prostředí a při různých činnostech. • Pomocí digitálních technologií měří výkony, zpracovává naměřená data a posuzuje pohybové činnosti 	<p>Lyžování – lyžařský výcvik (podle možností) Běh, sjezd, snowboard (dle zájmu žáků), doplněno odbornou přednáškou, bezpečnost na horách</p> <p>Další moderní netradiční pohybové činnosti Fitness, squash, tenis, in-line, bruslení atd.</p> <p>Vzájemná komunikace a spolupráce při pohybových činnostech Sportovní výzbroj a výstroj Uvědoměle vybírá a chrání odpovídající výzbroj a výstroj</p> <p>Pohybové činnosti, sportovní a turistické akce Organizace, propagace, vyhodnocení, dokumentace jedné soutěže celoroční sportovní soutěže</p> <p>Pravidla osvojovaných pohybových činností Sportovní role Měřitelné a hodnotitelné údaje související s TV a</p>	<p>SOU Globalizační a rozvojové procesy</p>

Výstupy	Očekávané výstupy školy	Učivo (bez časových dotací)	Realizace průřezových témat
<ul style="list-style-type: none"> • Respektuje práva a povinnosti vyplývající z různých sportovních rolí – jedná na úrovni dané role; spolupracuje ve prospěch družstva. • Sleduje podle pokynů (i dlouhodobě) pohybové výkony, sportovní výsledky, činnosti související s pohybem a zdravím, zpracuje naměřená data, vyhodnotí je a výsledky různou formou prezentuje. • Aktivně naplňuje olympijské myšlenky jako projev obecné kulturnosti. 	<ul style="list-style-type: none"> • Doporučuje postup při organizaci soutěže • Spolupracuje při sportu, pomáhá spoluhráči i soupeři, pohybově znevýhodněným spolužákům • Chrání okolní prostředí • Odmítá drogy a anabolika 	<p>sportem měří, vyhodnocuje a eviduje naměřená data</p> <p>Olympismus v současném světě, jednání fair play</p> <p>Úspěchy našeho sportu na pozadí nejdůležitějších historických sportovních událostí</p> <ul style="list-style-type: none"> • Sport a společnost, uvědomění si důležitosti sportu též v oblasti společenské 	

Výstupy	Očekávané výstupy školy	Učivo (bez časových dotací)	Realizace průřezových témat
ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ZDRAVÍ			
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Organizuje svůj pohybový režim a využívá v souladu s pohybovými předpoklady, zájmy a zdravotními potřebami vhodné a dostupné pohybové aktivity. • Ověří jednoduchými testy úroveň zdravotně orientované zdatnosti a svalové nerovnováhy. • Usiluje o optimální rozvoj své zdatnosti, vybere z nabídky vhodné kondiční programy nebo soubory cviků pro udržení či rozvoj úrovně zdravotně orientované zdatnosti a samostatně je upraví pro vlastní použití. • Vybere z nabídky vhodné soubory z nabídky vyrovnávacích cvičení zaměřených na kompenzaci jednostranného zatížení, na prevenci a korekci svalové nerovnováhy a samostatně je upraví pro vlastní použití. • Využívá vhodné soubory cvičení pro tělesnou a duševní relaxaci. • Připraví organismus na pohybovou činnost s ohledem na následné převažující pohybové zatížení. • Uplatňuje účelné a bezpečné chování při pohybových aktivitách i v neznámém prostředí. • Poskytne první pomoc při sportov- 	<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Analyzuje zásady hygieny a bezpečnosti při pohybových činnostech. • Předvídá možná nebezpečí úrazu a přizpůsobí jim svou činnost. • Kompenzuje vybranými cviky svalovou únavu. • Posoudí, které rozcvičení je vhodné v daném momentu. • Koriguje svoji pohybovou aktivitu vzhledem k momentálnímu zdravotnímu stavu. • Posoudí vážnost poranění a dokáže poskytnout první pomoc. • V průběhu školního roku sleduje svoji výkonnost a pomocí digitálních technologií ji zapisuje do tabulek a následně vyhodnotí • Zvládne použití dostupných pomůcek a prostředků k těmto činnostem • Ke zlepšení tělesné zdatnosti monitoruje tělesnou aktivitu během dne • Pomocí digitálních technologií rozvíjí své rytmické a taneční pohybové dovednosti 	<p>Zdravotně orientovaná zdatnost – ZOZ Kondiční testy dlouhodobě sledované</p> <p>Svalová nerovnováha Příčiny, následky, testy</p> <p>Zdravotně zaměřená cvičení Organismus a pohybová zátěž Způsoby zatěžování, kompenzace</p> <p>Individuální pohybový režim Hygiena pohybových činností a cvičebního prostředí Rizikové faktory ovlivňující bezpečnost pohybových činností Zásady jednání a chování v různém prostředí (lyžařský kurz, bazén, fitness atd.) Úprava pohybových činností podle aktuálních podmínek První pomoc při sportovních úrazech První pomoc v nestandardních podmínkách</p>	<p>OSV Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti. Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů Sociální komunikace Morálka všedního dne</p> <p>OSV Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti</p>

Výstupy	Očekávané výstupy školy	Učivo (bez časových dotací)	Realizace průřezových témat
ních či jiných úrazech i v nestandardních podmínkách.			
OCHRANA ČLOVĚKA ZA MIMOŘÁDNÝCH OKOLNOSTÍ			
<ul style="list-style-type: none"> • Prokáže osvojené praktické znalosti a dovednosti související s přípravou na mimořádné události a aktivně se zapojuje do likvidace následků hromadného zasažení obyvatel • Rozhodne, jak se odpovědně chovat při konkrétní mimořádné události 	<ul style="list-style-type: none"> • Reaguje rozhodně pohotově a obětavě při vyhlášení hrozby a vzniku mimořádné události, či živelní pohromy. 	<p>Vyhlášení hrozby a vzniku mimořádné události</p> <p>Živelní pohromy</p> <p>Jiné mimořádné události</p>	<p>Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů</p> <p>Sociální komunikace</p>
ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ÚROVEŇ POHYBOVÝCH DOVEDNOSTÍ			
<ul style="list-style-type: none"> • Provádí osvojované pohybové dovednosti na úrovni individuálních předpokladů. • Zvládá základní postupy rozvoje osvojovaných pohybových dovedností a usiluje o své pohybové sebezdokonalení. • Posoudí kvalitu stěžejních částí pohybu, označí zjevné příčiny nedostatků a uplatní konkrétní osvojované postupy vedoucí k potřebné změně. • Respektuje věkové, pohlavní, výkonnostní a jiné rozdíly a přizpůsobí svou pohybovou činnost dané skladbě sportujících. 	<ul style="list-style-type: none"> • Ovládá průpravná, kondiční, relaxační cvičení, herní činnosti adekvátně ke svým pohybovým předpokladům. • Podle svých předpokladů rozvíjí úroveň svých výkonů. • Podle svých předpokladů rozvíjí techniku a taktiku. • Ovládá rozvojové činnosti vhodné pro danou disciplínu. • Posoudí prostředí, ve kterém vykonává pohybovou aktivitu 	<p>Pohybové dovednosti a pohybový výkon</p> <p>Testy dlouhodobě sledované a průběžně vyhodnocované</p> <p>Pohybové odlišnosti a handicapy</p> <p>Věk, pohlaví, výkonnost</p> <p>Průpravná, kondiční, koordinační, tvořivá, estetická a jiná cvičení</p> <p>Využití stávajících podmínek</p> <p>Využití moderních pohybových aktivit – snowboard, hip hop, jóga atd.</p> <p>Pohybové hry různého zaměření</p> <p>Soutěže, netradiční hry, teambuilding, psychologické, dlouhodobé</p> <p>Gymnastika</p> <p>Akrobacie, přeskoky a cvičení na nářadí, její využití v běžném životě</p> <p>Kondiční a estetické formy, cvičení s hudbou a rytmickým doprovodem</p> <p>Především děvčata, velká škála moderního tance, lidové tance, pohybové</p>	<p>OSV</p> <p>Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti.</p> <p>Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů</p> <p>Sociální komunikace</p> <p>Morálka všedního dne</p> <p>Spolupráce a soutěž</p> <p>ENV</p> <p>Člověk a životní prostředí</p>

Výstupy	Očekávané výstupy školy	Učivo (bez časových dotací)	Realizace průřezových témat
		skladby, step aerobik, cvičení s náčiním Úpoly Úpolové hry, základy sebeobran Atletika průpravná i speciální cvičení pro běhy (městský park), skoky (zatím jen dálka, výška dle možností), hody a vrhy, sprinty, vytrvalý běh, štafetový běh Sportovní hry Herní činnosti jednotlivce, herní systémy a kombinace, v tělocvičně volejbal, basketbal, sálový fotbal, florbal apod., venku volejbal, basketbal, fotbal, softbal, hokej atd., vybrat 2 hry pro hlubší zdokonalování dle zájmu kolektivu	
ČINNOSTI PODPORUJÍCÍ POHYBOVÉ UČENÍ			
<ul style="list-style-type: none"> • Užívá s porozuměním tělocvičné názvosloví (gesta, signály, značky) na úrovni cvičence, vedoucího pohybových činností, organizátora soutěží. • Volí a používá pro osvojované pohybové činnosti vhodnou výstroj a výzbroj a správně ji ošetřuje. • Připraví (ve spolupráci se spolužáky) třídní či školní turnaj, soutěž, turistickou akci a podílí se na její realizaci. • Respektuje pravidla osvojovaných sportů; rozhoduje (spolurozhoduje) třídní nebo školní utkání, závody, soutěže v osvojovaných sportech. • Respektuje práva a povinnosti vyplývající z různých sportovních rolí – jedná na úrovni dané role; 	<ul style="list-style-type: none"> • Obhájí své názory v komunikaci při TV. • Zorganizuje prostor k realizaci pohybových činností. • Diskutuje o sportovních výsledcích a sportovním dění ve světě i v ČR. • Jedná podle pravidel osvojovaných sportovních činností. • Vysvětlí a přijímá zásady jednání a chování v různém prostředí a při různých činnostech. • Pomocí digitálních technologií měří výkony, zpracovává naměřená data a posuzuje pohybové činnosti • Doporučuje postup při organizaci soutěže. • Pomocí digitálních technologií rozvíjí své rytmické a taneční pohybové dovednosti 	Turistika a pobyt v přírodě Přespolní běh do okolí města Plavání Skoky do vody, branné plavání-dopomoc unavenému plavci, záchrana tonoucího, zdokonalovací výcvik Další moderní netradiční pohybové činnosti Fitness, squash, tenis, in-line, bruslení atd. Vzájemná komunikace a spolupráce při pohybových činnostech Sportovní výzbroj a výstroj Uvědoměle vybírá a chrání odpovídající výzbroj a výstroj Pohybové činnosti, sportovní a turistické akce	OSV Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů Sociální komunikace Morálka všedního dne Spolupráce a soutěž

Výstupy	Očekávané výstupy školy	Učivo (bez časových dotací)	Realizace průřezových témat
<p>spolupracuje ve prospěch družstva.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Sleduje podle pokynů (i dlouhodobě) pohybové výkony, sportovní výsledky, činnosti související s pohybem a zdravím, zpracuje naměřená data, vyhodnotí je a výsledky různou formou prezentuje. • Aktivně naplňuje olympijské myšlenky jako projev obecné kulturnosti. 	<ul style="list-style-type: none"> • Spolupracuje při sportu, pomáhá spoluhráči i soupeři, pohybově znevýhodněným spolužákům • Chrání okolní prostředí • Odmítá drogy a anabolika 	<p>Organizace, propagace, vyhodnocení, dokumentace jedné soutěže celoroční sportovní soutěže</p> <p>Pravidla osvojovaných pohybových činností</p> <p>Sportovní role</p> <p>Měřitelné a hodnotitelné údaje související s TV a sportem měří, vyhodnocuje a eviduje naměřená data</p> <p>Olympismus v současném světě, jednání fair play</p> <p>Úspěchy našeho sportu na pozadí nejdůležitějších historických sportovních událostí Sport a společnost, uvědomění si důležitosti sportu též v oblasti společenské</p>	

Výstupy	Očekávané výstupy školy	Učivo (bez časových dotací)	Realizace průřezových témat
ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ZDRAVÍ			
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Organizuje svůj pohybový režim a využívá v souladu s pohybovými předpoklady, zájmy a zdravotními potřebami vhodné a dostupné pohybové aktivity. • Ověří jednoduchými testy úroveň zdravotně orientované zdatnosti a svalové nerovnováhy. • Usiluje o optimální rozvoj své zdatnosti, vybere z nabídky vhodné kondiční programy nebo soubory cviků pro udržení či rozvoj úrovně zdravotně orientované zdatnosti a samostatně je upraví pro vlastní použití. • Vybere z nabídky vhodné soubory z nabídky vyrovnávacích cvičení zaměřených na kompenzaci jednostranného zatížení, na prevenci a korekci svalové nerovnováhy a samostatně je upraví pro vlastní použití. • Využívá vhodné soubory cvičení pro tělesnou a duševní relaxaci. • Připraví organismus na pohybovou činnost s ohledem na 	<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Analyzuje zásady hygieny a bezpečnosti při pohybových činnostech. • Předvídá možná nebezpečí úrazu a přizpůsobí jim svou činnost. • Kompenzuje vybranými cviky svalovou únavu. • Posoudí, které rozcvičení je vhodné v daném momentu. • Koriguje svoji pohybovou aktivitu vzhledem • k momentálnímu zdravotnímu stavu. • Posoudí vážnost poranění a dokáže poskytnout první pomoc. • Využívá digitálních technologií při orientaci v terénu a plánování aktivity • Pomocí digitálních technologií zvládá hodnotit vývoj své fyzické kondice • Zdokumentuje pomocí digitálních technologií průběh pohybových aktivit a sportovních soutěží a prezentuje je 	<p>Zdravotně orientovaná zdatnost – ZOZ Kondiční testy dlouhodobě sledované</p> <p>Svalová nerovnováha Příčiny, následky, testy</p> <p>Zdravotně zaměřená cvičení Organismus a pohybová zátěž Způsoby zatěžování, kompenzace</p> <p>Individuální pohybový režim Hygiena pohybových činností a cvičebního prostředí Rizikové faktory ovlivňující bezpečnost pohybových činností Zásady jednání a chování v různém prostředí (lyžařský kurz, bazén, fitness atd.) Úprava pohybových činností podle aktuálních podmínek První pomoc při sportovních úrazech První pomoc v nestandardních podmínkách</p>	<p>OSV Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti. Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů Sociální komunikace Morálka všedního dne</p>

Výstupy	Očekávané výstupy školy	Učivo (bez časových dotací)	Realizace průřezových témat
<p>následné převažující pohybové zatížení.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Uplatňuje účelné a bezpečné chování při pohybových aktivitách i v neznámém prostředí. • Poskytne první pomoc při sportovních či jiných úrazech i v nestandardních podmínkách 			
OCHRANA ČLOVĚKA ZA MIMOŘÁDNÝCH OKOLNOSTÍ			
<ul style="list-style-type: none"> • Prokáže osvojené praktické znalosti a dovednosti související s přípravou na mimořádné události a aktivně se zapojuje do likvidace následků hromadného zasažení obyvatel 	<ul style="list-style-type: none"> • Reaguje rozhodně pohotově a obětavě při vyhlášení hrozby a vzniku mimořádné události, či živelní pohromy. 	<p>Vyhlášení hrozby a vzniku mimořádné události Živelní pohromy Jiné mimořádné události</p>	<p>OSV Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti. Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů Sociální komunikace</p>
ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ÚROVEŇ POHYBOVÝCH DOVEDNOSTÍ			
<ul style="list-style-type: none"> • Provádí osvojované pohybové dovednosti na úrovni individuálních předpokladů. • Zvládá základní postupy rozvoje osvojovaných pohybových dovedností a usiluje o své pohybové sebezdokonalení. • Posoudí kvalitu stěžejních částí pohybu, označí zjevné příčiny nedostatků a uplatní konkrétní osvojované postupy vedoucí k potřebné změně. • Respektuje věkové, pohlavní, výkonnostní a jiné rozdíly a přizpůsobí svou pohybovou 	<ul style="list-style-type: none"> • Ovládá průpravná, kondiční, relaxační cvičení, herní činnosti adekvátně ke svým pohybovým předpokladům. • Podle svých předpokladů rozvíjí úroveň svých výkonů. • Podle svých předpokladů rozvíjí techniku a taktiku. • Ovládá rozvojové činnosti vhodné pro danou disciplínu. • Posoudí prostředí, ve kterém vykonává pohybovou aktivitu • Pomocí digitálních technologií rozvíjí své rytmické a taneční pohybové dovednosti 	<p>Pohybové dovednosti a pohybový výkon Testy dlouhodobě sledované a průběžně vyhodnocované</p> <p>Pohybové odlišnosti a handicap Věk, pohlaví, výkonnost</p> <p>Průpravná, kondiční, koordinační, tvořivá, estetická a jiná cvičení Využití stávajících podmínek Využití moderních pohybových aktivit – snowboard, hip hop, jóga atd.</p> <p>Pohybové hry různého zaměření Soutěže, netradiční hry, teambuilding, psychologické, dlouhodobé</p> <p>Gymnastika</p>	<p>OSV Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti. Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů Sociální komunikace Morálka všedního dne Spolupráce a soutěž</p> <p>ENV Člověk a životní prostředí</p>

Výstupy	Očekávané výstupy školy	Učivo (bez časových dotací)	Realizace průřezových témat
činnost dané skladbě sportující- cích.		<p>Akrobacie, přeskoky a cvičení na náradí, její využití v běžném životě</p> <p>Kondiční a estetické formy, cvičení s hudbou a ryt- mickým doprovodem</p> <p>Především děvčata, velká škála moderního tance, li- dové tance, pohybové skladby, step aerobik, cvičení s náčiním</p> <p>Úpoly Úpolové hry, základy sebeobrany</p> <p>Atletika průpravná i speciální cvičení pro běhy (městský park), skoky (zatím jen dálka, výška dle možností), hody a vrhy, sprinty, vytrvalý běh, štafetový běh</p> <p>Sportovní hry Herní činnosti jednotlivce, herní systémy a kombi- nace, v tělocvičně volejbal, basketbal, sálový fotbal, florbal apod., venku volejbal, basketbal, fotbal, softbal, hokej atd., vybrat 2 hry pro hlubší zdokonalování dle zájmu kolektivu</p> <p>Turistika a pobyt v přírodě Přespolní běh do okolí města, letní sportovní kurz, out- doorové disciplíny, orientační běh, windsurfing, střelba ze vzduchovky</p>	
ČINNOSTI PODPORUJÍCÍ POHYBOVÉ UČENÍ			
<ul style="list-style-type: none"> • Užívá s porozuměním tělo- cvičné názvosloví (gesta, sig- nály, značky) na úrovni cvi- čence, vedoucího pohybových činností, organizátora soutěží. • Volí a používá pro osvojo- vané pohybové činnosti vhod- nou výstroj a výzbroj a správně ji ošetřuje. 	<ul style="list-style-type: none"> • Obhájí své názory v komuni- kaci při TV. • Zorganizuje prostor k reali- zaci pohybových činností. • Diskutuje o sportovních vý- sledcích a sportovním dění ve světě i v ČR. • Jedná podle pravidel osvojo- vaných sportovních činností. 	<p>Plavání Skoky do vody, branné plavání-dopomoc unavenému plavci, záchrana tonoucího, zdokonalovací výcvik</p> <p>Další moderní netradiční pohybové činnosti Fitness, squash, tenis, in-line, bruslení atd.</p> <p>Vzájemná komunikace a spolupráce při pohybo- vých činnostech</p> <p>Sportovní výzbroj a výstroj</p>	

Výstupy	Očekávané výstupy školy	Učivo (bez časových dotací)	Realizace průřezových témat
<ul style="list-style-type: none"> • Připraví (ve spolupráci se spolužáky) třídní či školní turnaj, soutěž, turistickou akci a podílí se na její realizaci. • Respektuje pravidla osvojovaných sportů; rozhoduje (spolurozhoduje) třídní nebo školní utkání, závody, soutěže v osvojovaných sportech • Respektuje práva a povinnosti vyplývající z různých sportovních rolí – jedná na úrovni dané role; spolupracuje ve prospěch družstva. • Sleduje podle pokynů (i dlouhodobě) pohybové výkony, sportovní výsledky, činnosti související s pohybem a zdravím, zpracuje naměřená data, vyhodnotí je a výsledky různou formou prezentuje. • Aktivně naplňuje olympijské myšlenky jako projev obecné kulturnosti. 	<ul style="list-style-type: none"> • Vysvětlí a přijímá zásady jednání a chování v různém prostředí a při různých činnostech. • Pomocí digitálních měří výkony, zpracovává naměřená data a posuzuje pohybové činnosti • Doporučuje postup při organizaci soutěže • Spolupracuje při sportu, pomáhá spoluhráči i soupeři, pohybově znevýhodněným spolužákům • Chrání okolní prostředí • Odmítá drogy a anabolika 	<p>Uvědoměle vybírá a chrání odpovídající výzbroj a výstroj</p> <p>Pohybové činnosti, sportovní a turistické akce Organizace, propagace, vyhodnocení, dokumentace jedné soutěže celoroční sportovní soutěže</p> <p>Pravidla osvojovaných pohybových činností</p> <p>Sportovní role</p> <p>Měřitelná a hodnotitelná údaje související s TV a sportem měří, vyhodnocuje a eviduje naměřená data</p> <p>Olympismus v současném světě, jednání fair play</p> <p>Úspěchy našeho sportu na pozadí nejdůležitějších historických sportovních událostí Sport a společnost, uvědomění si důležitosti sportu též v oblasti společenské</p>	

Výstupy	Očekávané výstupy školy	Učivo (bez časových dotací)	Realizace průřezových témat
ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ZDRAVÍ			
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Organizuje svůj pohybový režim a využívá v souladu s pohybovými předpoklady, zájmy a zdravotními potřebami vhodné a dostupné pohybové aktivity. • Ověří jednoduchými testy úroveň zdravotně orientované zdatnosti a svalové nerovnováhy. • Usiluje o optimální rozvoj své zdatnosti, vybere z nabídky vhodné kondiční programy nebo soubory cviků pro udržení či rozvoj úrovně zdravotně orientované zdatnosti a samostatně je upraví pro vlastní použití. 	<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Analyzuje zásady hygieny a bezpečnosti při pohybových činnostech. • Předvídá možná nebezpečí úrazu a přizpůsobí jim svou činnost. • Kompenzuje vybranými cviky svalovou únavu. • Posoudí, které rozcvičení je vhodné v daném momentu. • Koriguje svoji pohybovou aktivitu vzhledem k momentálnímu zdravotnímu stavu. • Posoudí vážnost poranění a dokáže poskytnout první pomoc. • Pomocí digitálních technologií zvládá hodnotit vývoj své fyzické kondice 	<p>Zdravotně orientovaná zdatnost – ZOZ Kondiční testy dlouhodobě sledované Svalová nerovnováha Příčiny, následky, testy Zdravotně zaměřená cvičení Organismus a pohybová zátěž Způsoby zatěžování, kompenzace Individuální pohybový režim Hygiena pohybových činností a cvičebního prostředí Rizikové faktory ovlivňující bezpečnost pohybových činností Zásady jednání a chování v různém prostředí (lyžařský kurz, bazén, fitness atd.) Úprava pohybových činností podle aktuálních podmínek První pomoc při sportovních úrazech První pomoc v nestandardních podmínkách</p>	<p>OSV Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti. Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů Sociální komunikace Morálka všedního dne</p>
<ul style="list-style-type: none"> • Vybere z nabídky vhodné soubory vyrovnávacích cvičení zaměřených na kompenzaci jednostranného zatížení, na prevenci a korekci svalové nerovnováhy a samostatně je upraví pro vlastní použití. • Využívá vhodné soubory cvičení pro tělesnou a duševní relaxaci. • Připraví organismus na pohybovou činnost s ohledem na následné převažující pohybové zatížení. 			<p>OSV Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti.</p>

Výstupy	Očekávané výstupy školy	Učivo (bez časových dotací)	Realizace průřezových témat
<ul style="list-style-type: none"> • Uplatňuje účelné a bezpečné chování při pohybových aktivitách i v neznámém prostředí. • Poskytne první pomoc při sportovních či jiných úrazech i v ne-standardních podmínkách. 			
OCHRANA ČLOVĚKA ZA MIMOŘÁDNÝCH OKOLNOSTÍ			
<ul style="list-style-type: none"> • Prokáže osvojené praktické znalosti a dovednosti související s přípravou na mimořádné události a aktivně se zapojuje do likvidace následků hromadného zasažení obyvatel 	<ul style="list-style-type: none"> • Reaguje rozhodně pohotově a obětavě při vyhlášení hrozby a vzniku mimořádné události, či živelní pohromy. 	<p>Vyhlášení hrozby a vzniku mimořádné události</p> <p>Živelní pohromy</p> <p>Jiné mimořádné události</p>	<p>Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů</p> <p>Sociální komunikace</p>
ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ÚROVEŇ POHYBOVÝCH DOVEDNOSTÍ			
<ul style="list-style-type: none"> • Provádí osvojované pohybové dovednosti na úrovni individuálních předpokladů. • Zvládá základní postupy rozvoje osvojovaných pohybových dovedností a usiluje o své pohybové sebezdokonalení. • Posoudí kvalitu stěžejních částí pohybu, označí zjevné příčiny nedostatků a uplatní konkrétní osvojované postupy vedoucí k potřebné změně. • Respektuje věkové, pohlavní, výkonnostní a jiné rozdíly a přizpůsobí svou pohybovou činnost dané skladbě sportujících. 	<ul style="list-style-type: none"> • Ovládá průpravná, kondiční, relaxační cvičení, herní činnosti adekvátně ke svým pohybovým předpokladům. • Podle svých předpokladů rozvíjí úroveň svých výkonů. • Podle svých předpokladů rozvíjí techniku a taktiku. • Ovládá rozvojové činnosti vhodné pro danou disciplínu. • Posoudí prostředí, ve kterém vykonává pohybovou aktivitu 	<p>Pohybové dovednosti a pohybový výkon Testy dlouhodobě sledované a průběžně vyhodnocované</p> <p>Pohybové odlišnosti a handicap Věk, pohlaví, výkonnost</p> <p>Průpravná, kondiční, koordinační, tvořivá, estetická a jiná cvičení Využití stávajících podmínek Využití moderních pohybových aktivit – snowboard, hip hop, jóga atd.</p> <p>Pohybové hry různého zaměření Soutěže, netradiční hry, teambuilding, psychologické, dlouhodobé</p> <p>Gymnastika Akrobacie, přeskoky a cvičení na nářadí, její využití v běžném životě</p> <p>Kondiční a estetické formy, cvičení s hudbou a rytmickým doprovodem Především děvčata, velká škála moderního</p>	<p>ENV Člověk a životní prostředí</p>

Výstupy	Očekávané výstupy školy	Učivo (bez časových dotací)	Realizace průřezových témat
		<p>tance, lidové tance, pohybové skladby, step aerobik, cvičení s náčiním</p> <p>Úpoly Úpolové hry, základy sebeobran</p> <p>Atletika průpravná i speciální cvičení pro běhy (městský park), skoky (zatím jen dálka, výška dle možností), hody a vrhy, sprinty, vytrvalý běh, štafetový běh</p> <p>Sportovní hry Herní činnosti jednotlivce, herní systémy a kombinace, v tělocvičně volejbal, basketbal, sálový fotbal, florbal apod., venku volejbal, basketbal, fotbal, softbal, hokej atd., vybrat 2 hry pro hlubší zdokonalování dle zájmu kolektivu</p> <p>Turistika a pobyt v přírodě Přespolní běh do okolí města</p> <p>Plavání Skoky do vody, branné plavání, dopomoc unavenému plavci, záchrana tonoucího, zdokonalovací výcvik</p> <p>Další moderní netradiční pohybové činnosti Fitness, squash, tenis, in-line, bruslení atd.</p>	
	<ul style="list-style-type: none"> • Obhájí své názory v komunikaci při TV. • Zorganizuje prostor k realizaci pohybových činností. • Diskutuje o sportovních výsledcích a sportovním dění ve světě i v ČR. • Jedná podle pravidel osvojovaných sportovních činností. • Vysvětlí a přijímá zásady jed- 	<p>Vzájemná komunikace a spolupráce při pohybových činnostech</p> <p>Sportovní výzbroj a výstroj Uvědoměle vybírá a chrání odpovídající výzbroj a výstroj</p> <p>Pohybové činnosti, sportovní a turistické akce Organizace, propagace, vyhodnocení, dokumentace jedné soutěže celoroční sportovní soutěže</p>	<p>OSV Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů Sociální komunikace Morálka všedního dne Spolupráce a soutěž</p>

Výstupy	Očekávané výstupy školy	Učivo (bez časových dotací)	Realizace průřezových témat
	<p>nání a chování v různém prostředí a při různých činnostech.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Pomocí digitální technologie měří výkony, zpracovává naměřená data a posuzuje pohybové činnosti • Doporučuje postup při organizaci soutěže. • Ke zlepšení tělesné zdatnosti monitoruje tělesnou aktivitu během dne • Pomocí digitálních technologií rozvíjí své rytmické a taneční pohybové dovednosti • Spolupracuje při sportu, pomáhá spoluhráči i soupeři, pohybově znevýhodněným spolužákům • Chrání okolní prostředí • Odmítá drogy a anabolika 	<p>Pravidla osvojovaných pohybových činností</p> <p>Sportovní role</p> <p>Měřitelné a hodnotitelné údaje související s TV a sportem měří, vyhodnocuje a eviduje naměřená data</p> <p>Olympismus v současném světě, jednání fair play</p> <p>Úspěchy našeho sportu na pozadí nejdůležitějších historických sportovních událostí Sport a společnost, uvědomění si důležitosti sportu též v oblasti společenské</p>	

5.17 Informatika

5.17.1 Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové vymezení

Vyučovací předmět Informatika naplňuje všechny očekávané výstupy vzdělávacího oboru Informatika stanovené Rámcovým vzdělávacím programem pro gymnázia.

Informatika navazuje na stejnojmennou vzdělávací oblast v základním vzdělávání a prohlubuje schopnosti žáků využívat digitální technologie, informační zdroje a možnosti softwaru. Taktéž prohlubuje jejich dovednosti v oblasti tvorby jednoduchých algoritmů a programů, v oblasti hromadného zpracování dat a informačních systémů, modelování atd.

Žáci aktivně tvoří, experimentují a prověřují své postupy, rozvíjejí porozumění základním informatickým principům, zobecňují a vybírají podstatné aspekty řešeného problému. Učí se vytvářet, formálně zapisovat a systematicky posuzovat postupy vhodné pro automatizaci, zpracovávat i velké a nesourodé soubory dat. Zvažují a ověřují dopady navrhovaných řešení na jedince, společnost, životní prostředí.

Žáci jsou vedeni k chápání a správnému užívání pojmů z oblasti hardware, software, počítačových sítí i komunikačních technologií. Dále jsou vedeni k praktickému zvládnutí práce s textovými, tabulkovými, grafickými daty, k prezentování výsledků své práce. Důraz je kladen na aktivní práci s cloudovými službami včetně sdílení dat, vyhledávání informací na internetu. Žáci aktivně využívají lokální počítačovou síť školy, školní cloudové úložiště a další školou poskytnuté komunikační prostředky.

Vzhledem k dynamickému rozvoji nových technologií a AI je nutné flexibilně přizpůsobovat obsah předmětu tomuto rozvoji. Do výuky budou operativně zařazována aktuální témata.

Nejdůležitější integrovaná průřezová témata: Mediální výchova, Osobnostní a sociální výchova.

Časové vymezení předmětu

Vyučovací předmět je realizován

- v kvintě osmiletého/šestiletého studia, resp. V prvním ročníku čtyřletého studia – dvě hodiny týdně,
- v sextě, resp. V druhém ročníku – jedna hodina týdně,
- v oktávě, resp. Čtvrtém ročníku – jedna hodina týdně.

Celková časová dotace vyučovacího předmětu Informatika činí čtyři hodiny. Je to celá minimální časová dotace přidělená vzdělávací oblasti Informatika.

Třídy jsou děleny do dvou skupin (pokud to počet žáků vyžaduje), aby bylo možné zajistit aktivní činnost žáků na počítači a také individuální přístup k žákům, který respektuje jejich rozdílné vstupní znalosti a praktické zkušenosti.

Výchovné a vzdělávací strategie

Strategie směřující ke kompetencím k učení

- zadávanými úkoly vést žáky k samostatnému objevování možností využití informačních a komunikačních technologií v praktickém životě. Pro toto poznávání využívat zkušeností s jiným SW, nápovědu u jednotlivých programů, vyhledávání, AI
- vést žáky k pořizování a praktickému využívání pomocného poznámkového aparátu v digitální podobě
- vést žáky k praktickému využívání digitálních učebních materiálů

Strategie směřující ke kompetencím k řešení problémů

- zadávat úlohy k tvořivému a pluralitnímu přístupu při jejich řešení
- využívat informační a komunikační prostředky a technologie pro kvalitní a účinnou komunikaci s okolním světem
- při řešení problémů podněcovat žáky ke konzultacím s vyučujícím, spolužáky i AI (včetně vyhledávání a posuzování relevantnosti výsledků)

- vést žáky k nalézání řešení problémových úloh, k jeho praktickému provedení a dotažení do konce

Strategie směřující ke kompetencím komunikativním

- při online komunikaci využívat vhodné nástroje a postupy
- při online komunikaci dodržovat vžitá konvence a pravidla (forma vhodná pro danou technologii, náležitosti apod.)

Strategie směřující ke kompetencím sociálním a personálním

- naučit plánování práce, hlídání časového harmonogramu apod.

Strategie směřující ke kompetencím občanským

- seznamovat žáky s vazbami na legislativu a obecné morální zákony (SW pirátství, autorský zákon, ochrana osobních údajů, kyberbezpečnost, hesla ...)

Strategie směřující ke kompetencím k podnikavosti

- dodržovat bezpečnostní a hygienická pravidla pro práci s výpočetní technikou
- využívat ICT pro hledání informací důležitých pro žákův další profesní růst či rozvoj podnikání
- získané vědomosti a dovednosti může žák využít ve svém pracovním uplatnění na trhu práce
- ujasnit si vztah ke spolupráci a soutěži, metodám spolupráce a soutěže
- rozvinout sociálně-komunikační dovednosti

Strategie směřující ke kompetencím digitálním

- vést žáky k systematickému pojetí procesu zpracovávání a vyhodnocování informací
- podněcovat v žácích snahu o samostatné nalezení řešení problémů
- učit žáky složitější problémy analyzovat, dílčí problémy vyřešit a syntézou dílčích řešení dospět k řešení původního problému
- vést žáky k využívání moderních informačních a komunikačních technologií a k pochopení funkce výpočetní techniky vůbec
- začleňovat diskuze a poznatky, jak chránit zařízení, obsah osobních údajů a soukromí v digitálním prostředí

Poznámka: značení očekávaných výstupů RVP dle vzdělávacích oblastí:

I-1-x: Data, informace a modelování

I-2-x: Algoritmizace a programování

I-3-x: Informační systémy

I-4-x: Digitální technologie

- x – pořadí odrážky v očekávaných výstupech RVP

Pravidla pro hodnocení žáků

Kritéria hodnocení vycházejí z platného klasifikačního řádu školy.

5.17.2 Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Ročník: kvinta, 1 ročník

Vyučovací předmět: Informatika

Výstupy	Očekávané výstupy školy	Učivo (bez časových dotací)	Realizace průřezových témat
I-1-02	<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Řeší převody dat mezi základními číselnými soustavami • Orientuje se v základech kódování textových, obrazových a videodat pomocí binární soustavy • Vysvětlí proces digitalizace 	Kódování a přenos dat	OSV Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů.
I-4-01 I-4-03 I-4-04	<ul style="list-style-type: none"> • Orientuje se v základních pojmech informatiky • Rozlišuje jednotlivé HW a SW komponenty a jejich specifika, digitální technologie a jejich vzájemné propojení • Identifikuje a řeší typické problémy s fungováním HW, SW a digitálních zařízení • Třídí a porovnává nabídky na trhu HW a SW, cena x užitná hodnota • Je schopen posoudit a doporučit HW a SW komponenty pro konkrétní využití • Rozlišuje jednotlivé OS • Porovnává a zaujímá stanovisko k způsobům ochrany počítače, ochrany dat i ochrany osobních dat • Definuje základní legislativní rámec pro legální využívání SW • Je schopen posoudit počítačové pracoviště z hlediska ergonomie, hygieny a bezpečnosti práce s ICT 	<p>Bezpečnost práce s počítačem Bezpečné digitální prostředí Hardware a software Operační systémy Bezpečnost počítačových zařízení a dat Umělá inteligence</p>	OSV Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů. Morálka všedního dne
I-1-02 I-1-04	<ul style="list-style-type: none"> • Řeší a předvádí samostatné úkoly při práci s textovými daty • Plánuje a organizuje postup pro zpracování samostatných úkolů • Prakticky aplikuje hlavní zásady typograficky správné tvorby textů a publikování • Diskutuje různé varianty pro provedení úkolu • Převede data z jednoho modelu do jiného; najde chyby daného modelu a odstraní je; porovná různé 	<p>Textová data Struktura a kódování textových dat Práce s textovými daty Převod textových dat mezi formáty</p>	OSV Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů. Sociální komunikace MED Mediální produkty a jejich významy

Výstupy	Očekávané výstupy školy	Učivo (bez časových dotací)	Realizace průřezových témat
	modely s ohledem na užitečnost pro řešení daného problému		
I-1-02 I-1-04	<ul style="list-style-type: none"> • Řeší a předvádí samostatné úkoly při práci s grafickými a videodaty • Plánuje a organizuje postup pro zpracování samostatných úkolů • Diskutuje různé varianty pro provedení úkolu • Převeďte data z jednoho modelu do jiného; najde chyby daného modelu a odstraní je; porovná různé modely s ohledem na užitečnost pro řešení daného problému 	<p>Grafická rastrová data, jejich kódování a zpracování, převod dat mezi formáty</p> <p>Práce s grafickými daty a základy digitální fotografie</p> <p>Videodata a základy zpracování videa</p>	<p>OSV Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů. Sociální komunikace</p> <p>MED Mediální produkty a jejich významy</p>
I-1-01	<ul style="list-style-type: none"> • Posuzuje a diskutuje kvalitu informačního zdroje podle různých hledisek • Odhaluje znaky manipulace s daty a s jejich zkreslenou interpretací 	<p>Data, informace</p> <p>Kvalita informačního zdroje; chyby a manipulace v interpretacích dat; kritické myšlení a kognitivní zkreslení</p>	<p>OSV Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů. Morálka všedního dne.</p> <p>MED Média a mediální produkce. Mediální produkty a jejich významy.</p> <p>SOU Globalizační a rozvojové procesy.</p>
I-4-02 I-4-04 I-3-03 I-3-04	<ul style="list-style-type: none"> • Je schopen využívat cloud pro organizaci školních materiálů a sdílení žák-učitel a žák-žák • Vhodným způsobem nastavuje oprávnění k datům 	<p>Informace a sdílení informací v cloudu, propojení počítačů a digitálních zařízení pomocí cloudu, bezpečnost dat</p>	<p>OSV Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů. Morálka všedního dne. Sociální komunikace. Spolupráce a soutěž.</p> <p>MED Média a mediální produkce. Mediální produkty a jejich významy.</p>

Výstupy	Očekávané výstupy školy	Učivo (bez časových dotací)	Realizace průřezových témat
I-3-01 I-3-02 I-3-03 I-3-04 I-3-05 I-3-06	<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> • Popíše typy informačních systémů dle jejich využití • Rozliší různé součásti informačních systémů a jejich úlohu • Hodnotí návrhy a požadavky na systém z různých hledisek, vybírá nejvhodnější • Specifikuje fáze vývoje IS • Specifikuje a vytvoří potřebné tabulky, relace, pohledy, filtry, ... • Specifikuje a vytvoří uživatelské rozhraní. • Navrhne a odladí automatizované procesy zpracování dat, zejména pomocí vzorců a interaktivních prvků • IS průběžně testuje • Vyřeší problém použitím vzorců nebo funkcí pro hromadné výpočty s daty včetně funkcí zpracovávajících text • Zvolí správnou vizualizaci dat s ohledem na jeho vypovídací schopnost 	<p>Informační systémy</p> <p>Zpracování a prezentace dat v tabulkovém editoru</p> <p>Hromadné zpracování dat tabulkový editor vs databázový systém</p> <p>Vizualizace dat zpracování a vizualizace dat z různých zdrojů, big data</p> <p>Vývoj informačního systému</p>	<p>OSV Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů. Sociální komunikace.</p> <p>MED Média a mediální produkce. Mediální produkty a jejich významy.</p>
I-2-01 I-2-02 I-2-03 I-2-04 I-2-05	<ul style="list-style-type: none"> • Rozpozná, zda je daný postup algoritmem • Analyzuje problém a rozdělí řešení na vhodné části • Porovnává nároky algoritmu z různých hledisek, vybírá vhodný algoritmus • Charakterizuje vstupy a požadované výstupy algoritmu • Rozpozná problematická místa postupu nebo jeho zápisu • Na základě analýzy problému sestaví algoritmus k jeho řešení • Zapiše program pro vyřešení konkrétního problému • Používá proměnné vhodných datových typů 	<p>Algoritmizace</p> <p>Programovací koncepty</p> <p>Testování a optimalizace</p> <p>Vývoj programu</p>	<p>OSV Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů. Spolupráce a soutěž.</p>

Výstupy	Očekávané výstupy školy	Učivo (bez časových dotací)	Realizace průřezových témat
	<ul style="list-style-type: none"> • Využívá cykly, větvení, podprogramy s parametry a návratovými hodnotami • Ověří správnost svého i cizího programu • Optimalizuje program – čitelnější kód, rychlejší, bez duplicitních činností • Upraví hotový program podle dodatečných požadavků 		
I-1-02	<ul style="list-style-type: none"> • Rozliší vhodnost kódování grafických dat formou ukládání v rastru či ve vektorech • Je schopen využívat základní prostředky pro práci s grafickými daty (vektorovými i rastrovými) 	Grafická vektorová data, jejich kódování a zpracování.	<p>OSV Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů. Sociální komunikace</p> <p>MED Mediální produkty a jejich významy</p>

Výstupy	Očekávané výstupy školy	Učivo (bez časových dotací)	Realizace průřezových témat
I-1-01 I-1-03 I-1-04	<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Je schopen orientovat se v základních typech grafů a poznat vhodnost použití konkrétního typu grafu a grafového algoritmu pro řešení vybraného problému • Je schopen využívat myšlenkové mapy pro analýzu informací 	<p>Modelování myšlenkové mapy, grafy</p> <p>Interpretace dat kritické myšlení</p>	<p>OSV Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů. Sociální komunikace.</p> <p>MED Média a mediální produkce. Mediální produkty a jejich významy.</p>
I-4-02	<ul style="list-style-type: none"> • Je schopen vysvětlit a porovnat typy počítačových sítí a principy práce jednotlivých vrstev protokolů • Je schopen porovnat a zdůvodnit vhodnost použití jednotlivých typů připojení k internetu. Diskutovat a obhájit řešení pro konkrétní případy • Je schopen definovat základní pojmy pro bezpečnou komunikaci a bezpečné digitální prostředí • Je schopen vytvořit jednoduchou webovou prezentaci • Orientuje se v hlavních nástrojích pro správu digitální identity včetně aspektů jejího zabezpečení 	<p>Počítačové sítě</p> <p>Principy internetu</p> <p>Typy sítí, protokoly</p> <p>Aplikační protokoly a bezpečnost</p> <p>Způsoby připojení k internetu</p> <p>Základy HTML</p> <p>IoT</p> <p>Digitální identita, bezpečnost</p>	<p>OSV Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů. Sociální komunikace. Morálka všedního dne. Spolupráce a soutěž.</p> <p>MED Média a mediální produkce. Mediální produkty a jejich významy.</p>

6 Učební osnovy volitelných vyučovacích předmětů

6.1 Seznam volitelných předmětů

- Literární seminář (LiS)
- Seminář z anglického jazyka (AjS)
- Seminář z anglického jazyka – pokročilý (AjA)
- Seminář z německého jazyka (NjS)
- Seminář z německého jazyka – třetí cizí jazyk (NjS2)
- Seminář z francouzského jazyka (FjS)
- Seminář z francouzského jazyka – třetí cizí jazyk (FjS2)
- Seminář ze španělského jazyka (ŠjS)
- Seminář ze španělského jazyka – třetí cizí jazyk (ŠjS2)
- Seminář z ruského jazyka (RjS)
- Seminář z ruského jazyka – třetí cizí jazyk (RjS2)
- Latina (Lav)
- Seminář z matematiky (MS)
- Cvičení z matematiky (MC)
- Seminář a cvičení z matematiky a fyziky (MFS)
- Seminář a cvičení z fyziky (FS)
- Cvičení z fyziky (FyC)
- Programování (Pgv)
- Seminář a cvičení z biologie a chemie (BCS)
- Seminář a cvičení z chemie (ChS)
- Seminář a cvičení z biologie (BiS)
- Cvičení z biologie a chemie (BCC)
- Seminář ze zeměpisu (ZS)
- Společenskovědní seminář (SpS)
- Ekonomika (Ekn)
- Seminář z dějepisu (DS)
- Dějiny světové kultury (DSK)

6.1.1 Literární seminář (LiS)

Ročník: oktáva, 4. ročník

Vyučovací předmět: literární seminář

Očekávané výstupy školy	Učivo (bez časových dotací)	Realizace průřezových témat
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> • Vysvětlí problematiku literárního díla z perspektiv různých faktorů • Popíše komunikační situaci (autor – literární dílo – recipient / čtenář / divák / posluchač) • Zhodnotí relevantnost autorské intence • Bude umět při interpretaci obsahu literárního díla zhlednit i jeho formu 	<p>Podstata literatury, rozdíl mezi literaturou a „neliteraturou“: realita vs. Fikce, forma uměleckého díla, kontext uměleckého díla</p> <ul style="list-style-type: none"> - autorská intence (autorský záměr), autor jako kategorie mimotextová (psychofyzická osoba) a textová (skriptor), psychoanalýza v literatuře vs. Dekonstrukce - podstata interpretace: výklad obsahu vs. Popis formy 	
<ul style="list-style-type: none"> • Klasifikuje objekty na estetické a neestetické, umělecké a neumělecké • Popíše souvislost mezi estetickou funkcí, normou a hodnotou • Zhodnotí vztah daných kategorií k fungování občanské společnosti 	<p>Ruský formalismus – básnický jazyk, automatizace vs. Aktualizace, četba studií ruských formalistů</p> <p>Pražský strukturalismus – umělecké dílo jako znak, struktura uměleckého díla, plán tematický, kompoziční a jazykový, základy literární poetiky – literární druhy a útvary, poezie: verš, rytmus, rým, tropy a figury, próza: vypravěč, postava</p>	
<ul style="list-style-type: none"> • Klasifikuje objekty na estetické a neestetické, umělecké a neumělecké • Popíše souvislost mezi estetickou funkcí, normou a hodnotou • Zhodnotí vztah daných kategorií k fungování občanské společnosti 	<p>Estetika pražského strukturalismu – estetické kategorie krásna a vznešena, estetická funkce, norma a hodnota, estetická distance</p>	
<ul style="list-style-type: none"> • Charakterizuje drama na ose uměleckých druhů • Analyzuje dramatický útvar z hlediska uvedených faktorů 	<p>Základy divadla</p> <p>dialog a monolog dramatické žánry</p> <p>postavy, děj, inscenační metody</p>	
<ul style="list-style-type: none"> • Ilustruje vztahy mezi autorem, dílem a čtenářskou obcí, zdůvodní znakovou povahu uměleckého díla 	<p>Teorie recepční estetiky</p> <p>recepce literárního díla, horizont očekávání, čtenářské dotazníky a ankety</p>	
<ul style="list-style-type: none"> • samostatně vytvoří a přednese referát na zadanou knihu • Rozebere ukázky a ukáže autorské postupy a strategie 	<p>Literatura českých a zahraničních autorů 2. pol. 20. století</p> <p>Referáty</p>	

6.1.2 Seminář z anglického jazyka (AjS)

Ročník: sexta, 2. ročník

Vyučovací předmět: seminář z anglického jazyka

Očekávané výstupy školy	Učivo (bez časových dotací)	Realizace průřezových témat
<p>Následující výstupy jsou společné všem ročníkům semináře:</p> <p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Formuluje svůj názor srozumitelně, gramaticky správně, spontánně a plynule • Volně a srozumitelně reprodukuje přečtený nebo vyslechnutý text • Přednese souvislý text na zadané téma a vyjádří své stanovisko • Podrobně popíše osoby, věci, činnosti a děje • Logicky a jasně strukturuje formální i neformální písemný projev různých slohových stylů • Porozumí hlavním bodům a myšlenkám textu složitějšího obsahu • Identifikuje strukturu textu a rozliší hlavní a doplňující informace 	<p>Speaking:</p> <p>Giving personal information</p> <p>Free time activities</p> <p>Travelling</p> <p>Life style</p> <p>Talking about studying and work</p> <p>Writing:</p> <p>Formal and informal letter and e-mail, Article, Essay, Review, Report</p> <p>Reading:</p> <p>Texts on various topics</p> <p>Multiple choice</p> <p>Gapped – text sentences</p>	<p>Všechna průřezová témata se realizují v průběhu výuky semináře ve všech ročnících. Jejich začlenění je závislé na zvolených textech, poslechových i jiných autentických materiálech.</p>
<ul style="list-style-type: none"> • Vyhledá informace z různých textů a pracuje s nimi • Odvodí význam neznámých slov • využívá různé druhy slovníků, informativní literaturu, encyklopedie a média • Porozumí hlavním bodům a myšlenkám autentického ústního projevu složitějšího obsahu, postihne jeho hlavní a doplňující informace • Rozliší v mluveném projevu jednotlivé mluvčí, identifikuje různý styl, citové zabarvení, názory a stanoviska jednotlivých mluvčí • S porozuměním přijímá a srozumitelně i gramaticky správně předává obsahově složitější informace • Používá bohatou slovní zásobu • Využívá výkladové a odborné slovníky 	<p>Listening:</p> <p>Multiple matching Sentence completion Multiple choice</p> <p>Grammar:</p> <p>Present perfect, past perfect, past tenses</p> <p>Comparisons</p> <p>Adjectives with -ed and -ing</p> <p>Conditionals</p> <p>So-such, too – enough</p> <p>Countables-uncountables, articles</p>	

Očekávané výstupy školy	Učivo (bez časových dotací)	Realizace průřezových témat
	<p>Speaking: Sports Entertainment Feelings and emotions Spending money Health Natural world</p> <p>Writing: Formal letter, e-mail Essay Review Report, Article</p> <p>Reading: Texts on various topics Multiple choice Gapped – text sentences</p> <p>Listening: Multiple matching Sentence completion Multiple choice</p> <p>Grammar: Verb patterns Reported speech Relative clauses Wishes and regrets Conditionals Probability and possibility</p>	<p>Všechna průřezová témata se realizují v průběhu výuky semináře ve všech ročnících Jejich začlenění je závislé na zvolených textech, poslechových i jiných autentických materiálech.</p>

Očekávané výstupy školy	Učivo (bez časových dotací)	Realizace průřezových témat
	<p>Nácvik testů pro přijímací řízení na VŠ Opakování a upevňování gramatických struktur Předložkové vazby Frázová slovesa Kolokace Rozšiřování slovní zásoby Práce s textem Příprava prezentace Práce s nahrávkami a filmovými ukázkami</p>	<p>Všechna průřezová témata se realizují v průběhu výuky semináře ve všech ročnících. Jejich začlenění je závislé na zvolených textech, poslechových i jiných autentických materiálech.</p>

6.1.3 Seminář z anglického jazyka – pokročilý (AjA)

Ročník: sexta, 2. ročník

Vyučovací předmět: seminář z anglického jazyka – pokročilý

Očekávané výstupy školy	Učivo (bez časových dotací)	Realizace průřezových témat
<p>Následující výstupy jsou společné všem ročníkům semináře:</p> <p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Formuluje svůj názor srozumitelně, gramaticky správně, spontánně a plynule • Volně a srozumitelně reprodukuje přečtený nebo vyslechnutý text • Přednese souvislý text na zadané téma a vyjádří své stanovisko • Podrobně popíše své osoby, věci, činnosti a děje • Logicky a jasně strukturuje formální i neformální písemný projev různých slohových stylů • Porozumí hlavním bodům a myšlenkám textu složitějšího obsahu • Identifikuje strukturu textu a rozliší hlavní a doplňující informace 	<p>Opakování a upevňování gramatických struktur na úrovni B2</p> <p>Rozšiřování slovní zásoby</p> <p>Kolokace</p> <p>Frázová slovesa</p> <p>Rozvíjení dovedností – reading, listening, speaking, writing</p> <p>Práce se cvičnými testy jazykových zkoušek úroveň B2</p>	<p>Všechna průřezová témata se realizují v průběhu výuky semináře ve všech ročnících. Jejich začlenění je závislé na zvolených textech, poslechových i jiných autentických materiálech.</p>
<ul style="list-style-type: none"> • Vyhledá informace z různých textů a pracuje s nimi • Odvodí význam neznámých slov • Využívá různé druhy slovníků, informativní literaturu, encyklopedie a média • Porozumí hlavním bodům a myšlenkám autentického ústního projevu složitějšího obsahu, postihne jeho hlavní a doplňující informace • Rozliší v mluveném projevu jednotlivé mluvčí, identifikuje různý styl, citové zabarvení, názory a stanoviska jednotlivých mluvčích • S porozuměním přijímá a srozumitelně i gramaticky správně předává obsahově složitější informace • Používá bohatou slovní zásobu • Využívá výkladové a odborné slovníky 		

Očekávané výstupy školy	Učivo (bez časových dotací)	Realizace průřezových témat
	<p>Speaking: Giving personal information Discussing: how to cope with stress, enjoyment of a movie, motivation, satisfaction at wok, dangerous activities</p> <p>Writing: Formal letter; e-mail; proposal; essay Review; report</p> <p>Reading: Texts on various topics Multiple choice Gapped – text sentences</p> <p>Listening: Multiple matching Sentence completion Multiple choice</p> <p>Grammar: Expressing the past Expressing purpose, reason and result The passive; verb patterns</p>	<p>Všechna průřezová témata se realizují v průběhu výuky semináře ve všech ročnících. Jejich začlenění je závislé na zvolených textech, poslechových i jiných autentických materiálech.</p>
	<p>Expressing possibility, probability, certainty Avoiding repetition</p> <p>Vocabulary: Personal qualities Learning foreign languages Mind and body Events to remember Creative pursuits</p>	

Očekávané výstupy školy	Učivo (bez časových dotací)	Realizace průřezových témat
	<p>Speaking: Discussing ways to get to know other people; media influence; using technology different styles of learning; environmental issues</p> <p>Writing: Informal letter Proposal Essay Report</p> <p>Reading: Texts on various topics Multiple choice Gapped – text sentences</p> <p>Listening: Multiple matching Sentence completion Multiple choice</p> <p>Grammar: Linking ideas Reported speech Expressing ability, possibility, obligation Future perfect and continuous Transitive/intransitive verbs</p> <p>Vocabulary: Culture; media; technology; education Environment; money</p> <p>Cvičné testy CAE</p>	<p>Všechna průřezová témata se realizují v průběhu výuky semináře ve všech ročnících. Jejich začlenění je závislé na zvolených textech, poslechových i jiných autentických materiálech.</p>

6.1.4 Seminář z německého jazyka (NjS)

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové vymezení

Vyučovací předmět Seminář z německého jazyka je nabízen žákům v sextě až oktávě víceletého gymnázia, resp. Ve 2. až 4. ročníku čtyřletého gymnázia. Je koncipován jako jednorozhodný, takže volba tohoto semináře nutně nepředpokládá jeho volbu i v dalších letech, resp. Jeho volba ve vyšším ročníku nepředpokládá nutně absolvování NjS v předchozím ročníku. Ovšem je možné NjS volit i opakovaně a v takovém případě je zajištěna jistá míra návaznosti, nejen logicky, co se jazykové úrovně týče, ale i co do obsahu, který je vždy rozšířením učiva NjS nižšího ročníku.

Je otevírán v případě dostatečného počtu zájemců.

Jazyková úroveň odpovídá příslušnému ročníku, tedy v sextě / 2. ročníku A2, v septimě / 3. ročníku A2-B1, v oktávě / 4. ročníku B1-B1+.

Seminář je určen všem zájemcům, kteří si chtějí procvičit a upevnit znalosti a dovednosti z běžných hodin a dále je rozšířit. Zvláště je doporučován těm žákům, kteří do budoucna uvažují o maturitě z německého jazyka, ať už ve státní, či profilové části, nebo o složení zkoušky Goethe-Zertifikat. Rovněž je výhodou pro zájemce o studium němčiny a jazyků vůbec, dalších humanitních oborů (zejména historie), ekonomie aj.

Obsah semináře:

Seminář je ve všech ročnicích v první řadě zaměřen na trénink dovedností, tedy na čtení a poslech, písemný a ústní projev, a to na příslušné úrovni dle ročníku.

Dále je rozšiřována slovní zásoba nad rámec běžné výuky předmětu Německý jazyk (Další cizí jazyk) a procvičovány některé kapitoly gramatiky.

Jedno z téžisek semináře představuje seznámení se strukturou a požadavky státní maturitní zkoušky a zkoušek Goethe-Institutu a příprava na ně.

V oktávě/4. ročníku kromě toho seznamujeme s požadavky k maturitě a podle zájmu k ní žáky připravujeme.

Obsah semináře je dále zaměřen na rozšiřování znalostí z oblasti reálií německy mluvících zemí.

Nedílnou součástí semináře jsou vlastní prezentace žáků na různá témata, např. o turisticky zajímavých místech v německy mluvících zemích, o významných historických či aktuálních událostech, o významných osobnostech a v neposlední řadě o vlastní četbě.

Konkrétní obsah semináře je variabilní – s ohledem na složení skupiny žáků, jejich zájem a budoucí zaměření, jakož i jazykovou zdatnost. Významná je i kreativita vyučujícího.

Výukové materiály:

Vzhledem k obsahu semináře používáme nejrůznější výukové materiály.

Především jsou to cvičné testy státní maturity a Goethe-zkoušek a dále texty ke čtení a poslechu (odpovídající úrovně), např. krátké povídky, příběhy s detektivní zápletkou, zjednodušené verze lit. Děj z produkce renomovaných německých nakladatelství, filmy (zfilmované verze známých lit. Děj) a videa, aktuální materiály z internetu.

Podle potřeby využíváme různé cvičebnice gramatiky a slovní zásoby.

Nedílnou součástí semináře je práce s digitálními materiály (online slovníky, cvičení, nácvik poslechu apod.). Prostor je věnován i práci s umělou inteligencí, respektive automatickými překlady, přičemž je upozorňováno na jejich limity a úskalí. Digitální zařízení jsou žáky přirozeně využívána při tvorbě prezentací, ale třeba i k vytváření nahrávek v rámci nácviku výslovnosti apod.

Časové vymezení:

Vyučovací předmět Seminář z německého jazyka je v sextě a septimě, resp. V 2. a 3. ročníku dotován dvěma hodinami týdně v bloku, v oktávě / 4. ročníku je tříhodinový, přičemž třetí hodina se obvykle klade do rozvrhu hodin izolovaně.

(Nižší) počet žáků v semináři (cca 10–15) umožňuje intenzivnější a individualizovanější práci.

Výuka probíhá zásadně v učebnách s audiovizuálním vybavením nebo přímo v jazykové laboratoři. Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Očekávané výstupy školy společně všem ročníkům semináře	Učivo (bez časových dotací)	Realizace průřezových témat
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> • Využívá znalosti a dovednosti získané v běžných hodinách Nj • Při čtení a poslechu textů vybraných pro dané téma je schopen plnit zadané úkoly, které ověřují porozumění těmto textům, používá překladáče i slovníky • Vyhledá informace z různých textů a pracuje s nimi • Zjednodušeně, ale srozumitelně reprodukuje přečtený nebo vyslechnutý text • Přednese souvislý text na zadané téma a vyjádří své stanovisko • Sestavuje ústně i písemně projevy na probíraná témata – formálního i neformálního charakteru, monology i dialogy a usiluje o co nejbohatší gramatické i lexikální prostředky 	<p>Nácvik čtení a poslechu s porozuměním</p> <ul style="list-style-type: none"> • na základě cvičných testů státní maturity, Goethe-Zertifikat a dalších materiálů • na základě zjednodušené četby/poslechu • na základě filmů (s titulky/bez titulků – s pomocí vyučujícího) <p>Nácvik pís. A úst. Projevu</p> <ul style="list-style-type: none"> • na základě cvičných testů státní maturity, Goethe-Zertifikat obrázků, fotografií apod. • reprodukce přečtených a vyslechnutých textů • vlastní referáty/prezentace k reáliím německy mluvících zemí (o turisticky zajímavých místech, na témata z aktuálního dění a k histor. Událostem, o jejich kultuře, zvycích a tradicích) <p>Upevňování gramatiky</p> <p>Rozšiřování slovní zásoby</p> <p>Reálie německy mluvících zemí</p> <ul style="list-style-type: none"> • vlastní prezentace žáků • prezentace vyučujících • materiály z internetu • ukázkové prac. Listy k profil. Maturitě • ukázky z německy psané literatury a hudby 	<p>Průřezová témata se realizují v průběhu výuky semináře ve všech ročnících. Jejich začlenění variuje dle zvolených textů ke čtení a poslechu i jiných autentických materiálů.</p>

6.1.5 Seminář z německého jazyka – třetí cizí jazyk (NjS2)

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové vymezení

Vyučovací předmět Seminář z německého jazyka – třetí cizí jazyk je nabízen žákům v septimě a oktávě víceletého gymnázia, resp. Ve 3. a 4. ročníku čtyřletého gymnázia jako dvouletý kurz. Je určen žákům, kteří si jako druhý cizí jazyk nezvolili němčinu.

Očekávaná výstupní úroveň absolventů semináře je A1+-A2.

Obsah semináře:

Seminář nabízí účastníkům základní seznámení s jazykem, a to jak v podobě mluvené, tak i psané. Důraz je kladem na komunikační dovednosti žáků. Postupně jsou budovány receptivní i produktivní řečové dovednosti, a to až do úrovně A1+-A2, se kterou by žáci měli seminář v maturitním ročníku opouštět.

Důležitou kapitolou je i seznámení s gramatickými jevy odpovídající úrovně, jejich nácvik a upevnování.

Výuka je zpestřena i seznámením se základními reáliemi německy mluvících zemí.

Výukové materiály:

Kromě základní učebnice jsou v semináři používány i další výukové materiály v tištěné i digitální podobě.

Časové vymezení:

Vyučovací předmět Seminář z německého jazyka – třetí cizí jazyk je septimě / 3. ročníku dotován dvěma hodinami týdně v bloku, v oktávě / 4. ročníku je tříhodinový.

Očekávané výstupy školy společné všem ročníkům semináře	Učivo (bez časových dotací)	Realizace průřezových témat
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Získává základní návyky při studiu jazyků • Rozlišuje zvukovou a pravopisnou podobu hlásek • Správně vyslovuje a čte • Rozumí jednoduché otázky • Odpoví na jednoduchou otázku • Položí jednoduchou otázku • Orientuje se v jednoduchém čteném i slyšeném textu a vyhledá v něm potřebné informace • Komunikuje v rozsahu slovní zásoby a probraných gramatických struktur dané učebnice • Napodobí požadovaný písemný útvar a vytvoří vlastní text • Naváže kontakt s konkrétní osobou • Aktivně užívá osvojené konverzační obraty • Rozumí popisu člověka, města, cesty někam • Rozumí dennímu programu, plánům do budoucna • Rozumí známým každodenním výrazům, základním frázím a jednoduchým větám • Rozumí jednoduchým pokynům a adekvátně na ně reaguje • Rozumí obsahu a smyslu jednoduchého textu, v textu vyhledá potřebnou informaci a odpověď na otázku • Zeptá se na cestu, dá radu, příkaz, zeptá se na příčinu, účel nějaké situace, vysvětlí příčinu a účel • Charakterizuje lidi, porovná jejich zevnějšek a chování • Napiše jednoduchou zprávu, žádost, osobní dopis • Poskytne požadované informace • Sdělí ústně i písemně základní údaje o své osobě, své rodině a běžných každodenních situacích • Vyplní základní údaje do formulářů • Reprodukuje ústně i písemně obsah přiměřeně obtížného textu, promluvy a jednoduché konverzace 	<p>Komunikační situace každodenního života</p> <p>Základy společenských norem v ústním a písemném projevu</p> <p>Pozvat, přijmout, odmítnout pozvání</p> <p>Telefonovat, domluvit schůzku</p> <p>Rozumět časovým údajům, poskytnout údaje o čase</p> <p>Zdvořile požádat o informaci, poskytnout informaci, nechat vzkaz</p> <p>Vyjádřit souhlas, nesouhlas, omluvit se</p> <p>Předat a přijmout dárek</p> <p>Zeptat se na cestu, vysvětlit cestu, dát instrukce a doporučení</p> <p>Žádat o radu, pomoc, nabídnout pomoc</p> <p>Popsat místo, město, památky</p> <p>Popsat osobu a charakterizovat ji</p> <p>Popsat svůj den</p> <p>Vyjádřit názor, postoj, pocity, jistotu, nejistotu nadšení, zklamání, nutnost</p> <p>Vyprávět příběh</p> <p>Sdílet informaci o počasí, bydlení, zařízení bytu, o prázdninách a plánech do budoucna</p> <p>Gramatické jevy</p> <p>Osobní a přivlastňovací zájmena</p> <p>Slovosled věty tázací a oznamovací</p> <p>Věta kladná a záporná</p> <p>Časování sloves v přítomném čase</p> <p>Rozkazovací způsob</p> <p>Podstatná jména a jejich množné číslo; skloňování</p> <p>Použití členu určitého, neurčitého a nulového</p> <p>Předložky se 3. a 4. pádem</p> <p>Způsobová slovesa</p>	<p>Průřezová témata se realizují v průběhu výuky semináře ve všech ročnících. Jejich začlenění variuje dle zvolených textů ke čtení a poslechu i jiných autentických materiálů.</p>

Očekávané výstupy školy společné všem ročníkům semináře	Učivo (bez časových dotací)	Realizace průřezových témat
<ul style="list-style-type: none"> • Zahájí a ukončí rozhovor, udržuje jej, střídá se aktivně v komunikaci • Vyjádří svůj názor a zdůvodní jej, zjišťuje názor ostatních • Srovná různé možnosti a diskutuje o nich, konstatuje problém, navrhne řešení • Ptá se po významu formulací, kterým nerozumí • Vyjádří jinak nepochopenou formulaci 	<p>Slovesa s odluč. A neodluč. Předponami Všeobecný podmět man Préteritum pomocných a způsobových sloves Perfektum významových sloves</p> <p>Hlavní tematické okruhy Domov a bydlení, rodina a přátelé, škola, volný čas a koníčky, nákupy, jídlo, program dne, dovolená, život ve městě</p> <p>Reálie Symboly DACH a ČR Hlavní zeměpisné údaje Zkušenosti z cest Zvyky, svátky Typic. Rysy život. Stylu Jídlo a stravování Kultura a sport</p>	

6.1.6 Seminář z francouzského jazyka (FjS)

Ročník: sexta, 2. ročník

Vyučovací předmět: seminář z francouzského jazyka

Očekávané výstupy školy	Učivo (bez časových dotací)	Realizace průřezových témat
RECEPTIVNÍ ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI		
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Správně vyslovuje a čte i neznámý text • Pochopí popis osoby, místa, nálady, vzpomínky z uměleckého textu • Rozumí otázce vztahující se k situaci a textu • Rozumí obsahu a smyslu jednotlivých textů, rozpozná citové zabarvení a náladu, pochopí postoj mluvčího, rozezná stylové úrovně jazyka • Odhadne z kontextu neznámá slova 	<p>Gramatika Shrnutí základní gramatických jevů a výjimky a odlišnosti jazyka Obrazné vyjadřování Prostředky návaznosti v textu, logická výstavba textu</p> <p>Komunikační situace Základní konverzační témata rozšířená a slovní zásobu mimo běžnou výuku</p>	
PRODUKTIVNÍ ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI		
<ul style="list-style-type: none"> • Používá požadované lexik. A gramatické prostředky, obměňuje své vyjadřování • Reprodukuje obsah přiměřeně, promluvy a konverzace (písemně i ústně) • Vyjádří ústně i písemně svůj názor na probírané téma, zdůvodní, proč jsou pro něj určité věci důležité, zvaží příčiny a následky určitých jevů • Překládá text s probranými lexikálními a gramatickými jevy 	<p>Témata a reálie Divadlo a píseň Kulturní stereotypy Informace o franc. Regionech Administrativní uspořádání a polit. systém Základní historické osobnosti a události</p>	<p>SOU Žijeme v Evropě</p> <p>ENV Člověk a životní prostředí</p>
INTERAKTIVNÍ ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI		
<ul style="list-style-type: none"> • Zahájí a ukončí rozhovor, udržuje jej, střídá se aktivně v komunikaci • Vyjádří svůj názor a zdůvodní jej, zjišťuje názor ostatních • Obhajuje svůj názor, argumentuje, slušně si stojí na svém, přijme argumenty druhého • Srovná různé možnosti a diskutuje o nich, konstatuje problém, navrhne řešení 		

Očekávané výstupy školy	Učivo (bez časových dotací)	Realizace průřezových témat
RECEPTIVNÍ ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI		
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Správně vyslovuje a čte i neznámý text • Napíše diktát v obtížnosti probírané látky • Pochopí popis osoby, místa, nálady, vzpomínky z uměleckého textu • Rozumí otázce vztahující se k situaci a textu • Rozumí obsahu a smyslu jednotlivých textů, rozpozná citové zabarvení a náladu, pochopí postoj mluvčího, rozezná stylové úrovně jazyka • Odhadne z kontextu neznámá slova • Rozumí hovorovému tempu v běžném dialogu, interview, rozhlasovém vysílání, dialogu ve filmu 	<p>Gramatika</p> <p>Další užití subjuntivů, Passé simple</p> <p>Kondicionály</p> <p>Participe présent a gérondif časová souslednost nepřímé řeči podmínkové věty, příčinné, důvodové a důsledkové spojky,</p> <p>Obrazné vyjadřování Prostředky návaznosti v textu, logická výstavba textu</p> <p>Komunikační situace</p> <p>Popis osoby, místa, atmosféry, jistota x nejistota, nedůvěra a pochybnost, hněv, radost a smutek, naděje a beznaděje, lhostejnost, zájem a nezájem, strach, neklid, politování Odmítnutí nabídky, neutrální postoj</p>	
PRODUKTIVNÍ ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI		
<ul style="list-style-type: none"> • Používá požadované lexik. A gramatické prostředky, obměňuje své vyjadřování • Reprodukuje obsah přiměřeně obtížného textu, promluvy a konverzace (písemně i ústně) • Zformuluje úřední dopis a žádost • Napíše rozsáhlý, logicky provázaný text podle požadavků probírané látky – autoportrét, vzpomínku z cesty, hodnocení kulturní akce • Vyjádří ústně i písemně svůj názor na probírané téma, zdůvodní, proč jsou pro něj určité věci důležité, zváží příčiny a následky určitých jevů • Překládá text s probranými lexikálními a gramatickými jevy 	<p>Témata a realie</p> <p>Francouzská literatura</p> <p>Malířství</p> <p>Divadlo a píseň</p> <p>Kulturní stereotypy Francouzská zámožská území Informace o franc. Regionech Administrativní uspořádání a polit. systém</p> <p>Základní historické osobnosti a události</p>	<p>SOU</p> <p>Žijeme v Evropě</p> <p>ENV</p> <p>Člověk a životní prostředí</p>
INTERAKTIVNÍ ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI		
<ul style="list-style-type: none"> • Zahájí a ukončí rozhovor, udržuje jej, střídá se aktivně v komunikaci • Vyjádří svůj názor a zdůvodní jej, zjišťuje názor ostatních 		

Očekávané výstupy školy	Učivo (bez časových dotací)	Realizace průřezových témat
<ul style="list-style-type: none"> • Obhajuje svůj názor, argumentuje, slušně si stojí na svém, přijme argumenty druhého • Srovná různé možnosti a diskutuje o nich, konstatuje problém, navrhne řešení • Stěžuje si, reaguje na výtku • Vysvětlí své pohnutky a omluví své chování 		

Očekávané výstupy školy	Učivo (bez časových dotací)	Realizace průřezových témat
RECEPTIVNÍ ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI		
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Správně vyslovuje a čte i neznámý text • Napíše diktát v obtížnosti probírané látky • Rozumí otázce vztahující se k situaci a textu • Rozumí obsahu a smyslu jednotlivých. Textů, rozpozná citové zabarvení a náladu, pochopí postoj a záměr mluvčího, rozezná stylové úrovně jazyka • Rozliší regionální výslovnost, frankofonní zvláštnosti • Odhadne z kontextu neznámá slova • Rozumí hovorovému tempu v běžném dialogu, interview, rozhlasovém vysílání, filmu • Vyhledává potřebné informace v médiích i na internetu • Vytváří si vlastní systém tematických slovníčků 	<p>Gramatika</p> <p>Složená vztažná zájmena, zájmena neurčitá</p> <p>Futur antérieur</p> <p>Postavení infinitivu a infin. Vazby</p> <p>Shrnutí všech syntaktických prostředků</p> <p>Opakování obtížnějších gram. Jevů z předcház. Ročníků</p> <p>Komunikační situace</p> <p>Ujistit se, že rozumíme, nebo že jsme byli pochopeni Diskuse o organizaci cesty, politice, ekonom. Problému vysvětlit názor, argumenty (přijímací pohovor v práci)</p>	
PRODUKTIVNÍ ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI		
<ul style="list-style-type: none"> • Používá požadované lexik. A gramatické prostředky, obměňuje své vyjadřování • Dbá na bohaté a různorodé vyjadřování v pís. A ústním projevu, přizpůsobuje se funkčnímu stylu • Reprodukuje obsah přiměřeně obtížného textu, promluvy a konverzace (písemně i ústně) • Zpracuje životopis a motivační dopis • Vyjádří ústně i písemně svůj názor na probírané téma, zdůvodní, proč jsou pro něj určité věci důležité, zvaží příčiny a následky určitých jevů • Překládá text s probranými lexikálními a gramatickými jevy 	<p>Témata a realie</p> <p>Francouzský film</p> <p>Hudba</p> <p>Současná ekonomická a politická témata</p> <p>Světové kulturní akce</p> <p>Evropská unie</p> <p>Informace o franc. Regionech Administrativní uspořádání a polit. systém – opakování</p> <p>Základní historické osobnosti a události – v naší zemi a ve Francii</p>	<p>MED</p> <p>Mediální produkty a jejich významy</p> <p>SOU</p> <p>Žijeme v Evropě</p> <p>ENV</p> <p>Člověk a životní prostředí</p>
INTERAKTIVNÍ ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI		
<ul style="list-style-type: none"> • Zahájí a ukončí rozhovor, udržuje jej, střídá se aktivně v komunikaci • Poskytne informace, reaguje na pokyny 		

Očekávané výstupy školy	Učivo (bez časových dotací)	Realizace průřezových témat
<ul style="list-style-type: none"> • Vyjádří svůj názor a zdůvodní jej, zjišťuje názor ostatních • Srovná různé možnosti a diskutuje o nich, konstatuje problém, navrhne řešení • Diskutuje o zadaném tématu. • Po přednesení referátu komunikuje s posluchači a odpovídá na dotazy • Stěžuje si, reaguje na výtku • Ptá se po významu formulací, kterým nerozumí • Upřesní a opraví své vyjádření, pokud zaznamená, že druhý nepochopil jeho sdělení • Využívá multimediálních zdrojů k poznávání pomocí nových digitálních technologií (prezentace, krátká videa) 		

6.1.7 Seminář z francouzského jazyka – třetí cizí jazyk (FjS2)

Ročník: septima, 3. ročník

Vyučovací předmět: seminář z francouzského jazyka – třetí cizí jazyk

Očekávané výstupy školy	Učivo (bez časových dotací)	Realizace průřezových témat
RECEPTIVNÍ ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI		
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Získává základní návyky při studiu jazyků • Rozlišuje zvukovou a pravopisnou podobu hlásek • Správně vyslovuje a čte • Napíše diktát v rozsahu probírané látky • Hláskuje a zapíše hláskované jméno • Rozumí jednoduché otázky • Odpoví na jednoduchou otázku • Položí jednoduchou otázku • Zaznamená diktované číselné údaje • Čte číselné údaje – ceny, hodiny, tel. Čísla • Orientuje se v jednoduchém čteném i slyšeném textu a vyhledá v něm potřebné informace 	<p>Zvuková a grafická podoba jazyka fonetické znaky (pasivně), základní výslovnostní návyky, vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov</p> <p>Slovní zásoba žáci si osvojí slovní zásobu a umí ji používat v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů, práce se slovníkem</p> <p>Tematické okruhy domov, rodina, škola, volný čas, povolání, dopravní prostředky, kalendářní rok, (svátky, roční období, měsíce, dny v týdnu, hodiny) Reálie zemí příslušných jazykových oblastí</p> <p>Základní komunikační situace každodenního života (základy společenských norem v ústním a písemném projevu, pozdrav, představování, pozvat, přijmout, odmítnout pozvání, telefonovat, domluvit schůzku, rozumět časovým údajům, poskytnout údaje o čase (hodiny), zdvořile požádat o informaci, poskytnout informaci, nechat vzkaz, vyjádřit souhlas, nesouhlas, omluvit se</p> <p>Reálie Symboly Francie a ČR Hlavní zeměpisné údaje Paříž Zkušenosti z cest Zvyky, svátky Typic. Rysy život. Styly</p>	<p>OSV Rozvoj schopností poznání Komunikace Kooperace a kompetice Sebepoznání a sebepojetí, seberegulace a sebeorganizace Kreativita Poznávání lidí</p> <p>ENV Vztah člověka k prostředí</p> <p>SOU Evropa a svět nás zajímá Objevujeme Evropu a svět Jsme Evropané</p> <p>MUL Multikulturalita</p>
PRODUKTIVNÍ ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI		
<ul style="list-style-type: none"> • Komunikuje v rozsahu slovní zásoby a probraných gramatických struktur dané učebnice • Napodobí požadovaný písemný útvar a vytvoří vlastní text 	<p>Písemně: jednoduchá sdělení, adresa, blahopřání, pozdrav a dopis z prázdnin, omluva, žádost přehledný program dne</p>	

Očekávané výstupy školy	Učivo (bez časových dotací)	Realizace průřezových témat
	Tematické okruhy: domov, rodina, škola, volný čas, zájmová činnost, tradice a svátky důležité zeměpisné údaje	
INTERAKTIVNÍ ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI		
<ul style="list-style-type: none"> • Naváže kontakt s konkrétní osobou • Naučí se z paměti a obměňuje vzorový dialog • Aktivně užívá osvojené konverzační obraty 	Gramatické jevy – základní gramatické struktury a typy vět (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění) člen určitý, neurčitý, vynechávání členu, pádové podoby členů, množ. Číslo podst. Jmen, žen. Rod a mn. Č. příd. Jmen, shoda, osob. Zájmena samost. A nesam., zájmeno on, ukaz. a přív. Záj. Nesam, zájm. Tázací a vztažná, základní číslovky 1- 1 000, slovesa typu parler a finir, pomocná slovesa être, avoir, aller, nepravidelná slovesa, prézens, rozk. Způsob., blíz. Budoucnost, příslovce, předložky, pořádek slov, tři typy otázky, zápor, vazba il y a, spojky et, mais, parce que, que, si	

Očekávané výstupy školy	Učivo (bez časových dotací)	Realizace průřezových témat
RECEPTIVNÍ ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI		
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Správně frázuje a dodržuje • povinné vázání • Pečlivě dodržuje fonetické protiklady • Rozumí popisu člověka, města, cesty někam • Rozumí dennímu programu, plánům do budoucna • Porozumí jednoduchému příběhu • Uvede možnosti, podmínky určité činnosti • Reprodukuje vyslechnutý příběh • Rozumí známým každodenním výrazům, zcela základním frázím a jednoduchým větám • Rozumí jednoduchým pokynům a adekvátně na ně reaguje • Rozumí obsahu a smyslu jednoduchého textu, v textu vyhledá potřebnou informaci a odpověď na otázku • Zeptá se na cestu, dá radu, příkaz, zeptá se na příčinu, účel nějaké situace, vysvětlí příčinu a účel 	<p>Gramatické jevy – základní gramatické struktury a typy vět (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění)</p> <p>Dělivý člen, přechylování jmen, stupňování příd. Jmen a příslovcí, zájmenné předměty a jejich pořadí, en, y, číslovky řadové, zlomky, passé composé a pravopisná shoda s être a avoir jednoduchý bud. Čas, subjonctif přítomný, odvozování příslovcí z příd. Jmen, předložky a příslovce s časovým významem, spojky parce que, pour</p> <p>Reálie</p> <p>Frankofonní země Stavby a umělecké památky Zeměpisné zajímavosti Příroda ve Francii Životní styl Doprava ve městě Třídění odpadu</p>	<p>OSV Komunikace Seberegulace a sebeorganizace Kreativita Poznávání lidí</p> <p>DEM Principy demokracie formy vlády a způsoby rozhodování</p> <p>MUL Multikulturalita</p> <p>SOU Evropa a svět nás zajímá</p> <p>ENV Vztah člověka k prostředí</p>
PRODUKTIVNÍ ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI		
<ul style="list-style-type: none"> • Charakterizuje lidi, porovná jejich zevnějšek a chování • Zeptá se na cestu, dá radu, příkaz, zeptá se na příčinu, účel nějaké situace, vysvětlí příčinu a účel • Napíše jednoduchou zprávu, žádost, osobní dopis • Poskytne požadované informace • Sdělí ústně i písemně základní údaje o své osobě, své rodině a běžných každodenních situacích 	<p>Tematické okruhy</p> <p>Jídlo, stravování, denní režim lidské tělo, zdraví, oblékání, nákupy, obec, dopravní prostředky, zvířata, příroda, počasí</p> <p>Komunikační situace</p> <p>Předat a přijmout dárek</p>	

Očekávané výstupy školy	Učivo (bez časových dotací)	Realizace průřezových témat
<ul style="list-style-type: none"> • Vyplní základní údaje do formulářů • Reprodukuje ústně i písemně obsah přiměřeně obtížného textu, promluvy a jednoduché konverzace • Napíše jednoduchá sdělení a odpověď na sdělení za správného použití základních gramatických struktur a vět 	<p>Zeptat se na cestu, vysvětlit cestu, dát instrukce a doporučení</p> <p>Žádat o radu, pomoc</p> <p>Nabídnout pomoc</p> <p>Popsat místo, město, památky</p> <p>Popsat osobu a charakterizovat ji</p> <p>Příbuzenské vztahy</p> <p>Popsat svůj den</p> <p>Vyjádřit názor, postoj, pocity, jistotu, nejistotu</p> <p>nadšení, zklamání, nutnost</p> <p>Vyprávět příběh, sdělit informaci o počasí, bydlení, zařízení bytu, o prázdninách a plánech do budoucna</p>	
INTERAKTIVNÍ ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI		
<ul style="list-style-type: none"> • Komunikuje v rozsahu probraných lexikálních a gramatických jevů 	Ústně i písemně	

6.1.8 Seminář ze španělského jazyka (ŠjS)

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové vymezení

Vyučovací volitelný předmět Seminář ze španělského jazyka je nabízen žákům v sextě, tedy i ve 2. ročníku, jako konverzační seminář bez nutné další návaznosti. Ve 3. až 4. ročníku čtyřletého gymnázia a příslušných ročnících víceletého gymnázia je koncipován jako seminář, který je zaměřen na komunikativní dovednosti a rozvoj slovní zásoby odpovídající danému ročníku výuky španělského jazyka. Dále je zaměřen na jevy (gramatické a kulturní), které jsou probírány okrajově. Jazyková úroveň odpovídá příslušnému ročníku, tedy v septimě / 3. ročníku A2 – B1 a oktávě / 4. ročníku B1-B1+-B2.

Seminář je určen všem zájemcům, kteří si chtějí procvičit a upevnit znalosti a dovednosti z běžných hodin a dále je rozšířit. Zvláště je doporučován těm žákům, kteří uvažují o maturitě ze španělského jazyka, ať už ve státní či profilové části nebo o složení zkoušky DELE.

Profilový seminář je vhodný pro zájemce o studium španělštiny, hispanistiky a jazyků vůbec, ekonomie, diplomacie, historie, sociálních věd.

Obsah semináře

Seminář je zaměřen na trénink dovedností, tedy na čtení a poslech, písemný a ústní projev, a to na příslušné úrovni dle ročníku.

Dále je rozšiřována slovní zásoba nad rámec běžné výuky předmětu Španělský jazyk (Další cizí jazyk). Důležitou součástí je výuka gramatiky, která není součástí běžné výuky, ale je vhodná pro konání státní maturity, popřípadě mezinárodních zkoušek DELE.

V oktávě / 4. ročníku je kladen důraz na požadavky k profilové maturitě a podle zájmu k ní žáky připravujeme.

Obsah semináře je zaměřen na rozšiřování znalostí z oblasti reálií španělsky mluvících zemí. Nejdílnou součástí semináře jsou pak vlastní prezentace žáků na různá témata, jako jsou turisticky zajímavá místa, významné historické události, významné osobnosti a historie všeobecně jako součást výuky jazyka a historie pro cestovní ruch. V neposlední řadě se pak žáci učí chápat rozdílné aspekty španělsky mluvících zemí v oblasti životního stylu a kultury.

Obsah semináře je koncipován pro potřeby žáků tak, aby byli schopni jazykově i gramaticky ovládat jazyk jako žáci španělských bilingvních gymnázií.

Důležitá je pak vzájemná spolupráce vyučujících a žáků semináře.

Výukové materiály

Vzhledem k obsahu semináře používáme nejrůznější výukové materiály, a to jak volně dostupné online materiály, tak i testy vhodné pro přijímací zkoušky na vysoké školy. Především jsou to cvičné testy státní maturity a DELE zkoušek.

Podle potřeby využíváme různé cvičebnice gramatiky a slovní zásoby.

Časové vymezení:

Vyučovací předmět Seminář ze španělského jazyka je dotován dvěma hodinami týdně v bloku v sextě a 2. ročníku, v septimě / 3. ročníku má časovou dotaci 2 hodiny týdně, tři hodiny týdně pak v oktávě / 4. ročníku.

Očekávané výstupy školy	Učivo (bez časových dotací)	Realizace průřezových témat
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> • Využívá dovednosti získané v běžných hodinách pro úkoly zadávané v semináři • Při čtení a poslechu textů vybraných pro dané téma je schopen plnit zadané úkoly, které ověřují porozumění těmto textům, běžně používá slovníky, když je mu to povoleno • Neobává se kontaktu s rodilým mluvčím, neostýchá se požádat o informaci, podat informaci, poprosit o pomoc a následovně pak sám pomoci 	<p>Gramatika: doplnění a rozšíření základních gramatických jevů probíraných ve výuce gramatické zvláštnosti a komunikační vyjádření</p> <p>Lexikologie: rozšíření slovní zásoby z běžných hodin cestovní ruch příroda a její ochrana film hudba výtvarné umění</p> <p>Témata – CULTURALES: zájmy – film a hudba životní styl historie ekonomie – rozšíření Využívá multimediálních zdrojů k poznávání pomocí nových digitálních technologií (prezentace, krátká videa)</p>	

Očekávané výstupy školy	Učivo (bez časových dotací)	Realizace průřezových témat
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> • Využívá dovednosti získané v běžných hodinách pro úkoly zadávané v semináři • Při čtení a poslechu textů vybraných pro dané téma je schopen plnit zadané úkoly, které ověřují porozumění těmto textům, běžně používá slovníky, když je mu to povoleno • Sestavuje ústně i písemně reakce na probíraná témata se zadanou nebo doporučenou slovní zásobou – monology, dialogy, vyprávění, úvahy, kritiky atd. a usiluje, pokud možno o bohaté gramatické prostředky • Neobává se kontaktu s rodilým mluvčím, neostýchá se požádat o informaci, podat informaci, poprosit o pomoc a následovně pak sám pomoci 	<p>Gramatika: předložky ser – estar – hay indikativní způsob vyjádření procvičování číslovek – základní/ řadové početní úkony – rozšíření zájmena – rozšíření stupňování přídavných jmen – rozšíření Slovesa neosobní a neúplná</p> <p>Lexikologie: rozšíření slovní zásoby z běžných hodin historické slohy cestovní ruch příroda a její ochrana film hudba výtvarné umění</p> <p>Témata – CULTURALES: literatura – rozšíření ekologie životní styl historie ekonomie – rozšíření Využívá multimediálních zdrojů k poznávání pomocí nových digitálních technologií (prezentace, krátká videa)</p>	

Očekávané výstupy školy	Učivo (bez časových dotací)	Realizace průřezových témat
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> • Využívá dovednosti získané v pravidelných hodinách pro úkoly zadávané v semináři • Při čtení a poslechu textů vybraných pro dané téma je schopen plnit zadané úkoly, které ověřují porozumění těmto textům, běžně používá slovníky, když je mu to povoleno či požadováno • Písemně i ústně reaguje na probíraná témata se zadanou nebo doporučenou slovní zásobou – monology, dialogy, vyprávění, úvahy, kritiky atd. a používá bohaté gramatické prostředky • Neobává se kontaktu a mluvení s rodilými mluvčími na jakákoliv témata, specifickou slovní zásobu je schopen nahradit tak, aby mluvčí chápal veškeré aspekty promluvy a ideí 	<p>Gramatika: indikativní způsob vyjádření Subjuntivy a jejich použití, odborný jazyk Úřední dopis Subjuntiv Imperfecta Subjuntiv Perfecta Budoucí časy Použití a využití příslovcí</p> <p>Lexikologie: rozšíření slovní zásoby z běžných hodin Formální dopisy Obchodní korespondence Odborné texty Literární texty</p> <p>Témata – CULTURALES: architektura kooperace globalizace Maturitní okruhy DELE – doporučená témata Prezentace – hispánský svět Využívá multimediálních zdrojů k poznávání pomocí nových digitálních technologií (prezentace, krátká videa)</p>	

6.1.9 Seminář ze španělského jazyka – třetí cizí jazyk (ŠjS2)

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové vymezení

Vyučovací volitelný předmět Seminář ze španělského jazyka – třetí cizí jazyk vychází ze vzdělávacího obsahu vzdělávacího oboru Další cizí jazyk. Žák získá dostačující vyjadřovací prostředky a odpovídající slovní zásobu k tomu, aby se domluvil a vyjadřoval.

Komunikuje přiměřeně správně v základních kontextech, všeobecně ovládá základní gramatické normy. Přiměřeně správně používá zásobu běžných gramatických prostředků a vzorců v rámci snadno předvídatelných situací.

Žák by dále měl získávat souvislosti i s jinými předměty, poznávat život a kulturní tradice hispánské jazykové oblasti

Tento předmět je nabízen žákům v septimě a oktávě víceletého gymnázia, resp. Ve 3. až 4. ročníku čtyřletého gymnázia jako další jazyk. Je koncipován jako dvouletý seminář, přičemž první rok je více zaměřen na základní pochopení a jazykovou strukturu románských jazyků a nejběžnější komunikační dovednosti.

Druhý rok je doplněn o rozvoj gramatických dovedností, které jsou v rámci výuky španělského jazyka probírány tak, aby si žák upevnil fundamentální použití španělského jazyka do úrovně A1-A1+ podle mezinárodní úrovně jazyků SERR.

Seminář je určen všem zájemcům, kteří si chtějí osvojit španělský jazyk jako třetí jazyk a poznávat a chápat odlišnosti hispánského světa.

Obsah semináře

Seminář je zaměřen na používání základních dovedností, tedy na čtení a poslech, písemný a ústní projev v základní dovednostech úrovně A1.

Výukové materiály

Pro výuku jsou používány materiály a učebnice schválené MŠMT.

Na škole vyučujeme castellano, tedy obecně spisovnou formu španělštiny.

Časové vymezení:

Vyučovací předmět Španělský jazyk – profilový seminář je dotován dvěma hodinami týdně v bloku v septimě / 3. ročníku a třemi hodinami týdně v oktávě / 4. ročníku.

Očekávané výstupy školy	Učivo (bez časových dotací)	Realizace průřezových témat
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> • Získává základní návyky při studiu jazyků • Rozlišuje zvukovou a pravopisnou podobu hlásek • Správně vyslovuje a čte • Napíše diktát v rozsahu probírané látky • Hláskuje a zapíše hláskované jméno • Rozumí jednoduché otázky • Odpoví na jednoduchou otázku • Položí jednoduchou otázku • Zaznamená diktované číselné údaje • Čte číselné údaje – ceny, hodiny, tel. Čísla • Orientuje se v jednoduchém čteném i slyšeném textu • Umí v textu vyhledat potřebné informace • Komunikuje v rozsahu slovní zásoby a probraných gramatických jevů 	<p>Základní komunikační situace každodenního života základy společenských norem v ústním a písemném projevu, pozdrav, představování, pozvat, přijmout, odmítnout pozvání, domluvit schůzku, zdvořile požádat o informaci, poskytnout informaci, nechat vzkaz, vyjádřit souhlas, nesouhlas, omluvit se</p> <p>Gramatické jevy Přítomný čas pravidelných i nepravidelných sloves Slovesa být – SER – ESTAR –HAY v situaci Číslovky 0–100 Členy; předložky – jejich používání Některé infinitivní vazby</p> <p>Reálie Hlavní zeměpisné údaje Zvyky, svátky Styl života: Jídlo, stravování Režim dne Škola Významná turistická centra Města – Madrid, Barcelona</p> <p>Tematické okruhy domov, rodina, škola, volný čas, zájmová činnost, nákupy, jídlo, zdraví tradice a svátky počasí a roční doby</p>	<p>OSV Spolupráce a soutěž</p> <p>ENV Člověk a životní prostředí</p> <p>SOU Žijeme v Evropě</p> <p>MUL Vztah k multilingvní situaci a ke spolupráci mezi lidmi z různého kulturního prostředí</p>

Očekávané výstupy školy	Učivo (bez časových dotací)	Realizace průřezových témat
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> • Komunikuje v rozsahu probraných lexikálních a gramatických jevů • Rozlišuje složitější zvukové útvary a dodržuje tempo řeči • Správně vyslovuje a čte • Rozlišuje gramatické časy • Rozumí jednoduché otázky • Odpoví na jednoduchou otázku v daných časech • Položí jednoduchou otázku – v daných časech • Čte číselné údaje – ceny, hodiny, tel. Čísla • Orientuje se v jednoduchém čteném i slyšeném textu • Umí v textu vyhledat potřebné informace • Vyjádří jinak nepochopenou formulaci • Charakterizuje lidi, porovná jejich zevnějšek a chování • Zeptá se na cestu, příkaz, zeptá se na příčinu, účel nějaké situace, vysvětlí příčinu a účel 	<p>Základní komunikační situace každodenního života Ovládá chování v dané společenské situaci a orientuje se v prostředí, vysvětlí základní kulturní návyky. Dokáže vysvětlit rozdíly mezi danými národy a oblastmi Prezentuje se jako student hispanistiky</p> <p>Gramatické jevy Minulý a budoucí čas pravidelných i nepravidelných sloves Přímý a nepřímý předmět Číslovky 0–1000 Předložky – jejich používání Další infinitivní vazby</p> <p>Písemně Dopis – e-mail o tom, co bude, bylo Jednoduché pozvánky Krátký příběh</p> <p>Reálie Latinská Amerika • Jídlo, stravování • Režim dne • Zvyky a styl života Významná turistická místa Historické kulturní oblasti</p> <p>Tematické okruhy Sport Umění a kultura Historie – základní fakta a svátky Kulturní rozdíly mezi ČR – Šp a zeměmi LA Využívá multimediálních zdrojů k poznávání pomocí nových digitálních technologií (prezentace, krátká videa)</p>	<p>OSV Spolupráce a soutěž</p> <p>ENV Člověk a životní prostředí</p> <p>SOU Žijeme v Evropě</p> <p>MUL Vztah k multilingvní situaci a ke spolupráci mezi lidmi z různého kulturního prostředí</p>

6.1.10 Seminář z ruského jazyka (RjS)

Ročník: sexta, 2. ročník

Vyučovací předmět: seminář z ruského jazyka

Očekávané výstupy školy	Učivo (bez časových dotací)	Realizace průřezových témat
RECEPTIVNÍ ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI		
<p>Žák:</p> <p>Porozumění a poslech</p> <ul style="list-style-type: none"> • Rozumí hlavním myšlenkám mluveného projevu na běžné téma předneseného spisovně, jasně, ne příliš rychle • Rozliší jednotlivé mluvčí a různé styly promluvy • Odvodí význam méně známých slov z kontextu • Abstrahuje určitou informaci ze zřetelné promluvy • Rozumí instrukcím a požadavkům učitele • Aktivně využívá dvojjazyčný online slovník <p>Čtení</p> <ul style="list-style-type: none"> • Čte foneticky správně přiměřeně náročný text • Rozumí obsahu textů v učebnici a jednoduchým autentickým materiálům • Přečte i text týkající se tématu, které mu není předem známo 	<p>Upevňování a rozšiřování probraného učiva z předchozích ročníků</p> <p>Fonetika, pravopis: Upevňování správných výslovnostních a pravopisných návyků Intonace souvětí Pohyblivý přízvuk</p> <p>Mluvnice: Minulý čas Vyjádření vykání Skloňování zájmen кто, что Vzory skloňování podstatných jmen Podstatná jména životná a neživotná Nesklonná podstatná jména Zpodstatnělá přídavná jména Věty typu Как пройти..., Кому позвонить..., Что купить... Věty se slovy потому что, можно, нельзя, должен, нужен Časování sloves идти, ехать, мочь, взять, искать, спросить, надеть Slovesné vazby похож на кого, ждать кого, понимать кого</p>	<p>SOU Žijeme v Evropě Vzdělávání v Evropě a ve světě</p> <p>OSV Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti Spolupráce a soutěž</p> <p>MUL Psychosociální aspekty interkulturality Vztah k multilingvní situaci a ke spolupráci mezi lidmi z různého kulturního prostředí</p> <p>MED Mediální produkty a jejich význam</p>
<ul style="list-style-type: none"> • V textu vyhledá určitou informaci, porozumí jí a dále s ní pracuje • seznámí se s různými technikami čtení • aktivně využívá dvojjazyčný online slovník • čte jednoduchý text v časopise (příp. na internetu) a orientuje se v něm 	<p>Tematické okruhy: Obchody, zboží, nakupování, dárky Jídlo a nápoje, recept V restauraci Člověk – vzhled, povahové vlastnosti Denní režim Volný čas, české svátky a tradice Orientace ve městě</p>	

Očekávané výstupy školy	Učivo (bez časových dotací)	Realizace průřezových témat
	<p>Bydlení</p> <p>Reálie a literatura:</p> <p>7. S. Puškin, poezie</p> <p>Ruští nositelé Nobelovy ceny za literaturu</p> <p>Moskva, Sankt Petěrburk,</p> <p>Komunikativní situace:</p> <p>Vyjádření možnosti, nemožnosti, radosti, lítosti, zákazu, srovnání</p> <p>Žádost o pomoc, službu, informaci</p> <p>Prosba, odmítnutí, nutnost, potřeba</p> <p>Ptát se po příčině, omluva, lítost</p> <p>Jak kdo vypadá, jak se kdo obléká, kdo je komu podobný</p>	
PRODUKTIVNÍ ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI, INTERAKTIVNÍ ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI		
<p>Žák:</p> <p>Ústní a písemný projev</p> <ul style="list-style-type: none"> • Vytvoří jednoduché sdělení týkající se probíraných tematických okruhů • Aktivně používá slovní zásobu týkající se probíraných tematických okruhů • Dbá na jazykovou správnost • Adekvátně reaguje v komunikačních situacích • Diskutuje o mezilidských vztazích, vztazích v rodině, úrovni bydlení, vybavení domácnosti, ubytování v hotelu, na koleji • Vypráví o problémech mladých lidí • Napíše osobní dopis týkající se okruhu jeho zájmů v elektronické podobě za použití ruské fonetické klávesnice • Při komunikaci v běžných situacích respektuje zvyklosti a základní pravidla zdvořilosti • Bez větších obtíží s porozuměním a vyjadřováním reaguje na otázky, odpovídá a sám klade otázky na běžná témata 		

Očekávané výstupy školy	Učivo (bez časových dotací)	Realizace průřezových témat
RECEPTIVNÍ ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI		
<p>Žák:</p> <p>Porozumění a poslech</p> <ul style="list-style-type: none"> • Rozumí hlavním myšlenkám delšího poslechu • Pochopí hlavní smysl autentické konverzace • Zachytí specifické informace za předpokladu, že jsou vysloveny zřetelně a spisovně • Postihne různé názory a stanoviska • Je schopen vyjadřovat názory na osobní vlastnosti lidí v diskusi, rozhovoru • Pochopí smysl rozsáhlejšího textu • Pochopí hlavní smysl autentického materiálu (při využití slovníkové podpory) • Bezpečně rozumí pokynům a instrukcím týkající se organizace jazykového vyučování a správně na ně reaguje • Adekvátně reaguje v běžných komunikačních situacích • Při své práci využívá různé typy slovníků <p>Čtení:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Čte s porozuměním nekomplikované faktografické texty vztahující se k tématům jeho zájmu • Čte srozumitelně kratší či delší texty za účelem sdělení obsahu či nějaké informace • Najde informaci v materiálech každodenního života (tisk, návody týkající se nějakého zařízení) • Vyhledá v textu hlavní myšlenky i detailní informace • Orientuje se bezpečně v textu učebnice • Vytváří prezentace s využitím obrazových digitálních zdrojů • Vyhledává prostřednictvím internetu informace o osobnostech dané doby, reáliích a ověřuje je pomocí jiných zdrojů 	<p>Upevňování a rozšiřování probraného učiva z předchozích ročníků</p> <p>Fonetika, pravopis: Má správné fonetické a pravopisné návyky Prohlubuje lexikální a gramatickou stránku jazyka</p> <p>Mluvnice: Časování sloves Slovesné vazby Rozkazovací způsob Přídavná jména – 2. a 3. stupeň Zájmena a příslovce s částicemi – <i>нибудь, -то</i> Spojka <i>чтобы</i> Podmiňovací způsob Trpný rod Souřadná souvětí Rozvité věty vedlejší Souslednost časová</p> <p>Slovní zásoba a tematické okruhy: Zdraví, nemoci Zdravý životní styl, názvy nemocí a léků Móda, oblékání, barvy Hudební a filmové žánry Divadlo Česká republika, památky a zajímavosti v Praze, můj region, moje město Seznámení, zájem o druhého člověka Zaměstnání, profese a jejich charakteristika Pracovní pohovor Zdraví</p>	<p>SOU Žijeme v Evropě</p> <p>OSV Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti Sociální komunikace Spolupráce a soutěž – vztah k lidem a okolí</p> <p>MUL Psychosociální aspekty interkulturality Vztah k multilingvní situaci a ke spolupráci mezi lidmi z různého kulturního prostředí</p> <p>MED Mediální produkty a jejich význam</p> <p>ENV Člověk a životní prostředí</p>

Očekávané výstupy školy	Učivo (bez časových dotací)	Realizace průřezových témat
	<p>Reálie a literatura: Ruští spisovatelé Ruská kuchyně Ruské svátky, tradice – porovnání s Českou republikou Andrej Rubljev – ikony Užité umění Civilizace</p> <p>Komunikativní situace: Vyjadřování podmínky, srovnání, Vyjadřování neurčitosti, rozkaz Vyjádření názoru, jednoduchý argument Turista na letišti, v hotelu, při stolování, počasí, ochrana životního prostředí roční období, životní styl, u lékaře</p>	
PRODUKTIVNÍ A INTERAKTIVNÍ ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI		
<p>Žák:</p> <p>Ústní a písemný projev:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Poměrně plynule zvládne krátké jednoduché vyprávění nebo popis na témata každodenního života • Napíše jednoduše souvislý text týkající se okruhu známých témat • Sdělí písemně krátké faktografické informace • Stručně vyjádří svůj názor (předem známé téma či jednodušší problematika) • Reprodukuje přečtený nebo vyslechnutý text, v němž se vyskytuje známá slovní zásoba • Sestaví souvislé sdělení (ústně i písemně) související s probíranými tematickými okruhy • Při tvorbě textů v písemné podobě používá ruskou fonetickou klávesnici • Adekvátně reaguje v běžných komunikačních situacích • Osvojí si rozdíly mezi formálními a neformálními jazykovými prostředky • Spojí řadu kratších úseků do lineárního sledu 		

Očekávané výstupy školy	Učivo (bez časových dotací)	Realizace průřezových témat
<ul style="list-style-type: none"> • V komunikaci využívá široký rejstřík jednoduchého jazyka • Stručně vyjadřuje své myšlenky týkající se konkrétních i abstraktních témat • Začne, udrží a uzavře rozhovor týkající se běžných témat • Charakterizuje příčiny, zdůvodňuje vlastní stanoviska v strukturovaném pohovoru • Dokáže vyjádřit emoce – překvapení, údiv, obavu, vděčnost, sympatie, lhostejnost, strach, morální postoje – omluvu, odpuštění, pochvalu, pokárání, přiznání a lítost • Získává informace z různých zdrojů a médií – tisku, rozhlasu, televize, internetu... • Rozumí ději a sledu událostí knihy, filmu, audionahrávky, videonahrávky, ... reprodukuje ji 		

Očekávané výstupy školy	Učivo (bez časových dotací)	Realizace průřezových témat
RECEPTIVNÍ ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI		
<p>Žák:</p> <p>Porozumění a poslech</p> <ul style="list-style-type: none"> Rozumí hlavním myšlenkám autentického projevu na běžné a známé téma, proneseného spisovně a zřetelně Pochopí hlavní smysl autentické konverzace zřetelně vyslovované v pomalejším tempu Osvojí si zásady při práci s různými typy slovníků Pochopí hlavní smysl autentického materiálu – v časopise, novinách, literární úryvky Porozumí delším promluvám a přednáškám, reprodukuje je <p>Čtení:</p> <ul style="list-style-type: none"> Čte srozumitelně a plynule i delší texty za účelem sdělení obsahu či nějaké informace Rozpozná hlavní závěry v jasně uspořádaných argumentativních textech Zachytí významné myšlenky v novinových člancích i z internetových zdrojů týkajících se běžných témat, porovnává a ověřuje zdroje 	<p>Upevňování a rozšiřování probraného učiva z předchozích ročníků</p> <p>Fonetika, pravopis: Upevňuje správné fonetické a ortografické návyky</p> <p>Mluvnice: Prohloubení lexikální a gramatickou stránku jazyka Slovesné vazby předložkové i bezpředložkové odlišné od ČJ Dokonavý a nedokonavý vid u sloves a jejich časování Větný a členský zápor Přechodníky Příčestí minulé trpné Přídavná jména slovesná minulá trpná Přídavná jména slovesná činná minulá a přítomná Krátké tvary přídavných jmen Skloňování přivlastňovacích zájmen Zájmena záporná Podstatná jména s kmenem на –ж, -ш, - ч, -щ, -ц Předložkové vazby s druhým pádem Vztažné věty, souvětí Věty typu: Есть кому писать, некому писать, мебель продаётся фирмой</p>	<p>SOU Žijeme v Evropě Vzdělávání v Evropě a ve světě Životní styl v evropských zemích Evropská unie Významní Evropané</p> <p>OSV Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti Sociální komunikace Spolupráce a soutěž – vztah k lidem a okolí</p> <p>MUL Psychosociální aspekty interkulturality Vztah k multilingvní situaci a ke spolupráci mezi lidmi z různého kulturního prostředí</p> <p>MED Mediální produkty a jejich význam</p>
<ul style="list-style-type: none"> Vyhledá v textu detailní informace Postihne strukturu textu Orientuje se v textu K detailnější analýze textu využívá různé typy slovníků, včetně online slovníků 	<p>Slovní zásoba a tematické okruhy: Znalost jazyků, jazykové vzdělávání Ochrana přírody a životního prostředí Ekologické organizace a akce Reklama, firma</p>	

Očekávané výstupy školy	Učivo (bez časových dotací)	Realizace průřezových témat
	<p>Rozhlas, televize Počítač a jeho součásti, Práce na počítači, internet Cestování, doprava Politika v životě Ruska EU a její struktury</p> <p>Reálie a literatura: Významné osobnosti vědy a kultury 19. a 20. století Historie Olympijských her Politický systém Ruské federace Historické památky v rusky mluvících zemích</p> <p>Komunikativní situace: Člověk a cizí jazyky, vysoká škola, člověk a politika, internet a reklama v životě jedince, jednání s firmou Blahopřání v různých životních situacích Telefonní rozhovor Sdělení stanoviska Zjišťování názoru Argumentace, přesvědčování</p>	
PRODUKTIVNÍ A INTERAKTIVNÍ DOVEDNOSTI		
<p>Žák:</p> <p>Ústní a písemný projev:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Srozumitelně reprodukuje přečtený nebo vyslechnutý nepříliš náročný autentický text se slovní zásobou na běžné téma • Vypráví obsah knihy, filmu • Stručně zdůvodní své názory a jednání • Reprodukuje přečtený či vyslechnutý text • Sestaví souvislé sdělení související s probíranými tematickými okruhy • Podrobně popíše událost, zážitek 		

Očekávané výstupy školy	Učivo (bez časových dotací)	Realizace průřezových témat
<ul style="list-style-type: none"> • Adekvátně reaguje v běžných komunikačních situacích • Zapojí se do konverzace a udržuje ji • Sestaví souvislý členěný text na dané téma • Logicky strukturuje text • Užívá složitější spojovací výrazy • Osvojí si rozdíl mezi formálním a neformálním stylem • Popíše své pocity • Napíše životopis, jednoduchý příběh, popis • Formuluje svá přání ohledně budoucího povolání, studia VŠ • Komunikuje ústně i písemně s jistou dávkou sebedůvěry • Vyjádří spokojenost se svojí prací • V diskusích odůvodní a obhájí své názory • Používá široké spektrum osvojených gramatických a lexikálních prostředků • Komunikuje s rodilým mluvčím na známé a blízké téma • Vysvětlí své stanovisko k aktuálním otázkám • Vytváří prezentace s využitím obrazových digitálních zdrojů • Vypracuje prezentaci o životním stylu a tradicích v Rusku a porovná je s tradicemi a životním stylem v ČR 		

6.1.11 Seminář z ruského jazyka – třetí cizí jazyk (RjS2)

Ročník: septima, 3. ročník

Vyučovací předmět: seminář z ruského jazyka – třetí cizí jazyk

Očekávané výstupy školy	Učivo (bez časových dotací)	Realizace průřezových témat
RECEPTIVNÍ ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI		
<p>Žák:</p> <p>Porozumění a poslech:</p> <ul style="list-style-type: none"> Osvojí si fonetické jevy cestou globální nápodoby i na konkrétních cvičeních (např. na redukci samohlásek, na přízvuk, měkké a tvrdé souhlásky, intonační konstrukce) Na základě poslechu si osvojuje ruskou intonaci, správnou výslovnost Rozvíjí ústní projev na základě imitativního osvojování ruské výslovnosti, slovní zásoby a jednoduchých morfologických a syntaktických struktur Běžně rozumí známým každodenním výrazům, zcela základním frázím a větám se vztahem k osvojovaným tématům Porozumí jednoduché a zřetelné promluvě Rozumí jednoduchým pokynům a instrukcím týkající se jazykové výuky a adekvátně na ně reaguje <p>Čtení:</p> <ul style="list-style-type: none"> Čte foneticky správně přiměřeně náročný text Čte s porozuměním krátké, jednoduché, upravené texty obsahující slovní zásobu užívanou v každodenním životě Rozumí obsahu a smyslu textů v učebnici a jednoduchým autentickým materiálům (i s využitím vizuální podpory) V textu vyhledá určitou informaci Vytvoří odpověď na otázku vztahující se k textu Vyhledá známé výrazy a fráze Odvodí pravděpodobný význam slov z kontextu Aktivně používá abecední slovník učebnice a online 	<p>Fonetika, pravopis:</p> <p>Typické zvukové rysy ruského jazyka: intonace, vázání slov, pohyblivý přízvuk, výslovnost samohlásek, slabik Porovnání zvukové a písemné podoby jazyka, písemné vyjádření hlásek, specifické znaky</p> <p>Písemná správnost v psaném projevu ve známých výrazech</p> <p>Mluvnice:</p> <p>Podstatná a přídavná jména, příslovce</p> <p>Jednoduché slovesné časy Vyjadřování budoucnosti Modální slovesa</p> <p>Otázka a zápor</p> <p>Věta jednoduchá a pořádek slov</p> <p>Základní předložkové a bezpředložkové slovesné vazby, jednoduché spojovací výrazy</p> <p>Zvratná slovesa</p> <p>Datum, hodiny</p> <p>Číslovky základní a řadové</p> <p>Tematické okruhy:</p> <p>Rodina, osobní data</p> <p>Národnosti, původ</p> <p>Místo, kde žijí povolání</p> <p>Škola</p> <p>Volný čas, zájmy a záliby</p> <p>Kino, divadlo</p> <p>Portrét osoby</p> <p>Nákupy</p> <p>Cizí země</p>	<p>OSV</p> <p>Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti</p> <p>Sociální komunikace</p> <p>Spolupráce a soutěž</p> <p>SOU</p> <p>Žijeme v Evropě – nacházíme shody a rozdíly v životě u nás a v Rusku u probíraných témat</p> <p>Co je Evropa, její jazyková rozmanitost</p> <p>MUL</p> <p>Multikulturalita</p> <p>MED</p> <p>Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení</p> <p>Mediální produkty a jejich význam</p>

Očekávané výstupy školy	Učivo (bez časových dotací)	Realizace průřezových témat
<p>dvojjazyčný slovník</p> <ul style="list-style-type: none"> • Čte jednoduchý text v časopise • Vyhledává prostřednictvím internetu informace o osobnostech dané doby a ověřuje je pomocí jiných zdrojů 	<p>Reálie a literatura: Svátky, tradice V. Vysockij</p> <p>Komunikativní situace: Pozdrav, rozloučení Představení se, Souhlas, nesouhlas Odmítnutí Korekce informace Žádost Vyjádření preferencí Pozvání, přijetí pozvání, odmítnutí pozvání, na návštěvě Vyjádření povinnosti Poděkování Omluva a reakce na ni Vyjádření názoru, jednoduchý argument telefonní rozhovor</p>	
PRODUKTIVNÍ ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI		
<ul style="list-style-type: none"> • Jednoduše a poměrně plynule popíše své okolí, zájmy a činnosti s nimi související • Dbá na jazykovou správnost • Adekvátně reaguje v komunikačních situacích • Písemně sestaví jednoduché sdělení (pozdrav, blahopřání) • Vytvoří písemně jednoduchý popis • Napíše krátký dopis a vyprávění • v elektronické podobě za použití ruské fonetické klávesnice • K procvičení a prohloubení učiva využívá kvízů a cvičení v digitální podobě 		

Očekávané výstupy školy	Učivo (bez časových dotací)	Realizace průřezových témat
RECEPTIVNÍ ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI		
<p>Žák:</p> <p>Porozumění a poslech</p> <ul style="list-style-type: none"> • Rozumí hlavním myšlenkám mluveného projevu na běžné téma předneseného spisovně, jasně, ne příliš rychle • Rozliší jednotlivé mluvčí a různé styly promluvy • Odvodí význam méně známých slov z kontextu • Abstrahuje určitou informaci z méně komplikované a zřetelné promluvy • Rozumí instrukcím a požadavkům učitele • Aktivně využívá dvojjazyčný online slovník <p>Čtení</p> <ul style="list-style-type: none"> • Čte foneticky správně přiměřeně náročný text • Rozumí obsahu textů v učebnici a jednoduchým autentickým materiálům • Přečte i text týkající se tématu, které mu není předem známo 	<p>Fonetika, pravopis:</p> <p>Upevňování správných výslovnostních a pravopisných návyků Intonace souvětí</p> <p>Pohyblivý přízvuk</p> <p>Mluvnice:</p> <p>Minulý čas</p> <p>Vyjádření vykání</p> <p>Skloňování zájmen кто, что</p> <p>Vzory skloňování podstatných jmen</p> <p>Podstatná jména životná a neživotná</p> <p>Nesklonná podstatná jména</p> <p>Zpodstatnělá přídavná jména</p> <p>Věty typu Как пройти..., Кому позвонить..., Что купить...</p> <p>Věty se slovy потому что, можно, нельзя, должен, нужен</p> <p>Časování sloves идти, ехать, мочь, взять, искать, спросить, надеть</p> <p>Slovesné vazby похож на кого, ждать кого, понимать кого</p>	<p>SOU</p> <p>Žijeme v Evropě</p> <p>Vzdělávání v Evropě a ve světě</p> <p>OSV</p> <p>Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti</p> <p>Spolupráce a soutěž</p> <p>MUL</p> <p>Psychosociální aspekty interkulturality</p> <p>Vztah k multilingvní situaci a ke spolupráci mezi lidmi z různého kulturního prostředí</p> <p>MED</p> <p>Mediální produkty a jejich význam</p>
<ul style="list-style-type: none"> • V textu vyhledá určitou informaci, porozumí jí a dále s ní pracuje • seznámí se s různými technikami čtení • aktivně využívá dvojjazyčný slovník • čte jednoduchý text v časopise (příp. na internetu) a orientuje se v něm 	<p>Tematické okruhy:</p> <p>Zápis do dotazníku</p> <p>Orientace ve školní budově, předměty, známky, rozvrh hodin</p> <p>Orientace ve městě, použití dopravních prostředků, cestování</p> <p>Nakupování</p> <p>Oblékání, móda</p> <p>Pamětihodnosti města</p> <p>Některé svátky, tradice</p> <p>Rusky mluvící země: základní geografické údaje ČR vzhledem</p>	

Očekávané výstupy školy	Učivo (bez časových dotací)	Realizace průřezových témat
	<p>k Evropě</p> <p>Reálie a literatura:</p> <p>7. S. Puškin, poezie</p> <p>Ruští nositelé Nobelovy ceny za literaturu</p> <p>Moskva, Sankt Petěrburk, Praha</p> <p>Komunikativní situace:</p> <p>Vyjádření možnosti, nemožnosti, radosti, lítosti, zákazu, srovnání</p> <p>Žádost o pomoc, službu, informaci</p> <p>Prosba</p> <p>Ptát se po příčině, omluva, lítost</p> <p>Jak kdo vypadá, jak se kdo obléká, kdo je komu podobný</p>	
PRODUKTIVNÍ ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI, INTERAKTIVNÍ ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI		
<p>Žák:</p> <p>Ústní a písemný projev</p> <ul style="list-style-type: none"> • Vytvoří jednoduché sdělení týkající se probíraných tematických okruhů • Aktivně používá slovní zásobu týkající se probíraných tematických okruhů • Reprodukuje jednoduchý text • Účastní se rozhovoru na známé téma • Dbá na jazykovou správnost • Adekvátně reaguje v komunikačních situacích • Vyžádá si jednoduchou informaci • Poměrně plynule a souvisle promluví na téma z oblasti svého zájmu • Stručně vylíčí událost, nehodu • Vypráví jednoduchý příběh • Účastní se hovoru na dané téma • Napíše kratší, jednoduše členěný text týkající se okruhu jeho zájmů v elektronické podobě za použití ruské fonetické klávesnice • Popíše zážitek, sestaví jednoduchý příběh 		

Očekávané výstupy školy	Učivo (bez časových dotací)	Realizace průřezových témat
<ul style="list-style-type: none"> • Vyjádří nutnost, povinnost • Získá a přidá informaci • Poskytne konkrétní informaci		

6.1.12 Latina (Lav)

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové vymezení

Jednoletý volitelný seminář latiny je určen pro předmaturitní ročník všech typů studia.

Zaměřuje se na vytvoření základní slovní zásoby a s její pomocí porozumění slovům cizího původu. Přináší vysvětlení nejznámějších ustálených rčení (živá slova) z běžné i právní slovní zásoby.

Osvojením základů gramatického systému latiny získá žák potřebný přehled, aby se pak mohl na vysoké škole věnovat slovní zásobě svého oboru. Navíc může snáze pochopit souvislosti gramatických systémů dalších jazyků včetně češtiny.

Význam tohoto předmětu spočívá v propojení poznatků z historie, zeměpisu, občanské výchovy a práva, literatury, dějin umění, medicíny a dalších přírodních věd. Je důležitý pro pochopení souvislostí antických kořenů a společných rysů evropské civilizace.

Seminář je současně nabízen také jako nepovinný vyučovací předmět.

Časové vymezení předmětu

Výuka probíhá 2 hodiny týdně, v septimě / 3. ročníku v běžné třídě vybavené videozařízením.

Výchovné a vzdělávací strategie

Výchovné a vzdělávací postupy směřují k utváření klíčových kompetencí:

Strategie směřující ke kompetencím k učení

- dávat pokyny a organizovat hodinu i v cizím jazyce
- zařazovat metody, při kterých mohou žáci napodobit a aktivně obměňovat probírané jevy
- podněcovat žáky, aby se nenechali odradit počátečními obtížemi
- vést žáky, aby důsledně opravovali vlastní chyby

Strategie směřující ke kompetencím k řešení problémů

- zadávat žákům přiměřené úkoly
- klást srozumitelné otázky
- s chybami žáků pracovat tak, aby se z nich poučili
- podněcovat žáky ke kultivované diskusi

Strategie směřující ke kompetencím komunikativním

- motivovat žáky k dalšímu rozšiřování slovní zásoby jako základu pro komunikace

Strategie směřující ke kompetencím sociálním a personálním

- volit metody, při nichž mohou žáci spolupracovat
- sledovat, zda všichni pracují podle svých možností

Strategie směřující ke kompetencím občanským

- vést žáky ke smyslu pro pečlivou práci, k otevřenosti a smyslu pro čestné jednání
- dodržovat daná pravidla a vést k tomu i žáky
- umožňovat, aby žáci mohli hodnotit podle daných kritérií svou činnost
- poskytovat žákům příležitost, aby si uvědomili kulturní hodnoty vlastní země

Strategie směřující ke kompetencím k podnikavosti

- vést žáky k systematické a pečlivé práci, k pravidelné přípravě
- podporovat fantazii a kreativitu
- požadovat dodržování termínů pro splnění požadovaného úkolu
- vést žáky ke kritickému myšlení, k objektivnímu a nezájatému posouzení žakových výkonů

Strategie směřující ke kompetencím digitálním:

- vést žáky k práci s vybranými internetovými aplikacemi, které jsou určeny pro studium latinského jazyka a antických reálií, např. latina-zdarma.cz, kde jsou odkazy na další internetové aplikace související s výukou latinského jazyka, elektronické slovníky staré a nové latiny aj.

Očekávané výstupy školy	Učivo (bez časových dotací)	Realizace průřezových témat
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Získává základní návyky při studiu jazyků • Rozlišuje zvukovou a pravopisnou podobu hlásek • Správně vyslovuje a čte • Zná základní slovní zásobu probírané látky a její český ekvivalent • Porozumí cizímu slovu a vysvětlí jeho souvislost se základním tvarem probrané slovní zásoby • Rozumí ustáleným obrátům souvisejícím s probranou slovní zásobou • vytvoří spojení substantiv a adjektiv podle potřebné deklinace • Vyčasuje sloveso podle konjugačního vzoru • Přeloží i vytvoří potřebný slovesný čas • Orientuje se v jednoduchém čteném textu • Přeloží přiměřeně obtížný text do češtiny • Aktivně využívá webovou aplikaci související s výukou latiny • Připraví několik referátů (o ustáleném rčení, o mytologické postavě, o historickém románu z antického prostředí) 	<p>Gramatika:</p> <p>1.–5. deklinace substantiv skloň. Adjektiv podle 1., 2. a 3. deklinace stupňování adj. A adverbii zájmena osobní, přivlastňovací, ukazovací, tázací a vztažná některá neurčitá zájmena číslovky základní 1–1000 čísl. Řadové Slovesa 1.–4. konjugace tvary kmen přítomného- přezens, imperfektum, futurum, konjunktiv přítomného a imperfekta základní poučení o tvarech kmene perfektního a supinového adverbia a jejich odvození z adjektiv základní přeložky a jejich pádové vazby používání lat. A řec. Předpon a přípon skládání slov ablativ absolutní akuzativ s infinitivem cum historicum</p> <p>Reálie</p> <p>základní přehled mytologie hlavní stavební a kulturní památky antic. Světa základní instituce a jejich fungování typické rysy život. Styly</p>	<p>OSV Spolupráce a soutěž</p> <p>ENV Člověk a životní prostředí</p> <p>SOU Žijeme v Evropě</p> <p>MUL Vztah k multilingvní situaci a ke spolupráci mezi lidmi z různého kulturního prostředí</p>

6.1.13 Seminář z matematiky (MS)

Ročník: sexta, 2. ročník

Vyučovací předmět: seminář z matematiky

Očekávané výstupy školy	Učivo (bez časových dotací)	Realizace průřezových témat
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Načrtne vyřešenou úlohu se zadanými prvky a hledá a zdůvodňuje způsoby řešení • Užívá symbolický jazyk matematiky ke stručnému zápisu rozboru úlohy i postupu konstrukce • Diskutuje o počtu řešení, řešitelnosti úlohy v závislosti na parametrech • Rozlišuje úlohy polohové a nepolohové • Aplikuje grafy funkcí při řešení rovnic a nerovnic a jejich soustav	<p>Planimetrie Řešení konstrukčních úloh s parametrem. Shodnosti – konstrukční úlohy. Stejnolehlost – konstrukční úlohy.</p> <p>Rovnice nerovnice Lineární a kvadratická rovnice, nerovnice a soustavy nerovnic s parametrem. Iracionální nerovnice. Slovní úlohy.</p> <p>Funkce Grafy exponenciálních a logaritmických funkcí a řešení rovnic, nerovnic a jejich soustav. Grafy goniometrických funkcí a řešení gon. Rovnic, nerovnic a jejich soustav</p>	<p>OSV všechny tematické okruhy</p>

Očekávané výstupy školy	Učivo (bez časových dotací)	Realizace průřezových témat
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Seznamuje se s pojmy vyšší matematiky • Rozvíjí abstraktní myšlení a důsledně dbá na přesnost vyjadřování a logickou strukturu matematiky • Při řešení problémů syntetizuje poznatky z různých částí matematiky 	<p>Komplexní čísla Zavedení komplexních čísel. Sčítání, násobení a dělení k. č. v alg. Tvaru. Komplexní č. sdružená, absolutní hodnota k. č. Znázornění komplex. Č. v Gaussově rovině, absolutní h. rozdílu k. č., její geometrický význam a užití Goniometrický tvar k. č., násobení a dělení v gon. Tvaru. Moivrova věta. Řešení rovnic v oboru komplex. Čísel</p> <p>Stereometrie Složitější úlohy na řezy, průsečík přímky a tělesa, polohové a metrické vlastnosti na tělesech.</p> <p>Vektorová algebra v prostoru Souřadnice v prostoru, vzdálenost bodů, střed úsečky. Vektory, zákl. operace s nimi. Posunutí, pravotočivá a levotočivá báze. Skalární součin, aplikace. Vektorový a smíšený součin, aplikace.</p> <p>Analytická geometrie v prostoru Parametrické vyjádření přímky a jejích částí. Parametrické a obecné vyjádření roviny (poloroviny a poloprostoru). Polohové úlohy v prostoru, příčky mimoběžek. Metrické úlohy v prostoru. Kulová plocha, koule a tečné roviny. Množiny bodů vyšetřované analyticky.</p> <p>Matice, determinanty Matice, hodnota matice, úpravy matic. Řešení soustavy rovnic pomocí matic., výpočet determinantu, užití determinantů.</p>	<p>OSV všechny tematické okruhy</p>

Očekávané výstupy školy	Učivo (bez časových dotací)	Realizace průřezových témat
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Rozliší definici, větu • Dbá na přesnou formulaci definic a vět, při řešení problémů syntetizuje poznatky z různých částí matematiky • Používá s porozuměním pojmy limita a spojitost funkce a derivace zná jejich geometrický a fyzikální význam • Užívá pojmy určitý a neurčitý integrál k určování vybraných objemů a povrchů a k řešení úloh s fyzikální tematikou 	<p>Diferenciální počet</p> <p>Základní vlastnosti funkcí (zavedení cyklometrických fcí), spojitost funkcí, limita funkce (spojitá, nespojitá), limita vlastní, nevlastní, zleva, zprava, v nevlastním bodě, asymptoty.</p> <p>Derivace – definice, derivování základních funkcí, derivování složených funkcí, derivace implicitní funkce, užití derivace (fyzikální, geometr.) Extrémy fce a monotonie, konvex. Konkáv. Fce inflex. Bod, spojitost, L'Hospital. Pravidlo, průběh funkce, úlohy na minima a maxima</p> <p>Integrální počet</p> <p>Definice primitivní funkce, integrace základních funkcí, integrace per-partes, substituční metoda.</p> <p>Určitý integrál, Newton-Leibnitz. Věta. Užití – výpočet obsahů, výpočet objemů rot. Těles, fyzikální a geometrické užití určit. Integrálu.</p>	<p>OSV</p> <p>všechny tematické okruhy</p>

6.1.14 Cvičení z matematiky (MC)

Ročník: oktáva, 4. ročník

Vyučovací předmět: cvičení z matematiky

Očekávané výstupy školy	Učivo (bez časových dotací)	Realizace průřezových témat
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Při řešení problémů syntetizuje poznatky z různých částí matematiky, žák je připraven na maturitu a zároveň na přijímací zkoušky z matematiky	Souhrnné opakování učiva povinných i volitelných předmětů z matematiky daných tímto ŠVP	OSV všechny tematické okruhy

6.1.15 Seminář a cvičení z matematiky a fyziky (MFS)

Ročník: sexta, 2. ročník

Vyučovací předmět: seminář a cvičení z matematiky a fyziky

Očekávané výstupy školy	Učivo (bez časových dotací)	Realizace průřezových témat
MATEMATIKA		
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Načrtne vyřešenou úlohu se zadanými prvky a hledá a zdůvodňuje způsoby řešení • Užívá symbolický jazyk matematiky ke stručnému zápisu rozboru úlohy i postupu konstrukce • Diskutuje o počtu řešení, řešitelnosti úlohy v závislosti na parametrech • Rozlišuje úlohy polohové a nepolohové • Aplikuje grafy funkcí při řešení rovnic a nerovnic a jejich soustav 	<p>Planimetrie</p> <p>Řešení konstrukčních úloh s parametrem. Shodnosti – konstrukční úlohy. Stejnolehlost – konstrukční úlohy.</p> <p>Lineární a kvadratická rovnice, nerovnice a soustavy nerovnic s parametrem. Iracionální nerovnice.</p> <p>Grafy exponenciálních a logaritmických funkcí a řešení rovnic, nerovnic a jejich soustav.</p> <p>Grafy goniometrických funkcí a řešení gon. Rovnic, nerovnic a jejich soustav</p>	<p>OSV</p> <p>všechny tematické okruhy</p>
FYZIKA		
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Řeší úlohy o změně vnitřní energie • Využívá stavovou rovnici ideálního plynu stálé hmotnosti při řešení úloh o stavových změnách plynu • Řeší úlohy o změnách skupenství látek • Aplikuje poznatky z elektrostatiky při řešení úloh z elektrostatických jevů • Řeší úlohy o vedení DC proudu v kovových vodičích 	<p>Molekulová fyzika, termika, elektrostatika</p> <p>Vnitřní energie, práce, teplo; struktura a vlastnosti plynů; práce plynu, kruh. Děj s ideálním plynem; struktura a vlastnosti pevných látek; struktura a vlastnosti kapalin; změny skupenství látek</p> <p>Elektrostatické pole; vedení proudu v kovech</p> <p>Daná teoretická témata jsou doprovázena praktickými cvičeními a příklady</p>	<p>OSV</p> <p>všechny tematické okruhy</p>

6.1.16 Seminář a cvičení z fyziky (FS)

Ročník: septima, 3. ročník

Vyučovací předmět: seminář a cvičení z fyziky

Očekávané výstupy školy	Učivo (bez časových dotací)	Realizace průřezových témat
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Analyzuje úlohu • Zvolí vhodný postup • Řeší s porozuměním i delší úlohy • Využívá kalkulačtor ke zpracování výsledků měření • Určí odchylky měření • Objasní základní fyzikální principy sdělovací techniky • Využívá prostředků vektorového počtu k popisu fyzikálních situací a řešení úloh 	<p>Metodika řešení složitějších úloh z mechaniky přeměny energie u valivého pohybu, úhlové zrychlení, pohybová rovnice, soustava těles, další vybrané úlohy</p> <p>Měření a výpočty v elektrostatice</p> <p>Měření a výpočty v obvodech stejnosměrného proudu</p> <p>Základy sdělovací techniky</p> <p>Užití vektorového počtu ve fyzikálních úlohách</p> <p>Měření a výpočty v obvodech střídavého proudu</p>	<p>OSV Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti Spolupráce a soutěž</p> <p>MED Média a mediální produkce</p>

Očekávané výstupy školy	Učivo (bez časových dotací)	Realizace průřezových témat
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Analyzuje text úlohy, rozpozná fyzikální problematiku • Úlohu matematizuje, provede řešení a jeho diskuzi • Řeší aktivně úlohy z optiky • Vysvětlí procesy související s přenosem energie zářením • Objasní jevy vznikající při vysokých rychlostech • Analyzuje jevy v mikrosvětě a astrofyzice a řeší úlohy • Ovládá základní prostředky diferenciálního a integrálního počtu a využívá je ke zpřesnění fyzikálních pojmů • Řeší vybrané úlohy užitím derivací a integrálů 	<p>Metodika řešení integrujících a opakovacích úloh úlohy pokrývají více kapitol fyziky</p> <p>Vlnová optika prohloubení, rozšíření a procvičení poznatků z geometrické i vlnové optiky</p> <p>Elektromagnetické záření a jeho energie</p> <p>Speciální teorie relativity vznik, postuláty, relativistická kinematika a dynamika</p> <p>Úlohy z mikrosvětě a astrofyziky</p> <p>Užití diferenciálního a integrálního počtu ve fyzice</p>	<p>OSV Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti Spolupráce a soutěž</p>

6.1.17 Cvičení z fyziky (FYC)

Ročník: oktáva, 4. ročník

Vyučovací předmět: cvičení z fyziky

Očekávané výstupy školy	Učivo (bez časových dotací)	Realizace průřezových témat
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Při řešení problémů syntetizuje poznatky z různých částí fyziky • Žák analyzuje text úlohy, rozpozná fyzikální problematiku, úlohu matematizuje, provede řešení a jeho diskuzi • Řeší úlohy s porozuměním o přenosu energie zářením • Řeší úlohy s porozuměním o pohybech při vysokých rychlostech • Řeší s porozuměním úlohy z optiky • Seznámí se se základními prostředky diferenciálního a integrálního počtu a využívá je ke zpřesnění fyzikálních pojmů	<p>Souhrnné opakování a prohlubování učiva povinných i volitelných předmětů z fyziky daných tímto ŠVP.</p> <p>Základní ukázky diferenciálního počtu ve fyzice.</p>	<p>OSV</p> <p>Poznávání a rozvoj vlastností osobnosti</p> <p>Spolupráce a soutěž</p>

6.1.18 Programování

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové vymezení

Vyučovací předmět Programování vychází ze vzdělávací oblasti Informatika. Žáci jsou vedeni k chápání a správnému užívání základních i pokročilých elementů vyšších programovacích jazyků a algoritmizace. Cílem není výuka detailů konkrétního programovacího jazyka, ale praktické zvládnutí principů programování ve vyšších programovacích jazycích a pochopení logiky základních datových struktur.

Nejdůležitější integrovaná průřezová témata:

- Osobnostní a sociální výchova

Časové vymezení předmětu

Vyučovací předmět je realizován

- v septimě osmiletého/šestiletého studia, resp. Třetím ročníku čtyřletého studia – dvě hodiny týdně
- v oktávě, resp. Čtvrtém ročníku čtyřletého studia – tři hodiny týdně.

Výuka probíhá ve skupinách, aby bylo možné zajistit aktivní činnost žáků na počítači a také individuální přístup k nim.

Žáci zpracovávají samostatné práce ve formě rozsáhlejšího programu – minimálně jednu v septimě (3. ročníku) a minimálně jednu v oktávě (4. ročníku).

Výchovné a vzdělávací strategie

Strategie směřující ke kompetencím k učení

- zadávanými úkoly vést žáky k samostatnému objevování cest k algoritmizaci úkolů
- vést žáky k pořizování pomocného poznámkového aparátu v digitální podobě a k efektivnímu využívání digitálních elektronických výukových materiálů, AI, vyhledávání, ...

Strategie směřující ke kompetencím k řešení problémů

- zadávat úlohy k tvořivému a pluralitnímu přístupu při jejich řešení
- využívat informační a komunikační prostředky a technologie pro kvalitní a účinnou komunikaci s okolním světem
- při řešení problémů podněcovat žáky ke konzultacím s vyučujícím i spolužáky
- vést žáky k nalézání řešení problémových úloh, k jejich praktickému provedení a dotažení do konce

Strategie směřující ke kompetencím komunikativním

- při online komunikaci využívat vhodné technologie a dodržovat vžitá konvence a pravidla

Strategie směřující ke kompetencím sociálním a personálním

- naučit plánování práce, hlídání časového harmonogramu apod.

Strategie směřující ke kompetencím občanským

- seznamovat žáky s vazbami na legislativu a obecné morální zákony (SW pirátství, autorský zákon, ochrana osobních údajů, kyberbezpečnost, hesla ...), respekt k autorským právům

Strategie směřující ke kompetencím k podnikavosti

- dodržovat bezpečnostní a hygienická pravidla pro práci s výpočetní technikou
- využívat ICT pro hledání informací důležitých pro žákův další profesní růst či rozvoj podnikání
- získané vědomosti a dovednosti může žák využít ve svém pracovním uplatnění na trhu práce
- ujasnit si vztah ke spolupráci a soutěži, metodám spolupráce a soutěže
- rozvinout sociálně-komunikační dovednosti

Strategie směřující ke kompetencím digitálním

- vést žáky k systematickému pojetí procesu zpracovávání a vyhodnocování informací
- podněcovat v žácích snahu o samostatné nalezení řešení problémů
- učit žáky složitější problémy analyzovat, dílčí problémy vyřešit a syntézou dílčích řešení dospět k řešení původního problému
- vést žáky k využívání moderních informačních a komunikačních technologií a k pochopení funkce výpočetní techniky vůbec
- začleňovat diskuze a poznatky, jak chránit zařízení, obsah osobních údajů a soukromí v digitálním prostředí

Očekávané výstupy školy	Učivo (bez časových dotací)	Realizace průřezových témat
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Aplikuje algoritmičtý přístup k řešení problémů • Rozlišuje vyšší a nižší prg. Jazyky • Ovládá základní způsoby zápisu algoritmizace úloh • Zpracovává číselná a textová data s využitím proměnných, cyklů, polí, výrazů a funkcí ve vyšším programovacím jazyce 	<p>Základy vyšších programovacích jazyků. Algoritmizace, způsoby zápisu algoritmu Konstanty, proměnné, výrazy Typy jednoduchých proměnných Cykly Strukturované typy a pole Řetězce Podprogramy Základní algoritmy</p>	<p>OSV Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů. Sociální komunikace.</p>

Očekávané výstupy školy	Učivo (bez časových dotací)	Realizace průřezových témat
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Aplikuje algoritmický přístup k řešení problémů • Pracuje se soubory ve vyšším programovacím jazyce • Ovládá způsoby algoritmizace komplikovanějších úloh a odhad jejich složitosti • Plánuje a navrhuje programy ve vyšším programovacím jazyce využívající základní dynamické datové struktury • Orientuje se v principech objektově orientovaného programování • Ovládá základní způsoby práce ve vizuálním prostředí vyššího programovacího jazyka 	<p>Soubory Třídící algoritmy, vyhledávání Datové struktury Objektově orientované programování Vizuální prostředí</p>	<p>OSV Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů. Sociální komunikace.</p>

6.1.19 Seminář a cvičení z biologie a chemie (BCS)

Ročník: sexta, 2. ročník

Vyučovací předmět: seminář a cvičení z biologie a chemie

Očekávané výstupy školy	Učivo (bez časových dotací)	Realizace průřezových témat
BIOLOGIE		
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> Prohloubí si a systematizuje učivo základního kurzu biologie 	<p>Pletiva a tkáně Fyziologie rostlin Ekosystémy (vodní, půdní) Ekologie rostlin a živočichů Aktuální témata</p>	<p>ENV Problematika vztahů organismů a prostředí Člověk a ŽP</p>
CHEMIE		
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> Prohloubí si a systematizuje učivo základního kurzu chemie 	<p>Opakování a rozšíření anorganického názvosloví Separční metody Chemická kinetika Chemické výpočty Kvalitativní chemie Exkurze – chemický provoz Aktuální témata</p>	<p>ENV Člověk a ŽP</p>

6.1.20 Seminář a cvičení z chemie (ChS)

Ročník: septima, 3. ročník

Vyučovací předmět: seminář a cvičení z chemie

Očekávané výstupy školy	Učivo (bez časových dotací)	Realizace průřezových témat
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Prohloubí si a systematizuje učivo středoškolské chemie	<p>Chemie analytická – odměrná a instrumentální Chemická vazba Komplexy Tvary molekul, hybridizace Kovy, kovová vazba, výroby kovů Chemické výpočty Elektrochemie Exkurze Aktuální témata</p>	<p>ENV Člověk a ŽP</p>

Očekávané výstupy školy	Učivo (bez časových dotací)	Realizace průřezových témat
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Prohloubí si a systematizuje učivo středoškolské chemie 	<p>Anorganické a organické názvosloví Chemická kinetika Chemická rovnováha Termodynamika Důležité výroby anorganické a organické chemie Vzájemné vztahy a reakce anorganických a organických sloučenin Fyzikálně-chemické metody analýzy látek Chemické výpočty Aktuální témata</p>	

6.1.21 Seminář a cvičení z biologie (BiS)

Ročník: septima, 3. ročník

Vyučovací předmět: seminář a cvičení z biologie

Očekávané výstupy školy	Učivo (bez časových dotací)	Realizace průřezových témat
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Nastuduje problematiku daného tématu a na základě vytvořené prezentace ji obhájí před spolužáky a vyučujícím	<p>Zpracování seminární práce a její přednes, práce s literaturou</p> <p>Základy mikrobiologie (práce s mikroby, půdy a jejich příprava, kultivace a identifikace mikrobů, klinická mikrobiologie)</p> <p>Zajímavé skupiny rostlin (masožravé, sukulenty, jedovaté a léčivé)</p> <p>Živočichové a prostředí (jedovatí živočichové, život v hlubinách, mimikry, dorozumívání, orientace, tahy a migrace, biorytmy, termoregulace)</p> <p>Nemoc a zdraví (kostra a její poruchy, spánek a sny, stres, cholesterol a ICHS, cukrovka, vegetariánství, diety, anorexie, bulimie, doping)</p> <p>Exkurze</p>	<p>MED Média a mediální produkce Mediální produkty a jejich významy</p>

Očekávané výstupy školy	Učivo (bez časových dotací)	Realizace průřezových témat
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Prokáže, nastuduje problematiku daného tématu a na základě vytvořené prezentace ji obhájí před spolužáky a vyučujícím 	<p>Úvod (program semináře, témata, způsob zpracování seminárních prací, přednes referátů, diskuse)</p> <p>Virologie (reprodukce virů a jejich systém, AIDS podstata a léčba, chřipka, vlastnosti viru a očkovací látky, nové a netradiční virové a bakteriální choroby)</p> <p>Imunologie (historie imunologie, poruchy imunity – autoimunitní choroby a alergie, transplantace, kmenové buňky)</p> <p>Nádorová onemocnění (typy nádorů a jejich příčiny, léčba nádorových, onemocnění)</p> <p>Metabolismus (fotosyntéza a její modifikace, metabolismus bakterií)</p> <p>Genetika (dědičné choroby a jejich léčba, genové inženýrství, praktické využití G. I)</p>	<p>MED Média a mediální produkce Mediální produkty a jejich významy</p>

6.1.22 Cvičení z biologie a chemie (BCC)

Ročník: oktáva, 4. ročník

Vyučovací předmět: cvičení z biologie a chemie

Očekávané výstupy školy	Učivo (bez časových dotací)	Realizace průřezových témat
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Dokáže použít soubor znalostí, vědomostí a dovedností u maturitní zkoušky	<p>Úvod, seznámení s náplní cvičení</p> <p>Buňka</p> <p>Vodík, kyslík, voda</p> <p>Fyziologie a systematika rostlin</p> <p>Vzácné plyny</p> <p>Uhlík</p> <p>Živočichové bezstrunní</p> <p>Prvky hlavních podskupin</p> <p>Strunatci</p> <p>Přechodné prvky</p> <p>Anatomie a fyziologie člověka I. Aktuality, opakování</p> <p>Názvosloví anorg. A org. Sloučenin</p> <p>Anatomie a fyziologie člověka II.</p> <p>Uhlovodíky alifatické a cyklické</p> <p>Ekologie</p> <p>Deriváty uhlovodíků</p> <p>Genetika</p> <p>Biochemické procesy</p> <p>Vznik a vývoj Země a života</p> <p>Geologie</p>	

6.1.23 Seminář ze zeměpisu (ZS)

Ročník: septima, 3. ročník

Vyučovací předmět: seminář ze zeměpisu

Očekávané výstupy školy	Učivo (bez časových dotací)	Realizace průřezových témat
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Pojmenuje základní složky krajinné sféry • Objasní souvislosti mezi jednotlivými složkami krajinné sféry • Porozumí základním pojmům GIS a používá je • Interpretuje informace o území pomocí GIS 	<p>Krajinná sféra a její složky Geografické informační systémy (GIS)</p>	<p>OSV Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů Sociální komunikace Spolupráce a soutěž</p> <p>SOU Globalizační a rozvojové procesy Globální problémy a jejich příčiny</p> <p>MED Mediální produkty a jejich význam</p> <p>MUL Psychosociální aspekty interkulturality</p> <p>ENV Problematika vztahů organismů a prostředí Člověk a životní prostředí Životní prostředí regionu a České republiky</p>
<ul style="list-style-type: none"> • Pomocí tematických map, samostatných prací a geografických materiálů prohloubí znalosti z oblasti fyzickogeografické a socioekonomické sféry 	<p>Fyzickogeografická sféra (litosféra a georeliéf, atmosféra, hydrosféra, pedosféra, biosféra)</p> <p>Socioekonomická sféra (demografie, průmysl, zemědělství, doprava, služby, cestovní ruch, zahraniční obchod)</p>	

Očekávané výstupy školy	Učivo (bez časových dotací)	Realizace průřezových témat
<ul style="list-style-type: none"> • Na konkrétních příkladech zhodnotí typy krajin • Objasní způsoby zásahů lidské společnosti do přírodní krajiny • Poskytne podklady pro možné projekty a prognózy • Objasňuje hlavní globální problémy • Vytváří plány a prognózy pro řešení globálních problémů • Aplikuje poznatky z fyzickogeografické sféry a socioekonomické sféry do praktických úkonů v krajinné sféře • S pomocí internetu vyhledá a zpracuje data v podobě prezentace zaměřené na jednotlivé geobiomy a oblasti socioekonomické sféry 	<p>Kulturní krajina a životní prostředí (typy krajin, ochrana a tvorba krajiny)</p> <p>Aplikovaná geografie (globální problémy lidstva, regionální rozvoj a prostorové plánování)</p> <p>Úvod do světa práce</p> <p>Cvičení a pozorování v terénu</p>	

Očekávané výstupy školy	Učivo (bez časových dotací)	Realizace průřezových témat
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Prohloubí získané vědomosti o fyzickogeografické a socioekonomické sféře jednotlivých světadílů a regionů • Specifikuje rozšířené informace o polárních oblastech a oceánech • Provede důkladnou regionalizaci v jednotlivých světadílech • Pomocí tematických map zhodnotí hospodářskou situaci jednotlivých států ve vybraných regionech • Hodnotí prezentace a samostatné práce • Aktualizuje dění ve světě formou přednášek a besed • Pracuje s geografickými daty a základními geoinformačními technologiemi • Pomocí internetu vyhledá a následně zpracuje data v podobě prezentace zaměřené na jednotlivé světové regiony a regiony České republiky 	<p>Světadíly, oceány, polární oblasti, makroregiony světa, jednotlivé státy (Afrika, Amerika, Asie, Austrálie a Oceánie, Evropa, Polární oblasti, zeměpis oceánů)</p> <p>Opakování učiva o České republice Klatovský a Plzeňský region</p>	<p>MED Mediální produkty a jejich význam</p> <p>MUL Základní aspekty sociokulturních rozdílů Psychosociální aspekty interkulturality</p> <p>SOU Globalizační a rozvojové procesy Globální problémy, jejich příčiny a důsledky Humanitární pomoc a mezinárodní rozvojová spolupráce</p> <p>OSV Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů Sociální komunikace Spolupráce a soutěž</p>

6.1.24 Společenskovědní seminář (SpS)

Ročník: oktáva, 4. ročník

Vyučovací předmět: společenskovědní seminář

Očekávané výstupy školy	Učivo (bez časových dotací)	Realizace průřezových témat
POLITOLOGIE		
<p>Žák.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Vysvětlí základní princip politiky jako řešení konfliktů • Vyznačí základní principy ideologií • Objasní jejich podoby v konkrétní politice politických stran 	<p>Politika, politické strany a hnutí, politická moc</p> <p>Základní politické ideologie</p> <ul style="list-style-type: none"> • – komunismus, liberalismus, nacionalismus, konzervatismus • -politické strany a hnutí, politická moc 	<p>MUL</p> <p>jaké postoje a jednání provázejí rasismus, xenofobii a extremismus</p>
<ul style="list-style-type: none"> • Dokáže zařadit určitou událost do mezinárodněpolitického kontextu • Analyzuje příčiny, průběh a dopad určitých událostí • Vysvětlí politologické pojmy a správně určí spojení konkrétních politických osobností s politickými jevy 	<p>Charakteristika vybraných politických událostí</p> <p>a) ve světě například politika detente, šestidenní válka, islámská revoluce v Íránu, helsinská konference, konflikt na Balkáně, pád železné opony</p> <p>b) u nás – ústavněprávní vývoj od roku 1918 dosud, Charta 77, sametová revoluce, rozpad federace</p>	<p>SOU</p> <p>Globální problémy, jejich příčiny a důsledky</p>
<ul style="list-style-type: none"> • Vysvětlí politické pojmy a správně určí spojení konkrétních politických osobností s politickými jevy • Rozezná význam politických osobností nejen pro politiku, • ale i etiku a lidská práva • Pojmenuje konkrétní podoby demokratismu či totalitismu • Vyhledává online informace z důvěryhodných zdrojů a ty kriticky posuzuje 	<p>Politický význam vybraných osobností:</p> <p>K. Adenauer, Ch.de Gaulle, J.F.Kennedy, M. Thatcherová, R. Reagan, M. Gorbačov, W. Brandt, N. Mandela, Gándhí, Jan Pavel II. A další</p>	<p>SOU</p> <p>Žijeme v Evropě</p>
PRÁVO		
<ul style="list-style-type: none"> • Umí vymezit obsah občanského práva • Pojmenuje účastníky občanskoprávních vztahů • Rozliší typy vlastnictví • Zformuluje v digitální podobě příklad smlouvy 	<p>Oblasti práva – opakování a rozšíření učiva</p> <p>Občanské právo</p>	

Očekávané výstupy školy	Učivo (bez časových dotací)	Realizace průřezových témat
<ul style="list-style-type: none"> • Zformuluje určité typy výpovědi • Vysvětlí odlišnosti v zaměstnání mladistvých a těhotných žen • Vyznačí podmínky vzniku a zániku manželství • Objasní důvody pro náhradní rodinnou výchovu a její formy • Rozliší typy trestních činů a trestů • Zformuluje rozsudek podle polehčující nebo přitěžující okolnosti • Umí popsat správní řízení • Objasní základní pojmy: starosta, primátor zastupitelstvo a rada obce, vysvětlí rozdíl mezi nimi 	<p>Pracovní právo</p> <p>Rodinné právo</p> <p>Trestní právo</p> <p>Správní právo</p> <p>Mezinárodní vztahy – rozšíření látky</p> <p>Evropská unie, NATO, OSN, Rada Evropy v kontextu české politiky</p>	<p>SOU</p> <p>Vzdělávání v Evropě a ve světě</p> <p>Humanitární pomoc a mezinárodní rozvojová spolupráce</p>
<ul style="list-style-type: none"> • Diskutuje o aktuální činnosti Evropské unie • Rozezná orgány OSN a NATO, rozliší jejich činnosti • Porovná postavení občana v demokratickém a totalitním státě • Pokouší se odhalit manipulaci a dezinformace 	<p>Lidská práva</p>	

6.1.25 Ekonomika (Ekn)

Ročník: oktáva, 4. ročník

Vyučovací předmět: ekonomika

Očekávané výstupy školy	Učivo (bez časových dotací)	Realizace průřezových témat
<ul style="list-style-type: none"> • Analyzuje postavení marketingu v tržním prostředí současné ekonomiky • Hodnotí různé marketingové koncepce • Zjišťuje efekt marketingové strategie firmy • Sestaví marketingový projekt ve vlastním firemním modelu podnikání 	<p>Marketing v podnikání</p> <p>Význam marketingové strategie a přehled marketingových koncepcí</p> <p>Druhy a organizační uspořádání marketingu s důrazem na nové digitální nástroje marketingu</p> <p>Marketingový mix – výrobek, ceny, propagace, distribuce Popis marketingových činností</p> <p>Firemní projekt</p> <p>Význam kritického myšlení pro orientaci žáka jako cíle marketingových výstupů</p>	<p>MED</p> <p>Uživatelé</p> <p>Účinky mediální produkce a vliv médií</p> <p>ENV</p> <p>Člověk a životní prostředí</p>
<ul style="list-style-type: none"> • Použije uvedená hlediska ve firemním projektu a zhodnotí jejich uplatnění • Vypočítá cenu jednotky produkce • Zhodnotí rezervy a vyhledá parametry hospodárnosti • Stanoví způsoby optimalizace nákladů 	<p>Náklady a výnosy v podnikání</p> <p>Význam použití v praxi, přehled jednotlivých druhů nákladů Účelové členění nákladů – charakteristika, hospodárnost</p> <p>Kalkulační členění – účel, skladba typového kalkulačního vzorce, režijní přírážka a její výpočet</p> <p>Náklady v závislosti na změnách objemu výroby, popis, druhy, hospodárnost</p> <p>Další druhy nákladů</p> <p>Výnosy z hospodářské činnosti-rentabilita podnikání</p>	
<ul style="list-style-type: none"> • Hodnotí a porovnává výhodnost jednotlivých podnikatelských aktivit • Orientuje se v členění jednotlivých hospodářských subjektů • Seznámí se s významem právních norem – živnostenský zákon a obchodní zákoník • Zvolí vhodnou formu vlastního podnikatelského projektu • Sestaví zakladatelský rozpočet 	<p>Základy podnikání</p> <p>Druhy podniků v ČR – hlediska pro členění</p> <p>Založení podniku, postup, význam a obsah zakladatelského rozpočtu</p> <p>Právní formy podnikání – živnost, obchodní společnosti, družstva a státní podniky</p>	<p>OSV</p> <p>Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti</p> <p>Spolupráce a soutěž</p> <p>Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů</p> <p>Morálka všedního dne</p>

Očekávané výstupy školy	Učivo (bez časových dotací)	Realizace průřezových témat
<ul style="list-style-type: none"> • Orientace v informační soustavě podniku • Rozlišuje jednotlivé druhy majetku a hodnotí jeho význam • Uplatňuje pravidla hospodárnosti s vloženým kapitálem • Uvědomuje si přínos technického rozvoje pro dynamiku firemního i národohospodářského vývoje 	<p>Majetek v podnikání</p> <p>Základní hlediska pro jeho rozdělení a uplatňování principu hospodárnosti</p> <p>Dlouhodobý majetek, způsoby investování, údržby a opravy, odpisy, technický rozvoj</p> <p>Oběžný majetek – faktor času jako kritérium hospodárnosti</p> <p>Použití ve firemním projektu a zhodnocení v digitální podobě</p>	<p>ENV</p> <p>Životní prostředí regionu a české republiky</p> <p>Člověk a životní prostředí</p>
<ul style="list-style-type: none"> • S použitím teoretických poznatků dokáže samostatně obhájit vlastní dlouhodobý projekt 	<p>Prezentace firemního projektu v digitální podobě</p>	<p>SOU</p> <p>Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti</p> <p>Sociální komunikace</p> <p>Spolupráce a soutěž</p>

6.1.26 Seminář z dějepisu (DS)

Ročník: sexta, 2. ročník

Vyučovací předmět: seminář z dějepisu

Očekávané výstupy školy	Učivo (bez časových dotací)	Realizace průřezových témat
ÚVOD DO SEMINÁRNÍ PRÁCE		
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Seznámí se s charakterem a specifickou povahou ročníkové práce • Zaměří se na výběr tématu z regionálních dějin 		<p>OSV</p> <p>Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti</p> <p>Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů</p> <p>Spolupráce a soutěž</p> <p>MED</p> <p>Role médií v moderních dějinách</p>
ÚVOD DO HISTORIOGRAFIE		
<ul style="list-style-type: none"> • Připomene si obecné poznatky o historii • Osvojí si základy historické práce • Aktivně vyhledává pramenný materiál, kriticky ho hodnotí a srovnává • Orientuje se v odborné historické literatuře, historických časopisech • Osvojí si bibliografické citace • Seznámí se s činností muzeí, archivů v místě bydliště, pravidelně je navštěvuje a využívá jejich služeb pro své badatelské úsilí, spolupracuje s nimi • Zajímá se o odbornou přednáškovou činnost ve městě (regionu) • Pravidelně sleduje kulturně-společenské dění na Klatovsku • Zapojuje se do diskuse o významných výročích, zajímavých filmových a divadelních představeních, podnětných projektech 	<p>Historie jako vědní disciplína</p> <p>Úkoly historikovy práce, její metody</p> <p>Odborná historická literatura</p> <p>Historické časopisy</p> <p>Badatelství. Činnost muzeí, práce archivů</p> <p>Pomocné vědy historické, jejich funkčnost, rozdělení</p> <p>Česká historiografie.</p>	

Očekávané výstupy školy	Učivo (bez časových dotací)	Realizace průřezových témat
<ul style="list-style-type: none"> • Orientuje se v základních etapách novodobé české historiografie a pomocných vědách historických • Uvede nejvýznamnější české historiky 		
KONZULTACE K ROČNÍKOVÉ PRÁCI		
<ul style="list-style-type: none"> • Konzultuje pravidelně výsledky terénního výzkumu 		
REGIONÁLNÍ DĚJINY KLATOVSKA		
<ul style="list-style-type: none"> • Samostatně zpracuje období z dějin Klatovska podle vlastního výběru • Výsledky své práce prezentuje • Uvědomí si začlenění dějin klatovského regionu do historie celonárodní 	<p>Charakter lokality, její historické vymezení</p> <p>Přehled jednotlivých jejích vývojových etap v minulosti</p> <p>Vztah dějin Klatovska k historii celonárodní</p>	
HODNOCENÍ ROČNÍKOVÝCH SEMINÁRNÍCH PRACÍ		
<ul style="list-style-type: none"> • Ve stanoveném termínu odevzdá ročníkovou práci v písemné podobě • Formou ústní prezentace obhájí seminární práci • Seznámí se s další seminární prací a zaujme k ní kritické stanovisko • Uvědomí si nezastupitelnost historikovy práce v terénu 	<p>Multimediální techniku využívají k poznávání historické reality pravěkých a středověkých dějin, aktivně pracují s historickými prameny v prostředí digitalizovaných sbírek muzeí a galerií</p>	

Očekávané výstupy školy	Učivo (bez časových dotací)	Realizace průřezových témat
DUCHOVNĚ-KULTURNÍ DĚJINY OD POČÁTKU DO KONCE 20. STOLETÍ		
<ul style="list-style-type: none"> • Rozvíjí zájem o dějiny kultury a umění • Diskutuje na zadané téma • Uvádí konkrétní příklady k danému tématu • Porovnává různé názory a posuzuje je • Sleduje aktuální kulturní dění v místě svého bydliště, regionu • Pravidelně se seznamuje s kulturně historickou literaturou • Sestavuje anotace odborných článků • Prezentuje životopisy významných umělců 	<p>Pravěké umění. Náboženství orientálních společností, směry staroindické, čínské, zoroastrismus. Judaismus a islám. Odkaz antiky. Vznik křesťanství. Bible. Papežství a mnišství. Románská kultura. Boj o investituru a křížové výpravy. Gotické myšlení a cítení. Kultura gotiky. Papežství ve vrcholném středověku. Scholastika a univerzity. Žáci prostřednictvím multimediální techniky vyhledávají základní informace o evropských galeriích a prezentují dané informace při hodinách semináře Humanismus a renesance. Evropská reformace. Baroko. Osvícenství, změny ve školství. Romantismus Kultura 2. poloviny 19. století. Secese, kubismus. Přínos Židů ke kulturnímu obrazu českých dějin. Kulturní proudy mezi dvěma světovými válkami. Kulturní obraz světa po 2. světové válce. Postmodernismus.</p>	

Očekávané výstupy školy	Učivo (bez časových dotací)	Realizace průřezových témat
ČLOVĚK V DĚJINÁCH		
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Vysvětlí příčiny vzniku dvou politických bloků a jejich vzájemné vztahy • Objasní a zhodnotí, vojenská, politická a hospodářská seskupení z doby „studené války“ 	<p>Na základě studia historických textů a rozboru dobových dokumentů prohloubit následující témata:</p> <p>Poválečné uspořádání světa, vznik Studené války a rozdělení světa do mocenských bloků</p>	
<ul style="list-style-type: none"> • Vysvětlí cestu poválečného demokratického Československa ke komunistickému převratu v únoru 1948 a objasní vznik a vývoj totalitního režimu v socialistickém Československu jako důsledek mezinárodní poválečné situace a popíše proces našeho začlenění do východního bloku 	<p>Československo mezi Východem a Západem, Únor 1948</p> <p>Východní blok 1948–1968</p> <p>Československo po komunistickou diktaturu 1948–1968</p> <p>Žáci vyhledávají pomocí multimediální techniky informace o významných osobnostech našich dějin a předkládají je v hodinách formou prezentací</p>	<p>SOU</p> <p>Globální problémy, jejich příčiny a důsledky</p> <p>Žijeme v Evropě</p>
<ul style="list-style-type: none"> • Objasní podstatu integrace demokratické části Evropy, vysvětlí lidská práva v kontextu evropské kulturní tradice a popíše úlohu a pravomoci základních institucí sjednocující se Evropy • Identifikuje klíčové okamžiky rozpadu koloniální soustavy • Charakterizuje období normalizace a vývoj v jednotlivých státech do pádu Železné opony, pochopí provázanost s celosvětovým vývojem • Charakterizuje cestu k demokracii a vývoj Československa po roce 1989 a pochopí provázanost s celosvětovým vývojem • Charakterizuje vývoj a současný stav v „postkomunistických“ zemích po pádu komunistických režimů • Zná a posoudí současné vývojové trendy Evropy a světa 	<p>Rekonstrukce západní Evropy, její cesta k blahobytu a evropské integraci</p> <p>USA jako světová velmoc a její vztahy se SSSR</p> <p>Třetí svět a proces dekolonizace</p> <p>Mezinárodní vztahy</p> <p>1968-1989, Helsinský proces a nová eskalace v 80. letech, krize východního bloku a jeho rozpad</p> <p>Československo době tzv. normalizace, rok 1989 a tzv. sametová revoluce, rozpad Československa</p> <p>Problémy současného světa</p> <p>globalizace, regionalizace, mezinárodní terorismus..., perspektivy ČR, Evropy a světa v 21. století, opakování</p>	<p>SOU</p> <p>Globální problémy, jejich příčiny a důsledky,</p> <p>MED</p> <p>Role médií v moderních dějinách</p> <p>MUL</p> <p>Psychosociální aspekty interkulturality</p> <p>SOU</p> <p>Žijeme v Evropě</p>

6.1.27 Dějiny světové kultury (DSK)

Ročník: oktáva, 4. ročník

Vyučovací předmět: dějiny světové kultury

Očekávané výstupy školy	Učivo (bez časových dotací)	Realizace průřezových témat
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> • orientuje se ve vystižení prostoru v různých epochách výtvarné kultury • rozeznává odlišnosti v pojetí prostorového zobrazení • chápe smysl vzniku výtvarných parafrází • rozeznává rozdíly ve výtvarném názoru jednotlivých interpretů • rozumí snaze malířů přiblížit malbu reálnému lidskému vidění • chápe důležitost vědeckých teorií pro rozvoj malby 	<p>Zobrazování prostoru v dějinách výtvarného umění Výtvarné parafráze Pointilismus a op – art – společná východiska</p>	
<ul style="list-style-type: none"> • identifikuje významné artefakty období • vysvětlí vliv humanistického myšlení na formování renezančního umění • představí nejvýznamnější památky daného období 	<p>Renezanční umění Italská renezanční architektura, sochařství, malířství, hlavní představitelé Manýrismus Ikonická Mona Lisa</p>	
<ul style="list-style-type: none"> • rozeznává odlišnosti v základních proudech barokního umění • identifikuje nejvýznamnější artefakty období • vysvětlí společenské, náboženské a historické okolnosti doby • porovná užití výtvarné prostředky z hlediska účinku na rozum, smysly a emoce diváka • rozumí vlivům barokního umění na současnou vizuální tvorbu • ukáže souvislosti fotografických parafrází s jejich předlohami 	<p>Evropské barokní umění Slohové proudy baroka Architektura, sochařství, malířství Zátiší, krajinomalba, portrét Fotografické parafráze holandských mistrů 17. století</p>	
<ul style="list-style-type: none"> • analyzuje výtvarné dílo z hlediska užitých formálních prostředků • rozlišuje znaky typické pro kubismus, futurismus a abstrakci 	<p>Kubismus a jeho pojetí prostoru Futurismus – výtvarné prostředky pro vystižení pohybu Geometrická abstrakce</p>	

Očekávané výstupy školy	Učivo (bez časových dotací)	Realizace průřezových témat
<ul style="list-style-type: none"> • rozumí důvodům rozkladu tvaru • rozlišuje díla analytického a syntetického kubismu • vysvětlí návaznost uměleckých směrů 		
<ul style="list-style-type: none"> • ilustruje vztah mezi podvědomím, snem a fantazií s danými uměleckými směry • vysvětlí funkci náhody v umělecké tvorbě • vysvětlí vliv společenských změn na vznik a formování směrů 	<p>Dadaismus a provokace Surrealismus</p>	
<ul style="list-style-type: none"> • identifikuje dobové artefakty • vysvětlí vliv křesťanského náboženství na formování středověkého umění • představí významné památky na území ČR 	<p>Středověk Románské umění Církevní architektura v Evropě a Čechách Gotika a její mystika Architektura, sochařství, malířství deskové a nástěnné Knižní iluminace</p>	
<ul style="list-style-type: none"> • rozliší znaky směrů a vysvětlí jejich účinek na diváka • popíše charakteristické výrazové prostředky • vysvětlí důležitost barvy v daných uměleckých směrech 	<p>Impresionismus – prožitek okamžiku Fauvismus – optimismus malby</p>	
<ul style="list-style-type: none"> • analyzuje výtvarná díla z hlediska jejich výrazu • ukáže souvislosti ve vlnách expresionismu od pravěku po současnost 	<p>Expresie Umění a rituál pravěkého člověka Expresionismus jako směr 1. poloviny 20. století Expresionismus jako tendence Abstraktní expresionismus 2. poloviny 20. století</p>	
<ul style="list-style-type: none"> • identifikuje významné artefakty • dokáže popsat souvislost proměn uměleckých forem s náboženskými představami 	<p>Starověký Egypt Architektura, malířství, sochařství Kult mrtvých</p>	

7 Učební osnovy nepovinných předmětů

7.1 Seznam nepovinných předmětů

1. Anglický jazyk – nepovinný (Ajn)
2. Deskriptivní geometrie (Dgn)
3. Španělský jazyk – nepovinný (Šjn)
4. Francouzský jazyk – nepovinný (Fjn)
5. Ruský jazyk – nepovinný (Rjn)
6. Latina (Lan)
7. Německý jazyk – nepovinný (Njn)
8. Matematika – nepovinná (Mnp)

Pozn.: Nabídka nepovinných předmětů je pouze orientační. Budou nabízeny podle zájmu žáků.

7.1.1 Anglický jazyk – nepovinný (Ajn)

Ročník: kvinta – oktáva, 1. – 4. ročník

Vyučovací předmět: anglický jazyk – nepovinný

Očekávané výstupy školy	Učivo (bez časových dotací)	Realizace průřezových témat
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • formuluje svůj názor srozumitelně, gramaticky správně, spontánně a plynule • volně a srozumitelně reprodukuje přečtený nebo vyslechnutý text • přednese souvislý text na zadané téma a vyjádří své stanovisko • podrobně popíše své osoby, věci, činnosti a děje • logicky a jasně strukturuje formální i neformální písemný projev různých slohových stylů • porozumí hlavním bodům a myšlenkám textu složitějšího obsahu • identifikuje strukturu textu a rozliší hlavní a doplňující informace • vyhledá informace z různých textů a pracuje s nimi • odvodí význam neznámých slov • využívá různé druhy slovníků, informativní literaturu, encyklopedie a média • porozumí hlavním bodům a myšlenkám autentického ústního projevu složitějšího obsahu, postihne jeho hlavní a doplňující informace • rozliší v mluveném projevu jednotlivé mluvčí, identifikuje různý styl, citové zabarvení, názory a stanoviska jednotlivých mluvčí • s porozuměním přijímá a srozumitelně i gramaticky správně předává obsahově složitější informace • používá bohatou slovní zásobu 	<p>Nácvik dovedností pro jazykové zkoušky – úroveň dle SERR B2/C1</p> <p>Speaking:</p> <p>Conversation</p> <p>Individual “long turn”</p> <p>Discussion</p> <p>Writing:</p> <p>Essay</p> <p>Formal and informal letter and e-mail</p> <p>Article</p> <p>Letter of application</p> <p>Report</p> <p>Short story</p> <p>Reading:</p> <p>Texts on various topics</p> <p>Multiple choice</p> <p>Gapped – text sentences</p> <p>Listening:</p> <p>Multiple matching</p> <p>Sentence completion</p> <p>Multiple choice</p> <p>Grammar:</p> <p>Opakování a upevňování gramatických struktur</p> <p>Vocabulary:</p> <p>Opakování a rozšiřování slovní zásoby</p>	<p>Začlenění průřezových témat je závislé na zvolených textech, poslechových i jiných autentických materiálech.</p>

7.1.2 Deskriptivní geometrie (Dgn)

Ročník: různé podle zájmu žáků

Vyučovací předmět: deskriptivní geometrie

Očekávané výstupy školy	Učivo (bez časových dotací)	Realizace průřezových témat
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Syntetizuje všechny poznatky z různých částí geometrie • Rozšiřuje prostorovou představivost • Dbá na dobrý grafický projev • Užívá moderní formy výuky – užívá výpočetní techniky 	<p>Osová afinita a středová kolineace Kuželosečky (elipsa, hyperbola, parabola) Zobrazovací metody: základní poučky rovnoběžného promítání Mongeovo promítání Axonometrie Polohové úlohy Metrické úlohy v pravouhlé axonometrii Kružnice v ax. Průmětnách Elementární tělesa v obou promítáních (průniky s rovinou, průniky těles)</p>	<p>OSV všechny tematické okruhy</p>

7.1.3 Španělský jazyk – nepovinný (Šjn)

Ročník: kvinta – oktáva, 1. - 4. ročník

Vyučovací předmět: španělský jazyk – nepovinný

Očekávané výstupy školy	Učivo (bez časových dotací)	Realizace průřezových témat
RECEPTIVNÍ ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI		
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Správně intonuje a dodržuje přízvuk • Zvládá tempo řeči • Dokáže převyprávět jednoduchý text, dokáže pracovat s poslechem • Charakterizuje místo, kde bydlí, školu, město • Napiše jednoduchou, žádost, osobní dopis, mail • Dokáže nakoupit a vyměnit potřebnou sumu peněz • Umí komunikovat pomocí telefonu, mailu 	<p>Gramatické jevy:</p> <p>Rod mužský/ženský, člen určitý, neurčitý, Pádové podoby členů s předl.de, a Množ. číslo podst./příd. jmen Osobní zájmena samost. a nesamostatná Ukaz. a přív. zájmena Zájm. tázací a vztažná Neurčitá Reflexivní zájmena Základní číslovky Přítomný čas sloves pravidelných a nepravidelných Slovesa HAY-ESTAR-SER Slovesné vazby <i>TENER QUE+inf.; IR a +inf; Poder...</i> Zvrat. slovesa Příslovce Předmět –přímý, nepřímý Rozkazovací způsob kladný</p>	
PRODUKTIVNÍ ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI		
<ul style="list-style-type: none"> • Komunikuje v rozsahu slovní zásoby a probraných gramatických struktur • Popíše člověka, město, cestu někam • Napiše, sdělí svůj denní program • Vypráví jednoduchý příběh • dá časové určení 	<p>Písemně:</p> <p>jednoduchá sdělení, adresa, blahopřání, pozdrav, omluva, žádost, projekt na dané téma v přiměřeném rozsahu</p> <p>Tematické okruhy:</p> <p>domov, rodina, město, povolání, nákup, volný čas, zájmová činnost, tradice a svátky, cestování po Španělsku</p> <p>Reálie:</p> <p>España Dům a město, kde bydlím Rodina</p>	

Očekávané výstupy školy	Učivo (bez časových dotací)	Realizace průřezových témat
INTERAKTIVNÍ ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI		
<ul style="list-style-type: none"> • Naváže kontakt • Imituje vzorový dialog • Napodobí požadovaný písemný útvar a vytvoří vlastní text 	<p>Základní komunikační situace každodenního života: základy společenských norem – pozdrav, představování, vyjádřit souhlas, nesouhlas, omluvit se</p>	

7.1.4 Francouzský jazyk – nepovinný (Fjn)

Ročník: kvinta – oktáva, 1. - 4. ročník

Vyučovací předmět: francouzský jazyk – nepovinný

Očekávané výstupy školy	Učivo (bez časových dotací)	Realizace průřezových témat
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Získává základní návyky při studiu jazyků • Rozlišuje zvukovou a pravopisnou podobu hlásek • Správně vyslovuje a čte • Napíše diktát v rozsahu probírané látky • Hláskuje a zapíše hláskované jméno • Rozumí jednoduché otázky • Odpoví na jednoduchou otázku • Položí jednoduchou otázku • Zaznamená diktované číselné údaje • Čte číselné údaje – ceny, hodiny, tel. čísla • Orientuje se v jednoduchém čteném i slyšeném textu a vyhledá v něm potřebné informace • Komunikuje v rozsahu slovní zásoby a probraných gramatických struktur dané učebnice • Napodobí požadovaný písemný útvar a vytvoří vlastní text • Naváže kontakt s konkrétní osobou • Naučí se z paměti a obměňuje vzorový dialog • Aktivně užívá osvojené konverzační obraty 	<p>Základní komunikační situace každodenního života (základy společenských norem v ústním a písemném projevu, pozdrav, představování, pozvat, přijmout, odmítnout pozvání, telefonovat, domluvit schůzku, rozumět časovým údajům, poskytnout údaje o čase (hodiny) zdvořile požádat o informaci, poskytnout informaci, nechat vzkaz, vyjádřit souhlas, nesouhlas, omluvit se)</p> <p>Reálie Symboly Francie a ČR Hlavní zeměpisné údaje Paříž Zkušenosti z cest Zvyky, svátky Typic. rysy život. stylu, jídlo, stravování, den. režim</p> <p>Písemně (jednoduchá sdělení, adresa, blahopřání, pozdrav a dopis z prázdnin, omluva, žádost přehledný program dne)</p> <p>Tematické okruhy domov, rodina, škola, volný čas, zájmová činnost, nákupy, jídlo, zdraví tradice a svátky počasí a roční doby důležité zeměpisné údaje</p> <p>Gramatické jevy (člen určitý, neurčitý, dělivý, vynechávání členu, , pádové podoby členů, množ. číslo podst. jmen, žen. rod a mn. č. příd. jmen, shoda, osob. zájmena samost. a nesam., zájmeno on, ukaz. a přivl. zájm. nesam, zájm. tázací a vztažná, základní číslovky 1- 1 000, slovesa typu</p>	<p>OSV Spolupráce a soutěž</p> <p>ENV Člověk a životní prostředí</p> <p>SOU Žijeme v Evropě</p> <p>MUL Vztah k multilingvní situaci a ke spolupráci mezi lidmi z různého kulturního prostředí</p>

Očekávané výstupy školy	Učivo (bez časových dotací)	Realizace průřezových témat
	<p>parler a finir, pomocná slovesa être, avoir, aller, nepravidelná slovesa, présent, rozk. způsob., blíz. budoucnost, příslovce, předložky, pořádek slov, tři typy otázky, zápor, vazba il y a, spojky et, mais, parce que, que, si)</p>	
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Správně frázuje a dodržuje povinné vázání • Pečlivě dodržuje fonetické protiklady • Rozumí popisu člověka, města, cesty někam • Rozumí dennímu programu program, plánům do budoucna • Porozumí jednoduchému příběhu • Uvede možnosti, podmínky určité činnosti • Reprodukuje vyslechnutý příběh • Rozumí známým každodenním výrazům, zcela základním frázím a jednoduchým větám • Rozumí jednoduchým pokynům a adekvátně na ně reaguje • Rozumí obsahu a smyslu jednoduchého textu, v textu vyhledá potřebnou informaci a odpověď na otázku • Zeptá se na cestu, dá radu, příkaz, zeptá se na příčinu, účel nějaké situace, vysvětlí příčinu a účel 	<p>Gramatické jevy přechylování jmen, stupňování příd. jmen a příslovčí, zájmenné předměty a jejich pořadí, en, y, číslovky řadové, zlomky, passé composé a pravopis. shoda jednoduchý bud. čas, subjontif přítomný, odvozov. příslovčí z příd. jmen, předložky a příslovce s časovým významem, spojky parce que, pour</p> <p>Reálie Frankofonní země Stavby a umělecké památky Zeměpisné zajímavosti Příroda ve Francii Životní styl Doprava ve městě Třídění odpadu</p>	<p>OSV Spolupráce a soutěž</p> <p>ENV Člověk a životní prostředí</p> <p>SOU Žijeme v Evropě</p> <p>MUL Vztah k multilingvní situaci a ke spolupráci mezi lidmi z různého kulturního prostředí</p>
<ul style="list-style-type: none"> • Charakterizuje lidi, porovná jejich zevnějšek a chování • Zeptá se na cestu, dá radu, příkaz, zeptá se na příčinu, účel nějaké situace, vysvětlí příčinu a účel • Napíše jednoduchou zprávu, žádost, osobní dopis • Poskytne požadované informace • dělí ústně i písemně základní údaje o své osobě, své rodině a běžných každodenních situacích • Vyplní základní údaje do formulářů 	<p>Komunikační situace Předat a přijmout dárek Zeptat se na cestu, vysvětlit cestu, dát instrukce a doporučení Žádat o radu, pomoc Nabídnout pomoc Popsat místo, město, památky Popsat osobu a charakterizovat ji Příbuzenské vztahy Popsat svůj den Vyjádřit názor, postoj, pocity, jistotu, nejistotu nadšení, zklamání,</p>	

Očekávané výstupy školy	Učivo (bez časových dotací)	Realizace průřezových témat
<ul style="list-style-type: none"> • Reprodukuje ústně i písemně obsah přiměřeně obtížného textu, promluvy a jednoduché konverzace • Napiše jednoduchá sdělení a odpověď na sdělení za správného použití základních gramatických struktur a vět 	<p>nutnost</p> <p>Vyprávět příběh, sdělit informaci o počasí, bydlení, zařízení bytu, o prázdninách a plánech do budoucna</p>	
<ul style="list-style-type: none"> • Komunikuje v rozsahu probraných lexikálních a gramatických jevů 	<p>Ústně i písemně</p>	
<ul style="list-style-type: none"> • Zahájí a ukončí rozhovor, udržuje jej, střídá se aktivně v komunikaci • Poskytne informace, reaguje na pokyny • Vyjádří svůj názor a zdůvodní jej, zjišťuje názor ostatních • Srovná různé možnosti a diskutuje o nich, konstatuje problém, navrhne řešení • Stěžuje si, reaguje na výtku • Ptá se po významu formulací, kterým nerozumí • Vyjádří jinak nepochopenou formulaci • Charakterizuje lidi, porovná jejich zevnějšek a chování • Zeptá se na cestu, dá radu, příkaz, zeptá se na příčinu, účel nějaké situace, vysvětlí příčinu a účel • Poskytne požadované informace • Vyplní základní údaje do formulářů • Reprodukuje ústně obsah přiměřeně obtížného textu, promluvy a konverzace • Komunikuje v rozsahu probraných lexikálních a gramatických jevů • Využívá výkladové a odborné slovníky neznámé 	<p>Gramatické jevy V souvislosti s daným tématem, nebo komunikační situací</p> <p>Reálie Opakování a doplnění informací o životním stylu, zvyklostech a konkrétních rozdílech ve frankofonních zemích a u nás</p> <p>Témata Osobní charakteristika, zájmy a koníčky, rodina, bydlení, obchody, služby, stravování, cestování, sport, zdraví, kultura a umění, média, studium, zaměstnání, mezilidské vztahy, společenské problémy, příroda, technika, práce s počítačem, historie a památky, hodnoty, morálka, životní filozofie</p> <p>Další aktuální témata</p>	<p>OSV Spolupráce a soutěž</p> <p>ENV Člověk a životní prostředí</p> <p>SOU Žijeme v Evropě</p> <p>MUL Vztah k multilingvní situaci a ke spolupráci mezi lidmi z různého kulturního prostředí</p>

7.1.5 Ruský jazyk – nepovinný (Rjn)

Ročník: kvinta – oktáva, 1. ročník – 4. ročník

Vyučovací předmět: ruský jazyk – nepovinný

Očekávané výstupy školy	Učivo (bez časových dotací)	Realizace průřezových témat
RECEPTIVNÍ ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI		
<p>Žák:</p> <p>Porozumění a poslech:</p> <ul style="list-style-type: none"> Osvojí si fonetické jevy cestou globální nápodoby i na konkrétních cvičeních (např. na redukci samohlásek, na přízvuk, měkké a tvrdé souhlásky, intonační konstrukce) Na základě poslechu si osvojuje ruskou intonaci, správnou výslovnost Rozvíjí ústní projev na základě imitativního osvojování ruské výslovnosti, slovní zásoby a jednoduchých morfolo- gických a syntaktických struktur Běžně rozumí známým každodenním výrazům, zcela zá- kladním frázím a větám se vztahem k osvojovaným téma- tům Porozumí jednoduché a zřetelné promluvě Rozumí jednoduchým pokynům a instrukcím týkající se jazykové výuky a adekvátně na ně reaguje <p>Čtení:</p> <ul style="list-style-type: none"> Čte foneticky správně přiměřeně náročný text Čte s porozuměním krátké, jednoduché, upravené texty obsahující slovní zásobu užívanou v každodenním životě Rozumí obsahu a smyslu textů v učebnici a jednoduchým autentickým materiálům (i s využitím vizuální podpory) V textu vyhledá určitou informaci Vytvoří odpověď na otázku vztahující se k textu Vyhledá známé výrazy a fráze Odvodí pravděpodobný význam slov z kontextu Aktivně používá abecední slovník učebnice a online dvoj- jazyčný slovník Čte jednoduchý text v časopise 	<p>Fonetika, pravopis:</p> <p>Typické zvukové rysy ruského jazyka: intonace, vázání slov, po- hyblivý přízvuk, výslovnost samohlásek, slabik Porovnání zvu- kové a písemné podoby jazyka, písemné vyjádření hlásek, speci- fické znaky</p> <p>Písemná správnost v psaném projevu ve známých výrazech</p> <p>Mluvnice:</p> <p>Podstatná a přídavná jména, příslovce</p> <p>Jednoduché slovesné časy Vyjadřování budoucnosti Modální slovesa</p> <p>Otázka a zápor</p> <p>Věta jednoduchá a pořádek slov</p> <p>Základní předložkové a bezpředložkové slovesné vazby, jedno- duché spojovací výrazy</p> <p>Zvratná slovesa</p> <p>Datum, hodiny</p> <p>Číslovky základní a řadové</p> <p>Tematické okruhy:</p> <p>Rodina, osobní data</p> <p>Národnosti, původ</p> <p>Místo, kde žiji povolání</p> <p>Škola</p> <p>Volný čas, zájmy a záliby</p> <p>Kino, divadlo</p> <p>Portrét osoby</p> <p>Nákupy</p> <p>Cizí země</p>	<p>OSV</p> <p>Poznávání a rozvoj vlastní osob- nosti</p> <p>Sociální komunikace</p> <p>Spolupráce a soutěž</p> <p>SOU</p> <p>Žijeme v Evropě – nacházíme shody a rozdíly v životě u nás a v Rusku u probíraných témat</p> <p>Co je Evropa, její jazyková roz- manitost</p> <p>MUL</p> <p>Multikulturalita</p> <p>MED</p> <p>Kritické čtení a vnímání mediál- ních sdělení Mediální produkty a jejich význam (<i>vyhledávání infor- mací o osobě a tvorbě V. Vysoc- kého, tradičních ruských svátcích atd.</i>)</p>

Očekávané výstupy školy	Učivo (bez časových dotací)	Realizace průřezových témat
<ul style="list-style-type: none"> Vyhledává prostřednictvím internetu informace o osobnostech dané doby a ověřuje je pomocí jiných zdrojů 	<p>Reálie a literatura: Svátky, tradice V. Vysockij</p> <p>Komunikativní situace: Pozdrav, rozloučení Představení se, Souhlas, nesouhlas Odmítnutí Korekce informace Žádost Vyjádření preferencí Pozvání, přijetí pozvání, odmítnutí pozvání, na návštěvě Vyjádření povinnosti Poděkování Omluva a reakce na ni Vyjádření názoru, jednoduchý argument telefonní rozhovor</p>	
PRODUKTIVNÍ ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI		
<ul style="list-style-type: none"> Jednoduše a poměrně plynule popíše své okolí, zájmy a činnosti s nimi související Dbá na jazykovou správnost Adekvátně reaguje v komunikačních situacích Písemně sestaví jednoduché sdělení (pozdrav, blahopřání) Vytvoří písemně jednoduchý popis Napíše krátký dopis a vyprávění v elektronické podobě za použití ruské fonetické klávesnice K procvičení a prohloubení učiva využívá kvízů a cvičení v digitální podobě 		

Očekávané výstupy školy	Učivo (bez časových dotací)	Realizace průřezových témat
RECEPTIVNÍ ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI		
<p>Žák:</p> <p>Porozumění a poslech</p> <ul style="list-style-type: none"> • Rozumí hlavním myšlenkám mluveného projevu na běžné téma předneseného spisovně, jasně, ne příliš rychle • Rozliší jednotlivé mluvčí a různé styly promluvy • Odvodí význam méně známých slov z kontextu • Abstrahuje určitou informaci z méně komplikované a zřetelné promluvy • Rozumí instrukcím a požadavkům učitele • Aktivně využívá dvojjazyčný online slovník <p>Čtení</p> <ul style="list-style-type: none"> • Čte foneticky správně přiměřeně náročný text • Rozumí obsahu textů v učebnici a jednoduchým autentickým materiálům • Přečte i text týkající se tématu, které mu není předem známo 	<p>Fonetika, pravopis:</p> <p>Upevňování správných výslovnostních a pravopisných návyků</p> <p>Intonace souvětí</p> <p>Pohyblivý přízvuk</p> <p>Mluvnice:</p> <p>Minulý čas</p> <p>Vyjádření vykání</p> <p>Skloňování zájmen кто, что</p> <p>Vzory skloňování podstatných jmen</p> <p>Podstatná jména životná a neživotná</p> <p>Nesklonná podstatná jména</p> <p>Zpodstatnělá přídavná jména</p> <p>Věty typu Как пройти..., Кому позвонить..., Что купить...</p> <p>Věty se slovy потому что, можно, нельзя, должен, нужен</p> <p>Časování sloves идти, ехать, мочь, взять, искать, спросить, надеть</p> <p>Slovesné vazby похож на кого, ждать кого, понимать кого</p>	<p>SOU</p> <p>Žijeme v Evropě</p> <ul style="list-style-type: none"> - Co je Evropa - Jazyková rozmanitost Evropy - ČR a Evropa <p>Vzdělávání v Evropě a ve světě</p> <p>OSV</p> <p>Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti</p> <p>Spolupráce a soutěž</p> <ul style="list-style-type: none"> - Vztah k lidem - Lidská komunikace - Spolupráce <p>MUL</p> <p>Psychosociální aspekty interkulturality</p> <p>Vztah k multilingvní situaci a ke spolupráci mezi lidmi z různého kulturního prostředí</p> <p>MED</p> <p>Mediální produkty a jejich význam</p>
<ul style="list-style-type: none"> • V textu vyhledá určitou informaci, porozumí jí a dále s ní pracuje • seznámí se s různými technikami čtení • aktivně využívá dvojjazyčný slovník • čte jednoduchý text v časopise (příp. na internetu) a orientuje se v něm 	<p>Tematické okruhy:</p> <p>Zápis do dotazníku</p> <p>Orientace ve školní budově, předměty, známky, rozvrh hodin</p> <p>Orientace ve městě, použití dopravních prostředků, cestování</p> <p>Nakupování</p>	

Očekávané výstupy školy	Učivo (bez časových dotací)	Realizace průřezových témat
	<p>Oblékání, móda Pamětihodnosti města Některé svátky, tradice Rusky mluvící země: základní geografické údaje ČR vzhledem k Evropě</p> <p>Reálie a literatura: A. S. Puškin, poezie Ruští nositelé Nobelovy ceny za literaturu Moskva, Sankt Petěrburg, Praha</p> <p>Komunikativní situace: Vyjádření možnosti, nemožnosti, radosti, lítosti, zákazu, srovnání Žádost o pomoc, službu, informaci Prosba Ptát se po příčině, omluva, lítost Jak kdo vypadá, jak se kdo obléká, kdo je komu podobný</p>	
PRODUKTIVNÍ ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI, INTERAKTIVNÍ ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI		
<p>Žák:</p> <p>Ústní a písemný projev</p> <ul style="list-style-type: none"> • Vytvoří jednoduché sdělení týkající se probíraných tematických okruhů • Aktivně používá slovní zásobu týkající se probíraných tematických okruhů • Reprodukuje jednoduchý text • Účastní se rozhovoru na známé téma • Dbá na jazykovou správnost • Adekvátně reaguje v komunikačních situacích • Vyžádá si jednoduchou informaci • Poměrně plynule a souvisle promluví na téma z oblasti svého zájmu • Stručně vylíčí událost, nehodu • Vypráví jednoduchý příběh 		

Očekávané výstupy školy	Učivo (bez časových dotací)	Realizace průřezových témat
<ul style="list-style-type: none"> • Účastní se hovoru na dané téma • Napíše kratší, jednoduše členěný text týkající se okruhu jeho zájmů v elektronické podobě za použití ruské fonetické klávesnice • Popíše zážitek, sestaví jednoduchý příběh • Vyjádří nutnost, povinnost • Získá a přidá informaci • Poskytne konkrétní informaci 		

7.1.6 Latina (Lan)

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové vymezení

Jednoletý volitelný seminář latiny je určen pro předmaturitní nebo maturitní ročník všech typů studia. Zaměřuje se na vytvoření základní slovní zásoby a s její pomocí porozumění slovům cizího původu. Přináší vysvětlení nejznámějších ustálených rčení (živá slova) z běžné i právní slovní zásoby.

Osvojením základů gramatického systému latiny získá žák potřebný přehled, aby se pak mohl na vysoké škole věnovat slovní zásobě svého oboru. Navíc může snáze pochopit souvislosti gramatických systémů dalších jazyků včetně češtiny.

Význam tohoto předmětu spočívá v propojení poznatků z historie, zeměpisu, občanské výchovy a práva, literatury, dějin umění, medicíny a dalších přírodních věd. Je důležitý pro pochopení souvislostí antických kořenů a společných rysů evropské civilizace.

Časové vymezení předmětu

Výuka probíhá 2 hodiny týdně, v septimě / 3. ročníku nebo v oktávě / 4. ročníku v běžné třídě vybavené videozařízením.

Očekávané výstupy školy	Učivo (bez časových dotací)	Realizace průřezových témat
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Získává základní návyky při studiu jazyků • Rozlišuje zvukovou a pravopisnou podobu hlásek • Správně vyslovuje a čte • Zná základní slovní zásobu probírané látky a její český ekvivalent • Porozumí cizímu slovu a vysvětlí jeho souvislost se základním tvarem probrané slovní zásoby • Rozumí ustáleným obrátům souvisejícím s probranou slovní zásobou • vytvoří spojení substantiv a adjektiv podle potřebné deklinace • Vyčásluje sloveso podle konjugačního vzoru • Přeloží i vytvoří potřebný slovesný čas • Orientuje se v jednoduchém čteném textu • Přeloží přiměřeně obtížný text do češtiny • Připraví několik referátů o ustáleném rčení, o mytologické postavě, o historickém románu z antického prostředí 	<p>Gramatika:</p> <ul style="list-style-type: none"> -1.–5. deklinace substantiv -skloň. Adjektiv podle 1., 2. a 3. deklinace -stupňování adj. A adverbii -zájmena osobní, přivlastňovací, ukazovací, tázací a vztažná některá neurčitá zájmena -číslovky základní 1–1000 -čisl. Řadové -Slovesa 1.–4. konjugace -tvary kmen přítomného – přezens, imperfektum, futurum, konjunktiv přítomného -základní poučení o tvarech kmene perfektního a supinového -adverbia a jejich odvození z adjektiv -základní přeložky a jejich pádové vazby -používání lat. A řec. Předpon a přípon -skládání slov -ablativ absolutní -akuzativ s infinitivem <p>Reálie</p> <ul style="list-style-type: none"> základní přehled mytologie hlavní stavební a kulturní památky antic. Světa základní instituce a jejich fungování typické rysy život. Stylu 	<p>OSV Spolupráce a soutěž</p> <p>ENV Člověk a životní prostředí</p> <p>SOU Žijeme v Evropě</p> <p>MUL Vztah k multilingvní situaci a ke spolupráci mezi lidmi z různého kulturního prostředí</p>

7.1.7 Německý jazyk – nepovinný (Njn)

Charakteristika vyučovacího předmětu

V případě zájmu žáků a dle možností školy nabízíme žákům vyššího gymnázia nepovinný předmět Německý jazyk, popř. kroužek němčiny.

Nepovinný předmět Německý jazyk je otevřen v zásadě všem žákům vyššího gymnázia, ovšem není určen úplným začátečníkům, nýbrž těm, kteří chtějí své stávající znalosti němčiny dále cvičit a rozšiřovat a kteří z různých důvodů (např. rozvrhových) nemohou nebo nechťejí navštěvovat povinně volitelný seminář. Je volbou v případě, že pro nedostatečný počet zájemců není v daném roce možno otevřít povinně volitelný seminář pro určitý ročník.

Časová dotace činí jednou 2 hodiny týdně v odpoledních hodinách. Nepovinný předmět Njn pro pokročilejší je jednorozční, ovšem pokud ho zájemci chtějí navštěvovat déle, nic tomu nebrání, neboť program je volen s ohledem na složení skupiny.

Jazyková úroveň se orientuje dle konkrétního složení skupiny a rovněž učební materiály jsou voleny s ohledem na konkrétní zájmy, jazykovou zdatnost a možnosti žáků. Do značné míry vycházíme z obsahu povinně volitelného semináře.

Konkrétní obsah semináře je ovšem variabilní. Podobně jako u povinně volitelného semináře spočívá těžiště výuky v nepovinném předmětu Německý jazyk v rozvoji komunikačních dovedností, tedy čtení a poslechu, písemného a ústního projevu. Dále je rozšiřována slovní zásoba nad rámec běžné výuky předmětu Německý jazyk (Další cizí jazyk) a jsou procvičovány některé kapitoly gramatiky.

Podle zájmu žáků seznamujeme se strukturou a požadavky státní maturitní zkoušky a zkoušek Goethe-Institutu a připravujeme na ně, případně dále taktéž seznamujeme s požadavky k profilové maturitě a podporujeme žáky při přípravě k ní.

Leckdy je třeba připravit program pro nehomogenní skupinu žáků nestejně úrovně, a proto je významná kreativita vyučujícího.

7.1.8 Matematika – nepovinná (Mnp)

Ročník: oktáva, 4. ročník

Vyučovací předmět: matematika – nepovinná

Očekávané výstupy školy	Učivo (bez časových dotací)	Realizace průřezových témat
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Při řešení problémů syntetizuje poznatky z různých částí matematiky. • Je připraven na státní část maturity z matematiky a na přijímací zkoušky na VŠ	<p>Souhrnné opakování učiva matematiky ke státní maturitě:</p> <ul style="list-style-type: none"> • číselné množiny • procenta • výrazy • rovnice a nerovnice • slovní úlohy • funkce • základy planimetrie a stereometrie • posloupnosti • kombinatorika • pravděpodobnost	<p>OSV všechny tematické okruhy</p>

8 Hodnocení

8.1 Pravidla pro hodnocení žáků

Níže uvedená pravidla jsou platná pro nižší i vyšší stupeň studia.

8.1.1 Pravidla pro hodnocení výsledků vzdělávání žáků (součást Školního řádu)

Výsledky vzdělávání se klasifikují podle této stupnice:

Stupeň 1 - výborný

Žák ovládá učebními osnovami požadované poznatky, fakta, pojmy, definice a zákonitosti uceleně, přesně a úplně a chápe vztahy mezi nimi. Pohotově vykonává požadované intelektuální a motorické činnosti. Samostatně a tvořivě uplatňuje osvojené poznatky a dovednosti pro řešení teoretických a praktických úloh, při výkladu a hodnocení jevů a zákonitostí. Myslí logicky správně. Jeho ústní a písemný projev je přesný a výstižný. Grafický projev je přesný a estetický. Výsledky jeho činnosti jsou kvalitní, pouze s menšími nedostatky. Je schopen samostatně studovat vhodné texty.

Stupeň 2 - chvalitebný

Žák ovládá učebními osnovami požadované poznatky, fakta, pojmy definice a zákonitosti v podstatě uceleně, přesně a úplně. Pohotově vykonává požadované intelektuální a motorické činnosti. Samostatně a produktivně nebo podle menších podnětů učitele uplatňuje osvojené poznatky a dovednosti při řešení teoretických a praktických úkolů, při výkladu a hodnocení jevů a zákonitostí. Myslí logicky a tvořivě. Ústní a písemný projev mívá menší nedostatky ve správnosti, přesnosti a výstižnosti. Kvalita výsledků činností je zpravidla bez podstatných nedostatků. Grafický projev je estetický, bez větších nepřesností. Žák je schopen samostatně nebo s menší pomocí studovat vhodné texty.

Stupeň 3 - dobrý

Žák má v ucelenosti, přesnosti a úplnosti osvojení požadovaných poznatků, faktů, pojmů, definic a zákonitostí nepodstatné mezery. Požadované intelektuální a motorické činnosti nevykonává vždy přesně. Podstatnější nepřesnosti a chyby dokáže za pomoci učitele korigovat. Osvojené poznatky a dovednosti aplikuje při řešení teoretických úkolů s chybami. Uplatňuje poznatky a provádí hodnocení jevů a zákonitostí podle podnětu učitele. Jeho myšlení je vcelku správné, není vždy tvořivé. Ústní a písemný projev není vždy správný, přesný a výstižný, grafický projev je méně estetický. Častější nedostatky se projevují v kvalitě výsledků jeho činnosti. Je schopen samostatně studovat podle návodu učitele.

Stupeň 4 - dostatečný

Žák má v ucelenosti, přesnosti a úplnosti osvojení požadovaných poznatků závažné mezery. Při provádění požadovaných intelektuálních a motorických činností je málo pohotový a má větší nedostatky. V uplatňování osvojených poznatků a dovedností při řešení teoretických a praktických úkolů se vyskytují závažné chyby. Při využívání poznatků pro výklad a hodnocení jevů je nesamostatný. V logice myšlení se vyskytují závažné chyby. Jeho ústní a písemný projev má zpravidla vážné nedostatky ve správnosti, přesnosti a výstižnosti. Grafický projev je málo estetický. Závažné chyby dovede žák s pomocí učitele opravit. Při samostatném studiu má velké těžkosti.

Stupeň 5 - nedostatečný

Žák si požadované poznatky neosvojil uceleně, přesně a úplně, má v nich závažné a značné mezery. Jeho dovednost vykonávat požadované intelektuální a motorické činnosti má velmi podstatné nedostatky. V uplatňování osvojených vědomostí a dovedností při řešení teoretických a praktických úkolů se vyskytují velmi závažné chyby. Při výkladu a hodnocení jevů a zákonitostí nedovede své vědomosti uplatnit ani s podněty učitele. Neprojevuje samostatnost v myšlení, vyskytují se u něho

časté logické nedostatky. V ústním a písemném projevu má závažné nedostatky ve správnosti, přesnosti a výstižnosti. Grafický projev je na nízké úrovni. Závažné nedostatky a chyby nedovede opravit ani s pomocí učitele. Nedovede samostatně studovat.

Poznámka: Pro potřeby jemnějšího rozlišení klasifikace při ústním zkoušení, malém písemném zkoušení, kontrolních písemných pracích apod. může vyučující udělovat i známky se znaménky +, – a v tomto tvaru je lze zapisovat i do klasifikačního archu. Toto se netýká hodnocení čtvrtletních prací a hodnocení výsledného.

8.1.2 Pravidla pro hodnocení chování žáků

Klasifikaci chování žáka navrhuje třídní učitel a schvaluje ji ředitel školy po projednání v pedagogické radě. Celková klasifikace chování v jednom klasifikačním období nemá vliv na celkovou klasifikaci chování v dalším klasifikačním období. Udělení 2. nebo 3. stupně z chování se zdůvodní ve třídním výkazu.

Chování žáka se klasifikuje těmito stupni:

Stupeň 1 - velmi dobré

Žák uvědoměle dodržuje a aktivně prosazuje ustanovení Školního řádu. Má kladný vztah ke škole a třídnímu kolektivu, přispívá k jeho upevnování a k vytváření pracovních podmínek pro vyučování a pro výchovu mimo vyučování. Způsobem dobře reprezentujícím školu se chová i na veřejnosti. *Ojediněle* se může dopustit *méně závažných* přestupků proti Školnímu řádu školy.

Stupeň 2 - uspokojivé

Chování žáka je *v podstatě* v souladu s ustanoveními Školního řádu. Dopustí se závažnějšího přestupku nebo se opakovaně dopouští méně závažných přestupků proti ustanovením Školního řádu. Je však *přístupný výchovnému působení* a snaží se své chyby napravit.

Stupeň 3 - neuspokojivé

Žák se dopustí *velmi závažného* přestupku nebo se opakovaně dopouští závažných přestupků proti Školnímu řádu. Dopustí se takových provinění, že je jimi vážně ohrožena výchova ostatních žáků.

Celkové hodnocení

Celkové hodnocení žáka na konci prvního a druhého pololetí vyjadřuje výsledky klasifikace ve vyučovacích předmětech a klasifikaci chování; nezahrnuje klasifikaci v nepovinných předmětech. Žák

- **prospěl s vyznamenáním**, nemá-li v žádném vyučovacím předmětu prospěch horší než chvalitebný, průměrný prospěch nemá horší než 1,50 a jeho chování je velmi dobré;
- **prospěl**, nemá-li v žádném vyučovacím předmětu prospěch nedostatečný;
- **neprospěl**, má-li z některého vyučovacího předmětu prospěch nedostatečný.

Opravné zkoušky

Žák, jehož prospěch je na konci druhého pololetí nedostatečný z **nejvýše dvou** povinných vyučovacích předmětů, koná opravnou zkoušku. Termín opravných zkoušek určí ředitel školy v souladu s platnými předpisy. Žák, který se bez vážných důvodů k vykonání opravné zkoušky nedostaví, je klasifikován v předmětu, z něhož měl dělat zkoušku, stupněm nedostatečný. Opravná zkouška je komisionální, komise je tříčlenná a jmenuje ji ředitel školy.

Získávání podkladů pro klasifikaci

- a) Podklady pro klasifikaci žáků se získávají různými druhy zkoušek (písemnými, ústními, praktickými, pohybovými), soustavným sledováním výkonů žáka, jeho aktivity při vyučování a připravenosti na vyučování (včetně vybavení požadovanými pomůckami).
- b) Žák musí být z každého vyučovacího předmětu vyzkoušen ústně (nebo prakticky) alespoň dvakrát za pololetí. V předmětu s nejvýše tříhodinovou týdenní dotací může být jedno ústní zkoušení nahrazeno písemným; v případě jazyků jsou dvě ústní zkoušení povinná při jakékoli dotaci.

- c) Počet čtvrtletních (pololetních) písemných prací je stanoven jednotlivými předmětovými komisemi. V jednom dni může žák ve škole vypracovat nejvýše jednu takovou práci. Termín čtvrtletní (pololetní) práce a její rámcový obsah je žákovi oznámen nejméně 7 dní před jejím konáním.
- d) Počet dalších písemných zkoušek je stanoven vyučujícím. Tyto písemné práce rozvrhne učitel rovnoměrně na celé klasifikační období tak, aby nedocházelo k nadměrnému zatížení žáků v určitých obdobích a aby se pokud možno jejich termíny nekryly s termíny čtvrtletních (pololetních) prací. Termín kolektivní písemné práce (nikoli individuálního písemného zkoušení), která je delší než 20 minut, je oznámen žákovi nejméně den předem (v posledních dvou ročních studia nejméně tři dny předem).
- e) Po ústním zkoušení oznámí učitel žákovi výsledek klasifikace okamžitě a jasně, klasifikaci odůvodní.
- f) Žák má být zkoušen celkově alespoň tolikrát, aby celkový rozsah zkoušeného učiva pokryl všechnu podstatnou látku předmětu v daném klasifikačním období; přitom rozsah „podstatné látky“ stanoví vyučující ve shodě s názorem předmětové komise.
- g) Nelze-li ze závažných důvodů žáka hodnotit v daném předmětu na konci 1. pololetí, určí ředitel pro jeho hodnocení náhradní termín, a to tak, aby hodnocení za první pololetí bylo provedeno nejpozději do dvou měsíců po skončení 1. pololetí. Není-li možné hodnotit žáka ani v náhradním termínu, žák se za 1. pololetí nehodnotí. V tom případě může být součástí hodnocení v daném předmětu za 2. pololetí i znalost látky z pololetí prvního.
- h) Jestliže má žák nebo zástupce žáka odůvodněné pochybnosti o správnosti klasifikace na konci prvního nebo druhého pololetí, může do tří dnů ode dne, kdy se dozvěděl o jejím výsledku, požádat ředitele školy o přezkoušení. Ředitel nařídí komisionální přezkoušení, jestliže zjistí, že vyučující porušil klasifikační řád nebo jiné závazné předpisy.
- i) Vyučující (třídní učitel) poskytuje informace o prospěchu a chování žáka jeho rodičům (zákonnému zástupci) v rámci třídních schůzek, ale i kdykoli na vyžádání informace rodičem (zákonným zástupcem) v průběhu školního roku; také za situace, která podle názoru pedagogického pracovníka školy informovanost rodiče z výchovných či jiných naléhavých důvodů vyžaduje.
- j) Překročí-li žák v rámci jednoho pololetí školního roku v daném předmětu limit 35 % absence, nemusí být z tohoto předmětu klasifikován v řádném termínu. Doklasifikován bude až po dodatečném prozkoušení. Výjimky, např. při dlouhodobém onemocnění, stanoví ředitel školy.
- k) Zkoušení z důvodu doklasifikování podle bodů g) a j) lze provádět ve třídě nebo komisionálním způsobem. V konkrétním případě rozhodne ředitel školy na návrh vyučujícího daného předmětu, případně po projednání v pedagogické radě.

8.2 Autoevaluace školy

8.2.1 Oblasti autoevaluace

Ve vlastním hodnocení se škola zaměřuje především na výsledky vzdělávání, tedy na dosažené vědomosti, dovednosti a postoje žáků. Přitom nespolehá na pouhou sumu vědomostí, ale zohledňuje klíčové kompetence, k nimž má výuka směřovat.

Další oblastí autoevaluace je průběh výuky, tedy použití dostatečně pestrých výukových metod a nástrojů, přiměřenost a návaznost probírané látky, tvůrčí činnost žáků a dostatečný prostor pro jejich samostatné poznávání.

Autoevaluace se zaměřuje i na jasnost a srozumitelnost kritérií hodnocení žáků, zdůvodnění hodnocení a vymezení dosažených úspěchů i rezerv, na hodnocení klimatu školy, spolupráci s rodiči a veřejností, na jednotlivé oblasti práce učitelů a vedení školy. Podrobněji v tabulce.

8.2.2 Cíle a kritéria autoevaluace

Cílem autoevaluace je zhodnocení výchozího stavu v jednotlivých oblastech, poté stanovení dílčích úkolů v oblastech, kde jsou zjištěny rezervy a po určité době vyhodnocení účinnosti plnění těchto úkolů.

Jako kritéria hodnocení školy budou používána např. úspěšnost žáků při výuce, výsledky maturitních zkoušek a přijímacího řízení na vysoké školy, výsledky v soutěžích a olympiádách, ale také hodnocení práce školy žáky a rodiči, využití moderních metod práce, efektivní využívání multimediální techniky aj.

8.2.3 Nástroje autoevaluace

K autoevaluaci školy budou využívány jednak objektivizované metody, jako jsou srovnávací testy, jednak dotazníky, řízené rozhovory s žáky a učiteli, ankety apod. Každoročně bude sledována a vyhodnocována úspěšnost maturantů v přijetí na vysoké školy či do zaměstnání. Důležitým nástrojem zůstávají výsledky v oborových soutěžích a olympiádách, hospitační činnost vedení školy a dotazníky či ankety. Podrobněji opět v následné tabulce.

8.2.4 Časové rozvržení evaluačních činností

V plánu evaluace si škola vymezuje časovou posloupnost jednotlivých hodnotících akcí. Zaměříme se na sledování výsledků práce podle ŠVP, dosahování klíčových kompetencí, zlepšování klimatu školy, využívání nových metod práce a pomůcek.

V poslední etapě autoevaluace využijeme získaných výsledků k hodnocení účinnosti ŠVP v delším časovém období a navržení změn a úprav v programu, případně jeho celkovému přepracování.

8.2.5 Struktura vlastního hodnocení školy

Oblast autoevaluace	Kritéria evaluace	Nástroje evaluace	Termíny evaluace (v běžném šk. roce)
Výsledky vzdělávání	Úspěšnost přijetí na VŠ	Statistika přijatých po oborech	září (pro absolventy v červnu předšlého škol. roku)
	Úspěšnost při maturitní zkoušce	Maturitní zkoušky – srovnání s ostatními gymnázii	duben až květen
	Úspěšnost v soutěžích	Srovnání s ostatními školami	Po uveřejnění výsledků soutěží
	Dosažení daných úrovní v cizích jazycích dle SERR	Srovnávací jazykové testy	Po dokončení učiva dané úrovně
Podpora nadaných žáků	Úspěšnost v olympiádách a soutěžích	Statistika umístění v soutěžích a olympiádách zvlášť pro nižší a vyšší Gy	Červen – říjen (za předchozí šk. rok)
Spolupráce s rodiči, vzájemné vztahy žáků a rodičů ke škole	Charakter hodnocení práce školy v různých oblastech žáky a rodiči	Ankety a dotazníky vypracované školou	Operativně
		Jednání školské rady	Dle plánu
		Setkání stud. parlamentu s ředitelem školy	Ve vyhlášených termínech (listopad, květen)
Podmínky ke vzdělávání	Vybavenost pomůckami, multimediální technikou, výukovými programy	Inventář pomůcek, výpočetní techniky, programů	Průběžně, v době možnosti nákupu dalšího vybavení
	Vybavenost učebnicemi a literaturou	Inventář skladu učebnic a školní knihovny	Průběžně, v době možnosti nákupu dalšího vybavení
	Využití multim. techniky a pomůcek při výuce	Hospitační činnost vedení a předseďů PK	Průběžně
Řízení školy, personální práce	Hodnocení práce školy a vedení školy učiteli	Pohovory s pedagogickými pracovníky	Průběžně

Oblast autoevaluace	Kritéria evaluace	Nástroje evaluace	Termíny evaluace (v běžném šk. roce)
Kvalita a účinnost DVPP	Návštěvnost akcí DVPP Hodnocení jejich kvality a prospěšnosti učitelů	Statistika účasti na akcích DVPP a ekonomických nákladů Pohovory s učiteli Sledování dopadu na výuku – hospitační činnost	Leden Průběžně

9 Strategie předcházení školní neúspěšnosti žáka

Úspěch žáka ve škole je podmíněn mnoha faktory, které se vzájemně prolínají.

Faktory, které ovlivňují úspěch či neúspěch žáka:

- Osobnost žáka – nedostatečná paměť, emoční labilita, nízká odolnost vůči zátěži, poruchy chování, zdravotní komplikace, snížené nadání pro určitý předmět apod.
- Rodinné zázemí v kulturně odlišných podmínkách – jiný hodnotový žebříček.
- Rodinné prostředí s nedostatečným zájmem o školu nebo nadměrným očekáváním výkonu dětí. Nedostatek motivace, nebo zaměřené velmi na výkon nebo příliš ochranné.
- Vztahy ve škole a mezi vrstevníky – buď příznivé, nebo nepříznivé sociální klima.
- Předpokladem pro školní úspěšnost žáka gymnázia je především dostatečné rozvinutí intelektových schopností. Jejich plné využití může z nějakých důvodů zablokováno – nižší výkon žáka může být způsoben nízkou sebedůvěrou, nedostatečnou motivací, špatným sebehodnocením, negativním postojem ke škole, mimořádnou událostí v rodině a jinými emočními či zdravotními problémy.

Jak řešit školní neúspěšnost žáka gymnázia:

Za školní neúspěšnost je považována situace, kdy žák ve čtvrtletí nebo pololetí neprospívá v jednom nebo více předmětech (4-5 nebo 5). Nebo když se prospěch žáka výrazně zhorší o dva stupně a více ve čtvrtletí nebo pololetí. Výrazné zhoršení prospěchu žáka nebo jeho neprospěch je vždy oznámen zákonnému zástupci třídním učitelem písemně.

Při zjištění neúspěšnosti je nutně nejdříve podrobit žáka kvalitní speciálně-pedagogické a případně i psychologické diagnostice, aby byly odhaleny konkrétní příčiny selhávání žáka ve škole, aby bylo možné nastavit vhodné opatření – ty volíme individuálně na základě diagnostiky a zjištěných potřeb žáka (speciální pedagogické metody a postupy, kompenzační pomůcky na základě doporučení PPP nebo SPC, individuální konzultace, PLPP, IVP, spolupráce s rodinou, při dlouhodobé nemoci – plán dostudování učiva a harmonogram dozkoušení.

Postup při řešení školní neúspěšnosti

Vyučující, který vnímá velké změny ve výkonu žáka nebo v jeho přístupu ke školní práci, konzultuje situaci se třídním učitelem a mohou společně vytvořit PLPP, o jehož vypracování uvědomí třídní učitel Školní poradenské pracoviště.

Je-li situace vyhodnocena jako závažnější, tzn. že neúspěch je způsoben několika faktory, žádá třídní učitel o spolupráci Školní poradenské pracoviště a následná opatření připravuje společně. S vypracovaným PLPP jsou seznámeni všichni vyučující žáka a zákonní zástupci.

Strategie předcházení školní neúspěšnosti na Gymnáziu J. V. v Klatovech vychází z vyhlášky č.27/2016 Sb. ve znění pozdějších předpisů.

S žáky ohroženými školní neúspěšností pracuje v rámci Školního poradenského pracoviště výchovná pracoviště. Ve spolupráci s třídními učiteli a vyučujícími zajišťuje žákům s SPU poskytování doporučených podpůrných opatření. V případě potřeby či zájmu také nabízí žákovi s jeho zákonným zástupcem zprostředkování spolupráce s odborníky z PPP a SVP.